

SÍNDIC DE GREUGES DE LA COMUNITAT VALENCIANA

INFORME A LES CORTS VALENCIANES

ANY 2000



**SÍNDIC DE GREUGES
DE
LA COMUNITAT VALENCIANA**

SUMARI

PRESENTACIÓ	14
DADES PRINCIPALS DE LA GESTIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES	17
I. ACTUACIONS DEL SÍNDIC DE GREUGES	17
II. DADES REFERIDES A LA SITUACIÓ I TRAMITACIÓ DELS EXPEDIENTS DE QUEIXA	25
III. CARACTERÍSTIQUES DELS PROMOTORS DE LES QUEIXES	29
IV. ORIGEN GEOGRÀFIC DE LES QUEIXES	33
CAPÍTOL PRIMER	
ANÀLISI DE LES QUEIXES TRAMITADES	40
I. URBANISME, HABITATGE I MEDI AMBIENT	41
Introducció	41
1. URBANISME	43
1.1. Planejament urbanístic	43
1.1.1. La localització espacial d'usos amb significativa incidència col·lectiva: concentracions de locals d'oci	43
1.1.2. Sobre l'exercici de la potestat de planejament.....	45
1.2. Gestió urbanística.....	62
1.2.1. Sobre l'exercici de la potestat de gestió urbanística	62
1.3. Disciplina urbanística.....	66
1.3.1. El deure de l'administració de subministrar la informació urbanística requerida pels ciutadans	66
1.3.2. La responsabilitat de l'administració per actes urbanístics.....	67
1.3.3. Les llicències urbanístiques	67
1.3.4. La intervenció municipal mitjançant ordres d'execució.....	71
1.3.5. Els il·lícits urbanístics: el règim sancionador i restaurador de la legalitat urbanística conculcada	73
2. HABITATGE	82
2.1. Queixes sobre l'aplicació dels plans d'habitatge	82
2.2. Queixes relatives a altres competències dels Serveis Territorials d'Arquitectura i Habitatge	83
2.3. Queixes per actuacions de l'Institut Valencià de l'Habitatge.....	83
2.4. Queixes relatives a les competències municipals en matèria d'habitatge..	84

3. MEDI AMBIENT	85
3.1. Contaminació del riu Segura.....	85
3.2. Contaminació acústica	86
3.2.1. Activitats subjectes a llicència municipal d'obertura amb funcionament molest i/o regular	86
3.2.2. Altres fonts de contaminació acústica.....	94
3.3. Informació ambiental.....	95
3.4. Abocadors	96
3.5. Aigües residuals.....	97
3.6. Queixes sobre pesca i caça.....	97
3.7. Queixes en relació amb els animals que conviuen en els habitatges dels nostres pobles i ciutats	98
3.8. Queixes sobre impacte ambiental	98
3.9. Queixes sobre determinats aspectes de gestió forestal	99
3.10. Queixes relatives a espais protegits	100
3.11. Queixa relativa a salut ambiental.....	100
II. HISENDA PUBLICA	102
Introducció	102
1. HISENDA AUTONÒMICA	102
1.1. L'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats	102
- Defectes en la valoració d'immobles.....	103
1.2. Tarifes portuàries	103
1.3. Queixes d'anys anteriors.....	104
2. HISENDA LOCAL	104
2.1. Impost sobre béns immobles.....	104
- No-concessió de bonificacions a les VPO.....	104
- Retards injustificats en la resolució de sol·licituds d'exempció.....	107
- Gir de liquidacions al propietari anterior.....	109
- Duplicitat de pagament de rebuts	110
- Altres queixes	111
- Queixes d'anys anteriors	111
2.2. Impost sobre vehicles de tracció mecànica.....	112
2.3. Impost sobre activitats econòmiques	113
2.4. Taxes	114
- Cobrament de la taxa de recollida de residus sense que efectivament s'haja fet el servei	114
- Queixes d'anys anteriors	115
2.5. Contribucions especials	115
- Silenci davant un recurs formulat per estrangers.....	115

- Queixes d'anys anteriors	116
3. PROCEDIMENTS TRIBUTARIS	117
- Notificacions defectuoses	117
- Devolució errònia pel banc de rebuts domiciliats	119
- Devolució d'ingressos indeguts	119
- Embargament de salari ingressat en caixa d'estalvis	120
- Cobrament indegut del recàrrec de constrenyiment	120
III. ENSENYAMENT	121
Introducció	121
1. ENSENYAMENT NO UNIVERSITARI	122
1.1. Ordenació educativa	122
1.1.1. Admissió i matriculació de l'alumnat	122
1.1.2. Col·legis rurals: problemàtica sorgida per l'aplicació de la LOGSE	129
1.1.3. Estudis de música	130
1.1.4. Ajudes, beques i subvencions	131
1.1.5. Educació especial i integració d'alumnes amb necessitats educatives especials	133
1.1.6. Drets i deures de l'alumnat	134
1.2. Personal docent	135
1.3. Instal·lacions escolars	139
1.3.1. Obres en centres docents	139
1.4. Transport escolar	146
1.5. Educació en valencià	148
1.6. Queixes d'anys anteriors	153
1.7. Queixes no admeses	166
- Queixes formulades per autoritats administratives en matèries relacionades amb les seues competències	166
- No admissió per falta de fonament o per inexistència d'irregularitat administrativa	167
- Altres supòsits de no-admissió: revisió de qualificacions	168
- Disconformitat amb els criteris d'avaluació i promoció d'alumnes d'ESO	168
- Inexistència d'actuació administrativa	169
- Disconformitat amb la qualificació obtinguda en les proves de grau mitjà de coneixements de valencià	170
2. ENSENYAMENT UNIVERSITARI	171
2.1. Accés als estudis universitaris	171
2.2. Beques, ajudes i subvencions	173
3. QUEIXES NO ADMESES	174
- No admissions per no reunir les queixes condicions formals o objectives per a iniciar una investigació	174

IV. SANITAT	175
Introducció	175
1. ASSISTÈNCIA SANITÀRIA	176
1.1. Llistes d'espera	176
- Retard en l'assistència hospitalària.....	176
- Demora en la realització d'un TAC.....	178
- Retards en les cites per a l'especialista.....	179
1.2. Pràctica professional	181
- Queixes iniciades en anys anteriors.....	185
1.3. Canvi d'especialista	186
1.4. Canvi d'hospital	187
2. ASSISTÈNCIA SANITÀRIA EXTRAHOSPITALÀRIA	187
3. REINTEGRAMENTS DE DESPESES	192
3.1. Reembossament de despeses per adquisició de material ortoprotèsic	192
3.2. Reintegrament de despeses per assistència sanitària	193
3.3. Denegació de reintegrament de despeses per trasllat de centre hospitalari per prescripció facultativa.....	193
4. ALTRES ASPECTES DE L'ACTUACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ SANITÀRIA	194
4.1. Targeta sanitària.....	194
4.2. Dret a la informació	195
4.2.1. Dret a obtenir còpia de la història clínica	195
5. QUEIXES NO ADMESSES	197
- Queixes que manifesten disconformitat amb sentències judicials.....	197
- Queixes referents a valoracions tecnicocientífiques, en què esta Institució no està facultada per a intervindre	197
- Queixes extemporànies.....	198
- Altres causes de no-admissió.....	198
V. SERVEIS SOCIALS	201
Introducció	201
1. DISCAPACITATS	204
1.1. Problemàtica sobre l'ingrés en residències i centres ocupacionals	204
1.2. Altres queixes.....	212
2. FAMÍLIA I MENORS	214
2.1. Menors	214

3. TERCERA EDAT	220
3.1 Residències	220
3.2. Ajuda econòmica per a l'atenció d'ancians i ancianes de la Comunitat Valenciana.....	222
3.3. Ajuda econòmica bo-residència.....	224
3.4. Altres (oci i temps lliure)	227
4. PRESTACIONS ECONÒMIQUES	228
4.1. Pensions no contributives	228
4.2. Altres prestacions econòmiques.....	233
5. ASSISTÈNCIA SOCIAL	235
6. DROGODEPENDÈNCIES I TRASTORNS ADDICTIUS	236
6.1. Tabaquisme	238
7. QUEIXES NO ADMESES	244
8. QUEIXES D'ANYS ANTERIORS	247
VI. OCUPACIÓ PÚBLICA	257
Introducció	257
1. ACCÉS A L'OCUPACIÓ PÚBLICA	258
1.1. Proves selectives d'accés. Queixes relatives als sistemes de selecció de treballadors públics	258
1.1.1. Queixes tancades durant l'any 2000	258
- Falta d'informació continguda en les convocatòries d'accés	258
- Falta de contestació a una reclamació contra un procés selectiu.....	261
- Irregularitats en el procés de les proves selectives	263
1.1.2. Queixes en tràmit en el moment de fer la memòria.....	265
- Diferències entre el personal que presta serveis en institucions sanitàries respecte del que els presta en institucions sociosanitàries	265
- Problemes relatius a la contractació de professors associats i ajudants de la universitat.....	266
- Falta de nomenament de funcionaris de carrera en el termini legal	267
- Superior valoració de la fase de concurs respecte de la fase d'oposició	268
- Falta d'aplicació del principi d'igualtat en l'accés a la funció pública d'una aspirant en avançat estat de gestació.....	268
1.1.3. Queixes no admeses en matèria d'accés a l'ocupació pública.....	273
2. BORSES DE TREBALL: DRETS DELS INTERINS	277
2.1. Borsa de treball de la Conselleria d'Educació	277
2.2. Borsa de treball de la Conselleria d'Administracions Públiques i Justícia	281

2.3. Borsa de treball del personal al servei d'institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana.....	286
2.4. Queixes no admeses en matèria de borsa de treball.....	289
3. PROVEÏMENT DE LLOCS DE TREBALL	290
3.1. Queixes tancades durant l'any 2000	290
- Problemes relatius a proveïments de llocs de treball en comissió de serveis	290
- Trasllat forçós de funcionaris de carrera	291
- Sol·licitud de permuta.....	293
- Problemes derivats de la resolució d' un concurs de trasllats	294
- No-contestació a una sol·licitud de canvi de lloc de treball	294
3.2. Queixes en tràmit	296
- Problemes relatius a comissions de serveis	296
3.3. Queixes no admeses en matèria de proveïment de llocs de treball.....	297
4. RETRIBUCIONS.....	299
4.1. Queixes tancades durant l'any 2000	299
- Retards en el pagament de quantitats	300
- Falta de consolidació de grau personal.....	301
- Presumptes irregularitats d'una universitat en l'aplicació dels fons que rep de la Generalitat per al pagament de part dels salaris docents.....	301
- Discriminació retributiva dels fisioterapeutes que presten serveis en l'atenció especialitzada.	302
4.2. Queixes en tràmit en el moment de tancar la memòria.....	304
- Irregularitats en el lliurament de liquidacions mensuals de les nòmines	304
4.3. Queixes no admeses en matèria de retribucions	304
5. DRETS SINDICALS DELS TREBALLADORS PÚBLICS.....	305
5.1. Queixes tancades durant l'any 2000	305
- Adjudicació de places de residència de temps lliure	305
- Reconeixement d'alliberat sindical	305
- No-contestació per part de l'administració a sol·licituds de material per a la seu d'una junta de personal.....	306
- Denúncia d'irregularitats lesives al dret constitucional a la llibertat sindical	306
- Falta de contestació a la sol·licitud d'informació de dades relatives a la relació de llocs de treball (RPT)	307
- Creació del Consell de Policia Local.....	309
5.2. Queixes en tràmit	309
- Presumpte incompliment per part d'un comitè d'empreses	309
5.3. Queixes no admeses en matèria de drets sindicals.....	310
6. ALTRES DRETS DELS TREBALLADORS PÚBLICS	310

- Canvis de lloc de treball per causes de malaltia en aplicació de l'article 19 del II Conveni Col·lectiu del Personal Laboral al Servei de l'Administració Autònoma	310
- Concursos de trasllats	311
- Promoció interna dels funcionaris de carrera	312
- Jornada de treball, vacances, permisos i llicències dels treballadors públics	314
- Problemes dels treballadors públics relatius a expedients disciplinaris	317
- Dret a la llibertat d'expressió dels treballadors públics	319
6.1. Queixes no admeses en esta matèria	319
VII. SERVEIS I RÈGIM JURÍDIC DE LES ENTITATS LOCALS	321
Introducció	321
1. SERVEIS	322
1.1. Subministrament d'aigua potable	322
- Deficient prestació del servei	322
- Irregularitats en el cobrament	323
- Altres queixes	324
- Queixes d'anys anteriors	325
1.2. Obres públiques	327
1.3. Vies públiques urbanes	330
1.4. Recollida de residus sòlids urbans	331
1.5. Neteja pública	338
1.6. Sanitat local	339
1.7. Mercats i mercadets	339
1.8. Altres serveis municipals	339
- Utilització de piscines públiques	339
2. ORDENACIÓ I CONTROL DEL TRÀNSIT URBÀ	340
2.1. Ordenació del trànsit urbà	340
- Danys a un vehicle retirat al depòsit municipal	340
- Aglomeració d'estacionaments en una plaça per als vianants a causa de la celebració d'esdeveniments esportius	341
- Estacionaments incontrolats en les voreres	341
- Retirada de vehicles impropedent	342
- Seguretat vial	343
- Guals permanents	344
2.2. Expedients sancionadors	344
- Anul·lació de procediment de constrenyiment per falta de notificació de la multa	344
3. FESTES I PLATGES	345
- Concurs del cartell anunciador de festes patronals	345
- Explotació d'activitats nàutiques en la platja	345

4. BÉNS	346
4.1. Utilització i explotació	346
4.2. Investigació, delimitació i recuperació del domini públic	347
5. RÈGIM JURÍDIC	350
5.1. Responsabilitat patrimonial	350
5.2. Contractació	351
5.3. Associacions de veïns	351
- Tancament de queixes d'anys anteriors	353
5.4. Queixes formulades per autoritats locals	353
5.5. Altres queixes	353
- Silenci municipal davant l'exercici del dret de petició	353
VIII. ÚS DEL VALENCIÀ	355
Introducció	355
1. ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT I ENTITATS DEPENDENTS	356
1.1. Actitud negativa de funcionaris respecte a ciutadans valencianoparlants	356
1.2. Impresos, formularis, models oficials, rètols i topònims	358
1.3. Dret dels ciutadans a elegir la llengua oficial en la qual volen relacionar-se amb l'administració pública valenciana	360
1.4. Altres aspectes de l'ús del valencià per l'administració	362
2. ADMINISTRACIÓ LOCAL	362
2.1. Impresos, formularis, models oficials, retolació i ús de topònims	362
2.2. Dret a rebre les notificacions oficials en la llengua oficial elegida per la persona interessada	369
3. QUEIXES D'ANYS ANTERIORS	369
4. QUEIXES NO ADMESSES	370
5. ALTRES QUEIXES	371
IX. QUEIXES RELATIVES A ALTRES ÀMBITS D'ACTUACIÓ PÚBLICA	373
Introducció	373
1. JUSTÍCIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES	374
2. OBRES PÚBLIQUES	375
2.1. Expropiacions	375

2.2. Obres públiques	376
3. ESTRANGERS	377
- Retard en la concessió del permís de residència.....	377
- Queixa d'ofici: actituds racistes	377
- Queixes no admeses	378
4. AGRICULTURA	379
- Possible responsabilitat municipal per fumigació amb herbicida dels carrers.....	379
- Ajudes a l'oli d'oliva	379
- Queixa en matèria de cooperativa de llauradors i ramaders	380
- Conducció d'aigua per a reg	380
5. CULTURA I EDUCACIÓ	381
- Targeta cultural tercera edat	381
- Escola d'idiomes.....	382
- Biblioteques	382
- British Council.....	383
- Imatges de contingut racista en llibre de text d'iniciació a la lectura ...	386
- Cursos de quiromassatgista	387
- Disconformitat amb la designació dels membres del CEV	387
- Patrimoni històric	388
6. RTVV	388
- Associació d'actors i actrius professionals valencians	388
7. ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA	390
- Negativa d'un ajuntament a expedir certificat de béns.....	390
8. COL·LEGIS PROFESSIONALS	391
9. TRANSPORTS	392
- Discriminació en les tarifes de metro	392
- Retards en l'emissió de la targeta de transports	392
- Expedients sancionadors per no tindre autorització administrativa per a fer transports	393
10. ESPORTS	394
- Federació de Motociclisme de la Comunitat Valenciana	394
11. INDÚSTRIA	394
- Presumptes irregularitats en els aparells assortidors instal·lats en les estacions de servei.....	394
- Falta d'inscripció en el Registre General de Comerciants i Comerços.....	395
-Irregularitats en una inspecció tècnica de vehicles (ITV)	397
- Queixes relatives al subministrament d'energia elèctrica	396

12. UNIVERSITATS VALENCIANES	398
13. OCUPACIÓ	400
X. QUEIXES NO ADMESES	401
Introducció	401
- No-pretensió concreta	401
- No-aportació de dades	401
- Manca de fonament per actuació administrativa correcta	402
- Assumpte subjecte a jutges i tribunals	402
- Queixes anònimes	406
- No-admissió per queixa d'autoritat	407
- Altres causes de no-admissió	408
CAPÍTOL SEGON	
QUEIXES REMESES AL DEFENSOR DEL POBLE	412
XI. QUEIXES REMESES AL DEFENSOR DEL POBLE	414
Introducció	414
1. QUEIXES RELATIVES AL FUNCIONAMENT DE JUTJATS I TRIBUNALS	415
1.1. Dilacions indegudes	415
1.2. Disconformitat amb el contingut de les resolucions judicials	416
1.3. Disconformitat amb actuacions judicials	418
2. ALTRES QUEIXES ENVIADES AL DEFENSOR DEL POBLE	421
2.1. Ministeri de Justícia	421
2.1.1. Administració penitenciària	421
2.1.2. Reclamació de responsabilitat patrimonial	422
2.2. Interior	422
2.2.1. Trànsit	422
2.2.2. Actuació dels cossos i les forces de seguretat	425
2.2.3. Estrangeria	426
2.2.4. Altres	430
2.3. Administració laboral	432
2.3.1. INEM	432
2.3.2. Inspecció de treball	433
2.4. Administració de la Seguretat Social	436
2.4.1. Recaptació de quotes o d'ingressos indeguts	436
2.4.2. Reconeixement i pagament de prestacions	436
2.5. Administració sanitària	444
2.6. IMSERSO	446
2.7. Administració educativa	446
2.8. Queixes relatives a l'Institut Social de les Forces Armades	448

2.9. Administració tributària.....	448
2.9.1. Tributs.....	448
2.9.2. Cadastre.....	450
2.9.3. Classes passives de l'Estat.....	453
2.9.4. Altres.....	455
2.10. Queixes relatives al Ministeri de Foment.....	456
2.10.1. Carreteres.....	456
2.10.2. Ferrocarrils.....	457
2.10.3. Correus.....	458
2.10.4. Telefonia.....	460
2.10.5. Aviació.....	463
2.11. Medi ambient.....	463
2.11.1. Confederacions hidrogràfiques.....	463
2.12. Queixes relatives a la Secretaria d'Assumptes Socials del Ministeri de Treball.....	465
2.13. Queixes relatives al Ministeri d'Economia.....	466
2.14. Queixes relatives al Ministeri d'Assumptes Exteriors.....	467
2.15. Queixes sobre l'ocupació pública estatal.....	468
2.16. Queixes relatives al Registre de la Propietat.....	468
2.17. Queixes sobre l'ús del valencià en l'Administració de l'Estat radicada en la Comunitat Valenciana.....	469
2.18. Queixes relatives al Ministeri de Defensa.....	471
2.19. Queixes relatives al funcionament del Jurat d'Expropiació Forçosa d'Alacant.....	472
2.20. Queixa relativa al Consell Valencià de Col·legis Professionals de Delineants.....	472
3. QUEIXES RELATIVES A ALTRES COMUNITATS AUTÒNOMES..	472
CAPÍTOL TERCER	
COL·LABORACIÓ DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES AMB LA INSTITUCIÓ.....	476
CAPÍTOL QUART	
L'OFICINA D'INFORMACIÓ DE LA INSTITUCIÓ.....	479
ANNEX I	
PROTOCOL D'INTERNAMENTS.....	498

PRESENTACIÓ

La Llei reguladora del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana estableix, en l'article 31, una obligada i periòdica rendició de comptes per part del titular de la Institució a les Corts Valencianes, la qual cosa no és sinó una lògica conseqüència de la seua condició d'alt comissionat parlamentari. Esta obligació comporta el fet que, anualment i adoptant la forma d'informe, s'expose davant la Comissió de Peticions de les Corts un resum de la tasca feta en la concreta funció de supervisar l'activitat de l'administració pública de la Generalitat Valenciana, com també de l'administració local radicada en el territori de la Comunitat, i tot això amb la finalitat que es complisca l'objectiu assignat per la Llei al Síndic de Greuges de defensar els drets constitucionals i els emanats de l'Estatut d'Autonomia, la titularitat dels quals correspon als ciutadans.

Este informe que tinc l'honor de presentar a les Corts Valencianes constituïx el compendi de l'activitat del Síndic de Greuges durant l'any 2000. No havia d'haver correspost a l'actual titular de la Institució la presentació i defensa d'esta memòria si, lamentablement, el passat 26 d'octubre de l'any 2000, no s'haguera produït la defunció de l'Excm. Sr. Luis Fernando Saura Martínez, qui havia estat designat Síndic de Greuges per les Corts Valencianes el dia 2 de setembre de 1998. La seua mort prematura li ha impedit, per tant, retre personalment comptes de les actuacions que van tindre lloc, la majoria d'elles, durant el seu mandat i que es van fer sota la seua docta direcció.

Vull, per això, aprofitar l'oportunitat que em dóna esta presentació per a expressar la meua reconeixença més sincera a qui em va precedir en el càrrec de Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, per la seua tasca al capdavant de la Institució durant més de dos anys i honrar la memòria de qui

sempre la va servir amb honradesa i total lliurament. Descanse en pau, el Sr. Luis Fernando Saura.

D'altra banda, és també de justícia reconèixer, en el moment en què procedisc a realitzar la meua primera presentació d'un informe a les Corts Valencianes, la importància històrica que va tindre la tasca de l'Excm. Sr. Arturo Lizón Giner, primer Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana (1993-1998), qui, de manera encertada i sobre sòlides bases, va posar en marxa el funcionament de la Institució i va possibilitat la seua vigència.

Seguint, per tant, l'exemple dels meus predecessors, el meu interès, des que vaig prendre possessió del càrrec el dia 9 d'abril de 2001, després haver estat designat el dia 4 anterior per les Corts Valencianes, és aprofundir en l'apassionant compromís de defensar els drets constitucionals i estatutaris dels ciutadans davant les actuacions de les administracions públiques valencianes.

L'informe que es presenta té la mateixa estructura i sistemàtica que el de l'anterior exercici. No obstant això, amb caràcter previ, considere convenient i necessari destacar que, amb data 5 d'octubre de 2000, es va firmar, en la seu del Síndic de Greuges a Alacant, el protocol d'actuacions que cal seguir per a l'ingrés en unitats hospitalàries psiquiàtriques o en centres residencials de les persones afectades per trastorns psíquics que necessiten un internament forçós en l'àmbit de la província d'Alacant.

Este Protocol d'Internaments, que va ser subscrit per totes les autoritats administratives, governatives i judicials implicades, com també per diverses associacions constituïdes per a la defensa dels ciutadans afectats, i pel titular d'esta Institució, acordava, igualment, que fóra el Síndic qui en custodiara l'original i qui exercira, de forma efectiva, les competències tuitives que li corresponen, com també, la iniciativa en l'ampliació de l'àmbit territorial del mateix.

També cal destacar que, amb data 14 de desembre de 2000, es va iniciar una queixa d'ofici, que va resultar amb el número de registre 201203, en la qual es pretenia verificar si l'administració de la Generalitat Valenciana, de les diputacions provincials i dels municipis amb població superior a tres mil habitants, practicava la comunicació d'acusament de recepció exigida per la modificació que es va produir en la Llei estatal de procediment administratiu, mitjançant la Llei 4/1999, de 13 de gener, als ciutadans que hagen presentat sol·licituds i recursos davant els esmentats ens públics, en configurar-se tal document com una garantia per a la resolució de les referides peticions.

En l'actualitat s'estan formulant requeriments a algunes administracions afectades perquè informen al Síndic sobre tres punts concrets: primer, si es practica l'esmentada comunicació d'acusament de recepció quant a les sol·licituds, peticions i recursos que formulen els ciutadans davant eixa administració, d'acord amb el que disposa l'article 42.4 de la Llei 30/1992, i, si s'escau, detall dels procediments en què es materialitza este tràmit; segon, en el supòsit que no s'estiga observant el precitat tràmit per part de

l'administració requerida, que es detallen les raons o el fonament que justifique tal procedir; tercer, en el supòsit previst en l'anterior punt, que s'informe al Síndic si hi ha previsió temporal concreta per a implantar l'expressat tràmit processal en els procediments de competència o en cap dels mateixos.

En el Síndic ja s'han rebut les contestacions de diverses administracions, per al seu posterior estudi i avaluació, i ha calgut reiterar les peticions en altres casos, fonamentalment referits a administracions locals.

Manifestat això anterior, al llarg de l'any 2000 s'han presentat davant el Síndic de Greuges 1.277 queixes pels ciutadans, com també van ser ateses 2.018 queixes verbalment pels assessors del Servei d'Atenció al Ciutadà, i es van iniciar dos queixes d'ofici, a més de la referida anteriorment. Durant l'any 2000 també s'han tramitat i resolt les queixes iniciades en anys anteriors, de les quals donem compte complidament.

De les dades obrants en el present informe, considerem dignes d'una especial menció dos aspectes. D'una banda, les queixes no admeses s'han reduït considerablement respecte d'informes anteriors, i fan un total de 149, la qual cosa significa un 11% del nombre total d'expedients instruïts. D'una altra banda, destaca l'elevada col·laboració de les administracions públiques implicades en les queixes presentades pels ciutadans, ja que en el capítol de col·laboració amb esta Institució solament consten quatre ens públics, la qual cosa significaria que les administracions valencianes estan prenent consciència de la importància que té donar compliment al deure previst legalment de col·laborar amb esta Institució, a fi de solucionar la problemàtica que plantegen els ciutadans davant les mateixes.

En este sentit, 451 expedients de queixes s'han resolt a favor de les pretensions del ciutadà durant l'any 2000, la qual cosa significa un total del 72% d'expedients tancats en l'any esmentat. En estos casos, bé l'administració intervinent ha solucionat la problemàtica concurrent, una vegada que el Síndic va intervindre sobre això, o bé han acceptat tals administracions les recomanacions, els suggeriments i els recordatoris de deures formulats pel Síndic en un elevat percentatge d'expedients, tal com es pot observar en l'anàlisi que tot seguit es fa de les queixes presentades.

Per últim, pel que fa a l'àmbit material de les queixes, hi ha essencialment una coincidència, tant qualitativa com temàtica, quant a les queixes al·ludides en l'informe corresponent a 1999, per la qual cosa sembla innecessari reiterar ací les consideracions que ja es van fer en la corresponent presentació.

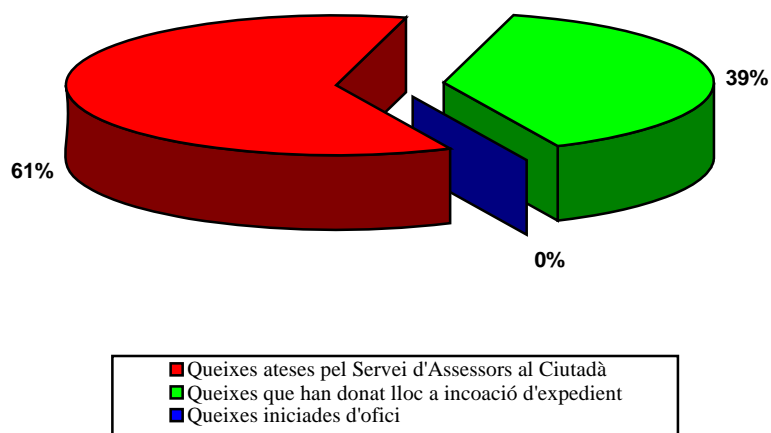
Bernardo del Rosal Blasco
Síndic de Greuges

DADES PRINCIPALS DE LA GESTIÓ DEL SÍNDIC DE GREUGES

I. ACTUACIONS DEL SÍNDIC DE GREUGES

1. Nombre de reclamacions dirigides al Síndic de Greuges el 2000

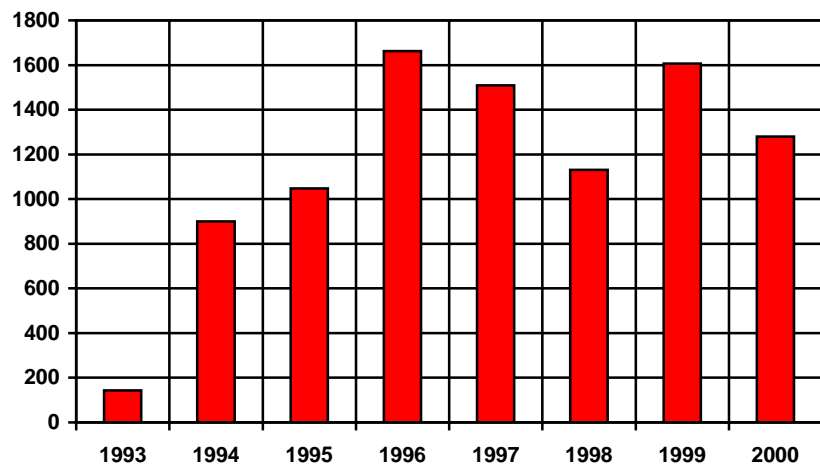
Queixes ateses pel Servei d'Assessors al Ciutadà	2.018	61%
Queixes que han donat lloc a incoació d'expedient	1.277	39%
Queixes iniciades d'ofici	3	0%
Total queixes	3.298	100%



2. Evolució de les queixes amb expedient

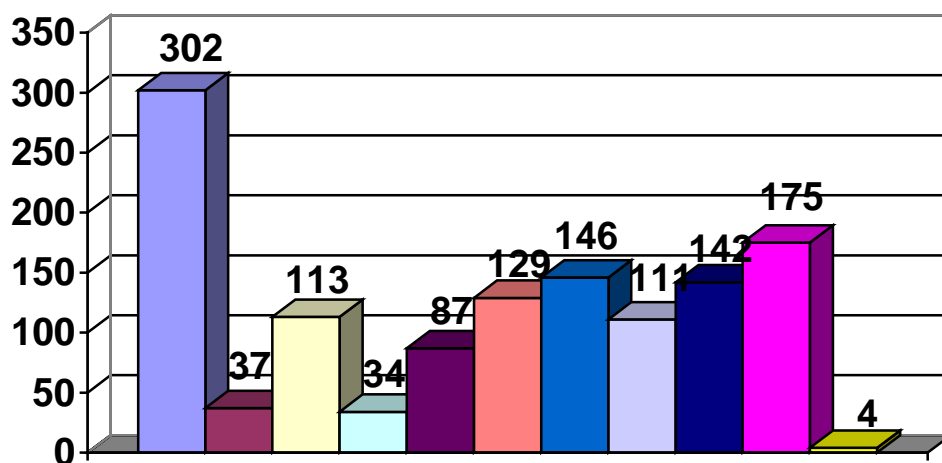
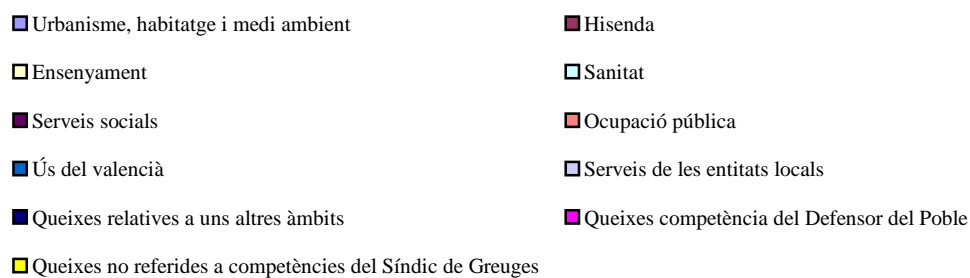
	NRE. DE QUEIXES
1993*	143
1994	900
1995	1.048
1996	1.663
1997	1.509
1998	1.131
1999	1.606
2000	1.280

*La xifra consignada l'any 1993 correspon als primers mesos de funcionament de la institució.



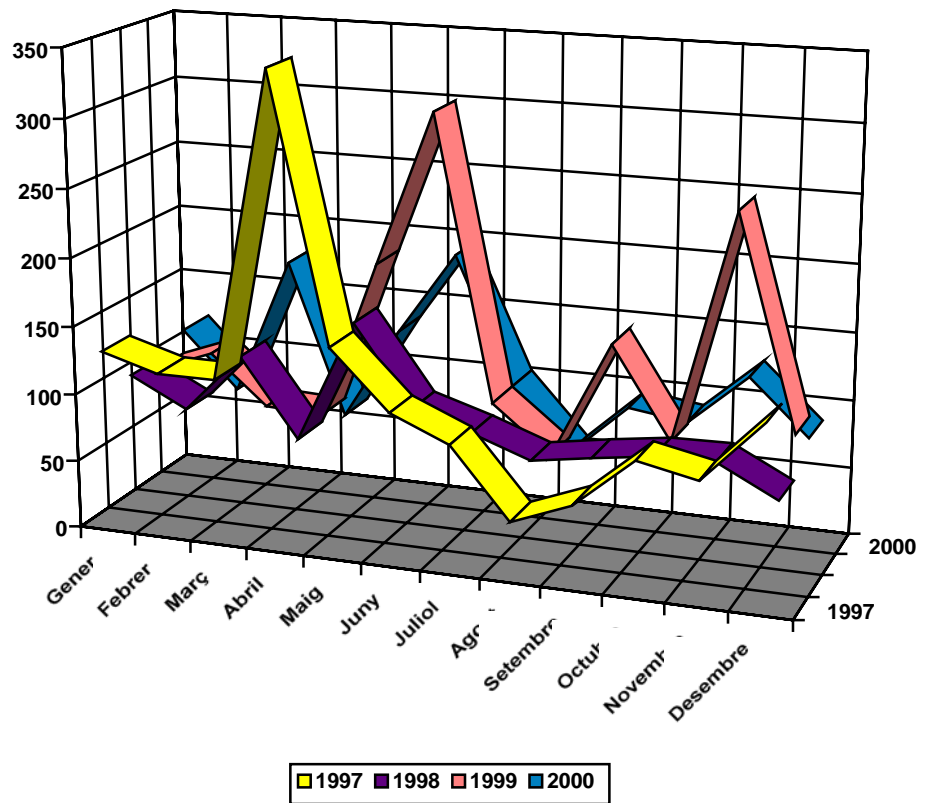
3. Matèries de les queixes formulades el 2000

	Nre.	%
Urbanisme, habitatge i medi ambient	302	24%
Hisenda	37	3%
Ensenyament	113	9%
Sanitat	34	2%
Serveis socials	87	7%
Ocupació pública	129	10%
Ús del valencià	146	11%
Serveis de les entitats locals	111	9%
Queixes relatives a uns altres àmbits	142	11%
Queixes competència del Defensor del Poble	175	14%
Queixes no referides a competències del Síndic de Greuges	4	0%
Total	1.280	100%



4. Distribució mensual d'expedients de queixa

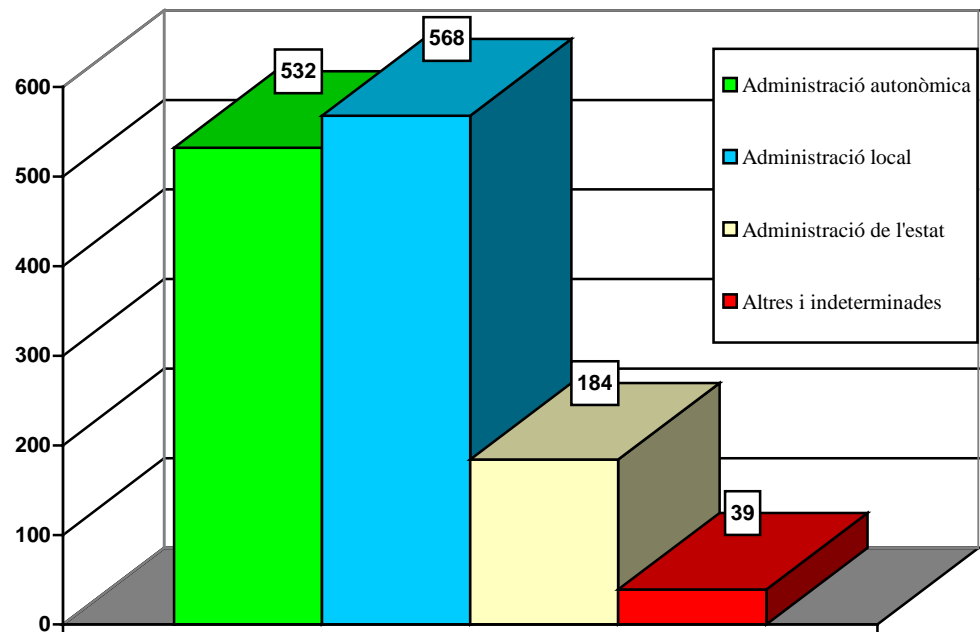
MES	1997	1998	1999	2000
Gener	134	104	97	115
Febrer	122	83	113	73
Març	122	127	77	175
Abril	345	70	75	62
Maig	154	160	192	131
Juny	112	102	305	192
Juliol	94	89	98	98
Agost	44	74	64	52
Setembre	61	81	150	91
Octubre	98	87	84	85
Novembre	89	88	252	123
Desembre	134	66	99	83
TOTAL	1.509	1.131	1.606	1.280



5. Administracions que han sigut objecte de queixes i de les nostres investigacions

5.1. Classificació per administració afectada i nombre de queixes

Administració autonòmica	532
Administració local	568
Administració de l'estat	184
Altres i indeterminades	39
Total	1.323



5.2. Detall de l'organisme afectat. (Excloses les administracions local i estatal.)

Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports	64
Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació	8
Conselleria de Benestar Social	78
Conselleria de Cultura i Educació	164
Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació	8
Conselleria de Indústria y Comerç	10
Conselleria de Medi Ambient	25
Conselleria de Justícia y Administracions Públiques	29
Conselleria de Sanitat	112
Presidència Generalitat Valenciana	8
Col·legis Professionals	4
Universitats	22
Total	532

5. 3. Detall per administracions locals les actuacions o omissions de les quals han sigut objecte de queixa

AJUNTAMENTS	Nre. de queixes
AIGÜES	2
ALBALAT DELS TARONGERS	2
ALCALÀ DE XIVERT	2
ALCÀSSER	1
ALBATERA	1
ALCOI/ALCOY	4
ALFAFAR	1
ALFARP	1
ALFÀS DEL PI	5
ALACANT/ALICANTE	131
ALMASSORA/ALMAZORA	3
ALMORADÍ	1
ALPUENTE	4
ALTEA	11
ALZIRA	3
ASPE	2
BALONES	1
BENASAU	1
BENICARLÓ	3
BENIDORM	9
BENIFAIÓ	1
BENIGEMBLA	1
BENIJÓFAR	1
BENILLOBA	1
BENITACHELL	1
BICORP	1
BOCAIRENT	2
BURJASSOT	2
BURRIANA	3
BURRIOL	1
CALLOSA D'EN SARRIÀ	1
CALP/CALPE	2
CAMPELLO, EL	2
CANALS	1
CANET LO ROIG	1
CASINOS	1
CASTALLA	2
CASTELLÓ DE LA PLANA/CASTELLÓN DE LA PLANA	3
CATADAU	1
CATARROJA	2
CHESTE	1

COX	1
CREVILLENTE	1
CULLERA	5
DÉNIA	6
DOLORES	1
DOS AGUAS	1
ELX/ELCHE	55
ELDA	2
ELS POBLETS	1
GANDIA	38
GUADASSUAR	1
GUARDAMAR DEL SEGURA	.7
GUARDAMAR DE VALÈNCIA	1
HONDÓN DE LAS NIEVES	.3
IBI	1
XÀBIA/JÁVEA	2
L´ALCÚDIA DE CRESPINS	2
LA NUCIA	1
L´ELIANA	1
LLÍRIA	3
MANISES	5
MARINES	1
MASALAVÉS	1
MELIANA	1
MIRRA	1
MONCADA	2
MONÓVAR	1
MONSERRAT	2
MONTANEJOS	1
MONTESINOS, LOS	1
MURO DE ALCOY	1
MUTXAMEL	42
NÁQUERA	2
NAVAJAS	1
NOVELDA	1
NULES	2
ORPESA/OROPESA DEL MAR	4
OLIVA	1
ONDARA	1
ONTINYENT	1
ORIHUELA	5
PAIORTA	2
PATERNA	2
PEGO	2
PEÑÍSCOLA	2
PETRÉS	1
PICANYA	2
PICASSENT	1

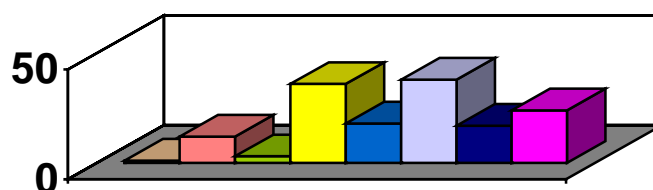
PINOSO	2
PLANES	1
POBLA TORNESA, LA	1
PUERTO GANDIA	1
PUIG, EL	1
QUART DE POBLET	6
RAFELBUNYOL/RAFELBUÑOL	1
RELLEU	2
REQUENA	1
RIBESALBES	1
ROJALES	1
ROCAFORT	1
RUGAT	2
SAGUNTO	3
SAN ISIDRO DE ALBATERA	1
SAN JORDI DEL MAESTRAT	1
SANTA POLA	5
SEGORBE	3
SERRA	1
SIETEAGUAS	1
SILLA	1
SIMAT DE LA VALLDIGNA	2
SUECA	2
TAVERNES DE LA VALLDIGNA	1
TEULADA	3
TORRENT	4
TERRATEIG	2
TORREVIEJA	8
TRAIGUERA	1
TUÉJAR	1
USERAS	1
VALENCIA/VALENCIA	31
VILA JOIOSA, LA/VILLAJOSYOSA	7
VILAMARXANT	1
VILLARREAL	1
VILLENA	2
XIRIVELLA	3
DIPUTACIONS PROVINCIALS	
ALACANT	15
VALÈNCIA	4
CASTELLÓ	1
TOTAL	568

II. DADES REFERIDES A LA SITUACIÓ I TRAMITACIÓ DELS EXPEDIENTS DE QUEIXA

CONCEPTE	Nre.	%
Queixes admeses a tràmit	953	75%
Queixes remeses al Defensor del Poble	175	14%
Queixes no admeses	149	11%
Queixes d'ofici	3	0%
Total de queixes amb expedient	1.280	100%

- Causes de no-admissió

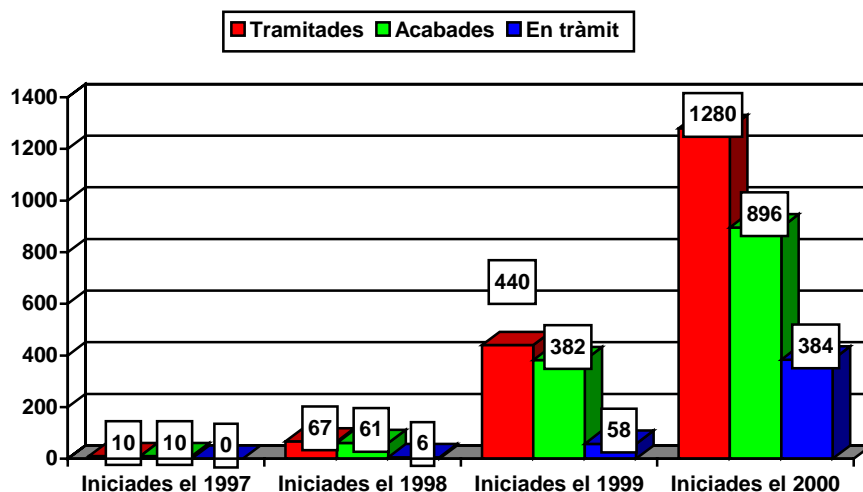
	Nre.	%
Assumptes <i>sub iudice</i> o resolts pels tribunals	1	0
Disconformitat amb el contingut de resolucions judicials	17	11
Qüestions juridicoprivades	24	16
Absència d'interés legítim	--	--
Queixes presentades per autoritats	12	8
Inexistència de pretensió concreta	3	2
Falta de fonament en la queixa	36	25
Queixes extemporànies	--	--
Inexistència d'actuació administrativa prèvia	18	12
Falta d'esmena de requeriments	38	26
Total	149	100%



Assumptes sub iudice o resolts pels tribunals	Queixes presentades per autoritats
Inexistència de pretensió concreta	Falta de fonament en la queixa
Inexistència d'actuació administrativa prèvia	Falta de subsanació de requeriments
Disconformitat amb el contingut de resolucions judicials	Qüestions juridicoprivades

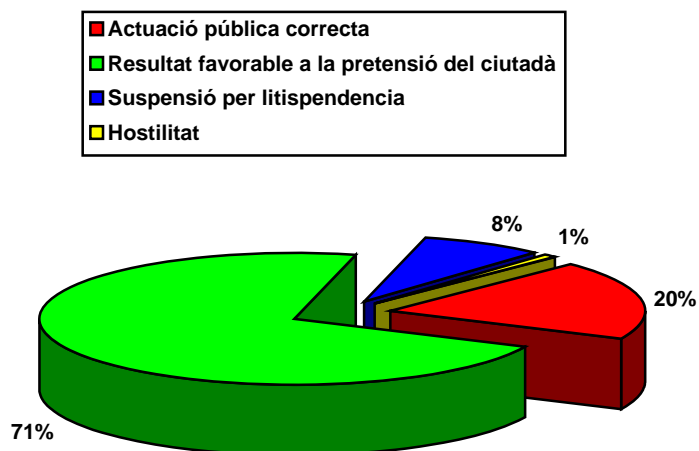
- Queixes tramitades durant l'any 2000

	Tramitades	Acabades	%	En tràmit	%
Iniciades el 1997 -Sense acabar al començament de l'exercici - Reobertes el 2000 Total	10 0 10	10	100%	0	0%
Iniciades el 1998 -Sense acabar al començament de l'exercici -Reobertes el 2000 Total	65 2 67	61	91%	6	8%
Iniciades el 1999 -Sense acabar al començament de l'exercici -Reobertes el 2000 Total	436 4 440	382	87%	58	13%
Iniciades el 2000	1.280	896	70%	384	30%
Total Queixes Tramitades el 2000	1.797	1.349	75%	448	24%



7. Forma com ha acabat la tramitació de les investigacions tancades durant l'any 2000

	Nre.	%
Amb resultat favorable als drets del ciutadà	451	72%
Considerant correcta l'actuació pública investigada	123	19%
Suspensió per <i>litispendencia</i>	50	8%
Hostilitat	5	1%
Total	629	100%

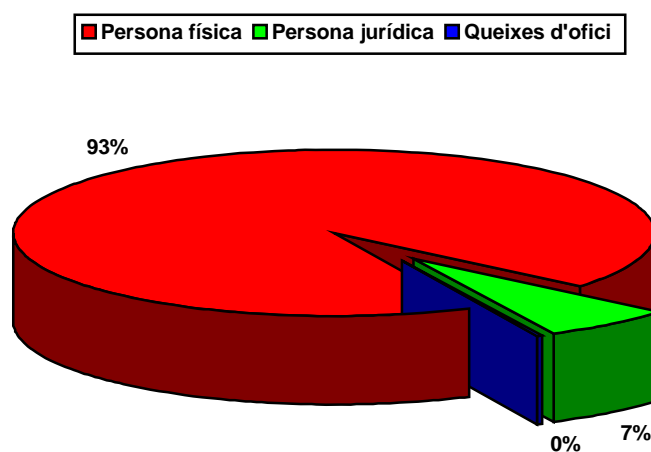


III. CARACTERÍSTIQUES DELS PROMOTORS DE LES QUEIXES

1. Promotors de les queixes amb expedient

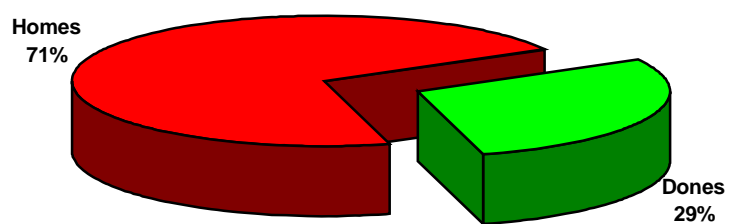
a) Per la classe de persona

	Nre.	%
Persona física	1.197	93%
Persona jurídica	80	7%
Queixes d'ofici	3	0%
Total	1.280	100%



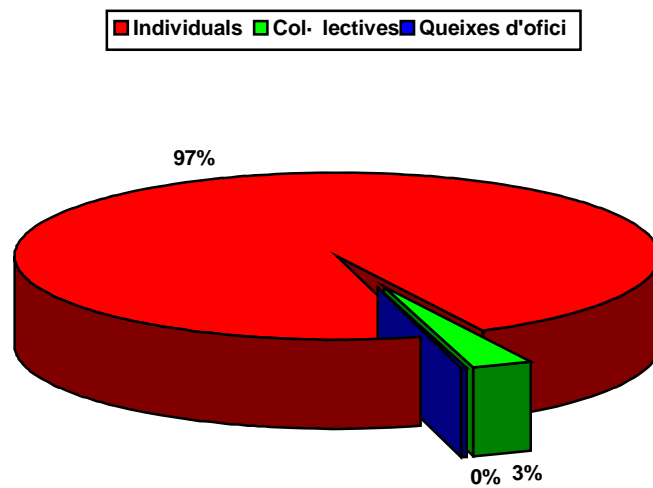
b) Pel gènere

	Nre.	%
Homes	850	71%
Dones	346	29%
Total persones físiques	1.196	100%



c) Classificació dels expedients per subjectes interessats

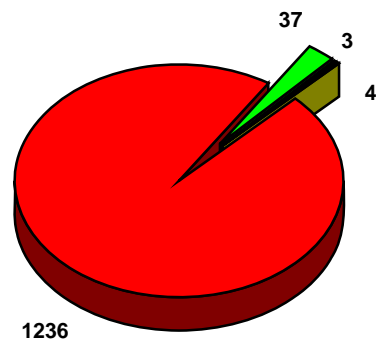
	Nre.	%
Individuals	1.239	97%
Col·lectives	38	3%
Queixes d'ofici	3	0%
Total	1.280	100%



2. Procedència de les queixes amb expedient

a) Per la comunitat d'origen

	N ^a	%
Comunitat Valenciana	1.237	97%
Altres comunitats autònomes	37	3%
Altres països	3	0%
Queixes d'ofici	3	0%
Total	1.280	100%



IV. ORIGEN GEOGRÀFIC DE LES QUEIXES

a) Municipi i comarca de procedència de les queixes amb origen a la Comunitat Valenciana

ALACANT/ ALICANTE		722
<i>Alt Vinalopó/ Alto Vinalopó</i>		15
Cañada	3	
Monòver	2	
Sax	4	
Villena	6	
<i>Baix Vinalopó/ Bajo Vinalopó</i>		117
Beneixama	1	
Crevillente	3	
Elx/ Elche	104	
Santa Pola	9	
<i>Comtat</i>		7
Benasau	1	
Benilloba	1	
Cocentaina	1	
Muro de Alcoy	3	
Planes	1	
<i>Valls del Vinalopó/ Vinalopó Medio</i>		40
Agres	1	
Aspe	1	
Elda	13	
Hondón de las Nieves	3	
Novelda	5	
Petrer	12	
Pinoso	2	
Romana, La	3	
<i>Alacantí</i>		396
Alacant/ Alicante	286	
Campello, el	5	
Xixona	2	
Mutxamel	41	
San Juan de Alicante	8	
Sant Vicent del Raspeig/ San Vicente del Raspeig	54	
<i>Alcoià</i>		25
Alcoi/ Alcoy	17	
Balones	1	
Castalla	5	
Ibi	1	
Tibi	1	
<i>Marina Alta</i>		26

Beniarbeig	1	
Benichembla	1	
Benissa	1	
Calp/ Calpe	1	
Dénia	11	
Xaló	1	
Pedreguer	1	
Pego	2	
Teulada	2	
Xàbia/ Jávea	5	
Marina Baixa		50
Alfàs del Pi, l'	5	
Altea	9	
Benidorm	15	
Nucia, la	4	
Relleu	1	
Sella	1	
Tárbena	1	
Vila Joiosa, la/ Villajoyosa	14	
Baix Segura/ Vega Baja		46
Albatera	1	
Almoradí	5	
Benferri	1	
Benijófar	1	
Bigastro	1	
Cox	2	
Dolores	1	
Guardamar del Segura	3	
Orihuela	12	
Redován	1	
Rojales	1	
Torre Vieja	17	

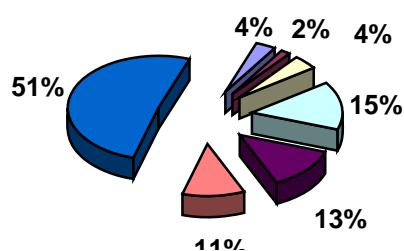
CASTELLÓ/ CASTELLÓN		60
<i>Baix Maestrat</i>		5
Benicarló	3	
Canet lo Roig	1	
Traiguera	1	
<i>Plana Alta</i>		43
Alcora	2	
Almassora/ Almazora	5	
Borriol	1	
Castelló de la Plana/ Castellón de la Plana	34	
Torreblanca	1	
<i>Plana Baixa</i>		10
Burriana	3	
Nules	1	
Vall d'Uixó, la	2	
Vila-real/ Villarreal	4	
<i>Alto Palancia</i>		2
Altura	1	
Segorbe	1	

VALÈNCIA/ VALENCIA		447
<i>Camp de Morvedre</i>		7
Sagunt/ Sagunto	7	
<i>Camp de Túria</i>		16
Bétera	1	
Casinos	1	
L'Elia	2	
Llíria	5	
Marines	1	
Náquera	2	
Pobla de Vallbona, la	1	
Riba-roja de Túria	2	
Serra	1	
<i>Horta</i>		284
Alaquàs	3	
Alboraya	3	
Alcácer	1	
Aldaia	1	
Alfafar	1	
Benetússer	1	
Benicalap	3	
Burjassot	7	
Catarroja	2	
Foios	1	
Godella	2	
Manises	9	
Massalfassar	2	
Massanassa	1	
Meliana	1	
Mislata	2	
Museros	1	
Païporta	2	
Paterna	5	
Picassent	2	
Puig	1	
Quart de Poblet	9	
Rafelbunyol	2	
Rocafort	2	
Silla	3	
Tavernes Blanques	3	
Torrent	6	
València/ Valencia	204	
Xirivella	4	
<i>Costera</i>		10
Canals	1	
L'Alcúdia	2	
Xàtiva	7	
<i>Foia de Bunyol/ Hoya de Buñol</i>		3
Buñol	1	

Cheste	2	
Plana d'Utiel-Requena/ Plana de Utiel-Requena		3
Alginet	1	
Caudete	1	
Requena	1	
Ribera Alta		22
Alfarp	1	
Algemesí	1	
Alzira	3	
Benifaió	2	
Benimodo	1	
Carcaixent	4	
Carlet	2	
Ènova	1	
Guadassuar	3	
Manuel	2	
Masalavés	1	
Tous	1	
Ribera Baixa		8
Almussafes	1	
Cullera	3	
Sueca	4	
Safor		75
Bellreguard	1	
Gandia	65	
Oliva	1	
Rafelcofer	1	
Simat de Valldigna	2	
Tavernes de la Valldigna	5	
Vall d'Albaida		14
Agullent	1	
Albaida	1	
Bocairent	2	
Ontinyent	7	
Rugat	2	
Terrateig	1	
Serrans/ Serranos		5
Alcublas	1	
Alpuente	3	
Benagéber	1	

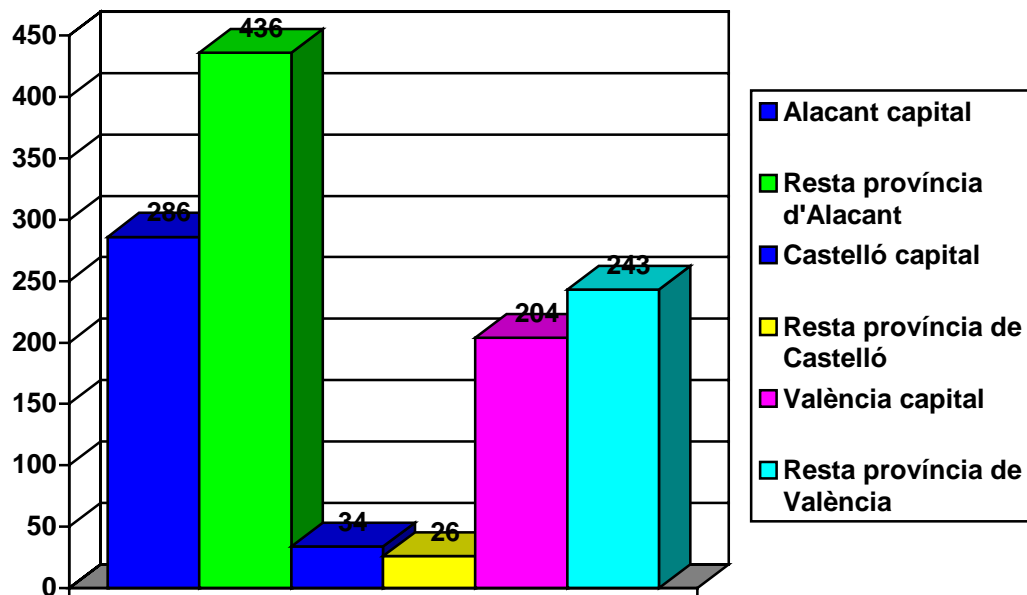
b) Procedència de les queixes de la Comunitat Valenciana en funció de la població del municipi

	Nre. MUNICIPALIS	Nre. QUEIXES	%
Menys de 2.000 h.	35	45	4%
Entre 2.001 i 5.000 h.	14	21	2%
Entre 5.001 i 10.000 h.	29	54	4%
Entre 10.001 i 25.000 h.	44	182	15%
Entre 25.001 i 50.000 h.	19	163	13%
Entre 50.001 i 100.000 h.	7	135	11%
Més de 100.000 h.	4	628	51%
TOTAL	152	1.228	100%



c) Distribució capitals/resta de municipis de cada província

Alacant	Capital	286	
	Resta província	436	
	Total		722
Castelló	Capital	34	
	Resta província	26	
	Total		60
València	Capital	204	
	Resta província	243	
	Total		447



d) Origen de les queixes que provenen d'unes altres comunitats autònomes i països

ALTRES COMUNITATS AUTÒNOMES	
Andalusia	6
Aragó	3
Castella-la Manxa	2
Castella i Lleó	2
Catalunya	5
Madrid	12
Múrcia	2
País Basc	5
ALTRES PAÏSOS	
França	2
Holanda	1
Total	40

CAPÍTOL PRIMER

ANÀLISI DE LES QUEIXES TRAMITADES

I. URBANISME, HABITATGE I MEDI AMBIENT

Introducció

Sobre la temàtica d'urbanisme —120 queixes—, habitatge —11 queixes— i medi ambient —171— s'han presentat un total de 302 queixes, de les quals destaquen les notes que exposem a continuació.

D'una banda, es van formular 45 queixes relatives a la potestat de disciplina urbanística quant a la inactivitat i demora per part dels ajuntaments competents en instruir els corresponents expedients sancionadors i restauradors de la legalitat conculcada per fets que constitueixen infraccions urbanístiques, i les denúncies dels quals van ser presentades majoritàriament pels ciutadans que signaven les queixes.

D'una altra banda, 23 queixes al·ludixen al vessant de la potestat de gestió urbanística. La majoria d'estes queixes són subscrietes per petits propietaris de sòl, davant les actuacions dels ajuntaments implicats i dels agents urbanitzadors, i demanen a esta Institució una protecció efectiva dels seus drets, continguts en la legislació urbanística valenciana. En especial, demanen major rigor i eficiència en la informació que han de facilitar-los estes administracions i en les notificacions preceptives en els expressats procediments als titulars dominicals dels sòls afectats.

En matèria de planejament, pel que fa als projectes urbanístics al·ludits en l'informe de 1999 que afecten les ciutats de València i d'Alacant, és a dir, el referit al projecte de Pla Especial de Protecció i Reforma Interior del Cabanyal-Canyamelar i la iniciativa de l'Ajuntament d'Alacant de modificar el planejament d'aplicació per a possibilitar la implantació d'un palau de congressos al costat del

mont Benacantil, donarem compte detallat de l'activitat desplegada a este efecte per esta Institució.

Sobre la potestat de planejament, esta Institució ha destacat, en informes referits a anualitats anteriors, la importància que té la legitimació democràtica efectiva dels instruments urbanístics i, per a això, resulta imprescindible que els ciutadans expressen les seues posicions i els seus punts de vista durant les fases d'informació pública dels instruments esmentats. En este sentit, les administracions implicades —la Generalitat i els ajuntaments— han d'estudiar, amb suficient sensibilitat democràtica, les propostes ciutadanes que tinguen una dimensió comunitària sobre el disseny urbà que es pretén, ja que solament d'esta manera es fixarà adequadament l'interés públic que ha de trobar-se en la base d'estes actuacions que afecten la ciutat com a fet col·lectiu, i encara més, si és possible, si tenim en compte que estes propostes són vertebrades mitjançant una associació de veïns o una plataforma ciutadana. En este sentit, també les administracions esmentades han de ser extremadament diligents a comunicar als ciutadans interessats la resposta, degudament motivada, sobre estes al·legacions.

Sobre la falta de resposta a estes al·legacions i la demanda ciutadana de protecció del patrimoni històric i cultural, mitjançant instruments de planejament per les administracions competents, al·ludixen la majoria de queixes formulades durant l'any 2000 quant a esta temàtica.

Pel que fa al Pla Especial en tramitació per a la protecció dels barris valencians del Cabanyal-Canyamelar, esta Institució va dictar una resolució dirigida a la Conselleria de Cultura i Educació i, atesa la transcendència que eixa resolució ha tingut en els mitjans de comunicació, en este informe aportem una relació detallada de tots els tràmits que es troben en l'expedient de queixa, i també transcrivim la resolució esmentada i el resultat de la seua acceptació.

Quant a les queixes referides a possibilitar la implantació d'un palau de congressos a la ciutat d'Alacant —tant les formulades per diversos ciutadans i col·lectius com la iniciada d'ofici per esta Institució— se'n va resoldre la suspensió de la tramitació, atés que, segons ens va informar l'Alcaldia d'Alacant, un ciutadà va interposar un recurs jurisdiccional contenciós administratiu, en considerar que l'Ajuntament no havia resolt totes les al·legacions formulades pels ciutadans en la fase d'informació pública materialitzada a este efecte, i la resolució dictada sobre les al·legacions formulades es considerava incongruent amb el plantejament d'estes al·legacions. En tot cas, resulta constatable que el contingut d'estes al·legacions coincideix amb l'objecte dels esmentats expedients de queixa, a l'efecte que preveu l'article 17.2 de la Llei 11/1988, reguladora d'esta Institució.

En allò relatiu a la temàtica de medi ambient, novament es reitera enguany la creixent preocupació ciutadana per la contaminació acústica —amb un nombre de 112 queixes—, provinent essencialment del funcionament de locals d'oci en horari nocturn. Estos ciutadans ens han manifestat que el soroll que generen tals implantacions afecta greument les condicions d'habitabilitat dels seus domicilis i la seua intimitat personal i familiar.

En les investigacions materialitzades per esta Institució es constata, en la majoria dels casos, una falta de diligència municipal en la periòdica inspecció d'estos locals, com també en l'adopció de mesures que tendisquen a evitar-ne la irregular proliferació. I en diversos supòsits també constatem que, a pesar de concórrer l'expressada diligència municipal en l'exercici de les seues competències a este efecte, les molèsties persistixen. És per això que, novament, des d'esta Institució entenem que seria convenient que una norma amb rang de llei regulara esta creixent forma de contaminació ambiental i establira els paràmetres admissibles en l'àmbit de la Comunitat Autònoma.

Per últim, convé destacar el nombre de queixes que fan referència a l'absència d'expedir, per part de les administracions competents, les peticions d'informació urbanística i ambiental sol·licitades pels ciutadans, amb un total de 31 queixes. Quan, a més, està establert per imperatiu legal que les administracions corresponents han de resoldre estes peticions en un i dos mesos, respectivament.

1. URBANISME

1.1. Planejament urbanístic

1.1.1. La localització espacial d'usos amb significada incidència col·lectiva: concentracions de locals d'oci

Al·ludix a l'expressada temàtica la queixa núm. 200/659. Esta queixa va ser formulada per uns quaranta ciutadans, residents en un carrer d'Asp (Alacant), i es referia a les constants i greus molèsties que suportaven, de forma que afectaven les condicions d'habitabilitat dels seus domicilis, especialment els caps de setmana, a causa del funcionament de dos locals destinats a pub amb ambient musical en la referida via pública de reduïdes dimensions.

Una vegada admesa a tràmit la queixa esmentada, vam rebre la informació que havíem sol·licitat a l'Alcaldia d'Asp i vam dictar resolució en els termes següents:

“Després d'haver fet un detingut estudi d'esta documentació, resulten constatables els punts següents:

D'una banda, al titular del local situat en la C/Km núm. ... se li va concedir llicència d'instal·lació per a l'activitat consistent en “café-bar sense ambient musical”, mitjançant resolució de la Comissió Municipal de Govern, de 25 de juny de 1997. No consta que els serveis tècnics municipals hagen expedit la preceptiva acta de comprovació favorable per a l'exercici de l'activitat esmentada, quant a requisit inexcusable exigint per l'article 6 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre Activitats Qualificades, i previst en el punt 4t de la part dispositiva de l'esmentada resolució municipal.

Es constata que la descrita activitat està en funcionament i es troba en tramitació la sol·licitud, que va formular el titular del local en qüestió, d'obtenir llicència municipal per a exercir tal activitat amb ambient musical, i en l'expedient de la qual han estat detectades diverses deficiències per part dels serveis de la Direcció General d'Interior, segons el que conté l'informe de data 4 de setembre de 2000, després d'haver estudiat el projecte tècnic que acompanyava esta sol·licitud.

D'una altra banda, pel que fa al titular situat en C/ Km núm...., obra que mitjançant resolució d'eixa Alcaldia, de data 24 de novembre de 1994, li va ser autoritzada l'obertura d'un establiment musical destinat a "bar sense ambient musical", sense que s'haja enviat còpia de l'expedient esmentat ni de cap altra resolució. També resulta constatable que este local funciona amb normalitat i el seu titular ha sol·licitat l'ampliació de la referida activitat, a fi que se li autoritze ambient musical.

Així mateix, també se'ns envien còpies de diversos parts de la Policia Municipal, en què reiteradament s'informa a eixa Alcaldia que, durant les inspeccions a estos establiments —llevat de raríssimes excepcions—, no es verifica el funcionament d'estos locals amb ambient musical, tot i que els veïns limítrofs ens manifesten reiteradament en les seues al·legacions que, durant els caps de setmana, l'activitat de tals locals es du a terme amb música i que genera uns sorolls i unes vibracions que afecten les condicions d'habitabilitat dels seus habitatges i els impedeixen el descans nocturn, a més de suportar les molèsties generades per la concentració de joves en estes implantacions fins a altes hores de la matinada, atrets per l'ambient musical.

Per tant, a la vista de les expressades circumstàncies i en el marc de les competències d'esta Institució, referit essencialment a la defensa dels drets i les llibertats compresos en el títol I de la Constitució, d'acord amb el que prescriu l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 1.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, esta Institució entén que, atesos els fets concurrents, sí que poden veure's afectats diversos drets constitucionals la protecció efectiva dels quals correspon a eixe Ajuntament per exprés manament constitucional.

La reiterada i greu contaminació acústica descrita pels ciutadans promotors d'esta queixa afectaria el seu dret a la salut —reconegut en l'article 43 de la Constitució—, el dret a beneficiar-se d'un medi ambient adequat —article 45 de la Constitució— i, fins i tot, els drets a la intimitat personal i familiar i a la inviolabilitat del domicili, que preveu l'article 18.1 i 2 de la Constitució. En este sentit, així es resol i fonamenta en la Sentència de 9 de desembre de 1994, del Tribunal Europeu de Drets Humans (Assumptes López Ostra contra Espanya), i en la pròpia Sentència del Tribunal Constitucional 22/1984, de 17 de febrer, en què es troba l'argumentació següent: "Tal com s'ha dit encertadament, el domicili inviolable és un espai en què l'individu viu sense estar subjecte necessàriament als usos i les convencions socials i exercix la seua llibertat més íntima. Per això, a través d'este dret, no solament és objecte de protecció l'espai físic considerat en si mateix, sinó el que en este hi ha d'emanació de la persona i de la seua esfera. Interpretada en este sentit, la regla d'inviolabilitat del domicili és de contingut ampli i imposa una extensa sèrie de garanties i facultats en les quals es comprenen les de vedar tota classe d'invasions, incloses les que poden fer-se sense penetració directa mitjançant aparells mecànics, electrònics o d'altres anàlegs." [Fund. Jur. 5]

Tenint, a més, present que a eixe Ajuntament se li reconeixen competències irrenunciables en la tutela i protecció efectiva de tals drets constitucionals en els esmentats preceptes, com també, segons el que prescriu l'article 25.2-f) de la Llei 7/1985. I, en concret, en l'àmbit competencial previst per la legislació valenciana d'activitats qualificades i espectacles públics.

En conseqüència, tal marc jurídic imposaria a eixa Alcaldia l'obligació inexcusable d'impulsar les corresponents inspeccions a estos establiments amb major freqüència en temps i horari que les materialitzades fins a esta data i, mentre són verificats els fets denunciats pels veïns confrontants a tals implantacions, haurien de resoldre's immediatament les mesures sancionadores i restauradores de la legalitat ambiental conculcada previstes en la legislació d'aplicació, i caldria valorar especialment l'adopció de les mesures cautelars establertes en l'esmentada legislació, atesa l'entitat dels drets dels ciutadans en joc —article 35 de la Llei Valenciana 2/1991. Quan, a més, l'activitat musical que constituïx el principal focus de les molèsties objecte d'esta queixa no té la preceptiva llicència municipal que pot legitimar el seu efectiu exercici.

Per tot el que hem exposat, i atenent el que prescriu l'article 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora d'esta Institució, li recomane que extreme la vigilància perquè els establiments objecte d'esta queixa exercisquen la seua activitat conforme a les autoritzacions concedides per eixe Ajuntament per a evitar els fets anteriorment exposats que ens manifesten els ciutadans afectats.”

L'Alcaldia d'Asp ens va comunicar que, en relació amb el funcionament de tals locals, estaven en tramitació les peticions de llicència que havien formulat els seus titulars per a l'exercici d'activitat musical, i se'ns van enviar diversos parts de la Policia Municipal en què no constava que s'incomplira la normativa sobre horari de tancament ni els condicionants a què se subjectaven les autoritzacions municipals en vigor, després d'haver materialitzat un seguiment temporal a este efecte.

No obstant això, novament ens van manifestar els ciutadans afectats que les molèsties persistixen els caps de setmana, per la qual cosa està en estudi per esta Institució este escrit d'al·legacions a fi de determinar les actuacions que cal seguir.

Pel que fa a les queixes sobre esta temàtica, de què vam donar compte en l'informe de l'anterior anualitat, la queixa núm. 990960 (Memòria 1999. Pàg. 32), relativa a l'Ajuntament de Rocafort per la contaminació acústica concurrent en el Parc de la Llum, es va resoldre el seu tancament, en constatar en la investigació iniciada que els serveis de la Policia Local duen a terme un control periòdic mitjançant visites d'inspecció a l'esmentada ubicació a fi d'adoptar les mesures escaients.

Quant a la queixa núm. 991066 (Memòria 1999. Pàg. 32), també es va resoldre el seu tancament, atés que l'Ajuntament de Torreveija ens va informar de les diverses mesures que havia adoptat a fi de pal·liar la problemàtica de la contaminació acústica concurrent en l'espai urbà objecte de la queixa, com també,

que s'estava valorant la declaració de tal barri com a "zona acústicament saturada".

1.1.2. Sobre l'exercici de la potestat de planejament

Les queixes promogudes pels ciutadans valencians sobre l'expressada temàtica s'identifiquen amb els números següents: 200060, 200169, 200265, 200274, 200316, 200405, 200786, 200813, 200814, 200915, 200952, 201140, 201178, 201278. Fan un total de 14 queixes.

Es va resoldre suspendre la tramitació de la queixa núm. 200169, ja que segons ens va precisar la seua promotora, la Sra. M.D.R.A., per idèntics fets que l'objecte d'esta queixa, referits al fet que discrepava amb la classificació urbanística d'una parcel·la de la seua propietat, i també a les quotes d'urbanització que s'havien liquidat i notificat per l'Ajuntament d'Alcalà de Xivert, havia interposat un recurs jurisdiccional contenciós administratiu, tot això en compliment del que estableix l'article 17.2 de la Llei 11/1988, reguladora d'esta Institució.

Es va resoldre el tancament de les queixes núm. 200060, 200274, 200316, 200405, 200786, 200813, 200814 i 201140.

Es va tancar la queixa núm. 200060, promoguda pel Sr. F.H.G., en no constatar vulneració de drets constitucionals per l'Ajuntament d'Alacant, en la investigació iniciada quant al planejament aprovat per al sector Benalua Sud.

Es va resoldre el tancament de la queixa núm. 200274, promoguda pel Sr. J.B.A.G., en informar-nos l'Ajuntament de Tavernes de la Vallidigna que, pel que fa a l'espai natural de què el Sr. A. sol·licitava la protecció mitjançant la declaració de paratge natural municipal, l'esmentat Ajuntament havia encarregat els estudis necessaris que justificaren els valors concurrents en este espai i, així, ponderar l'elecció de la figura de protecció més convenient pel que fa al cas, tenint, present, a més, que s'estava tramitant l'expedient d'aprovació del Pla General del municipi.

La queixa núm. 200316, que van formular dos associacions de veïns de Novelda, es basava en el fet de considerar que l'aprovació d'un nou traçat viari que discorria per este terme municipal no s'ajustava a les previsions de l'instrument de planejament municipal en vigor. Després de sol·licitar diversos informes a l'Alcaldia de Novelda i a la Direcció General d'Obres Públiques, se'ns va informar que actualment estava en tramitació l'estudi d'impacte ambiental elaborat a este efecte, i ens van precisar que existia la previsió de notificar la resolució de les al·legacions presentades per estes associacions i que, per a aprovar el projecte bàsic de l'esmentada obra pública, s'estudiaria l'abast de l'incompliment de la normativa, per la qual cosa se'n va resoldre el tancament.

En les queixes núm. 200813 i 200814, l'Alcaldia de Dénia ens va informar que existia previsió temporal per a resoldre les al·legacions que van formular les ciutadanes promotores de tals queixes en la fase d'informació pública de

l'homologació modificativa del Pla General d'este municipi, per la qual cosa se'n va acordar el tancament.

La queixa núm. 201140, que ens va formular el Sr. D.A.G.B. i altres ciutadans, tenia per objecte manifestar-nos l'estat d'abandó que concorria en l'església de Sant Miquel lo Roig. Després de sol·licitar-ne detallada informació a l'Alcaldia de Canet lo Roig i a la Conselleria d'Educació i Cultura, se'ns va indicar que hi havia un ambiciós pla de restauració d'este edifici, i també es valorava la possibilitat de declarar-lo Bé de Rellevància Local, per la qual cosa es va efectuar el tancament del precitat expedient de queixa.

Actualment es troben en tramitació la resta de queixes precitades.

En la queixa núm. 200265 es va sol·licitar una ampliació de la informació ja rebuda de l'Ajuntament d'Altea, a fi de conèixer si el viari que segons els ciutadans afectats s'estava duent a terme estava previst en els instruments de planejament d'aplicació.

També vam sol·licitar a l'Alcaldia de Terrateig ampliació de la informació de què disposàvem en la queixa núm. 200915, relativa a si la cantera que s'ubica al costat d'un paratge natural protegit per la normativa urbanística municipal té les preceptives autoritzacions administratives per a funcionar i si esta activitat està en funcionament actualment; l'esmentada queixa va ser formulada per una plataforma ciutadana de la localitat.

En la descrita situació procedimental es troba la tramitació de la queixa núm. 200952, que van formular diversos ciutadans, referida al fet que l'Ajuntament d'Elda no estava executant diverses sentències que declaraven la nul·litat d'un Pla Especial de Reforma Interior, d'un projecte de reparcel·lació i diverses llicències procedents d'este Pla Especial. Tenint en compte, a més, que actualment està en tràmit l'aprovació d'un Programa d'Actuació Integrada que podria afectar les esmentades resolucions jurisdiccionals.

En la queixa núm. 201178 vam sol·licitar al president de l'associació de veïns i cultural que la va formular que ens precisara l'objecte de la mateixa, atés que ens va aportar un voluminós dossier de documentació per a justificar la conveniència i necessitat de protegir efectivament el patrimoni històric i cultural de la ciutat de València i la seua àrea d'influència.

També, en la queixa núm. 201278 vam sol·licitar a la promotora, la Sra. C.H.P., que ens aportara l'escrit a què al·ludix en la queixa esmentada i que, segons sembla, va formular en la fase d'informació pública de la revisió del Pla General de l'Ajuntament d'Alpuente per a la legalització de les granges porcines que hi ha en este municipi.

Quant a les queixes que se citaven en l'informe corresponent a l'anterior anualitat sobre esta temàtica, es troben en la situació procedimental que descrivim a continuació —Memòria 99. Pàg. 33 a 35.

En l'expedient de la queixa núm. 991152, referida al projecte de Pla Especial de Protecció i de Reforma Interior del Cabanyal-Canyamelar promogut per l'Ajuntament de València, formulada per una plataforma ciutadana, consta el següent ordre cronològic d'actuacions per esta Institució:

- 28 de setembre de 1999, el Sr. F.V.N., en representació d'una plataforma ciutadana, presenta l'escrit de queixa, acompanyat d'un dossier de documentació a este efecte.
- 13 d'octubre de 1999, es comunica a este ciutadà el justificant de recepció del seu escrit de queixa.
- 21 de octubre de 1999, es comunica al Sr. F.V.N. que es resol l'admissió a tràmit de la seua queixa i se sol·licita informació a este efecte a l'Alcaldia de València.
- 4 de novembre de 1999, la plataforma ciutadana presenta un escrit dirigit a esta Institució, en què ens comunica que han formulat diverses al·legacions davant la Conselleria de Cultura i Educació sobre este projecte urbanístic, i que no n'han rebut contestació.
- 22 de novembre de 1999, es reitera el requeriment d'informe per esta Institució a l'Ajuntament de València i es comunica este punt a l'esmentada plataforma ciutadana.
- 26 de novembre de 1999, sol·licitem informació sobre això a la Direcció General de Promoció Cultural i Patrimoni Artístic de la Conselleria de Cultura i Educació, i en donem compte a l'esmentada plataforma ciutadana.
- 9 de desembre de 1999, rebem informe de l'Ajuntament de València sobre el règim jurídic urbanístic aplicable a l'espai urbà objecte del projecte urbanístic en qüestió.
- 20 de desembre de 1999, traslladem este informe per a al·legacions a la plataforma referida.
- 21 de desembre de 1999, rebem informe de l'esmentada Direcció General, en què se'ns precisa que el 23 de novembre de 1999 es va dur a terme una entrevista personal amb els representants de la plataforma ciutadana.
- 14 de gener de 2000, traslladem este informe a tal col·lectiu.
- 18 de gener i 19 de gener de 2000, es presenten dos escrits d'al·legacions per l'esmentada plataforma, en què reiteren la seua postura sobre la il·legalitat del projecte urbanístic objecte de la queixa.

- 27 de gener de 2000, requerim ampliació d'informe a l'Alcaldia de València sobre l'estat procedimental de l'expedient en qüestió i si s'havien evacuat tots els informes preceptius de les administracions supramunicipals.
- 1 de febrer i 9 de febrer de 2000, es reben dos escrits de la plataforma ciutadana, en què reiteren que no han rebut resposta a les al·legacions formulades davant la Conselleria de Cultura i Educació.
- 14 de febrer de 2000, rebem informe sobre això de l'esmentada Conselleria.
- 9 de març de 2000, rebem informe de l'Alcaldia de València, en què consta que "per acord plenari, de 26 de febrer de 1999, es va disposar sol·licitar els informes següents.
- Informe de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència (Direcció General de Patrimoni Artístic), exigit per l'article 34.2 de la Llei de Patrimoni Cultural Valencià..."
- 29 de març de 2000, rebem informe de l'Hble. Sr. Conseller de Cultura i Educació, en què es reitera la data de l'entrevista mantinguda amb els representants de la plataforma i se'ns comunica que les al·legacions formulades per este col·lectiu són enviades a l'Ajuntament de València per raons procedimentals.
- 18 d'abril de 2000, enviem còpia d'este informe a la plataforma ciutadana perquè formule al·legacions.
- 19 d'abril de 2000, l'esmentat col·lectiu presenta un escrit davant esta Institució i adjunta còpia d'un informe subscrit per un professor de l'Escola Politècnica Superior de la Universitat d'Alacant, de 22 de febrer de 2000. En este escrit s'invitava esta Institució a visitar els barris el Cabanyal i el Canyamelar.
- 22 de maig de 2000, rebem un escrit d'esta plataforma en què reiteren la seua posició en este assumpte, com també reiteren la invitació de visita al Síndic de Greuges.
- 6 de juny de 2000, la plataforma interessada va presentar un escrit en què adjuntava còpia d'un informe, segons ens van manifestar, de la Junta de la Facultat de Dret de la Universitat de València, adoptat, pel que sembla, el 26 de maig de 2000.
- 13 de juny de 2000, esta Institució va requerir una ampliació de la informació municipal de què es disposava a l'Alcaldia de València i li va sol·licitar, especialment, que ens enviara còpia de l'informe preceptiu a este efecte de la Conselleria de Cultura i Educació.

- 14 de juliol de 2000, es va dirigir a l'Alcaldia de València un recordatori del requeriment de l'informe sol·licitat el 13 de juny de 2000.
- 15 de juliol de 2000, vam rebre l'informe de l'Alcaldia de València, en què se'ns comunicava que este informe encara no constava en aquell Ajuntament.
- 21 de juliol de 2000, esta Institució va requerir a la Conselleria de Cultura i Educació informació perquè se'ns enviara còpia del precitat informe en qüestió.
- 8 d'agost de 2000, rebem un escrit d'al·legacions de la plataforma promotora de la queixa, a què adjunten còpia de l'informe emés per dos arquitectes a requesta de la mateixa.
- 12 de setembre de 2000, es requerix novament l'informe precitat a la Conselleria de Cultura i Educació.
- 12 de setembre de 2000, rebem informe de l'Hble. Sr. Conseller de Cultura i Educació, en què ens comunica que el Sr. regidor d'Urbanisme de l'Ajuntament de València va dictar una resolució mitjançant la qual s'ampliava el termini per a emetre este informe l'esmentada Conselleria.
- 15 de setembre de 2000, l'esmentat col·lectiu ciutadà presenta un escrit d'al·legacions respecte d'això.
- 20 de setembre de 2000, es va sol·licitar l'ampliació de la informació que ens va enviar l'esmentada Conselleria, perquè ens concretara la previsió temporal per a emetre l'expressat preceptiu informe.
- 2 d'octubre de 2000, rebem informe de la Direcció General de Promoció Cultural i Patrimoni Artístic, en què ens reitera el que ens havia informat l'Hble. Sr. Conseller.
- 10 d'octubre de 2000, rebem un escrit d'al·legacions de la plataforma de veïns, en què sol·liciten que esta Institució dicte resolució en la queixa de referència.
- 13 d'octubre de 2000, rebem informe de l'Hble. Sr. Conseller esmentat, en què se'ns indica que, en dictar resolució sobre este assumpte, se'ns n'enviarà una còpia.
- 3 de novembre de 2000, es dona trasllat d'estos informes a la plataforma ciutadana esmentada.
- 16 de novembre de 2000, se sol·licita a l'Alcaldia de València una còpia de la documentació que integra el projecte urbanístic objecte d'esta queixa, com també que ens envie còpia de les resolucions

municipals que van acordar la pròrroga en els terminis d'emissió de l'informe en qüestió.

- 28 de novembre de 2000, esta Institució fa una visita a la Regidoria d'Urbanisme de l'Ajuntament de València, en què se li lliura la documentació requerida. També, en data anterior, es duu a terme una entrevista amb el Conseller de Cultura i Educació, i es visita el barri.
- 8 de gener de 2001, se sol·licita còpia de l'informe reiteradament citat a l'Alcaldia de València i a l'Hble. Sr. Conseller de Cultura i Educació.
- 8 de gener de 2001, el col·lectiu esmentat ens envia, a través del correu electrònic, una còpia de la resolució dictada a este respecte per la Conselleria de Cultura i Educació, de 5 de gener de 2001, amb data de registre d'entrada de 10 gener de 2001.
- 19 de gener de 2001, rebem còpia de la citada resolució de l'Hble. Sr. Conseller de Cultura i Educació, la qual acaba amb el tenor literal següent:

“Contra esta resolució, en la mesura que constituïx un informe vinculant que no determina la impossibilitat de continuar el procediment ni produïx indefensió o perjudi irreparable a drets o interessos legítims, no cap la interposició de cap recurs administratiu ni contenciós, d'acord amb el que estableix l'article 107.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, en relació amb el que preveu l'article 25.1 de la Llei 29/1998, de 13 de juliol, reguladora de la Jurisdicció Contenciosa Administrativa”.
- 24 de gener de 2001, s'envia a la Conselleria de Cultura i Educació la resolució que transcrivim a continuació íntegrament.

“Hble. Sr.,

En relació amb la queixa de referència que ens va confiar la representació de la plataforma ciutadana SCC, relativa a manifestar-nos la seua discrepància amb la tramitació, per l'Ajuntament de València, del projecte d'iniciativa municipal del Pla Especial de Protecció i Reforma Interior El Cabanyal-El Canyamelar, per les raons jurídiques, socioeconòmiques i urbanístiques que obren en el seu escrit de queixa, com també en els diversos escrits d'al·legacions que ens van formular.

Després d'haver mantingut amb V.H. una entrevista personal el passat mes de novembre, per diversos mitjans de comunicació es va tenir constància que ja s'havia emés informe per eixa Conselleria quant al referit projecte urbanístic a l'efecte que preveu l'article 34.2 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, de la Generalitat Valenciana, del Patrimoni Cultural Valencià, és a dir, amb caràcter previ a l'aprovació provisional del mateix per l'Ajuntament de València. El passat 8 de gener li vam

requerir que ens enviara tal informe amb caràcter urgent, atesa la seua transcendència en l'objecte d'esta queixa, que vam rebre el 19 de gener de 2001.

També, l'esmentat dia 8 de gener del 2001, la representació de l'esmentada plataforma ciutadana ens va enviar, a través del correu electrònic, el text íntegre de l'informe de la Subsecretaria d'eixa Conselleria, de data 5 de gener de 2001.

Esta Institució, d'acord amb el que estableix l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia i l'article 1.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, és l'Alt Comissionat de les Corts Valencianes per a la defensa dels drets i llibertats compresos en el títol I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia, a l'efecte del qual podrà supervisar l'actuació de l'Administració de la Generalitat Valenciana.

En tal marc competencial, l'article 46 de la Constitució prescriu:

“Els poder públics han de garantir la conservació i han de promoure l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, siga quin siga el seu règim jurídic i la seua titularitat”.

Per tant, la Constitució imposa, com a obligació ineludible dels poders públics amb competència a este respecte, el deure de garantir la conservació del patrimoni històric, cultural i artístic.

I, a l'efecte de la intervenció d'esta Institució en l'objecte d'esta queixa, resulta imprescindible partir de dos referents normatius en el desenvolupament de tal prescripció constitucional.

D'una banda, que per Decret 57/1993, de 3 de maig, del Govern Valencià (*DOGV* 10-5-1993. Núm. 2020), en compliment de la legislació estatal de Patrimoni Històric en vigor, va ser aprovada la Declaració de Bé d'Interés Cultural el “Conjunt històric de València”. Este decret disposa:

“Article 1r. Es declara Bé d'Interés Cultural el conjunt històric de València.

Article 2n. Les àrees afectades per la declaració de Bé d'Interés Cultural del conjunt històric de València queden definides en els annexos que s'unixen i que formen part d'este Decret. La documentació complementària obra en l'expedient específic”.

L'annex III, en l'apartat A). 2, conté la descripció literal de l'àrea del Cabanyal:

“Per a fixar correctament la delimitació de l'entorn de protecció establím prèviament un origen i sentit.

Origen: el vèrtex sud-oest de trobada entre els carrers Mariano Cuber i Escalante.

Sentit: horari.

Des de l'origen, tot el carrer Escalante, en l'alineació més allunyada del mar, fins al vèrtex N-O de trobada del carrer Escalante amb el carrer Remontes.

Des d'este punt, continua per l'alineació del carrer Remontes fins a fer un gir de 45 graus en la trobada amb el carrer de la Reina, fins a trobar l'alineació més propera al mar del carrer Dr. Lluch, i continua pel mateix fins a la trobada amb el vèrtex sud-est de la trobada amb el carrer Dr. Lluch amb el carrer Mariano Cuber i, des d'este vèrtex, en línia recta, fins al vèrtex sud-est de trobada del carrer Padre L. Navarro, a partir del qual la línia continua l'alineació d'esta fins a la trobada amb el carrer Francisco Cubells, en la seua alineació sud, i continua pel mateix fins a l'alineació oest del carrer Escalante i, des d'este punt fins a l'origen”.

I en l'apartat B) s'explicita la delimitació gràfica, segons els plànols que es publiquen.

Per tant, tal com expressament es troba reflectit en l'annex II del Decret 57/1993, el “Nucli original de l'eixamplament del Cabanyal” constituïx una àrea del conjunt històric declarat Bé d'Interés Cultural.

El Tribunal Constitucional, en la Sentència 17/1991, de 31 de gener, concreta l'abast i la importància de la qualificació dels béns com “d'interés cultural” en el seu Fonament Jurídic 10:

“La qualificació formal com a béns d'interés cultural de “els més rellevants” del Patrimoni Històric Espanyol (art. 1.3 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol) constituïx un requisit perquè puguen beneficiar-se d'una singular protecció i tutela (art. 9.1) i també, per tant, per a la seua defensa davant l'explotació i l'espoliació; però ho és així mateix per a la submissió a un règim singular derivat de la seua importància cultural i que en la seua pròpia complexitat abraça mesures d'estricta protecció i defensa, juntament amb d'altres que no ho són i tenen naturalesa jurídica diversa.

L'amplitud de conseqüència de la resolució que qualifica i declara un bé d'interés cultural té, per tant, un abast general respecte del règim del mateix i no solament en relació amb la seua defensa davant l'espoliació i l'exportació. La categoria legal dels béns d'interés cultural dins el Patrimoni Històric Espanyol està integrada pels més rellevants del mateix, normalment situats en alguna de les comunitats autònomes. I a les comunitats autònomes, si la tenen assumida estatutàriament, ha de correspondre la competència per a emetre la seua declaració formal, sense perjudi de la de l'Estat en els supòsits singulars en què a este li ve atribuïda per la Constitució”.

D'altra banda, amb fonament en el règim de competències assumides en la matèria per la Generalitat, es va dictar la Llei 4/1998, de la Generalitat Valenciana, del Patrimoni Cultural Valencià (*DOGV* de 18-6-1998. NÚM. 60267). En este sentit, estableix el preàmbul: “El ple exercici per la Generalitat de la competència pròpia en matèria del patrimoni cultural exigix, però, l'establiment en l'àmbit de la Comunitat Valenciana d'una norma amb rang de llei, que done complida resposta a les necessitats que presenta la protecció d'este patrimoni i supere les insuficiències del marc legal fins ara vigent”.

El preàmbul prossegueix i afirma: “El capítol tercer del mateix títol està dedicat als Béns d'Interés Cultural, als quals es reserva el grau màxim de protecció legal”.

També resulta d'interés en este supòsit el que prescriuen els següents preceptes de la Llei 4/1998:

- Article 26.1.A.b): “Conjunt Històric. És l’agrupació de béns immobles, contínua o dispersa, clarament delimitable i amb entitat cultural pròpia i independent del valor dels elements singulars que la integren”.

- Disposició Addicional Primera: “Es consideren Béns d’Interés Cultural integrants del patrimoni cultural valencià tots els béns que hi ha en el territori de la Comunitat Valenciana que, en entrar en vigor esta Llei han estat declarats béns d’interés cultural, a l’empara de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol”.

- Disposició Transitòria Segona: “Els municipis en què, en entrar en vigor esta Llei, hi haguera algun immoble declarat Bé d’Interés Cultural, en el termini d’un any hauran d’elaborar un Pla Especial de Protecció a què es referix l’article 34.2, aprovar-lo provisionalment i enviar-lo a l’òrgan competent per a aprovar-lo definitivament”.

- Article 34.2: “...L’aprovació provisional haurà de tenir un informe previ favorable de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, que haurà de ser emés en el termini de tres mesos”.

- En el paràgraf 3r disposa: “Fins que es produísca l’aprovació definitiva del corresponent Pla Especial, regiran transitòriament les normes de protecció contingudes en el Decret de declaració, d’acord amb el que preveu l’article 28 d’esta Llei”.

- Article 39: “1. Els plans especials de protecció dels immobles declarats d’interés cultural han de desplegar les normes de protecció establides en la declaració, i han de regular detalladament els requisits a què han de subjectar-se els actes d’edificació i ús del sòl i les activitats que afecten els immobles i el seu entorn de protecció. Este entorn podrà ser delimitat pel propi pla especial si no ho fa la declaració i si es considera necessari per a l’adequada protecció i valoració de l’immoble.

2. Els plans especials de protecció dels conjunts històrics han de tenir en compte els criteris següents: a) Cal mantindre l’estructura urbana i arquitectònica del conjunt i les característiques generals de l’ambient i de la silueta paisatgística. No es permetran modificacions d’alineacions, alteracions de l’edificabilitat, parcel·lacions ni agregacions d’immobles, llevat que contribuïsqen a la millor conservació general del conjunt”.

Anteriorment a l’entrada en vigor de la referida Llei i del Decret 57/1993, el Pla General de València, aprovat el 28 de desembre de 1998, en la seua Memòria preveia, en relació amb l’espai urbà esmentat, el següent: “La solució a l’accés fluït al mar a través de l’avinguda Blasco Ibáñez es configura com un objectiu irrenunciable del Pla. Les dificultats i repercussions de tal operació aconsellen

diferir la solució concreta a un estudi posterior, i per a viabilitzar-la s'acota una àrea de planejament diferit en què es regula l'ordenació i qualificació futures”.

Este Pla General contempla l'àrea de l'àmbit territorial en qüestió com a planejament diferit del “Conjunt històric dels barris el Cabanyal-el Canyamelar.

Sobre el Pla Especial en tràmit, els termes del 2n Antecedent de la resolució de la Subsecretaria d'eixa Conselleria resulten summament il·lustratius als nostres efectes:

“El Pla Especial de Protecció i de Reforma Interior del Cabanyal-Canyamelar, d'ara endavant PEPRI, és redactat per l'Ajuntament de València, no solament per a donar compliment a l'obligació legal prevista en l'article 34.2 de la Llei del Patrimoni Cultural Valencià i a les previsions del PGOU de 1988, sinó també amb la declarada intenció d'aconseguir dos objectius fonamentals, segons es troba expressat en la Memòria Justificativa del Pla (Pàg. 29, Apt. 5. “Criteris i Objectius de l'Ordenació”), que són:

a) La regeneració i revitalització dels barris Cabanyal-Canyamelar, un objectiu que, segons es fa constar expressament en l'apartat 4. 1. 1 de l'informe tècnic, de 21 de juny de 2000 (foli 629 de l'expedient), “encaixa perfectament amb les funcions que, tant la legislació patrimonial com la urbanística, determinen per als plans especials de conservació i preservació” i

b) Resoldre l'adequada connexió de l'avinguda Blasco Ibáñez amb el front marítim de la ciutat de València, una qüestió que va dirigida a resoldre un problema urbanístic de la ciutat que, si bé *prima sacie* podria entendre's com difícil d'encaixar dins un pla especial de protecció, no deixa d'incidir de manera positiva en el perseguit objectiu de regeneració i revitalització del nucli del Cabanyal-Canyamelar, i es concreta en l'obertura d'una nova avinguda, amb una amplària entre alineacions de 48 metres i una secció viària formada per dos voreres de 6 metres d'amplària amb un arbratge de port mitjà, doble calçada de 9 metres d'amplària en cada sentit i un passeig central, amb arbratge de port gran, de 18 metres d'amplària, avinguda que travessa el conjunt d'est a oest, amb la consegüent modificació d'alineacions, que es deixen justificades en el Pla amb la manifestació que contribuïsqen a la millor conservació del conjunt.

La compatibilització d'estos dos objectius del PEPRI s'intenta aconseguir a través d'una sèrie d'intervencions que tendixen a la consecució dels mateixos, que són, segons la mateixa Memòria:

- a) Reequipament dotacional del barri.
- b) Racionalització de l'estructura viària interna.
- c) Protecció del patrimoni arquitectònic, amb identificació dels edificis d'interés arquitectònic susceptibles d'incorporar-se al catàleg definitiu d'edificis protegits.
- d) Establiment d'una ordenació que permet conciliar l'objectiu de connexió de l'avinguda Blasco Ibáñez amb el front marítim de la ciutat respecte

dels valors essencials de l'entramat urbà del barri, de manera que s'imbrique el barri amb la resta de la ciutat i minimitze l'impacte sobre el mateix.

- e) Definició d'una estratègia viable de gestió urbanística que permetrà escometre les operacions de regeneració del barri, i
- f) Constitució d'una oficina per a la rehabilitació del Cabanyal-Canyamelar per l'Ajuntament de València, mitjançant la seua empresa pública AUMSA, que s'ubicarà en l'àmbit o entorn pròxim del pla, i les escomeses fonamentals del qual s'assenyalen en l'apartat 7 de la Memòria”.

En relació amb el precitat projecte de planejament urbanístic, eixa Administració emet l'informe esmentat en termes favorables sense que conste cap observació a este respecte.

Després de l'anàlisi de l'esmentada resolució per esta Institució, considerem imprescindible fer constar les consideracions següents:

1r) Resulta, com a mínim, sorprenent que eixa Conselleria haja incomplert inadequadament el termini de tres mesos, previst en l'article 34.2 de la Llei 4/1998 per a emetre l'esmentada resolució, quan des del 21 de juny de 2000 tenia l'informe subscrit pels serveis tècnics d'eixa Administració, relativa a la petició municipal respecte, de 4 d'abril del 2000.

També resulta sorprenent que la iniciativa del Pla Especial en qüestió obeïsca més a les prescripcions del Pla General en vigor, atés el seu àmbit territorial, que a les pròpies exigències de la declaració del Conjunt Històric referit com a Bé d'Interés Cultural que necessitaria ordenació urbanística integral i simultània.

2n) El projecte urbanístic que se sotmet a informe d'eixa Conselleria no fa un estudi específic de l'impacte de la intervenció urbanística que es pretén —obertura d'una nova avinguda amb una amplària entre alineacions de 48 metres sobre la trama urbana existent— quant a la identitat de la declaració de Bé d'Interés Cultural d'una part de l'àmbit territorial de tal projecte que comporta la rigorosa protecció del Conjunt Històric referit, i tampoc es quantifiquen ni s'avaluen els béns que destrueix el disseny de tal avinguda. A més a més, l'àmbit territorial del Pla Especial en tràmit no resulta coincident amb la delimitació gràfica del Conjunt Històric en qüestió, tal com es reconeix en el Fonament Jurídic XI de l'expressada resolució i sense que es resolga res a este respecte.

3r) També, en este sentit, esta resolució no aprofundix en l'anàlisi de les prescripcions contingudes en l'article 39.1 de la Llei Valenciana 4/1998, que estableix amb precisió l'objecte i la finalitat dels plans especials de protecció dels “immobles declarats d'interés cultural”, en què solament es té en compte que estos instruments de planejament despleguen les normes de protecció establides en la declaració i, en tot cas, “regulant detalladament els requisits a què han de subjectar-se els actes d'edificació i ús del sòl i les activitats que afecten els immobles i els seu entorn de protecció”.

Per tant, atesa l'estricta funció dels esmentats plans especials establida legalment, esta Institució considera que una intervenció urbanística de les dimensions, característiques i finalitat com la pretesa, solament podria legitimar-se en el propi Decret en què es declara el Bé d'Interés Cultural en qüestió, justificant convenientment —si partim del fet que no concorre contradicció en tals qüestions— que es tractaria d'una mesura de protecció del Conjunt Històric i precisant les raons per a sacrificar una part del propi teixit urbà protegit.

Fins i tot, partix d'esta posició el transcrit Antecedent Fàctic 2n de la resolució en qüestió quan diu: “Resoldre l'adequada connexió de l'avinguda Blasco Ibáñez amb el front marítim de la ciutat de València, una qüestió que va dirigida a resoldre un problema urbanístic de la ciutat que, si bé, *prima facie* podria entendre's com de difícil encaix dins un pla especial de protecció”.

També, en la Memòria del Pla Especial en tràmit, en el punt 4.3.1 es reconeixen certes virtualitats als “remodelatges urbans” i la “substitució d'immobles” que amb caràcter excepcional es regulen en l'article 21 de la Llei estatal 16/1985, davant el laconisme de la Llei valenciana a este efecte, en què tals operacions ni s'esmenten en els articles 39.1 i 39.2 –a) de la Llei 4/1998, i, fins i tot, en l'article 39.2 –b) s'exigix la garantia de l'edificació substitutòria.

Però prescriu com a límit infranquejable l'article 21 citat de la Llei estatal 16/1985 en el paràgraf 3r *in fine*: “En tot cas, cal mantindre les alineacions urbanes existents”.

En conseqüència, esta Institució entén que el paràgraf 1r de l'article 39 de la Llei valenciana 4/1998 conté un estricte deure imperatiu que han de complir les autoritats amb competències en l'elaboració i aprovació del planejament urbanístic pel que fa a tals plans especials. Mentre que, en el paràgraf 2n de tal precepte legal es regulen determinats criteris per a elaborar els plans especials de protecció de conjunts històrics, però en tot cas complint l'objecte i la finalitat prèviament considerada en l'al·ludit paràgraf 1r de la norma.

A més, convé tenir present a este respecte la reiterada doctrina del Tribunal Suprem, generada en casos en què l'autoritat municipal que intervé pretén la demolició d'un edifici en l'entorn del Bé declarat d'Interés Cultural, i es reitera la primàcia del manament contingut en l'article 46 de la Constitució en què s'exigix que els poders públics garantisquen efectivament la protecció del patrimoni històric —Sentències del Tribunal Suprem de 18-11-1996 (Art. 8649), de 20-7-1998 (Art. 6.907) i 22-6-1990 (Art. 5405).

En el Fonament Jurídic 3r de la Sentència de 18-11-1996 se sosté: “No pot tenir acollida la pretensió de l'ajuntament recurrent. Diu l'article 46 de la CE que “els poders públics han de garantir la conservació i han de promoure l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, siga quin siga el seu règim jurídic i la seua titularitat”. El citat article està interpretat en el capítol 3r (“Dels principis rectors de la política social i econòmica”) del títol 1r de la CE. Dins este títol es troba també l'article 53.3, en què s'establix que “el reconeixement, el respecte i la protecció dels principis reconeguts en el capítol 3r han d'informar la legislació positiva, la pràctica

judicial i l'actuació dels poders públics". Un criteri interpretatiu clar dedueix este Tribunal dels preceptes constitucionals que acabem de citar: en el dubte, la voluntat constitucional està molt més prop de la conservació dels béns que puguen integrar el patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya que no de la seua destrucció o demolició. El criteri conservacionista d'aquells béns sembla més congruent amb el principi constitucional que el seu contrari".

El Fonament Jurídic Cinqué *in fine* de la Sentència de 22-6-1990 conté el tenor següent: "la irreversibilitat de l'acte de demolició d'un edifici de les característiques de què és objecte este recurs i la finalitat conservadora del "patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya" que es garantix en l'art. 46 de la Constitució, imposa una interpretació de les disposicions que fonamenten les resolucions impugnades, d'acord amb l' art. 3r.1 del Codi Civil, és a dir, en relació amb la realitat social del nostre temps atenent fonamentalment a l'esperit i la finalitat de tals normes. Eixe esperit i finalitat és la conservació d'un llegat historicoartístic rebut de les generacions anteriors amb la consegüent obligació de protegir-lo i augmentar-lo per a transmetre'l a les generacions futures, segons està exposat en l'art. 1r de la Llei 13/1985 (devia dir-se Llei 16/1985) de Patrimoni Històric Espanyol".

Pot resultar determinant, en este supòsit, que en la pròpia descripció del Conjunt Històric de València, continguda en l'annex I del Decret Valencià 57/1993, s'esmente la reconstrucció definitiva del Cabanyal després de l'incendi de 1875, i este espai urbà estiga caracteritzat per "una peculiar trama en retícula derivada de les alineacions de les antigues barraques, en les quals es desenvolupa una arquitectura popular amb un clar arrelament en l'eclecticisme".

Per tot el que hem exposat, atenent al que preveu l'article 106 de la Llei 30/1992, i en compliment del que disposa l'article 29.2 de la Llei 11/1988 per la qual es regix esta Institució, recomane a V.H. que revise els termes de l'informe contingut en la resolució de 5 de gener del 2001 d'eixa Conselleria, sobre la base que la proposta urbanística municipal que se sotmet a la seua consideració no resulta compatible amb la declaració com a Bé d'Interés Cultural del "Nucli original de l'eixamplament del Cabanyal" realitzada mitjançant el Decret 57/1993, de 3 de maig, del Govern Valencià i el que disposa l'article 39.1 de la Llei 4/1998 de la Generalitat, d'11 de juny, del Patrimoni Cultural Valencià. Tot això a fi que es garantisca adequadament la protecció íntegra del Conjunt Històric de València, d'acord amb el que exigix l'article 46 de la Constitució per a tal classe de béns i l'esmentat règim jurídic aplicable.

"La qual cosa comuniquem per al seu coneixement i a l'efecte que en el termini d'un mes ens informe sobre si accepta la precitada recomanació."

Amb data 24 de gener de 2001, enviem còpia d'esta resolució a l'Alcaldia de València i a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

Amb data d'entrada en estes dependències, de 5 de febrer de 2001, vam rebre informe de l'Alcaldia de València, en què se'ns adjuntava còpia de la resolució de la Conselleria de Cultura i Educació, i se'ns comunica que hi ha previsió temporal

per a notificar als interessats l'acord adoptat d'aprovació provisional del Pla Especial de referència i es resolen les al·legacions formulades.

També, amb data 5 de febrer, té entrada en esta Institució l'escrit que ens va enviar la plataforma indicada, acompanyat de l'informe subscrit per l'arquitecte inspector de Patrimoni de la Conselleria de Cultura i Educació, de 21 de juny de 2000, i de la seua ampliació, de 31 d'agost de 2000, com també còpia de l'informe del director del Gabinet Jurídic de la Generalitat, de 22 de desembre de 2000, i dels informes jurídics de la Conselleria de Cultura i Educació, d'11 de maig i de 21 de setembre de 2000.

Amb entrada en estes dependències, de 7 de febrer de 2001, vam rebre informe de l'Hble. Conseller de Cultura i Educació, de 5 de febrer, del tenor literal següent:

“Amb data 30 de gener de 2001 ha tingut entrada en esta Conselleria un escrit del Síndic de Greuges en què es recomana al Conseller que, en aplicació del que preveu l'article 106 de la Llei 30/1992, revise els termes de l'informe contingut en la resolució de 5 de gener de 2001 d'esta Conselleria, relatiu a la tramitació del Pla Especial de Protecció i Reforma Interior del Cabanyal-Canyamelar per l'Ajuntament de València.

I en resulta que, segons assenyala el propi Síndic en el primer paràgraf del seu escrit, la queixa no es formula per l'actuació de la Conselleria sinó per “la tramitació per l'Ajuntament de València del projecte d'iniciativa municipal del Pla Especial de Protecció i Reforma Interior El Cabanyal-El Canyamelar”, esta Conselleria no estima procedent acceptar la recomanació de revisar els termes de l'informe contingut en la citada resolució de 5 de gener de 2001, per no ser l'Administració autora de l'acte objecte de la queixa i, en compliment del que prescriu l'article 29.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, de la Generalitat Valenciana, ho posa en coneixement de la Sindicatura i considera, pel que s'ha exposat, que ha informat el Síndic de la raó que justifica la no-adopció de l'observació formulada.”

A la vista d'este informe, li vam donar trasllat a l'esmentada autoritat de la comunicació següent:

“En relació amb la queixa de referència que ens va confiar la representació “Plataforma S.C.C.”, acusem recepció del seu informe de 5 de febrer passat, relatiu a la resolució dictada el 24 de gener de 2001.

Després d'haver-la estudiat, li comuniquem que esta Institució es ratifica íntegrament en els termes de la resolució precitada i, d'acord amb el que disposa l'article 29.2 de la Llei 11/1988, l'informarem de la resposta de VH en el pròxim Informe anual que elabore esta Institució”

El 21 de febrer de 2001 vam sol·licitar informe a l'Alcaldia de València sobre els següents extrems:

“1) Li demane que envie còpia a esta Institució de l'acord d'aprovació provisional del projecte urbanístic objecte d'esta queixa.

2) Li demane que precise a esta Institució si s'ha notificat la resolució citada a l'esmentada plataforma ciutadana i als ciutadans que la integren, que van presentar al·legacions al projecte esmentat.

3) Li demane que indique a esta Institució si ja ha enviat tal expedient municipal a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports per a resoldre sobre la seua aprovació definitiva.”

Sobre esta queixa també s'han rebut requeriments perquè s'envie còpia de la transcrita resolució al Consell Valencià de Cultura i a la Fiscalia del Tribunal Superior de Justícia, i se'ls ha donat efectiu compliment.

La queixa d'ofici núm. 990856 i les identificades amb el núm. 990319, 991468, 991469, 991470, 990471 i 991533, referides a l'expedient de promoció municipal que tramita l'Ajuntament d'Alacant per a modificar el Pla Especial d'Ordenació del mont Benacantil i de l'article 101 de les Normes Urbanístiques del Pla General, a fi de possibilitar en esta ubicació la construcció d'un palau de congressos, es va sol·licitar, tal com vam exposar en la Memòria anterior, una informació detallada sobre els expressats extrems a l'Ajuntament d'Alacant, a la Conselleria de Cultura i Educació i a la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports.

L'Alcaldia d'Alacant ens va comunicar, mitjançant un escrit d'entrada en estes dependències, de data 6 de juliol de 2000, que el Sr. J.J.S.G. havia interposat un recurs jurisdiccional contenciós administratiu contra l'acord plenari d'aprovació provisional de les esmentades modificacions de planejament.

Davant la qual cosa i atés que este recurs jurisdiccional incidix essencialment en l'objecte de les referides queixes, se'n va resoldre la suspensió de la tramitació amb data 19 de juliol de 2000, a tenor del que prescriu l'article 17.2 de la Llei 11/1988 reguladora d'esta Institució. Esta resolució va ser comunicada a les referides administracions, als ciutadans i col·lectius interessats en els esmentats expedients.

La queixa núm. 991430 formulada per una associació de València segueix en tramitació, i s'ha traslladat recentment a este col·lectiu l'últim informe que vam rebre a este efecte de la Conselleria de Cultura i Educació, en què se'ns detallen les últimes actuacions previstes per esta Administració per a l'efectiva protecció de l'Alqueria del Moro i la Ceramo.

Quant a les queixes núm. 991163 i 991565 es va resoldre el seu tancament, en no constatar durant la investigació materialitzada que s'haguera vulnerat la legislació aplicable per l'Ajuntament de Saix quant a la núm. 991163, com també en acreditar-se que s'havia resolt la problemàtica que ens va confiar el promotor de la queixa 991565 respecte de l'Ajuntament de Teulada.

La queixa núm. 980867 es va resoldre la suspensió de la seua tramitació amb fonament en el que disposa l'article 17.2 de la Llei 11/1988 reguladora d'esta Institució, ja que l'Ajuntament de Calp ens va comunicar que s'havia interposat

un recurs jurisdiccional contra l'aprovació de l'expedient d'homologació del Pla General que incidia directament sobre l'objecte de l'expressada queixa.

En la queixa núm. 981033 es va dictar la resolució següent dirigida a l'Alcaldia de València:

“En relació amb la queixa promoguda pel Sr. A.R.R., en què denuncia l'estat d'abandó i progressiu deteriorament en què es troba l'immoble Alqueria del Pi, situada..., i examinats els informes municipals enviats a esta Institució, de dates 9 i 29 de març de 1999 i 25 d'abril de 2000 (registre d'eixida número 7375, 10833 i 1664, respectivament), podem deduir que este immoble “està inclòs en el Catàleg de Protecció de Patrimoni Arquitectònic i Monumentals del Pla General de València amb nivell de protecció “2”, les normes del qual prescriuen que este edifici —amb protecció bàsica estructural— ha de ser conservat, com a mínim, parcialment, i cal preservar els elements definidors de la seua estructura arquitectònica i aquells elements constructius singulars d'intrínsec valor que hi haja en l'immoble (arts. 3.62 a 3.71 d'aquelles).

D'altra banda, a tenor de l'informe emés per la Direcció General de Promoció Cultural i Patrimoni Artístic de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, de data 19 d'octubre de 1999 (registre d'eixida número 34566), no consta que el referit immoble haja estat declarat com a Bé d'Interés Cultural, ni com a Bé de Rellevància Local, per la qual cosa sembla que no es troba inclòs en l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

Així mateix, el Servei d'Entitats Jurídiques integrat en la Secretaria General de la Conselleria de Presidència, assenyala que l'Alqueria del Pi és propietat de la Fundació DA, “el patronatge i l'administració de la qual corresponen a este Protectorat, que s'exercix per la Secretaria General de la Conselleria de Presidència”.

Atenent a esta seqüència fàctica, ens trobem davant una presumpta inactivitat administrativa, que implica l'aparent abandó d'un immoble de valor historicoartístic, que es troba protegit tant per la normativa específica que regula el Patrimoni Cultural Valencià, com per la regulació sectorial urbanística.

L'art. 4.2 de la Llei 4/1998, d'11 de juny, reguladora del Patrimoni Cultural Valencià, en consonància amb el que disposa l'art. 7 de la Llei 16/1985, de 25 de juny, del Patrimoni Històric Espanyol, prescriu que l'Ajuntament està obligat a protegir el patrimoni cultural existent en el seu terme municipal, i li correspon, especialment, adoptar les mesures cautelars necessàries per a evitar el deteriorament, la pèrdua o la destrucció dels béns i, si escau, comunicar a l'administració de la Generalitat les dificultats i les necessitats de qualsevol ordre que tinguen pe a complir esta obligació.

Abundant en esta obligació legal, i ara des de la perspectiva urbanística, la Llei 6/1994, de 15 de novembre, reguladora de l'activitat urbanística, després d'atribuir als propietaris d'edificis el deure de sufragar o suportar el cost de les obres de conservació i rehabilitació que estes construccions precisen per a garantir la seua estabilitat, seguretat, estanqueïtat i consolidació estructural (art. 88),

disposa que els alcaldes han de dictar ordres d'execució d'obres de reparació, conservació i rehabilitació d'edificis deteriorats o en condicions deficientes per a la seua utilització efectiva (art. 92).

A més, i atesa la concurrència competencial existent en esta matèria entre l'Administració Autonòmica i l'Administració Local, també mereix especial significació l'habilitació reconeguda en este precepte als òrgans de la Generalitat Valenciana competents en matèria de patrimoni cultural immoble per a, una vegada escoltat l'Ajuntament, dictar estes ordres quant a edificis catalogats, com ara l'Alqueria del Pi.

L'incompliment injustificat de l'ordre faculta l'Administració per a adoptar una d'estes mesures: execució subsidiària a costa de l'obligat fins al límit del deure de conservació o imposició de fins a deu multes coercitives amb periodicitat mínima mensual (art. 92.3 de la Llei 6/1994).

En relació amb el que hem dit anteriorment, hem d'assenyalar que, mentre que l'art. 44 de la Constitució consagra el principi fonamental del dret de tots els ciutadans a l'accés a la cultura, i ordena estatuir l'obligació de l'Administració de promoure i tutelar l'efectivitat d'este dret, l'article 46 concreta l'àmbit de responsabilitat de les administracions públiques en relació amb el conjunt de béns que conformen els nostre patrimoni cultural. Així, s'encomana als poders públics el deure de garantir la conservació i promoure l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren.

Tenint en compte l'avançat estat de deteriorament de l'Alqueria del Pi, les actuacions municipals que cal desplegar haurien de dur-se a terme amb la major celeritat possible, a fi d'evitar el consegüent perjudici de l'interés públic i dels drets constitucionals de primer ordre dels quals són titulars els ciutadans; i això com a compliment del principi d'eficàcia que ha de regir l'actuació de totes les administracions públiques, d'acord amb el que estableix l'art. 103.1 de la Constitució Espanyola.

En virtut de tot el que hem expressat més amunt, i atenent les consideracions exposades sobre la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, d'acord amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li recorde a VI el deure legal de procedir, amb urgència i de forma immediata, a aplicar les mesures de policia administrativa que prescriu la normativa autonòmica en matèria urbanística i reguladora del patrimoni cultural valencià, per a aconseguir l'efectiva protecció de l'immoble d'interés historicoartístic, l'Alqueria del Pi.

La qual cosa li comuniquem perquè, en el termini màxim d'un mes, ens informe si accepta este recordatori de deures legals o, si s'escau, ens pose de manifest les raons que estime per no acceptar-lo, i això, d'acord amb el que preveu l'art. 29 de la Llei 11/1988."

Tot i que s'han practicat diversos requeriments a este efecte, encara no hem rebut l'informe que requerim reiteradament a l'Alcaldia de València.

1.2. Gestió urbanística

1.2.1. Sobre l'exercici de la potestat de gestió urbanística

Les queixes al·lusives a l'expressada temàtica s'identifiquen amb els números següents: 200011, 200013, 200016, 200018, 200116, 200153, 200176, 200193, 200322, 200438, 200663, 200664, 200678, 200896, 200908, 201045, 201046, 201050, 201073, 201121, 201192, 201194, 201280. Fan un total de 23 queixes.

Després de fer una anàlisi detallada de la temàtica a què al·ludixen estes queixes, resulta destacable que ressalten dos aspectes de la potestat de gestió urbanística. D'una banda, les queixes relacionades amb la tècnica de l'expropiació forçosa i, d'una altra banda, les queixes referides a la posició jurídica de l'agent urbanitzador.

Al·ludixen a aspectes relacionats amb la temàtica de l'expropiació forçosa com a instrument de gestió urbanística, la queixa núm. 200011 formulada per la representant de dos mercantils, en què ens fonamentava que tenia dret al cobrament dels interessos de demora respecte del preu just fixat per l'expropiació de diverses parcel·les de la seua propietat per a dur a terme la zona comercial d'un pla parcial a Mutxamel.

Després de constatar en la investigació iniciada a este respecte que per tals fets havia interposat un recurs jurisdiccional contenciós administratiu, es va resoldre la suspensió de la seua tramitació, a tenor del que disposa l'article 17.2 de la Llei 11/1988.

Sobre la demora per al cobrament del preu just fixat en las expropiacions acordades per causa de la gestió urbanística, fan referència les queixes següents:

Núm. 200016 —que en informar-nos l'Ajuntament de València que l'expedient es va enviar al Jurat Provincial d'Expropiació Forçosa enviem la queixa al Defensor del Poble—; núm. 200176 —amb idèntic objecte i situació, després d'haver rebut l'informe de l'Ajuntament de Lliria—; núm. 201194 dirigida a l'Ajuntament de Torrent i en la qual també es planteja el dret al real·lotjament de la Sra. M.V.G.F., esta queixa es troba actualment en estudi per a dictar resolució per esta Institució—: núm. 201280, referida a l'Ajuntament de Gandia, i que es troba en tràmit d'al·legacions pel Sr. C.O.E., una vegada hem rebut l'informe municipal requerit a este respecte.

La queixa núm. 201192, formulada pels Srs. H.R., en què estos ciutadans ens manifesten els perjudis que els està causant l'expropiació del seu habitatge, ubicat al barri Velluters de València, i que va materialitzar l'Institut Valencià de l'Habitatge SA, atesa la urgència amb què es va dur a terme.

En l'informe que ens va enviar la Gerència de l'Oficina Riva se'ns comunica que la urgència amb què es va acordar l'expropiació s'ajustava a la naturalesa del

procediment expropiatori en qüestió, el desallotjament i l'enderrocament de l'immoble es van fer per garantir la seguretat de les persones i es va oferir un habitatge per al seu real·lotjament. Este informe s'ha traslladat als ciutadans esmentats perquè al·leguen el que consideren convenient.

La queixa núm. 200678, que va promoure el Sr. J.F.C., es referix a la demora en substanciar expedient expropiatori l'Ajuntament de Benicarló sobre una parcel·la de la seua propietat, i està prevista tal actuació en el Pla General en vigor. Després d'admetre a tràmit esta queixa, s'ha sol·licitat informació detallada a eixe Ajuntament, i s'han practicat diversos requeriments a este efecte.

Les queixes núm. 201046 i 201050 es dirigixen en contra de l'Ajuntament de Segorbe, ja que, segons el parer dels seus promotors, no està actuant adequadament, atés que s'han acordat diverses expropiacions sense que s'haja publicat oficialment l'instrument de planejament que legitima tal activitat expropiatòria, per la qual cosa hem sol·licitat l'oportuna informació municipal per a aclarir estos supòsits.

En la queixa núm. 200193 vam dictar la següent resolució, dirigida a la Direcció General d'Urbanisme i Ordenació Territorial:

"Li recorde que l'objecte d'esta queixa se centra en el fet que la Sra. V. no ha rebut cap notícia des que se li va comunicar la resolució de V.I., de 21 de maig de 1999, en què s'acorda suspendre l'alçament de les actes d'ocupació i pagament del preu just a les parcel·les identificades com "A-3-a" i "A-3-b" en l'expedient expropiatori de taxació conjunta que s'identifica en la seua referència, sobre la base que l'Ajuntament d'Elx havia al·legat que tals parcel·les s'ubiquen en el seu terme municipal i no en el municipi d'Alacant. En el seu informe del 20 de juny passat ens precisava a este respecte V.I.:

"Que l'al·legació presentada per l'Ajuntament d'Elx, en relació amb la línia del terme municipal, va ser feta en el període de dictamen establert en l'article 38.2 de la LRAU, durant la tramitació del Projecte de Pla Especial Director d'Usos i Infraestructures Ciutat de la Llum, que va ser sotmés a informació pública mitjançant resolució del Conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, de data 24 de març de 1999.

En l'actualitat està en tramitació l'esmentat Pla Especial Director d'Usos i Infraestructures i quan este siga aprovat definitivament serà quan es donarà solució a la situació plantejada en les parcel·les de la Sra. A.V.B., atés que en eixe moment es pronunciarà en la tramitació de l'expedient sobre l'al·legació presentada per l'Ajuntament d'Elx".

I en el seu últim informe precitat, ens manifesta que l'aprovació definitiva de tal Pla Especial es produiria "abans d'acabar l'any 2000".

Per tant, com així es reconeix per eixa Administració, la problemàtica concurrent en les parcel·les de la Sra. V. es planteja per causes totalment alienes a la seua voluntat i, des del 24 de maig de 1999, se suspén el pagament del preu just tot i que les mateixes se continuen tenint en compte en l'àmbit territorial de les esmentades

actuacions promogudes per eixa Conselleria, la qual cosa determina que la seua situació siga més lesiva i desigual que la de la resta de propietaris afectats per esta actuació pública.

En conseqüència i resultant constatable la situació descrita respecte de les parcel·les de la Sra. V., i ateses les competències d'esta Institució —art. 24 de l'Estatut d'Autonomia i 1.1 de la Llei 11/1988— en la defensa dels drets continguts en el Títol I de la Constitució davant actes i resolucions de les administracions públiques a fi que eixa Conselleria dispense una protecció adequada als drets patrimonials d'esta ciutadana, exigible per l'article 33.1 de la Constitució, esta Institució amb fonament en el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988 li recomana que amb caràcter urgent dicte resolució sobre l'al·legació formulada per l'Ajuntament d'Elx que directament incidix en les previsions de l'expedient expropiatori de referència quant a les parcel·les de la Sra. V., i que se li notifique en forma a esta ciutadana tal resolució.”

La Direcció General citada ens va enviar un informe en què ens comunica que l'expressada recomanació s'acceptarà una vegada es faça l'aprovació del Pla Especial esmentat, atés que en esta fase procedimental es resoldrà l'al·ludida al·legació.

En relació amb la precitada posició jurídica de l'agent urbanitzador prevista en la legislació valenciana del sòl, es referixen les queixes núm. 200013 –referida a l'Ajuntament de Gandia—; núm. 200322 —relativa a l'Ajuntament de la Pobla Tornesa—; núm. 200438 –dirigida a l'Ajuntament de Pego—; núm. 200663 i 200664 –referides a l'Ajuntament de Sant Vicent del Raspeig. En les mateixes es va acordar el seu tancament en constatar que l'activitat municipal materialitzada no comportava la vulneració dels drets constitucionals dels ciutadans afectats, llevat de la núm. 200438, en què l'Ajuntament de Pego encara no ha enviat la informació que reiteradament li vam sol·licitar.

Las queixes núm. 200018, 200153, 200908 i 201073 es referixen al que, segons el parer dels ciutadans promotors de les mateixes, constitueixen irregularitats procedimentals en l'aprovació dels projectes de gestió urbanística, en especial, els projectes de reparcel·lació forçosa previstos en la legislació urbanística valenciana. Estos expedients es troben en tramitació i s'han traslladat els informes que ens van enviar els ajuntaments afectats als ciutadans que van formular les diverses queixes a fi que al·leguen el que estimen convenient.

A la liquidació de quotes d'urbanització es referixen les queixes núm. 200116 i 201045, les quals es troben en estudi per a dictar resolució, una vegada hem rebut els informes de l'Ajuntament de Guadassuar i l'Alfàs del Pi, respectivament.

Als perjuís generats per l'execució de les obres d'urbanització al·ludix la queixa núm. 200896, formulada pel Sr. J.L.R.S., i atés que la Conselleria de Medi Ambient va acordar la suspensió cautelar del projecte d'urbanització en execució d'un Pla Parcial en la ciutat de València, ja que afectava l'àmbit d'un paratge natural municipal, es va resoldre el tancament de tal expedient. Així com també, la queixa núm. 201121, presentada pel Sr. A.M.M., en què ens comunicava la impossibilitat d'accedir a una finca rústica de la seua propietat, en haver fet l'Ajuntament de San

Isidro diverses obres d'urbanització en terrenys confrontants a la mateixa, esta Institució va sol·licitar informació sobre això a l'esmentat Ajuntament.

Pel que fa a les queixes sobre la present temàtica, que es van incloure en l'anterior Informe anual corresponent a 1999 —Memòria. Pàgs. 36 i ss. —, a continuació en detalllem l'estat procedimental.

Es va resoldre la suspensió de la tramitació de les queixes núm. 991361, 991449, 991486, 991508, en constatar, durant la investigació que es va iniciar a este efecte, que els seus promotors pels mateixos drets de tals expedients havien interposat un recurs jurisdiccional contenciós administratiu.

Es va resoldre el tancament de la queixa núm. 990054, en informar-nos l'Ajuntament de Mutxamel que s'havien materialitzat diverses iniciatives municipals per a solucionar la problemàtica del subministrament d'aigua potable en una urbanització d'esta localitat, consistent en haver sol·licitat el suport tècnic a l'efecte de la Mancomunitat de l'Alacantí i el finançament d'este projecte pel Pla Operatiu Local de la Diputació.

També es va resoldre el tancament de les queixes núm. 990413, 990414 i 990231, en constatar que s'havia solucionat la problemàtica que ens van confiar els ciutadans afectats.

Així mateix es va resoldre el tancament de la queixa núm. 991587, en no constatar en la investigació materialitzada que l'actuació de l'Ajuntament de València resultara lesiva als drets constitucionals del Sr. V.B.S.

Pel que concernix a la queixa núm. 990980, l'Alcaldia de València ens va informar que acceptava la resolució que va dictar esta Institució en l'esmentat expedient.

De la mateixa manera es van acceptar, per part de l'Ajuntament de Xàtiva, —Queixa núm. 980294— i de Mutxamel —Queixa núm. 980590— les resolucions que es van transcriure en l'informe de l'anterior anualitat.

1.3. Disciplina urbanística

1.3.1. El deure de l'Administració de subministrar la informació urbanística requerida pels ciutadans

A este respecte al·ludixen les queixes següents: 200037, 200069, 200312, 300313, 200337, 200435, 200440, 200442, 200456, 200460, 200720, 200760, 200783, 201055, 201188, 201198, 201205. Un total de 17 queixes.

Després de l'anàlisi de la temàtica que plantegen els expedients de queixa citats, resulta constatable, tal com ja vam exposar en l'informe anterior, que la principal irregularitat que ens manifesten els ciutadans afectats és la tardança de les administracions competents —especialment els ajuntaments— a l'hora d'expedir les

informacions que van sol·licitar. A la vista del contingut de les expressades queixes, novament és convenient distingir entre dos tipus d'informació que demanen els ciutadans: d'una banda, les peticions d'informació que s'ajusten al que preveu l'article 84.3 de la Llei valenciana 6/1994, reguladora de l'activitat urbanística, i aquelles peticions de major complexitat o especificitat que no resulten tan uniformes com les anteriors. En tot cas, el termini per a expedir tals informacions per les administracions competents seria d'1 mes o, en algun supòsit, el supletori de tres mesos establert en l'article 42.3 de la Llei 30/1992.

Es va resoldre el tancament de les queixes que mencionem a continuació, ja que en la majoria dels supòsits, encara que s'incompliren els referits terminis per les administracions actuants, per la nostra intervenció es va facilitar la informació que demanaven els ciutadans afectats: núm.: 200037, 200069, 200312, 200313, 200440, 200442, 200456 i 200460.

La resta de queixes esmentades estan en tràmit, siga a l'espera que se'ns envie l'informe que hem sol·licitat a l'administració competent, siga que, una vegada rebut este informe, li hem donat trasllat del mateix al ciutadà interessat perquè al·legue el que estime convenient.

A este respecte, resulta destacable la queixa núm. 200435, en què l'Ajuntament de Tuéjar, després d'haver practicat reiterats requeriments a este efecte, encara no ens ha enviat l'ampliació de la informació que li vam sol·licitar.

Pel que fa a les queixes referents a esta temàtica, contingudes en l'informe anterior (MEMÒRIA. Pàgs. 44-45), es va resoldre el tancament de les queixes núm. 990018, 990076, 990273, 990579, 990750, 990942, 990943, 991008, 991026, 991365, 991502, 991504, 991530, 991597, en constatar en la investigació materialitzada per esta Institució, que s'havia expedit la informació sol·licitada pels seus promotors.

Es va acordar suspendre la tramitació de la queixa núm. 991475, ja que per idèntics fets que els que són objecte de la mateixa, es va interposar recurs jurisdiccional contenciós administratiu, atesa la tardança en obtenir la informació que va sol·licitar el Sr. M.B.T. de l'Ajuntament de Corbera.

1.3.2. La responsabilitat de l'Administració per actes urbanístics

El Sr. J.M.H.P., com a representant d'una mercantil, va formular davant d'esta Institució l'escrit de queixa identificat amb el número 200801, relatiu al fet que havia presentat davant l'Ajuntament de Mutxamel una petició per responsabilitat patrimonial de l'esmentada Corporació i no havia rebut cap resolució a este respecte.

En concret, en considerar que la denegació que es va acordar per tal Administració, de llicència de segregació de diverses parcel·les de la seua propietat, obeeix a la problemàtica concurrent per a l'aprovació de la compensació de deficiències d'un projecte de compensació, la competència del qual a este efecte és de l'esmentat ens local i la seua demora li causa danys i perjuís que va valorar econòmicament.

L'Alcaldia de Mutxamel ens va enviar la informació que li vam demanar, a la qual va adjuntar la resolució adoptada a este respecte, en què se li denegava esta petició al Sr. H., i constava còpia de la notificació que se li havia enviat.

Vam traslladar esta informació al referit ciutadà i va presentar un escrit d'al·legacions en què sol·licitava que es dictara resolució per esta Institució, ja que discrepava de l'esmentat acord municipal, per la qual cosa eixe expedient es troba en estudi per a dictar la resolució corresponent.

1.3.3. Les llicències urbanístiques

Sobre la temàtica de les llicències urbanístiques s'han formulat les queixes següents pels ciutadans valencians: queixa núm. 200317, 200345, 200374, 200463, 200476, 201110, 201150, 201151 i 201237. Un total de 9 queixes.

Es va resoldre suspendre la tramitació de la queixa núm. 200345, formulada per una associació protectora d'animals de Gandia, per no considerar fonamentada la denegació que va acordar la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports quant a la petició de declaració d'interés comunitari que va instar l'esmentada associació per a una implantació en sòl no urbanitzable en el terme municipal de Terrateig. Una vegada ens va informar l'esmentada associació que per idèntics fets havia interposat recurs jurisdiccional contenciós administratiu, es va resoldre la suspensió esmentada, d'acord amb el que disposa l'article 17.2 de la Llei 11/1988.

Es va acordar el tancament de la queixa núm. 200463 que va presentar el Sr. R.S.P., en considerar adequada la denegació de llicència per a una tanca, resolta per l'Ajuntament d'Alacant, ja que esta tanca, segons s'acredita, afectava un bé de domini públic municipal.

Es va dictar resolució en la queixa núm. 200476 que va promoure el Sr. B.S.G., relativa al fet que no se li havia notificat resolució sobre un recurs de reposició que va interposar, en considerar que els requisits a què se subjectava una llicència d'edificació que va sol·licitar a l'Ajuntament de Casinos li resultaven lesius als seus drets patrimonials, especialment pel que fa al cost de les obres per a la connexió de la seua parcel·la a la xarxa general d'aigua potable.

La resolució que vam dirigir a l'Ajuntament de Casinos té el següent tenor literal:

"Amb relació a la queixa de referència, que ens va confiar el Sr. B. S., notifiquem la recepció del seu atent informe del 16 de setembre passat. En este informe resulten constatables els següents aspectes: que el Sr. S. va interposar adequadament recurs de reposició, el 5 de maig, contra l'acord de la Comissió de Govern de 28 de març del 2000; que, en haver transcorregut el termini d'un mes per a dictar resolució, previst en l'article 117.2 de la Llei 30/1992, sense que esta s'haja produït, és d'aplicació el que disposa l'article 43.2 d'esta llei estatal, en el sentit d'entendre desestimat el mencionat recurs per la tècnica del silenci negatiu, per la qual cosa, l'interessat pot interposar l'oportú recurs jurisdiccional contenciós administratiu si així ho creu convenient. El seu informe conclou: "Este Ajuntament entén que ha actuat en tot moment de conformitat amb el dret."

Ateses les competències d'esta Institució, establides en l'article 17.2 de la Llei 11/1988, relatives al fet que el Síndic de Greuges té l'atribució de "vetlar perquè l'Administració resolga expressament, dins el termini i en la forma escaients, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats"; en exercici de tals competències, esta Institució considera que els articles 42.1 i 117.2 de la Llei 30/1992 imposen un deure ineludible i inajornable a eixe Ajuntament de dictar resolució sobre el referit recurs de reposició.

L'alternativa que ens descriu en el mencionat informe sobre l'operativitat del silenci administratiu desestimador del recurs en qüestió, entenem que no resultaria ajustada a la legislació d'aplicació, per tal com manifesta la voluntat d'eixa administració d'incomplir, fins a l'extrem, el deure legalment exigible de dictar resolució expressa respecte d'això, i, d'una altra banda, no cal oblidar que el silenci negatiu —enfront del positiu— s'investix dels efectes jurídics previstos en l'article 43, en els seus paràgrafs 3r i 4t, de la Llei 30/1992.

Així, prescriu el paràgraf 3r de l'esmentat article 43: "La desestimació per silenci administratiu té el sol efecte de permetre als interessats la interposició del recurs administratiu o contenciós administratiu que resulte procedent."

I disposa el paràgraf 4t de tal precepte: "L'obligació de dictar resolució expressa a què es referix l'apartat primer de l'article 42 haurà de subjectar-se al següent règim: ...b) En els casos de desestimació per silenci administratiu, la resolució expressa posterior al venciment del termini s'adoptarà per l'Administració sense cap vinculació al sentit del silenci."

Per tant, esta Institució, a la vista de les circumstàncies concurrents en el present cas, no aprecia que opere cap impediment jurídic per a dictar resolució en el referit recurs de reposició per eixe Ajuntament. Sinó tot el contrari, demorar en més temps l'absència de tal resolució implica una manifesta i flagrant vulneració de la legislació de procediment administratiu i, per tant, una minva de les garanties procedimentals essencials del ciutadà afectat, atés que, en dictar una nova resolució, l'administració de nou examina i estudia les consideracions que exposa en l'escrit d'interposició del recurs, a fi de complir el deure de congruència en la resposta, imposat per l'article 113.3 de la Llei 30/1992.

Per tot allò exposat, i de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, li recorde que ha de complir de forma immediata el deure legalment exigible de dictar resolució en el recurs de reposició objecte d'esta queixa, i que ha de practicar, en la forma corresponent, la notificació d'allò que s'acorde al ciutadà interessat."

De la qual cosa resulta constatable que, després d'haver practicat reiterats requeriments a l'Alcaldia de Casinos perquè ens envie el preceptiu informe sobre l'acceptació de la precitada recomanació, encara no l'hem rebut.

La resta de queixes al·ludides estan en tramitació. Així, la queixa núm. 200317 que ens va presentar el Sr. J.B.B., en què ens manifestava l'absència de resolució davant una petició d'autorització a la Direcció General d'Obres Públiques

que va subscriure per a fer una tanca a la seua parcel·la, ubicada al costat d'una carretera de titularitat de la Generalitat, tot això amb caràcter previ a sol·licitar la preceptiva llicència urbanística de l'Ajuntament d'Elx.

Després d'haver demanat en diverses ocasions informe detallat a este respecte, encara no en consta la recepció en estes dependències.

Tampoc hem rebut, després d'haver practicat diversos requeriments a este efecte, la informació que vam sol·licitar a l'Ajuntament d'Alcalà de Xivert, relativa a la queixa núm. 201237, que ens va presentar el Sr. L.M.B. en entendre que no s'estaven complint els requisits exigits en una llicència d'edificació.

Recentment hem rebut la informació sol·licitada en les queixes núm. 200374 (Ajuntament de Cullera), 201110 (Ajuntament de Gandia), i núm. 201150 i 201151 que va promoure la Sra. M.R.-B.B., com a portaveu d'una plataforma ciutadana d'Alacant, relatives a la concessió de dos llicències d'edificació per l'Ajuntament d'Alacant a l'illa de Tabarca.

Estos informes s'han enviat als ciutadans interessats en tals queixes perquè formulen les al·legacions que consideren oportunes.

Pel que fa a les queixes al·ludides a este respecte en l'informe de l'anualitat anterior (MEMÒRIA, Pàgs. 45 i 46), es va resoldre suspendre la tramitació de la queixa núm. 991178, en constatar que per idèntics fets objecte de la mateixa s'havia interposat recurs jurisdiccional contenciós administratiu pel Sr. J.A.M.

Es va acordar el tancament de la queixa núm. 990310, que va promoure el Sr. N.D., en informar-nos l'Ajuntament de Xàbia que ja s'havia acordat la devolució de la fiança que este ciutadà va constituir per a obtenir una llicència d'edificació.

També, es va estimar el tancament de la queixa núm. 990438, formulada pel Sr. F.M.G., en no constatar que la intervenció de l'Ajuntament de la Vila Joiosa a este respecte resultara lesiva als drets constitucionals del Sr. M. De la mateixa manera, es va procedir en relació amb la queixa 990968, relativa a l'Ajuntament de València.

Es va dictar resolució relativa a la queixa núm. 990360, dirigida a l'Ajuntament d'Alacant, en els termes següents:

“En relació amb la queixa de referència que ens van confiar el Sr. A.B.C. i 70 ciutadans més, referida al fet que no consideraven conforme a dret, i que també consideraven perjudicial per als seus legítims drets i interessos patrimonials la concessió de la llicència urbanística per a la construcció d'un parc comercial a l'avinguda d'A.R.C., per la qual cosa van interposar contra l'esmentada resolució municipal els corresponents recursos de reposició en el mes de juny de 1999, sense que se'ls haja notificat la preceptiva resolució dels mateixos, acusem recepció del seu informe del 20 de juliol de 2000.

De la lectura del mateix resulten constatables els punts següents:

En primer lloc, que recentment s'ha presentat en eixe Ajuntament, pel titular de l'esmentada llicència, un nou projecte d'edificació que modifica l'originari, sense precisar la data de tal petició ni les modificacions que es pretenen.

També se'ns indica: “davant la insistència d'eixa Institució es resoldrà el recurs de reposició interposat —tot i que el seu objecte material, que és la llicència concedida al seu dia, s'alterarà considerablement amb el previsible atorgament d'una altra llicència al nou projecte.”

Com a mínim sorprén esta afirmació continguda en el citat escrit de vosté, ja que precisament per la passivitat d'eixa Regidoria a l'hora d'enviar-nos la informació que vam sol·licitar a este efecte, i especialment en l'àmbit de competències d'esta Institució, fonamentat en el que prescriu l'article 17.2, en l'últim paràgraf de la Llei 11/88, li vam demanar reiteradament que ens concretara la previsió temporal de complir el manament contingut en l'article 117.2 de la Llei 30/1992, perquè la resolució i notificació dels recursos de reposició han de practicar-se per l'administració competent en el termini d'un mes, comptador des de la seua interposició. I en este cas ha transcorregut més d'un any sense que tal prescripció normativa s'haja complert per eixe Ajuntament, quan, a més, no consten els motius que puguen justificar este retard. I a més a més, en el seu informe d'1 de març de l'any en curs, ens comunicava que la resolució d'este recurs estava pendent que s'evacuara el corresponent informe tècnic.

Per tant, esta Institució no podia saber que s'havia presentat davant d'eixe Ajuntament la petició de modificació del projecte tècnic a què al·ludix en el seu escrit pel titular de la llicència en qüestió.

En este sentit, una vegada que ens il·lustra vosté sobre tal qüestió, esta Institució entén que el fet que s'haja sol·licitat pel titular de la llicència citada d'edificació la modificació del projecte originari, en cap cas hauria d'operar com un obstacle per a resoldre els recursos de reposició objecte d'esta queixa, ja que això comportaria una disminució de les garanties procedimentals i, fins i tot, jurisdiccionals dels ciutadans que els van interposar, encara més quan l'esmentada resolució es produiria tan tard i després d'un dilatat mutisme injustificat per eixa Administració.

No és menys cert, però, que tal resolució hauria de dictar-se atenent a la disponibilitat i el posicionament municipal sobre la referida petició, d'acord amb la fase procedimental en què esta es trobe.

Com també, segons ens manifesten tals ciutadans afectats en el seu escrit de 7 de setembre passat, les obres continuen fent-se i es troben en un estat molt avançat.

En conseqüència, si es verifica tal circumstància, caldrà valorar la continuïtat de tals treball mentre l'Ajuntament resol sobre la nova petició de llicència d'edificació formulada, i resulta aconsellable que se substancie en forma el corresponent tràmit d'audiència prèvia a dictar resolució, perquè els ciutadans referits, atesa la seua acreditada condició d'interessats en tals actuacions i en els termes de l'article 84 de la Llei 30/1992, al·leguen el que estimen convenient en defensa dels seus legítims drets i interessos, i també caldrà notificar-los, atesa tal condició, la resolució que finalment s'adopte.”

Per tot el que hem exposat, i de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei que regix esta Institució, li recorde el dret legalment exigible de resoldre i notificar els recursos de reposició que interposen els ciutadans davant les resolucions d'eixa Regidoria en el termini màxim d'un mes. En conseqüència, li demane que de forma immediata resolga els recursos que li van formular els ciutadans que van firmar esta queixa fa més d'un any i que els practique la corresponent notificació.

Com també li suggerisc que, amb caràcter previ a la resolució sobre la nova petició de llicència d'edificació, concedisca audiència en forma a estos ciutadans en la seua condició d'interessats en tal petició, i procedisca a la vista de les circumstàncies que concórreguen respecte de la continuïtat de les obres en curs. I que se'ls notifique en forma la resolució que s'adopte finalment.”

A este respecte, vam rebre informe de l'Alcaldia d'Alacant, en què se'ns comunicava que es va resoldre la desestimació motivada dels referits recursos de reposició, i es va practicar notificació personal als ciutadans promotors d'esta queixa.

1.3.4. La intervenció municipal mitjançant ordres d'execució

Les queixes referides a ordres d'execució que ens van presentar els ciutadans valencians s'identifiquen amb els expedients següents: núm. 200298, 200344, 200959, 201080, 201185, 201219, 201220, 201250, 201504, 201272. Fan un total de 10 queixes.

La temàtica que s'expressa en estes queixes pels ciutadans afectats al·ludix a demanar la intervenció efectiva dels ajuntaments perquè els propietaris de terrenys, construccions i edificis els mantinguen en adequades condicions, especialment pel que fa a la seguretat i salubritat dels mateixos.

També, en altres queixes se sol·licita esta intervenció municipal quant a edificis catalogats.

Tot això, en el suggeridor marc normatiu contingut en l'article 86 i els preceptes concordants de la Llei Valenciana 6/1994 de l'activitat urbanística.

No es va admetre el tràmit de la queixa núm. 200298, en constatar que els fets de la mateixa tenien l'abast de «cosa jutjada», i tracten d'una qüestió privada que enfrontava una part dels integrants d'una comunitat de propietaris amb la resta dels seus components.

Pel que fa a la problemàtica de les condicions de salubritat dels edificis, es va formular la queixa núm. 200344 pel Sr. D.I.C., en què demanava la nostra intervenció, ja que patia diàriament en el seu habitatge les molèsties ocasionades pels fums procedents d'una xemeneia d'una casa confrontant a la seua, i es va procedir al tancament de l'expedient ja que la problemàtica es va solucionar amb la intervenció de l'Ajuntament de Paiporta.

També al·ludix a la mateixa temàtica la queixa núm. 201250, que va promoure davant d'esta Institució el Sr. U.J.C.M. per les molèsties que ocasionava, a la comunitat de propietaris que representa, l'existència d'aigües fecals en un solar confrontant a esta comunitat. Recentment s'ha rebut l'informe que ens va enviar l'Ajuntament de Calp sobre les actuacions que ha dut a terme per a solucionar tal problemàtica, i del qual hem donat trasllat al Sr. C., perquè formule les al·legacions que considere convenientes.

Pel que fa a la problemàtica de les condicions de seguretat dels edificis i les construccions, es van presentar les queixes núm. 200959 —relativa a l'Ajuntament de Santa Pola—, núm. 201080 —Ajuntament d'Alacant—, 201185 —Ajuntament de Cox—, 201219 —Ajuntament de València—, 201254 —Ajuntament de València. Es va resoldre el tancament de la núm. 200959, en constatar que per la intervenció de l'Ajuntament de Santa Pola s'havia iniciat la solució de la problemàtica que ens va confiar el Sr. F.P.G. La resta de queixes enunciades estan en tramitació, ja que recentment s'han rebut els informes que es van sol·licitar a les administracions competents.

Sobre la problemàtica referida a immobles catalogats es van formular les queixes núm. 201220 i núm. 201272.

La queixa núm. 201220 va ser promoguda pel Sr. D.F.L.P., que ens manifestava que en les obres de pavimentació dutes a terme per l'Ajuntament al carrer E. D.L.L., segons el seu parer, no s'estaven adoptant les mesures correctes quant al tractament del paviment. Recentment en vam rebre detallada informació de la Direcció General de Promoció Cultural i Patrimoni Artístic, en què se'ns comunicava que l'Ajuntament de València va obtenir l'autorització preceptiva a este efecte de l'esmentada Direcció General, i que també es va enviar requeriment a eixe Ajuntament perquè s'extremara la vigilància en l'execució de tal intervenció.

De l'expressat informe vam donar trasllat al ciutadà promotor de la queixa.

En idèntic tràmit es troba la queixa núm. 201272, referida a un edifici catalogat a la ciutat de València, i que ens va formular la Sra. B.C.L.

Quant a les queixes enunciades en l'anterior informe sobre este epígraf (MEMÒRIA. Pàgs. 47 – 48), es va resoldre el tancament de les queixes núm. 991588, 991598, 980359 i 980832, en constatar que en complir-se pels ciutadans obligats les ordres d'execució dictades per les administracions competents, es va solucionar la problemàtica que ens exposaven els promotors de tals expedients.

1.3.5. Els il·lícits urbanístic: el règim sancionador i restaurador de la legalitat urbanística conculcada

Al·ludixen a l'expressada temàtica les queixes següents: 200009, 200024, 200128, 200136, 200154, 200300, 200330, 200418, 200443, 200480 a la 200494, 200547, 200652, 200740, 200747, 200770, 200867, 200977, 200985, 200988, 200995, 201062, 201603, 201067, 201181, 201210, 201222, 201265, 200423, 200424, 200982, 200983. Un total de 45 queixes.

Tal com ja vam exposar en l'anterior informe, novament la present temàtica al·ludix essencialment a tres aspectes. Una part d'estes queixes es referixen al fet que els ciutadans que les subscriuen com a denunciants no han rebut cap comunicació de l'administració competent, pel que fa als escrits de denúncia que van presentar per presumpta infracció urbanística.

Sobre este aspecte de la present problemàtica es referixen les queixes núm. 200009 —Ajuntament de Guardamar del Segura, 200136 —Ajuntament d'Orpesa del Mar—, 200154 —Ajuntament de Cullera—, 200330 —Ajuntament de l'Alfàs del Pi—, 200480 a la qual es van acumular 14 expedients —Ajuntament d'Elx—, 200547 —Ajuntament de València—, 200985 —Ajuntament d'Elx—, 201062 i 201063 —Ajuntament d'Alacant—, i es va resoldre el tancament de les mateixes en acreditar-se que, a causa de la nostra intervenció, les administracions citades van verificar els fets denunciats pels ciutadans i es va procedir a notificar als mateixos si estos constituïen o no infraccions urbanístiques, i es va procedir en conseqüència. És a dir, en cas afirmatiu incoant el corresponent expedient sancionador i de restauració de la legalitat conculcada.

Convé recordar que l'article 11.2 del Reial Decret 1398/1993, de 4 d'agost, que aprova el Reglament del procediment per a l'exercici de la potestat sancionadora, prescriu a este efecte: "Quan s'haja presentat una denúncia, caldrà comunicar al denunciant la iniciació o no iniciació del procediment, quan la denúncia vaja acompanyada d'una sol·licitud d'iniciació". Amb major sentit, si cap, en una matèria com és l'ordenament urbanístic, en què opera l'acció pública en la seua observança.

També es referixen al precitat aspecte les queixes núm. 200988 —Ajuntament de Dos Aguas—, núm. 201210 —Ajuntament de Borriol— i núm. 201265 —Ajuntament d'Almoradí.

Sobre les queixes núm. 200988 i 201265 citades, recentment s'han rebut els informes requerits a este efecte, i se'ns ha comunicat que havien estat verificats els fets denunciats pels promotors de tals expedients, i s'ha donat trasllat de còpia dels mateixos a estos ciutadans perquè al·leguen el que estimen convenient.

Quant a la queixa núm. 201210, resulta constatable que, a pesar dels requeriments formulats a l'Ajuntament de Borriol, encara no hem rebut l'informe sol·licitat.

Un altre aspecte de la temàtica que ens ocupa es referix al fet que s'han formulat diverses queixes relatives al que consideren els ciutadans que les subscriuen com a existència de passivitat i dilació per les administracions actants, quant a la instrucció i resolució dels expedients sancionadors i de restauració de la legalitat urbanística conculcada, una vegada que s'han verificat els fets concurrents com a presumptes infraccions urbanístiques.

A tal aspecte es referixen les queixes núm. 200740, 200747, 200867, 200977, 200995, 201067 i 201181.

La queixa núm. 200740, que ens va formular la Sra. I.P.L., es referix a la passivitat de l'Ajuntament de Picassent a resoldre un expedient sancionador per la instal·lació d'una antena de telefonia mòbil en sòl no urbanitzable, sense tenir llicència urbanística, i hem demanat una ampliació d'informació sobre este aspecte a l'Alcaldia mencionada.

Els expedients núm. 200747 i 200867 es referixen a la passivitat del ajuntaments de l'Alfàs del Pi i la Vila Joiosa respectivament, en relació amb la possible comissió de dos infraccions urbanístiques i que han determinat la intervenció subrogatòria del Servei Territorial d'Urbanisme i Ordenació Territorial d'Alacant (COPUT). Recentment s'ha rebut la informació que vam sol·licitar en tals queixes a este òrgan autonòmic i s'han traslladat tals informes als ciutadans promotors d'estos expedients.

En idèntic tràmit d'audiència es troben els expedients núm. 200977 —Ajuntament de Rojales—, 200995 —Ajuntament de Torreveja— 201067 Ajuntament de Pilar de la Horadada i 201181 —Ajuntament d'Elx.

I el tercer aspecte a què al·ludixen les queixes núm. 200218 i 200300 es referix a la passivitat i lentitud de les administracions competents a executar les pròpies resolucions a este respecte, tant de les mesures cautelars com de les resolucions definitives dictades en tals expedients sancionadors i de restauració de l'ordre urbanístic infringit.

En la queixa núm. 200300 es va resoldre el seu tancament, en informar-nos l'Ajuntament de València que s'havien interposat reiterades multes al ciutadà obligat a la demolició d'unes obres i que va incomplir tal resolució, com a alternativa davant este incompliment prevista en la disposició addicional novena de la Llei Valenciana 6/1994.

Quant a la queixa núm. 200128, es va dictar la següent resolució dirigida a l'Ajuntament del Campello:

“En relació amb la queixa promoguda pel Sr. J.P.A., en què denuncia, entre altres qüestions, la comissió d'una presumpta infracció urbanística en la urbanització L.L., consistent en la realització d'obres sense llicència al carrer E.P., i una vegada examinat l'informe municipal enviat a esta Institució, de data 23 de març d'enguany, com també la documentació aportada pel Sr. P., es desprén que, després de comprovar el servei d'inspecció urbanística la realització de les obres, mitjançant Decret d'Alcaldia núm. 1674/97, de data 21 de novembre, es va disposar la paralització de les mateixes i l'activació de l'expedient sancionador.

Aquelles altres qüestions plantejades pel Sr. P. fan referència a la presumpta atribució il·legítima que, de la propietat del carrer E.P., s'arroga la comunitat de propietaris, la qual ha interposat una demanda contra l'Ajuntament, davant el Jutjat de Primera Instància de Sant Vicent del Raspeig, en què s'està discutint la naturalesa pública o privada del carrer.

Esta comunitat de propietaris també ha presentat un recurs contenciós administratiu contra un acord de l'Ajuntament, de data 20 d'agost de 1997, mitjançant el qual es

denega una sol·licitud de llicència d'obres per a fer tancaments amb una balustrada i instal·lació de barreres pivotants electròniques al carrer E.P. L'executivitat i executorietat d'este acord denegatori, d'altra banda, no consta que haja estat suspesa per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

Establert l'anterior i tot complint el que disposa l'art. 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de greuges de la Comunitat Valenciana, esta Institució es troba obligada a suspendre l'examen individual d'aquelles queixes quan s'ha interposat denúncia, querella criminal o demanda davant els tribunals ordinaris sobre els mateixos fets.

Per tant, esta Institució no pot entrar a conèixer sobre la naturalesa pública o privada del camí, ja que és objecte actualment d'un plet civil, ni sobre la denegació de la llicència sol·licitada per la comunitat de propietaris, la conformitat a dret de la qual està sent enjudiciada pel Tribunal Superior de Justícia d'esta Comunitat.

Emperò, el Sr. P. planteja una altra qüestió diferent de les anteriors, és a dir, la falta d'execució del Decret d'Alcaldia núm.1674/97, de 21 de novembre, que disposa la paralització de les obres que s'estaven fent sense llicència i l'activació de l'expedient sancionador, que, segons la documentació que obra en el nostre poder, ni ha estat recorregut ni ha estat suspesa la seua executivitat i executorietat, derivada de la presumpció de validesa i eficàcia consagrada en els arts. 56, 57 i 94 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú.

Ocorre que la resolució municipal que ordena la paralització i incoació del procediment sancionador —Decret 1674/97— ve determinada pel fet que tals obres havien estat fetes sense la preceptiva llicència municipal, i sobre este fet no consta que s'haja interposat demanda, denúncia o querella.

Aquella ordre de l'Alcalde ha de ser enquadrada en l'àmbit de la disciplina urbanística i de les actuacions que tendixen a restablir la legalitat urbanística, i no, per contra, com a la recuperació possessora d'un bé de domini públic.

Independentment que este carrer siga públic o no, i fins i tot en el supòsit que no ho fóra, és cert que l'execució de les obres queda sempre subjecta a la prèvia obtenció de llicència municipal (art. 178 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre Règim del Sòl i Ordenació Urbana, i art. 1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística).

Tal com raona el Tribunal Suprem, entre d'altres, en la Sentència de 3 de juny de 1998, la qüestió relativa a l'existència i titularitat d'un carrer o camí no és una cosa que pugua decidir-se en el procediment de concessió d'una llicència municipal, que, tal com estableix l'art. 12.1 del Reglament de Serveis de les Corporacions Locals —Decret de 17 de juny de 1955—, ha d'entendre's atorgada llevat del dret de propietat i sens perjuí de tercers.

Tal com ens reitera el Sr. P., sembla que des que es va dictar aquell Decret d'Alcaldia, mitjançant el qual s'incoava tant l'expedient de restabliment de la legalitat urbanística, com el sancionador, tots dos estan paralitzats.

Sobre este substrat fàctic, cal recordar que l'Administració està habilitada per a ordenar l'enderrocament de les obres il·legals, però abans ha d'atorgar a l'administrat una oportunitat de legalització durant un termini de dos mesos. Per tant, és doctrina jurisprudencial reiterada i constant, que eximix de qualsevol cita concreta, que té establert que quan es fan obres sense llicència, i esta és exigible, l'ordenament jurídic autoritza l'Administració perquè impose una sanció al presumpte responsable, i enderroque el que ha estat indegudament construït.

Des de l'òptica del dret positiu, l'art. 184.3 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre Règim del Sòl i Ordenació Urbana, i l'art. 29.4 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, prescriuen que, si la llicència és denegada perquè l'atorgament és contrari a les prescripcions del pla o dels ordenaments, l'Ajuntament ha d'acordar la demolició de les obres a càrrec de l'interessat i ha d'impedir definitivament els usos a què done lloc. Si l'Ajuntament no du a terme la demolició en el termini d'un mes, comptador des de l'expiració del terme de 2 mesos per a legalitzar, l'alcalde o un altre òrgan competent de la Comunitat Autònoma hauran de disposar directament esta demolició, a càrrec de l'interessat —de conformitat amb l'execució subsidiària recollida en l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i Procediment Administratiu Comú.

De la mateixa manera, fer obres sense llicència, siguen o no legalitzables, pot constituir una infracció urbanística, segons prescriuen els arts. 228.1 del Text Refós de la Llei sobre Règim del Sòl i Ordenació Urbana de 1976, i 57.1 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, la qual cosa obliga a la substanciació del procediment sancionador ja incoat.

El dret constitucional a un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona i la correlativa obligació dels poders públics de protegir i millorar la qualitat de la vida i defendre i restaurar el medi ambient (art. 45) exigix, necessàriament, que els ajuntaments exercisquen un control preventiu i repressiu de les activitats constructives que es fan sobre un recurs natural tan preuat i escàs com és el sòl, la utilització irracional i descontrolada del qual pot generar efectes perniciosos per a les persones, les quals, tal com sembla succeir en este cas, a causa de la presumpta realització d'unes obres sense llicència que impediexen l'accés al supermercat de la seua propietat, poden quedar privades *de facto* dels seus béns, per causes diferents a les previstes en l'art. 33 de la Constitució. Estos béns especialment protegits per la Norma fonamental, eleven el grau d'eficàcia que ha d'exigir-se a l'Administració en la seua preservació.

Com a conseqüència d'això, les actuacions municipals iniciades amb aquella resolució de l'Alcaldia han de dur-se a terme amb la major celeritat possible, a fi d'evitar el consegüent perjuí de l'interés públic i dels ciutadans directament afectats, entre ells el Sr. P., en consonància amb el principi d'eficàcia que ha de regir l'actuació de totes les administracions públiques, d'acord amb el que disposa l'art. 103.1 de la Constitució Espanyola.

En esta línia de raonament, són concloents els termes de l'art. 52 del Reglament de Disciplina Urbanística, en prescriure que, “en cap cas podrà l'Administració deixar d'adoptar les mesures que tendixen a reposar els béns afectats a l'estat anterior a la producció de la situació il·legal. Les sancions per les infraccions urbanístiques que s'aprecien hauran de ser imposades independentment d'estes mesures”; i tot això, abans que transcórrega el termini de prescripció de 4 anys des del total acabament de les obres (art. 9 del Reial Decret-Llei 16/1981, de 16 d'octubre).

Des d'una òptica diferent, tenint en compte la creixent sensibilitat jurisprudencial en l'apreciació de la responsabilitat objectiva de l'Administració quan hi ha alguna relació causal entre el seu funcionament i els danys efectius i avaluable causats a alguna persona, caldrà reparar en el fet que, si l'Ajuntament no exercix tots els mitjans legals posats a la seua disposició per a salvaguardar aquells drets i opta per la inactivitat, pot incórrer en responsabilitat patrimonial per un funcionament anormal de l'Administració, amb la consegüent obligació municipal d'indemnitzar els danys i perjuís que se li pogueren irrogar al Sr. P. (art. 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú), entre estos, no solament el dany emergent, sinó també el lucre cessant, degudament acreditat i constituït per la pèrdua de clientela.

En virtut de tot el que hem exposat més amunt, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a la vostra senyoria que, amb urgència i de forma immediata, s'apliquen les mesures de policia administrativa que prescriu la normativa urbanística aplicable a la realització d'obres sense llicència.”

L'Alcaldia del Campello ens va informar que la llicència d'obres sol·licitada per la referida comunitat de propietaris es va obtenir per silenci administratiu en transcórrer un mes des de la seua sol·licitud, per la qual cosa no procedia l'execució del decret de tal Alcaldia que va ordenar la paraltzació de les obres i l'actuació de l'expedient sancionador.

Atesos els termes d'este informe municipal, es va resoldre el tancament de l'expressada queixa.

La queixa núm. 200770 que va presentar davant d'esta Institució el Sr. M.L.S., com a inculpat en un expedient sancionador per infracció urbanística, consistent a elevar una tanca en una finca de la seua propietat, ens manifesta que, segons el seu parer, la llicència en qüestió ha estat obtinguda per silenci administratiu, i l'expedient sancionador instruït tenia greus irregularitats procedimentals. A este respecte es va sol·licitar una ampliació d'informació a l'Alcaldia de Marines.

Les queixes núm. 200024 i 200652 es va resoldre la suspensió de la seua tramitació, en constatar que per idèntics fets objecte de les mateixes s'havia interposat recurs jurisdiccional contenciós administratiu.

No es van admetre a tràmit les queixes núm. 200418 i núm. 201222, en no aportar les dades que vam requerir als seus promotors, com també la núm. 200443, en no constatar que s'haguera presentat cap petició prèvia davant l'Administració competent.

Sobre les queixes que al·ludíem en l'informe anterior sobre este epígraf — MEMÒRIA, Pàgs. 48 a 50—, el seu estat procedimental es el que a continuació exposem.

Es va acordar el tancament de les queixes núm. 990157 —Ajuntament de Sant Joan—, núm. 990218 —Ajuntament d'Hondón de las Nieves—, núm. 990325 —Ajuntament d'Orba—, núm. 990341 i 991025 —Ajuntament de Torreveja—, núm. 990396 —Ajuntament de la Vila Joiosa—, núm. 9901058 —Ajuntament d'Alacant—, núm. 991492 —Ajuntament de l'Orxa—, núm. 991549 —Ajuntament de Santa Pola—, en constatar en la investigació iniciada per esta Institució que les administracions intervinents van exercir adequadament les potestats legalment atribuïdes en matèria de disciplina urbanística.

Es va resoldre suspendre la tramitació de la queixa núm. 991143, atés que ens va comunicar l'Ajuntament de Guardamar del Segura que s'havia interposat recurs judicial per idèntics fets a l'objecte de la mateixa.

Les resolucions transcrites en l'informe de l'anterior anualitat es van acceptar respecte de les queixes núm. 990389 i 981122.

Pel que fa a la queixa núm. 990233, es va acceptar eixa resolució per l'Ajuntament d'Elx. I, una vegada es va resoldre el recurs administratiu ordinari objecte d'eixa queixa per l'Alcaldia d'Elx, es va presentar un nou escrit davant esta Institució pel Sr. J.G.A., en què sol·licitava la nostra intervenció, ja que va interposar recurs extraordinari de revisió davant l'expressat òrgan municipal i no havia obtingut resposta a este efecte. També ens manifestaven la discrepància amb l'autorització de la tanca, objecte d'eixa queixa, les queixes núm. 200423, núm. 200424, núm. 200982 i núm. 200983, i vam sol·licitar ampliació d'informació sobre la legalitat d'esta llicència municipal a l'Alcaldia d'Elx.

Es va dictar resolució dirigida a l'Alcaldia de Dénia en la queixa núm. 990246 en els següents termes: “En relació amb la queixa promoguda pel Sr. I.E.H., en què denunciava la comissió d'una presumpta infracció urbanística en la partida C.A. núm. 9 de la localitat, per haver-se fet dins el parc natural del Montgó i no respectar la distància amb els límits, i examinats els informes municipals enviats a esta Institució, de dates 10 de juny de 1999 i 28 de febrer de 2000 (registre d'eixida número 5119 i 2153, respectivament), es desprén que, després de comprovar pel servei d'inspecció urbanística la veracitat de les afirmacions vessades per la Sra. E, mitjançant resolucions de la Regidoria d'Urbanisme, dictades el 2 de març de 1998 i 15 de gener de 1999, s'incoaren,

respectivament, sengles expedients de protecció de la legalitat urbanística i procediment sancionador.

Emperò, en l'últim informe municipal que se'ns va enviar amb data 28 de febrer d'enguany, se'ns comunica que tots dos expedients no han experimentat cap variació des de l'anterior informe de 10 de juny de 1999, en el qual, segons el dictamen evacuat pel tècnic municipal, l'expedient de protecció de la legalitat urbanística es trobava en el tràmit de concedir al promotor de les obres un termini d'un mes perquè l'enderrocara, la qual cosa, segons ens reitera la Sra. E., sembla ser que encara no s'ha produït.

Sobre este substrat fàctic, cal recordar que l'Administració està habilitada per a ordenar la demolició de les obres il·legals, però abans ha d'atorgar a l'administrat una oportunitat de legalització, durant un termini de dos mesos —en este cas, a tenor de l'informe del tècnic municipal, de data 15 de abril de 1999, les obres realitzades no són legalitzables. Per tant, és doctrina jurisprudencial reiterada i constant, que eximix de qualsevol cita concreta, la que té establert que quan es fan obres sense llicència, i esta és exigible, o sense ajustar-se a les condicions assenyalades en la mateixa, l'ordenament jurídic autoritza l'Administració tant a la possibilitat d'imposar una sanció al presumpte responsable, com a la demolició del que s'ha construït indegudament.

Des de l'òptica del dret positiu, l'art. 184.3 del RD 1346/1976, de 9 d'abril, Text Refós de la Llei sobre Règim del Sòl i Ordenació Urbana, i l'art. 29.4 del RD 2187/1978, de 23 de juny, Reglament de Disciplina Urbanística, prescriuen que, si la llicència és denegada perquè el seu atorgament és contrari a les prescripcions del pla o dels ordenaments, l'Ajuntament ha d'acordar la demolició de les obres a càrrec de l'interessat i ha d'impedir els usos a què done lloc. Si l'Ajuntament no procedix a la demolició en el termini d'un mes, comptador des de l'expiració del terme de 2 mesos per a legalitzar, l'alcalde o òrgan competent de la Comunitat Autònoma hauran de disposar-ne directament la demolició a càrrec de l'interessat —de conformitat amb l'execució subsidiària recollida en l'art. 98 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i Procediment Administratiu Comú.

El dret constitucional a un medi ambient adequat (art. 45) exigix, necessàriament, que els poders locals han d'exercir un control preventiu i repressiu de les activitats constructives que es fan sobre un recurs natural tan preuat i escàs com és el sòl, la utilització irracional i descontrolada del qual pot generar efectes perniciosos per a les persones i per a l'ecosistema del parc natural del mont Montgó, especialment protegit pel pla especial que el regula. Estos béns especialment protegits per la Norma fonamental eleven el grau d'eficiència que cal exigir a l'Administració en la seua preservació.

En conseqüència, les actuacions municipals que es troben pendents han de dur-se a terme amb la major celeritat possible, a fi d'evitar el consegüent perjudici de l'interés públic i dels ciutadans directament afectats, en consonància amb el principi d'eficàcia que ha de regir l'actuació de totes les administracions públiques, segons el que disposa l'art. 103.1 de la Constitució Espanyola.

Sobre este extrem, són concloents els termes de l'art. 52 del Reglament de Disciplina Urbanística, en prescriure que “en cap cas podrà l'Administració deixar d'adoptar les mesures que tendixen a reposar els béns afectats a l'estat anterior a la producció de la situació il·legal. Les sancions per les infraccions urbanístiques que s'aprecien hauran d'interposar-se independentment d'estes mesures”; i tot això abans que transcórrega el termini de prescripció de 4 anys, comptadors des del total acabament de les obres (art. 9 del Reial Decret-Llei 16/1981, de 16 d'octubre).

En virtut de tot el que hem exposat més amunt, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a vostra senyoria el deure legal de resoldre, sense més demora, l'expedient administratiu de reposició de la legalitat urbanística iniciat com a conseqüència de denúncia del reclamant, com també l'expedient sancionador corresponent, com a aplicació de les mesures de policia administrativa previstes en la legislació urbanística.”

En idèntics termes es va dictar resolució en la queixa núm. 990911, dirigida a l'Alcaldia de la Pobla de Vallbona, sense que tampoc no se'ns haja enviat el preceptiu informe sobre les recomanacions formulades.

Es va dictar resolució dirigida a l'Alcaldia d'Hondón de las Nieves del següent tenor respecte de la queixa núm. 991603:

“En relació amb la queixa de referència que va tenir l'amabilitat de formular-nos el Sr. J.F.S., acusem recepció del seu atent informe del 16 de novembre passat, al qual adjunta còpia del seu Decret de 15 de novembre de 2000 —núm. 402—, mitjançant el qual es resol desestimar el recurs de reposició que va interposar el Sr. F. contra el decret d'eixa Alcaldia, de 4 d'octubre de 2000, en què es resolvia imposar a l'esmentat ciutadà una multa de 161.250 PTA per la comissió de determinades infraccions urbanístiques i es proposava a l'Ajuntament Ple que acordara la demolició de les obres en qüestió.

A la vista de la seua esmentada resolució del 15 de novembre passat, esta Institució considera que ateses les competències que li atribuïx l'article 24 de l'Estatut d'Autonomia i el que preveu l'article 1.1 de la Llei 11/1988 per a la defensa dels drets continguts en el títol I de la Constitució, en este supòsit resulta constatable un fet d'essencial rellevància en l'àmbit de les competències mencionat, que és, que eixa Alcaldia, durant la tramitació de l'expedient sancionador de referència, no ha concretat la data en què es van executar les obres en qüestió, tal com es va al·legar pel Sr. S. en el seu escrit del passat 28 d'octubre pel qual va interposar el citat recurs de reposició.

L'expressada circumstància entén esta Institució que resulta de vital importància per a l'adequada tramitació del referit expedient sancionador. Ja que, d'una banda, en tals expedients inexcusablement cal garantir el dret constitucional a la presumpció d'innocència reconegut en l'article 24.2 de la Constitució, i que segons reiterada doctrina del Tribunal Constitucional resulta també aplicable a l'àmbit del dret

administratiu sancionador, en especial, de manera magistral s'argumenta en tal sentit l'Acte del Tribunal Constitucional 1041/1986, de 3 de desembre, i la Sentència de l'esmentat Tribunal 76/1990, de 26 d'abril. I d'altra banda, d'acord amb l'esmentada determinació, operaria el règim jurídic de la prescripció de tals infraccions urbanístiques quant a institució garant del principi de seguretat jurídica contingut en l'article 9.3 de la Constitució, com també s'exposa pel ciutadà recurrent en el seu escrit de 28 d'octubre passat.

Major transcendència té l'omissió de l'expressat fet quan el propi ciutadà inculpat manifesta la data exacta de la iniciació i l'acabament de l'execució de les obres en qüestió, aporta còpia de la liquidació municipal de les taxes corresponents per la llicència concedida a este efecte, i eixa Alcaldia no aclaria a quina concessió de llicència d'obres correspon la liquidació que es va practicar el 8 d'octubre de 1976, la còpia de la qual és aportada per l'esmentat ciutadà.

En conseqüència, atés el tenor del decret d'eixa Alcaldia, de 15 de novembre de 2000, que continua sense determinar la data de realització dels fets imputats, comporta la impossibilitat de materialitzar cap activitat probatòria a este respecte, la qual cosa implica la lesió del dret constitucional a la presumpció d'innocència reconegut en l'article 24.2 de la Constitució, i per això, eixa resolució municipal pot ser nul·la de ple dret a tenor del que disposa l'article 62.1 a) de la Llei 30/1992 i prèvia substanciació del procediment regulat en l'article 102 de l'esmentada Llei. Tenint, a més, present que, atés el caràcter de l'acte en qüestió com de gravamen o desfavorable per al ciutadà promotor d'esta queixa, també pot resultar aplicable el que prescriu l'article 105 de la Llei 30/1992.

Davant tot el que hem exposat, i atenent al que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988 reguladora de esta Institució, li recomane que, ateses les circumstàncies concurrents en este supòsit, iniciï el procediment que considere més convenient a fi de deixar sense efecte el que disposa en el seu decret 2000/204, per resultar lesiu al dret constitucional a la presumpció d'innocència reconegut en l'article 24.2 de la Constitució.”

L'Alcaldia esmentada ens va informar que no acceptava la transcrita resolució, per la qual cosa li vam remetre la comunicació següent:

“En relació amb la queixa de referència que ens va confiar el Sr. J.F.S., acusem recepció del seu informe de 12 de gener passat, en què ens manifesta que no accepta les recomanacions que li vam formular en la nostra resolució de 5 de desembre de 2000, sobre la base de les consideracions que ens exposa.

Després de fer-ne un estudi detingut, li comuniquem que ens ratifiquem en els termes de la resolució esmentada, atés que vosté ens reitera en el seu escrit que desconeix la data de la iniciació i l'execució de les obres en qüestió i li resulta impossible precisar-la, però a pesar de concórrer tals extrems s'ha imposat la sanció en qüestió, com també, no ens manifesta res en relació amb el document que li va aportar el Sr. F., que acreditava la liquidació de taxes per llicència d'obres que va practicar eixe Ajuntament el 8 d'octubre de 1976.

En conseqüència, no considerem justificades les raons que ens indica en el seu precitat escrit per a no acceptar les recomanacions que li hem formulat, per la qual cosa, de conformitat amb el que disposa l'article 29.2 de la Llei 11/1988, farem expressa menció de la seua actitud en este assumpte en el pròxim informe que, en breu, enviarem a les Corts Valencianes.”

2. HABITATGE

2.1. Queixes sobre l'aplicació dels plans d'habitatge

A este respecte es van formular les queixes núm. 200191, 200816, 200901, 200997.

Es va resoldre la inadmissió a tràmit de la queixa núm. 200191 presentada per la Sra. M.L.E., ja que després d'haver-li demanat una major precisió en el contingut del seu escrit, com també que ens aportara els documents a què al·ludix en el mateix, una vegada transcorregut el termini concedit a este efecte no va presentar cap aclariment ni document.

En idèntic sentit es va resoldre la inadmissió de la queixa núm. 200816.

Les queixes núm. 200901 i 200997, que ens van confiar dos ciutadans de València, al·ludixen a la problemàtica relativa a la inadmissió de sol·licituds que es va acordar per la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge respecte del Pla d'Habitatge 1992-1995, en concret, des de la seua finalització fins a l'entrada en vigor del Pla 1996-1999.

A estos ciutadans, segons ens manifesten, no se'ls van admetre les seues sol·licituds d'ajudes a l'empara del pla d'habitatge d'aplicació, i, tot i que no van recórrer en via jurisdiccional, ens precisen que per diversos mitjans de comunicació han conegut que s'han dictat sentències pel Tribunal Superior de Justícia, en què es considera no ajustat a dret els referits acords d'inadmissió de sol·licituds, per la qual cosa, en haver-se dirigit a l'expressada Direcció General per a obtenir informació a este respecte, no se'ls ha donat resposta i han sol·licitat la nostra intervenció. Després d'admetre a tràmit les referides queixes, vam rebre informació del conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports del tenor següent:

“1. L'abast dels pronunciaments judicials recaiguts en este litigi, en cap cas implica el reconeixement automàtic de les ajudes sol·licitades al seu moment. A este respecte, cal afegir que cap sentència de les dictades debat sobre el fons de la demanda —és a dir, si correspon o no el reconeixement de la percepció de les ajudes— i es limita a la retroacció de les actuacions al tràmit inicial de sol·licitud, a fi que l'Administració comprove el compliment dels requisits fixats en la normativa i d'acord amb la documentació aportada.

De fet pot donar-se el supòsit, tal com ja ha ocorregut, d'expedients amb sentència judicial de signe favorable al particular reclamant, però que una vegada cursat de nou l'expedient en via administrativa, tot acatant el manament contingut en la decisió, s'ha desestimat per incompliment de les condicions que donen accés al finançament qualificat. En conseqüència, el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana en cap moment ha condemnat l'administració autonòmica a pagar immediatament les ajudes corresponents a les sol·licituds no admeses.

2. No totes les sentències judicials dictades pel Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana en este litigi s'han dilucidat amb decisió condemnatòria per a la Generalitat.

A este respecte cal recordar que la legislació contenciosa administrativa, quan es tracta de situacions jurídiques individualitzades, fa recaure els efectes de les sentències únicament entre les parts que intervenen en el litigi.

3. D'acord amb el que hem expressat en el punt precedent, esta Conselleria no considera l'adopció de mesures de caràcter retroactiu per a tots els expedients que han assolit la condició de fermes d'acord amb la legislació d'índole administrativa.”

A la vista del contingut del precitat informe, es va resoldre el tancament d'estes queixes, tenint en compte que esta informació se'ls va notificar en forma als ciutadans promotors de les mateixes.

2.2. Queixes relatives a altres competències dels Serveis Territorials d'Arquitectura i Habitatge

Sobre la descrita temàtica es van formular les queixes núm. 200038, 200207, 200420, 200834.

La queixa núm. 200038 que ens va presentar el Sr. F.J.A.P. se'n va acordar el tancament, en constatar en la nostra investigació iniciada a este efecte que el Servei Territorial d'Alacant havia resolt concedir-li la pròrroga de subsidiació del tipus d'interès del préstec qualificat que tenia i que va sol·licitar a l'esmentat òrgan autonòmic sense haver obtingut resposta fins al moment de la nostra intervenció.

També es va acordar el tancament de la queixa núm. 200207, que ens va confiar el Sr. F.C.E., en haver-se expedit la informació sol·licitada pel Sr. C. davant el Servei Territorial de València en matèria de les seues competències.

Es va resoldre el tancament de la queixa núm. 200420 —acumulada a la 200757—, atés que, segons ens va informar el Servei Territorial de Castelló de la Plana, l'habitatge a què es referia el promotor de la queixa tenia la condició de renda lliure, per la qual cosa no concorrien competències de tal Servei Territorial per a la reparació dels desperfectes pretesa pel Sr. P.G.C.

La queixa núm. 200834 que va formular el Sr. J.J.M.S. està en tramitació, i s'ha sol·licitat una ampliació d'informació al Servei Territorial de València, sobre les

inspeccions que va practicar el personal de l'esmentat òrgan autonòmic quant a les deficiències que va denunciar el Sr. M. que concorrien en el seu habitatge de protecció oficial.

Així mateix, es va resoldre el tancament de la queixa núm. 990197 (MEMÒRIA. Pàg. 52), en constatar que pel promotor de la queixa es va acceptar la resolució que a este respecte va dictar el Servei Territorial d'Alacant i que se li va notificar en forma.

2.3. Queixes per actuacions de l'Institut Valencià de l'Habitatge

Es va formular la queixa núm. 200336 pel Sr. D.R.T., com a president d'una comunitat de propietaris d'Alacant, en què ens manifestava que les obres de reurbanització de la via pública en què es troba l'edifici on residix, promoguda pel IVVSA, havia causat certs desperfectes en el portal del mateix, com també dificultats per al seu accés.

Ens va informar el Sr. gerent del IVVSA que estava previst solucionar els problemes denunciats pel Sr. T., per la qual cosa es va acordar el tancament de l'esmentat expedient.

Pel que fa a les queixes que s'al·ludien sobre este extrem en l'anterior informe (MEMÒRIA. Pàgs. 52-53), identificades amb el núm. 990288, 991154, 991271, 991544 i 991547 es va resoldre el seu tancament, en no constatar que concorreguera cap irregularitat en l'actuació de l'Institut Valencià de l'Habitatge, o bé, per acreditar-se que s'havia solucionat la problemàtica que ens van confiar els ciutadans promotors de les queixes —núm. 991544, 991547.

2.4. Queixes relatives a les competències municipals en matèria d'habitatge

Es van presentar sobre esta temàtica les queixes núm. 200795 i 2001244.

La queixa núm. 200795 va ser formulada pel Sr. N.S.V., i ens manifestava la passivitat de l'Ajuntament de Guardamar del Segura respecte que diversos soterranis d'una edificació es destinaven a habitatges i garatges sense reunir les condicions adequades a este efecte. Després d'admetre a tràmit esta queixa, s'ha sol·licitat informació detallada de l'Alcaldia referida.

En idèntic tràmit es troba la queixa núm. 201244, que ens va presentar el Sr. J.A.M.Z., relativa al fet que no va rebre resolució a un recurs de reposició que va interposar davant l'Alcaldia de València, sobre unes ajudes econòmiques que va sol·licitar per a rehabilitar la façana del seu habitatge en un històric barri de la ciutat.

Quant a la queixa núm. 981039 (MEMÒRIA. Pàg. 53), es va resoldre el tancament en considerar que l'activitat de l'Ajuntament de Xàbia no resultava lesiva als drets constitucionals del Sr. D.P.G.

3. MEDI AMBIENT

3.1. Contaminació del riu Segura

En relació amb la queixa número 900283 —Ofici 2/1999—, després del detingut estudi del dossier de premsa que sobre tal problemàtica va recopilar esta Institució, de l'anàlisi de diversos estudis de divulgació i científics sobre la matèria, i de la documentació facilitada per diversos col·lectius ecologistes i ciutadans, amb data 12 de gener de 2001, vam sol·licitar detallada informació de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, Conselleria de Medi Ambient, Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, Conselleria de Sanitat, Diputació Provincial d'Alacant i de la Confederació Hidrogràfica del Segura, respecte dels extrems següents:

- Informació en l'àmbit de les competències d'estes administracions sobre el diagnòstic de la problemàtica concurrent en el riu Segura.

- Descripció detallada dels programes d'actuació, objectius i estratègies previstes i materialitzades per a pal·liar i solucionar esta problemàtica, amb concreció de la quantia de les inversions fetes i previsibles, com també els terminis per a executar-les.

Recentment, hem rebut tots els informes interessats i ara ens trobem en la fase d'estudi dels mateixos, a fi de prosseguir amb la investigació iniciada. De la petició d'estos informes vam donar compte al representant del col·lectiu ciutadà que va formular la queixa núm. 9900293, referida a la mateixa temàtica que l'expressada queixa instruïda d'ofici.

3.2. Contaminació acústica

3.2.1. Activitats subjectes a llicència municipal d'obertura amb funcionament molest i/o regular

A fi d'aclarir l'exposició de les 94 queixes tramitades durant l'any 2000 —i anteriors obrants en les pàgs. 53 i següents de l'Informe de 1999—, s'estima convenient la seua agrupació al voltant d'activitats més comunes en què aflora esta problemàtica, i donarem compte de l'estat procedimental en què es troben.

a) Garatge i tallers de reparació

a.1) Any 2000. Durant este any, s'han presentat un total de 4 queixes, les relacionades amb els números següents: 200323, amb requeriment d'informe a l'Ajuntament del Puig (València); 200658, en què s'ha sol·licitat una ampliació d'informe a l'Ajuntament de Manises (València); 201209, tancada per actuació administrativa correcta de l'Ajuntament d'Alcoi (Alacant), i, finalment, la número 201209, que es troba pendent de dictar resolució davant l'Ajuntament d'Elx.

a.2) Any 1999. Respecte de les queixes número 990924, 991138, 991481 i 991546, presentades contra els Ajuntaments de Callosa de Segura (Alacant), Burjassot (València), Paterna (València) i El Puig (València), respectivament, s'ha resolt el tancament de les mateixes per haver-se solucionat el problema plantejat per l'interessat, atés que estes administracions públiques han acceptat les resolucions dictades per esta Institució, les quals són transcrites tot seguit com a mostra del recordatori de deures legals i la recomanació formulada a l'Ajuntament de Burjassot:

“En relació amb la queixa promoguda per la Sra. V.B.L. i altres persones, en què es denuncien les molèsties sonores i nocives —emissió de gasos— emanades del taller de carrosseria i pintura de vehicles, ubicat a, i vistos els documents i informes enviats a esta Institució, amb data 31 de gener de 2000 (registre d'eixida número 357), es desprén que, mitjançant el Decret d'Alcaldia núm. 285, de data 20 de juny de 1990, es va concedir la llicència d'obertura de l'esmentat local, el qual, posteriorment i d'acord amb l'informe emés pel tècnic municipal, de data 3 de novembre de 1998, “ha sigut ampliat, amb una franja de solar, al llarg de tot el local, d'uns 7 metres d'amplària, i s'ha practicat una obertura de comunicació entre els dos i s'ha utilitzat esta franja com a emmagatzemament de vehicles del taller. Els veïns indiquen que per l'obertura ixen olors i sorolls que els molesten.”

D'altra banda, resulta constatable que, per resolució del regidor delegat d'Urbanisme, de data 4 de novembre de 1998, es va requerir al titular de l'activitat perquè presentara una sol·licitud d'ampliació de la mateixa, amb advertiment que havia de fer l'activitat amb les portes tancades, a fi de no causar molèsties als veïns.

Així mateix, la Sra. B. i 35 veïns més van presentar el 15 de març de 1999 un escrit d'al·legacions a eixe projecte d'ampliació, la falta de resposta municipal del qual va ser recordada mitjançant un altre escrit de data 11 de juny de 1999, que, segons sembla, tampoc ha sigut objecte de resolució expressa per part de l'Ajuntament.

Per tant, segons ens continua reiterant la Sra. B., l'activitat continua funcionant i l'emissió de sorolls i de gasos tòxics, consegüentment, persisteixen en l'actualitat.

A la vista de tot el que hem exposat, i atés que han sobrevingut noves circumstàncies no tingudes en compte en el moment de l'atorgament de la llicència —ampliació del local—, (art. 16.1 Reglament de Serveis de les Corporacions Locals), el titular del taller de xapa i pintura haurà de legalitzar la seua activitat mitjançant una nova llicència d'obertura, tramitada d'acord amb el procediment regulat per la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes sobre activitats qualificades, al si de

les quals cal acreditar l'adopció de les mesures correctores que asseguruen l'absència de molèsties als veïns pròxims a l'activitat.

I si bé sembla que el titular de l'establiment ha presentat una sol·licitud d'al·legació, en la documentació municipal enviada a esta Institució no consta la concessió de la nova llicència que autoritze l'ampliació de l'activitat. Mentrestant, en estar funcionant actualment sense llicència —perquè l'atorgada al seu moment ja no s'ajusta a la realitat—, podrà decretar-se el tancament sense més tràmit, prèvia audiència al titular de l'activitat per un termini de quinze dies (art. 18 Llei 3/1989), a fi d'evitar que, mentre es tramita el procediment per a obtenir la preceptiva llicència, aquella activitat il·legal continue produint emissions sonores i gasos tòxics que puguen incidir directament en la salut de la Sra. B. i de la resta dels veïns pròxims a la mateixa.

De conformitat amb eixes noves circumstàncies sobrevingudes i la manca de llicència que les empare, es podria incoar un expedient sancionador per l'alcalde i, subsidiàriament, si este no ho fa en el termini de quinze dies, pel conseller competent, de conformitat amb el que preveu l'article 17 de la Llei 3/1989, atés que el funcionament d'una indústria o activitat sense llicència es troba tipificada en l'art. 13.3 d'eixe text legal com a falta greu.

Així mateix, cal recordar que, segons reiterada jurisprudència, la llicència municipal de funcionament tindrà la naturalesa d'autorització de tracte continu, la qual cosa significarà que la intervenció administrativa posterior a l'acte d'atorgament pot arribar a exigir que s'adopten mesures correctores addicionals a les reflectides en el projecte o senzillament que es mantinguen en permanent nivell d'eficàcia les considerades en este.

En conseqüència, tant l'alcalde com, subsidiàriament, el conseller competent estan legitimats per a ordenar, prèvies les oportunes visites de comprovació i realització de mesures sismomètriques, l'adopció de les mesures correctores per a eliminar les molèsties. L'incompliment d'eixes mesures correctores per part del titular de l'activitat es troba també tipificat com a falta greu, i pot donar lloc a la retirada, temporal o definitiva, de la llicència (arts. 11, 13.4 i 17 de la Llei 3/1989).

El dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.2 de la Constitució), i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47) exigixen, necessàriament, l'aplicació de mesures preventives i repressives, a fi d'eradicar les emissions de gasos i sorolls que experimenten la Sra. Bernabeu i els més de 35 veïns del voltant. Estos drets constitucionals han de ser preservats i emparats pels poders públics, en honor a garantir el dret al descans i a la salut de les persones, que serien seriosament danyats si l'Ajuntament no exigix les condicions degudes a l'hora de concedir la llicència, o si, una vegada atorgada, no es vigila l'estricta compliment d'aquells. En este concret aspecte, cal notar que la llicència atorgada el 20 de juny de 1990 no autoritza de per vida la realització de l'activitat, sinó que, atés que la mateixa pot canviar o modificar-se, ha de ser objecte de contínua vigilància per a introduir les correccions que siguen oportunes.

Seguint amb este curs argumental, cal significar que la inactivitat municipal davant els efectes perniciosos generats pel taller mecànic, pot desembocar en una responsabilitat patrimonial per funcionament anormal de l'Administració, amb la consegüent obligació d'indemnitzar els danys i perjuís que se li pogueren irrogar a la Sra. B. i als veïns confrontants (art. 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú), entre ells, les despeses que estos puguen reclamar a l'Ajuntament derivades del condicionament del seu habitatge a fi d'aïllar-la del soroll i dels gasos tòxics, com també dels costos mèdics que es meritaren com a conseqüència d'estes emissions nocives.

Tenint en compte la gravetat de la situació —al voltant de 35 veïns afectats—, les actuacions municipals que cal desplegar hauran de dur-se a terme amb la major celeritat possible, a fi d'evitar el consegüent perjudicament de l'interés públic i dels drets constitucionals de primer ordre dels quals són titulars la Sra. B. i la resta de veïns directament implicats; i això, com a compliment del principi d'eficàcia que ha de regir l'actuació de totes les administracions públiques, d'acord amb el que disposa l'art. 103.1 de la Constitució Espanyola.

D'altra banda, i pel que fa a la suposada falta de resposta municipal als escrits presentats el de març i l'11 de juny de 1999, caldrà recordar que, en un Estat de Dret com el nostre, l'administració Pública té l'obligació de donar resposta a totes les sol·licituds dels ciutadans, com a component essencial de la subjecció de la seua actuació als principis constitucionals (art. 9 i 103) i, en particular, com a expressió del seu sotmetiment ple a la llei i al dret.

Tal actitud municipal d'abstenir-se de dictar resolució expressa, incomplix manifestament l'inexcusable deure de resoldre, imposat a les administracions públiques en l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic i Procediment Administratiu Comú, i l'obligació del qual ha esta estesa i emfatitzada amb la reforma operada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, en prescriure, amb una claredat meridiana, que l'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments, i a notificar-la, siga quina siga la seua forma d'iniciació, en el termini màxim de tres mesos, quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim per a rebre la notificació; de la mateixa manera, els qui presenten al·legacions o observacions en el tràmit d'informació pública, tenen dret a obtindre de l'Administració una resposta raonada (art. 86.3).

A més a més, continua disposant l'art. 89.4 d'esta Llei que, en cap cas podrà l'Administració abstenir-se de resoldre, sota pretext de silenci, obscuritat o insuficiència dels preceptes legals aplicables al cas.

En conseqüència, cal sostenir, sense cap dubte, que el silenci administratiu és una pràctica que genera en els ciutadans una autèntica inseguretat jurídica i indefensió material (proscrites pels arts. 9.3 i 24.1 de la Constitució Espanyola), i que, tal com ha exposat el Síndic de Greuges en els seus successius informes anuals a les Corts Valencianes, obliga els ciutadans a acudir a la via jurisdiccional per a resoldre els seus conflictes i, per això, convertix en inoperant la via administrativa.

Per això, el nostre legislador autonòmic, en regular esta Institució en la Llei 11/1988, de 26 de desembre, li atribueix, en el seu art. 17.2, l'específica funció de vetlar i controlar que l'Administració resolga, dins el termini i en la forma escaient, les peticions i els recursos que se li hagen formulat.

En virtut de tot el que hem exposat més amunt, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a vostra senyoria el deure legal, d'immediat compliment, de dictar resolució expressa en relació amb les sol·licituds formulades per la Sra. B. i la resta de veïns, i li recomane que es procedisca, amb urgència i de manera immediata, a l'aplicació de les mesures de policia administrativa que prescriu la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes, sobre activitats qualificades, per a les activitats que estan funcionant d'una manera irregular o sense llicència.”

b) Explotació ramadera

b.1) Any 2000. La queixa número 200748, relativa a les molèsties produïdes per una granja porcina en la localitat valenciana d'Alpuente, s'ha tancat com a conseqüència de l'actuació administrativa correcta desplegada per l'Ajuntament per a eliminar-les. D'altra banda, la número 201059, referent a una explotació de ramat cabrum que hi ha a la Vila Joiosa (Alacant), es troba en tràmit de formulació d'al·legacions per la persona interessada.

b.2) Any 1999. La problemàtica suscitada en la queixa número 990553 s'ha solucionat favorablement per a la persona interessada, després d'acceptar per part de l'Ajuntament de Bellreguard (València) la recomanació formulada per esta Institució; d'altra banda, es troba pendent d'acceptació per part de l'Ajuntament de Turís (València) el recordatori de deures legals emés en la queixa número 990436.

c) Bar-restaurant

c.1) Any 2000. Un total d'11 queixes s'han articulats enguany, en relació amb els greus i nombrosos inconvenients que planteja la ubicació d'este tipus d'activitats en els baixos dels edificis, sobretot, per als habitatges més immediats, per la qual cosa seria desitjable que les autoritats municipals incrementaren especialment la vigilància sobre este àmbit material, a fi de corregir temporàniament les deficiències que es detecten en el seu funcionament.

Les queixes número 200263, 200339, 201170 i 201227 plantejades davant els Ajuntaments de Rocafort (València), Guardamar (València), Torreveija (Alacant) i Silla (València), respectivament, es troben a l'espera que l'interessat formule, si escau, les al·legacions que estime convenientes. Així mateix, s'ha sol·licitat una ampliació d'informe als ajuntaments de Sagunt (València) i Burjassot (València), en

les queixes 200063 i 200268, i es troba pendent de formular resolució davant l'Ajuntament d'Alcàsser (València) en la 201216.

Per últim, els consistoris de Picanya, Alacant i Xirivella van desplegar els mitjans necessaris per a posar fi a les molèsties experimentades per les persones que van promoure les queixes 200126, 200341 i 200810, i, en conseqüència, es va resoldre el tancament de les mateixes; de la mateixa manera, l'Ajuntament de Paiporta, després d'acceptar la recomanació feta per esta Institució i eliminar els problemes plantejats en la queixa 200047, va propiciar l'acabament de les investigacions i la clausura de l'expedient incoat.

c.2) Any 1999. Les queixes identificades amb els números 991173 —Teulada (Alacant)—, 991272 —Castelló de la Plana— i 991432 —Cox (Alacant) — es troben en tramitació. En la primera, s'ha dictat resolució i ens trobem a l'espera de la seua acceptació; en la segona, s'ha citat l'interessat perquè formule les al·legacions a l'informe municipal i, en la tercera, s'ha instat una ampliació d'informe.

En canvi, s'ha resolt el tancament de les queixes 990295 —Xirivella (València) —, 990768 —Carcaixent (València) —, 991245 i 991513 —València—, i 991537 —Alacant—, atés que les respectives corporacions locals, després d'acceptar les recomanacions fetes per esta Institució, han exercit les seues competències legals per a solucionar les molèsties dels ciutadans afectats. Així, verbigràcia, transcrivim a continuació la resolució dictada en la queixa 991513:

“En relació amb la queixa promoguda pel Sr. E.M.G.R., en què denuncia els sorolls, les vibracions, els fums i les olors que experimenta el seu habitatge, com a conseqüència del bar ubicat a ..., i examinat l'informe municipal enviat a esta Institució, de data 2 de febrer de 2000 (registre d'eixida número 3357), s'inferix que, no obstant els diversos requeriments fets per l'Ajuntament al titular de l'activitat, perquè adopte les mesures correctores necessàries per a eliminar les molèsties constatades pels serveis tècnics, com també l'incompliment per este del Decret d'Alcaldia, de data 19 d'octubre de 1999, pel qual s'ordenava a la Policia Local que precintara l'activitat, sembla ser que, segons ens reitera el Sr. M., els sorolls i les olors procedents de l'esmentat establiment encara persisteixen en l'actualitat.

Davant d'esta situació, i a la vista dels drets dels ciutadans a la salut i al medi ambient que podrien veure's afectats per este inadequat funcionament posterior de l'activitat autoritzada, i considerant el que disposa l'art. 11 de la Llei 3/1989, de 2 de maig, de les Corts Valencianes sobre activitats qualificades, i 17 de la Llei 2/1991, de 18 de febrer, d'espectacles, establiments públics i activitats recreatives, resulta exigible de l'Administració municipal el compliment del deure d'inspecció periòdica dels establiments subjectes a estes normes, amb la finalitat de comprovar la idoneïtat i l'adequació de les mesures correctores exigides o exigibles.

L'incompliment d'eixes mesures habilita la iniciació de l'oportú expedient sancionador, atés que la inobservança o vulneració, per part del titular de

l'activitat, de les prescripcions contingudes en aquelles lleis autonòmiques, pot constituir infracció administrativa, ja que està recollit expressament com a falta greu el fet de no corregir les deficiències observades i pot donar lloc, així mateix, a la retirada, temporal o definitiva, de la llicència (arts. 12, 13.4, 14.2 i 17 de la Llei 3/1989, i 26.b).2, de la Llei 2/1991), a fi d'evitar que, mentre el titular de l'activitat decidix reparar de bona gana les anomalies detectades, continue guanyant temps i l'activitat, mentrestant, continue funcionant i produint emissions sonores i nocives, danyoses per a la salut del Sr. M. i de la resta de veïns confrontants.

La doctrina jurisprudencial que hi ha en esta matèria, prou coneguda, reitera que l'activitat exercida sense llicència d'obertura i funcionament és conceptuada clandestina i una situació irregular de durada indefinida, que no legitima el transcurs del temps —per molt que n'haja passat, ni l'abonament de taxes o el mer consentiment o tolerància municipal— i el cessament del qual pot ser acordat per l'autoritat municipal en qualsevol moment. Si no es té el permís necessari per a fer una activitat, esta no pot continuar fent-se fins que s'obtinga la pertinent llicència, ja que l'Administració, que tutela l'interés públic pel qual l'activitat en qüestió es troba intervinguda administrativament, no solament pot sinó que ha de posar fi a l'activitat il·lícita, i adoptar prèviament la resolució que li servisca de fonament, la qual ha de ser immediatament executiva i, en cas d'incompliment, podrà donar lloc a l'execució forçosa (arts. 93 i següents de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú).

El dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.1 de la Constitució) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47) exigixen, necessàriament, un control de la contaminació acústica i ambiental, a fi d'evitar l'excés de sorolls, vibracions, fums i olors que experimenten els veïns confrontants i pròxims a l'activitat. Estos drets constitucionals han de ser protegits i respectats pels poders públics, a fi de preservar el dret al descans i a la salut de les persones, que serien seriosament vulnerats si no s'exigiren per l'Ajuntament els condicionaments deguts a l'hora de concedir la llicència o si, una vegada atorgada, no es vigila i s'imposa forçosament l'estricta compliment d'aquells.

Des d'una altra òptica diferent, en la mera hipòtesi dialèctica que l'Ajuntament no exercisca tots els mitjans legals posats a la seua disposició per a salvaguardar aquells drets, podria incórrer en responsabilitat patrimonial per funcionament anormal de l'Administració, amb la consegüent obligació municipal d'indemnitzar els danys i perjuís que se li pogueren irrogar al Sr. M. i a la resta de veïns confrontants, (art. 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú), entre ells, les despeses que estos puguen reclamar a l'Ajuntament derivades del condicionament del seu habitatge per a aïllar-lo dels sorolls, les vibracions, els fums i les olors.

Tenint en compte la gravetat de la situació, les actuacions municipals que cal desplegar hauran de dur-se a terme amb la major celeritat possible, a fi d'evitar el consegüent perjuís de l'interés públic i dels drets constitucionals de primer ordre dels

quals són titulars el Sr. M. i la resta de veïns directament afectats; i això, com a compliment del principi d'eficàcia que ha de regir l'actuació de totes les administracions públiques, d'acord amb el que disposa l'art. 103.1 de la Constitució Espanyola.

En virtut de tot el que hem exposat més amunt, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li recorde a vostra senyoria que impulse i dispose, sense més demora ni dilació, l'execució de les competències legalment exigibles perquè l'activitat que s'exercix en este establiment s'ajuste a legalitat, comprovant i ordenant l'efectiu compliment forçós de les mesures de policia ja dictades, a fi d'acabar amb els perniciosos sorolls i olors que patix el Sr. M., provocats pel funcionament irregular d'aquella.”

d) Pub o discoteca

d.1) Any 2000. Igual com ocorre en els supòsits de l'epígraf anterior — bar-restaurant—, l'activitat musical desplegada en este tipus d'establiments constituïx un factor causant de rellevants i quantitatives molèsties als veïns confrontants —s'han presentat un total de 13 queixes—, de tal manera que també en este sector de l'activitat econòmica caldria que les autoritats locals reforçaren i incrementaren les visites d'inspecció i fiscalització, atés que, la més mínima disfunció en el seu exercici provoca seriosos perjudicis als habitants pròxims.

En este sentit, es va resoldre la inadmissió de la queixa 201270 —la Vila Joiosa (Alacant)—, sobre la base que l'interessat no va aportar la documentació requerida i necessària per a prosseguir la investigació; s'ha requerit de nou a l'Ajuntament de Navajas (Castelló) la preceptiva remissió d'informe en la queixa 200972, i es troben en tràmit d'audiència a l'interessat per a formular al·legacions les queixes 200790 —Cullera (València) —, 200839 —Torrent (València) —, 201003 —Dolores (Alacant) —, 201061 —Nules (Castelló) — i 201127 —Almassora (Castelló).

Pel que fa a les queixes tancades, en les consignades amb els dígitos 200400 —Burriana (Castelló) —, 200751 —Benifaió (València) — i 200758 —Manises (València) — l'actuació administrativa desplegada s'ha ajustat a la legalitat vigent, sense haver conculcat cap dret constitucional, mentre que en les 200118 —Simat de la Vallidigna (València) —, 200303 —Mutxamel (Alacant) — i 200999 —Cheste (València), s'han solucionat favorablement els problemes suscitats pels interessats.

d.2) Any 1999 i anterior. Les molèsties denunciades en les queixes 980779 —Alacant— i 991259 —Relleu (Alacant) — han desaparegut com a conseqüència de les diverses actuacions municipals desplegadas, per la qual cosa s'ha procedit al seu tancament; de la mateixa manera, s'ha resolt el tancament dels expedients números 980360 i 980792, tenint

en compte que els Ajuntaments de Serra (València) i Nules (Castelló), respectivament, han acceptat les recomanacions fetes per esta Institució.

e) Indústries i altres activitats

e.1) Any 2000. Un total de 12 queixes han estat interposades en relació amb les diverses activitats que es recullen sota este epígraf. Així, en la 200812 —l'Eliana (València) — es va acordar el tancament, en vista del desistiment interessat pel promotor de la queixa; en la 201199 —supermercat a València— s'ha resolt tornar a requerir a l'Ajuntament l'enviament de l'informe; es troben en tràmit d'audiència a l'interessat per a al·legacions les número 200208, a la qual s'acumulen 52 expedients, —cantera en Real de Gandia (València) —, 200139 —indústria de cartonatge a Pinoso (Alacant) —, 201095 —indústria de reciclatge de plàstics a Aspe (Alacant) —, 201208 —cantera a Alacant— i 201263 —residència geriàtrica al Campello (Alacant).

Les cinc queixes restants han sigut tancades com a conseqüència, d'una banda, de l'exercici d'una actuació administrativa ajustada a la legalitat vigent —és el cas de les numerades amb els dígit 200552 —Ajuntament d'Oliva (València) —, 200691 —Ajuntament de Sagunto (València) — i 200739 —Ajuntament d'Altea—, i d'una altra banda, de l'activació de les competències municipals per a eradicar les molèsties experimentades pels ciutadans —200902— empresa tèxtil a Villena (Alacant) — i 200943 —estació de servei a Castelló.

e.2) Any 1999 i anterior. Les queixes número 980715 —indústria a L'Orxa (Alacant) — i 981015 —cantera a Alacant— es troben en tramitació, la primera a l'espera de rebre contestació a la nostra recomanació i, la segona, paralitzada per l'actitud hostil de l'Ajuntament d'Alacant de no enviar la informació sol·licitada per esta Institució.

La queixa relativa a una indústria gràfica a Benicarló (Castelló) —991231— ha sigut objecte de suspensió per existir un procés judicial pendent, mentre que la 990958 ha estat tancada, tenint en compte la correcta activitat administrativa realitzada per la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, en l'autorització d'una representació escènica amb sacrifici d'un bou a la plaça d'Alacant.

Així mateix, s'han tancat les queixes número 980350 —indústria càrnia a Castelló—, 990894 (acumulada 200778) —supermercat a Santa Pola (Alacant) —, 990897 —cantera a Elda (Alacant) — i 991528 —indústria de marbre a Carcaixent (València) —, ja que s'ha solucionat favorablement la problemàtica plantejada pels afectats.

Idèntic resultat satisfactori s'ha obtingut en les queixes 980218 —indústria de cautxutats a Aspe (Alacant) —, 980382 —indústria a Dolores (Alacant) —, 981030 —supermercat a Sax (Alacant) —, 991065 —indústria mecànica a Bonrepòs i Mirambell (València) —, 991174 —indústria de ceràmica a Castelló—, 991192 —carnisseria a Alacant— i 991239 —empresa de transports a

Alboraia (València), atés que tots els ajuntaments implicats han acceptat expressament les resolucions que, siga en forma de recomanacions, siga en forma de recordatoris de deures legals, han sigut dictades per esta Institució.

L'excepció, en este cas, està constituïda per la queixa número 991064, relativa a les molèsties sonores i tòxiques produïdes per una empresa de drassanes i plantejada davant l'Ajuntament de Burriana (Castelló), el qual, injustificadament, no va acceptar la nostra recomanació, per la qual cosa, tenint en compte que no ha estat possible que l'Ajuntament resolguera conforme a dret la problemàtica plantejada en la queixa, considerem procedent ratificar la nostra decisió, la qual cosa comuniquem al Sr. alcalde-president mitjançant un escrit que a continuació transcrivim:

“Acusem recepció del seu escrit de data 19 d'octubre de 2000 (registre d'eixida número 7512) mitjançant el qual ens trasllada còpia del Decret d'Alcaldia, de data 4 d'octubre de 2000, i ens posem novament en contacte amb la vostra senyoria, a fi de posar en el seu coneixement que, una vegada estudiada l'esmentada resolució, mitjançant la qual es concedeix a l'empresa de drassanes..... un termini de sis mesos per a adoptar mesures correctores, a pesar de no tenir llicència per trobar-se la mateixa en tramitació —tal com s'indica en el resultat segon d'aquell Decret—, i tenint en compte la primacia, davant les al·legacions vessades per aquella mercantil i la Capitania Marítima de Castelló, que la nostra Constitució Espanyola atribuïx als drets de primer ordre que puguen trobar-se afectats en este cas —inviolabilitat del domicili (art. 18.2), protecció de la salut (art. 43), medi ambient adequat (art. 45) i habitatge digne (art. 47), com també la consolidada doctrina jurisprudencial existent en matèria d'activitats qualificades —per totes, Sentències del Tribunal Suprem de dates 13 i 19 d'octubre de 1999— esta Institució reitera la seua recomanació perquè ordene la clausura de l'activitat fins que s'obtinga la llicència corresponent, per la qual cosa no podem entendre com a acceptada la nostra recomanació”.

3.2.2. Altres fonts de contaminació acústica

Sota este epígraf s'agrupen un total de 18 queixes noves, que fan referència a diverses i heterogènies fonts generadors de sorolls, l'estat de tramitació de les quals passem a exposar tot seguit.

Així, es va resoldre no admetre la queixa 200713, en què es denunciaven els sorolls provocats pel funcionament d'un circuit de velocitat a la localitat valenciana de Chestre, perquè l'interessat no va presentar la documentació que se li va demanar des d'esta Institució, i que era necessària i ineludible per a poder iniciar la investigació.

A l'espera de rebre la informació interessada de l'Administració Municipal, es troben les queixes 200479 —aparell d'aire condicionat a Alacant—, 200938 —frontó municipal a Guardamar del Segura (Alacant) —, 201099 —aparell d'aire condicionat a Orihuela (Alacant) —, 201202 —pou a Albalat dels Tarongers (València) —, i 201238 —casal faller a Rafelbunyol (València) —; d'altra banda, pendents que l'interessat formule al·legacions estan les queixes 200379 —

maquinària d'hotel a Benidorm (Alacant)—, 201006 —cables d'alta tensió a Sant Vicent del Raspeig (Alacant) —, 201236 —camp de futbol a València—, i 201274 —maquinària de ruïnes arqueològiques a Orihuela (Alacant).

En un estat més avançat de tramitació, concretament, en fase de dictar resolució, tenim la 200887 —instal·lació de fira a Guardamar del Segura (Alacant) — i la 201171 —auditori a Benidorm (Alacant).

Finalment, quant a les queixes tancades, la 200391 —aire condicionat a València— ha sigut suspesa, en haver-se impetrat l'auxili judicial, i les 200020, 200903 —soroll als carrers de Torreveja (Alacant) —, 201143 —aparell d'aire condicionat a València—, 200143 —casal faller a Masalavés (València) — i 200455 —climatitzador a Alacant—, s'han solucionat favorablement per als interessats com a conseqüència de la correcta activitat desplegada pels ajuntaments implicats.

D'altra banda, i per a detallar l'estat de les queixes de l'any 1999, la 991491 —activitats extraescolars en un col·legi de Torrent (València) — està en tràmit d'audiència a l'interessat, mentre que, en les restants, s'ha resolt el seu tancament, en un cas, la 991057 —casal faller a Quart de Poblet (València)— per entendre que l'actuació de l'Ajuntament s'ha ajustat a la legalitat i, en altres supòsits, per haver-se eliminat de forma satisfactòria el problema experimentat pels ciutadans: 991236 —aparell d'aire condicionat a València—, 991539 —climatitzador a Museros (València) —, 990096 —porta de garatge a Sagunt (València) —, 990951 —transformadors d'electricitat a Xàbia (Alacant) —, 991562 —clàxon de camioneta de repartiment de pa a Torreveja (Alacant) —, 991571 —càntics en una parròquia d'Alacant—, i 991593 —casal faller a València.

Mereix especial consideració significar que, en les últimes cinc queixes relacionades en el paràgraf anterior, els respectius ajuntaments van acceptar expressament les resolucions emeses per esta Institució en forma de recomanacions, suggeriments i recordatori de deures legals.

3.3. Informació ambiental

En este àmbit sectorial de l'activitat administrativa, cal destacar un important descens en el nombre de queixes presentades pels ciutadans enguany —un total de 14—, com a lògica conseqüència de la cada vegada més positiva resposta de l'Administració Ambiental a les sol·licituds articulades pels interessats, atés que esta Institució ha pogut comprovar una major sensibilitat administrativa en la contestació als escrits que se li presenten, i permet l'accés a la informació demanada.

Així, solament 3 queixes, referides a informació sobre activitats qualificades, estan tramitant-se, concretament la 201066 —Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació—, la 201233 —Ajuntament de Castelló de la Plana—, i la 200818 —Ajuntament de Benasau.

Per contra, les 11 queixes restants, han sigut tancades en haver-se solucionat favorablement la problemàtica suscitada per l'interessat: 200051 i 200052 —vies pecuàries, Conselleria de Medi Ambient (d'ara endavant, CMA), 200197 —creació d'una xarxa d'àrees de reserva per al samaruc en la Comunitat Valenciana, CMA—, 200373 —vies pecuàries, CMA—, 200448 —activitats qualificades, Ajuntament de Benicarló (Castelló) —, 200856 —reintroducció de la salamandra a la Comunitat Valenciana, CMA—, 200857 —reintroducció de la tortuga móra en la província d'Alacant, CMA—, 200945 —activitats qualificades, Ajuntament de Burriana (Castelló) —, 201044 —projecte de llei de caça, CMA—, 201068 —conveni amb la Societat Protectora d'Animals i Plantes, Ajuntament d'Alacant—, i 201100 —desmantellament d'un forn de vidre en el terme de l'Olleria (València), CMA.

Com a mostra d'aquella tendència administrativa cada vegada més favorable a estimar les pretensions articulades pels interessats en matèria ambiental, les queixes de l'any 1999 han sigut satisfactòriament acollides per les administracions ambientals, per la qual cosa s'ha procedit al tancament de les mateixes: 990229, 990443, 991479, 991493, 991496, 991496, 991578, 991580, 991581, 991582, 991583, 991584, 991585, 991586 i 991577.

A més a més, en les queixes 990276, 991494, 991497, 991572, 991573, 991574, 991575, 991576, 991579 i 990083, la Conselleria de Medi Ambient ha acceptat expressament el recordatori de deures legals formulat per esta Institució, a l'empara del que disposa l'art. 4.1 de la Llei 38/1995, de 12 de desembre, reguladora del dret d'accés a la informació en matèria de medi ambient, el qual disposa que: "les administracions públiques han de resoldre les sol·licituds d'informació sobre el medi ambient en el termini màxim de dos mesos, comptadors a partir del dia de la data en què aquelles hagen tingut entrada en qualsevol dels registres de l'òrgan administratiu competent".

3.4. Abocadors

Pel que fa a esta problemàtica mediambiental, durant l'any 2000 s'han presentat un total de 4 queixes, que detallem seguidament.

El promotor de la queixa número 200895, després de denunciar l'existència d'un abocador il·legal en la zona de Carolinas-Benimamet de València, no aporta la documentació necessària per a iniciar la investigació i que esta Institució li havia demanat, per la qual cosa es resol la seua inadmissió.

Les referenciades sota els díigits 200204 —abocador il·legal a Dénia (Alacant) — i 200421 —abocador a Relleu (Alacant) — estan a l'espera que els interessats adduïsquen les al·legacions que estimen oportunes en relació amb els informes enviats per l'Ajuntament de Dénia, en la primera, i la Conselleria de Medi Ambient, en la segona.

Després de rebre els informes enviats per l'Ajuntament de Náquera i la Conselleria de Medi Ambient, acreditatius del tancament i la neteja de l'abocador il·legal, ubicat en aquella localitat valenciana, esta Institució va resoldre el

tancament de la queixa 200059, sobre la base de la positiva desaparició dels perniciosos efectes mediambientals denunciats per l'interessat.

Idèntic resultat satisfactori s'ha obtingut en la investigació de la queixa 980724, que s'ha tancat enguany, atés que, d'acord amb la documentació enviada per l'Ajuntament de Cocentaina (Alacant), s'ha posat fi al funcionament de l'abocador il·legal.

3.5. Aigües residuals

Tenint en compte l'evident preocupació social manifestada pels veïns de Guardamar del Segura (Alacant), sobre el deficient funcionament de l'estació depuradora, sobretot, durant l'etapa estival, esta institució va resoldre incoar d'ofici la queixa número 200935 i requerir l'enviament d'informe a l'entitat pública de Sanejament d'Aigües Residuals de la Comunitat Valenciana, integrada en la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, i a l'Excm. Ajuntament de Guardamar del Segura, i actualment ens trobem a l'espera de rebre la documentació d'este últim.

En la problemàtica suscitada en la queixa 200960, relativa a les pèssimes condicions de manteniment i funcionament del clavegueram en la zona de les Bassetes, les Marines, a la localitat alacantina de Dénia, s'han rebut els informes demanats a l'Ajuntament de Dénia, Diputació Provincial d'Alacant i Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, i l'interessat ha adduït les al·legacions que ha estimat convenients, i simplement resta el pronunciament de la corresponent resolució; igual com en la queixa 200975, entaulada enfront de l'Ajuntament de Sueca (València), davant els problemes provocats pel funcionament anormal del sistema de col·lectors al carrer Vall d'Aigües.

Finalment, la preocupació manifestada en la queixa 200919 sobre el funcionament del clavegueram en la urbanització Foia Blanca de l'Alfàs del Pi (Alacant), després de construir nombrosos bungalows, ha estat aclarida favorablement per a l'interessat i, en conseqüència, s'ha resolt l'acabament de les investigacions iniciades i el tancament de l'expedient.

Idèntiques resolucions s'han emés en les queixes 200817, relativa a unes fuites pestilents en la xarxa de clavegueram de Serra (València), i en la 971279, en què l'Ajuntament de Sax ha acceptat expressament les recomanacions formulades per esta Institució, i s'ha compromés a fer una aplicació exacta i rigorosa de la normativa local per a pal·liar les molèsties oloroses produïdes pel riu Vinalopó al seu pas per la localitat.

3.6. Queixes sobre pesca i caça

Quant a la primera matèria, cal destacar el tancament de la queixa 990381, atés que la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació ha resolt i notificat expressament el recurs de reposició interposat per l'interessat contra la denegació

d'accedir a la renovació de la llicència de rall que tenia, el qual es trobava pendent de contestació.

Pel que fa a enguany, l'única queixa presentada en matèria de pesca — 200331— ha sigut tancada, ja que aquella Conselleria ha solucionat favorablement el problema denunciat pel promotor de la mateixa, en haver-li estat tornat el fusell que se li va decomissar, i es va arxivar l'expedient sancionador incoat.

D'altra banda, en matèria de caça s'han interposat, davant la Conselleria de Medi Ambient, un total de 9 queixes, les quals, llevat de la número 200180, que no va ser admesa perquè l'interessat no va presentar els documents que li vam demanar, les restants queixes han estat tancades per haver-se estimat la pretensió articulada pels ciutadans: ens referim a les identificades amb els dígitos 200854, 200858, 200859, 200860, 200861, 200862, 200863 i 201065, que versen, en síntesi, sobre tancaments —acotats— cinegètics i protecció d'espècies amenaçades.

3.7. Queixes en relació amb els animals que conviuen en els habitatges dels nostres pobles i ciutats

Les dos úniques queixes que es trobaven en tramitació durant l'any passat, concretament la 990220 —sobre la incoació d'un procediment sancionador, a l'empara de la Llei valenciana 4/1994, de protecció d'animals de companyia, per part de l'Ajuntament de Callosa de Segura (Alacant) — i la 991414 —a la qual s'acumularen 13 queixes més sobre les molèsties per lladrucs de gossos en una zona residencial de Vallada (València) —, han estat tancades davant la seua favorable satisfacció, atés que, respecte d'aquella, es va decidir la incoació del preceptiu expedient sancionador i, respecte d'estes, la Policia Local va constatar la desaparició dels sorolls.

De la mateixa manera, les quatre queixes que han tingut entrada en esta Institució en el present exercici han sigut positivament acollides per les administracions públiques implicades i, atesa la resolució favorable de les qüestions adduïdes pels ciutadans, s'ha procedit al tancament de les mateixes, el detall de les quals passem a exposar, succintament, a continuació.

L'Ajuntament d'Alacant va desplegar una activitat administrativa correcta en la desaparició de les molèsties ocasionades per la presència de gossos en el mercat ubicat a l'avinguda Doctor Gadea de la localitat (queixa 200125).

Així mateix, l'Ajuntament d'Aigües de Busot (Alacant) —queixes 200119 i 200120— i el de Villena (Alacant) —200368—, han solucionat positivament les qüestions al·legades pels interessats, atenent a la iniciació de l'oportú expedient sancionador per l'abandó i el maltractament de gossos en aquelles, i per la retirada dels gossos de l'habitatge on es produïen constants lladrucs en esta.

3.8. Queixes sobre impacte ambiental

Reprement el fil de la queixa de l'any passat encara no tancada, cal destacar que la tramitació de la queixa 991563 ha estat objecte de suspensió, tenint en compte la interposició de la corresponent demanda davant la jurisdicció contenciosa administrativa sobre els mateixos fets, és a dir, la indeguda tramitació de la declaració d'impacte ambiental quant a l'aprovació pel conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports del Pla Especial Modificador del Pla General de València amb expedient d'homologació per al desenvolupament de la zona d'activitats logístiques del port de València.

Ja enguany, l'autor de la queixa 201243 interessava, entre altres demandes, la revisió de la Declaració d'Impacte Ambiental dictada en data 22 d'octubre de 1999 per la Direcció General de Planificació i Gestió del Medi de la Conselleria de Medi Ambient, sobre el projecte d'instal·lació d'una planta de valoració energètica d'envasos per a cogeneració, ubicada en el terme municipal de Ribesalbes (Castelló), a fi d'aconseguir l'eliminació de les molèsties nocives i tòxiques que, segons sembla, els veïns estan suportant i han denunciat reiteradament davant les autoritats públiques.

Per tant, es va demanar a l'Ajuntament de Ribesalbes, a la Conselleria de Medi Ambient i a la de Sanitat, l'enviament de la deguda informació sobre la problemàtica plantejada, i es va traslladar seguidament a l'interessat perquè formulara les pertinents al·legacions, per la qual cosa, en el moment de tancar el present informe, està pendent l'emissió de la corresponent resolució per part d'esta Institució.

3.9. Queixes sobre determinats aspectes de gestió forestal

Les quatre queixes presentades davant la Conselleria de Medi Ambient durant l'any passat, és a dir, la número 991225 —en què s'ha resolt expressament al recurs d'alçada articulat pel promotor de la queixa contra la desestimació de la seua petició per a convenir una repoblació—; la 991230 —en què també s'ha contestat al recurs ordinari deduït contra una resolució sancionadora per tala d'arbres—; la 991543 —sobre prevenció d'incendis forestals— i, per últim, la 991564 —subvenció per a reforestar—, han sigut tancades per haver activat la Conselleria una actuació correcta i ajustada a la legalitat vigent en l'exercici d'esta competència sectorial.

Al llarg de l'any 2000, s'ha sol·licitat la intervenció d'esta Institució en dos ocasions. En la primera —201195—, el promotor de la queixa manifesta que, l'Ajuntament de Benitatxell (Alacant) li va concedir llicència d'obres per a construir un habitatge unifamiliar aïllat en una zona que, segons sembla, pertany al mont públic la Granadella, per la qual cosa, la Conselleria de Medi Ambient ha resolt la incoació de l'oportú expedient sancionador per la presumpta ocupació del mateix. Una vegada rebuts els informes requerits a les dos administracions públiques, estos han sigut traslladats a l'interessat a l'efecte d'evacuar, si escau, les al·legacions pertinents en la seua defensa.

En la segona —201234—, el ciutadà interessa de l'Ajuntament de València la poda dels arbres plantats en la via pública, en introduir-se les branques en la terrassa del seu habitatge. Hem rebut l'informe municipal, i ens trobem a l'espera de les al·legacions de l'interessat.

3.10. Queixes relatives a espais protegits

Les nombroses associacions ecologistes que hi ha a la Comunitat Valenciana, han tingut un gran protagonisme en les 8 queixes presentades en esta Institució i que versen sobre estos espais.

Està en fase d'estudi la queixa núm. 200441, després d'haver rebut recentment de l'Ajuntament de Peníscola (Castelló) informació que se li ha requerit insistentment sobre diverses qüestions amb relació a les actuacions fetes en sòls inclosos, segons sembla, en un pla d'ordenació dels recursos naturals (PORN).

Esperem rebre en breu les al·legacions del promotor de la queixa 200138, sobre la tramitació del projecte de Catàleg de Zones Humides per la Conselleria de Medi Ambient, i de la 200951, sobre el contracte de subministrament d'instal·lacions d'elements que componen les dotacions dels centres de visitants de la xarxa d'espais naturals protegits de la Comunitat Valenciana; no hem pogut continuar amb la investigació de l'expedient número 200151, relatiu a diverses infraccions detectades al parc natural de la Marjal de Pego-Oliva, ja que s'ha sol·licitat l'auxili judicial; i hem resolt tancar la queixa 200375, en estimar favorablement l'Ajuntament de Burriana la pretensió de sotmetre a informació pública el projecte de declaració de paratge natural municipal el Clot de la Mare de Déu.

La investigació desplegada en la fiscalització de l'activitat de la Conselleria de Medi Ambient en els tres expedients restants, 200022 —Catàleg de Zones Humides de la Comunitat Valenciana—, 200855 —suposada il·legalitat de les obres fetes en el brollador la Font Salada del parc natural de Pego-Oliva—, i 200897 —sobre les obres d'ampliació de séquia en el parc natural de l'Albufera—, ha conclòs de forma satisfactòria per als promotors de les queixes, atés que aquella ha resolt les pretensions plantejades.

3.11. Queixa relativa a salut ambiental

Amb data 4 de desembre de 2000, el Sr. J.E.F.G. i d'altres van presentar una queixa en esta Institució, que queda registrada amb el número 201204, i en la qual ens expressen la preocupació social que ha generat l'aparició de legionel·la a Alcoi, no solament per l'elevat nombre de persones afectades, sinó també per les dificultats que han tingut les distintes administracions implicades per a controlar i eradicar este greu problema de salut pública i ambiental.

En considerar que la queixa reunia els requisits formals establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, i tenint en compte la transcendència inqüestionable dels drets constitucionals concurrents, concretament, el dret fonamental a la vida (art. 15) i els drets a la protecció de la salut (art. 43) i a un medi ambient adequat (art. 45), la queixa va ser admesa, de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei.

Iniciada la investigació, amb dates 7 de desembre de 2000 i 12 de gener de 2001, es va requerir a l'Ajuntament d'Alcoi i a les Conselleries de Sanitat, Medi Ambient i Indústria i Comerç, informació sobre, entre d'altres, els punts següents:

- Informe sobre les actuacions desplegades per a difondre i fomentar la informació al ciutadà: detall dels contactes mantinguts amb representants de l'associacionisme de veïns i d'empresaris; conveniència de crear en l'Ajuntament una comissió informadora especial; compareixences i trobades informatives amb els veïns.
- Còpia del protocol municipal per a detectar i eradicar la legionel·la, com també del mapa de localització de torres de refrigeració i informe sobre el resultat de les anàlisis fetes en les torres inspeccionades i en els depòsits de la xarxa municipal de distribució d'aigua potable.
- Informe sobre l'elaboració d'un estudi epidemiològic i el desplegament d'algun programa de prevenció i atenció als grups de població de major risc i específic de protecció davant la legionel·la.
- Informe sobre la confecció d'un cens per a controlar l'evolució dels malalts i oferir-los assistència a domicili, a fi d'assolir la seua completa curació i evitar possibles recaigudes.
- Detall de les diverses actuacions administratives desplegades en la difusió de la informació epidemiològica per a fomentar el coneixement detallat dels problemes salut, com també de les reunions de coordinació interadministratives efectuades des de l'aparició de la legionel·la a Alcoi.
- Informe sobre les operacions efectuades en les torres de refrigeració per a aconseguir-ne la desinfecció i neteja, com també detall de les mesures tècniques preventives adoptades per a evitar la reproducció del bacteri en les torres ja inspeccionades.
- Informe sobre les actuacions —tècniques i econòmiques— escomeses o projectades per a la substitució dels actuals sistemes de refrigeració de les indústries per uns altres sistemes més segurs per a la salut ambiental, com també sobre la investigació dels sistemes de refrigeració de les estacions base de telefonia mòbil instal·lades al municipi.

El 19 de gener de 2001, l'Ajuntament d'Alcoi va enviar part de la informació interessada, que de nou va ser requerida per esta Institució el 9 de febrer, i ens

trobem a l'espera de la seua recepció. Paral·lelament, amb dates 8 i 14 de febrer i 9 de març, respectivament, vam rebre els informes emesos per les Conselleries de Sanitat, Medi Ambient i Indústria i Comerç.

II. HISENDA PUBLICA

Introducció

Durant l'any 2000 es van formular un total de 37 queixes referides a la hisenda Valenciana, i han estat admeses 9 queixes.

D'estes queixes, 5 fan referència a la hisenda de la Generalitat, i la resta al·ludixen a les hisendes municipals.

Resulta destacable el nombre de queixes relatives a l'impost de béns immobles, que fan un total de 12 expedients, com també destaca l'elevat nombre de queixes referents a l'actuació de l'organisme autònom de recaptació tributària de la Diputació Provincial d'Alacant —SUMA—, un òrgan que ha estés la seua activitat des de la recaptació dels tributs locals fins a la total gestió dels mateixos, en els casos en què haja estat acordat pels municipis alacantins.

En matèria procedimental tributària, la majoria de queixes al·ludixen a les deficiències en les notificacions practicades quant a això per les administracions competents, i a la demora en la devolució dels ingressos indeguts per tals ens públics.

1. HISENDA AUTONÒMICA

1.1. L'impost sobre transmissions patrimonials i actes jurídics documentats

La promotora de la queixa núm. 200649 denunciava el silenci de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació davant el recurs de reposició formulat per ella, relatiu a la irregular valoració d'una finca propietat seua.

La resolució del recurs i la conformitat de la interessada amb la decisió administrativa van motivar que donàrem per acabada la nostra intervenció.

L'autor de la queixa núm. 200891 exposava que, el febrer de 1997, havia adquirit un habitatge i que havia pagat la quota que li corresponia de l'impost de transmissions patrimonials.

El maig de l'any 2000, més de tres anys després, la Conselleria d'Economia, Hisenda i Administració Pública li va notificar el nou valor assignat a esta adquisició, i resultava un deute tributari de 93.273. ptes. La queixa denunciava que el retard a practicar la revisió i la consegüent liquidació li havia causat perjudis, ja que ja havia venut la finca i no podia repercutir el seu major cost, ni deduir-lo fiscalment.

La Conselleria ens va informar del tràmit que havia seguit per a comprovar el valor declarat i, després de l'examen de l'actuat, vam concloure la regularitat de l'actuació pública.

- Defectes en la valoració d'immobles

El promotor de la queixa núm. 200281 exposava que la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació de la Generalitat Valenciana li havia notificat la valoració administrativa d'una compravenda liquidada per ell, en la qual s'elevava el valor des dels 3.000.000 de pessetes declarats fins als 5.314.651 de pessetes, i se li havia girat una liquidació complementària de 372.496 pessetes. La queixa denunciava irregularitats tècniques en la valoració, com ara assenyalar un valor cadastral superior al vigent en la data de la transmissió, i l'aplicació de coeficients erronis.

La Direcció General de Tributs de l'esmentada Conselleria ens va informar que havien comprovat la realitat dels errors denunciats i que, tot i haver desestimat inicialment el recurs de reposició interposat per l'interessat, n'havien fet una nova valoració i havien anul·lat l'anterior i havien fixat el valor de l'immoble en 3.204.317 pessetes, de manera que el deute tributari havia baixat de 372.496 a 12.259 pessetes.

Sobre la figura impositiva citada, també es va formular pel Sr. P.M.S.Q la queixa núm. 200342, relativa a la falta de coincidència entre el full de valoració i la liquidació que li va practicar la Conselleria d'Economia i Hisenda per la compra del seu habitatge actual. Sobre això, vam demanar informació puntual a este efecte a l'esmentada Conselleria.

1.2. Tarifes portuàries

L'autor de la queixa registrada amb el núm. 200452 exposava que, tot i estar pagant des de feia anys la taxa per ocupar amb una embarcació de la seua propietat la zona portuària de Benidorm, se li havia comunicat que havia d'abandonar l'esmentat port. La raó de l'expulsió era que, després de fer unes obres públiques, totes les places del port de Benidorm s'atribuïen al Club Nàutic, i no quedaven places per a l'ús lliure.

La Direcció General d'Obres Públiques de la Generalitat Valenciana ens va informar del procediment seguit per al desallotjament d'embarcacions del port de Benidorm, una actuació que seguia el procediment establert en l'article 48 de la Llei 27/1992, de 24 de novembre, de la Marina Mercant, modificada per la Llei 62/1997, de 26 de desembre, que faculta l'autoritat portuària per a ordenar el desallotjament en casos com el present (remodelació del port), i no està autoritzada per a obligar el Club Nàutic de Benidorm a fer coercitivament instal·lacions d'amarres de gestió directa. D'altra banda, i quant al cobrament de la tarifa, l'administració va justificar la seua actuació en el que disposa la regla 8a de l'Ordre de 9 de desembre de 1993, del conseller d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, sobre l'aplicació de les tarifes per serveis generals i específics en els ports que depenen de la Generalitat Valenciana, que determina: "L'abonament de la tarifa no relleva de l'obligació de desatracar (de canviar de lloc de fondeig, si s'escau) si així fóra ordenat, per estimar-ho l'autoritat competent per a fer obres de millora".

1.3. Queixes d'anys anteriors

La Direcció General de Tributs, de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, va donar resposta a la resolució que vam dictar en la queixa núm. 981043, relativa al cobrament d'imports del cànon de sanejament ja prescrits (Informe 1999, pàgina 864 i ss.).

La resposta de l'administració no va fer més que reiterar els arguments que havia exposat en la tramitació de la queixa, uns arguments que no tenien fonament legal o constitucional i que van ser rebatuts de forma argumentada en la resolució que vam dictar. En conseqüència, hem de considerar fonamentada la resposta donada per l'administració i fer-ho constar així en este informe.

2. HISENDA LOCAL

2.1. Impost sobre béns immobles

- No-concessió de bonificacions a les VPO

Hem tramitat dos queixes en què hem investigat la negativa de les administracions competents a aplicar les bonificacions en l'impost sobre béns immobles, previstes per als habitatges de protecció oficial. En les dos vam haver de dictar resolucions.

En la queixa núm. 200055, la negativa de l'Ajuntament de Guadassuar es fonamentava en el fet que, segons el parer d'esta corporació local, la bonificació no havia de ser acordada per ella, sinó que es practicava ja a l'hora de fixar el valor cadastral. La nostra resolució contenia els arguments següents:

“La raó que, segons el seu escrit, justifica la denegació de la bonificació sol·licitada és que eixes deduccions ja s'havien aplicat en fixar el valor cadastral de la finca. No ens ha donat cap explicació sobre la raó perquè no s'ha suspès l'execució de la liquidació tributària recorreguda.

Quant a això, i considerant que les raons exposades no justifiquen el sacrifici del dret que les lleis reconeixen al promotor de la queixa, li demanem que considere les raons que, com a fonament de la recomanació amb què concloem, li exposem tot seguit:

Primer. La bonificació causa d'esta queixa es trobava reconeguda en el punt tercer de la disposició addicional tercera, de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit. L'esmentada norma estableix:

“3. Tindran una bonificació del 50 per 100 en la quota de l'impost sobre béns immobles els habitatges de protecció oficial, durant un termini de tres anys, comptadors a partir de l'atorgament de la qualificació definitiva.”

Hem de recordar-li que la potestat de concedir i denegar bonificacions i exempcions en l'impost sobre béns immobles és un acte de liquidació tributària que correspon exclusivament als ajuntaments, tal com ordena l'article 78.2 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals. Tal com assenyala l'apartat 1 d'eixa mateixa norma, la funció de l'administració cadastral es concreta en la fixació, revisió i modificació dels valors cadastrals i en la formació del padró de l'impost.

D'esta manera, el benefici de la bonificació sol·licitada constituïx, en el nostre ordenament, un dret dels propietaris dels habitatges que reunixen les esmentades condicions.

Com que el Sr. P. ha sol·licitat el reconeixement de la bonificació abans d'haver prescrit el seu dret a la mateixa, considerem que l'actuació municipal correcta

haguera sigut concedir-li-la, llevat que hi haguera circumstàncies que nosaltres desconeixem i que pogueren justificar-ne la denegació.

Segon. Pel que fa a la segona queixa formulada, la referent a l'execució de la liquidació de l'IBI, a pesar d'haver sol·licitat i garantit la seua suspensió en la forma que exigix la llei, en el seu informe no es fa cap menció d'esta.

No obstant això, de la documentació aportada pel promotor de la queixa resulta que, este, en el recurs de reposició formulat el 26 de juliol de 1999, va sol·licitar que se suspenguera l'execució de la liquidació tributària objecte d'esta queixa i que, sense resoldre eixa sol·licitud, la liquidació ha sigut constreta.

Sobre això, hem de recordar-li que la Llei 1/1998, de 26 de febrer, de drets i garanties dels contribuents, disposa en el seu article 30.1:

“El contribuent té dret, amb ocasió de la interposició del corresponent recurs o reclamació administrativa, que se suspenga l'ingrés del deute tributari, sempre que aporte les garanties exigides per la normativa vigent, llevat que, d'acord amb la mateixa, procedisca la suspensió sense garantia.”

L'exercici d'eixe dret necessita el corresponent compliment, per l'administració, del seu deure de resoldre expressament les sol·licituds que formulen els ciutadans, un deure que sembla que no s'ha complit en este cas.

Tenint en compte això anterior, i fent ús de la potestat que al Síndic de Greuges atribueix l'article 29 de la seua Llei reguladora, de 26 de desembre de 1988, he de dirigir-li la recomanació que revise l'actuació pública causa d'esta queixa, i que resolga expressament l'expedient de bonificació tributària i la sol·licitud de suspensió de l'execució.”

La raó que exposava SUMA, organisme autònom de recaptació tributària de la Diputació Provincial d'Alacant, per a negar la bonificació a l'autor de la queixa núm. 201129, era que la seua sol·licitud estava presentada fora de termini. Sobre això vam argumentar:

“La raó que, segons el seu escrit, justifica la denegació de la bonificació sol·licitada és que eixes deduccions han sigut sol·licitades fora de termini.

Sobre això, i considerant que les raons exposades no justifiquen el sacrifici del dret que les lleis reconeixen al promotor de la queixa, li demane que reconsidere les raons que, com a fonament de la recomanació amb què concloem, li expose tot seguit:

1. La llei no determina cap termini per a la sol·licitud. El termini de prescripció de les accions és de quatre anys.
2. La bonificació, causa d'esta queixa, es troba reconeguda en el punt tercer de la disposició addicional tercera, de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, de l'impost sobre el valor afegit. L'esmentada norma estableix:

“3. Els habitatges de protecció oficial tindran una bonificació del 50 per cent en la quota de l'impost sobre béns immobles, durant un termini de tres anys, comptadors a partir de l'atorgament de la qualificació definitiva”.

Hem de recordar-li que la potestat de concedir i denegar bonificacions i exempcions en l'impost sobre béns immobles és un acte de liquidació tributària que li correspon exclusivament als ajuntaments, tal com ordena l'art. 78.2 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals.

D'esta manera, el benefici de la bonificació sol·licitada constituïx en el nostre ordenament un dret dels propietaris dels habitatges que reuniten les esmentades condicions.

Com que la Sra. M. ha sol·licitat el reconeixement de la bonificació abans que haja prescrit el seu dret a la mateixa, considerem que l'actuació correcta haguera sigut concedir-li-la.

Tenint en compte això anterior i fent ús de la potestat que al Síndic de Greuges atribueix l'article 29 de la seua Llei reguladora, de 26 de desembre de 1988, he de dirigir-li la recomanació que revise l'actuació pública a què es referix esta queixa i que resolga l'expedient de bonificació tributària, atenent expressament al termini establert en la disposició tercera de la Llei 37/1992, de 28 de desembre, sobre impost del valor afegit.”

- Retards injustificats en la resolució de sol·licituds d'exempció

Els promotors de les queixes números 200172 i 200173 exposaven el retard de SUMA, òrgan autònom de recaptació de la Diputació Provincial d'Alacant, a resoldre les sol·licituds d'exempció en el pagament de l'IBI que concedia el RD Llei 18/1997, de 31 d'octubre, dictat com a conseqüència de les inundacions i els temporals experimentats els mesos de setembre i d'octubre de 1997.

Com que en absolut és admissible la causa del retard que va exposar SUMA, que és la demora de l'Estat a abonar als ajuntaments compensacions per les pèrdues en la seua recaptació que implicava l'aplicació de l'exempció, vam dirigir al director d'eixe organisme públic la resolució següent:

“Acusem recepció del seu escrit del passat 12 de maig, mitjançant el qual ens informa sobre les queixes de referència. Les dos queixes denunciaven el retard d'eixe organisme a resoldre sobre les exempcions de l'IBI sol·licitades pels seus autors.

Justificant el seu retard, en el seu escrit s'exposa, com a major obstacle per a resoldre els expedients a què es referixen les queixes i “la resta de peticions originades per la mateixa causa”, les dificultats existents per a la resolució dels expedients de compensació a les entitats locals per l'Administració de l'Estat. Eixos expedients es troben paralitzats, segons el seu informe, en no haver-se reunit la Comissió

Interministerial a què es referixen els articles 14 del RD Llei 18/1997, de 31 d'octubre i el RD Llei 29/1977, de 19 de desembre.

Creem que l'anterior raó no és causa suficient per a justificar la no-resolució de les sol·licituds d'exempció formulades per ciutadans que van patir danys a causa de les inundacions i els temporals de setembre i octubre de 1997. Pel que fa a això li demane que considere les raons que a continuació, i com a fonament de la recomanació amb què concloem, li expose:

El Reial Decret Llei 29/1997, de 19 de desembre, que es va dictar, com diu el seu preàmbul, davant la magnitud dels temporals de pluja i inundacions produïts als mesos de setembre i octubre de 1997 i des del principi constitucional de solidaritat, va aprovar una sèrie d'actuacions públiques pal·liatives i reparadores dels danys. L'article sisé d'eixa norma disposa en els seus apartats 1, 2, 5 i 8:

"1. Es concedix l'exempció de les quotes de l'impost sobre béns immobles de naturalesa rústica corresponent a l'exercici 1997, que afecten explotacions agràries situades en els municipis que determine l'Ordre Ministerial en dictar el desplegament de l'article 1, en què s'hagueren produït destrosses en collites, ramats o béns que constituïsquen sinistres no coberts per cap fórmula d'assegurament públic o privat.

2. Igualment, i per al mateix exercici econòmic, es concedix l'exempció de les quotes de l'impost de béns immobles de naturalesa urbana que afecten habitatges, establiments industrials i mercantils, locals de treball i similars, danyats com a conseqüència directa de les inundacions i els temporals, quan s'acredite que tant les persones com els béns ubicats en estos hagen hagut de ser objecte de real·lotjament total o parcial en altres habitatges o locals diferents fins a la reparació dels danys experimentats.

3. Els contribuents que, tenint dret a les exempcions establides en els apartats anteriors, hagueren satisfet els rebuts corresponents a l'esmentat exercici fiscal, podran demanar la devolució de les quantitats ingressades.

8. La disminució d'ingressos que les normes d'este article produïsquen en els ajuntaments i les diputacions provincials seran objecte de compensació a les entitats locals afectades, com a aplicació de l'article 9.2 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre (RCL 1988/2607 i RCL 1989/1851), reguladora de les hisendes locals."

D'esta forma, el Decret Llei, norma de grau suficient per a això, d'acord amb l'article 9 de la Llei 39/1988, de 28 de desembre, d'hisendes locals, establix una exempció fiscal i els requisits exigits per al seu reconeixement individual. Un reconeixement que correspon als ajuntaments o a eixe organisme autònom quan tinga delegada tal funció.

El tràmit o procediment establert per al reconeixement no pot ser un altre diferent del que permeta la comprovació que les sol·licituds reunixen les condicions objectives establides en el Reial Decret Llei 29/1997.

El retard en la tramitació dels expedients de compensació creem que ha sigut citat erròniament com a raó del retard d'eixe organisme a resoldre les sol·licituds d'exempció, atés que la compensació als ajuntaments i les diputacions provincials de la disminució d'ingressos que causa l'exempció constituïx un expedient independent i, per la seua pròpia naturalesa, posterior al reconeixement de les exempcions, ja que no és possible demanar la compensació per causa d'exempcions que no s'han concedit. I en estos termes es manifesta el delegat especial d'Economia i Hisenda, en l'informe del 28 d'octubre de 1997, del qual ens van enviar vostés una còpia. L'esmentat informe diu:

‘...es posa en el vostre coneixement que són els ajuntaments i els òrgans provincials de gestió recaptadora que tinguen encomanada la recaptació dels tributs per aquells, els organismes encarregats de la tramitació dels oportuns expedients de compensació d'exempcions atorgades, i l'ajuntament respectiu, atés que és el titular del tribut o en el seu defecte l'òrgan provincial de gestió recaptadora, ha de declarar expressament el dret a l'exempció corresponent o el document fefaent en què conste l'aprovació de l'esmentada concessió...

En conseqüència, perquè els ajuntaments o òrgans provincials de gestió recaptadora que tinguen encomanada la gestió dels corresponents tributs puguen incoar l'oportú expedient de compensació de les exempcions atorgades, caldrà precisar, a títol individual:

c) Declaració expressa de la concessió del dret a l'exempció corresponent o documents fefaents en què conste l'aprovació de l'esmentada concessió, com també el compliment del requisit de notificació als interessats, expedida per l'òrgan de gestió tributària corresponent.

e) En cas que haguera procedit al cobrament del tribut corresponent:

e.1) Certificació d'un compromís, adoptat pel Ple de la corporació, d'afectació expressa dels recursos que ha de percebre de l'Estat per via de compensació, a la devolució de les quotes i els recàrrecs objecte d'exempció, en el supòsit que no s'haguera fet la devolució efectiva dels ingressos corresponents.

e.2) En altre cas, certificat de l'interventor corresponent d'haver-se procedit al pagament efectiu de les devolucions d'ingressos reconeguts.'

D'esta forma, com que no s'ha justificat la raó del retard en la resolució de les sol·licituds d'exempció formulades i, com que el retard ha comportat una lesió al dret dels ciutadans i un directe incompliment del que ordena la llei, fent ús de la potestat que m'atribuïx l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, li recomane que, tan prompte com siga possible, resolga les sol·licituds d'exempció a què es referix esta queixa i la resta de les formulades amb la mateixa causa.

D'acord amb el que disposa en l'esmentat article 29, eixa Direcció haurà de donar resposta a l'anterior recomanació en el termini màxim d'un mes, i indicar la seua acceptació o les causes que ho impeden".

A pesar d'haver reiterat de SUMA la nostra sol·licitud de resposta a l'anterior resolució i d'haver exposat clarament el contingut del deure públic quant a això, fins a este moment no hem obtingut cap resposta.

- Gir de liquidacions al propietari anterior

El reclamant de la queixa 200414 va exposar davant d'esta Institució que, el novembre de 1989 va vendre, amb atorgament de la corresponent escriptura pública, un habitatge siti a Alacant.

En observar que els impostos sobre béns immobles es giraven al seu nom, va formular recurs davant la Gerència Territorial del Cadastre, el qual es va resoldre favorablement, i aquella oficina va declarar que ell no havia de figurar com a titular cadastral de l'immoble des del 1990.

A pesar de l'anterior declaració feta per l'oficina pública que té encomanada per llei la formació de padrons de l'impost, l'Ajuntament d'Alacant va girar els rebuts corresponents als anys de 1994 a 1997 a l'actual propietari, i, els anteriors, des de l'any 1989 fins a l'any 1993, ja prescrits, al promotor de la queixa.

Esta Institució, de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la Llei 11/1988 de 26 de desembre, per la qual es regix, va dirigir a l'Ajuntament la sol·licitud d'un informe a fi de contrastar les alegacions formulades per l'interessat.

Amb data 2 d'octubre de 2000 vam rebre l'informe sol·licitat, en què no s'acreditava la circumstància que els rebuts corresponents als anys de 1989 a 1993 hagueren estat girats al Sr. A., el qual, per contra, sí que ha acreditat, en eixos anys, no ser el propietari de la finca.

En l'indicat informe, enviat pel Departament de Recursos i Reclamacions Tributaries, s'assenyalava que la resolució cadastral no afectava els citats períodes per tractar-se d'anualitats prescrites.

Tot i que la Gerència Territorial del Cadastre havia reconegut la prescripció, l'Ajuntament d'Alacant continua reclamant l'import de les esmentades anualitats al promotor de la queixa.

Per tot el que hem dit més amunt, recomanem a l'Excm. Ajuntament d'Alacant que done per finalitzat l'expedient de constrenyiment incoat, tenint en compte que es dirigia cap a un ciutadà que no era subjecte del fet imposable.

- Duplicitat de pagament de rebuts

El promotor de la queixa núm. 200403 exposava que l'Ajuntament d'Alacant li havia girat i cobrat els rebuts de l'impost de béns immobles dels anys 1991, 1992, 1993, 1994 i 1995 corresponents a una plaça d'aparcament que no era seua.

Posteriorment, l'Ajuntament, sense haver anul·lat eixes liquidacions ni reintegrat el seu import, va dictar una resolució de constrenyiment per a cobrar per via executiva els rebuts que no li havien girat, corresponents a l'aparcament de la seua propietat.

L'interessat, a la vista d'esta resolució, va interposar un recurs de reposició en el qual se sol·licitava que es compensara el pagament ja fet amb els deutes constrets. Sense resoldre's el recurs, SUMA, òrgan autònom de gestió tributària de la Diputació Provincial d'Alacant, va procedir a embargar la quantitat constreta.

Després de la nostra intervenció, l'Ajuntament d'Alacant va regularitzar el procediment i va aprovar la devolució dels imports embargats.

En la queixa núm. 200898, el promotor exposava que l'Ajuntament d'Alacant havia cobrat l'import de l'IBI corresponent a una plaça de garatge al promotor de l'obra i al propietari. La seua sol·licitud de devolució no havia estat acceptada.

L'Ajuntament ens va informar que no existia tal duplicitat, atés que els rebuts erròniament cobrats al promotor havien estat anul·lats i el seu import reintegrat.

En la queixa núm. 201213 es denunciava que l'Ajuntament de Torrevieja, a través de SUMA, havia embargat del compte corrent del promotor l'import de l'IBI corresponent a l'any 1992, un rebut que ja s'havia pagat al seu dia. Continuava la queixa exposant que el recurs interposat havia estat desestimat sobre la base de legalismes que no entenia, sense donar-li la raó exacta del doble cobrament.

SUMA ens va informar que, comprovada la seua irregular actuació, havien iniciat l'expedient de devolució a l'interessat dels imports embargats.

- Altres queixes

La negativa de l'Ajuntament d'Alacant a donar efectes retroactius a una resolució de la Gerència Territorial del Cadastre que modificava el valor cadastral d'un habitatge, denunciada en la queixa núm. 200196, no va poder ser investigada per no ser una actuació lesiva per als drets del promotor de la queixa.

“Vam haver de considerar, abans de l'actuació municipal, els termes en què el Ministeri d'Economia i Hisenda, el Cadastre, ha modificat el valor assignat a la seua finca. En la seua resolució, la Gerència indica que, a l'efecte de l'alteració que aprova, es produïxen a partir de l'any 2000, atenent a la data en què vosté va interposar la seua reclamació; d'esta manera, no podem considerar irregular

l'actuació municipal que, en matèria de l'impost sobre béns immobles està obligada a seguir les ordres o instruccions que dicte el Ministeri”.

L'autor de la queixa núm. 200262 ens exposava el seu malestar i preocupació pel retard, per part de SUMA, a corregir els errors que, en la identificació cadastral d'una finca de la seua propietat es venien reiterant en les liquidacions de l'IBI.

Una vegada admesa la queixa, SUMA va procedir a donar de baixa les liquidacions girades al titular erroni i, seguidament, després de notificar les dades del padró del tribut, a girar liquidacions correctes.

Resolta la situació, vam donar per acabada la nostra actuació.

No es va admetre a tràmit la queixa 201041 que va formular una comunitat de propietaris de Pego, ja que el seu objecte era manifestar-nos la seua disconformitat amb l'increment de l'IBI l'any 1999.

També, per idèntiques raons, no es va admetre a tràmit la queixa núm. 200727 relativa a l'Ajuntament d'Alcoi.

- Queixes d'anys anteriors

En la memòria del passat any, donàvem compte de la investigació que veníem fent en la queixa núm. 990077 (Memòria 99, pàg. 97 i ss.). En eixa queixa vam investigar la raó per la qual l'Ajuntament de la Vila Joiosa continuava girant al seu promotor l'import de l'impost sobre béns immobles corresponent a una finca que havia estat objecte d'una reparcel·lació urbanística i que, físicament, s'havia transformat en un viari de domini públic. Pel que fa a això vam dictar una resolució recomanant a l'Ajuntament que notificara al Cadastre les variacions experimentades en la finca i, després de ser acceptada la nostra recomanació i comprovar que, a pesar d'això, continuava el constrenyiment dels deutes generats per la irregular actuació pública, vam dictar una nova recomanació de suspensió de tals procediments.

L'Ajuntament de la Vila Joiosa ens va contestar a esta última recomanació i ens indicava la seua impossibilitat de suspendre el procediment en haver delegat la gestió del tribut en l'òrgan de gestió tributària de la Diputació Provincial, SUMA. Concloïa l'informe donant-nos notícia del trasllat a eixe organisme de la nostra recomanació.

Seguidament, SUMA ens va informar de la seua impossibilitat de mantindre la suspensió del procediment de constrenyiment que ja havien acordat, un alçament que era causat per l'incompliment per l'interessat dels tràmits i les condicions que la llei imposa a la suspensió de l'execució.

2.2. Impost sobre vehicles de tracció mecànica

El promotor de la queixa núm. 200744 exposava que SUMA havia iniciat procediment de constrenyiment contra el seu patrimoni per a cobrar el deute generat en concepte d'impost sobre vehicles de tracció mecànica. Els objectes tributaris eren dos vehicles.

El promotor de la queixa al·legava que no va pagar el deute perquè aquell organisme li requeria el pagament de la totalitat del mateix. Tanmateix, segons ens indicava en el seu escrit, el seu vehicle es trobava de baixa des del 1989, tal com havia acreditat davant aquell organisme, i no procedia reclamar-li cap quantitat.

El retard en l'abonament del deute tributari corresponent al segon objecte tributari no li era, per tant imputable a ell, sinó a SUMA, ja que per a liquidar-lo l'obligaven a pagar els del vehicle donat de baixa.

Sobre això, SUMA ens va informar:

“PRIMER. Que s'incoava expedient administratiu de constrenyiment núm. 97/947679/33 per dèbits dels vehicles A-0241-V i A-7150-BJ. Que durant la tramitació del mateix i després de la recepció de notificacions de constrenyiment, s'havia personat el deutor en l'oficina tributària d'Elx el 22/01/1998, amb la intenció de fer el pagament del deute, si bé circumscrita als valors pendents del vehicle A-7150-BJ, i no li va ser admesa l'esmentada imputació de pagament, atés que es trobaven agrupats i integrats en un expedient d'executiva i havien transcorregut els terminis d'imputació establits en la norma.

SEGON. El contribuent havia manifestat que no volia fer l'ingrés de la resta atés que el vehicle A-0241-V estava donat de baixa des de l'any 1989, una situació veraç i d'evident i fàcil comprovació per l'oficina tributària que podia haver possibilitat la imputació de la resta; tanmateix, atés que SUMA no té competència en matèria de gestió tributària sobre IVTM, que rau en l'Excm. Ajuntament d'Elx, se li va indicar al contribuent que la competència per a anul·lar els rebuts de l'esmentat vehicle es trobava en l'Ajuntament, per la qual cosa havia de dirigir-se a este, i després de l'anul·lació, si resultava procedent, ingressar els deutes pendents minorats per als exercicis 1992-1993-1994-1995-1996-1997.

TERCER. Els fets van ser que, el contribuent no va obtindre acord municipal d'anul·lació dels valors fins al 6/04/2000, en què va comunicar a SUMA l'esmentada anul·lació, si bé va obtindre prèviament comunicació de pròxima anul·lació el 13/10/1999.

QUART. En l'interval de la personació de l'interessat, en la data de la baixa, es va produir la trava i l'embargament de comptes per import de 109.520 ptes.; l'esmentada situació va provocar la baixa dels valors en l'expedient i, en conseqüència, un sobrant de l'«excés» que va ser tornat per resolució de SUMA, de data 13/06/2000, per import de 5.223 ptes.

CINQUÉ. En eixa mateixa la cap de Coordinació de Serveis Administratius proposa un informe a la cap d'Oficina, a l'efecte de determinar si procedia tornar l'interés generat per la no-admissió de la imputació de pagaments el dia 22/01/1998.

SISÉ. L'esmentat informe és contestat el 19/06/2000, del qual es desprén que se li va negar admetre-li el pagament dels vehicles que li corresponien i que se circumscriuen a la matrícula A-7150-BJ.

SETÉ. Amb data 9 de novembre es dicten sengles acords que proposen la devolució com a ingrés indegut de la quantitat causa d'esta queixa.”

Esmenada l'errònia actuació pública, vam acabar la nostra intervenció.

Un veí d'Alzira denunciava en la queixa núm. 200721 que el seu Ajuntament havia girat, per via de constrenyiment, un rebut del IVTM corresponent a l'any 1994 que havia pagat ja al moment oportú.

L'Ajuntament ens va informar que havia comprovat l'error i havia anul·lat les actuacions per via de constrenyiment.

No vam poder admetre a tràmit la queixa núm. 200993, en no referir-se a cap actuació pública concreta. En esta queixa, el seu autor exposava el greuge que patia en incrementar-se l'import de l'impost de vehicles més que el de suspensió.

2.3. Impost sobre activitats econòmiques

El gir, per part de l'Ajuntament d'Alacant, de rebuts del IAE, i el seu posterior constrenyiment per SUMA a una ciutadana que insistia en no haver estat mai d'alta en l'activitat per la qual se li gravava, es va investigar en la queixa núm. 200308.

L'Ajuntament d'Alacant, en contra del que exposa la queixa, ens va informar de l'alta de la seua promotora en l'activitat i de la concessió a la mateixa de la llicència d'obertura del seu negoci. Vam traslladar l'esmentat informe a l'esmentada ciutadana per a al·legacions.

2.4. Taxes

- Cobrament de la taxa de recollida de residus sense que efectivament s'haja fet el servei

En les queixes números 200793 i 200796, els seus autors, veïns de Montserrat, ens exposaven la falta de prestació pràctica del servei de recollida de brossa de forma igualitària a la resta de veïns, en haver de desplaçar-se diàriament al llarg del quilòmetre que hi ha entre la seua casa i el contenidor de brossa més

pròxim. Una vegada feta la nostra investigació vam dictar una resolució dirigida a l'Ajuntament de Montserrat amb el contingut següent:

“Amb relació a la taxa de recollida de brossa, de la qual la Sra. S. ens envia ampli informe, en què observem la minuciosa regulació municipal de l'assumpte sotmés en l'expedient incoat, a instàncies de l'expressada promotora, la Sra. C, esta Institució, en exercici de les facultats conferides com a alt comissionat de les Corts Valencianes, ha arribat a la conclusió que el compliment rigorós de l'ordenament fiscal regulador de la taxa de recollida de residus provoca, com en este cas, situacions que podem qualificar d'indegudes quant als veïns que habiten les zones municipals de disseminats. En este sentit, la taxa municipal per recollida de brossa és una “taxa d'usuari”, és a dir, el seu pagament és col·lectiu i no té relació directa amb el servei efectivament prestat de manera individual a cada veí, i no incorpora la pràctica de gestió efectiva, tantes vegades proclamada pels nostres tribunals, que, en l'actualitat, es pronuncien per l'efectiva prestació del servei en atenció als criteris de distància, mentre el servei es presta amb una separació de 100 a 300 metres, des del contenidor fins a l'habitatge del subjecte passiu, entenent, de vegades, que superada l'esmentada llunyania, és suficient per a eliminar fins i tot el cobrament de la taxa.

Cal deduir una certa injustícia de la taxa per recollida de brossa i esta Institució es planteja fins a quin punt convé mantindre una taxa que, tot i que puga fer un paper fonamental en teoria, en la pràctica, com en el present cas d'habitatges ubicats en nuclis disseminats, planteja reclamacions no exemptes de ser tingudes en compte, des del prisma del benefici particular davant el benefici general.

Per això, entenem que, dins la racionalització del servei, és fonamental que els ordenaments municipals distribuïsquen el cost, d'acord amb els veïns que resulten més afavorits respecte d'aquells altres discriminats en la utilització dels serveis públics. No és coherent que l'administració financie un servei amb ingressos de tots els ciutadans si el mateix beneficia particularment uns pocs.

En resum, la nostra opinió és clara: l'import per la taxa de recollida de brossa hauria de tenir relació amb la distància i esta circumstància hauria de ser tinguda en compte en el corresponent ordenament fiscal, ja que no sembla raonable que es cobre la mateixa contraprestació a tots els veïns i que resulten perjudicats els habitants de les zones rurals, disseminats.

En virtut de l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, atés que els nostres tribunals verifiquen l'efectiva prestació del servei en atenció a criteris de distància, suggerim, dins l'àmbit competencial local i sempre que siga viable, que s'adeqüe la normativa municipal —ordenament de la taxa de recollida de brossa— en casos com el plantejat, i que disminuïska l'import de la taxa a aquells ciutadans, la distància dels quals del contenidor al seu habitatge siga superior a la mitjana dels usuaris municipals, permetent així un repartiment més just d'esta despesa entre els veïns, d'acord amb els principis constitucionals de justícia en l'àmbit financer.”

L'anterior suggeriment no va ser acceptat; no obstant això, l'Ajuntament va anunciar la seua previsió d'adquirir més contenidors que complementaren els ja existents.

- Queixes d'anys anteriors

L'Ajuntament de Novelda va acordar, mitjançant acord de la seua Comissió de Govern, acceptar la resolució que li vam dirigir en la queixa núm. 981127 (Informe 1999, pàg. 94 i ss.) i anul·lar els rebuts de la taxa de recollida domiciliària de brossa, causa de la queixa, i ordenar la devolució dels imports satisfets.

2.5. Contribucions especials

- Silenci davant un recurs formulat per estrangers

El silenci de l'Ajuntament dels Poblets, davant el recurs formulat per uns ciutadans comunitaris, que constituïen una part important de la població, va donar lloc al fet que dictàrem la resolució següent en la queixa núm. 201196.

“En primer lloc hem d'indicar-li que l'administració està obligada a resoldre expressament tota petició procedent dels interessats o procediments iniciats d'ofici (art. 42 LAP).

L'actuació expressa és la regla; el silenci —que ha mantingut eixe Ajuntament— en termes de la STS de 17 d'abril de 1990: “... no comporta una autorització a l'administració per a no resoldre quan li vinga de grat, sinó precisament una garantia del particular perquè pugua defensar-se davant l'incompliment per l'administració que té el deure de resoldre ...”.

En coherència, la Llei 4/1999 aposta de manera ferma pel silenci positiu i relega el silenci desestimador per als casos en què una norma amb rang de llei expressament així ho dispose. Limita la duració màxima que pot atribuir-se a un procediment, que no podrà excedir els sis mesos, i si les normes no diuen res sobre això, la duració màxima serà de tres mesos.

Per a aprovar l'expedient de contribucions especials per a finançar la urbanització de diverses zones verdes, atés que la major part dels veïns que l'han de sufragar són membres de la Unió Europea, alemanys fonamentalment, que desconeixen la virtualitat del Butlletí Oficial de la Província i, en molts casos, els termes jurídics redactats en castellà o valencià, l'Ajuntament, en el tràmit d'audiència, hauria de facilitar a estos conciutadans l'esmentada “dació de comptes”, i potser servir-se d'un interlocutor vàlid per a este nucli de població, que informara d'estes actuacions...

Per tot això anterior, de conformitat amb l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li recorde a sa senyoria el deure legal de dictar la resolució expressa amb relació a les sol·licituds fetes.”

L'anterior resolució va ser acceptada per l'Ajuntament dels Poblets.

- Queixes d'anys anteriors

L'Ajuntament d'Albatera ens va informar, al mes de setembre, i després d'haver-se publicat la seua actitud hostil i entrebancadora en l'anterior memòria d'esta Institució, en negar-nos durant bastant de temps el seu informe sobre les queixes 991005 i 991004 (Informe 1999, pàg. 96).

En eixes queixes es denunciava que aquell Ajuntament havia girat liquidacions corresponents a un expedient de contribucions especials per obres d'urbanització corresponents al Pla d'Obres i Serveis de 1992, que ja va ser declarat nul per sentència del Tribunal Superior de Justícia.

L'Ajuntament ens va enviar un gruixut expedient en el qual, de forma desordenada, figuraven documents referents al cobrament denunciat. Com que no ens era possible saber de tot això si l'Ajuntament havia reparat les deficiències que van donar lloc a l'anul·lació judicial de l'expedient, amb l'aprovació d'un de nou o, en el seu lloc havia continuat l'execució dels actes nuls, vam demanar més informació. La informació enviada ens va permetre conèixer que l'Ajuntament havia mantingut els defectes causa de la sentència anul·ladora i n'havia reparat altres no assenyalats pel Tribunal. Com que la forma adequada per a solucionar eixa irregular actuació era la prevista en els tràmits de sentència, una potestat atribuïda exclusivament als jutges i tribunals per la Constitució, vam donar trasllat d'això actuat als interessats i vam acabar la nostra intervenció.

3. PROCEDIMENTS TRIBUTARIS

- Notificacions defectuoses

En primer lloc donem compte de dos queixes dirigides contra l'Ajuntament d'Alacant. L'autor de la queixa núm. 201224 exposava els fets següents:

Que, a finals de març de l'any 2000, va rebre una diligència d'embargament del seu cotxe, i es va presentar en les oficines de SUMA a Alacant, per saber de què es tractava, ja que prèviament no havia rebut cap notificació. Allí li van donar unes notificacions de resolució de constrenyiment, davant la qual cosa va explicar que alguns valors no li corresponien i d'altres, segons el seu parer, estaven prescrits. Quant a la primera qüestió li van contestar que ho solucionara en les oficines corresponents i, quant a la segona, que ells tenien tres notificacions del deute firmades, dos per ell i una de l'any 1995 firmada pel seu inquilí. Va negar que fóra la seua firma i va dir que desconeixia l'inquilí.

Com que els valors prescrits depenien de la notificació del suposat inquilí exclusivament, va interposar un recurs de reposició per prescripció i inexistència de notificació vàlida, i va deixar clara en tot moment la seua intenció de pagar immediatament els valors pendents no prescrits.

S'ha sol·licitat informe sobre això a SUMA.

En la queixa núm. 201223 es denunciava la validesa d'una notificació practicada en un domicili erroni. Estem a l'espera de conèixer l'informe municipal.

En la queixa núm. 200310, el seu autor ens informava que, el juliol de 1999, va rebre una notificació oficial de SUMA, d'un deute referent a l'impost sobre béns immobles corresponents a l'any 1994.

El reclamant va abonar l'esmentada quantitat amb data 30 de juliol de 1999, en l'oficina de SUMA, on va fer constar que el dia 28 de juliol de 1999 va interposar recurs de reposició contra la liquidació, un recurs basat en el fet que, amb data 8 d'octubre de 1993, l'interessat es va inscriure en el Negociat d'Estadística de l'Excm. Ajuntament d'Alacant amb un nou domicili.

El promotor demostrava, mitjançant notes de la Direcció General del Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària, i de la Gerència Territorial del Cadastre d'Alacant ciutat, que es coneixia oficialment que els anys 1994, 1995 i 1996 l'interessat residia en el nou domicili. De la mateixa manera, constava el nou domicili en la declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques des dels anys 1993, 1994 i 1995, ... fins a l'actual.

En sol·licitar consulta del seu expedient, l'interessat va comprovar que s'havia dirigit a un domicili anterior durant els anys 1995, 1996, 1997 i 1998, en què vivia anteriorment, amb els seus pares, però que va deixar de ser propietat d'estos al mes d'octubre de 1992.

Sembla ser que els esmentats avisos els va fer un funcionari de Correus, sense que figurara en l'acusament de recepció, el nom ni el DNI; únicament una firma il·legible. En cap moment es va donar constància del "he rebut", ja que allí no vivia ningú des de l'any 1992.

L'Ajuntament d'Alacant ens va informar de la resolució favorable a l'interessat del seu recurs, de l'anul·lació de la resolució de constreyniment, de la prescripció de les liquidacions constretes i de la devolució a l'interessat del principal, el recàrrec, els interessos i els costos. El fonament d'esta resolució va ser la comprovació que les notificacions s'havien intentat en un domicili erroni.

L'embargament —fet per SUMA a compte de l'Ajuntament d'Alacant— dels comptes bancaris del promotor de la queixa núm. 200779, sense haver-li notificat prèviament ni la liquidació del deute tributari ni la resolució de constreyniment, no va poder ser investigat, ja que al mateix temps de presentar la queixa havia presentat un recurs de reposició contra l'acte que es denunciava. En l'escrit en què l'informàvem de la no-admissió de la seua queixa, vam indicar al promotor que el retard a resoldre el seu recurs o una resposta inadequada al mateix ens legitimaria per a intervindre a petició seua.

No es va admetre a tràmit la queixa núm. 201020, en què es denunciava el constreyniment d'un deute, per part de la Conselleria d'Economia Hisenda i Ocupació, sense prèvia notificació de la liquidació per a pagament voluntari. La

constància, en l'expedient enviat juntament amb la queixa, de la pràctica d'eixa notificació, va impedir que iniciàrem la nostra investigació.

Tampoc vam poder tramitar la queixa núm. 200382, en què un veí de la Nucia denunciava la forma en què l'Ajuntament d'Alacant havia fet unes notificacions.

Concretament la queixa es referia a la notificació mitjançant serveis de missatgeria, sense aplicar el que preveu el Reial Decret 1829/1999, de 3 de desembre, que reglamenta el Servei Postal Universal i les notificacions.

La raó d'esta inadmissió va ser comprovar que les actuacions denunciades s'havien fet abans que entrara en vigor l'esmentat Reial Decret, i que s'havien fet d'acord amb el que estava reglat al moment oportú.

Hem rebut una queixa (núm. 200124), que denuncia la irregularitat que cometia l'Ajuntament de València per constrényer rebuts de l'impost de béns immobles que no havien estat notificats personalment als interessats dins el període voluntari de pagament.

La clara prescripció legal que exonerava els ajuntaments de fer eixes notificacions, que són suplertes per la publicació edictal de l'obertura del període de cobrament, ens va impedir admetre a tràmit la queixa.

- Devolució errònia pel banc de rebuts domiciliats

En la queixa núm. 201025 s'exposava la situació provocada per l'actuació d'un banc que s'havia obligat a pagar les liquidacions tributàries que l'Ajuntament de Paterna presentara al cobrament, i que va tornar una liquidació del IBI com a "no domiciliada". Estudiada la queixa i la documentació que l'acompanyava, vam concloure que no havia hagut una actuació pública irregular que legitimara la nostra intervenció, atés que l'error havia esta comés per l'esmentada entitat financera, contra la qual podria el promotor de la queixa formular les reclamacions que considerara convenients.

- Devolució d'ingressos indeguts

En la queixa núm. 200733 vam investigar el retard de l'Ajuntament de l'Alfàs de Pi a resoldre una sol·licitud de devolució d'ingrés indegut, instada el setembre de 1999 i reiterada el maig de 2000.

L'Ajuntament ens va informar que havia dictat una resolució que ordenava la devolució de la quantitat reclamada "més la quantitat de 68.820 pessetes en concepte de demora, atenent al que disposa l'article 110.2 de la Llei 39/88, reguladora de les hisendes locals, en declarar-se la nul·litat de les inscripcions registrals de les finques 11.361 i 12.648 i, per tant, no haver-se realitzat el fet imposable necessari, segons disposa l'article 28 de la Llei General Tributària, que

és el que pressuposa el naixement de l'obligació tributària i, en sol·licitar la devolució dins els cinc anys següents a la resolució judicial recaiguda, segons determina l'esmentat article 110.2.”

Resolt l'assumpte que plantejava el promotor, vam acabar la nostra intervenció. També, per idèntica causa, vam resoldre el tancament de la queixa núm. 200295 referida a l'Ajuntament d'Alacant, amb relació al pagament indegut de l'impost sobre béns immobles dels anys 1993 i 1994.

En la queixa núm. 200749 ens exposava el seu autor que, en el tràmit d'adjudicació d'una herència, per error de l'Administració, unes parcel·les van ser degudament inscrites i d'altres no. Continuats els tràmits, l'Ajuntament d'Alacant, a través de SUMA, va presentar al cobrament una sèrie de rebuts d'IBI, que es van fer efectius.

En descobrir que, amb relació als rebuts, figurava el corresponent a una parcel·la que no era propietat dels hereus, es va sol·licitar que s'esmenara l'error, per a la qual cosa es va demanar un certificat al Centre Territorial de Gestió Cadastral, amb data 10 de novembre de 1998, que el va emetre amb data 23 de novembre de 1999.

Amb data 20 de gener de 2000, es va sol·licitar a l'Ajuntament d'Alacant la devolució de les quantitats indegudament pagades (16.999 ptes.), a la qual cosa l'Ajuntament va contestar al mes de juny que, tot i ser correcta la petició, les quantitats corresponents als anys 1994 a 1996 no eren revisables per haver transcorregut més de quatre anys, cosa que era errònia ja que s'havien pagat el 1998.

No obstant això anterior, amb data 28 de juny de 2000 es va rebre comunicació de SUMA, com a resolució d'embargament per no haver fet efectiu l'IBI corresponent a 1999 de la parcel·la que ens ocupa.

Amb data 19 de setembre de 2000, esta Institució va rebre un informe de l'Ajuntament d'Alacant, que acordava reconèixer el dret a la devolució dels exercicis 1997 i 1998 i desestimar els exercicis anteriors per prescripció de l'acció.

Argumentava l'informe que la resolució cadastral retrotraïa els seus efectes a la data de l'acte impugnat, la qual cosa comportava la no-revisió dels períodes reclamats, a més que, a la vista del document de pagament (18-6-98) i la data de petició del certificat davant el Cadastre (10-11-98), les liquidacions havien esdevingut fermes i consentides pel reclamant i que, amb claredat material, no cabia la sol·licitud de devolució d'ingressos indeguts.

Contràriament al que havia informat eixe ajuntament, esta Institució va considerar que, en el moment que es va presentar la sol·licitud, es va interrompre la prescripció, motiu pel qual no havien transcorregut encara 4 anys, ja que el deute no prescriu des que es merita sinó des que es liquida, i va dictar resolució en este sentit.

- Embargament de salari ingressat en caixa d'estalvis

La indeguda pràctica de SUMA d'embargar el salari d'un ciutadà per l'expedient d'embargament del saldo del compte bancari en què s'ingressava, va ser investigada en la queixa núm. 200729.

No vam poder emparar el promotor d'esta queixa, en acreditar SUMA que el saldo del compte superava de molt l'import dels salaris que allí es pagaven.

- Cobrament indegut del recàrrec de constrenyiment

El recàrrec per SUMA, amb el 20% del seu import, d'un rebut d'IBI que intentava ser pagat abans que es notificara la resolució de constrenyiment, va ser investigat en la queixa núm. 200954. Una vegada que vam comprovar que, en el moment que es va intentar el pagament, ja s'havia dictat l'esmentada resolució, no vam considerar irregular que SUMA la notificara en el moment en què el promotor de la queixa va demanar, en una oficina, la carta de pagament per a ingressar el tribut.

III. ENSENYAMENT

Introducció

L'administració valenciana, en la mesura que, en els termes de l'article 35 de l'Estatut d'Autonomia té atribuïda la competència per a la regulació i l'administració de l'ensenyament en tota la seua extensió, nivells i graus, modalitats i especialitats, materialitzada en les distintes transferències i normes pròpies de desplegament, ve obligada a garantir a tots l'accés, en condicions d'igualtat real i efectiva, a un ensenyament de qualitat en tots els seus nivells, des de l'educació infantil, l'escolarització d'alumnes amb necessitats educatives especials, els programes d'educació en valencià, etc., i disposar dels recursos necessaris que permeten adaptar l'actual xarxa de centres a les noves necessitats fixades per la LOGSE, completant el denominat mapa escolar i l'adequació de les plantilles dels centres docents, amb la participació de tots els sectors implicats, de tal manera que, en tot cas, pugua complir-se el manament constitucional previst en l'article 27 de la nostra Carta Magna i els objectius establits, amb caràcter general, en la LOGSE i que la societat demana.

Fins i tot quan no són aliens a esta Institució els esforços de l'administració educativa per a completar el mapa escolar i l'adequació dels centres docents a la nova ordenació educativa, no és menys cert que encara queda un llarg camí per recórrer. És per això que les queixes formulades pels valencians davant el Síndic de Greuges no diferixen substancialment de les d'exercicis anteriors.

En el present exercici s'han presentat 96 queixes, i d'estes 14 no van ser admeses per les raons que després exposarem. Donem compte així mateix en este capítol dels expedients d'anys anteriors que van ser finalment resolts.

Volem destacar, en este apartat, les queixes formulades per pares d'alumnes defraudats per l'encara insuficient oferta de places per a l'escolarització de nens/es en educació infantil i, en conseqüència, la necessitat d'acudir als criteris

d'admissió d'alumnes legalment estipulats per la normativa educativa, i en este sentit, cal assenyalar que esta Institució és conscient que l'educació infantil és un nivell d'ensenyament no obligatori de conformitat amb la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'ordenació general del sistema educatiu, i que per a la implantació total i general de l'etapa d'educació infantil la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i d'ordre social, en la seua disposició addicional vint-i-setena, va modificar la disposició addicional de la LOGSE, establint, en definitiva, un àmbit temporal de dotze anys, que finalitzarà l'any 2002.

Per este motiu l'administració educativa no està obligada a prestar cobertura al 100% de les places demandades en este nivell educatiu, per la qual cosa l'actuació del Síndic de Greuges en estes queixes de pares defraudats per la inadmissió dels seus fills en educació infantil se centra a determinar si hi ha hagut o no irregularitats administratives en el procés de selecció.

Han estat nombroses les recomanacions dirigides a l'administració educativa perquè, en el marc de les seues competències, arbitre quantes mesures ordinàries i extraordinàries, incloses les pressupostàries, siguen necessàries per a cobrir el 100% de la demanda generada en este nivell educatiu, i redoble els esforços per a l'obertura progressiva de noves unitats.

També volem significar que, igual que en anys anteriors, hem rebut queixes de pares individualment o a través d'associacions de pares i mares d'alumnes preocupats pel fet que, professors sense coneixements acreditats de valencià puguen ocupar places en una línia de valencià o en una línia d'immersió.

1. ENSENYAMENT NO UNIVERSITARI

1.1. Ordenació educativa

1.1.1. Admissió i matriculació de l'alumnat

Igual que en exercicis anteriors, han tingut entrada en esta Institució diverses queixes de pares d'alumnes defraudats per l'encara insuficient oferta de places per a l'escolarització de nens/es en educació infantil.

Entre les queixes l'eix central de les quals era l'existència d'un nombre de sol·licitants superior a les places oferides en este nivell educatiu i, en conseqüència, la necessitat d'acudir als criteris d'admissió d'alumnes legalment estipulats per la normativa educativa, es troba la queixa núm. 200683, i que va ser formulada per la Sra. E.S.D. i el seu marit, de València, i en la qual denunciaven que el seu fill S., de 3 anys d'edat, no havia obtingut plaça escolar en el nivell educatiu preescolar/infantil ni en el centre elegit com a primera opció, el col·legi IVAF-LUIS FORTICH, ni en els altres centres del districte 8 sol·licitats com a segona opció, quedant, en definitiva, sense escolarització per no haver obtingut suficients punts segons la baremació establida per a l'accés a les places oferides,

produint-se una situació discriminatòria amb relació als nens que sí que han estat admesos en l'esmentat nivell educatiu.

Vam suggerir a l'administració educativa que, en el marc de les seues competències i de conformitat amb la disposició addicional vint-i-setena de la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social (que va modificar la disposició addicional primera de la LOGSE) redoble els esforços que tendixen a la implantació total i general de l'etapa d'educació infantil dins l'àmbit temporal de 12 anys marcat a este efecte per l'esmentada Llei 66/1997, de 30 de desembre. Este suggeriment va ser íntegrament acceptat per l'administració, per la qual cosa vam procedir al tancament i l'arxivament de la queixa.

Seguint amb la problemàtica relativa a la insuficiència de places en el nivell d'educació infantil, cal destacar la queixa núm. 200746, en la qual el Sr. J.T.V. i d'altres, de Santa Pola (Alacant), exposaven que durant el curs 99/00, els seus tres fills van estar escolaritzats en el col·legi privat concertat ALONAI de Santa Pola, en l'aula de segon curs del 1r cicle d'educació infantil, i que en aplicació de l'Ordre 3 d'abril de 1988, (sobre el procés d'admissió d'alumnes en els centres d'educació infantil, sostinguts parcialment amb fons públics), i efectuada la baremació de les sol·licituds, segons l'article 15 d'esta Ordre, es va produir una igualtat de puntuació a 8,5 punts d'una sèrie d'alumnes que, aplicant l'article 21 del Decret 27/1988, de 10 de març, que regula els empats, els seus fills havien quedat sense escolaritzar en l'esmentat centre educatiu.

Que el Consell Escolar va sol·licitar dins del termini i en la forma escaient davant la Direcció Territorial d'Educació la possibilitat d'augmentar la ratio fins a 28 alumnes, comproment-se l'esmentat centre escolar a dotar esta unitat del personal de suport necessari, ja que disposava dels mitjans de transport adequats a l'edat dels nens, i l'horari de recollida era compatible amb l'horari laboral dels pares.

Que la raó per la qual interessaven l'escolarització dels seus fills obeïa a motius diversos, tals com els següents:

- Residència fora del nucli urbà.
- Treballadors, els dos, en actiu.
- Incompatibilitat d'horari laboral i escolar en centres públics.
- No disposar de terceres persones que pogueren ocupar-se dels nens fins a l'inici de la jornada escolar.
- Impossibilitat d'utilitzar els mitjans de transport públics existents en la zona amb tres nens tan petits.
- Falta de centres escolars en la zona que pogueren cobrir les necessitats d'escolarització.

A fi de contrastar les al·legacions formulades pels promotors i després de ser admesa a tràmit, es va interessar per esta Institució informe referent a això a la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència d'Alacant, el contingut essencial del qual va ser del següent tenor:

"1) Que per Ordre de 10/03/00 se li va concedir, al col·legi privat Alonai, l'obertura i el funcionament dels nivells educatius d'educació infantil i educació primària, de manera que eren per a infantil tres unitats de segon cicle, amb un total de 73 llocs escolars.

2) Que d'acord amb el que estableix l'article 13.1.d, del RD 1004/1991, de 4 de juny, es van oferir per al 2 cicle d'infantil, en el nivell de 3 anys, 25 places; en haver rebut 41 sol·licituds, i una vegada realitzada la corresponent baremació, setze sol·licitants van quedar com no admesos, figurant entre ells els alumnes els pares dels quals interposen la present queixa.

3) Que una vegada adjudicada plaça a tots els sol·licitants, encara existixen places vacants a Santa Pola d'educació infantil 3 anys, en un total de dinou places en línia castellà i quatre en línia valenciana.

4) Que l'increment de ratio a vint-i-vuit alumnes en EI 3 anys implicaria una ratio viciada ja des de l'inici de l'escolaritat no obligatòria fins al final de l'educació primària.

5) Que els alumnes del nivell 3 anys necessiten un tractament molt singular, ja que durant el 1r trimestre de curs alguns d'ells tenen 2 anys d'edat. Per això, encara que el titular del centre es compromet a facilitar el suport d'una educadora, són excessius alumnes per a ser atesos adequadament.

Per les raons exposades no resulta procedent autoritzar la ratio sol·licitada pels pares dels tres alumnes.

6) Que amb data 9-06-00, la titularitat del col·legi Alonai va remetre escrit en el qual sol·licitava l'ampliació de la ratio a vint-i-vuit alumnes per a l'aula d'EI de 3 anys, al qual acompanyava escrit del Consell Escolar del Centre, com a suport d'esta petició, i amb data 14 de juliol de 2000, se li va donar contestació raonada en què no s'autoritzava l'increment de la ratio sol·licitada. Adjunt se li remet còpia de l'esmentada contestació."

"De l'exposició fàctica relatada i de l'examen de la informació rebuda, i també de la documentació obrant en l'expedient iniciat a este efecte, cal, en principi, assenyalar que esta Institució compartix la preocupació dels promotors de la queixa per la insuficiència de places per a cobrir la demanda generada en el nivell de 3 anys en educació infantil, tot i que l'obertura de noves unitats s'està realitzant per l'administració educativa progressivament, però no per això podem deixar de fer-nos ressò de la preocupació social existent sobre això, ja que l'encara insuficient oferta de places per a l'escolarització de tots els nens/es en educació infantil genera tots els anys queixes com la que ens ocupa.

Després de rebre l'oportú informe de la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en el qual s'expressava complida informació sobre els fets denunciats pels interessats en el seu escrit inicial de queixa, i fins i tot quan la decisió de l'administració educativa d'oferir només places en centres públics davant la inexistència de vacants en centres concertats i no ampliar la ratio és ajustada a dret, i per tant ha de ser acceptada per esta Institució en estar emparada

per l'ordenament jurídic vigent, vam resoldre donar per conclosa la investigació iniciada a este efecte, ja que, d'altra banda, els promotors, als quals puntualment vam traslladar el resultat de les nostres actuacions i les comunicacions rebudes de l'administració educativa, no van formular al·legacions sobre això.

Les queixes firmades per les Sres. A.V.M., A.I.C.R., M.O.V., C.L.F.M., J.L.G., N.S.G., T.Z.G., D.P.C., per guardar identitat de contingut, i als mers efectes procedimentals, van ser acumulades en la queixa núm.200641.

Substancialment exposaven les següents consideracions:

"Que han sol·licitat plaça per a l'escolarització dels seus fills en el nivell educatiu preescolar/infantil de 3 anys en centre escolar del districte educatiu 14, corresponent a Benimaclet, en la modalitat incorporació progressiva al valencià (PIP), i no han obtingut plaça escolar ni en el centre elegit com a primera opció ni en els centres sol·licitats com a segona opció, de manera que han quedat tots els nens sense escolarització, per no haver obtingut suficients punts segons la baremació establida per a l'accés a les places oferides, sense que siga assignat cap centre escolar de Benimaclet, on resideixen tots ells, i que s'ha produït una situació discriminatòria amb relació als altres nens/nenes que sí que han estat admesos per a este nivell educatiu, que d'esta manera s'inicien en el sistema educatiu de forma preferent sobre la resta de nens/nenes no admesos."

La Direcció Territorial de Cultura i Educació de València, vist l'informe de la Inspecció Educativa, va comunicar el següent:

"Amb relació a la falta de places escolars del nivell de 3 anys cal considerar que l'educació infantil és un nivell d'ensenyament no obligatori d'acord amb Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu.

L'oferta dels ensenyaments corresponents al nou sistema educatiu (LOGSE) està prevista d'acord amb un calendari d'implantació: Reial Decret 986/1991, de 14 de juny, que aprova el calendari d'aplicació de la nova ordenació del sistema educatiu, ampliat posteriorment, i que en el capítol II, article 5é, es referix a la implantació progressiva del segon cicle de l'educació infantil.

En la ciutat de València, i més concretament en el districte XIV, està generalitzada l'educació infantil de 4 i 5 anys, i este curs s'ha donat un pas molt important amb la incorporació a l'oferta de quatre noves línies d'educació infantil de 3 anys, és a dir, un increment de 95 places, quasi un dos-cents per cent més respecte a l'any passat però insuficient per a atendre tota la població escolar del barri.

El pròxim curs escolar, condicionat al trasllat dels alumnes d'ESO del CP Pare Català a l'IES, s'espera incrementar l'oferta en 60 places més, el que en principi sembla que serà suficient per a absorbir tota la demanda. A esta oferta podem afegir la del recentment creat centre privat d'educació infantil Bressol Benimaclet, que també escolaritza alumnes de tres anys.

Pel que fa a la falta de places de PIP en el districte, per al nivell de 4 anys, per al

curs 2001/2002 cal manifestar que actualment l'oferta del Programa d'Educació Bilingüe a Benimaclet a partir de quatre anys és la següent: 6 unitats de programa PIP, Incorporació Progressiva de Valencià, és a dir, 150 places i 3 unitats de programa PIL, Immersió Lingüística a Valencià, és a dir, 75 places.

Enguany s'ha produït un increment de 25 places més d'EI 4 anys en el programa PIP, en el CP Municipal Benimaclet, el que ha permés per primera vegada en els últims cursos, que en el nivell de quatre anys totes les famílies hagen obtingut plaça per als seus fills en el programa lingüístic de primera opció.

Una vegada finalitzat el procés de matrícula per al curs escolar 2000/01, en el nivell de quatre anys hi ha vacants en les dues opcions lingüístiques, 34 vacants de programa d'immersió lingüística PIL i 9 vacants en el programa d'incorporació progressiva PIP.

En el curs 2001/02 i pel desfasament entre l'oferta de 3 i 4 anys, en principi sembla que les 25 places de quatre anys de programa PIP i les 50 places de Programa PIL que s'oferiran en el districte, en el CP Pare Català, seran suficients per a atendre la demanda de quatre anys. No obstant això caldrà tindre en compte l'opció de les famílies per a garantir els seus drets en el moment en el qual tinguem dades reals de demanda."

I igual que en les queixes més amunt referenciades, vam suggerir a l'administració educativa que, en el termini més breu possible, s'adeqüe l'oferta a la demanda de places d'educació infantil, i de conformitat amb l'article 29 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges, l'administració educativa va acceptar el suggeriment formulat per esta Institució, i ens va indicar que "al llarg dels últims anys, tant a València ciutat com en la resta de l'àmbit corresponent a esta Direcció Territorial, s'han anat fent esforços d'implantació de 3 anys, de manera tal que, per al curs 2001-2002 a València, a falta únicament d'algun centre, es completarà l'oferta d'educació infantil, per la qual cosa la línia d'actuació de l'administració educativa està d'acord amb el suggeriment formulat per esta Institució."

De conformitat amb el que antecedit, vam procedir al tancament de les queixes núm. 200641 i les 200654, 200655, 200672, 200673, 200677, 200684, 200693, 200717, 200755, 200683.

Les queixes acumulades seguides amb els núm. 200920 a 200931, les dos inclusivament, en les quals els firmants, que no van formular al·legacions, denunciaven la denegació de l'ampliació de matrícula per als seus fills, alumnes d'educació infantil de 3 anys, en el CP Serra Mariola d'Alacant, van ser resoltes favorablement per l'administració educativa, en haver-se habilitat, de conformitat amb l'interessat pels promotors i després del suggeriment realitzat per esta Institució, una unitat d'educació infantil de 3 anys en el CP Serra Mariola, donant complida resposta a les altres peticions dels pares, de tal manera que els alumnes van poder iniciar el curs escolar amb tota normalitat.

La denegació d'accés als pares d'un alumne provinent del CP Florida a la llista d'alumnes admesos/exclusos en l'IES Figueras Pacheco, va determinar l'obertura de la queixa núm. 201186, que en tancar la present memòria a les Corts

Valencianes es troba pendent de les al·legacions que, si escau, formulen els autors de la queixa, si bé, després d'haver seguit en tots els seus tràmits l'expedient iniciat a este efecte, i d'haver donat trasllat a la Sra. M.F.P.L. de l'informe requerit a l'administració educativa, en el qual vam interessar conèixer les raons per les quals la promotora de la queixa no va poder tindre accés a les llistes d'alumnes admesos i exclosos, i si el CP Benalua estava adscrit al Figueras Pacheco, i en cas contrari, informació sobre si nens provinents de l'esmentat CP van ser admesos en l'Institut Figueras Pacheco i quins criteris o motius van determinar la seua admissió, vam poder saber per la Direcció Territorial a Alacant de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en síntesi, el següent:

"Per resolució d'1 de març de 2000, del director territorial de Cultura i Educació d'Alacant, es va establir el calendari per a l'assignació dels llocs escolars a alumnes de centres adscrits i per a l'admissió d'alumnes en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics (DOGV de 13-03-2000, núm. 3707); fixant-se en l'annex I, les dates d'actuacions prèvies al procés d'admissió, i també les d'admissió d'alumnes.

2) D'acord amb el que disposa l'article 7 del Decret 27/1998, de 10 de març, del Govern Valencià, pel qual es regula l'admissió de l'alumnat en els centres docents no universitaris de la Comunitat Valenciana sostinguts amb fons públics, és requisit imprescindible, per a formalitzar matrícula en un IES, haver sol·licitat plaça prèviament mitjançant instància.

D'altra banda, el CP Benalúa està adscrit de forma múltiple, juntament amb 9 col·legis més als IES de la zona (4 IES), mitjançant resolució de 23 d'abril de 1998, en virtut de Decret 27/1998, ja referenciat en l'apartat anterior. Això significa que l'alumne ha de presentar sol·licitud de confirmació de plaça en qualsevol dels 4 IES perquè siga baremada i, d'acord amb les places oferides, atorgar-li lloc en l'IES sol·licitat en primer lloc; i si per la puntuació no té plaça en el primer IES, passaria la sol·licitud a l'IES sol·licitat en segon lloc, i el mateix en el tercer IES sol·licitat en tercer lloc.

En el present cas, la Sra. M. F.P.L. no va fer cap sol·licitud de confirmació de plaça.

3) Les llistes d'admesos en l'IES Francisco Figueras Pacheco es van mantindre exposades durant tot el procés d'escolarització d'alumnes, fins al mes de setembre inclusivament.

4) Sobre l'admissió d'alumnes d'altres centres per l'IES Francisco Figueras Pacheco, a més dels procedents del CP Florida, cal assenyalar que entre els dies 10 i 18 de maig, set pares d'alumnes, a pesar d'indicar-los que no hi havia places, van presentar instància. El Consell Escolar la va baremar, i es van publicar com no admeses, en una llista jerarquizada per raó de la puntuació obtinguda i van quedar a l'espera per si es produïen baixes en les llistes d'admesos.

Com que sí que es van produir estes baixes, es va procedir a matricular sis dels set sol·licitants.

5) Finalment, cal indicar, que la Sra. M.F.P.L. no va exercir el seu dret a presentar reclamació prèvia, ni davant la Direcció del centre, ni en els Serveis Territorials, d'acord amb els terminis establits en les normes d'aplicació, anteriorment citades."

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, a través de la seua Direcció Territorial a Alacant, va informar sobre la denúncia formulada pel Sr. J.J.A.S. en la queixa núm. 201113, que la baremació realitzada per a l'admissió/exclusió del seu fill de 5 anys en el col·legi Sagrat Cor-Germans Maristes d'Alacant no s'havia ajustat a les prescripcions contingudes en l'article 32.3 i annexos X i XI de l'Ordre 3 abril 98 de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual es regula el procediment d'admissió de l'alumnat en centres d'educació infantil, primària i secundària de la Comunitat Valenciana. Amb data 31 d'agost de 2000, i a la vista del recurs plantejat per D. J.J.A.S., la Direcció Territorial va dictar resolució estimant parcialment el recurs interposat i instant al centre Sagrat Cor-Germans Maristes a "retrotraure el procés d'admissió d'alumnes de 5 anys, en el moment de la publicació de les llistes provisionals, d'acord amb el que disposa l'Ordre 3 d'abril de 1998, de manera que s'ha complit esta resolució en tots els seus termes per l'esmentat centre docent."

En definitiva, l'administració educativa va procedir a resoldre l'assumpte plantejat en la queixa de referència i l'interessat va poder exercir les accions que va estimar convenients en defensa dels seus legítims interessos, i no vam trobar, en definitiva, elements que aconsellaren continuar amb la nostra actuació.

En la queixa núm. 200900, els pares d'un nen de 4 anys, el qual van matricular dins del període establert en el CP Miguel Hernández de Crevillent, adjuntant tota la documentació que els va ser requerida a este efecte, i que no va ser admés, van reclamar davant els òrgans escolars i municipals corresponents i el Servei Territorial d'Educació a Alacant, unes reclamacions que igualment van ser desestimades.

I després de tindre coneixement que altres nens, en idèntiques condicions que el seu fill, van ser admesos, van considerar que s'havien produït irregularitats en el procés d'admissió de l'alumnat i que la baremació efectuada no havia estat correcta.

La Direcció Territorial de Cultura, Educació i Ciència a Alacant, vist l'informe emés per la Inspecció Educativa, va comunicar el següent:

"1) L'objecte de la reclamació es basa fonamentalment en dos supòsits de fet, el primer d'ells, en la disconformitat amb la baremació efectuada pel Consell Escolar del centre, confirmada posteriorment per la Comissió Escolar Municipal; hi havia discrepància amb la puntuació obtinguda de 6 punts, ja que quedava sense puntuar l'apartat de "situació laboral dels pares de l'alumne en educació infantil", pels següents motius:

a) Segons el Decret 27/1998, pel qual es regula l'admissió d'alumnes, article 14,e), se li concedirà 1,5 punts a l'alumne d'educació infantil, quan el pare i la mare siguem treballadors en actiu.

b) El requisit anterior no es complia en el cas de la sol·licitud de la Sra. C.M.A. i la Sra. A.M.A., per al seu fill J.M.M., dins el termini establert per al lliurament de sol·licituds, per la qual cosa ni el Consell Escolar del Centre ni la Comissió Escolar Municipal van estimar les seues reclamacions, amb l'adjudicació d'1,5 punts, per este concepte.

c) En la documentació aportada no es justifica que els dos pares siguen treballadors en actiu en el termini de presentació d'instàncies, per la qual cosa no se li va adjudicar per este concepte la puntuació sol·licitada.

2) El segon supòsit que plantegen els interessats en la seua queixa denuncia irregularitats en el procés d'admissió de l'alumnat, i que no és correcta la baremació efectuada pel consell Escolar del Centre; en este sentit, es fa necessari manifestar que l'expressat pels pares no deixa de ser sinó un juí subjectiu, en el qual no aporten cap prova, ni tan sols indicis que l'actuat per l'esmentat Consell siga irregular, i de forma incorrecta; indicant que els consells escolars dels centres són òrgans col·legiats, regulats tant en la seua composició com en el funcionament pel Decret 27/1998, de 10 de març, del Govern Valencià, com per l'Ordre de 2 d'abril, de 1998, de la Conselleria de Cultura i Educació, per la qual cosa les seues actuacions es regixen per criteris d'objectivitat, i amb submissió plena a les normes citades."

L'informe de la Direcció Territorial es va posar de manifest als interessats, que dins del termini i en la forma escaient van al·legar el que van estimar convenient i, en síntesi, van ratificar l'escrit inicial de queixa, i queda, en el moment de tancar la present memòria, pendent de resolució.

1.1.2. Col·legis rurals: problemàtica sorgida per l'aplicació de la LOGSE

L'escrit firmat per la Sra. J.N.G., d'Alcublas (València), com a presidenta de l'Associació de Pares d'Alumnes de l'esmentada localitat, exposava en la queixa núm. 200647, que Alcublas, amb una població de 875 habitants i que es troba a 750 m. d'altitud sobre el nivell del mar, pertany a la comarca dels Serrans, en l'interior, a una distància de 25 km de Lliria, dels quals, 9 km són un port de muntanya perillós a causa de la climatologia, on és habitual la boira espessa i el gel.

Que amb motiu de la implantació de la LOGSE, els nens d'esta localitat, de 1r a 4r d'ESO, és a dir, a partir d'11 anys, han de desplaçar-se a estudiar a l'institut de Lliria, i que han de llevar-se a les 6.30 h. del matí i han de recórrer la carretera a què s'ha fet referència, amb risc per a la seua seguretat i desarrelant-se físicament i socialment del seu poble.

La Direcció Territorial de Cultura i Educació ens va comunicar, vist l'informe de la Inspecció Educativa, el següent:

"El Mapa Escolar aprovat en el seu moment va adscriure el CP Bernardo Lassala d'Alcublas a l'IES de Villar del Arzobispo. Posteriorment i a petició dels pares, per les al·legacions que feien referència al mal estat de la carretera que unix

Alcublas i Villar del Arzobispo, tal adscripció es va derivar cap a l'IES Camp de Túria de Lliria.

Transitòriament, l'alumnat del primer cicle d'ESO es troba escolaritzat en el CP Bernardo Lassala d'Alcublas per problemes d'ubicació en l'IES de Lliria, mentre que l'alumnat del segon cicle sí que acudix a rebre les seues classes a l'IES Camp de Túria de Lliria.

La resolució de la Direcció General de Centres de 5 d'abril de 2000 determina que els alumnes d'ESO dels centres de l'àmbit d'influència de l'IES Camp de Túria s'escolaritzaran, en el pròxim curs, en l'esmentat institut, tenint en compte que, substancialment, els problemes d'ubicació es resolen per finalitzar els seus estudis els alumnes dels últims cursos de la LGE de 1970. Esta resolució estableix que cal presentar recurs d'alçada davant el Sr. Conseller de Cultura, Educació i Ciència, en el termini d'un mes, davant tal decisió.

El dimarts, dia 2 de maig, després de les vacances de Setmana Santa, el director del CP Bernardo Lassala va comunicar a la Inspecció Educativa que els pares no enviaven els seus fills al propi centre com a mesura de protesta i pressió per a canviar la decisió continguda en l'esmentada resolució, a fi que s'autoritzara la permanència del primer cicle d'ESO en el CP d'Alcublas.

En conversa amb el Sr. Alcalde de la localitat, la Inspecció li va comunicar la irregularitat de la situació i que el camí legal era presentar el recurs d'alçada davant el Sr. Conseller, tal com s'indicava en la resolució abans citada i no la utilització dels alumnes privant-los del dret constitucional a rebre l'educació.

El Sr. Alcalde va lamentar tal situació. Una situació que manifestava no poder controlar i que eren els pares, en decisió unilateral, els quals havien decidit tal mesura de pressió.

Amb data 10 de maig, la Sra. presidenta de l'Associació de Pares i Mares del CP Bernardo Lassala d'Alcublas, en nom i representació d'esta Associació, va presentar el recurs d'alçada.

El dijous dia 11 de maig de 2000, la directora general de Centres Docents, la directora Territorial de Cultura i Educació, que subscriu, i l'inspector de la localitat, ens vam desplaçar al municipi d'Alcublas a fi d'explicar als pares i la població en general que la mesura adoptada de la incorporació de l'alumnat de primer cicle d'ESO als instituts d'educació secundària és un imperatiu de la pròpia Llei d'ordenació general del sistema educatiu i, al mateix temps, aclarir tots els dubtes que es plantejaren sobre això.

Tot i les explicacions donades, i fins i tot l'advertiment de l'actuació d'il·legalitat que per part dels pares comportava no permetre l'assistència dels seus fills al col·legi, esta situació es va mantindre per espai d'un mes i, des d'esta Direcció Territorial, amb data 16-05-00, es va posar en coneixement de la Fiscalia de Menors per si els fets esmentats pogueren ser constitutius de delictes.

Atés que l'Associació de Pares va tramitar en el seu moment el recurs d'alçada

davant el Sr. Conseller de Cultura i Educació, en contra de la resolució de la Direcció General de Centres Docents, de 5 d'abril de 2000, abans citada, s'està a l'espera que tal recurs siga resolt."

En el moment de tancar la present memòria estem pendents que l'autora de la queixa done compte del resultat del recurs formulat contra la resolució citada.

1.1.3. Estudis de música

En la queixa núm. 200158, formulada per la Sra. M.C. de l'Associació de PM Conservatori de Música de Castelló, ens informava d'una sol·licitud efectuada a la Direcció General d'Innovació Educativa i Política Lingüística per a instrumentar la normativa legal per a simultaniejar els estudis de la LOGSE de Batxillerat i LOGSE Conservatori de Música, i la determinació per llei dels drets que done el títol professional, una vegada superat satisfactòriament el grau mitjà del Conservatori de Música.

Una vegada examinat el contingut de la queixa, es va acordar la seua suspensió, atés que estava pendent la contestació de la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, i que en aquell moment no s'havia produït cap actuació pública irregular que justificara la nostra intervenció. Vam sol·licitar a la promotora de la queixa que ens informara del resultat de les seues peticions a l'administració, per a, si escau, determinar la suspensió o l'arxivament de la queixa.

Passats tres mesos sense rebre notícies de la interessada, se li va remetre ofici sol·licitant que ens informara sobre el resultat de les seues peticions a la precitada Administració. No vam obtindre contestació, i vam reiterar la petició el 24 de novembre de 2000, sense obtindre resposta de la mateixa, per la qual cosa actualment estem pendents de procedir al tancament de la queixa, per no tindre elements necessaris per a la realització de la investigació corresponent.

1.1.4. Ajudes, beques i subvencions

La queixa núm. 200147, la resolució de la qual es transcriu a continuació, va ser acceptada íntegrament per l'alcaldeessa de Mutxamel, per la qual cosa, després d'agrair-li la col·laboració prestada al Síndic de Greuges, li vam demanar que mantinguera informada esta Institució de les mesures concretes que en el seu moment adopte la Corporació Municipal per a la concessió d'ajudes i beques als estudiants del Conservatori Elemental de Música Rafael Rodríguez Albert per al curs 2001-2002.

"En esta Institució es va obrir expedient com a conseqüència de la queixa presentada per la Sra. G.M.R. de Mutxamel (Alacant), en la qual ens indicava que, és mare de quatre fills amb edats compreses entre els 7 i 12 anys d'edat, dels quals tres cursen estudis de música en el Conservatori Rafael Rodríguez Albert de Mutxamel, dependent de l'Ajuntament d'esta localitat; considerava que, com a família nombrosa, havien de tindre dret a una reducció de les taxes acadèmiques,

igual que en altres conservatoris de localitats veïnes tals com Sant Vicent del Raspeig i el Campello, per exemple.

Que el 9 de març de 1999 va interessar de l'Ajuntament de l'esmentada població la reducció del 50% en les taxes de matriculació i mensualitats dels seus fills en el Conservatori esmentat, tal com ve sent norma en altres conservatoris, una petició que no va ser satisfeta.

Admesa a tràmit la queixa es va sol·licitar informe a l'Ajuntament de Mutxamel, que després de reiterats requeriments ens va remetre còpia de l'acord de la Comissió de Govern de data 15-5-2000 que, en síntesi, exposava el següent:

"En Comissió de Govern de data 29 de març de 1999, es va acordar deixar pendent de resolució la sol·licitud de bonificació del 50% en la Taxa per Ensenyaments Especials en el Conservatori Elemental de Música Rafael Rodríguez Albert, fins que no s'estudiara i es resolgueren les bases per a la concessió de beques per als estudiants de la localitat, ja que l'Ordenança Fiscal d'esta taxa no preveu cap bonificació ni exempció.

Estes bases estan encara en fase d'estudi, i és la intenció de la Corporació que puguen començar a tramitar-se en el pròxim curs.

Després de donar trasllat a la interessada dels informes recaptats a este efecte, va formular les al·legacions que va estimar convenients, en les quals, fonamentalment, ratificava els arguments exposats en el seu escrit inicial de queixa, insistint que des del curs 98-99 la resposta de l'Ajuntament ha estat la mateixa, però sense dur-la a efecte.

Examinades les argumentacions obrants en l'expedient, cal deixar clar que els fets denunciats en la queixa no impliquen irregularitat en l'actuació del consistori de Mutxamel. No obstant això, el dret a l'educació, constitucionalment consagrat en l'article 27 de la Norma Suprema, reconeix taxativament a tots els ciutadans la possibilitat d'exigir als Poders Públics una formació que els permeta el ple desenvolupament de la seua personalitat. Per això, per a fer plenament efectiu este dret constitucional a l'educació, és necessari que els poders públics articulen totes les mesures que siguen necessàries, incloses les pressupostàries, per a compensar les desigualtats en l'àmbit educatiu.

De conformitat amb el que exposa i preveu la Llei reguladora d'esta Institució, vam formular a l'Ajuntament de Mutxamel la següent recomanació:

Perquè amb un ampli criteri de generositat s'arbitren totes les mesures, ordinàries i extraordinàries, incloses les pressupostàries, que siguen necessàries per a l'aprovació definitiva de les bases per a la concessió de beques i ajudes als estudiants del Conservatori Elemental de Música Rafael Rodríguez Albert, de manera que l'accés a l'educació pugua ser plenament garantit a tots els alumnes en condicions d'igualtat efectiva, a fi de compensar les desigualtats existents.

Després d'un detingut estudi de la queixa de P.C.Ch., la documentació acompanyada i les comunicacions rebudes de la Direcció Territorial de la

Conselleria de Cultura i Educació, i tot i compartir la preocupació per l'encara insuficient dotació pressupostària per a ajudes per a l'adquisició de llibres de text per als alumnes que cursen Educació Primària i 1r cicle d'ESO en centres finançats amb fons públics, vam significar al promotor de la queixa núm. 200998, P.C.Ch. d'Alacant, que esta insuficiència pressupostària no és, en si mateixa, una actuació administrativa susceptible de la nostra supervisió, ja que l'aprovació anual dels pressupostos de la Generalitat Valenciana correspon, en tot cas, a les Corts Valencianes.

No obstant això, és necessari que a l'empara de la normativa de beques i ajudes a l'estudi i de la regulació reglamentària sobre compensació de desigualtats, es facilite l'accés gratuït de tots els alumnes als llibres de text destinats a ensenyaments obligatoris o, si escau, a ajudes destinades a l'adquisició de llibres de text, mitjançant l'articulació de convocatòries d'ajudes econòmiques per a esta finalitat, i també amb l'establiment de programes dirigits específicament al mateix objectiu, per a, d'esta manera, fer efectiu el dret, constitucionalment consagrat, a la gratuïtat de l'ensenyament.

Per este motiu són nombroses les recomanacions formulades pel Síndic de Greuges a l'administració educativa perquè, sense deixar de reconèixer els esforços realitzats en este sentit, incrementen l'encara insuficient dotació per a ajudes destinades a l'adquisició de llibres de text en l'ensenyament obligatori.

En la queixa núm. 200035, formulada per la Sra. de Petrer, ens exposava que havia sol·licitat, per als seus fills EP de 1r d'ESO i VP de 4t Primària del CP Reis Catòlics, ajuda per a llibres de text amb data 24-9-99, sense que se l'hagueren concedit.

La queixa va ser admesa a tràmit i vam sol·licitar de la Direcció Territorial de Cultura i Educació que ens enviara informe, en el qual s'apreciava que l'administració sí que va contestar a la sol·licitud d'ajuda per a llibres de text, en virtut del que establixen les resolucions d'1 i 10 de setembre de 1999, de la Direcció general de Centres Docents, i que el motiu de l'exclusió era la percepció de renda superior a la fixada com a màxim per a resultar beneficiària d'acord amb crèdit disponible i de les sol·licituds presentades.

Després de donar trasllat a la interessada, ens va aportar fotocòpia de les declaracions de renda de la unitat familiar, i vam comprovar que excedia del límit exigit per la normativa aplicable al cas per a l'obtenció de l'ajuda. De tot això es desprenia el desacord de la interessada amb la normativa aplicable.

Com que no vam apreciar irregularitat en l'actuació de la Conselleria de Cultura i Educació a l'hora d'aplicar la normativa vigent aplicable al cas, vam procedir al tancament de la queixa.

1.1.5. Educació especial i integració d'alumnes amb necessitats educatives especials

Vam emplenar tot el procediment, fins la remissió als interessats dels

informes requerits a este efecte a l'administració educativa, amb motiu de la tramitació de la queixa núm. 200946, i els vam advertir que si no ens contestaven arxivariem l'expedient, per entendre que bé estava d'acord amb els informes rebuts o bé havien perdut interès en la seua reclamació. Vam arxivar l'expedient davant la falta de contestació, i, fora d'això, la queixa va ser admesa a tràmit tot i saber que, de conformitat amb la legislació educativa vigent sobre això, no existia cap irregularitat pública, però atesa la problemàtica plantejada pels autors de la queixa, pares d'una menor amb una deficiència intel·lectual de tipus moderat, que havia estat escolaritzada des de preescolar en un col·legi públic, i que quan va arribar la fi de l'escolaritat en el col·legi públic, el Servei Psicopedagògic Escolar havia indicat, davant l'oposició dels pares, que la nena havia de promocionar i incorporar-se a un IES, no solament de conformitat amb la legislació vigent sobre això sinó perquè "es considerava beneficiosa per a la nena l'esmentada promoció."

Tant l'article 13 del Decret 47/1992, de 30 de març, pel qual s'establix el currículum d'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana (DOGV de 25-05-93), com l'article 10 de l'Ordre de 23 d'abril de 1993, sobre avaluació en Educació Secundària Obligatoria (DOGV de 25-05-93), ordenen que la decisió que un alumne no promocione pugui adoptar-se en acabar el primer cicle o algun dels cursos del segon cicle i que, excepcionalment, esta decisió podrà adoptar-se una segona vegada, però sempre al final d'un cicle o curs distint al qual es va adoptar per primera vegada.

En el cas de la queixa que ens ocupa, durant els sis cursos de primària no en va repetir cap per decisió de l'equip educatiu, a causa de la seua excel·lent integració en el grup des del seu ingrés en el centre, però sí que va repetir primer cicle d'ESO, i els pares van ser degudament informats de totes les promocions portades a terme amb la menor. L'alumna va realitzar una repetició de 2n de l'ESO, per tant havia de promocionar al 3r curs i incorporar-se a l'institut de secundària, ja que, a més, els IES estan dotats d'un Departament d'Orientació, integrat almenys per un professor de Psicologia i Pedagogia, mestres de l'Especialitat de Pedagogia Terapèutica, encarregats d'atendre prioritàriament els alumnes amb necessitats educatives especials als quals siga convenient aplicar Adaptacions Curriculars Individuals Significatives (ACIS).

Amb data 13 de setembre de 2000, els pares de la menor sol·liciten per escrit la pròrroga d'un any més de permanència de la seua filla en el centre. Este escrit, tot i no ajustar-se al que disposa la norma, i atesa la problemàtica plantejada per esta família, va ser enviat a la Direcció General d'Ordenació, que va ratificar la legalitat i l'oportunitat de la promoció de M. al 3r curs.

Des del mes de juny, que es va mantindre la primera reunió per part de la Inspecció Educativa amb els pares, fins al mes de setembre que es va tindre una segona reunió, s'ha intentat donar les màximes facilitats i garanties per a la matriculació de M., i se'ls ha oferit als pares fins a cinc IES, perquè pogueren elegir qualsevol d'ells per a la seua escolaritat, i no s'ha optat per la matriculació en cap dels oferits.

Les gestions realitzades per esta Institució van ser infructuoses, ja que els pares de

la menor van fer cas omís de tots els requeriments que se li van practicar perquè informaren si finalment, tal com se'ls va oferir per l'autoritat educativa, havien elegit o no el centre receptor que havien visitat i les raons d'això.

1.1.6. Drets i deures de l'alumnat

El pare d'un altre alumne d'ESO va presentar escrit de queixa davant esta Institució, que va quedar registrat amb el núm. 200849, en què denunciava que el seu fill havia estat suspés sense que en l'IES li hagueren donat cap explicació i fent cas omís a les reclamacions formulades davant els responsables del centre educatiu i sense que haguera pogut tindre accés a l'expedient de l'alumne. En el moment de tancar esta memòria anual a les Corts Valencianes, estem pendants de la recepció de les al·legacions que, si escau, envie el promotor de la queixa i de resoldre l'expedient iniciat sobre això.

1.2. Personal docent

Els alumnes A.M., R.V., F.S. de l'IES de Muro d'Alcoi, van formular les queixes número 200671 i 200674, acumulant-se esta última a la primera, i en estes exposaven la situació dels professors interins, als quals se'ls acabava el contracte el 31-8-00, i que els exàmens de setembre no podrien ser atesos ni corregits per no existir en esta data professorat en les matèries de Filosofia, Francés, Religió, Llengua i Literatura Castellana i Cultura Clàssica.

Admesa la queixa es va sol·licitar informe a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, Direcció General de Personal i ens van informar que, el passat 28 de juny, la Direcció General va dictar resolució en què autoritzava els Directors Territorials de la Conselleria per a prorrogar la vigència dels nomenaments interins quan calguera per a garantir la realització dels exàmens de setembre, i ens va adjuntar còpia d'esta resolució.

De la mateixa manera, vam rebre un escrit del director de l'IES de Muro en el qual ens indicava que la queixa presentada pels alumnes de l'Institut havia estat resolta favorablement per l'administració educativa.

Vam procedir al tancament de la queixa en haver estat resolta satisfactòriament per l'Il·lm. Sr. Director General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació.

El Sr. V.M. va efectuar la queixa núm. 200404, en la qual indicava que la seua filla de 13 anys cursava estudis en l'IES J.B.P. de Castelló, i que per ella li constava que en l'interior del mateix es fumava, fins i tot els denominats "porros", i que igualment es fumava en les aules en el temps que hi havia entre professor i professor per a impartir classes.

Que en classe de plàstica, en presència del professor, es consumia alcohol en botelletes d'aigua, refrescos, etc.

Que, presumiblement, van aparéixer imatges d'actes sexuals en els monitors de l'aula d'informàtica, el professor de la qual va pretendre convèncer el promotor de la queixa que no podia evitar estos fets, i que segons semblava ja no es repetien els mateixos.

Que va efectuar contactes telefònics amb Inspecció de València i de Castelló, i se li va indicar que prendrien mesures i que parlaren amb el director del centre, però a hores d'ara seguia sense tindre notícies sobre això.

Que entrevistat l'interessat amb el director de l'IES, este va negar els fets i li va dir que canviara la seua filla de centre.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe al director de l'IES J.B.P. de Castelló, i al Servei d'Inspecció Educativa, els quals van emetre els preceptius informes;

Informe emés pel director de l'IES J.B.P.:

"Que l'esmentat professor D.F., en el curs 1999/2000, va ser el seu primer any de docència. Una vegada detectada la seua falta de claredat a l'hora de marcar les pautes bàsiques de l'aula es van tindre diverses entrevistes personals, abans de Nadal i després en presència del tutor/a, cap d'estudis, Departament d'Orientació i jo mateix, com també amb la intervenció de la cap del Departament per a prestar-li la nostra ajuda i experiència, per a corregir les distorsions de què a través dels càrrecs citats i APA eren conscients. Distorsions que en tot moment eren significatives de falta de normes clares en la correcció de les làmines i el seu lliurament posterior als interessats, pèrdues, errors, etc., falta de criteris pels quals els alumnes pogueren saber quina actitud havien de tindre a cada moment: alçar-se per anar a la pissarra, preguntar-li, etc. Vist que les intervencions anteriors acompanyades d'entrevistes del cap d'estudis, director, tutor/a amb l'esmentat professor no aconseguien corregir les distorsions anteriors, es va enviar un escrit a la Inspecció Educativa en la qual es detallava el que s'ha explicat anteriorment perquè es prengueren les mesures oportunes. (Quan toca el timbre al final d'una classe, el professor/a es trasllada directament a la seua classe següent, no hi ha període de descans entre classe i classe i els professors de guàrdia són els encarregats de vigilar en passadissos, aules, etc., i anotar les incidències. En els descansos del període lectiu, els/les alumnes no poden quedar-se en les aules ni en els passadissos, i han d'estar-se al pati). Li torne a ratificar, però, que a través de les vies normals: APA, tutor/a, professors de guàrdia, representants dels alumnes, Departament d'Orientació, Direcció d'Estudis i, per descomptat, en el Consell Escolar, no es va tractar a proposta de cap membre la problemàtica a què suposadament es fa referència en el punt 1 del seu escrit. Comprendrà que si per les vies legals del centre no és detectada esta situació, difícilment es pot actuar amb rigor.

Pel que fa a les suposades aparicions d'estes imatges en l'ordinador, li comuniqui que la nostra aula d'informàtica té 31 ordinadors al càrrec de la qual hi ha un professor, per la qual cosa resulta quasi impossible que es pugui dur un control instantani de les 31 pantalles, però no hi ha cap dubte que si s'haguera produït una situació com la descrita, s'haguera actuat immediatament, i s'haguera apartat

d'esta àrea l'alumne/a, tal com estableixen les normes de funcionament de l'aula."

Informe emés per la Inspecció Educativa:

"Pel que fa als contactes-relacions del Sr. V.M. amb este inspector, sobre els fets que indica, cal deixar constància que este senyor es va posar primer en contacte amb el cap de la Inspecció Central de la Conselleria i posteriorment amb este inspector, tot això sense haver dit res ni al director l'institut ni al cap d'Estudis ni al tutor del grup de la seua filla, per la qual cosa se li va indicar que el primer que havia de fer era parlar amb estos membres de l'Equip Directiu del centre, que són els que el dirigixen i tenen la responsabilitat directa, i els quals poden emprar mesures immediates.

Este inspector va realitzar una investigació de tots els fets denunciats pel Sr. V. en l'escrit al Síndic de Greuges. Cal tindre en compte que no va presentar en esta Conselleria cap queixa per escrit, sinó que tot eren declaracions verbals o telefonades, en les quals feia acusacions personals molt serioses a determinats professors, i exigia cessaments fulminants i l'expulsió de determinats professors.

Passem a analitzar fil per randa la investigació:

Quant a l'Aula d'Informàtica, el centre disposa d'una aula d'Infocol·le amb 31 ordinadors connectats en xarxa i a Internet, i és una de les més modernes de les quals disposen els centres.

Sobre l'acusació de la famosa imatge que va aparéixer un dia com a fons de pantalla en l'ordinador, va ser tretta d'Internet i deixada per un alumne d'un grup anterior. Quan va ser detectada pel professor d'Informàtica, a més d'esborrar-la, va localitzar l'infractor, que va ser recriminat formalment per tal fet i sembla ser que no ha tornat a repetir-se de moment. Amb els mitjans informàtics actuals, el fet anteriorment relatat és facilíssim de fer, quasi instantani, i cal pensar que estem amb alumnes menors d'edat i en ensenyament obligatori, que alguns d'ells fan actes que sobrepassen el que està permés i que hem de corregir per a intentar que no es repetisquen.

Pel que fa al problema de fumar o consumir porros o altres drogues —prosegueix l'informe—, cal ser conscients que en el carrer estes dos problemes existixen, però en el centre s'està seguint un control molt estricte, i no es permet que els alumnes s'estiguen en les aules o passadissos en els descansos, i els professors de guàrdia vigilen els passadissos, i fins i tot el cap d'estudis en els esbarjos feia una volta pels serveis per a constatar per mitjà de l'olor que estos fets no es produïren.

L'institut, encara que no està en un extraradi, tampoc està en el centre, per la qual cosa la Policia Municipal controla de tant en tant els voltants i els bars de la zona que tenen pitjor imatge. De tota manera no és possible posar-li un guàrdia de vigilància a cada ciutadà.

Quant al professor de Plàstica, no s'ha constatat en cap moment el consum d'alcohol que al·lega el Sr. V. que li ha dit la seua filla, encara que bé és cert que este professor era el primer any que impartia docència i tenia moltíssims

problemes per al control de la classe. En vista d'este problema de falta de control se li va intentar donar tots els suports i orientacions necessàries per part de tutors, cap de Departament, cap d'Estudis i director, i este últim va arribar a demanar-me que actuara jo mateix en este sentit, atesos els pobres resultats que s'obtenien. A pesar d'això els resultats no van ser satisfactoris, i es va elaborar un informe al director general de Personal de la Conselleria, que va nomenar recentment un instructor d'un expedient informatiu. En este moment este professor no està treballant per a la Conselleria.

Sobre l'últim punt del canvi de centre, és pauta general en esta Conselleria respectar sempre que siga possible (perquè és un dret de tot ciutadà) l'elecció de centre. Per això, si un alumne no està a gust en un centre per la raó que siga, i pensa que en un altre estarà més a gust o en millors condicions i hi ha places, el canviem, atés que pensem que això redundarà en un millor rendiment i formació. Naturalment, no es força a ningú a canviar de centre si bé em consta que el director a esta persona li va recordar que en els voltants tenia altres centres que oferien els mateixos estudis que els que estava rebent la seua filla. La seua filla segueix en el centre sense cap problema.

Tal com es deixa constància per l'exposició anterior dels fets, a pesar que el Sr. V.M. mai es va ratificar per escrit davant esta Conselleria, es van realitzar totes les investigacions necessàries que ens permeteren esclarir els fets i acusacions que efectuava, i es va constatar que, bé eren coses d'alumnes (com el tema de la classe d'Informàtica), que es va corregir i es va acabar el problema, o bé no s'ha trobat cap prova o evidència de la resta de les acusacions, atés que el tema del professor de Plàstica és un tema professional (sense relació amb els fets que denuncia) i que de moment també està resolt."

D'este informe, en síntesi, es va donar trasllat a l'interessat, que va fer al·legacions, les quals estan en estudi per a la seua ràpida resolució.

El Sr. J.C. i la Sra. M. I.V., d'Alacant, van formular la queixa núm. 200546, sobre la base que el seu fill de 5 anys cursava segon de preescolar en el Centre CA d'Alacant, i manifestaven que el professor del seu fill tenia un tracte de deixadesa a l'hora d'atendre i ensenyar el menor. Van plantejar les referides irregularitats al director del Centre i a la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació per a canviar el menor de classe.

Admesa a tràmit la mateixa, es va sol·licitar informe al director Territorial de la Conselleria de Cultura i Educació d'Alacant, que, en síntese, deia:

"1r. Amb data 27 de març de 2000, els pares del menor A.C. van presentar un escrit en el qual denunciaven el professor del seu fill, A.S., per tractar-lo de manera diferent a la resta d'alumnes, i també per actituds agressives envers el menor.

2n. El Sr. inspector de Zona va elaborar un informe sobre això, en el qual es destacava de manera clara i terminant l'absència d'actituds agressives envers el menor, com també que el professor denunciat complia satisfactòriament les seues funcions educatives en la seua classe. A la vista del mateix, recomanava tant la

comunicació periòdica dels pares amb el professor del seu fill, com amb el director del centre, i la intervenció de la psicopedagoga del SPE de zona amb els pares, de cara a seguir unes indicacions que conduïren a una major intervenció cap al menor.

3r. Davant la disconformitat dels pares del menor, sobre la continuïtat del seu fill en el precitat col·legi públic, per part del Sr. inspector de Zona es va elaborar un nou informe en el qual, després de reiterar la falta de constatació de les denúncies formulades pels pares contra el professor del seu fill, recomanava a la vista del deteriorament de les relacions personals entre els pares i determinats professors i la Direcció del centre, un canvi de centre, en concret en el col·legi concertat San José de Carolinas.

En el curs 2000-2001, el menor té plaça escolar en l'esmentat centre concertat.

4t. Esta Direcció Territorial ha recaptat tota la informació pertinent per a l'esclariment dels fets denunciats, sense que de l'actuat hi haja cap indici de maltractament o discriminació del professor denunciat envers el menor."

Del referit informe es va donar trasllat a l'interessat perquè efectuara al·legacions, i va manifestar que en fer l'esmentat escrit només pretenia aconseguir el canvi de classe, i acompanyava còpia del butlletí informatiu d'educació infantil.

De l'estudi de la queixa, de l'informe de l'administració i les al·legacions efectuades no es va apreciar irregularitat en l'actuació del professor, atès que no es van aportar elements de juí en contra, i que el butlletí informatiu d'educació del menor reflectia un aprofitament satisfactori. Com que l'administració havia resolt el canvi d'educació del menor a un altre centre, es va resoldre el tancament de la queixa.

1.3. Instal·lacions escolars

1.3.1. Obres en centres docents

En la queixa núm. 200969, la presidenta de l'Associació de Pares d'Alumnes del C.P. Verge de la Vallivana de Picassent (València) mostrava la inquietud dels pares dels alumnes pel retard en l'inici del curs escolar, ja que després de l'enderrocament de l'antic col·legi no havien finalitzat les obres.

Acabat tot el procediment, i posats en coneixement de la promotora de la queixa els informes requerits per esta Institució a la Direcció Territorial de Cultura i Educació i a l'alcalde de la Localitat, es va determinar la finalització de les nostres actuacions, ja que l'administració educativa havia procedit a solucionar el tema plantejat i amb data 13-10-00 es va comunicar a la Direcció del col·legi l'inici de les classes, de manera que es va recuperar la normalitat en la població escolar.

La substitució de la coberta del gimnàs en el CP Rafael Altamira, demanada per l'Associació de Pares d'Alumnes CP Florida Sud d'Alacant, va donar origen a la queixa núm. 200847.

La presidenta d'esta associació de pares d'alumnes, substancialment exposava els següents fets i consideracions:

"Que l'any 1995, amb motiu dels problemes esdevinguts en els sostres d'alguns gimnasos de col·legis públics d'Alacant, va ser suprimit el fals sostre blanc que formava la cambra d'aire amb el sostre superior del gimnàs en el CP Rafael Altamira, sense que fóra substituït per cap altre, de tal manera que des d'aleshores l'únic sostre que disposa este gimnàs és d'uralita, foradat en algunes zones, i les parets són de maó foradat.

En conseqüència, el fred és intens a l'hivern, fet que fa impracticable qualsevol activitat en el mateix, i quan arriba la calor, ocorre exactament el mateix.

Les deficiències relatades no han estat solucionades des d'aleshores, a pesar que en múltiples ocasions es va requerir, verbalment i per escrit, als serveis tècnics de l'Ajuntament la seua reparació, i el consistori d'Alacant havia contestat que no era competència seua fer les reparacions interessades per la Direcció del centre docent.

Que, posteriorment, l'APA es va dirigir el novembre de 1998 a la Conselleria d'Educació.

Que ja al febrer d'enguany es va aprovar el projecte per a l'obra de "substitució de la coberta del gimnàs", i que estava pendent des d'aleshores de la resolució del Departament de Règim Econòmic, i sense que a l'inici del present curs escolar s'haguera executat este projecte, sense que al dia de la data hagen rebut resposta expressa de la Direcció Territorial d'Educació d'Alacant a les múltiples comunicacions que se li han girat (l'última el 19-6-00) demanant la immediata execució de les obres citades, i abans del començament del curs escolar."

A fi de contrastar les al·legacions anteriorment relacionades, vam interessar informació suficient a la Direcció Territorial a Alacant de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, i vam demanar que fera extensiu el seu informe per a concretar la data en què es procediria a executar el projecte per a l'obra de substitució de la coberta del gimnàs del CP Rafael Altamira, instal·lació de lavabos i dutxes, etc., i que concretara, d'altra banda, les raons per les quals s'havia incomplert el deure legal contingut en l'article 42 de la Llei 30/1992 de 26 de novembre i la seua posterior modificació en la Llei 4/1999 de 13 de gener, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, que estableix no només l'obligació de l'administració pública de dictar resolució expressa en tots els procediments i de notificar-la, sinó que preveu a més l'obligació de resoldre en el termini màxim de 3 mesos en els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat."

La Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència va informar en el següent sentit:

"1. La Generalitat Valenciana, com a administració pública, per a les contractacions que ha de dur a terme, està subjecta al Decret Legislatiu 2/2000, de 16 de juny, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei de contractes per a les administracions públiques.

En el contingut de l'esmentat marc normatiu es regulen tant els aspectes formals

com els materials per a l'execució de les obres, la contractació de serveis, els subministraments, la consultoria i l'assistència, i dels serveis que l'administració haja de fer per a complir les seues finalitats.

2. En el cas que ens ocupa, la substitució de la coberta del gimnàs en el CP Rafael Altamira, i en compliment de la norma expressada, i les de desplegament reglamentari, s'han realitzat els següents termes:

1. Proposta per encàrrec a la Direcció General de Règim Econòmic: 17-05-99
2. Acceptació per part de l'arquitecte F.J.F.: 08-06-99
3. Termini de redacció: 1 mes
4. Presentat en supervisió: 06-11-99
5. Primeres incidències: 23-02-00
6. Segones incidències: 17-03-00
7. Supervisió del projecte: 20-03-00
8. Sol·licitud de retenció del crèdit: 27-03-00
9. Autorització econòmica: 18-08-00
10. Publicació en el DOGV núm. 3.846, de 28-09-00
11. Primera mesa de contractació: 02-11-00
12. Segona mesa de contractació: 07-11-00
13. Presentació de documentació i firma del contracte per l'adjudicatari: 1 mes.

3. Finalment, i donant resposta a l'incompliment referit del deure legal establert en l'article 42 de la Llei 30/92, 26 de novembre, amb les modificacions introduïdes per Llei 4/99, de 4 de gener; se li adjunten còpies dels escrits de contestació, tant a la Direcció del CP Rafael Altamira, com a la presidenta de l'APA, de l'esmentat centre; sense perjudi de la informació que constantment i de forma verbal s'ha estat facilitant sobre la tramitació de l'expedient, a la Direcció del centre, a l'APA, i a la Federació Local d'APA."

De conformitat amb el que preveu l'article 30.1 de la Llei 11/188, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, vam informar a la interessada del resultat de les actuacions practicades amb motiu de la tramitació de la queixa, i també de la comunicació rebuda de la Direcció Territorial, i vam donar per conclosa la investigació iniciada a este efecte, si bé vam demanar a l'administració pública que mantinguera informada esta Institució de l'execució definitiva de les obres previstes en l'esmentat CP.

C.C. va presentar la queixa núm. 200870, que, en síntesi, plantejava el problema que, com a conserge de l'IES Antoni Llidó de Xàbia, habitava amb la seua família en un habitatge de l'esmentat IES, i que s'havien iniciat obres en este centre i no li havien comunicat que eixira de l'habitatge, ni s'havien adoptat les mesures oportunes. Com a conseqüència de les obres, l'institut es trobava obert, sense envans, i podia entrar qualsevol persona, de manera que vivia en condicions infrahumanes, amb el risc de patir algun dany físic com a conseqüència de les obres. Que la interessada tenia una baixa per pinçament degeneratiu en vèrtebres lumbar, i havia de guardar repòs. Que va efectuar escrit al juny de 2000 a la Direcció Territorial d'Educació, en què sol·licitava informació sobre el començament de les obres, si havia d'abandonar l'habitatge i si corria algun perill

en el cas que les obres foren confrontants. Segons la interessada, no va rebre resposta directa, sinó a través de la Direcció del centre, quan va recórrer al Secretari Territorial i Departament de Salut Laboral. Igualment es va dirigir a l'Ajuntament de Xàbia, i no li va donar solució al problema plantejat.

Admesa a tràmit la queixa i apreciant-se urgència de la mateixa, ja que la promotora de la queixa o la seua família tenien risc de patir algun accident, es va procedir a contactar per telèfon amb l'Ajuntament de Xàbia, i ens van atendre l'alcalde i el regidor d'Educació, el qual ens va indicar que el cas estava en vies de solució i que s'efectuaria el canvi d'habitatge del conserge el mateix matí o a l'endemà. La promotora de la queixa ens va ratificar que l'Ajuntament de Xàbia estava procedint a donar solució al problema i que estava a l'espera del camió de mudances, i va quedant que ens informaria quan estiguera solucionat el problema. Als dos dies següents es va rebre una telefonada telefònica de la interessada i ens va indicar que el trasllat a un altre habitatge estava efectuat i que el seu problema estava totalment solucionat, i agràia a la Institució que haguera intervingut en la ràpida solució de la qüestió plantejada, i en conseqüència es va determinar el tancament de la queixa.

Es va rebre en esta Institució un escrit firmat per la Sra. I.R. i la Sra. A.M., representants de pares i mares en el col·legi públic Villar Palasi de Burjassot, que va donar lloc a la queixa núm. 200648 i un altre escrit firmat per la Sra. R.P. i 345 persones més, pares d'alumnes de l'institut Federica Montseny de Burjassot, queixa núm. 200736, que van ser acumulades per existir identitat en el seu contingut. Fonamentalment ens exposaven que l'Institut Federica Montseny estava pendent d'obres de remodelació des del gener del 99 i després d'haver fet desallotjar l'edifici i traslladar els alumnes a un antic col·legi de primària al desembre del 98, actualment estaven encara a l'espera de saber si estes obres s'anaven a realitzar o no. Així mateix, duien quinze mesos escoltant promeses i posposant indefinidament les obres.

Per tot això, la qualitat de l'ensenyament s'estava veient minvada per la falta d'infraestructures (falta de tallers, laboratoris, biblioteca...) i no estaven disposats que els seus fills i filles hagueren de patir les mateixes deficiències el curs pròxim, i possiblement els cursos esdevenidors, si no es donava una solució al problema ja. Estaven molt molestos per haver de patir esta situació, que resultava insostenible. També observaven la falta d'interés per part de la Conselleria d'Educació en l'assumpte i tenien sentiment d'indefensió, i la convicció que s'estava vulnerant un dret tan fonamental com és el dret dels seus fills a rebre una educació de qualitat en igualtat de condicions.

La queixa va ser admesa i vam donar trasllat del seu contingut a la Direcció General de Règim Econòmic de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, perquè ens remetera informació suficient sobre l'estat de les obres i els seus terminis d'execució.

La contestació de l'administració es va produir en els següents termes:

"Amb data 27/07/98 va ser aprovat l'expedient de contractació de les obres d'adequació/ampliació de 12 unitats de secundària obligatòria, 4 unitats de batxillerat, 6 cicles formatius, cafeteria i habitatge per al conserge, amb un pressupost d'execució material de 568.499.660 pessetes.

El contracte va ser adjudicat, per concurs -procediment obert- mitjançant resolució de 23/10/98 a l'empresa A.C.S., PROYECTOS, OBRAS Y CONSTRUCCIONES, SA, per import de 487.772.708. de pessetes, i el mateix es va formalitzar en document administratiu el 4/12/98.

El 27/10/99 no s'havien iniciat les obres contractades, i mitjançant resolució de l'òrgan de contractació va ser resolt el referit contracte per incompliment del contractista, i se li va confiscar la fiança d'un import de 22.739.987 pessetes.

Atés el temps transcorregut des de l'aprovació del projecte, amb data 8/11/99 s'aprova l'actualització del mateix per un import de 636.719.619 ptes.

Amb data 1/12/99 s'inicia nou expedient de contractació, encomanant-se la seua gestió a l'I.V.V.S.A. en virtut del Conveni subscrit el 19/04/99, entre esta Conselleria, l'Institut Valencià de l'Habitatge i l'Institut Valencià de Finances. Mitjançant resolució del president del Consell d'Administració de l'I.V.V.S.A. de 30/12/99 s'acorda l'adjudicació, mitjançant procediment negociat, del nou contracte a l'empresa Luis Batalla, SA (LUBASA), per un import de 635.739.619 de ptes.

Notificada l'adjudicació a l'interessat i requerit per a la firma del contracte, amb data 04/02/2000 l'empresa LUBASA presenta escrit en què manifesta la seua renúncia al contracte adjudicat, a causa del desfasament dels preus del projecte respecte al mercat, i al·legant l'escàs marge de temps concedit per a l'estudi de l'oferta.

Efectuada la revisió del projecte per part dels serveis tècnics de la Conselleria, es comprova la veracitat deL que havia manifestat el contractista, per la qual cosa, amb data 08/05/2000, i prèvia tramitació de l'oportú expedient, es dicta acord de resolució del contracte per mutu acord entre les dos parts.

Mitjançant resolució del director general de Règim Econòmic, que actua per delegació del Conseller, amb data 04/07/2000 ha estat aprovat, una vegada actualitzat, el nou projecte tècnic d'Adequació/Ampliació 12 SOTA + 4B + 7CF + cafeteria + habitatge de l'IES Federica Montseny de Burjassot (V)" per import de 900.083.737 de ptes. L'actuació del projecte respon bàsicament a tres conceptes: adequació dels preus del projecte als preus del mercat, ampliació de la parcel·la en aproximadament 1.000 m², i necessitat, com a conseqüència d'això, de reordenar els espais exteriors i inclusió de les reparacions dels desperfectes produïts en el centre pels actes vandàlics.

En l'actualitat l'I.V.V.S.A. ha procedit a realitzar nou expedient per a la contractació, mitjançant procediment negociat, de les obres d'ampliació/adequació

del centre i ha convidat tres empreses (CYES, S.A., SECOPSA i CLEOP, S.A.), les quals estan pendents d'enviar les seues ofertes per a procedir a l'adjudicació i posterior execució de les obres, amb un termini d'execució de 12 mesos.

El 07/01/1999, el centre va ser desallotjat, per a permetre l'execució de les obres, i es van instal·lar de forma provisional en pavellons prefabricats que han estat contractats per la Conselleria en règim de lloguer. El considerable retard que està experimentant l'adequació del centre, superior a dos anys, ha causat greus trastorns en la comunitat educativa, a més de l'increment de costos que, com s'ha posat de manifest, esta situació està provocant a la Conselleria, que ha de mantindre els mòduls prefabricats per un temps superior a l'inicialment previst i, així mateix, ha hagut d'incloure en el projecte inicial les reparacions necessàries per a pal·liar els danys experimentats per l'actual edifici com a conseqüència dels assalts i de la deterioració provocada pel desús."

Actualment es pot afegir que l'obra ha estat adjudicada, en data 21 de setembre, a l'empresa CLEO, SA, per un import de 899.363.670 pessetes, i està pendent de signar-se el contracte entre l'adjudicatària i l'I.V.V.S.A."

De tot això vam donar trasllat als interessats, que van fer les al·legacions que van estimar oportunes, i tot això va motivar la següent resolució:

"Ens posem novament en contacte amb vostra il·lustríssima, amb relació a les queixes plantejades per la Sra. M. I.R. i A.M., representants de pares i mares del col·legi públic Villar Palasí de Burjassot i R.P. i 345 persones més, pares d'alumnes de l'institut Federica Montseny de Burjassot. El motiu de les dos es trobava en la demora en les obres.

Com ja li comunicàvem en el nostre últim escrit, vam donar trasllat de l'informe emés per esta Direcció General als promotors de les queixes, perquè ens remeteren les al·legacions o consideracions que sobre el citat informe estimaren convenients.

En primer lloc, es queixen els promotors del retard existent des que en data 27-7-98 va ser aprovat l'expedient de contractació i adjudicat el 23-10-98, i no s'havia produït la resolució de l'esmentat contracte per incompliment del mateix, fins al dia 27-10-99, és a dir, un any després; per això entenia que hi havia passivitat per part d'esta administració i falta d'informació de tots els fets esdevinguts. També se sorprenen dels desfasaments pressupostaris tan importants en el transcurs de dos anys. Però fonamentalment els interessa conèixer la situació actual i que les obres es facen sense majors dilacions.

Esta Institució és conscient dels problemes que comporta per a l'administració educativa l'adaptació del nou sistema educatiu i comprén que hi haja etapes de provisionalitat en les instal·lacions, però estes etapes no poden allargar-se indefinidament, ja que això perjudica la qualitat de l'ensenyament dels alumnes que han de suportar-la i els col·loca en una situació de desigualtat amb altres alumnes, ja que no disposen de tallers, laboratoris, biblioteca, etc., i tot això és important per a la seua formació, i si els tràmits no són àgils es corre el risc que els alumnes passen tota l'etapa educativa en situació de provisionalitat.

Tenint en compte la condició de menors que tenen els alumnes, esta administració ha d'extremar les mesures per a salvaguardar els drets dels mateixos, i esta Institució, com a garant d'ells, està obligada a vetllar perquè no es produïsquen situacions de desigualtat que perjudiquen la qualitat de l'ensenyament a la qual tots tenen dret i en condicions d'igualtat.

Per tot el que hem exposat, i de conformitat amb el que disposa l'article 21.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, el Síndic de Greuges suggerix a eixa Direcció General de Règim Econòmic de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, que adopte les mesures oportunes perquè s'agilite al màxim la realització de l'obra adjudicada el 21 de setembre a l'empresa Cleop SA, i vetle pel compliment dels terminis legals per a evitar majors perjudicis als alumnes que suporten l'actual situació de precarietat i provisionalitat, la qual minva la qualitat de l'ensenyament i els col·loca en situació de desigualtat."

Esta resolució va ser acceptada íntegrament per l'administració, que va adoptar les mesures oportunes per a garantir al màxim la realització de les obres, i també el compliment dels termes legals i terminis d'execució per a evitar un major perjudic als alumnes. De tot això vam donar trasllat als autors de la queixa i vam tancar l'expedient.

El Sr. A.G.G., com a subaltern resident d'un IES de Paterna, exposava en la queixa assenyalada amb el núm. 201279 "que, a la vista de l'enderrocament complet de les antigues infraestructures de l'institut al començament de l'any 2000, i atés que havien tingut coneixement de la nova construcció del centre a través de la publicació de l'expedient de licitació de les obres i d'un plànol d'ordenació de la parcel·la del projecte que adjunta, està en desacord amb la ubicació de l'habitatge del conserge projectada en la confluència de l'avinguda Vicente Mortes i carrer Cid, motivat per la intensitat de trànsit de vehicles de la zona, que comporta una contaminació acústica i respiratòria per la pols que origina el trànsit.

Que esta circumstància es troba agreujada per l'existència d'una parada d'autobús, els semàfors que hi ha en l'encreuament de les vies públiques esmentades, que provoquen frenades i arrancades brusques dels vehicles, com també el caràcter de passeig quotidià i de concentració per als vianants en què s'ha convertit l'avinguda Vicente Mortes, que provoca dejeccions i lladrucs de gossos, al llarg de tot el límit de l'institut amb l'esmentada avinguda, i està també en desacord amb l'espai exterior dissenyat, annex a la porta principal del centre, per a contindre l'alumnat en les hores punta d'entrada i eixida massiva.

Que havia interessat reiteradament el canvi de la ubicació de l'habitatge a l'àrea on està projectada una de les pistes poliesportives a la Conselleria d'Educació."

La Direcció General de Règim Econòmic de la Conselleria de Cultura i Educació, ens va indicar en el seu informe el següent:

"El conjunt de construccions projectat per a l'IES respon al Programa de Necessitats establert en l'Ordre 1666, d'esta Conselleria, de 15 de maig de 1992,

amb una superfície construïda total de 7.826 m², és a dir, d'una envergadura equivalent a 78 habitatges i amb una capacitat per a 930 alumnes i més de 1.000 usuaris simultanis.

El projecte preveu 112 espais educatius i de servei diferents, a més dels espais exteriors, dels quals destaca l'exigència del programa d'implantació de 3 pistes poliesportives de 22x44 m, d'ús simultani per l'alumnat.

La complexitat del programa de locals docents, l'orografia de la parcel·la, l'orientació i les normes de seguretat, d'habitabilitat, d'eliminació de barreres arquitectòniques i tècniques de tota índole han donat com a resultat un projecte arquitectònicament brillant, redactat pels arquitectes Luis Carratalá i Francisco Candel.

De tots els condicionants expressats resulta que no és l'habitatge del conserge l'element central del projecte destinat a més de mil usuaris, sinó un espai més, amb la importància que requereix.

El seu emplaçament al costat dels accessos per als vianants de l'alumnat és una pràctica habitual en el disseny d'este tipus de centres, ja que facilita el control d'aquells i facilita la tasca del conserge en l'obertura i tancament de les portes del complex, per la proximitat de l'habitatge a estes.

D'altra banda, l'habitatge projectat respon, quant al seu disseny, als condicionants que li imposa el seu lloc d'ubicació. No té cap finestra a l'avinguda Vicente Moretes; les finestres de totes les habitacions recauen a un pati d'ús exclusiu de l'habitatge que el separa de l'avinguda Vicente Mortes i del carrer Cid; este pati està delimitat per una tanca massissa de 4,25 m d'alçària, amb arbratge en l'interior; únicament té un petit buit de comunicació amb l'espai exterior d'ampliació per als vianants de la via pública.

Els murs de tancament exterior de l'habitatge preveuen, igual que la resta d'edificis docents, aïllament tèrmic i acústic i impermeabilitzant a base d'escuma rígida de poliuretà projectat *in situ* amb espessor mitjà de 5 cm i baixa conductivitat tèrmica de 0.019 Kcal/mh°C.

El Projecte Bàsic de Construcció del nou institut va ser aprovat per esta administració el 18-10-1999 i el projecte definitiu d'execució va ser aprovat amb data 31-03-2000, amb els informes favorables d'este Servei encarregat de la supervisió dels projectes educatius, sota les condicions establides en la Llei de contractes de les administracions públiques i en concret quant al compliment de tota la normativa aplicable en matèria de construccions.

El projecte va obtindre llicència d'obertura municipal per Decret d'Ajuntament-Presidència de l'Ajuntament de Paterna de data 15-03-2000 i llicència municipal d'obres per acord de la Comissió de Govern de 26-06-2000.

De les aprovacions esmentades i de les llicències obtingudes es dedueix el total compliment de la normativa vigent.

En concret, l'annex núm. 9 de la Memòria del Projecte que es refereix al compliment de les normes d'habitabilitat i disseny d'habitatges, justifica detalladament el compliment d'esta norma sectorial.

És de destacar que el plànol aportat per l'interessat no concorda amb el definitivament aprovat, encara que la ubicació de l'habitatge en la parcel·la és la mateixa."

En definitiva, i a pesar del descontentament de l'interessat, vam haver de procedir a l'arxivament de la queixa, ja que analitzades detingudament les actuacions obrants en l'expedient, no s'acreditava una actuació pública irregular i, d'altra banda, formular una valoració tècnica sobre el Projecte Bàsic de Construcció del nou IES de Paterna, aprovat per l'administració pública, excedix de l'àmbit competencial d'esta Institució.

1.4. Transport escolar

El Sr. V.C.F., de Torrevella, exposava en la queixa núm. 201098 que, amb dates 7-4-98, 21-12-99 i 20-9-00, havia interessat davant els responsables de l'àrea d'educació de l'Ajuntament de Torrevella, la concessió de transport escolar municipal gratuït per a un centre escolar de caràcter concertat de Torrevella, sense que l'equip de govern municipal, a pesar del temps transcorregut, haguera contestat a les seues sol·licituds, i considerava esta actitud un greuge comparatiu, ja que la resta de centres escolars es beneficiaven de transport gratuït.

A fi de contrastar les al·legacions formulades pel promotor, vam sol·licitar a l'Ajuntament de Torrevella informació suficient sobre la realitat de les mateixes, i vam demanar que concretara les raons per les quals es va incomplir l'obligació de donar resposta mitjançant resolució expressa a totes les sol·licituds i recursos que formulen els ciutadans, una obligació administrativa i un dret ciutadà recollits amb caràcter general en l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, en el qual, en síntesi, va manifestar que:

"1. Mitjançant escrit de 16 de febrer de 1998, núm. de registre d'eixida d'este Ajuntament 3480, de data 17 de febrer de 1998, firmat pel Sr. regidor d'Educació, José Antonio Montesinos Pérez, es va donar contestació a escrits presentats per V.Ch.F. (núm. de registre d'entrada 26584, de data 30 de setembre de 1997, i núm. de registre d'entrada 2366, de data 26 de gener de 1998). L'esmentat escrit va ser lliurat a l'interessat amb data 17 de febrer de 1998, tal com figura en el llibre de notificacions d'este Ajuntament. (S'adjunta còpia de l'escrit).

2. Que mitjançant escrit de 23 de febrer de 2000, núm. de registre d'eixida d'este Ajuntament 7651, de data 13 de març de 2000, firmat pel Sr. P. A. H. M., alcalde-president, es va donar contestació a l'escrit remès pel Defensor del Poble (referència expedient Q9807173, Àrea 1, núm. de registre d'entrada en este Ajuntament 2396, de data 31 de gener de 2000). S'adjunta còpia de l'escrit.

3. Que l'Ajuntament de Torrevella, en referència a la reiterada sol·licitud formulada per V.Ch.F., sempre ha contestat en el sentit que a continuació es reflecteix:

1. Que l'Ajuntament de Torrevella presta el servei de transport escolar gratuïtament, sobre la base d'acord adoptat per la Comissió de Govern, en sessió celebrada el dia 26 d'octubre de 1990, amb una durada inicial de 4 mesos (setembre a desembre de 1990), que s'ha vingut prorrogant fins a este moment en els centres d'ensenyament públic que existixen en la localitat.

2. Que el Sr. V.Ch.F., en nom, ha manifestat la seua disconformitat perquè les línies del transport escolar no eren utilitzades pels escolars del centre privat concertat col·legi La Puríssima de Torrevella.

3. Adduïx el Sr. Ch. que vulnera el principi d'igualtat el tracte diferent respecte als centres públics i dels centres privats.

El principi d'igualtat ha de practicar-se sobre conceptes iguals. Ja és doctrina consolidada pel tribunal que la desigualtat en supòsits desiguals és igualtat.

Quant al cas que ens ocupa, hi ha llibertat d'elecció, per part dels pares, dels centres escolars on els seus fills reben una educació pública o una educació privada.

Esta última comporta un pagament de matrícula, un pagament de mensualitats, l'obligació d'un uniforme, etc.

No ocorre el mateix en els centres públics, on la gratuïtat de l'ensenyament és total. Així doncs, res no impeditx que l'Ajuntament utilitze autobusos gratuïts per als centres d'ensenyament públic, i no per als centres d'ensenyament privat."

En el moment de tancar este memòria, estem pendents de les al·legacions que, si escau, formule l'autor de la queixa per a procedir a la seua resolució.

La Sra. E.S.I., d'Alacant, va sol·licitar en la queixa núm. 201123, per al seu fill, autista, amb sordesa bilateral profunda i amb un grau de minusvalidesa del 65%, matriculat en les aules d'educació especial per a autistes del CP Santo Domingo, ajuda per a transport escolar individual, ja que el domicili familiar es troba a més de 6 km del centre d'escolarització que li correspon, i se li havia concedit en els cursos 98/99 i 99/00, però se li ha denegat la corresponent als cursos 95/96, 96/97 i 98/98, sobre la base de la inexistència de consignació pressupostària, cosa que va considerar una trava que impeditx l'accés a l'educació en condicions d'igualtat.

Ateses les especials circumstàncies relatades en la queixa i encara considerant que, en principi, la insuficient dotació pressupostària per a les ajudes individualitzades per a transport escolar a nens d'educació especial no és, en si mateixa, una actuació administrativa susceptible de supervisió pel Síndic de Greuges, sinó que l'aprovació anual dels pressupostos de la Generalitat

Valenciana correspon, en tot cas, a les Corts Valencianes, es va dirigir ofici a la Direcció General de Centres Docents a fi de conèixer les raons per les quals no solament es va denegar l'ajuda referida, sinó que no va rebre cap resposta de l'administració educativa a les sol·licituds formulades en els cursos 95/96, 96/97, 97/98, que el va emetre en el sentit que es transcriu a continuació:

"Segons la documentació obtinguda de la Direcció Territorial de Cultura i Educació d'Alacant, l'esmentada senyora, durant els cursos escolars corresponents als anys 95/96, 96/97 i 97/98 no havia sol·licitat per al seu fill ajuda individual de transport escolar per considerar que en no estar dins la ruta del transport col·lectiu corria al seu càrrec este transport i no havia sol·licitat informació al centre en qüestió sobre això.

Una vegada va conèixer el seu dret a ser beneficiària de la mateixa és quan la va sol·licitar i se li va concedir per als cursos 98/99 i 99/2000 i és al mateix temps quan reclama l'ajuda individual per als tres cursos anteriors. La Direcció Territorial de Cultura i Educació a Alacant li va comunicar que això no era possible, ja que les convocatòries per als esmentats cursos ja estaven tancades.

Va sol·licitar revisió del seu expedient a esta Direcció General de Centres Docents i pel Servei corresponent se li va comunicar, a la vista dels informes rebuts, que no era possible atendre la seua petició pels motius ja expressats, però si per al curs 2000/2001.

Finalment, la reclamant esmentada sí que va rebre resposta de l'administració educativa a la seua petició mitjançant ofici del subdirector Territorial de Cultura i Educació d'Alacant, en data 12 d'abril de 2000, i d'esta Direcció General en data 26 de setembre de 2000."

Estem a l'espera que la Sra. E.S.I. formule, si ho estima convenient, al·legacions.

1.5. Educació en valencià

Queixes núm. 200070 a 200115, 200166 i 200167. El fet que els promotors de les queixes referides no formularen al·legacions a l'informe de la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, no va impedir a esta Institució analitzar els problemes generals plantejats per 47 pares i mares d'alumnes del CP Miguel Hernández de Sant Vicent del Raspeig, i dictar la resolució, en forma de suggeriment, que es transcriu a continuació:

"Davant d'esta Institució es van presentar 47 escrits de pares i mares d'alumnes del CP Miguel Hernández, de Sant Vicent del Raspeig, que van donar lloc a les queixes assenyalades amb els núm. 200070 a 200115, 200166 i 200167.

Estes queixes expressaven fonamentalment que l'esmentat CP, catalogat com a PIL/PIP, tenia professorat sense els coneixements lingüístics suficients en valencià, la qual cosa provoca discriminació als alumnes que, lliurement, havien elegit programes d'escolarització en valencià.

Estos pares i mares d'alumnes de línia en valencià i d'immersió ens van traslladar, en definitiva, la seua preocupació i el seu dubte que l'administració educativa poguera garantir el manament contingut en el Decret 70/1989, d'ús i ensenyament de valencià en l'àmbit de l'ensenyament no universitari de propiciar l'ensenyament en valencià i, si escau, el compliment del projecte d'escolarització en valencià.

Iniciada la investigació, és va sol·licitar el preceptiu informe a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, Direcció General de Personal, que va ser remés al moment oportú i del qual cal destacar el següent:

"El Certificat de Capacitació faculta el professorat que l'obtinga per a l'ensenyament en valencià com a llengua vehicular en la totalitat dels nivells d'ensenyament no universitari i per a impartir l'àrea de valencià en educació infantil i en educació primària..."

"El Diploma de Mestre de Valencià faculta el professorat que l'obtinga per a impartir l'àrea de valencià en tots els nivells no universitaris..."

Sota les premisses apuntades per la reglamentació en vigor, ens trobem que el col·legi públic Miguel Hernández, de Sant Vicent del Raspeig (Alacant), disposa dels recursos de professorat següents:

Mestres d'Educació Infantil: quatre professors, dels quals n'hi ha dos que tenen el Diploma de Mestre de Valencià i un el Certificat de Capacitació.

Mestres d'Educació Primària: onze professors, dels quals n'hi ha set que tenen el Diploma de Mestre de Valencià i tres el Certificat de Capacitació.

Mestres especialistes: deu professors, dels quals n'hi ha vuit que tenen el Diploma de Mestre de Valencià.

Per tot això, i atés que el centre esta catalogat com a PIL/PIP, considerem que disposa dels recursos necessaris per a aplicar els programes d'ensenyament en valencià que té en funcionament."

El fet que els promotors de les queixes referides no formularen al·legacions a l'informe de la Direcció General de Personal Docent de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, no impediex a esta Institució analitzar els problemes generals plantejats pels promotors, per la qual cosa, tenint en compte que l'article 1.1 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges estableix, com a funció essencial d'esta Institució, la defensa dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, vam analitzar, des d'este àmbit competencial, la problemàtica plantejada i, sobre això, cal assenyalar que els problemes formulats en la queixa poden concretar-se en tres qüestions:

1. Dret dels alumnes i els seus pares que han elegit programes d'ensenyament en valencià o d'immersió lingüística, per tal que tots els professors del centre impartisquen les seues classes en valencià, com a llengua vehicular del

currículum.

2. Obligacions dels professors quant a l'ús de la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana.

3. Mesures exigibles a l'administració educativa quant a l'ensenyament en valencià.

I, amb relació a estes tres qüestions, cal realitzar les següents consideracions:

Hem de recordar que l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, tot adoptant les mesures necessàries per garantir-ne el coneixement, amb especial protecció i respecte a la recuperació del valencià.

L'Estatut d'Autonomia és remet a la llei per establir els criteris d'aplicació de la llengua pròpia en l'ensenyament, per la qual cosa la Llei Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, adoptada en compliment del mandat estatutari, amb l'objectiu de propiciar la utilització i ensenyament del valencià fins aconseguir la seua total equiparació amb el castellà, superant la relació de desigualtat existent i considerant l'ensenyament com a vehicle per a la recuperació del valencià, estableix una sèrie de mesures respecte d'això.

Entre estes mesures destaca l'obligació, continguda en el seu article 23.1, dels professors de conèixer les dos llengües oficials, el castellà i el valencià, ordenant un procediment de capacitació en valencià "progressiu mitjançant una política de voluntarietat, gradualitat i promoció professional per als professors que a l'entrada en vigor de la llei (2-XII-1983, l'endemà de la seua publicació en el DOGV) no tingueren un coneixement suficient del valencià".

L'augment en la demanda social d'ensenyament en valencià, juntament amb la nova concepció del sistema educatiu, tal com es reconeix en l'Ordre 5-II-97, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, comporten la necessitat que el professorat no universitari de la Comunitat Valenciana obtinga ràpidament la capacitació lingüísticotècnica que els permeta desenvolupar la seua tasca docent en les condicions adequades dins del sistema educatiu valencià, tant per impartir l'ensenyament de l'àrea de valencià com per usar el valencià com a llengua vehicular de les diverses àrees del currículum.

I, respecte d'això, cal recordar que l'article 5 de l'esmentada Ordre de 5-II-97 disposa que:

"El Certificat de Capacitació faculta el professorat que l'obtinga per a l'ensenyament en valencià com a llengua vehicular en la totalitat dels nivells d'ensenyament no universitari i per a impartir l'àrea de valencià en Educació Infantil i en Educació Primària..."

"El Diploma de Mestre de Valencià faculta el professorat que l'obtinga per a impartir l'àrea de valencià en tots els nivells no universitaris."

L'Ordre de 23-I-97, per la qual es regula el procés d'adscripció del cos de mestres als llocs de treball resultants de la nova ordenació del sistema educatiu estableix en

la seua disposició addicional segona el següent:

"1. En l'adscripció als llocs de treball dels centres d'Educació Infantil i Primària i vacants del 1r cicle d'Educació Secundària Obligatòria serà d'aplicació allò que s'ha establert en la Llei 4/1993, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià.

2. Amb relació al que s'ha establert en el punt anterior, els mestres que no estiguen en possessió de la titulació exigida tindran un termini de CINC ANYS per a obtindre-la, comptadors a partir de l'acabament del període d'aplicació de la LOGSE, previst per al curs escolar 2000-2001.

A este efecte la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència oferirà cursos de formació al professorat afectat, que s'impartiran als mateixos centres quan les sol·licituds superen la quantitat de 4, sufragant aquella les despeses que pogueren originar-se.

3. En aquells centres docents on no s'impartisca cap dels programes previstos en la normativa que desenvolupa la Llei d'ús i ensenyament del valencià, els professors que impartisquen docència en estos centres tindran un termini de DEU ANYS per a obtindre la titulació exigida, comptador a partir de l'acabament del període d'aplicació de la LOGSE, previst per al curs 2000/2001."

De conformitat amb tot això, i amb l'article 29 de la Llei Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, cal formular a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, amb caràcter general, i a través de les seues Direccions Generals de Centres Docents, d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística i de Personal, el següent SUGGERIMENT:

Que s'adopten totes les mesures que siguen necessàries, ordinàries i extraordinàries, per a garantir l'aplicació efectiva dels programes d'educació bilingüe en tots els centres finançats amb fons públics, de manera que, en tots els casos, els programes en valencià o d'immersió lingüística estiguen a càrrec de professors amb la capacitat suficient en valencià, i que es disposen les mesures pertinents per a dotar de professorat suficientment habilitat els centres que tinguen implantats programes d'immersió lingüística i programes d'incorporació progressiva, de manera que quede plenament garantit, no sols el dret a l'educació dels alumnes, consagrat constitucionalment, sinó el respecte, la promoció, i la protecció del valencià consagrat en l'article 3 de la norma suprema i en l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de forma que el dret a rebre l'ensenyament en esta llengua siga efectiu i es complisquen les previsions contingudes en l'article 19 de la Llei d'ús i ensenyament del valencià, pel que fa a la capacitat dels alumnes al final del cicle educatiu, per a utilitzar oralment i per escrit el valencià en igualtat amb l'altra llengua oficial, el castellà."

Amb relació a les queixes de referència i el suggeriment formulat en atenció a les mateixes de conformitat amb l'establert en l'article 29 de la Llei Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, a través de la seua Direcció General de Personal, ens

va manifestar que no era possible acceptar el suggeriment formulat per les següents raons:

"1. Que per part d'esta administració educativa ja s'estan adoptant totes les mesures necessàries per a garantir l'aplicació efectiva dels programes d'educació bilingüe en tots els centres finançats amb fons públics.

2. Que estes mesures en tot cas s'estan adoptant amb escrupolós compliment de la legalitat en vigor, no només en matèria de política lingüística sinó també en la reguladora de la funció pública docent valenciana, dins de la qual cal destacar les següents normes:

- L'Ordre de 23 de gener de 1997, reguladora del procés d'adscripció dels funcionaris pertanyents al Cos de Mestres en esta Comunitat, en el moment de la seua promulgació, als llocs de treball resultants de la nova ordenació del sistema educatiu, que estableix uns períodes transitoris durant els quals es permet al funcionari de carrera del Cos de Mestres, que ho era en aquella data, seguir participant en concursos de trasllats sense tindre el Certificat de Capacitació en Valencià, per a accedir a llocs de treball en centres docents amb programes d'ensenyament en valencià durant un termini de cinc anys, i de deu anys per als centres que no tinguen cap programa. Estos terminis conclouran en els anys 2.007 i 2.012 respectivament.
- La Llei de Funció Pública Valenciana, que en el seu article 9.4 estableix la necessitat d'acreditar els seus coneixements en valencià per a tots aquells que superen les proves d'accés a la funció pública, però sense que la falta de tals coneixements en nivell suficient siga causa que impedisca accedir a esta Funció Pública Valenciana, quedant obligats a seguir els corresponents cursos de perfeccionament els aspirants que hagen estat seleccionats i no acrediten tal nivell."

Una vegada estudiada la comunicació d'esta Direcció General, esta Institució va entendre que no s'aportaven elements nous que desvirtuaren els termes de les denúncies exposades pels promotors de les queixes ni els fonaments de la resolució formulada en forma de suggeriment pel Síndic de Greuges, ratificant en conseqüència íntegrament el contingut d'esta resolució.

I de conformitat amb l'article 24 de la Llei 11/1988, de 26 de novembre, reguladora d'esta Institució, i atés que no va ser possible una resolució de la Direcció General esmentada amb relació a les expressades queixes, hem inclòs este assumpte en l'Informe Anual a les Corts Generals després de comunicar-ho als interessats.

1.6. Queixes d'anys anteriors

Vam procedir al tancament i l'arxivament de les queixes assenyalades amb els n.ºs 991273 a 991348, les dos inclusivament, i acumulades, de les quals ja vam donar compte en la memòria de l'any 99 (pàg. 390) formulades per 76 pares i

mares d'alumnes del CP Bec de l'Àguila i 991367 a 991413, les dos inclusivament, de 45 pares d'alumnes del CP Miguel Hernández de Sant Vicent del Raspeig, en les quals fonamentalment expressaven que l'esmentat CP, catalogat com a PIL/PIP, tenia professorat sense els coneixements lingüístics suficients en valencià, fet que, en definitiva, comportava una discriminació als alumnes que lliurement havien elegit programes d'escolarització en valencià.

Estos pares i mares d'alumnes de línia en valencià i d'immersió ens traslladaven en definitiva la seua preocupació i els seus dubtes que l'administració educativa poguera garantir el manament contingut en el Decret 70/1989 d'Ús i Ensenyament del Valencià en l'àmbit de l'Ensenyament no universitari de propiciar l'ensenyament en valencià, i si escau, el compliment del projecte d'escolarització en valencià.

Esta Institució no és aliena als esforços realitzats des de l'administració pública educativa per a adoptar totes les mesures necessàries per a garantir l'aplicació efectiva dels programes d'educació bilingüe en tots els centres finançats amb fons públics, però el dret a l'educació dels alumnes, consagrat constitucionalment, i el respecte, promoció i protecció del valencià, consagrats així mateix en l'article 3 de la nostra Norma Suprema i l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia i el compliment de les previsions contingudes en la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, suposen, en definitiva, el compromís de les instàncies públiques, entre les quals està el Síndic de Greuges, de no escatimar cap esforç per a garantir, en tot cas, que l'aplicació efectiva dels programes de valencià o d'immersió lingüística estiguen a càrrec de professors amb capacitació suficient en valencià.

Concloes les actuacions seguides per esta Institució quant a les queixes assenyalades amb els núm. 991273 i acumulades, en què ens traslladaven la seua preocupació i el seu dubte que l'administració educativa poguera garantir el compliment del projecte d'escolarització en valencià, vam dictar resolució en forma de suggeriment a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, amb caràcter general, i a través de les seues Direccions Generals de Centres Docents, d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística i de Personal, en particular, del següent tenor literal:

"Que s'adopten totes les mesures que siguen necessàries, ordinàries i extraordinàries, per a garantir l'aplicació efectiva dels programes d'educació bilingüe en tots els centres sostinguts amb fons públics, de tal manera que, en tots els casos, els programes en valencià o immersió lingüística estiguen a càrrec de professors amb la capacitació suficient en valencià, disposant les mesures pertinents per a dotar de professorat suficientment habilitat els centres que tinguen implantats programes d'immersió lingüística i programes d'incorporació progressiva, de tal forma que quede plenament garantit, no només el dret a l'educació dels alumnes, consagrat constitucionalment, sinó al respecte, promoció, i protecció del valencià consagrat en l'article 3 de la Norma Suprema i en l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de tal manera que el dret a rebre l'ensenyament en esta llengua, siga efectiu, i es complisquen les previsions contingudes en l'article 19 de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, pel que fa a la capacitació dels alumnes al final del cicle educatiu, per a utilitzar oralment i per escrit el valencià en igualtat amb l'altra llengua oficial, el castellà."

No obstant això, hem de destacar que la resolució citada no va ser acceptada per l'administració educativa sobre la base de les següents raons, que transcrivim:

"Que per part d'esta administració educativa ja s'estan adoptant totes les mesures necessàries per a garantir l'aplicació efectiva dels programes d'educació bilingüe en tots els centres finançats amb fons públics.

Que estes mesures en tot cas s'estan adoptant amb escrupolós compliment de la legalitat en vigor no només en matèria de política lingüística sinó també en la reguladora de la funció pública docent valenciana, dins de la qual cal destacar les següents normes:

- L'Ordre de 23 de gener de 1997, reguladora del procés d'adscripció dels funcionaris pertanyents al Cos de Mestres d'esta Comunitat, en el moment de la seua promulgació, als llocs de treball resultants de la nova ordenació del sistema educatiu, que estableix uns períodes transitoris durant els quals es permet al personal funcionari de carrera del Cos de Mestres, que ho era en aquella data, seguir participant en concursos de trasllats sense tindre el Certificat de Capacitació en Valencià, per a accedir a llocs de treball en centres docents amb programes d'ensenyament en valencià durant un termini de cinc anys, i de deu anys per als centres que no tinguen cap programa. Estos terminis conclouran en els anys 2007 i 2012 respectivament.

- La Llei de Funció Pública Valenciana, que en el seu article 9.4 estableix la necessitat d'acreditar els seus coneixements en valencià per a tots aquells que superen les proves d'accés a la funció pública, però sense que la falta de tals coneixements en nivell suficient siga causa que impedisca accedir a esta Funció Pública Valenciana, quedant obligats a seguir els corresponents cursos de perfeccionament els aspirants que hagen estat seleccionats i que no acrediten tal nivell."

Si bé vam entendre que la comunicació rebuda no aportava elements nous que desvirtuaren els termes de les denúncies exposades pels promotors de les queixes, ni els fonaments de la resolució formulada per esta Institució, el contingut de la qual, vam ratificar íntegrament.

L'augment de la demanda social d'ensenyament en valencià comporta la necessitat que el professorat no universitari de la Comunitat Valenciana obtinga la capacitació tecnicolingüística suficient que els permeta realitzar la seua tasca docent en les condicions adequades dins del sistema educatiu valencià, tant per a impartir l'ensenyament de l'àrea de valencià com per a usar el valencià com a llengua vehicular en totes les àrees del currículum, naturalment i com no podia ser d'altra manera, respectant els períodes transitoris continguts en l'Ordre de 23 de gener de 1997.

En la queixa núm. 991437, en tramitació al tancament de la memòria 1999, pàg. 159, vam formular a la Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència un suggeriment del següent tenor literal:

"El Síndic de Greuges suggerix a eixa Direcció Territorial de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de València, que adopte les mesures oportunes per a evitar que, en algun cas, per la falta de comprovació dels documents exigits per a l'admissió d'alumnes, puguen ser lesionats els drets dels mateixos, prevalent interessos de determinades famílies o centres escolars i vulnerant l'objectiu de les disposicions reguladores de la matèria en qüestió, que no és una altra que el de garantir els drets dels alumnes a la llum de la Constitució i amb criteris d'igualtat."

En la queixa núm. 991199, formulada per la Sra. M.J.M., veïna de Lliria, substancialment ens exposava que tenia una filla de 5 anys d'edat, amb minusvalidesa física consistent en espina bífida, que li ocasionava falta de mobilitat, i emprava un caminador i a les cames duia ortesis. Esta menor estudiava en el CP San Miguel de Lliria, cursava tercer d'Educació Infantil i no tenia assignat un educador per a ajudar-la en els desplaçaments al centre i dins del mateix; la promotora manifestava que li va ser denegada esta petició. En l'actualitat, la tasca d'educador s'està complint esporàdicament acudint algun voluntari i de vegades la mare del menor.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a la Il·lma. Directora General de Centres Docents, el qual en síntesi deia que la nena M. es va escolaritzar mitjançant procés regulat per l'Ordre de 11 de novembre de 1994 de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en la qual s'establix el procediment d'elaboració del dictamen per a l'escolarització dels alumnes amb necessitats educatives especials, sent escolaritzada en el CP San Miguel de Lliria en el curs 1997/98 on continuava.

L'informe tècnic elaborat pel Servei Psicopedagògic Escolar V-7 va proposar que l'esmentada alumna anara a un centre ordinari amb els suports, recursos i condicions necessaris, entre estos, que disposara d'un educador encarregat de donar resposta a les necessitats sorgides de la seua malaltia, que el centre no tinguera barreres arquitectòniques.

La família va sol·licitar la seua escolarització en el CP San Miguel de Lliria, per ser el seu lloc de residència.

L'informe proposava que, de no ser possible l'escolarització en les condicions assenyalades, la nena fóra escolaritzada en el CP Fabián i Fur de Villar del Arzobispo, un centre que complix tots els requisits requerits pel SPE i naturalment la disposició de personal auxiliar per a donar resposta a les necessitats de la nena.

Es va proposar a l'Ajuntament de Lliria la remodelació de les escales d'accés a l'edifici d'Educació Infantil, els Serveis Socials van coordinar l'acció de dotar al servei de l'alumna d'una persona del voluntariat de l'associació de mestresses CYRIUS, que acudirien diàriament per a atendre en hores d'esbarjo durant el curs escolar. En este curs la funció la venia realitzant un objector de consciència.

Des de l'inici de la seua escolarització intervenien en el tractament de la nena una psicòloga i una psicomotricista del Gabinet Psicopedagògic Municipal.

L'Ajuntament va remodelar els accessos a l'edifici d'Educació Infantil i es va delimitar una zona d'aparcament a l'entrada del centre per a ús exclusiu de la família de la nena. Segons l'informe verbal de la professora tutora i els informes de la seua situació escolar, emesos conjuntament per la psicòloga i el director del centre, l'alumna es trobava totalment integrada en el grup.

Acabava l'informe indicant que “no calia oblidar que la utilització objectiva i adequada de recursos, aconsellava dotar-les comptabilitzant els interessos particulars amb els generals. En aplicació d'este criteri i d'acord amb els estudis de planificació educativa de la zona, cal recordar que procediria escolaritzar l'alumna en el CP Fabián i Fur de Villar del Arzobispo. Actuació esta que l'administració educativa està disposada a realitzar sempre que es dispose de la conformitat dels pares.”

D'este informe es va donar trasllat a la promotora de la queixa, que va manifestar que a ella i la seua filla han estat i estan ajudades en el CP San Miguel i els seus professors, serveis socials de l'Ajuntament de Lliria, i lluita perquè la seua filla minusvàlida tinga els mateixos drets i oportunitats que els altres nens. Que se solucione el seu problema i que no es pretenga resoldre'l enviant la seua filla a un centre a 25 km de la seua casa.

Al desembre de 2000, es va rebre un escrit de la interessada en el qual ens indicava que la seua filla tenia un educador assignat per la Conselleria, i que este educador, segons instruccions de la Conselleria, havia de ser compartit amb l'altre centre de la comunitat en què hi havia una nena discapacitada, per la qual cosa la seua filla quedaria desatesa quan esta educadora prestara servei a l'altre centre.

A la vista dels antecedents exposats, vam realitzar les següents consideracions:

Hem de destacar que la Constitució Espanyola, en el seu article 49, recomana als poders públics realitzar una política de previsió, tractament, rehabilitació en favor dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals caldrà prestar l'atenció especialitzada que requereixen i emparar per al benefici dels drets que en el seu Títol I reconeix a tots els ciutadans, entre ells, el dret a l'educació.

La Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu reconeix en el seu article 36 el dret que assistix a l'alumnat amb necessitats educatives especials, siguen temporals o permanents, a disposar dels recursos necessaris per a assolir, dins del sistema educatiu, els objectius establits amb caràcter general per a tots els alumnes.

L'article 37 de la mateixa Llei Orgànica disposa que, per a arribar a les finalitats assenyalades en l'article anterior, el sistema educatiu haurà de disposar de professors de les especialitats corresponents i de professionals qualificats, com també dels mitjans i materials precisos per a la participació dels alumnes en el procés d'aprenentatge i que adequaran les condicions físiques i materials dels centres a les necessitats d'estos alumnes.

La Llei Orgànica 9/1995, de 20 de novembre, de la participació, l'avaluació i el govern dels centres docents, en la seua Disposició Addicional Segona, referida a

l'escolarització d'alumnes amb necessitats educatives especials, aplicables a centres docents sostinguts amb fons públics, independents de la seua titularitat, estableix que "Les administracions educatives hauran de dotar els centres dels recursos necessaris per a atendre adequadament estos alumnes. Els criteris per a determinar estes dotacions seran els mateixos per als centres sostinguts amb fons públics".

Esta disposició és, d'altra banda, congruent amb el principi d'igualtat establert per l'article 14 de la Constitució.

Cal destacar que, segons té declarat el Tribunal Constitucional (STC 254/1993, de 20 de juliol), el fet que un determinat òrgan administratiu dispose o manque dels mitjans materials o de les atribucions competencials precises no servix per a destriar els drets d'un ciutadà, especialment si estos drets són declarats per la Constitució, i és deure tots els poders públics posar els mitjans organitzatius i materials necessaris per a l'exercici de tals drets.

De tot això es pot obtenir la següent conclusió:

Els alumnes amb necessitats especials, per patir discapacitats físiques, psíquiques o sensorials, entre altres causes, tenen dret que l'Administració Educativa els facilite l'accés als recursos, mitjans, materials o ajudes tècniques específiques necessaris per a la seua participació en el procés d'aprenentatge en condicions d'igualtat amb els altres alumnes, de manera que puguen assolir, dins del sistema educatiu, els objectius establerts amb caràcter general.

En el present cas, l'administració, després de reconsiderar va optar per assignar un educador per al CP San Miguel de Lliria, on està escolaritzada la menor M., si bé este educador atindrà igualment a una altra nena d'altre centre, i els possibles casos que pogueren produir-se.

Per tot això, ens vam veure obligats a recordar a la Il·lma. Dra. General de Centres Docents, l'obligació legal, que incumbix a l'Administració Educativa, de garantir als alumnes amb necessitats educatives especials escolaritzats en centres docents sostinguts amb fons públics, l'accés als mitjans tècnics precisos, amb els mateixos criteris en tots els centres d'educació especial o d'integració, siguen de titularitat de la Generalitat o concertats, perquè puguen assolir, dins del sistema educatiu, els objectius establerts amb caràcter general per a tots els alumnes. Recomanem perquè en els termes de l'anterior recordatori de deures legals s'adopten totes les mesures necessàries, incloses les pressupostàries, perquè les menors amb discapacitat dels col·legis públics San Miguel i San Vicent de la localitat de Lliria estiguen ateses per un educador encarregat de donar resposta a les necessitats de les menors durant el procés educatiu.

Estem pendents, en el moment de confeccionar la present memòria, de rebre contestació de l'administració referent a l'acceptació de la recomanació.

En la queixa núm. 991435, formulada pel Sr. J.B., president de la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Penyagolosa, se'ns plantejaven certes possibles irregularitats en articles concrets dels nous estatuts de COVAPA.

L'escrit el van dirigir primerament a la Direcció general d'Interior de la Conselleria de Presidència per entendre que en matèria d'associacions era de la seua competència, sense tindre resposta.

Admesa a tràmit la queixa, la Direcció General d'Interior de la Conselleria de Presidència va remetre informe del qual es desprenia que la qüestió estava sotmesa a la jurisdicció ordinària, i no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els drets constitucionals o que per la seua irregularitat infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució.

El plantejament de la queixa s'articulava sobre la base de sol·licitar la nul·litat dels nous estatuts del COVAPA aprovats en Junta General Extraordinària de data 29-05-99, que van ser aprovats per unanimitat.

En matèria d'Associacions és d'aplicació la vigent Llei 191/1964, de 24 de desembre, que tot i ser preconstitucional està adaptada a l'article 22 de la Constitució Espanyola. Establia en l'article 6.6 de la precitada Llei 191/1964 que "Els acords i actuacions de les Associacions que siguen contràries als Estatuts podran ser suspesos o anul·lats per l'autoritat judicial, a instància de part interessada o del Ministeri Fiscal".

L'article 11, del mateix cos legal, estableix el procediment, i indica en l'apartat 1r: "En totes les qüestions que en via administrativa se susciten sobre el règim d'Associacions, serà aplicable la Llei de Procediment Administratiu, i si escau, la del Contenciós Administratiu". En el seu apartat 2n: "En totes les altres qüestions en què forme part l'Administració, serà competència la jurisdicció ordinària".

En el present cas, l'administració no era part, ni podia intervindre, per tractar-se d'una qüestió juridicoprivada, sent competent la jurisdicció ordinària d'acord amb els preceptes anteriorment indicats de la Llei 191/1964, i no era possible, en conseqüència, la intervenció del Síndic de Greuges.

El promotor de la queixa núm. 991023 havia participat en el concurs oposició de trasllat de funcionaris docents del cos de professors d'Ensenyament Secundari, convocat per la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació de la Generalitat Valenciana. Manifestava, en definitiva, la seua disconformitat amb la llista oficial de baremació publicada, ja que, segons el parer de l'interessat, la puntuació era inferior a la qual li corresponia. Adjuntava documentació, que no va ser ben valorada, a pesar d'haver formulat les corresponents al·legacions.

L'informe de la Direcció Territorial de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació, en síntesi, ens indicava que l'interessat, funcionari públic de carrera del Cos de Professors d'Ensenyament Secundari, va participar en un procediment de mobilitat, convocat per l'administració educativa de la qual depenia, en atenció al que disposa el RD 2112/1998 de 2 d'octubre, pel qual es regulaven els concursos de trasllats d'àmbit nacional, i en l'Ordre del Ministeri d'Educació i Cultura de 28 d'octubre de 1998. I era la resolució de 6 de novembre de 1998 de la Direcció general de Cultura, Educació i Ciència, la norma procedimental que regulava la

participació d'este funcionari.

D'este informe es va donar trasllat a l'interessat, que va formular al·legacions. Estudiada la queixa, juntament amb la documentació aportada i l'informe emés per l'administració, no vam apreciar irregularitat de l'administració, que va actuar amb subjecció a la normativa vigent i en particular a la norma procedimental que va convocar este procediment de mobilitat.

En la queixa núm. 991036, el promotor, F.M.T., plantejava el seu desacord amb la llista d'aprovats en la primera prova del Concurs d'Oposició al Cos de Mestres de Primària, per l'Especialitat d'Educació Física, i considerant que havia fet un bon examen, va sol·licitar una revisió d'este i posteriorment certificat dels antecedents que obraren en l'acta de qualificació de la prova a la qual s'havia presentat.

De l'estudi dels fets descrits en la queixa, es va apreciar que la mateixa va ser presentada abans d'haver-se complert el termini que l'administració té per a donar resposta a les sol·licituds, de forma que en aquell moment no s'havia produït cap actuació irregular que justificara la nostra intervenció, per la qual cosa es va procedir a la suspensió del tràmit de la queixa en el moment actual, fins que ens informara del resultat de les seues peticions i de les contestacions de l'administració, per a, si escau, alçar-ne la suspensió o arxivar-la.

L'interessat va manifestar verbalment que acudiria a un advocat per a exercir les accions en via administrativa i, després d'haver transcorregut el termini suficient sense que F.M.T. ens informara si havia fet cap actuació administrativa o judicial a este efecte, i en no rebre contestació i no disposar d'elements d'investigació suficients es va procedir al tancament de l'expedient.

En la queixa núm. 991438, formulada per V.V.S., substancialment s'exposava que en dates 12 de setembre de 1998 i 7 de febrer de 1999 es va dirigir a l'Hble. Sr. Conseller de Cultura i Educació de la Generalitat Valenciana, i denunciava irregularitats en l'IES Luis Suñer d'Alzira. En concret, l'actuació d'un professor per incompliment reiterat de l'horari de tutories, enviant a casa els alumnes en hores lectives. Igualment, en este centre s'ofenia i injuriava l'alumnat en les classes públicament, i en altres ocasions se'ls prevenia d'estar ja suspesos abans de concloure el curs.

Tambe denunciava irregularitats en el procés d'elecció a director del centre, i que va ser agredit en una reunió de l'APA per un membre del mateix. Sol·licitava que últimament se li lliurara certificat d'actes presumptes, però no havia obtingut cap resposta.

Admesa a tràmit la queixa, l'Hble. Sr. Conseller de Cultura i Educació va remetre informe efectuat per l'inspector d'Educació, sobre els fets denunciats i còpia de l'escrit que va remetre el director del Gabinet del Conseller el 14 de juny de 2000 a l'interessat contestant als escrits del mateix de dates 12-9-1998 i 7-12-2000.

En l'informe de l'inspector d'Educació s'indicava que no apareixien faltes injustificades del professorat corresponent als mesos del curs 1997/98, ni en hores

de docència directa ni en les de tutoria. Segons entrevista amb el delegat del curs, ens va manifestar que el tutor assistia amb regularitat a les hores dedicades a la tutoria.

Sobre les injúries i ofenses a l'alumnat, no concretava qui, ni com s'ofenia els alumnes, i no hi havia cap escrit en el centre que denunciara cap càrrec directiu, professor, conserge, etc., per haver injuriat o ofés a algun alumne, i no es va trobar cap denúncia en els arxius del centre. El delegat del curs no recordava que en classe s'haguera produït cap acte per part del professorat que poguera qualificar-se d'injúries o ofensiu envers els alumnes.

D'este informe es despenia que no s'havia pogut constatar la veracitat de l'afirmació del denunciador sobre que alguns professors manifestaven a determinats alumnes que ja estaven suspesos abans de realitzar els exàmens, ni els professors entrevistats, ni el delegat de curs recordaven que s'haguera fet este advertiment a cap alumne per part del professorat.

Sobre les irregularitats en l'elecció del director del centre, constava que el Sr. V. va estar present en l'elecció, per la qual cosa, si haguera constatat les irregularitats que denunciava, podria haver-les fet constar en la reunió o bé haver impugnat l'acte.

Sobre l'agressió experimentada per l'interessat, feta per un pare d'un alumne en una reunió d'APA, havia d'haver cursat denúncia per agressió en la comissaria de policia, a més del que es poguera aplicar al cas d'acord amb els estatuts de la pròpia associació.

Pel que fa a l'escrit del director del Gabinet a l'interessat, en el qual la Conselleria de Cultura i Educació va iniciar un període d'informació prèvia, i va requerir informe a la Inspecció Educativa i, a la vista del mateix, va considerar que no procedia adoptar l'acord d'inici d'expedient, i considerava que no estava obligat a dictar resolució ni emetre certificat d'actes presumptes.

Dels precitats informes rebuts es va donar trasllat a l'interessat perquè formulara al·legacions, i no en va fer cap manifestació.

Estudiat amb tot detall el contingut de la queixa, els informe rebuts de la Conselleria de Cultura i Educació, s'apreciava irregularitat en no haver-se comunicat a l'interessat el resultat de la inspecció i donar-li termini per a efectuar al·legacions, d'acord amb els articles 68, 35 i 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, amb relació a la Disposició Transitòria Segona. Vam apreciar que la contestació donada pel Gabinet de la Conselleria a l'interessat no constituïa resolució administrativa, atés que este Gabinet no és un òrgan administratiu i manca per tant de competències per a resoldre. Tot això sense perjudi que tal contestació es va produir amb data 14 de juny de 2000 als escrits formulats amb dates 12-9-1988 i 7-2-1999, sent extremadament dilatat en el temps.

Per tot això ens vam veure obligats a recordar a l'Hble. Sr. Conseller de Cultura i

Educació el deure legal previst en els articles 68, 35 i 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú. Per mor dels precitats articles cal notificar a l'interessat l'informe de la Inspecció amb termini per a formular al·legacions i posterior resolució que s'adopte. Tot això a fi d'aconseguir la plena efectivitat dels drets constitucionals i les llibertats públiques.

Vam rebre escrit de l'Hble. Sr. Conseller de Cultura i Educació, en què acceptava la resolució i comunicava a l'interessat el resultat de la inspecció, donant-li termini per a efectuar al·legacions conforme a l'article 79 de la Llei 30/1992 de 26 de novembre de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, modificat per la Llei 4/99 de 13 de gener.

En haver estat acceptada esta resolució i resolta favorablement, es va procedir al tancament de la queixa.

La queixa núm. 990406, de la qual ja vam informar en l'exercici 99 (pàg. 167), va ser finalment arxivada, ja que no vam observar una actuació pública irregular que justificara la intervenció del Síndic de Greuges.

Així mateix, la queixa núm. 990368 (pàg. 169), sobre dos casos de discriminació que impedièn la integració de dos nens amb espina bífida, va ser resolta favorablement.

L'expedient que va donar lloc a la queixa núm. 991202 segueix pendent de les al·legacions dels interessats (pàg. 170).

En la pàg. 178 de la memòria corresponent a l'any 99, vam informar de la queixa núm. 990034, formulada per un psicòleg en situació de propietari definitiu en el Servei Pedagògic Escolar de la zona (SPE) C-5 de Sogorb, que no va formular al·legacions als informes de la Direcció General de Centres Docents, i es va determinar el tancament de l'expedient en quedar acreditat que l'administració pública havia actuat correctament.

Per idèntiques raons es va resoldre la queixa núm. 990175 (pàg. 182).

Vam donar per conclosa la investigació iniciada amb ocasió de la queixa núm. 990774, en constar que s'havia obert una via de solució amb el Defensor Universitari i totes les comunicacions girades al Sr. D.N. i F. van ser retornades a la Institució (pàg. 201).

De conformitat amb el que disposa l'article 30.4 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges, després d'informar a l'interessat de les actuacions practicades en ocasió de la queixa núm. 991204 (pàg. 202), i de les comunicacions rebudes a este efecte del vicerector d'Ordenació Acadèmica i Professorat, vam procedir al tancament de l'expedient, en no trobar justificat l'exercici per esta Institució de les prerrogatives que estipula la Llei 11/1988, en no qüestionar-se una actuació irregular de la Universitat d'Alacant.

La queixa núm. 990009, l'eix central de la qual girava al voltant del desacord que pares d'alumnes d'ESO de l'IES La Sénia de Paiporta amb l'horari existent en este centre docent per als alumnes de primer cycle d'ESO, per ser inferior al que se seguix en altres centres i als mínims exigits per la normativa vigent sobre això.

L'administració, en un primer informe, reconeixia que efectivament es complia un temps real lectiu inferior al que disposa l'article 26.1 i 2 de la resolució de 19 de juliol de 1998, de la Secretaria General i de les Direccions generals de Centres Docents i d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística i de Personal.

En considerar esta Institució que esta situació comportava, en primer lloc, l'incompliment de la disposició legal vigent referent a això, i que havíem de recordar el seu deure legal, i, en segon lloc, un perjuí en el dret a l'educació que tenen tots els ciutadans, que provoca un detriment en la qualitat de l'ensenyament i una discriminació amb la resta d'alumnes d'altres centres docents que sí que complixen l'horari lectiu, vam interessar a l'administració educativa una ampliació d'informació sobre les mesures adoptades, si escau, per l'administració per a corregir la desigualtat existent per realitzar un horari inferior al legalment establert. Per això en el moment de tancar la memòria de 1999, la queixa citada en la pàg. 178 estava pendent de la comunicació interessada.

Una vegada complit tot el tràmit procedimental, vam concloure la nostra actuació, ja que l'Administració Educativa va impulsar un estudi en el qual van participar el claustre de professors i el Consell Escolar del centre sobre "propostes d'organització horària general en l'IES La Sénia" i les conclusions del qual vam traslladar als autors de la queixa, que no van formular al·legacions, i que, en síntesi, es transcriuen a continuació:

"Atenent als resultats de les votacions en el claustre i el Consell escolar, com a proposta més viable d'horari general per al pròxim curs en l'IES La Sénia de Paiporta, el qual actualment existix. Este, en cas necessari, podria modificar-se canviant les hores d'entrada (8,15) i d'eixida (21,30) i la durada dels descansos (15 minuts) per a aconseguir períodes lectius de 50 minuts, però esta és una possibilitat que té com a inconvenient la no-idoneïtat de les hores d'eixida.

Durant el curs 1999/2000 i l'actual, 2000/2001, el centre manté l'anterior horari intensiu d'entrada a les 8,30 hores i eixides a les 14,39 al matí i d'entrada a les 14,39 i eixida a les 20,43 a la vesprada, amb mòduls horaris de 47 minuts de durada.

Per tant, el centre durant el curs 2000/2001 té el mateix horari general que tenia durant el curs 1999/2000, i això sobre la base de les següents CONSIDERACIONS:

El manteniment de la pressió escolaritzadora, amb les instal·lacions existents, impedeixen la normalització de l'horari general cap a la jornada partida i la durada dels períodes lectius de 50 minuts com a mínim. La situació del centre durant este curs 2000/2001 és d'una matrícula distribuïda en 39 grups i una disponibilitat de

26 aules. Este dèficit d'aules de matèries comunes, juntament amb la complexitat organitzativa de l'ESO, Batxillerats LOGSE i Cicles Formatius (que requereixen aules específiques), ha obligat al manteniment de l'horari especial.

Amb relació a això anterior és necessari assenyalar que en el curs 1999/2000 l'horari especial (l'actual) va ser informat favorablement pel claustre (57 vots a favor de 69 totals) i aprovat i sol·licitat pel consell escolar del centre per 11 vots a favor i 4 abstencions, enfront de 2 integrants que no van votar. Això ens dona una idea del grau de coincidència dels diferents sectors respecte al tipus d'horari general que ha de tindre el centre en les actuals circumstàncies.

Per al curs 2000/2001 el Consell escolar de l'institut, en reunió celebrada el 29 de juny de 2000, va aprovar per unanimitat continuar amb l'horari especial més amunt indicat, perquè continuen les circumstàncies que el justifiquen.

La preocupació dels pares dels alumnes reclamants i del Síndic de Greuges per garantir la màxima qualitat de l'ensenyament, és compartida per l'administració educativa i, en este ordre de coses, durant el present curs s'ha incrementat l'oferta en les àrees instrumentals (Castellà, Valencià i Matemàtiques) tant en 1r com en 2n cicle de l'ESO amb un total de 22 períodes lectius. D'altra banda, s'han desdoblant els grups d'ESO en les àrees d'Idioma Estranger, Tecnologia i Ciències Naturals, amb una cobertura total de 48 períodes lectius addicionals. Totes estes mesures vénen a millorar l'oferta educativa que, evidentment, redunda en la millora dels processos d'aprenentatge dels alumnes d'esta etapa. Independentment del que hem indicat anteriorment, i tal com s'indicava en la primera conclusió de l'informe de 4-2-2000, la disminució en el temps lectiu setmanal és compensable per l'aplicació dels mecanismes pedagògics i didàctics adequats que el centre ve fent durant la vigència de l'horari especial.

Una altra de les mesures per a aconseguir ampliar el temps setmanal de classe podria ser la modificació de les hores d'entrada i eixida i la durada dels descansos entre classes dels alumnes. La modificació de l'hora d'entrada i eixida en el torn del matí i en el de vesprada, com també la dels descansos, per a tractar d'incrementar la durada dels períodes lectius implicaria que els alumnes del torn de matí entraren a les 8,15 hores i acabaren a les 14,40 hores, i els del torn de vesprada entraren a les 14,45 hores i acabaren a les 21,10 hores, amb descansos de 20 i 15 minuts. Estes hores d'entrada i eixida dels diferents torns es consideren inadequades per a alumnes en l'edat escolar de l'ESO.

La situació d'infraestructures del centre no s'ha modificat en estos tres últims cursos, i la pressió escolaritzada es manté en altes cotes, per la qual cosa es produïx un dèficit d'aules que solament es pot defugir mitjançant el funcionament amb un horari especial com el que té autoritzat el centre. Conseqüència d'això és que es manté el dèficit setmanal d'1 hora i 30 minuts sobre el total de durada mínima per a l'etapa de l'ESO. Esta situació sols es podrà modificar amb l'augment d'aules o amb la disminució de grups. Això segon és difícil, ateses les perspectives de necessitats d'escolarització de la localitat, això primer depén de la planificació en dotacions d'infraestructures que la Conselleria tinga prevista per a la localitat.

S'està intentant millorar la qualitat de l'ensenyament a través de l'increment de suports en forma de desdoblaments i reforços de matèries instrumentals, que es mantindran i augmentaran durant els cursos següents.

Hi ha unanimitat en els òrgans col·legiats del centre sobre la necessitat de mantindre l'horari general actual, fins i tot amb els seus inconvenients, per ser el més adequat per a l'institut en la situació actual. No obstant això, cada curs es revisarà l'adequació de l'horari especial, i a mesura que es vagen donant les circumstàncies adequades, s'anirà adaptant per a aconseguir la seua normalització."

En la queixa núm. 991067, plantejada per J.S.G. d'Alacant, ens indicava que la seua filla de 10 anys era beneficiària de transport escolar i de menjador, però que tenia inquietud per si en el futur, d'acord amb una disposició recent de la Direcció de Centres Docents sobre el servei complementari de transport per als centres públics de titularitat de la Generalitat Valenciana per al curs 1999/2000, podia perdre l'ajuda.

No vam admetre la queixa, ja que de la mateixa no es despenia que haguera iniciat davant l'administració pública competent cap actuació per al reconeixement dels fets que, si s'escau, pogueren correspondre-li.

Per això, fins que l'administració no haja resolt de manera expressa la qüestió plantejada o es produïren retards injustificats que calguera resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació irregular d'aquells organismes competents, lamentàvem no poder intervindre.

En conseqüència, li vam suggerir a l'interessat que es dirigira prèviament a l'organisme competent en la matèria, a què feia referència en el seu escrit, on li podrien proporcionar una adequada informació sobre la qüestió plantejada i, en segon cas, els tràmits que calia seguir. En el supòsit que en esta tramitació es produïren les circumstàncies anteriorment descrites, vam indicar que podia dirigir-se de nou a esta Institució i vam procedir al tancament de la queixa.

La Resolució en forma de suggeriment realitzat a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en ocasió de la queixa núm. 991185, va ser acceptada en tots els seus termes i va ser del següent tenor literal:

"De conformitat amb tot això, i amb l'article 29 de la Llei Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, cal formular a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, amb caràcter general, i a través de les seues Direccions Generals de Centres Docents, d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística i de Personal, el següent SUGGERIMENT: Que s'adopten totes les mesures que siguen necessàries, ordinàries i extraordinàries, per a garantir l'aplicació efectiva dels programes d'educació bilingüe en tots els centres finançats amb fons públics, de manera que, en tots els casos, els programes en valencià o d'immersió lingüística estiguen a càrrec de professors amb la capacitació suficient en valencià, i que es disposen les mesures pertinents per a dotar de professorat suficientment habilitat els centres que tinguen implantats programes d'immersió lingüística i programes d'incorporació progressiva, de

manera que quede plenament garantit, no només el dret a l'educació dels alumnes, consagrat constitucionalment, sinó el respecte, la promoció i la protecció del valencià consagrat en l'article 3 de la norma suprema i en l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de forma que el dret a rebre l'ensenyament en esta llengua siga efectiu i que es complisquen les previsions contingudes en l'article 19 de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià respecte a la capacitació dels alumnes al final del cicle educatiu, per a utilitzar oralment i per escrit el valencià en igualtat amb l'altra llengua oficial, el castellà."

El Servei de Planificació Educativa de la Direcció general de Centres Docents ens va informar que no existix cap disposició legal que establisca ratios diferents per raó de modalitat lingüística o per agrupament d'alumnes de cursos diferents com pretenien els firmants de les queixes núm. 991184, 991147 i 991153, que reclamaven per al CP Les Rotes d'Altea (Alacant) el funcionament d'una unitat per curs, amb independència del seu nombre.

La decisió de l'administració educativa sobre això, no solament estava recolzada per la legislació vigent referent a això, concretament la Disposició Addicional Quarta del Reial Decret 1004/1991 de 14 de juny (BOE 26 de juny) pel qual s'establixen els requisits mínims dels centres que impartixen ensenyaments de règim general no universitaris, sinó pel claustre de Professors i pel consell Escolar.

Així mateix, la Direcció general citada va manifestar que el seu criteri, amb caràcter general i no discriminatori, era crear o habilitar unitats necessàries per a desdoblar aquelles unitats mixtes que, agrupant alumnat de dos cursos superaren els 20 alumnes i que en el moment que este fet es produïra, s'habilitaria en el CP Les Rotes o en qualsevol altre, siga urbà o rural en la modalitat de castellà o valencià les unitats que puguen correspondre, amb l'única condició que les instal·lacions ho permeten.

Després de celebrar-se una reunió a petició d'una de les firmants d'estes queixes, mare de dos alumnes afectats, amb el director General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, el cap de la Secció d'Educació Infantil i Primària del Servei de Planificació, per delegació de la directora general, més altres pares d'alumnes afectats, estos van reconèixer que les mesures adoptades eren ajustades a la Llei, i es va acordar el següent: "atés que el centre per al curs actual disposa de 22 unitats catalogades i 31 mestres, des del respecte a les competències del Consell Escolar, del Claustre de Professors, de la Inspecció Educativa i de la Direcció Territorial, esta Direcció general s'interessarà perquè la unitat mixta constituïda en la línia en valencià reba el suport de professorat que es requerisca a l'efecte de rebre una millor atenció educativa que compense els inconvenients produïts per l'agrupament. Tot això mitjançant la introducció d'aquelles modificacions que es consideren pertinents en l'organització del centre."

Esta Institució va considerar ajustada a dret l'actuació administrativa.

Es va determinar la no-admissió de la queixa núm. 990364, en entendre que atesos els termes genèrics en què estava plantejada, no contenia una pretensió concreta, sinó que manifestava el seu malestar per l'aplicació del nou sistema

educatiu i l'absència de finançament per a aplicar adequadament la LOGSE, sobretot, en la comarca de Xiva.

1.7. Queixes no admeses

- Queixes formulades per autoritats administratives en matèries relacionades amb les seues competències

La Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, planteja diversos supòsits en els quals el Síndic de Greuges no admetrà o rebutjarà les queixes que se li presenten.

Així, l'article 10 de l'esmentada Llei estableix que no podran presentar davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb assumptes de la seua competència. En este sentit, els professors formen part de l'administració educativa, el que els fa partícips del concepte d'autoritat pública.

Conseqüentment amb el que antecedit, la queixa núm. 201125 no podia ser admesa a tràmit, en estar formulada per un professor d'un IES d'Elx, en la qual ens donava compte de la seua preocupació pel fet que dos alumnes de l'esmentat centre educatiu, amb necessitats educatives especials per patir una malaltia degenerativa denominada "distròfia muscular de Duchenne", no pogueren assistir a classe per necessitar un professor de suport i un fisioterapeuta.

No obstant això, atesa la gravetat de l'assumpte i seguint el criteri mantingut per esta Institució al llarg de tota la seua trajectòria, d'examinar totes les reclamacions seguint el principi de, en cas de dubte, optar per l'admissió a tràmit i emparar en tot cas al ciutadà que es dirigix al Síndic de Greuges, vam iniciar la nostra investigació, i després de diverses gestions es va determinar el tancament de la queixa, ja que l'administració va procedir a dotar d'un professor de suport i fisioterapeuta tal com es demanava en la queixa per a estos alumnes que tenien greus problemes de motricitat i havien estat escolaritzats amb total normalitat.

Les queixes núm. 200141 i 201206, presentades davant esta Institució per J.A.P. de Torrevella i O.G. de València, els dos professors de sengles centres docents, no van poder ser admeses a tràmit, ja que de conformitat amb el que disposa l'article 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, tota persona natural o jurídica que invoque un interès legítim podrà dirigir-se a esta Institució, amb l'excepció prevista en el seu paràgraf segon en el qual estableix que "no podran presentar queixa davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb els assumptes de la seua competència."

En este sentit, els professors formen part del Claustre de Professors, òrgan de govern col·legiat dels centres docents, de conformitat amb el que estableix, entre d'altres, l'article 9 de la Llei Orgànica 9/1995, de 20 de novembre de la Participació, Valoració i el Govern dels Centres Docents, per la qual cosa no és possible admetre la seua queixa a tràmit.

Esta limitació d'accés porta causa directa del concepte institucional del Síndic de Greuges, constituït amb la finalitat de vetlar pels drets i llibertats, constitucionals i estatutaris, dels ciutadans en les seues relacions amb les administracions públiques o els ens subjectes a la seua tutela (article 24 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i article 1, amb relació a l'article 12, els dos de la Llei reguladora del Síndic de Greuges).

Els conflictes, per tant, que sorgisquen entre les distintes autoritats i òrgans administratius, com també entre les administracions públiques, han de resoldre's a través de les vies democràtiques i jurídiques competents, entre les quals no es troba, com hem assenyalat, la intervenció medidora d'esta Institució.

Per idèntiques raons, no van ser admeses a tràmit les queixes núm. 201106, 201168, 201014 i 201260, subscrietes respectivament per D.N.F. d'Elx, J.F.D.F. de València, per S.C. també de València, i pel director de l'Institut d'Ensenyament Secundari de Carcaixent, Presidents del Consell Escolar de dos Instituts d'Ensenyament Secundari, ja que, com ha quedat dit, tant el director, el claustre de professors com el Consell Escolar són òrgans de govern unipersonals dels centres docents.

No obstant això, i a pesar de la no-admissió inicial d'estes queixes, vam indicar als seus promotors la possibilitat que qualsevol interessat, ja siguen associacions de pares i mares d'alumnes o pares individualment, que no tinguen la condició d'autoritat pública en el sentit anteriorment assenyalat, puguen formular la queixa.

- No admissió per falta de fonament o per inexistència d'irregularitat administrativa

En la queixa núm. 200434, un veí d'Alacant plantejava el seu desacord amb la normativa legal vigent reguladora de l'accés a places escolars, oposant-se a donar dades fiscals, informar de la renda familiar, etc., però no plantejava una queixa contra una determinada actuació de l'administració. L'interessat va ser informat que el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, institució creada per la Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i regulada en la Llei 11/1988, de 26 de desembre, té com a funció intervenir en la defensa dels ciutadans els drets fonamentals dels quals hagen estat vulnerats per actuacions de l'administració pública. D'esta manera, perquè el Síndic de Greuges inspeccione l'actuació pública, cal que esta haja estat lesiva per als ciutadans. Amb relació al contingut de la queixa, és necessari assenyalat que esta Institució no és un òrgan consultiu, ni emet dictàmens o informes aclaridors de dubtes legislatius o altres aspectes, raó per la qual no vam poder pronunciar-nos sobre els punts plantejats.

- Altres supòsits de no-admissió: revisió de qualificacions

La disconformitat amb la decisió adoptada pel conjunt de professors del grup 4t E d'ESO en l'IES Berenguer Dalmau de Catarroja de no promocionar el seu fill per a l'expedició del Títol de Graduat en Educació Secundària, va donar lloc a la queixa núm. 201214, que no vam poder admetre, i li vam fer saber a l'autor de la mateixa que l'ESO és l'etapa que implica la finalització de l'educació obligatòria, en la qual els alumnes desenvolupen les capacitats necessàries per a prosseguir els seus estudis i integrar-se en la vida laboral, i, en este sentit, el Decret 47/1992 de 30 de març del Govern Valencià va establir el currículum d'ESO en la nostra Comunitat, determinant els objectius de l'etapa i de les distintes àrees que en estes s'impartixen, com també els continguts i criteris d'avaluació corresponents a cadascuna d'elles, que són els elements que configuren el currículum.

L'esmentat Decret disposa que l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat d'ESO es realitzarà des de les diferents àrees i matèries del currículum, que ha de ser contínua i integradora, de manera que permeta avançar a un alumne que haja aconseguit globalment els objectius educatius.

Així mateix, la Direcció General d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, recollint la preocupació referent al professorat, va iniciar un estudi per a facilitar orientacions i propostes per a ajudar els equips de professors que han d'avaluar i prendre decisions de promoció o repetició i el procediment per a decidir les qualificacions, la promoció i la proposta d'expedició del títol, va dictar la Resolució de 7 d'abril de 1998 (DOGV 17-4-98) per la qual es donen instruccions sobre la promoció i avaluació de l'alumnat d'ESO.

I, en este sentit, i de conformitat amb la resolució citada, l'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat és realitzada pel conjunt dels professors del respectiu grup d'alumnes, coordinats pel tutor i assessorats pel departament d'orientació del centre, i no pel Síndic de Greuges.

Conseqüentment amb tot el que antecedit, si bé entre els drets bàsics reconeguts als alumnes dels centres docents de nivells no universitaris, en el Decret 246/1991 de 23 de desembre, del Consell de la Generalitat Valenciana, figura que "el seu rendiment escolar siga valorat de conformitat amb criteris de plena objectivitat", la queixa formulada per J.R.P., disconforme amb els criteris d'avaluació i promoció del seu fill, no va poder ser admesa per esta Institució, ja que la decisió del conjunt de professors va ser adoptada col·legiadament, i en última instància implicaria formular criteris tècnics aliens a les prerrogatives de supervisió que la Llei 11/1988 de 26 de desembre atorga a esta Institució i la decisió final respecte a la no-promoció dels alumnes dels centres docents de nivells no universitaris, correspon a la Junta Avaluadora.

- Disconformitat amb els criteris d'avaluació i promoció d'alumnes d'ESO

La queixa núm. 200868, formulada per J.B.M. de Tavernes de la Vallidigna (València), que mostrava la seua disconformitat amb els criteris d'avaluació i promoció adoptats pel col·legi en el qual el seu fill J.B. estudiava, no va ser admesa a tràmit, ja que si bé entre els drets bàsics reconeguts a l'alumnat figura que "el seu rendiment escolar siga valorat amb criteris de plena objectivitat", la valoració i, si escau, la promoció dels alumnes d'ESO, implica formular criteris tecnicocientífics aliens a les prerrogatives de supervisió que la Llei 11/1988 de 26 de desembre atorga a esta Institució.

L'avaluació dels aprenentatges de l'alumnat ha de ser realitzada pel conjunt de professors del respectiu grup d'alumnes, coordinats pel tutor i assessorats pel departament d'orientació del centre, i no pel Síndic de Greuges.

En la queixa núm. 200504, el seu promotor denunciava que el sistema de baremació establert per la Conselleria d'Educació i Ciència per a l'accés a Educació Infantil i Primària li semblava injust, per la qual cosa ens vam posar en contacte amb ell per a comunicar-li que una vegada estudiat amb tot deteniment l'assumpte que sotmetia a la nostra Institució, no s'observava una actuació de l'administració que implicara infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret o legitimara la intervenció del Síndic de Greuges.

La mera disconformitat o desacord amb el contingut d'una disposició legal com és el Decret 27/1998, de 10 de març del Govern Valencià, no podia, per si sola, motivar la nostra intervenció.

No obstant això li vam significar que la Constitució Espanyola en el seu art. 27.1, reconeixia, alhora, la llibertat d'ensenyament i el dret a l'educació, i la filosofia que inspirava el Decret 27/1998, de 10 de març, era l'establiment de criteris que garantiren amb efectivitat l'absència de discriminació en l'elecció del centre que hauria de realitzar l'alumnat. Els criteris prioritaris que establia l'article 14 del precitat Decret eren tres i un d'ells era les rendes anuals de la unitat familiar, també existien altres criteris complementaris com la minusvalidesa psíquica, física o sensorial de l'alumne, etc. Per tot això esta Institució no podia compartir el seu criteri en el sentit que la baremació establida en la norma aplicable fóra injusta o inconstitucional, sinó tot el contrari, els criteris de baremació pretenien evitar qualsevol discriminació i per a això era obligat beneficiar els col·lectius més desprotegits.

- Inexistència d'actuació administrativa

Amb relació a la queixa núm. 201232, contra l'actuació de la Conselleria d'Educació, i, atesos els termes genèrics en què es va plantejar, no vam poder admetre-la a tràmit, ja que no es va determinar una actuació concreta de l'administració educativa que vulnerara específicament els drets i llibertats compresos en el Títol I de la Constitució Espanyola i en l'Estatut d'Autonomia, la

defensa de la qual té encomanada esta Institució.

La missió del Síndic de Greuges, tal com estableix la Llei Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, és vetlar pel compliment i respecte dels drets i llibertats dels valencians i, per això, es configura com un mecanisme de control extern respecte als actes i resolucions de l'Administració Pública Valenciana i dels òrgans i serveis que d'ella depenen, amb la finalitat de garantir la seua legalitat i transparència, sense que en el cas que es planteja s'al·legue cap acte o resolució determinada que pugua ser objecte de supervisió.

No obstant això, esta Institució va considerar importants els temes plantejats, i de fet, són constants les resolucions formulades pel Síndic de Greuges a l'Administració Pública Valenciana perquè es complisquen escrupolosament els requisits establits, amb caràcter general en la LOGSE, en el sentit que es disposen els recursos necessaris i s'adopten les mesures ordinàries i extraordinàries que permeten adaptar l'actual xarxa de centres docents a les noves necessitats fixades per la LOGSE, a fi de completar el denominat mapa escolar i l'adequació de les plantilles dels centres docents en els terminis marcats per esta llei, de manera que, en tot cas, pugua garantir-se un ensenyament de qualitat, ja que la limitació de recursos per a completar el mapa escolar i adaptar l'actual xarxa de centres docents a les necessitats determinades per la nova ordenació del sistema educatiu, condiona inevitablement el dret a l'educació consagrat constitucionalment en l'article 27 de la Constitució Espanyola.

- Disconformitat amb la qualificació obtinguda en les proves de grau mitjà de coneixements de valencià

El Sr. V.I.L.L.I. exposava, en la queixa núm. 200889, la seua disconformitat amb la qualificació obtinguda en les proves de grau mitjà de coneixements de valencià.

Després d'un detingut estudi de l'escrit inicial de queixa i de la documentació obrant en l'expedient, vam haver de determinar la no-admissió, ja que si bé la qualificació efectuada per la Junta Qualificadora de Coneixements de Valencià és un veritable acte administratiu que manifesta un juí públic sobre l'aptitud o no de l'interessat, i tenint dret els alumnes a impugnar, reclamar o recórrer contra la mateixa, com també a ser valorat amb criteris d'objectivitat, el promotor havia interposat dins del termini i en la forma escaient sengles reclamacions davant el President de la Junta Qualificadora i el Conseller d'Educació, que van ratificar la qualificació de "no apte".

En definitiva, el dret del promotor de la queixa a exigir la revisió de l'examen i la qualificació havia estat plenament garantit i la Institució del Síndic de Greuges no pot convertir-se en una instància revisora d'exàmens, perquè, com ja hem dit en altres ocasions, això implicaria imposar el seu criteri sobre el dels professionals, qüestió esta que excedix de les competències que té atribuïdes per la seua llei reguladora.

2. ENSENYAMENT UNIVERSITARI

2.1. Accés als estudis universitaris

L'escrit de queixa firmat per A.S., d'Alacant, registrat amb el núm. 200803, exposava que en el curs 98/99 va superar la prova de selectivitat de la Universitat d'Alacant amb una qualificació global de 7,33 punts, obtinguda de conformitat amb les normes de baremació vigents en l'esmentat curs, i no havia pogut accedir als estudis desitjats.

Que després de l'entrada en vigor del Reial Decret 1640/1999, i tenint intenció de presentar preinscripció per a optar de nou a estos estudis, considerava que la normativa vigent comportava un greuge comparatiu, en ponderar la qualificació global de la prova i la nota mitjana de l'expedient acadèmic, ja que este compta un 60% de la qualificació global enfront del 40% de la nota de selectivitat; enfront del previst en la normativa anterior en la qual l'expedient acadèmic li ponderava amb un 50% i l'examen de selectivitat l'altre 50% restant, provocant amb això una avaluació global en les notes mitjanes, de manera que dificultava l'accés als estudis elegits.

Després de ser admesa a tràmit vam interessar informe referent a això a l'Excm. i Mgfc. Sr. Rector de la Universitat d'Alacant i que ens va ser remés en forma, donant compte de les raons legals (Reial Decret 1640/1999) per les quals no era possible accedir a les pretensions de l'autor de la queixa.

Este informe exposava, succintament, el següent:

"Amb data 27 de juny de 2000 va rebre de la Direcció General d'Ensenyaments Universitaris i Investigació (cap del Servei de Gestió i Administració Universitària) de la Conselleria, transcripció de l'informe emés pel servei Jurídic "Sobre la modificació de la qualificació definitiva dels alumnes que es van presentar a les proves d'accés en cursos anteriors a l'entrada en vigor del Reial Decret 1640/1999", en el qual s'assenyala: "L'article 14.6 del Reial decret 1640/1999, inclòs dins del precepte relatiu a la qualificació i nota mitjana, estableix la forma de ponderar la qualificació global de la prova i la nota mitjana de l'expedient acadèmic, per a obtindre la qualificació definitiva per a accés als estudis universitaris. A diferència del supòsit previst en la disposició transitòria segona (possibilitat que els alumnes que hagen superat COU o obtingut la revalidació pel mateix dels estudis estrangers poden presentar-se a la prova d'aptitud amb la seua normativa específica), en la qual es preveu expressament l'aplicació de l'article 14.6 per a calcular la qualificació definitiva per a l'accés als estudis universitaris, res es diu per a aquells casos en els quals els alumnes ja hagen superat la prova d'accés, per la qual cosa, en faltar una disposició específica, cal entendre que no procedix tornar a calcular la qualificació, ja que la qualificació definitiva serà l'obtinguda d'acord amb la regulació anterior".

El meritat informe és desfavorable a les pretensions del Sr. S., i seguint per part d'esta Universitat el criteri fixat per la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, així se li comunica per part del Vicerector d'Alumnat per escrit de data 5 de juliol de 2000."

De conformitat amb el que disposa l'article 30 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, vam informar a l'interessat del resultat de les investigacions practicades amb motiu de la tramitació de la queixa, com també de la comunicació rebuda de la Universitat, donant per conclosa la investigació iniciada a este efecte, ja que, analitzada detingudament la comunicació rebuda de la Universitat, vam considerar que la mateixa estava ajustada a dret, ja que no es va acreditar una actuació administrativa que implicara infracció de l'ordenament jurídic o que impedira o menyscabara l'exercici dels drets i llibertats la tutela de les quals té encomanada el Síndic de Greuges, i atés que, d'altra banda, el promotor no va formular al·legacions a l'esmentat informe.

Amb relació a la petició d'informe sobre les queixes núm. 200832, 201078 i 201096, subscrietes respectivament per C.R.G., J.M.S.M. i M.G.N., referents a l'aplicació d'un contingent per a l'accés a la Universitat de persones majors de 25 anys, la Universitat d'Alacant, a través del vicerector d'Alumnat, ens va significar el següent:

"Primer. En virtut del que estableix l'article 24 del Reial Decret 704/1999, de 30 d'abril (BOE d'1 de maig de 1999), pel qual es regulen els procediments de selecció per a l'ingrés en els centres universitaris dels estudiants que reuneixen els requisits legals necessaris per a l'accés a la Universitat, els estudiants majors de vint-i-cinc anys que hagen superat les proves específiques d'accés a la Universitat tenen una reserva de places en nombre no inferior a l'1% ni superior al 3% de les disponibles en els ensenyaments als quals puguen tindre accés.

Segon. Amb l'entrada en vigor del Reial Decret 69/2000, de 21 de gener (BOE de 22 de gener de 2000), que deroga l'anterior, se seguix mantenint el contingent de reserva per a estudiants majors de vint-i-cinc anys, i s'estableix en els mateixos termes que en la normativa anterior, no inferior a l'1% ni superior al 3%.

Tercer. L'Ordre de 29 de maig de 2000 (DOGV de 9 de juny), per la qual es regulen els procediments d'admissió a ensenyaments universitaris a la Comunitat Valenciana, concreta, en el seu apartat 4 g), en un 3% la reserva de places per a majors de vint-i-cinc anys que hagen superat les proves específiques d'accés a la Universitat en el curs 1999/2000.

Quart. Tota la normativa d'aplicació ressenyada amb anterioritat són disposicions de caràcter general, publicades en els diaris oficials corresponents i, per tant, de general coneixement, el que fa poc admissible al·legar desinformació. A més, durant el mes d'abril, i amb motiu de la notificació als interessats de la qualificació obtinguda en les proves d'accés, s'informa que la superació dels exàmens i, si escau, del curs d'orientació i iniciació, no implica necessàriament l'accés als estudis d'Infermeria, ja que s'està pendent de la concreció del percentatge de reserva.

Cinquè. L'article 103 de la nostra Constitució disposa que l'administració pública haurà d'actuar amb submissió plena a la llei i al dret, per la qual cosa esta Universitat no pot ignorar el que la normativa d'aplicació recull respecte al contingent de reserva per a l'accés de persones majors de vint-i-cinc anys."

I la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, a la qual també ens vam dirigir, va informar en el següent sentit:

"Tant el Reial Decret 69/2000, de 21 de gener, com l'Ordre de 29 de maig, de la Conselleria de Cultura i Educació, per la qual es regulen els procediments d'admissió a ensenyaments universitaris a la Comunitat Valenciana, són d'aplicació per als procediments d'ingrés en la Universitat per al curs 2000/2001.

L'article 13, de l'esmentat Reial Decret, disposa que, quan la demanda de places siga superior a l'oferta, les universitats reservaran anualment un nombre determinat de places i correspon a la comunitat autònoma, a proposta de les universitats situades en el seu territori i dins dels límits fixats en esta disposició, la determinació exacta de les places reservades.

Per la seua banda, l'article 19 de l'esmentada disposició estableix per als majors de 25 anys, que hagen superat les proves d'accés, la reserva de places en nombre no inferior a l'1% ni superior al 3% de les disponibles en els ensenyaments a què estos estudiants puguen tindre accés.

Dins de l'habilitació legal continguda en esta disposició, l'Ordre de 29 de maig de 2000, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual es regulen els procediments d'admissió en ensenyaments universitaris i, d'acord amb els criteris proposats per les universitats valencianes, determina en el seu article quart una reserva a la universitat per a majors de 25 anys, límit màxim previst en l'esmentat Reial Decret 69/2000.

Per tant, ja que l'Ordre de 29 de maig de 2000 entrarà en vigor amb posterioritat a la data de realització de les proves d'accés per a majors de 25 anys, el referit Reial Decret 69/2000 estava vigent i ja fixava el 3% com a límit màxim de les places que calia reservar; en conseqüència, el procediment de selecció per a l'ingrés en els centres universitaris per al curs 2000/2001 es va realitzar d'acord amb els criteris establits en el mateix."

Després de donar trasllat als interessats, les queixes van quedar pendents de la seua definitiva resolució i de les al·legacions que, si escau, remetem els autors de les mateixes.

2.2. Beques, ajudes i subvencions

La queixa núm. 200510 va ser plantejada per M.A. d'Almussafes, i en ella ens referia que, el dia 29 d'octubre de 1999, va presentar en la Delegació Territorial de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de València un escrit dirigit al Director General, en el qual feia constar la seua disconformitat per haver-se-li concedit només 9.525 pessetes de les 38.097 pessetes de l'import de la matrícula de Veterinària en la Universitat Privada CEU San Pablo adscrita a la Universitat Politècnica de València i que el fet de cursar estudis de Veterinària en una Universitat privada estava motivat pel fet que no hi havia a la Comunitat Valenciana universitat pública on poder fer-los, per la qual cosa considerava una

discriminació que li concediren una quarta part de l'import de la matrícula, a pesar de l'esforç que li implicava estudiar fora del domicili familiar. No va rebre resposta a este escrit. Per això, prèvia admissió a tràmit es va sol·licitar informació al Director General d'Ensenyaments Universitaris i Investigació de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, el qual ens va manifestar que mitjançant l'Ordre de 28 de juliol de 1998 de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència es van convocar beques per a la realització d'estudis universitaris durant el curs acadèmic 1998/1999 en les universitats de la Comunitat Valenciana. L'autor de la queixa va sol·licitar una beca per a la realització dels estudis de la Llicenciatura en Veterinària, per al curs acadèmic 1998/99, i d'acord amb el que disposa la base setzena de l'Ordre de 28 de juliol de 1988, es va dictar la resolució de 19 de juliol de 1999 de la Direcció general d'Ensenyaments Universitaris i Investigació per la qual es va fer pública la relació provisional de beneficiaris i de sol·licituds denegades, i per la qual es va acordar exposar esta relació en els taulers d'anuncis de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en els de les Direccions Territorials de la Conselleria i en els dels rectorats de les universitats de la Comunitat Valenciana, i es va concedir un termini d'al·legacions que finalitzava el 31 de juliol de 1999. El promotor no va presentar cap al·legació en el termini corresponent.

Mitjançant resolució de 7 d'octubre de 1999 (DOGV núm. 3612, de 26.10.99) de la Direcció General d'Ensenyaments Universitaris i Investigació, es van adjudicar les beques per a la realització d'estudis universitaris durant el curs acadèmic 1998-99 en les Universitats de la Comunitat Valenciana i M.A. no va presentar cap dels recursos que corresponien contra l'esmentada resolució. També ens acompanyava còpia de l'escrit que amb data 16 de juny de 2000 es va remetre M.A.

De tot això vam donar trasllat a l'autor de la queixa, que no va fer al·legacions ni va aportar elements nous que aconsellaren continuar la nostra investigació, per la qual cosa vam procedir a tancar l'expedient.

3. QUEIXES NO ADMESSES

- No admissions per no reunir les queixes condicions formals o objectives per a iniciar una investigació

La Sra. S.M. i 41 firmants més van presentar la queixa núm. 200195, com a alumnes d'Antropologia de la Universitat Miguel Hernández d'Elx. En el seu escrit ens transmetien les seues reivindicacions que relataven amb detall i, així mateix, esmentaven que les reivindicacions plantejades a esta Institució van ser exposades prèviament al coordinador, a la Direcció de Departament, al degà de la Facultat, al Vicerectorat de Centres i Alumnat i al rector president de la Universitat Miguel Hernández d'Elx, i van obtindre respostes negatives, però no aportaven cap còpia d'estos escrits. Per això, per tal de poder estudiar l'assumpte plantejat per l'autora i els seus companys, i informar-los sobre la seua possible admissió, li vam demanar que ens facilitara còpia dels referits escrits i també de les respostes donades per les diferents instàncies precitades.

Transcorregut el termini atorgat a este efecte sense que els escrits requerits foren aportats, vam arxivar l'expedient.

IV. SANITAT

Introducció

Al llarg de l'any 2000, s'han presentat 33 queixes en matèria sanitària, de les quals solament 23 van ser admeses. La resta no van ser admeses per tractar-se, bàsicament, de supòsits de disconformitat amb sentències judicials, valoracions tecnicocientífiques o per tractar-se de queixes extemporànies.

El punt de partida d'este apartat el constituïx l'article 43 de la Constitució Espanyola de 1978, que reconeix a tots els ciutadans el dret a la protecció de la salut.

Així, més de la meitat de les queixes admeses a tràmit incidien sobre dos problemàtiques fonamentals: d'una banda, les llistes d'espera i, d'una altra banda, la pràctica professional.

Pel que fa a les llistes d'espera, per a esta Institució, l'existència de considerables esperes per a les consultes i, amb això, per a conèixer el diagnòstic de les dolències que patixen els ciutadans i prescriure el tractament mèdic adequat, s'aparta dels principis d'eficàcia i celeritat en què ha d'inspirar-se l'actuació de les administracions públiques.

Quant a la segona qüestió, les pràctiques professionals, algunes de les actuacions denunciades en les queixes, entenem que podrien vulnerar l'article 15 de la Constitució, que prohibix el sotmetiment a tractes inhumans o degradants, com també, l'article 10 de la Llei 14/1986 de 25 d'abril, general de sanitat. En este sentit, s'ha suggerit per esta Sindicatura, l'adopció de les mesures oportunes dirigides a la consecució d'un tracte als usuaris, per part del personal al servei de les institucions sanitàries, que es limite al marc constitucional, tant en respecte com en dignitat.

Així mateix, hem insistit, davant els responsables sanitaris, perquè vetlen pel respecte dels drets dels usuaris, informant-los de les seues obligacions i orientant-los per a atendre les seues necessitats.

D'altra banda, cal destacar que, al llarg de l'any 2000, s'han iniciat investigacions relatives al funcionament de l'assistència sanitària extrahospitalària, davant situacions d'urgència vital i emergents que puguen produir-se.

Altres aspectes analitzats són els relatius a problemes de canvi d'especialista; reintegraments de despeses per assistència sanitària amb mitjans aliens a la Seguretat Social; targeta d'assistència sanitària i dret d'accés a les històries clíniques i la resta de dades mèdiques.

1. ASSISTÈNCIA SANITÀRIA

1.1. Llistes d'espera

- Retard en l'assistència hospitalària

La queixa núm. 200163 expressava el descontent de l'autora, ja que el dia 14 de febrer de 2000 van acudir al Servei d'Urgències de l'Hospital de la Vila Joiosa amb la xiqueta N., de quatre anys, en estat febril. Després d'esperar tres quarts d'hora, els va atendre el pediatra, el Dr. B.S., amb un tracte desagradable i poc humà, i posteriorment a fer-li les proves, va redactar un informe en què, com que no coneixia el motiu de la infecció detectada en l'anàlisi d'orina, els informava que no era res greu i aconsellava que se n'anaren a casa.

Admesa la queixa, es va sol·licitar informació al director general d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat sobre estos fets i, concretament, sobre el temps d'espera en Urgències, el tracte rebut, si el malalt disposava de llit en què descansar, informació donada als familiars i facilitació d'informes clínics als mateixos.

Aquella administració ens va comunicar el que segueix:

"1. La xiqueta, N., va ser atesa en el Servei d'Urgències de l'Hospital de la Vila Joiosa el passat dia 14 de febrer de 2000 i, segons consta en el registre d'Urgències i RG, l'hora d'entrada fou a les 23.06 h, afectada de febre de 3-4 hores d'evolució.

2. Segons ens referix el facultatiu, "el pare va irrompre en el box de pediatria demanant assistència mèdica immediata i, atés que estaven atenent un altre pacient, li van indicar, en termes correctes, que s'estiguera a la sala d'espera i que mentrestant se li anara prenent la temperatura. Una vegada conclosa la valoració de l'altre xiquet, es va atendre N., encara que hi havia altres xiquets esperant. Després de l'exploració i la realització de la història clínica, es va sol·licitar una radiografia de tòrax i una analítica general (sang i orina), que es va registrar al laboratori a les 00.13 h.

3. Pel que fa al tracte, el facultatiu referix que en tot moment va ser correcte i respectuós. El Servei de Pediatria i el seu cap de Servei ens informen que la impressió causada pel facultatiu és el d'una persona atenta, amb un tracte correcte i excel·lent amb els xiquets i els seus familiars, com també amb el personal del Servei, i que els estranyaven les manifestacions exposades pels familiars de la queixa.

4. Una vegada més, segons el facultatiu, la xiqueta va rebre tractament antitèrmic i, atés els seu bon estat general, va romandre a la sala d'espera pediàtrica acompanyada dels seus pares, mentre es rebien les proves complementàries sol·licitades. Els pares van ser informats dels resultats de les mateixes, en què hi havia indicis o evidències indirectes (lleugera leucocitosi amb PCR normal) d'una infecció, l'origen probable de la qual eren les vies respiratòries altes. Així mateix, van ser informats de l'existència d'una discreta leucocitúria que no era causa suficient de la síndrome febril.

5. Pel que fa a la informació donada als familiars, el facultatiu ens comenta que sobre la base de l'exploració física, les proves complementàries i després d'haver-ho comentat verbalment amb el pediatra de guàrdia, es va decidir, atés el bon estat general de la xiqueta i la situació pràcticament sense febre (37,2° C), donar l'alta amb tractament antitèrmic i antibiòtic i la necessitat de nova valoració a l'endemà pel seu pediatra. En donar l'alta es va lliurar als pares de la pacient una còpia de l'informe d'Urgències en què quedaven detallades les dades de l'interrogatori, l'exploració, els exàmens complementaris, com també el tractament prescrit. Adjuntem còpia de l'informe d'Urgències.”

De tot això vam donar trasllat a la interessada, que no va aportar cap al·legació, fet que va motivar la conclusió de la nostra investigació i, fonamentalment, per no desprendre's cap actuació irregular de l'Administració.

Ens manifestava el Sr. J.G., de València, en la queixa núm. 201035, la seua preocupació, atés que el dia 17 de setembre de 1999, l'especialista en traumatologia, el Dr. E., del Centre d'Especialitats Juan Llorens, va sol·licitar a l'autor de la queixa que li feren, en l'Hospital General Universitari de València, una densitometria òssia, i el dia 21 de gener de 2000, en no rebre cap avís per a fer-li la prova, va presentar un full de reclamació davant aquell Hospital, ja que l'havien informat verbalment que hi havia gent esperant des de l'any 98. Així mateix, el Servei d'Informació d'aquell Hospital tenia un sistema de nombres per a ser atés, i calia esperar de tres a quatre hores per a ser informat.

Admesa la queixa a tràmit, vam sol·licitar a la Direcció General d'Atenció al Pacient que ens informara quan se li anava a fer la prova de densitometria al Sr. J.G.N., i quines mesures s'havien adoptat per a reduir la demora existent en el Servei d'Informació de l'Hospital General Universitari de València.

Aquella administració ens va comunicar que la densitometria era una prova amb una alta demanda i, en eixa Àrea de Salut, solament hi havia la possibilitat de ser feta en eixe Centre. S'havia posat en marxa un programa de recuperació de la demora, ampliant la capacitat existent a la vesprada. En virtut de tot això, la data assignada a este pacient per a fer-li la prova era el pròxim dia 29 de novembre.

D'altra banda, en l'Hospital hi havia diversos punts d'informació i atenció al pacient, en què es podien atendre este tipus de consultes. No obstant això, els temes específics eren derivats a una zona central. A fi d'evitar que en determinats moments pogueren produir-se excessives demores en l'atenció, s'havia reforçat l'estructura de personal que atenia els punts més demandats. Així mateix, s'havia fet una senyalització de l'Hospital per a evitar desorientació dels pacients en la localització d'unitats en l'Hospital i es procurava evitar situacions com la que va motivar la realització d'esta consulta per part de l'usuari.

Vam donar trasllat d'esta informació a l'autor de la queixa, i vam donar per tancada la nostra investigació en haver-se resolt el seu problema.

Es va dirigir a nosaltres el Sr. F.H, d'Almoradí, en la queixa núm. 201116, per a manifestar-nos que la seua esposa estava en llista d'espera més d'un any per a ser operada dels malucs i, el passat dia 15 de juny la van avisar de l'Hospital d'Elx per a fer-se les anàlisis, sense que haguera tornat a tindre notícies sobre quan es faria la intervenció; tenia 74 anys i esta situació lesionava el seu dret a la salut.

Admesa la queixa, vam sol·licitar a l'Hospital d'Elx que ens informara de la data aproximada de la intervenció, i este ens va comunicar que, fetes les oportunes investigacions pel Servei d'Admissió (adjunta informe) i pel mateix subdirector mèdic (conversa telefònica amb la família), va poder assegurar que si s'acollia al Pla de Xoc podria ser intervinguda en el primer trimestre del 2001, però si no acceptava este Pla, difícilment podria ser intervinguda abans del tercer trimestre del 2001, atés el volum de pacients amb idèntica patologia pendents d'intervenció des de 1999, i fins i tot algun des de 1998.

De tot això vam donar trasllat a l'autor de la queixa i estem pendents de les seues al·legacions.

- Demora en la realització d'un TAC

En la queixa núm. 200657, un veí de la localitat d'Almoradí (Alacant) ens exposava que com a conseqüència d'una infecció d'oïda, li va quedar mal de cap, per la qual cosa necessitava fer-se un TAC d'oïda.

En el moment de presentar la queixa, portava set mesos esperant ser citat pel Servei d'Admissió i Atenció a l'Usuari del Centre d'Especialitats de l'Hospital Vega Baja d'Orihuela.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe de la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat a Alacant.

En l'informe de la Direcció Territorial referenciada se'ns indicava que l'Hospital d'Orihuela havia fet el TAC al promotor de la queixa, per la qual cosa vam tancar la queixa en haver estat resolt el problema plantejat.

- Retards en les cites per a l'especialista

En la queixa núm. 200682, la seua promotora manifestava que després de sol·licitar en l'ambulatori de Sueca l'assistència d'un especialista de pneumologia, li van donar torn per a mes i mig més tard.

De l'estudi de la queixa s'apreciava que la interessada no havia efectuat cap reclamació a l'administració sanitària exposant la seua petició. En este sentit, vam informar la promotora de la queixa que és criteri d'esta Institució la no-intervenció fins que prèviament s'hagen exhaurit els mecanismes ordinaris de reclamacions que estableixen les administracions públiques. En el cas de la Conselleria de Sanitat, se li va indicar la conveniència de dirigir-se als serveis d'atenció al pacient o a les unitats d'inspecció mèdica d'àrea.

Transcorreguts tres mesos des de l'últim escrit, es va sol·licitar a la interessada que ens informara del resultat de les gestions, si les havia iniciat, davant la Conselleria de Sanitat, per a procedir a alçar la suspensió o a arxivar la queixa.

En haver transcorregut en excés el termini concedit (trenta dies), no es va rebre cap resposta, per la qual cosa vam tancar la queixa.

En la queixa núm. 200878, una veïna de la ciutat de València va presentar un escrit en què substancialment exposava que, el març del 2000, va anar al Centre d'Especialitats del carrer Alborai de València, perquè tenia molèsties als ulls, i va sol·licitar cita perquè el vegega l'oftalmòleg, que li va donar cita per a sis mesos després.

Com que va considerar excessiu el termini, va acudir al Servei d'Atenció al Pacient, i li van indicar que no podia fer res, que anara amb volant d'urgència. Així ho va fer, el van atendre i li van indicar que tornara als dos mesos; va sol·licitar data de consulta i li van donar cita per a dins de cinc mesos, per la qual cosa va anar a un oftalmòleg privat.

Posteriorment va anar a la consulta d'especialitats que tenia concertada el 4 d'agost de 2000, i li va indicar l'oftalmòleg que tornara als tres mesos. El mateix dia va demanar cita i li la donaren per al 5 de gener de 2001.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat a València.

En l'informe de la referida Direcció Territorial es confirmava la demora que es produïa en les successives i segones visites a l'oftalmòleg que va atendre la interessada, la qual va ser vista en consultes de dates 31 de març i 4 d'agost de 2000.

Del contingut d'este informe es va donar trasllat a la promotora de la queixa perquè, si ho considerava oportú, fera al·legacions, i no en va formular cap.

De la informació facilitada per l'administració sanitària i dels fets descrits en la queixa i els documents obrants en la mateixa, es podia deduir que:

Primer. L'existència de llistes d'espera de cinc mesos per a consultes d'oftalmologia en el Centre d'Especialitats C/ Alboràia de València.

Segon. Que es fa recaure en el pacient la iniciativa de la descripció de la seua situació i la consegüent queixa, perquè pugua prestar-se-li l'assistència en menor temps en altres especialistes que no tenen demora.

Són d'aplicació els següents fonaments jurídics:

L'article 43 de la Constitució Espanyola reconeix el dret a la protecció de la salut i estableix que competix als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de prestacions dels serveis necessaris.

Per la seua banda, la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, en el seu article 3.1 preceptua que els mitjans i les actuacions del sistema sanitari estan orientats a la promoció de la salut. Així mateix, l'article 6.3 del mateix cos legal disposa que les actuacions de les administracions públiques sanitàries hauran d'estar orientades a garantir l'assistència sanitària en tots els casos de pèrdua de salut, unes actuacions que, a més, hauran d'estar presidides pels principis d'eficàcia i celeritat.

L'eficàcia en la protecció de la salut dependrà, en gran mesura, del bon funcionament dels serveis sanitaris.

L'existència de considerables esperes per a consultes i, per tant, per a conèixer el diagnòstic dels mals que patixen els ciutadans i poder prescriure el tractament adequat, podria vulnerar el dret a la protecció de la salut, reconegut constitucionalment, i s'aparta dels principis d'eficàcia i celeritat en què s'ha d'inspirar l'actuació de les administracions públiques.

La Llei General de Sanitat precitada estableix, en el seu article 10.2, el dret de tots a la informació sobre els serveis sanitaris a què poden accedir i sobre els requisits necessaris per a usar-los.

Per tot el que antecedit, es va recomanar al director Territorial de Sanitat de València que duiguera a terme les actuacions oportunes dirigides a l'adopció de les mesures i els recursos oportuns perquè el Centre d'Especialitats del carrer Alboràia de València agilitze les esperes per a consultes d'oftalmologia i suggerix que, en tot cas, s'atorgue informació als pacients sobre la possibilitat de ser atesos en un altre centre assistencial amb menors demores, i que no faça recaure en estos la iniciativa de la descripció de la seua situació i la consegüent queixa per a, aleshores, rebre tal informació.

En el moment d'elaborar esta memòria, ens trobem a l'espera de rebre la contestació de l'administració quant a l'acceptació de la present resolució.

En la queixa núm. 201071, el promotor de la mateixa denunciava el retard a l'hora de donar-li cita per a intervenció quirúrgica en l'Hospital Comarcal de la Vila Joiosa (Alacant). Als tres mesos de donar-li data és ingressat en l'Hospital i

preparat per a ser intervingut, a l'endemà se li diu que torne a casa i que l'avisaran. Als dotze dies l'avisen i és operat satisfactòriament.

Admesa a tràmit la queixa, per complir els requisits formals, es va sol·licitar informe al director mèdic de l'Hospital Marina Baixa, la Vila Joiosa, a fi que ens informara sobre la realitat dels fets i, especialment, sobre el sistema de substitució dels metges en aquell hospital per a cobrir l'assistència mèdica durant tot l'any, tant d'assistència d'especialitats com de quiròfan, i igualment sobre el sistema de coordinació de l'esmentat hospital amb els centres de salut i els centres d'especialitats per a concertar cites o intervencions en quiròfan.

A la data de tancament de l'informe anual, la investigació de la referida queixa està oberta i a l'espera de rebre l'esmentat informe.

Per últim, l'informe remés pel cap de Servei d'Oftalmologia de l'Hospital General Universitari d'Alacant, que explicava que la promotora de la queixa núm. 200454, la Sra. M.Ll.P. d'Alacant, havia estat finalment citada a consulta, va determinar el tancament i l'arxivament de la queixa.

1.2. Pràctica professional

El Sr. M.S., en la queixa núm. 200185, ens exposava que el dia 2 de setembre de 1999 va presentar una reclamació en el Servei d'Atenció d'Usuari de l'Hospital General Universitari de València, sobre els fets ocorreguts el 30 d'agost de 1999, amb motiu de la cesària practicada a la seua esposa, i el dia 10 de setembre de 1999 ho va posar en coneixement del Servei Territorial de Consum a València, la cap del qual, el dia 5 d'octubre de 1999, li va comunicar que la seua queixa havia estat remesa a la Direcció per a la Gestió d'Atenció Especialitzada de la Conselleria de Sanitat. Des d'aquell moment no havia tornar a tindre cap resposta.

Admesa a tràmit, vam sol·licitar informació a la Direcció General d'Atenció al Pacient de la Conselleria de Sanitat. No obstant això, en el curs de la investigació vam observar que el contingut de la queixa afectava la conducta de les persones al servei de l'administració pel que fa a la funció que fan, per la qual cosa, segons el que estableix l'article 20.1 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, vam informar d'això l'afectat i el seu superior immediat, és a dir, el Dr. R.C. i el cap del Servei de Tocoginecologia de l'Hospital General Universitari de València.

Vam concloure la fase d'instrucció amb les resolucions següents:

Al cap del Servei de Tocoginecologia de l'Hospital General Universitari de València en els termes següents: "De la lectura del seu informe, com també del contingut de l'informe emés per la Direcció General per a la Prestació Assistencial i l'escrit dirigit a la Sra. J.C. per la metgessa d'Atenció a l'Usuari de l'Hospital General Universitari de València, res es pot concloure sobre el tracte rebut per l'autor de la queixa, i, esta Institució és conscient de la de la gran dificultat que hi ha per a obtindre un coneixement veraç del que ha ocorregut. D'altra banda, cal

assenyalar que s'ha demanat informació al Dr. R.C. sobre la realitat dels fets denunciats el 12-9-00 i el 7-11-00, i no s'ha obtingut cap resposta.

Quant a això, l'article 15 de la nostra Constitució recull la prohibició de ser sotmesos a tractes degradants, i este dret té una protecció especial per tractar-se d'un dret inherent a la condició de les persones i vinculat amb el principi de la dignitat humana. Per tindre caràcter absolut, no cap cap excepció en l'aplicació del mateix.

En este ordre de coses, l'article 10.1 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat, estableix que tots tenen dret, pel que fa a les diferents administracions públiques sanitàries, al respecte a la seua personalitat, dignitat humana i intimitat, sense que ningú pugua ser discriminat per raons de raça, de tipus social, de sexe, moral, econòmiques, ideològiques, polítiques o sindicals.

Així mateix, esta Institució té el compromís d'insistir en el paper central de les persones, de totes les persones i el caràcter subsidiari que la seua situació econòmica o social han de tenir respecte d'estes.

Amb fonament en les anteriors consideracions i de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges, procedim a formular el següent suggeriment al cap del Servei de Tocoginecologia de l'Hospital General Universitari de València.

Que aquell Servei adopte les mesures oportunes a fi que el tracte als usuaris per part del personal sanitari s'ajuste al marc constitucional tant en respecte com en dignitat."

Al director general d'Atenció al Pacient, tal com transcrivim a continuació:

"Esta Institució, una vegada rebut l'informe requerit al Servei de Tocoginecologia de l'Hospital General Universitari de València, i després del detallat estudi de la queixa i la documentació aportada, va suggerir al cap del Servei de Tocoginecologia de l'Hospital General Universitari de València que aquell Servei adoptara les mesures oportunes a fi que el tracte als usuaris per part del personal sanitari s'ajustara al marc constitucional tant en respecte com en dignitat.

No obstant això, al precitat informe d'eixa Direcció General s'adjuntava un escrit del metge responsable d'Atenció a l'Usuari de l'Hospital General Universitari de València, de data 16 de març de 2000, en què donava resposta a la reclamació formulada per l'autor de la queixa en data 30 d'agost de 1999.

L'article 43 de la Constitució consagra el dret a la protecció de la salut i atorga als poders públics l'organització i la tutela de la salut pública. Així mateix, la Llei General de Sanitat 14/1986, de 25 d'abril, en l'article 10 recull els drets dels usuaris, entre els quals es troba el dret a la informació sobre els serveis sanitaris a què poden accedir.

L'Ordre de 26 de març de 1991, de la Conselleria de Sanitat i Consum, regula els Serveis d'Atenció a l'Usuari com a unitats responsables d'atendre els usuaris i els seus familiars, que han de vetllar pels seus drets i informar-los de les seues obligacions i orientar-los en tot allò que necessiten. L'article vuité de la mateixa

Ordre establíx que el sistema de tramitació de queixes i reclamacions haurà d'ajustar-se a criteris de celeritat i senzillesa, i que els firmants de les queixes han de rebre comunicació escrita sobre el tràmit adoptat, dins els terminis que es determinen, els quals, en qualsevol cas, no han de superar els quinze dies.

Del que s'ha exposat anteriorment, es desprén que la resposta donada per l'administració a l'autor de la queixa es va produir superant en demesia el termini establíx a este efecte i sense guardar el criteri de celeritat fixat en la norma reguladora.

Per la qual cosa, de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, procedim a formular a eixa Direcció General d'Atenció al Pacient el següent suggeriment:

“Que s'adopten les mesures necessàries perquè les queixes plantejades pels usuaris davant el Servei d'Atenció al Pacient de l'Hospital General Universitari de València siguen resoltes en el termini de 15 dies, establíx en l'Ordre de 26 de març de 1991, que regula els Serveis d'Atenció al Pacient i garantíx el dret a la informació dels mateixos.”

Les dos resolucions van ser acceptades per l'administració de referència, per la qual cosa vam tancar l'expedient.

La queixa núm. 201217, de la Sra. I.H, versava sobre l'assistència sanitària rebuda en l'Hospital Vega Baja pel seu pare. Ens exposava que el dia 4 de desembre de 2000 va ser citat a les 9.00 h a la consulta d'oftalmologia, i la doctora va arribar a les 11.00 h sense donar cap explicació. Van preguntar al Departament d'Atenció al Pacient i no van saber donar-los una resposta davant el retard. Mentre esperaven la doctora, li van posar al pacient dos vegades gotes per a dilatar la pupil·la, ja que l'efecte es passava amb el transcurs del temps. Per això, la filla del pacient va haver de perdre tot el matí en el seu centre de treball, a causa de la demora explicada anteriorment.

Admesa a tràmit es va sol·licitar informació a l'Hospital precitat, el director del qual ens va enviar informe de la Dra. L., en què es feia constar que el 4 de desembre de 2000 va arribar tard a la seua consulta a causa de la malaltia d'un familiar (filla), cosa que va comunicar amb antelació a Infermeria, i esta al Servei d'Atenció al l'Usuari, i este últim va ser el que va informar el familiar del pacient que arribaria una mica més tard. No obstant això, ens va recordar que l'hora de la visita és aproximada, tal com s'indica en els cartells que hi ha en les consultes, i a les 11.00 h va ser atés el pacient. D'això vam donar trasllat a la interessada perquè formulara al·legacions.

La queixa núm. 200916 va ser plantejada per la Sra. A.C., i en esta ens exposava que a partir de l'assistència sanitària que havia rebut no aconseguia saber la causa del dolor que tenia al costat dret des que li van fer una operació el 4 de març de 1997. Ens vam posar en contacte amb l'autora de la queixa i ens va comunicar que l'assistència sanitària que havia rebut sempre havia sigut correcta i que es dirigia novament a l'Hospital d'Elx perquè li feren informes de les proves fetes i també

còpia del seu historial clínic, per la qual cosa va demanar que se suspenguera la investigació i, si tenia cap problema, ho comunicaria a la Institució. Atés el temps transcorregut sense posar-se en contacte amb nosaltres, vam tancar l'expedient.

En la queixa núm. 200296, el seu promotor manifestava que va ser operat de columna vertebral per hèrnia discal feia més de 13 anys, i indicava que, d'una banda, no estava conforme amb el diagnòstic de malaltia comuna, sinó que segons la seua opinió hauria de ser d'invalidesa total, i d'una altra banda, volia que li donaren tractament per als dolors que patia.

De l'estudi de la queixa s'apreciaven parts mèdics dels anys 1993, 1994 i ingrés en urgències l'any 2000, però no hi havia constància de cap reclamació o petició prèvia a l'administració sanitària denunciant els fets.

Se li va suggerir que es dirigira prèviament a les unitats administratives de la Conselleria de Sanitat d'Atenció al Pacient corresponent i que plantejara el problema, i va quedar en suspens el tràmit de la queixa fins que rebérem notícies de l'interessat sobre si va ser atesa o no la seua reclamació per a alçar-ne la suspensió o arxivar-la.

Com que no vam rebre de l'interessat les dades complementàries imprescindibles per a estudiar la queixa i com que ha transcorregut el termini atorgat al mateix, es va procedir a arxivar l'expedient.

En les queixes núm. 200965 i 200986, acumulada esta última a la primera, un veí de la localitat de Paterna indicava que la seua esposa va ser ingressada en l'Hospital La Fe de València, per a donar a llum per primera vegada, i el seu desig era un part natural, sense medicina per a anul·lar el dolor ni anestèsia epidural.

El nounat tenia un petit orifici en el cap i, en preguntar-li als facultatius responsables, li van explicar que va ser conseqüència de l'*electro*.

Com que no estava d'acord amb l'anterior explicació, va formular fulls de reclamació en l'Hospital, en què feia referència a la mala assistència mèdica, al tracte de preparació al part, durant el part i l'assistència al nounat. Les respostes del centre hospitalari a la reclamació plantejada, segons el promotor de la queixa, es limitaven a manifestar que els metges havien actuat correctament.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe al director mèdic de l'Hospital Universitari La Fe de València.

En el citat informe s'indicava que a l'interessat se li havia donat informació recollida del cap del Servei d'Obstetrícia i del personal d'este Servei, la qual s'ajusta a les dades existents en la història clínica i les circumstàncies que van concórrer en l'assistència prestada, i s'aporten fotocòpies dels informes que van enviar a l'interessat.

Del contingut de l'informe es va donar trasllat a l'interessat perquè, si ho considerava oportú, formulara al·legacions.

Rebudes les al·legacions, en el moment de tancar este informe anual la investigació de la queixa referenciada està oberta i en estudi.

En les queixes núm. 200787 i la núm. 201030, acumulada esta última a la primera, el seu promotor relatava que havia efectuat queixa en full de reclamacions en el Centre de Salut de Xixona sense obtindre resposta.

La reclamació se centrava en problemes amb el seu metge de capçalera: així, i segons el promotor de la queixa, este es negava, en primer lloc, a enviar-lo a l'especialista (a pesar que posteriorment ho va fer) i que, en segon lloc, no li va voler expedir recepta mèdica.

Admesa a tràmit la queixa, es va dirigir un escrit a la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat a Alacant, en què es demanava informe sobre això.

La Direcció Territorial ens va enviar còpia de l'informe emés per la Direcció d'Atenció Primària de les Àrees 15 i 16. En el mateix se'ns comunicava que s'havien pres les mesures oportunes perquè els fets no tornaren a repetir-se i que, pel que fa a la potestat per a derivar a un metge especialista, fer controls de colesterol i la prescripció de medicaments, eren competències únicament del facultatiu i no de l'usuari.

De l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat per a al·legacions, sense que en el moment de tancar esta memòria s'hagueren fet.

- Queixes iniciades en anys anteriors

En la queixa núm. 990962, la seua promotora denunciava la pèrdua d'una analítica efectuada al seu marit en la localitat de Foios, que, posteriorment, va ser enviada a l'Hospital Clínic Universitari de València.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe al director mèdic de l'Hospital Clínic Universitari de València.

En l'informe emés, es va confirmar que la mostra de sang programada no va arribar al laboratori per a fer les determinacions analítiques sol·licitades, i es desconeix si en este cas va ser extraviada en este Hospital o bé es va enviar incorrectament, ja que l'any 1998 es van enviar 1.345.974 mostres procedents de diferents localitats.

L'informe finalitzava en el sentit que, com a conseqüència dels fets ocorreguts, en l'actualitat s'estan estudiant diferents alternatives per a registrar informàticament la recepció de mostres externes, que permeten la comprovació tant dels enviaments reals com de la seua correcta remissió, sense que això reste agilitat a la distribució i realització de les determinacions sol·licitades.

A la vista del mateix, es va sol·licitar ampliació de l'informe quant al resultat de l'estudi i la solució adoptada per a controlar la recepció i l'emissió de mostres.

Rebuda l'ampliació d'informe, es va donar trasllat a l'interessat perquè fera al·legacions, i no les va fer.

De l'estudi de la queixa i dels informes remesos, es desprenia que l'Hospital Clínic Universitari de València adoptaria les mesures perquè el registre informatitzat implantat a principis de l'any 2000, la posada en marxa del qual estava fent-se progressivament, tinguera en compte la identificació positiva de totes les mostres externes, com també la seua corresponent derivació als diferents laboratoris de l'Hospital en què es fan les determinacions sol·licitades. La implantació d'este sistema és recent i l'execució de totes les seues prestacions es fa de forma progressiva, i s'estima que en el termini aproximat de dos mesos es trobarà plenament desplegat.

Com que s'havia atés la queixa de l'interessat per part de l'Hospital Clínic Universitari de València i s'havien adoptat les mesures adequades per a evitar en el que seguix la pèrdua de mostres, es va procedir al tancament de la queixa.

1.3. Canvi d'especialista

En la queixa núm. 200370, un veí d'Elx ens explicava que havia demanat el canvi d'especialista de pneumologia a través del full de reclamacions, dirigit a l'Hospital Universitari d'Elx i, posteriorment, una reclamació a la Conselleria de Sanitat, en els dos casos sense obtindre resposta.

Igualment exposava que va fer el full de reclamacions denunciant el Consultori d'Altabix d'Elx sobre l'extensió de receptes mèdiques sense formularis de la Seguretat Social per part dels metges d'especialitats, i va fer novament una reclamació a l'Hospital Universitari sense obtindre resposta.

Admesa a tràmit la queixa, es va procedir a demanar informe al director mèdic de l'Hospital Universitari d'Elx, el qual vam rebre i indicava, en síntesi, que després d'una conversa personal amb el reclamant, este va acceptar de nou, al mes de maig del 2000, ser visitat pel mateix pneumòleg, i se li va instaurar tractament i seguiment periòdic, i està sent atés amb caràcter personalitzat.

En l'actualitat el promotor de la queixa està sent tractat en l'Hospital Clínic de València, i es desplaça periòdicament a l'esmentat hospital i utilitza com a transport el Servei d'Ambulància concertat amb l'hospital.

Pel que fa a la reclamació d'expedició de receptes mèdiques sense formularis de la Seguretat Social, es va informar l'interessat que s'havien fet els requeriments necessaris a la inspecció mèdica d'Elx, i estaven a l'espera de rebre informació sobre això.

De l'informe esmentat es va donar trasllat a l'interessat per a formular al·legacions, i va manifestar que va acceptar ser visitat de nou pel mateix especialista davant el deteriorament de la seua salut i la falta de solucions, però que mantenia la queixa en voler canviar d'especialista.

Davant d'estes al·legacions, es va sol·licitar al director mèdic de l'Hospital Universitari d'Elx que ens ampliara la informació que ens havia enviat anteriorment i que ens informara sobre la reclamació de canvi d'especialista, segons les al·legacions formulades per l'interessat, el qual mantenia la petició de canvi d'especialista.

El centre hospitalari ens va manifestar, a través del telèfon, que en breu ens enviaria l'informe demanat. A més a més, i sobre el tema de les receptes, ens va indicar que estava resolt. Sobre el canvi d'especialista la qüestió era més complexa, perquè afectava el tractament mèdic. No obstant això, estaven estudiant el cas i mantenint converses amb l'interessat i l'especialista.

A la data actual, estem a l'espera de rebre l'informe sol·licitat per a procedir a estudiar la queixa i la seua resolució.

1.4. Canvi d'hospital

El promotor de la queixa núm. 200714 indicava que era pensionista, amb escassos recursos econòmics, i que residia en un habitatge pròxim a l'Hospital General d'Alacant. Tanmateix, en cas d'assistència mèdica, a ell i la seua família els corresponia l'Hospital Clínic de Sant Joan, al qual havia de desplaçar-se quan necessitava assistència mèdica. Havia sol·licitat el canvi de l'Hospital de Sant Joan a l'Hospital General d'Alacant, i no havia obtingut resposta.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe al director territorial de la Conselleria de Sanitat a Alacant, i es va rebre informe en el sentit que la direcció mèdica de l'Hospital General Universitari d'Alacant havia enviat un escrit a l'interessat, en el qual s'autoritzava l'assistència en l'esmentat Hospital General d'Alacant, tant d'ell com de la seua família, per a consultes externes i per a hospitalització.

Vam arxivar la queixa, atés que l'Hospital General d'Alacant va donar solució al problema plantejat.

2. ASSISTÈNCIA SANITÀRIA EXTRAHOSPITALÀRIA

En la queixa núm. 200957, la família B. ens feia una exposició detallada dels fets ocorreguts quan E.L.B. va tenir un accident en tancar la porta de vidre del celobert de la terrassa de l'habitatge. Quan anava a eixir, es va trencar la vidriera i diversos vidres se li van incrustar en la cuixa de la cama, li van coaccionar la vena femoral, i després va començar a sagnar de manera abundant.

La policia de proximitat es va personar al lloc dels fets i va fer, a les 11.45 h, quatre minuts després de produir-se els fets, una primera telefonada al Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències (CICU), a l'efecte que, tan urgentment com fóra possible, enviaren al lloc una ambulància del SAMU, ja que estes es

troben més equipades, tant pel que fa a dotació de mitjans com a preparació del personal, que les ambulàncies convencionals.

En veure que l'ambulància no arribava, la policia va telefonar per segona vegada a les 12.09 h a la seua central, que al seu torn telefonaren al CICU, instant de manera desesperada perquè enviaren una ambulància del SAMU. Poc després va arribar al lloc dels fets una ambulància convencional "de transport no assistit" (sense equipament d'assistència urgent i com a únic personal de la mateixa un conductor no sanitari). L.E. va ser traslladada a l'Hospital General d'Alacant i va ingressar ja cadàver en el Servei d'Urgències de l'esmentat Hospital.

Arribats en este punt, el promotor de la queixa sol·licitava que "esta Institució duguera a terme investigacions pel mal funcionament del serveis i les autoritats sanitàries i la resta de responsables de l'atenció urgent".

A través de la documentació aportada juntament amb l'escrit de queixa, a més de la personació davant esta Institució de la família de la jove morta, vam conèixer que s'havien iniciat actuacions judicials. En este sentit, els vam comunicar que, d'acord amb l'article 17.2 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, el Síndic de Greuges no ha d'entrar en l'examen individual d'aquelles queixes sobre les quals està pendent una resolució judicial definitiva, i ha de suspendre-les si, iniciada la seua actuació, s'interposa per la persona interessada una denúncia, querella criminal o demanda davant els tribunals ordinaris sobre els mateixos fets plantejats.

Tot això no impedis, però, investigar sobre els problemes generals plantejats en les queixes presentades. En estos termes va ser admesa a tràmit la queixa presentada, i es va demanar informació a la Direcció General per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat sobre els fets relatats i, especialment, sobre el protocol d'actuació que segueix el Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències (CICU) d'eixa Conselleria davant de situacions d'urgència vital i emergents que puguen produir-se, com també dels mitjans de què es disposa en les Àrees de Salut que afecten la ciutat d'Alacant per a atendre-les.

L'administració referenciada ens va informar en els termes següents:

"El sistema d'atenció urgent extrahospitalari a la Comunitat Valenciana té com a elements clau els Centres d'Informació i Coordinació d'Urgències (CICU), definits en la nostra legislació (Ordre d'11 de juliol de 2000, de la Conselleria de Sanitat, Serveis d'Ajuda Mèdica Urgent (SAMU), DOGV núm. 3805, de 01.08.2000) com "els responsables de la gestió i coordinació permanent, les 24 hores del dia, dels recursos assistencials d'urgències i emergències de la Conselleria de Sanitat en l'àmbit territorial de la província o en aquell àmbit que es determine d'acord amb les necessitats del Servei, en coordinació amb els altres CICU provincials i amb els centres de gestió i coordinació de recursos d'emergències no sanitaris (CCE, policies, bombers, Protecció Civil, Guàrdia Civil, etc.); a més, té encomanada la gestió i coordinació de tots els recursos sanitaris propis, concertats i privats, en situació d'emergència i catàstrofe."

De forma general podem dir que l'esquema de funcionament dels CICU és el següent:

Quan hi una alerta en el CICU, és a dir, quan un usuari (alertant) marca el número de telèfon del CICU, la telefonada (demanda) és recollida per un teleoperador, el qual informa que és el Centre de Coordinació d'Urgències i registra el número de telèfon de l'alertant, el motiu de la telefonada i altra informació d'interés per a cada cas, i tota la informació es registra en suport informàtic de manera simultània a la telefonada, i classifica el tipus de demanda d'acord amb un algoritme de decisions que l'aplicació informàtica té a este efecte, de manera que, depenent del tipus i la gravetat del problema de què es tracte, se li dóna una resposta sanitària; a continuació, la informació registrada en suport informàtic es traspasa al locutor, que és el responsable de la mobilització i el seguiment en temps real dels recursos sanitaris o al metge coordinador si ha d'intervindre personalment en la decisió del tipus de resposta. Totes les situacions que no estan protocol·litzades en l'algoritme de decisions es resolen directament pel metge coordinador, que és el màxim responsable en la gestió i coordinació de l'assistència sanitària urgent extrahospitalària en la seua província.

L'algoritme o arbre de decisions del CICU té set nivells que varien des del primer nivell de tipus general fins al seté nivell en què es detallen situacions amb gran especificitat. En tots els nivells hi ha respostes protocol·litzades i no protocol·litzades. En els casos que l'arbre de decisions no dóna una resposta protocol·litzada a un determinat tipus de demanda, és el metge coordinador qui decidix el tipus de resposta.

Tipus de resposta en els CICU:

Emergència Sanitària (E). Es classifiquen d'esta manera totes les alertes que necessiten una resposta immediata del sistema sanitari. Són urgències vitals o situacions de gran alarma social. La resposta inclou l'assistència sanitària en el lloc de l'emergència i el trasllat del pacient a un centre sanitari, si escau.

Visita Mèdica (VM). Són demandes d'assistència sanitària que permeten una demora en la resposta, per no ser urgències vitals; en estos serveis s'inclouen les visites d'infermeria.

Transport No Assistit (TNA). Inclou tots els serveis en què es requerix transportar un pacient i no cal assistència sanitària durant el trasllat del mateix. Normalment el trasllat es fa des del lloc de la urgència fins a un centre sanitari.

Transport Secundari (TS). Es denomina així el trasllat que es fa en Uvi-mòbil (SAMU) des d'un centre sanitari fins a un altre, normalment entre hospitals, de pacients crítics que necessiten assistència especialitzada durant el trasllat.

Altres tipus de resposta que no necessiten la mobilització de recursos sanitaris són:

Informació Sanitària. Són demandes en què se sol·licita algun tipus d'informació del sistema sanitari, per exemple, adreces de centres de salut, telèfons d'hospitals, etc.

Consulta Sanitària (CM). Són serveis que presta el metge coordinador a través del telèfon, per exemple un consell mèdic, prescripcions, tasques administratives, etc.

Els recursos sanitaris que té el sistema sanitari per a atendre la demanda són:

- Ambulàncies medicalitzades (SAMU)
- Vehicles d'assistència a domicili
- Ambulàncies de transport no assistit (TNA)
- Centres d'Atenció Primària
- Hospitals
- Helicòpter medicalitzat

L'assignació d'un recurs a la resposta està condicionada per la disponibilitat i situació a cada moment dels recursos mòbils. Per exemple, davant una demanda a la qual se li ha assignat una resposta d'emergència sanitària (E), el recurs que es mobilitza en primer lloc és la unitat SAMU disponible més propera; però si no n'hi ha cap disponible, o les que ho estan es troben tan allunyades de la zona de l'incident que no poden assegurar una resposta ràpida, es consideren recursos alternatius, bé un vehicle d'assistència domiciliària (horari de funcionament de 17.00 h a 9.00 h, i festius 24 hores en les ciutats d'Alacant i Elx) o bé l'alerta i mobilització de personal sanitari del centre de salut més pròxim a l'incident, a més de la mobilització d'una ambulància de transport no assistit (TNA) al lloc de l'incident.

És freqüent la coincidència en el temps de diverses situacions d'emergència, i aleshores és necessari disposar dels recursos disponibles menys sofisticats però efectius per a la seua solució.

Unitats SAMU en la província d'Alacant: 12 unitats

ÀREA	BASE	SERVEI
12	Dénia	24h
14	Alcoi	24h
15	La Vila Joiosa-Benidorm	24h
15	la Vila Joiosa-Benidorm	12h
16	Sant Joan	24h
16-18	Alacant	24h
17	Villena	24h
17	Elda	24h
18	Sant Vicent del Raspeig	24h
19	Elx	24h
20	Orihuela	24h
20	Torreveija	24h

Quadre comparatiu entre comunitats autònomes de la *ratio* d'ambulàncies medicalitzades SAMU/061) per habitants.

COMUNITATS RATIO	POBLACIÓ	SUPERFÍCIE	NÚM. SAMU
---------------------	----------	------------	-----------

Andalusia	7.236.459	87.595 Km ²	25
289.458			
Canàries	1.630.015	7.492 Km ²	11
148.183			
Galícia	2.724.544	29.575 Km ²	8
340.568			
Madrid	5.091.336	8.028 Km ²	21
242.446			
C. Valenciana	4.023.441	23.255 Km ²	34
118.336			

No obstant això, vam sol·licitar a l'administració referenciada que ens informara sobre les qüestions següents:

“1. Si les ambulàncies tipus SAMU estaven sent utilitzades per a transportar de forma convencional malalts (viatges programats). A fi de documentar esta informació, vam demanar que ens enviaren parts d'eixida dels mesos de juliol i octubre de l'any 2000 fets en l'Hospital General d'Alacant, tant de les ambulàncies tipus SAMU pròpies com també, si n'hi ha, de les concertades, i la descripció del trasllat, qui el va autoritzar i sota quins criteris.

2. Còpia del plec de prescripcions tècniques i del contracte de gestió del Servei Públic de Transport Sanitari Assistit per al Servei d'Ajuda Mèdica Urgent, vigent en estos moments en l'àmbit de la província d'Alacant, i

3. Si hi ha previsió per part d'eixa Conselleria d'augmentar el nombre d'ambulàncies de tipus SAMU en els pròxims anys.”

A això, l'administració va contestar en els termes següents:

“1. Les unitats del Servei d'Ajuda Mèdica Urgent (SAMU) solament fan transport sanitari de pacients crítics; no fan transport convencional de malalts.

2. Les ambulàncies SAMU de les àrees de salut 16 i 18 són recursos propis de la Conselleria de Sanitat. Adjuntem còpia del plec de prescripcions tècniques del contracte de gestió de Servei Públic de Transport Sanitari Assistit per al Servei d'Ajuda Mèdica Urgent, vigent en estos moments en l'àmbit de la província d'Alacant.

3. Continua la previsió d'augmentar el nombre d'unitats SAMU sobre la base de l'estudi de necessitats d'estos serveis que de forma permanent fa esta Conselleria.”

De tots estos informes vam donar trasllat a la família B., perquè enviara les al·legacions que considerara oportunes als precitats informes.

La queixa núm. 201108 va ser encapçalada pel vicepresident de l'associació de veïns de Natzaret (València) i en esta ens manifestava la seua preocupació, ja que el passat mes d'octubre, a través dels mitjans de comunicació va tenir coneixement

que la Conselleria de Sanitat havia reduït el nombre d'ambulàncies tipus SAMU de la ciutat de València per a destinar-les a la població de Manises.

Segons el promotor de la queixa, esta actuació de la Conselleria de Sanitat, de ser certa, disminuiria el servei d'assistència sanitària extrahospitalària de la ciutat de València.

Admesa a tràmit, vam demanar a la Direcció General per a la Prestació Assistencial de la Conselleria de Sanitat que ens informara sobre els extrems exposats, i va contestar que la dotació d'unitats SAMU de la província de València havia passat de 2 unitats en l'any 1994 a 16 unitats en l'any 2000.

La base de les unitats SAMU solament tenien rellevància a l'efecte logístic, atés que la gestió i coordinació d'estes unitats la feia, de manera exclusiva, el Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències (CICU) de la província de València, el qual, segons la gravetat de la urgència, la disponibilitat de recursos i la distància al lloc de la urgència, entre altres factors que cal tindre en compte, mobilitzava uns recursos sanitaris o uns altres.

En la ciutat de València estaven ubicades les 6 bases SAMU que prestaven assistència, en termes generals, a la ciutat i la seua àrea metropolitana. El canvi d'ubicació d'una de les bases fet el passat mes de novembre no havia modificat l'àmbit general d'actuació de la unitat SAMU, sinó que la seua base havia estat traslladada a un punt en què les característiques de les vies de comunicacions havien millorat l'accessibilitat del Servei d'Ajuda Mèdica Urgent (SAMU) a la població de l'àrea metropolitana.

Per això, de cap manera podien admetre l'afirmació que s'haguera disminuït el nombre d'unitats SAMU de València i província, i reiteraren que el que havien fet era una adequació i millora de l'accessibilitat de les unitats a la població.

D'això vam donar trasllat al promotor perquè fera les al·legacions que considerara convenients.

3. REINTEGRAMENTS DE DESPESES

3.1. Reembossament de despeses per adquisició de material ortoprotèsic

En la queixa núm. 200873, un veí d'Alacant exposava que, a conseqüència d'una operació, necessitava portar una pròtesi i que, en produir-li lesions va necessitar fer en la mateixa uns canvis i va acudir a una ortopèdia a Barcelona, on li van fer la pròtesi amb èxit.

L'interessat va fer una sol·licitud de reintegrament de despeses, que li va ser denegada per la Direcció Territorial de Sanitat d'Alacant.

Vam sol·licitar a l'interessat informació complementària, i va resultar que havia interposat reclamació davant el jutjat social, motiu pel qual vam suspendre el

tràmit de la queixa, d'acord amb l'article 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges.

Transcorreguts tres mesos sense rebre cap comunicació de l'interessat, se li va remetre ofici en què es demanava que ens informara sobre si s'havia dictat sentència, i ens va comunicar que s'havia dictat sentència favorable però que va ser recorreguda. Per tant, vam mantindre la suspensió de la queixa fins que l'interessat ens informe del resultat.

3.2. Reintegrament de despeses per assistència sanitària

Un veí d'Elx va formular la queixa núm. 200882, en la qual sol·licitava el reintegrament de despeses per assistència sanitària prestada per mitjans aliens a la Seguretat Social.

De l'estudi de la queixa es va apreciar que la seua promotora estava en desacord amb la sentència dictada pel Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, Sala Social, en la qual es desestimava la seua pretensió. Es tractava d'una sentència ferma per no haver sigut recorreguda.

No es va admetre a tràmit la queixa, de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges. Vam informar l'interessat que el Síndic de Greuges no té competències legals per a revisar les resolucions dictades per jutges i tribunals en l'exercici de les seues funcions jurisdiccionals. La causa d'esta limitació legal radica en l'imprescindible respecte, com no podia ser d'altra manera, a la independència del poder judicial, que obliga al fet que cap altre poder o autoritat distinta dels òrgans judicials puga pronunciar-se sobre els assumptes sotmesos a jutges i tribunals.

3.3. Denegació de reintegrament de despeses per trasllat de centre hospitalari per prescripció facultativa

En tindre constància que la Conselleria de Sanitat havia formulat recurs davant el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana contra la sentència dictada pel Jutjat Social d'Elx, en què s'estimava el reintegrament de despeses per trasllat del promotor de la queixa, el Sr. R.R.M. d'Elx, per prescripció facultativa, a la Unitat d'Endocrinologia de l'Hospital Clínic de València, vam suspendre, de conformitat amb l'article 17.2 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges, la nostra investigació.

El principi constitucional que proclama la independència en l'exercici de la funció jurisdiccional constituïx un dels pilars bàsics sobre els quals es construeix l'Estat social i democràtic de dret, i ha de ser respectat per tots els poders públics i per tots els ciutadans i les institucions, entre les quals, òbviament, es troba el Síndic de Greuges.

I este respecte al principi d'independència de la jurisdicció obliga el Síndic de Greuges a suspendre la seua investigació quan s'interposa demanda, denúncia o recurs davant els tribunals de justícia, i este va ser el cas de la queixa a què hem fet referència.

4. ALTRES ASPECTES DE L'ACTUACIÓ DE L'ADMINISTRACIÓ

SANITÀRIA

4.1. Targeta sanitària

En la queixa núm. 200156, el seu promotor ens va exposar que ell, la seua dona i les seues filles de 18, 15 i 10 anys, respectivament, havien estat beneficiaris de la targeta d'assistència sanitària pel Decret 88/89, per a persones amb insuficients recursos econòmics, però, al setembre de 1998, es va donar d'alta en la Seguretat Social d'autònoms per a poder treballar en la venda ambulat, tot i que es va donar de baixa al mes següent perquè no podia pagar-ho, i per este motiu no li donaven la targeta de medicació gratuïta. Entenia que tenia dret a la targeta d'assistència sanitària concedida a persones amb escassos recursos econòmics, ja que subsistia la seua situació d'escassetat de recursos econòmics i es produïa una vulneració del principi d'igualtat proclamat en l'article 14 de la Constitució, atés que en situacions d'igual escassetat de recursos econòmics a la seua es concedia el benefici de la prestació farmacèutica gratuïta a altres ciutadans.

Admesa la queixa, vam sol·licitar informació a la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat de València, la qual ens va informar detalladament que, amb data 16 de juliol de 1993, va tenir entrada una sol·licitud d'assistència sanitària, a l'empara del Decret 88/89 de la Generalitat Valenciana, i a l'autor de la queixa se li va aprovar l'assistència sanitària sobre la base de la documentació aportada. Atés que esta assistència sanitària es concedia sobre la base del compliment de tres requisits determinats pel Decret 88/89 de la Generalitat Valenciana i el Reial Decret 1088/89, durant l'any 1998 i 1999 es va fer una revisió d'expedients, a fi de determinar si seguien complint els requisits establits per les normatives citades.

En el cas del promotor de la queixa, segons constava en la base de dades de la Tresoreria General de la Seguretat Social, es trobava amb dret a assistència sanitària pel règim general de la Seguretat Social, en estar donat d'alta en un compte de cotització. Esta assistència no comportava el dret de farmàcia gratuïta. Sobre la base d'esta informació i com a compliment de l'article 5. 3 del Reial Decret 1088/89, de 8 de setembre, es va procedir a cancel·lar els drets reconeguts pel Decret 88/89, mantenint l'assistència sanitària concedida per la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Amb data 11/11/99 es va comunicar esta circumstància a l'interessat, i se li va indicar el dret que l'assistia de presentar recurs ordinari contra esta resolució i, fins a la data, no havia tingut entrada en eixa Direcció Territorial cap escrit de recurs de l'esmentat usuari.

D'això vam donar coneixement a l'autor de la queixa, el qual va afirmar que solament va estar d'alta en la Seguretat Social com a autònom un mes (setembre de 1998), per a poder vendre en els mercats en venda ambulat i com a prova d'això adjuntava vida laboral que així ho demostrava. Atesa la condició

d'analfabet del beneficiari i de conformitat amb el que disposa l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, li vam suggerir al director territorial de la Conselleria de Sanitat a València que, si subsistia la insuficiència d'ingressos i no constava en la vida laboral situació d'alta en l'actualitat, se li reposara el seu dret tan prompte com fóra possible, per no perjudicar l'interessat ni la seua família de la cobertura que es beneficiava anteriorment, i evitar així la possible vulneració del principi d'igualtat proclamat en l'article 14 de la Constitució amb altres situacions d'igual escassetesa de recursos econòmics.

La Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social de València ens va comunicar que l'autor de la queixa es trobava d'alta, per la qual cosa no se li podia concedir l'assistència sanitària, sobre la base del que estableix l'article 2.b del Decret 88/89, i com que no van ser desvirtuades pel promotor les dades exposades per l'administració, vam tancar les investigacions iniciades a este efecte.

4.2. Dret a la informació

4.2.1. Dret a obtindre còpia de la història clínica

L'escrit formulat pel Sr. R.V. va donar lloc a la queixa núm. 200030, en què vam formular resolució amb el tenor literal següent:

“Que la seua esposa va ser intervinguda quirúrgicament del sac lacrimal esquerre en l'Hospital del Servei Valencià de Salut Vega Baja d'Orihuela l'any 96, i després d'esta intervenció patia, de manera habitual, dolor en la zona lacrimal (frontal i nasal), amb secreció purulenta contínua, que li produïa fístula en regió lacrimal esquerra i obstrucció de les vies lacrimals dels dos ulls, amb sequedat ocular, i havia de ser novament intervinguda, si bé, per raons d'urgència, al marge de la Seguretat Social.

Que reiteradament va sol·licitar a l'esmentat centre hospitalari que li donara una còpia de la seua història clínica, i també de la documentació de les proves i la intervenció quirúrgica que li va ser practicada, i la resposta que va obtindre sempre de l'hospital és que no existien fitxers d'estes intervencions.

Després de ser admesa a tràmit, es va dirigir d'ofici a l'Hospital del Servei Valencià de Salut Vega Baja d'Orihuela, interessant informació suficient per a contrastar les al·legacions formulades d'advers, que el va emetre explicant que a la pacient, al moment oportú, no se li va enviar cap informe de la intervenció perquè, segons el protocol intern de l'hospital, davant una cirurgia menor no es considerava necessari aportar-lo.

Del precitat informe es va donar trasllat al promotor de la queixa, a fi que formulara les al·legacions que considerara convenientes, i, fonamentalment, este es va ratificar en el seu escrit de queixa.

A la vista dels antecedents fàctics i amb el que disposa l'article 1.1 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges, i com que esta Institució té com a funció essencial

la defensa dels drets i les llibertats recollits en el títol I de la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia, analitzarem, des d'este àmbit competencial, la problemàtica plantejada en la queixa de referència, amb la formulació de les següents consideracions:

De conformitat amb l'annex I, apartat 5, 6a del Reial Decret Llei 63/1995, de 20 de gener, sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut, "constituïxen serveis en matèria sanitària i assistencial 6a la comunicació o el lliurament, a petició de l'interessat, d'un exemplar de la seua història clínica o de determinades dades contingudes en la mateixa, sense perjuí de la seua obligació de conservació en el centre sanitari."

La normativa actual ens especifica amb claredat el temps que la història clínica s'ha de conservar en els arxius del centre hospitalari. No obstant això, a fi de garantir la continuïtat del procés assistencial, és criteri d'esta Institució que la citada documentació hauria de guardar-se durant tota la vida de l'afectat, i és obligació del centre hospitalari custodiar-la.

L'article 149.16 de la Constitució Espanyola estableix que correspon a l'Estat establir les bases i la coordinació general de la sanitat; d'altra banda, l'article 2 de la Llei General de Sanitat assenyala que esta serà d'aplicació en tot el territori de l'Estat, llevat dels articles 31, 1.b i c i 57 a 69... i les comunitats autònomes podran dictar normes de desplegament complementàries d'esta Llei.

De tot el que hem dit més amunt, és fàcil deduir que l'article 10 de la LGS, comprensiu del dret dels pacients a conèixer el seu historial clínic, és a dir, del dret a la informació sobre els serveis sanitaris a què pot accedir i sobre els requisits necessaris per al seu ús (art. 10.2), el dret que se li done en termes comprensibles... informació completa i continuada, verbal i escrita sobre els seu procés (art. 10.5)... al fet que quede constància per escrit de tot el seu procés... informe d'alta (art. 10.11), constituïxen preceptes bàsics que han de ser desplecats per les comunitats autònomes.

L'article 61 de la LGS, relatiu a la història clínica, no és norma bàsica i les comunitats autònomes poden regular el que concernix la mateixa amb gran llibertat.

En conseqüència, amb l'objectiu últim de reforçar la seguretat jurídica i els drets dels ciutadans, i d'acord amb l'article 29 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre reguladora del Síndic de Greuges, vam formular la següent recomanació a la Conselleria de Sanitat perquè, en el marc de les seues competències i com a desplegament de l'apartat 5.6a de l'annex I del Reial Decret Llei 63/1995, d'ordenació de prestacions sanitàries del sistema nacional de salut, d'obligat compliment també a la Comunitat Autònoma Valenciana, s'estudie la possibilitat que, com a desplegament legítim de l'article 61 de la LGS i del dret a la informació regulat en l'article 10 de la mateixa Llei, amb relació al dret d'igualtat reconegut en l'article 14 de la Constitució Espanyola, s'eleva al Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut la necessitat de regular la història clínica, el contingut, l'accés, la cancel·lació de dades, la informatització, etc., i s'establisquen a través d'una llei estatal uns principis uniformes d'aplicació en tot l'Estat, tot respectant els principis autoorganitzatius de les diferents comunitats autònomes sobre la història

clínica, i s'estudie la necessitat de regular la durada i conservació de la documentació clínica, amb especificació del temps de conservació de la mateixa amb caràcter definitiu o durant tota la vida de l'afectat en els centres hospitalaris i sota la responsabilitat i custòdia d'estos.

Recordatori de deures legals a l'Hospital del Servei Valencià de Salut Vega Baja d'Orihuela:

De conformitat amb l'apartat 5é 6a de l'annex I del Reial Decret Llei 63/1995, de 20 de gener, sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut, constitueixen serveis, en matèria sanitària i assistencial, la comunicació o el lliurament a petició de l'interessat d'un exemplar de la seua història clínica o de determinades dades contingudes en la mateixa, sense perjudi de l'obligació de conservació en el centre sanitari.”

La resolució va ser íntegrament acceptada per l'administració sanitària.

5. QUEIXES NO ADMESSES

- Queixes que manifesten disconformitat amb sentències judicials

L'autor de la queixa núm. 200804 plantejava el seu desacord amb la sentència judicial ferma que declarava la incapacitat per a la vida laboral i que no estava conforme amb la valoració del grau d'incapacitat.

- Queixes referents a valoracions tecnicocientífiques, en què esta Institució no està facultada per a intervindre

En la queixa núm. 200690, la interessada denunciava haver experimentat una infecció bronquial com a conseqüència d'inhalar un esprai per a la neteja i el fum de tabac en una consulta mèdica.

Els informes mèdics que aportava amb la queixa diagnosticaven reagudització de l'asma que patix i no de bronquitis, i indicaven que no era procedent establir una relació causa efecte entre la seua estada a l'hospital i la reagudització de l'asma, per la qual va ser atesa en urgències.

En la queixa núm. 200367, la seua promotora volia ser inseminada artificialment del seu marit. Hi havia un informe mèdic que no admetia esta inseminació per a evitar que es transmetera el virus C al futur fill. No es va admetre per tractar-se d'una qüestió medicocientífica.

Quant a l'assumpte que el Sr. J.R. de Sanlúcar de Barrameda va sotmetre a la nostra consideració en la queixa núm. 200273, relatiu a l'exclusió de la seua esposa del Programa de Reproducció Assistida, tant de l'Hospital Universitari Virgen del Rocío com de l'Hospital Universitari La Fe de València, li vam explicar que no era competència del Síndic de Greuges fer una anàlisi de si era encertada l'exclusió, atés que segons es desprén dels informes mèdics que ens va remetre, l'exclusió responia únicament a criteris tecnicocientífics, en haver-se superat en excés els límits d'edat per a la seua inclusió en els programes de reproducció assistida, per la qual cosa no era possible entrar en l'examen individualitzat de la queixa.

No obstant això, vam suggerir al seu promotor que si considerava que el llarg pelegrinatge de cinc anys patit per ell i la seua esposa per a ser inclosos en les llistes d'espera dels hospitals del Servei Andalus de Salut o del Servei Valencià de Salut havia sigut determinant perquè l'esposa condicionara negativament les possibilitats de l'èxit de la intervenció, podia iniciar el procediment de responsabilitat patrimonial de l'Administració Pública d'acord amb el Reial Decret 429/1993, de 26 de març.

- Queixes extemporànies

En la queixa núm. 200472, la interessada plantejava una situació que es remuntava al juny de 1997, relativa a la targeta d'assistència sanitària amb medicació gratuïta.

Al promotor de la queixa se li va indicar, d'acord amb l'article 15.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, reguladora d'esta Institució, que les queixes han de ser presentades en el termini màxim d'un any, comptador a partir del moment en què el reclamant tinguera coneixement dels fets objecte de la mateixa. El vam informar a quin organisme havia de dirigir-se per a plantejar el problema.

- Altres causes de no-admissió

La Sra. C.P. va presentar la queixa registrada amb el núm. 200131, la qual, en síntesi, ens plantejava el seu desig de canviar d'hospital per ser més proper al seu domicili. Segons la documentació que acompanyava el seu escrit, però, vam observar que l'administració havia donat resposta afirmativa a la seua sol·licitud de ser atesa en l'hospital general. No obstant això, la vam informar que si es produïen nous fets que limitaren els seus drets, no dubtara a posar-los en coneixement nostre.

En la queixa núm. 200171, la Sra. F.O. posava en coneixement nostre una sèrie de fets sobre els quals no es desprenia que haguera iniciat davant l'administració pública competent cap actuació. No obstant això, atés que els mateixos poden ser constitutius de delictes, els vam posar en coneixement del fiscal en cap del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, sobre

la base del que estableix l'article 25 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, i estes comunicacions les vam posar en coneixement de l'autora, fins que el fiscal en cap ens va informar de l'arxivament de les diligències d'investigació penal incoades, sobre la base de la qual cosa vam donar per acabada la nostra investigació.

En la queixa núm. 200699 vam observar que no havia intervingut cap administració pública valenciana en els fets que ens relatava sobre els problemes que experimenten els familiars de malalts mentals, per la qual cosa vam sol·licitar que ens concretara alguns extrems. No obstant això, no vam poder admetre-la ja que el dictamen emés per l'equip de valoració responia a criteris medicocientífics i eixa investigació no ens està encomanada.

La queixa núm. 200737, plantejada pel Sr. S.S., no va poder ser admesa, ja que la reclamació de reintegrament de despeses sobre la qual centrava la seua denúncia, es trobava pendent de resolució administrativa, en haver interposat reclamació prèvia a la via judicial contra la resolució dictada pel director general per a la Prestació Farmacèutica de la Conselleria de Sanitat, segons el que estableix l'article 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, per la qual ens regim.

De la informació acompanyada a l'escrit inicial de la queixa núm. 200804, formulada pel Sr. J.G.L. de Villena, es despenia que havia interposat davant el Jutjat de Primera Instància núm. 1 d'Elda demanda contra l'Hospital General d'Elda, contra la Conselleria de Sanitat i d'altres per una possible negligència mèdica, i això, de conformitat amb la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, impedia la intervenció del Síndic de Greuges per respecte al principi constitucionalment consagrat de respecte a la independència judicial.

Amb data 24 de maig de 2000 es va interessar telefònicament de la promotora de la queixa núm. 200436, la Sra. M.P.J. (del Port de Sagunt), ampliació del contingut de les dades del seu escrit inicial de queixa, i li vam fer saber la necessitat de remetre a esta Institució les dades en què fonamentava la seua pretensió per a poder iniciar la investigació corresponent. Amb data 25 de juliol va ser requerida novament a este efecte i, com que no ha tingut entrada en esta Institució l'ampliació de dades sol·licitada, es va resoldre arxivar l'expedient, atesa la impossibilitat d'iniciar una investigació amb les dades que teníem.

V. SERVEIS SOCIALS

Introducció

El present apartat de la memòria, baix l'epígraf de "Serveis Socials", concepte jurídicament complex, ja que en el mateix apareixen normes estatals, autonòmiques i locals, a més de múltiples iniciatives privades, al mateix temps que es compta amb recursos provinents del Sistema de Seguretat Social i dels Pressupostos Generals de les distintes administracions públiques, engloba les actuacions amb relació als col·lectius més desafavorits de la població. El seu comú denominador és una situació real i actual de necessitat efectiva, no una mera presumpció, unida a la insuficiència de mitjans perquè els ciutadans per ells mateixos puguin plantar cara a aquella. En este epígraf es contenen les actuacions relacionades amb els discapacitats, els menors, els ancians o els toxicòmans.

Presidixen l'actuació d'esta Institució en este epígraf els següents principis constitucionals: el de protecció als fills (article 39.2. CE), el de manteniment d'un Sistema de Seguretat Social que atorgue prestacions suficients davant situacions de necessitat (article 41 CE), el de l'establiment d'un Sistema de Salut a través de mesures preventives i prestacions i serveis necessaris (article 43.2 CE), el qual empara especialment els disminuïts físics, psíquics i sensorials (article 49 CE) i atén a subvenir les necessitats dels ancians en tots els ordres (article 50 CE). Estos principis, continguts tots ells en el Títol I de la Constitució Espanyola, han d'harmonitzar-se amb els establits en l'article 14, segons el qual: "els espanyols són iguals davant la llei sense que pugui prevaler cap discriminació per... qualsevol...condició o circumstància personal o social"; d'esta manera, les situacions a què es referix el present apartat posen de manifest condicions i circumstàncies personals i socials especials les quals no poden ser obstacle per a obtenir de les administracions públiques l'actuació adequada a estes especials circumstàncies, i això perquè la norma fonamental els obliga expressament en el seu article 9.2 a "promoure les condicions....perquè la igualtat de l'individu.... siga

real i efectiva; remouvent els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud".

El nombre de queixes de l'apartat ascendix a 84, una quantitat que implica un lleu augment respecte a les reflectides en el memòria anterior.

Sense deixar de reconèixer els avanços en mitjans i nombre de places d'índole socioassistencial per a discapacitats, es tornen a posar de manifest les mancances amb relació als malalts mentals i les seues famílies. La tipologia d'aquells, quant a conductes, és variada, de manera que van trobant-se cada vegada més suports per als que no presenten patologies físiques associades, no són agressius o no presenten conductes addictives a substàncies tòxiques o a l'alcohol. No obstant això, paradoxalment, són els malalts mentals que patixen, a més d'una patologia psíquica, alguna de les circumstàncies afegides referides, els qui troben majors dificultats perquè la seua situació de necessitat trobe una adequada resposta per les administracions públiques. És, d'altra banda, fàcilment imaginable la situació de desesperança dels familiars i els qui envolten estos malalts, que veuen com el plus de desgràcia que s'afegix a la malaltia mental, en lloc de ser un revulsiu perquè els problemes que això genere s'atenuen en la mesura del possible, es convertix en un obstacle.

Sobre això, la Institució insisteix davant les administracions públiques que, en aplicació dels elementals principis d'eficàcia i coordinació recollits en l'article, 103.1 de la Constitució Espanyola i reiterats en l'article 4.f) de la Llei 5/1997, de 25 de juny, que regula el Sistema de Serveis Socials en l'Àmbit de la Generalitat Valenciana, amb l'afegit dels de globalitat i integració (article 4.e), donen resposta a les necessitats que demanden tots els malalts mentals i les seues famílies, comptant, sempre, amb la col·laboració de les distintes Associacions de Familiars de Malalts Mentals, les quals, amb la seua existència, demostren el seu afany per no desentendre's dels problemes que els plantegen aquells. Per últim, hem de deixar constància de l'afortunada existència en la nostra Comunitat de la Comissió de Tutelles i Defensa judicial d'Incapacitats, que empara aquells malalts mentals que ni tan sols tenen família o, si en tenen, incomplix els seus deures envers ells o és indigna de fer-ho.

Quant als menors, al marge de queixes concretes que han qüestionat la declaració en situació de desemparament i que han estat resoltes satisfactòriament o que no han estat admeses per haver-se judicialitzat la qüestió, un grup substancial de les mateixes han estat promogudes per un grup d'educadors de la Residència Comarcal L'Alacantí d'Alacant. Estes queixes es referixen a qüestions tan diverses com: el tancament de la mateixa en mesos concrets d'estiu, la paralització de programa d'acolliments familiars, les deficiències estructurals del centre, la coexistència de menors en el mateix, en situació de protecció i de compliment de mesures de reforma, la falta de desplegament reglamentari de la Llei 5/1997 a què s'ha fet referència, la falta de control sobre les prestacions de seguretat social que generen els menors, la falta de psicòleg i treballador social en el centre, l'excessiu temps que alguns menors es troben en acolliment residencial en el centre o la crítica, ja en casos concrets, al recurs de l'acolliment quan entenen que havia d'haver-se declarat la situació de desemparament. Algunes d'estes queixes es troben en tràmit en l'actualitat i unes altres han estat resoltes, amb recomanacions

a l'administració, o tancades per considerar que la seua actuació ha estat correcta. En este sentit cal reconèixer que l'administració ha acceptat admetre l'obsolescència del centre i preveu la seua reforma, com també que ha creat un centre específic per a menors que necessiten mesures terapèutiques especials. En un nombre bastant menor, també un grup d'educadors de la Residència Comarcal La Foia de Bunyol han presentat alguna queixa sobre el funcionament del Centre.

En este mateix apartat de menors, esta Institució mostra la seua inquietud, tot i que no han existit queixes substancials sobre això de moment, sobre l'existència de recursos per al compliment de mesures judicials derivades de la Llei Orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la Responsabilitat Penal dels Menors, i de la Llei Orgànica 4/2000, sobre Drets i Llibertats dels Estrangers a Espanya, tant en nombre com en especificitat, posant l'accent en el fet que no sempre és adequat que, per raó de les edats, per exemple, hagen de conviure en el mateix centre menors en situació de protecció amb menors que complixen mesures judicials.

L'esforç realitzat per l'administració amb relació a la tercera edat és important, tant en la creació de places residencials, a través del bo residència que subvenciona places en centres privats, i amb el programa que, a través d'ajudes econòmiques a familiars, propicia que l'ancià seguisca residint en el seu domicili. Les queixes en este apartat s'han referit, bàsicament, a errors o dilacions en els tràmits administratius, amb resultat finalment favorable als interessats, girant les recomanacions a l'administració en el sentit que aplique el principi de celeritat i que, respectant l'ordenament jurídic, no siga extrema en la seua aplicació i tot això quant a la qualitat dels destinataris de les subvencions. De la mateixa manera que l'apartat referit a menors, tampoc han existit queixes referent a això, però tal com la Institució va reflectir en la memòria de 1996, es deixa constància que no existix norma amb rang suficient que regule l'ingrés en les places públiques i la que existix no està publicada, generant d'esta manera indefensió en els interessats respecte a l'assignació de la puntuació i el lloc que queden en les llistes d'espera per a obtindre plaça.

En matèria de prestacions econòmiques, pel que fa a les prestacions no contributives, una part de les queixes han constatat l'actuació correcta de l'administració i una altra, però, la seua actuació inadequada quant al deure de resoldre expressament dins els terminis legals, per la qual cosa en este sentit s'han realitzat recordatoris de deures legals. Amb relació a la resta d'ajudes les queixes han prosperat, generalment propiciant les ajudes de la Generalitat Valenciana a través dels ajuntaments.

En matèria de drogodependències és de destacar la queixa procedent de 1999 i que va ser resolta l'any 2000, amb relació a la possibilitat que un toxicòman intern d'una presó poguera eixir de la mateixa a un centre terapèutic per a la seua deshabitació, previ acord d'una instància judicial. En el seu extens informe, la Direcció General de Drogodependències qüestiona que una autoritat judicial pugua acordar una mesura terapèutica, ja que això correspon als professionals de les Unitats de Conductes Addictives, alhora que ressalta la xarxa de centres ambulatoris i residencials existents a la Comunitat Valenciana, els quals no estan concebuts com a centres de compliment de penes. Com en anys anteriors, una associació que defensa els drets dels no fumadors va propiciar diverses queixes

que tendixen que es complisquen les previsions que es contenen en la Llei 3/1997, de Drogodependències de la Comunitat Valenciana en matèria d'ús del tabac.

1. DISCAPACITATS

1.1. Problemàtica sobre l'ingrés en residències i centres ocupacionals

La queixa núm. 200775 va ser presentada pel Sr. S.E., com a president de l'Associació Prominusvàlids Psíquics de la Safor, i en ella ens plantejava que l'associació que presidia venia treballant des de feia vint-i-cinc anys al servei del col·lectiu de disminuïts psíquics en la comarca de la Safor que abastava 31 pobles. Des de feia molts anys estaven necessitant una residència i un centre de dia per a discapacitats psíquics. La seua associació havia elaborat un esborrany de projecte de Residència en les seues pròpies instal·lacions atesa la necessitat que en tenia la seua comarca.

Esta Institució, per resolució de 24-2-98, ja va recomanar a l'Hble. Sra. Consellera de Benestar Social, "que s'adoptaren les mesures polítiques i administratives necessàries per a esmenar l'actual dèficit de places en centres ocupacionals i residències per a persones amb discapacitat."

Admesa a tràmit es va sol·licitar informació a la Direcció General d'Integració Social del Discapacitat de la Conselleria de Benestar Social sobre la realitat de les al·legacions formulades pel promotor i, en concret, sobre si estaven incloses estes necessitats en els plans d'inversions i situació actual dels recursos disponibles.

L'administració ens va informar que existia una previsió per a la construcció d'una Residència i Centre de Dia per a discapacitats psíquics en la comarca de la Safor per a l'any 2001, a càrrec dels fons FEDER. Vam donar trasllat d'això a l'autor de la queixa i després de rebre la comunicació de l'agraïment en el seu nom i en el de tota l'associació per la nostra col·laboració i informar-nos que la junta directiva de l'associació havia estat rebuda pel conseller de Benestar Social, vam donar per tancat l'expedient.

En la queixa núm. 201253, la Sra. A., d'Aldaia, ens manifestava que tenia al seu marit i al seu fill en tractament psiquiàtric i assistien diàriament al Centre, on s'impartia el programa Àgora, subvencionat per la Unió Europea, en primer lloc, i posteriorment per la Conselleria de Benestar Social, igual que altres malalts mentals d'Alaquàs, Torrent, Paiporta, Montserrat, Xirivella, Manises, Real de Montroi, etc., i en haver-se acabat la subvenció no havia estat renovada, de manera que no rebia cap suport de l'administració, per la qual cosa no podia continuar impartint-se este programa.

Admesa la queixa es va sol·licitar informació a la Direcció General d'Integració Social de Discapacitats de la Conselleria de Benestar Social sobre els fets relatats i, en concret, sobre mesures adoptades per esta administració per a poder seguir mantenint el Centre obert en benefici d'este col·lectiu de malalts mentals que

s'havia beneficiat fins ara del programa Àgora o de mesures alternatives adoptades.

L'administració ens va informar que el programa Àgora s'aplicava en la Unitat de Salut Mental d'Aldaia, dependent de la Diputació de València, motiu pel qual no era possible subvencionar-lo des de la Generalitat Valenciana, ja que havia de subvencionar-lo la Diputació de València. Als usuaris del citat programa, se'ls havia oferit poder assistir als programes de rehabilitació efectuats en el CRIS (Centre de Rehabilitació i Integració Social) de Convent San Francisco i d'AFEM (Associació de Familiars de Malalts Mentals), els dos en la ciutat de València, de fet, al voltant de 7 usuaris del programa Àgora estaven assistint a ells. Així mateix, quant a la creació de recursos per a malalts mentals, ens va informar que al febrer de l'any 98 hi havia a la Comunitat Valenciana 102 places de CRIS i 40 places públiques de residència, i en el moment actual es disposava de 500 places de CRIS, 80 places públiques de residència i 200 places en residències privades subvencionades per mitjà de PII (Prestacions Econòmiques Individuals). D'això vam donar trasllat a la promotora perquè fera les al·legacions oportunes.

La queixa núm. 201249 va ser presentada per la Sra. J.E. i ens plantejava el problema que comportava que el seu fill esquizofrènic, en haver estat suprimit el Programa Àgora a què assistia, s'havia quedat sense centre on anar i sense saber què anava a passar en el futur. En el curs de la investigació ens va comunicar que li havien concedit una plaça al seu fill en un nou centre de rehabilitació i inserció social, i celebrant que s'haguera resolt el problema plantejat, vam tancar la investigació.

La queixa núm. 201184 va ser plantejada per la Sra. M.C. d'Elx, i en ella ens comunicava que s'havia dirigit en diverses ocasions a esta Institució denunciant la falta de recursos per al seu fill, malalt mental, A.M., que en l'actualitat tenia 22 anys i des dels 17 anys no havia obtingut una atenció adequada ni el recurs apropiat per a aconseguir la seua integració i evitar un empitjorament en la seua malaltia.

Admesa la queixa es va sol·licitar l'informe corresponent a la Direcció General d'Integració Social del Discapacitat de la Conselleria de Benestar Social, especialment sobre els recursos oferits per esta administració des de juliol de 1999, que ens va informar de la situació la Direcció General de Serveis Socials.

A este requeriment va contestar l'administració que, el dia 02/06/00, se li havia comunicat a l'autora de la queixa que el seu fill no reunia requisits de diagnòstic segons la normativa vigent per a malalts mentals (correcció d'errors de l'Ordre de 3 de febrer de 1997 de la Conselleria de Treball i Assumptes Socials), per la qual cosa no se l'admetia en el CRIS d'Elx. L'esmentada senyora no havia sol·licitat una ajuda econòmica per a residència privada, a la qual té dret per estar el seu fill en llista d'espera de plaça pública; amb esta ajuda econòmica es podria donar resposta a la seua demanda, per a atendre al seu fill en una residència. De fet, a l'octubre, novembre i desembre de l'any 1998 el seu fill estava atés en una residència privada per mitjà d'una ajuda econòmica de la Generalitat, i havia tret el seu fill de la residència en el mes de desembre del 98, perquè, segons ella, el seu fill estava molt recuperat, i va renunciar a la citada ajuda. Atés el diagnòstic

del seu fill: "trastorn de la personalitat antisocial i politoxicòman", el recurs adequat per a ell, prèvia desintoxicació en una UCA (Unitat de Conductes Addictives), seria una residència, a la qual pot accedir per mitjà de les PII (Prestacions Econòmiques Individuals), per al pagament d'estada en residència de malalts mentals a la qual va accedir l'any 1998, i no havia tornat a sol·licitar la citada prestació en els anys següents.

D'això vam donar trasllat a la interessada perquè formulara al·legacions.

També ens vam dirigir a l'Ajuntament d'Elx perquè emetera un informe l'Equip Social de Base dels serveis socials d'este Ajuntament sobre la situació real del fill de l'autora de la queixa, com també de les mesures adoptades per estos Serveis Socials i l'ajuda que estava rebent la família perquè A.M. trobara el recurs adequat a la seua malaltia. Estem en l'actualitat pendents de rebre resposta.

En la queixa núm. 200797, la Sra. F.P., de Meliana, ens manifestava el problema que tenia, ja que era tutora del seu germà A., incapacitat legalment des de 1994 i que amb el transcurs dels anys el seu estat havia empitjorat. Esta situació afectava el seu entorn familiar i l'estat psicològic de la tutora. Havia sol·licitat internament en centre adequat a través dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Meliana el 12-4-00, però en l'actualitat això encara no havia estat possible.

Admesa la queixa es va sol·licitar informació a la Direcció General d'Integració Social del Discapacitat de la Conselleria de Benestar Social sobre les previsions existents en esta Direcció General per a pal·liar o, si escau, resoldre, en el menor termini possible, la situació plantejada de veritable urgència i necessitat.

L'Administració ens va comunicar que, tal com es desprenia de l'informe emés pel servei de Malalts Mentals, el 18 de maig del present exercici va tindre entrada, en la Direcció General d'Integració Social de Discapacitats, la sol·licitud d'admissió en Centre Específic per a Malalts Mentals Crònics (CEEM) de D. A., i va ser valorat per la Subcomissió de Valoració d'Ingressos en CEEM el dia 31 de maig del present any, i va passar a la situació de denegat, per no reunir els requisits d'ingrés considerats en la correcció d'errors de l'Ordre de 3 de febrer de 1997 (DOGV núm. 2937) de la Conselleria de Treball i Assumptes Socials, per la qual es modifica l'Ordre de 9 d'abril de 1990 (DOGV núm. 1291) sobre registre, autorització i acreditació dels Serveis Socials de la Comunitat Valenciana, amb la finalitat d'atendre els nous serveis que es prestarà als malalts mentals crònics a la Comunitat Valenciana. El Sr. A. presentava un diagnòstic de malaltia mental "DEMÈNCIA" amb conductes disruptives o agressives, patia problemes d'addicció i era una persona assistida (no autònoma). Tots estos factors van ser decisius a l'hora de denegar la sol·licitud d'admissió en no complir els requisits d'accés al CEEM considerats en la citada Ordre. En presentar un diagnòstic sobre el qual esta Direcció General no tenia competències, no ser autònom, ser addicte a l'alcohol, tindre conductes agressives i necessitar atenció sanitària constant, es considerava que A. precisava d'un recurs pròpiament sanitari on se li pogueren atendre totes les seues necessitats, ja que els seus recursos eren rehabilitadors i no disposaven de personal sanitari ni de personal de suport per a persones que no eren autònomes.

D'això vam donar trasllat a l'autora de la queixa perquè formulara les al·legacions que estimara oportunes.

Així mateix, ens vam dirigir a l'Ajuntament de Meliana perquè ens remetera informe de l'Equip Social de Base dels Serveis Socials d'este Ajuntament sobre la situació real del germà de l'autora de la queixa, i també les mesures adoptades per estos Serveis Socials i l'ajuda que estava rebent la família, el qual ho va fer en els següents termes:

- Al Sr. A. se li va gestionar una ajuda del Fons d'Assistència Social i posteriorment una pensió no contributiva.
 - En 1994 se li va gestionar entrar en una Residència que va ser clausurada per la Generalitat.
 - La treballadora social valorava necessari i urgent l'ingrés en la Residència sol·licitada.
 - Al març se li va preparar la documentació per a ingressar en Residència:
 - a) Informe mèdic per a ingrés en residència
 - b) Informe psiquiàtric
 - c) Qualificació de minusvalidesa
 - d) Dictamen tècnic facultatiu
 - e) Autorització del jutge de 1a instància i instrucció núm. 2 de Montcada en què s'autoritzava l'ingrés d'A. en un centre adequat
 - f) Justificants de pensió
 - g) Sol·licitud de la germana per a assumir la tutela
 - h) Informe Social
- També s'havia emés informe d'A, a instància de la treballadora social del Servei de Drogodependències Comarcal per a tramitar sol·licitud de plaça en Residència de 3a edat.

En el curs de la investigació vam rebre escrit de la promotora acompanyant resolució denegatòria per a ingrés en Residència de 3a Edat i sol·licitud d'admissió en centres d'atenció a persones amb discapacitat, per la qual cosa ens vam dirigir a la Direcció General de Serveis Socials de la Conselleria de Benestar Social comunicant els fets anteriorment relatats i manifestant que de l'anteriorment exposat es desprenia que A. no havia pogut accedir als recursos a què tenia dret, per més que la seua tutora i els diversos serveis socials hagueren intentat que així fóra dirigint-se a totes les administracions que estimaven eren competents, les quals, sense esforçar-se a coordinar-se les unes amb les altres, es limitaven a denegar la seua sol·licitud, i això de forma contrària al principi d'eficàcia que ha de presidir qualsevol activitat administrativa per a complir els objectius que li havien estat encomanats.

L'article 49 de la Constitució Espanyola estableix que "els poders públics realitzaran una política de prevenció, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals prestaran l'atenció especialitzada que requerisquen i els empararan especialment per al benefici dels drets que este títol atorga als ciutadans."

Esta previsió no comportava sinó una conseqüència de la configuració d'Espanya com a Estat Social i Democràtic de Dret, que determinava la ineludible obligació dels Poders Públics de desenvolupar actuacions per a obtenir condicions d'igualtat efectiva de tots els individus, corregint particularment, mitjançant accions positives, situacions de desigualtat real de partida de certs grups i individus, a fi de possibilitar, en condicions d'igualtat final, el ple benefici dels seus drets i llibertats constitucionalment garantits.

Així, en expressió de l'article 9.2 de la Norma Suprema "correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguin reals i efectives, remoure els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social."

La vigent llei que regula el sistema de Serveis Socials a la Comunitat Valenciana, Llei 5/1997, ho definia com un sistema integral, harmònic, interdependent i coordinat, i configurava els serveis socials com un dret de tots els ciutadans. Així mateix, entre els principis inspiradors de la precitada llei, cabia destacar els de responsabilitat pública, planificació, prevenció, avaluació de resultats i globalitat de l'acció. També s'advocava en el mateix cos legal per la descentralització, desconcentració, coordinació i participació ciutadana, aproximant així la informació i el coneixement dels recursos de Serveis Socials als ciutadans.

Res d'això es trobava en harmonia amb els fets relatats per l'autora de la queixa, per la qual cosa li vam demanar que ens remetera informació suficient sobre la realitat de les al·legacions formulades per la promotora, especialment quin era el recurs adequat per a A., i les accions escomeses per l'administració per a donar urgent solució al problema d'A., i estem actualment pendents de rebre la informació sol·licitada.

La queixa núm. 200825 va ser presentada per V.S. i ens plantejava l'especial problemàtica que implicava el fet que el seu nét I. no tinguera plaça en un centre de discapacitats, i era suficientment il·lustratiu de la situació l'informe emés per la Treballadora Social, Sra. P.

Admesa la queixa vam sol·licitar que ens remetera informació suficient a la Direcció General d'Integració Social del Discapacitat de la Conselleria de Benestar Social i relativa a concretar les previsions existents en esta Direcció General per a pal·liar, o, si escau, resoldre, en el menor termini possible, estes situacions de veritable urgència i necessitat.

L'administració requerida ens va comunicar que, en data 18 de gener de 2000, va tindre entrada la sol·licitud de plaça en residència a favor d'I. Valorat l'expedient per la corresponent Comissió de Valoració, va passar a ser inclòs en la llista d'espera amb una puntuació de 30 punts. Atesa la gravetat del cas i en no existir places vacants en residència, i amb la finalitat de donar-li un recurs alternatiu, se li va concedir en data 22 de febrer de 2000 una plaça en el Centre Ocupacional Marqués de Dosaigües de Massanassa. La incorporació a este Centre no es va portar a terme després de mantindre entrevista amb l'autor de la queixa, en considerar que no era el recurs adequat per al seu nét, i per la negativa d'I. a acudir

al centre. Atés que en posteriors dates es va aportar nova documentació, es va procedir a la revisió de l'expedient en les Comissions celebrades els dies 16/06/2000, 13/07/2000 i 14/09/2000, i en esta última va obtindre una valoració de 32 punts, per la qual cosa en l'actualitat la sol·licitud estava en el cinquè lloc de la llista d'espera en no existir places vacants en residència de discapacitats.

D'això vam donar trasllat a l'interessat i vam dictar una resolució en els següents termes:

"Ens posem novament en contacte amb vostra il·lustríssima, amb relació a la queixa plantejada per V.S., relativa a la sol·licitud d'ingrés en residència de discapacitats per al seu nét I.

En les al·legacions, en primer lloc l'autor nega que la no-incorporació del seu nét a la plaça concedida en el Centre Ocupacional Marqués de Dosagües, de Massanassa, es dega a la seua negativa, sinó a la valoració de l'Equip Tècnic del centre que a través de l'Informe Tècnic va considerar que no era el recurs adequat.

Quant al problema de fons, en l'actualitat I. continua en llista d'espera per no existir places vacants en residència de discapacitats.

Esta Institució, per resolució de 24-2-98, va recomanar a l'Hble. Sra. Consellera de Benestar Social que s'adoptaren les mesures polítiques i administratives per a resoldre l'actual dèficit de places en centres ocupacionals i residències per a persones amb discapacitat.

L'article 49 de la Constitució Espanyola estableix que "els poders públics realitzaran una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració dels disminuïts físics, sensorials i psíquics, als quals prestaran l'atenció especialitzada que requerisquen i els empararan especialment per al benefici dels drets que este Títol atorga a tots els ciutadans."

Esta previsió no comporta sinó una conseqüència de la configuració d'Espanya com a Estat Social i Democràtic de Dret, que determina la ineludible obligació dels Poders Públics de desenvolupar actuacions per a obtindre condicions d'igualtat efectiva de tots els individus, corregint particularment, mitjançant accions positives, situacions de desigualtat real de partida de certs grups i individus, a fi de possibilitar, en condicions d'igualtat final, el ple benefici dels seus drets i llibertats constitucionalment garantits.

Així, en expressió de l'article 9.2 de la Norma Suprema: "correspon als poders públics promoure les condicions perquè la llibertat i la igualtat de l'individu i dels grups en què s'integra siguen reals i efectives; remoure els obstacles que impedisquen o dificulten la seua plenitud i facilitar la participació de tots els ciutadans en la vida política, econòmica, cultural i social."

De forma més específica, la Llei 3/1982 de 7 d'abril, d'Integració Social dels Minusvàlids, en el seu article 1 estableix que "els principis que inspiren la present Llei es fonamenten en els drets que l'article 49 de la Constitució reconeix, per raó

de la dignitat que els és pròpia, als disminuïts en les seues capacitats físiques, psíquiques o sensorials per a la seua completa realització personal i la seua total integració social", afegint en el seu article 3r.1 que "els poders públics prestaran tots els recursos necessaris per a l'exercici dels drets a què es referix l'article 1r"

La vigent Llei que regula el sistema de Serveis Socials a la Comunitat Valenciana, Llei 5/1997, proclama tals principis i les actuacions específiques per a les persones amb minusvalidesa.

Per tot això, encara sent conscients dels esforços que realitza l'administració per a resoldre este problema i que en molts casos no és tant la falta de voluntat efectiva dels responsables polítics, sinó problemes d'índole pressupostària i organitzativa, vam considerar que és d'absoluta urgència donar solució al problema concret plantejat en la present queixa. Així mateix, el Síndic de Greuges, en virtut de la funció encomanada per l'Estatut d'Autonomia i la seua Llei reguladora, Llei 11/88 de 26 de desembre, RECOMANA a esta Direcció General que s'adopten les mesures polítiques i administratives necessàries per a resoldre l'actual dèficit de places en residències per a persones amb discapacitat."

Si bé estem pendents de l'acceptació o no de la mateixa per l'administració, se'ns ha comunicat l'ingrés d'I. en una residència per a persones amb discapacitat.

El Sr. D.O., veí de Castelló de la Plana, va presentar la queixa núm. 201255, en nom de la seua germana, la Sra. I.M., en la qual substancialment exposava que la seua germana patia certa discapacitat, que estava ingressada en el Centre Ocupacional Rafalafena de Castelló, i que va ser expulsada d'este centre el 21-01-00 per la directora del mateix, sense que hi haguera cap queixa formal. L'expulsió es va formalitzar l'11-02-00, mitjançant escrit del CONVASER de Castelló.

Amb data 18-2-00, l'interessat va sol·licitar, al gerent d'este centre, aclariment dels fets que van motivar l'expulsió de la Sra. I.M., i li van contestar el 24-02-00, i segons el promotor de la queixa, no se li va donar explicació fonamentada, sinó que traslladava el problema a la Direcció Territorial de Benestar Social.

Amb dates 15 i 30 de març de 2000, va dirigir dos escrits a l'esmentada Direcció Territorial, a l'efecte d'incloure la Sra. I.M. en algun programa d'intervenció en el Centre de Rehabilitació i Integració Social de la Creu Roja, sol·licitant que s'adoptaren mesures d'urgència necessàries per a solucionar este problema.

Amb data 5 d'abril de 2000, va dirigir un escrit a la precitada Direcció Territorial sol·licitant les explicacions requerides al gerent de CONVASER, el qual, segons el promotor de la queixa, diu que no se li va donar explicació motivada de l'expulsió de la seua germana del Centre Rafalafena.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a la Directora Territorial de la Conselleria de Benestar Social de Castelló, i ens va informar que actualment s'estava procedint per part de la Inspecció de la Conselleria de Benestar Social a l'elaboració d'una investigació dels fets a què al·ludia l'interessat.

En el moment de confeccionar la present memòria, estem a l'espera de rebre el precitat informe.

LA Sra. A.N.A. va promoure la queixa núm. 200007, en la qual va ser dictada la següent resolució:

"Acusem recepció de l'escrit de 9-11-00 de l'Il·lm. Sr. Director General de la Família, Menor i Adopcions d'esta Conselleria, relatiu a la queixa formulada per la Sra. A.N.A sobre internament del seu fill C.G.N., afligit d'encefalopatia congènita per hipòxia perinatal severa amb una minusvalidesa del 75% i necessitat d'ajuda de tercera persona.

Examinat dit escrit, com també els de l'Il·lm. Sr. Director General de Discapacitats de 15-3-00, Sr. Director territorial de Cultura, Educació i Ciència d'Alacant de 18-5-00, Sr. Cap del Servei de Programes de la Direcció Territorial de Benestar Social a Alacant i de 31-1-00 i Institut Municipal de Serveis Socials d'Elda de 9-5-00, es deduïx que el problema que va suscitar la queixa de la Sra. N., l'atenció integral al seu fill C. durant el període que va estar impossibilitada a causa d'una intervenció quirúrgica, es troba solucionat a través del Servei d'Ajuda a Domicili prestat per l'Ajuntament d'Elda. No obstant això, de l'examen de la documentació obrant en l'expedient de la queixa es deduïx que esta Conselleria no té centres adequats que puguen prestar una atenció integral a menors amb discapacitats psicofísiques greus, com és el cas del menor a què s'ha fet referència, ja que concretament els que tenen són per a majors de 16 anys. No és admissible que en un supòsit com l'analitzat en la queixa, el ciutadà, que té al seu càrrec un menor que temporalment no pot atendre per raons plenament justificades, no reba adequada atenció per part de les administracions públiques amb motiu del patiment d'una malaltia greu.

La Constitució Espanyola, en el seu article 49, disposa que els poders públics han de prestar una especial atenció als disminuïts físics, psíquics i sensorials "als quals haurà de prestar l'atenció especialitzada que requerixen", de la mateixa manera que als fills i mares a través del seu articles 39.2. La Comunitat Valenciana ostenta la competència en les esmentades matèries i les ha ordenat a través de la Llei 5/1997, de 25-6, que regula el sistema de Serveis Socials. De conformitat amb estes normes, i amb els principis que inspiren la Llei 1/996, de 15-1 de Protecció Jurídica del Menor, l'interés d'este és primordial i superior a qualsevol altre davant situacions de necessitat, però si a això s'unix la condició de discapacitat i, més encara, en situació de gravetat, la reacció de les administracions públiques ha de ser extrema i no com ha estat en la pràctica, de manera que la discapacitat es convertix en un "obstacle" per a accedir a un recurs adequat, al qual, previsiblement, haguera accedit el menor en el cas de no patir cap tipus de menyscapte.

Per tot el que hem dit anteriorment, es RECOMANA a esta Conselleria que promoga les accions necessàries perquè tots els menors amb algun tipus de discapacitat i amb independència de la seua edat reben una atenció integral adequada la seua situació de necessitat.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens remeta en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació o, si escau, les raons que aconsellen el contrari."

1.2. Altres queixes

Es va rebre en esta Institució la queixa núm. 201109, promoguda per J.A., veí de Siete Aguas (València), en la qual indicava les condicions precàries en les quals vivia el seu veí, V.M., minusvàlid en una casa que mancava de condicions de salubritat per escàs habitatge i falta de condicionament per a protegir-se del fred. Este habitatge estava arrendat per l'Ajuntament per a situar l'esmentat veí, per manca de mitjans econòmics, ja que va ser desallotjat de la seua casa paterna per este Ajuntament en declarar-la en ruïnes. El promotor de la queixa havia enviat un escrit a l'Ajuntament explicant el que s'ha exposat anteriorment, sense rebre contestació.

L'Il·lm. Sr. Alcalde-President de l'Ajuntament de Siete Aguas ens va remetre informe elaborat pel treballador social de l'esmentat Ajuntament, explicant la situació personal de l'esmentat veí. En este informe es deia: "que s'atenia puntualment i diàriament les necessitats bàsiques, que s'estava tramitant l'obtenció d'una pensió no contributiva d'invalidesa i el reconeixement de minusvalidesa per a beneficiar-se d'este tipus de pensió. El tutor de V.M. era l'alcalde actual, davant l'absència de familiars, veïns o amics que volgueren fer-se'n responsables. S'estaven efectuant gestions per al canvi de tutela a una Entitat Pública a través de la Comissió de Tuteles."

Al promotor de la queixa, que no era la persona directament interessada, se li va donar trasllat de l'extracte de l'informe rebut, i, en concret, de les gestions realitzades per l'Ajuntament per a obtenir una pensió no contributiva d'invalidesa, el reconeixement de la minusvalidesa que patix, el canvi de la tutela i l'ajuda per a les necessitats bàsiques, indicant-li que s'efectuaria un seguiment del cas.

Es va sol·licitar una ampliació de l'informe al Sr. Alcalde-President de l'Ajuntament de Siete Aguas referent als tràmits efectuats, previsions de proporcionar-li un habitatge que reunira les mínimes condicions d'habitabilitat i possibilitat que esta persona fóra internada en un centre especialitzat adequat a les seues necessitats.

L'Ajuntament ens va emetre un informe detallat dels tràmits que es van efectuar i que estaven en curs.

En el moment d'elaborar la memòria, estem en fase d'estudi de la queixa per a adoptar una resolució al complex problema plantejat.

En la queixa núm. 200735 ens plantejava la seua autora que M.B. tenia una minusvalidesa física i es trobava en la Residència Doctor Álvaro López de la Malvarosa -València-, i el dia 15 de maig s'havia dirigit a la Direcció Territorial

de la Conselleria de Benestar Social de València, Secció de Minusvàlids, i va comunicar que en esta Residència no se li permetia eixir a partir de les 20.00 h, el que entenia que no era raonable per a una persona de 24 anys, i no havia rebut resposta. Així mateix, a partir de les 21.30 hores no hi havia cap persona en el centre, només els residents, i la porta de la cuina es tancava amb clau, per la qual cosa, si es presentava una urgència no podrien obrir la porta de l'edifici per estar el porter electrònic en la cuina. L'objectiu de posar en coneixement estos fets per part de la Sra. M. era millorar les condicions dels residents.

Admesa la queixa, la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social de València, ens va comunicar que, segons el Reglament de Règim Interior del Centre, de què ens va adjuntar còpia, existien unes normes en el mateix que havien de ser respectades pels residents i que en diverses ocasions s'havia posat de manifest que el comportament del Sr. M.B. no era l'adequat (no prendre la medicació prescrita, arrancar i llançar al sòl un telèfon de monedes, no comunicar en moltes ocasions que no pernocta en el centre, insultar altres residents, etc.). Així mateix, el personal auxiliar, després de donar el sopar a les 20.00 h i ajudar a ficar-se al llit els residents que ho necessiten, supervisava la Residència i se n'anava a les 21.30 h. A partir d'esta hora, la seua assistència i seguretat està coberta pel servei de Teleassistència, que pot accedir a l'habitatge davant qualsevol incidència i resoldre l'emergència que es produïska. Tots els usuaris eren portadors d'un polsador per a posar-se en contacte amb Teleassistència. I, a més a més, hi havia un telèfon públic de monedes al servei d'usuaris.

Les portes d'entrada i eixida d'emergència es trobaven obertes i accessibles, complint la normativa a este efecte, per a ser utilitzades en cas de necessitat.

Li vam donar trasllat de tot el precedent a l'autora de la queixa, inclòs el Reglament de Règim Interior del Centre, i ja que no va fer cap al·legació, ni es va observar irregularitat en l'actuació pública, vam tancar la investigació.

En les queixes núm. 201187 i 201131, es van dirigir a nosaltres el President i el Secretari de la Federació Alacantina d'Associacions i malalts mentals d'Alacant (FAFEM) que aglutina: Associació de Familiars de Malalts Mentals Psíquics de Villena i comarca -AFEPVI-, Associació de Familiars de Malalts Mentals d'Alacant -AFEMA-, Associació de Familiars per a la Integració del Malalt Mental -AFIEM- d'Alcoi i comarca, Associació de Familiars de Malalts Mentals -Marina Baixa- AFEM-, Associació de Minusvàlids CAPAZ, Associació de Familiars de Malalts Mentals d'Elx i comarca -ASFEME-, Associació de Familiars de Malalts mentals d'Elda, Petrer i comarca AFEPEPC, per a participar-nos els seus objectius i comunicar-nos l'acord adoptat per la Federació de mantindre criteris comuns a totes les associacions de la Federació en l'àmbit sanitari i social, però sense plantejar, de moment, una queixa concreta.

Ens vam posar en contacte amb ells, en primer lloc per a, sincerament, reconèixer-los l'esforç i la tasca que esta Federació d'Associacions realitzava a favor de les persones disminuïdes psíquiques d'esta província. També els vam manifestar que els problemes relacionats amb la salut mental, la situació dels malalts mentals i els seus familiars havia estat una preocupació constant d'esta Institució des del començament de la seua activitat. S'havien realitzat estudis sobre la matèria i

fonamentalment s'havien admés múltiples queixes presentades per familiars de malalts mentals de diverses poblacions de la Comunitat, el denominador comú de les quals era el mateix que ells plantejaven en el seu escrit: la desesperació d'estes famílies en no poder plantar cara per si soles a les situacions que provocava la malaltia mental dels seus respectius parents, que es caracteritzava en la majoria dels casos per la presència de símptomes agressius, sense rebre per part de l'administració una resposta adequada a la magnitud del problema.

Així mateix, els vam exposar que esta Institució, ja va recomanar a l'Hble. Sra. Consellera de Benestar Social "que s'adoptaren les mesures polítiques i administratives necessàries per a resoldre l'actual dèficit de places en centres ocupacionals i residències per a persones amb discapacitat".

No obstant això, els vam informar que perquè nosaltres poguérem realitzar alguna actuació concreta davant l'administració, havien de comunicar-nos els interessats o els seus familiars la situació que patien i la resposta donada per l'administració al problema plantejat.

2. FAMÍLIA I MENORS

2.1. Menors

Es van rebre en esta Institució diversos escrits firmats per un grup d'educadors del Centre d'Atenció a Menors, Residència Comarcal L'Alacantí, que van donar lloc a les queixes núm. 201101, 201104, 201132, 201133, 201257, 201258. Totes elles es referien a menors que estaven en esta Residència i relataven qüestions diverses. Però el comú denominador de totes estes queixes era que intentaven millorar la situació dels menors o vetlar pels seus drets. Van ser admeses i sobre la base d'això es va sol·licitar informació a la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social a Alacant i la mateixa va ser remesa als autors perquè feren les corresponents al·legacions.

La Sra. A.M. va presentar la queixa núm. 200883, en la qual indicava que amb data 11 d'agost de 2000, va remetre un escrit a la Direcció Territorial de Benestar Social d'Alacant per a recuperar la tutela del seu fill a fi de tindre'l en la seua companyia i tenir-ne cura.

A la vista que l'escrit de queixa s'havia presentat al mateix temps que la petició de recobrar la tutela davant la precitada Direcció Territorial, i atesa la urgència de la mare que reclamava la tutela, es va optar per sol·licitar a la Direcció Territorial de Benestar Social que ens informara sobre la marxa del referit cas i ens mantinguera informats.

Se'ns va informar que, amb data 12 de setembre de 2000, des de la Direcció Territorial es va resoldre el cessament de desemparament i mesures adoptades, i va ser traslladat el menor, en companyia de la seua mare, al Centre Educatiu San Juan de Dios de Las Palmas (centre més adequat a les seues característiques) en el

qual se li havia concedit una plaça, i des d'on efectuarien el seguiment i donarien suport al cas.

La present queixa va ser resolta de forma satisfactòria per la Direcció Territorial de Benestar Social d'Alacant, motiu pel qual es va procedir al tancament i arxivament de la mateixa.

El Sr. P.A., veí d'Elx (Alacant), va presentar la queixa núm. 201271, referent a uns escrits presentats l'1 d'agost de 2000 en l'Ajuntament d'Elx, l'un dirigit a l'Il·lm. Sr. Alcalde i l'altre a la Sra. Regidora de Benestar Social, sol·licitant una explicació, pel que sembla, referent a un informe d'adopció.

Amb dates 25 i 26 de setembre de 2000, va presentar en l'esmentat Ajuntament dos sol·licituds reiterant les peticions anteriorment exposades, sense haver rebut contestació a les mateixes.

L'informe de l'Il·lm. Sr. Alcalde de l'Ajuntament d'Elx, en el moment de redactar la memòria, no ha tingut entrada en esta Institució.

Així mateix, es troba en tràmit la queixa formulada per J.M.S.R. i dos educadores de la Residència Comarcal de Menors L'Alacantí, que ha quedat registrada amb el núm. 201103. En la queixa els interessats mostren la seua disconformitat amb el fet que la citada Residència tanque, alternativament, els mesos de juliol i agost de cada any, passant els menors ingressats en la mateixa a la R.C.M. Baix Vinalopó, la qual, de la mateixa manera, tanca alternativament els mateixos mesos, passant els seus menors a R.C.M. L'Alacantí; això segons els denunciants provoca perjuís educatius i assistencials en els menors i perjudica els seus interessos com a treballadors, en el sentit que han d'agafar les seues vacances, necessàriament, un any en el mes de juliol i el següent en el mes d'agost.

Vam tramitar la queixa formulada per un grup d'educadors de la residència comarcal de menors de la Foia de Bunyol, que ha estat registrada sota el núm. 201119. Substancialment exposen els interessats que la plantilla d'educadors de l'esmentat centre és insuficient i que el col·lectiu de nens residents és mixt, ja que es barregen els que necessiten protecció amb els que han de complir una mesura de reforma.

Es troba tramitant-se la queixa formulada per la Sra. D.P.D., registrada sota el núm. 200557. En ella la interessada manifesta que els seus fills es troben en situació legal de desemparament, acollits amb una família, que no considera idònia a tal fi. Atés que l'acolliment familiar ha cessat, s'ha sol·licitat a la Direcció Territorial de Benestar Social a Alacant informes actualitzats del cas a fi de valorar la idoneïtat del recurs proposat.

Pendent de resolució es troba la queixa formulada per J.M.S.R. i una altra educadora de la Residència Comarcal de Menors de L'Alacantí, registrada amb el núm. 200806. En la mateixa els interessats sol·liciten la realització per part de l'administració d'una inspecció i denuncien la falta de desplegament reglamentari de la Llei 5/1997, de 25 de juny, que va aprovar el sistema de serveis socials de la

Comunitat Valenciana, i la falta d'elaboració del pla integral d'Atenció a la Infància de la Comunitat Valenciana previst en l'esmentada Llei.

La queixa formulada per la Sra. S.G.R. es tramita sota el núm. 200708. En esta queixa es denuncia la falta d'adequació de l'Estatut de Centres de Menors a la nova legislació consistent, fonamentalment, en la Llei de la Infància de la Comunitat Valenciana i la Llei Orgànica 1/1996, de Protecció Judicial del Menor, de nou la falta d'elaboració del pla d'integral d'Atenció a la Infància i l'absència de campanyes de sensibilització a la societat que contribuïsquen a la detecció de situacions de risc i propicien la solidaritat; com la queixa assenyalada sota el núm. 201102, subscripta per J. .M.S.R. i dos educadors més del centre de la Residència comarcal de Menors de l'Alacantí. En la mateixa els interessats posen de manifest l'excessiu temps que alguns menors queden en acolliment residencial, interessant que este siga el mínim indispensable. Així mateix, insten l'Administració que pose els mitjans necessaris per a dur a terme un programa d'acolliment familiar.

J.M.S.R. i altra educadora de la Residència Comarcal de Menors L'Alacantí van promoure les queixes 200807 i 200808, en les quals va ser dictada la següent Resolució, dirigida al Sr. Director Territorial de Benestar Social a Alacant:

"Sr. Director,

Amb data 30 d'octubre de 2000 va remetre vosté a esta Institució informe amb relació a l'escrit que va iniciar la present queixa, el qual referia al mateix temps aspectes relatius a la número 200708. Esta informació va ser traslladada a l'interessat perquè efectuara al·legacions, cosa que va fer mitjançant escrit de data 6 de desembre de 2000.

Del detallat estudi de la queixa, el seu informe, les al·legacions de l'interessat i altra documentació existent en l'expedient es dedueix el següent:

- Tant esta administració com l'interessat mesclen qüestions diverses que tenen com a comú denominador la Residència Comarcal de Menors "L'Alacantí". D'esta manera, el que va començar com a queixa relativa a les reunions del Consell de Residència i expedients sancionadors als menors, ha estat ampliat a altres qüestions, com després es veurà, donant lloc a escrit comuns a dos queixes. No pot desconéixer-se que l'interessat en la present queixa, ho és, juntament amb altres tres educadors del referit Centre, en altres diverses que, així mateix, tenen com a objecte comú la Residència Comarcal de Menors "L'Alacantí", per este motiu, unes qüestions es dissimulen amb unes altres, el que no és el mes adequat, perquè la concreció, transparència i nitidesa són les característiques mes idònies per a abordar i, en la mesura del possible, resoldre els problemes que els ciutadans plantegen a esta Institució.

Este antecedent té com a raó de ser el fet de justificar la possible omissió involuntària en abordar alguna de les qüestions plantejades i que són les següents:

- Quant al punt relatiu a l'obsolescència de les instal·lacions del Centre, atesa la coincidència de criteris, esta Institució res ha d'afegir, llevat de celebrar-ho i recordar a l'administració que no oblide realitzar les gestions que tendisquen a incloure en els Pressupostos de la Generalitat Valenciana per a 2001 la corresponent partida.
- Pel que fa al Projecte Educatiu i Reglament de Règim Interior, l'interessat realitza valoracions de caràcter genèric, sense concretar actuació de l'Administració que pugua ser objecte de censura per part d'esta Institució i, a més, que pugua ser-ho amb les característiques de l'eficàcia que és, fet i fet, una característica que ha de presidir la tramitació d'una queixa. No podem requerir l'administració perquè lliure als educadors, precisament, els materials que l'interessat cita; cosa distinta és que no els dotara de material en absolut. Així mateix, tampoc podem requerir-la perquè inicié expedients disciplinaris de manera genèrica.
- Certament els articles 16 i següents de l'Estatut Bàsic de Centres d'Atenció a la Infància i Joventut de la Comunitat Valenciana, aprovat per Ordre de la Conselleria de Treball i Assumptes Socials de 14 de maig de 1991, estableix que en cada un d'estos Centres hi haurà un Consell de Residència que es reunirà, almenys, una vegada al trimestre. De l'estudi de la queixa s'extrau la conseqüència que esta periodicitat no ha estat complida, pel que cal recordar a l'administració la necessitat del seu estricte compliment en virtut del principi de legalitat consagrat en l'article 9.1 de la Constitució Espanyola.
- El següent apartat es referix a l'existència de les figures professionals de psicòleg i treballador social en els centres de menors. Sobre això hem d'assenyalar que la psiquiatria infantil està encomanada als Serveis de Salut per la Llei 14/1986, de 25 d'abril, General de Sanitat (articles 18.8 i 20) i la present queixa es troba centrada en l'Àrea de Serveis Socials, el que no exclou l'estudi de l'atenció a la salut mental infantil, però en una altra queixa, això en virtut del principi de congruència. Per descomptat, els menors internats en Centres de l'administració, poden i han de ser usuaris del servei públic de salut, com qualsevol altre ciutadà.

Quant al fet que totes i cada una de les quatre Residències Comarcals de Menors existents en la província d'Alacant tinguen un treballador social i un psicòleg, seria desitjable que tingueren esta última figura, en opinió dels interessats, de l'Administració i d'esta Institució, més estos professionals que existixen en la Direcció Territorial i en el Centre de Recepció de Menors, sense que de la queixa es deduisca, per part que es constata en l'expedient, que tots els menors que es troben ingressats necessiten ajuda psicològica, el que no exclou la seua conveniència.

-A continuació es tracta de la qüestió referent a l'escolarització dels menors residents en el sistema d'educatiu. Per la mateixes raons esgrimides a l'hora de tractar la qüestió de la salut mental infantil, seria l'Administració Educativa la que, fonamentalment per raons competencials, hauria d'haver estat part en la queixa

(article 36 de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, General del Sistema Educatiu).

- Igual que quant a les instal·lacions de "L'Alacantí ", en el punt que fa referència a la creació de centres terapèutics de menors existix plena coincidència, per la qual cosa, tal com féiem allí, no ens queda més que felicitar-nos.
- Tot seguit s'aborda la qüestió relativa al treball que ha de realitzar-se amb els familiars dels menors. En opinió de l'interessat este treball ha de realitzar-se des de "L'Alacantí" pels educadors, mentre que l'administració entén que ha de fer-se pels Equips Socials de Base dels Ajuntaments en coordinació amb la Conselleria de Benestar Social. Tampoc aquí s'evidencia un incompliment dels drets fonamentals i llibertats públiques compresos en els Títols I de la Constitució Espanyola i de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, únic àmbit de supervisió per esta Institució, d'acord amb el que establix l'article 1.1 de la Llei 1/988, de 26 de desembre que la regula, per mes que hi haja una diferència de criteris o discrepància, el que per si mateix no determina l'incompliment dels drets a què s'ha fet referència. És més, la Llei 5/97, de 25 de juliol, que regula el Sistema de Serveis Socials, en el seu article 11.1, en regular els serveis socials generals els encomana: prestacions integrals i polivalents, que comprenen (article 12.d)) programes de convivència i reinserció social orientats a promoure la convivència social i familiar tendents a procurar la solució de situacions de carència, fomentant mitjans de reinserció per a col·lectius amb alt risc de marginalitat. D'altra banda són principis generals d'actuació del Sistema (article 14.f): descentralització, desconcentració i coordinació potenciant els serveis socials generals. Doncs bé, els serveis socials generals s'encomanen a l'Administració Local (article 6.1b).
- No obstant això, esta Llei tampoc exclou dels serveis socials especialitzats, la gestió dels qual, en principi, la Llei encomana a la Generalitat Valenciana (article 13) els serveis l'atenció a la família, doncs en el seu article 15 inclou diversos programes d'intervenció familiar en este sector. És doncs raonable la resposta donada per l'Administració d'actuació, alhora i segons cada cas i sempre coordinadament, dels Equips Socials de Base, els tècnics de la Direcció Territorial i els educadors de "L'Alacantí".
- Certament la legislació espanyola referent a això, assenyaladament la Llei Orgànica 1/996, de 15 de gener i el Codi Civil, establixen, bé que com a principis o tendències, que, per este ordre, els menors s'estiguen amb els seus pares, amb la seua família extensa, amb famílies amb les quals tinguen especials relacions, amb famílies acollidores i, sols en ultima instància, en centres i pel menor temps possible. Però això és una tendència que en la pràctica, eixa és la realitat, no pot aconseguir-se sempre. Sobre esta base, una vegada més, hem de reconèixer que atés el genèric del material que consta en l'expedient de la queixa no es deduïx cap incorrecció en l'actuació de l'administració.

- El següent apartat és el relatiu al fet que el lloc de Director de "L'Alacantí" no és ocupat pel seu titular, qui es troba alliberat sindicalment, sinó per altres funcionaris que el substitueixen. Una vegada més i fins i tot quan a la interessada li sembla lamentable esta situació, això per si sol no constitueix unes violacions dels drets fonamentals i llibertats públiques objecte d'investigació per este Comissionat.
- Finalment, s'aborda el fet que des de l'administració no s'efectua cap denúncia davant el Ministeri Fiscal per delictes d'abandó de família per raó de la circumstància que els progenitors dels menors ingressats en "L'Alacantí" incomplixen reiteradament els deures de guarda envers aquells (en l'apartat relatiu a l'escolarització també es toca este punt). Partint de la base que l'exercici de la tutela *ex lege* es realitza sota la superior vigilància del Ministeri Fiscal (article 174.1 del Codi Civil), el qual té notícia de totes les declaracions de desemparament i el Reglament Orgànic del qual (Llei 50/1981, de 30 de desembre), d'una banda, el faculta per a exercir accions penals (article 3.4) i, d'una altra banda, li imposa la defensa de menors (article 3.7), entenem que no correspon a l'administració efectuar la denúncia, atés que l'omissió dels deures de guarda o d'educació no determina per si mateix sempre l'assistència del delictes d'abandó de família, l'existència del qual pot apreciar millor el Ministeri Fiscal, en raó de la seua comesa i formació dels que el componen, que l'administració.

De l'exposat es dedueix:

- A) L'adopció de mesures correctores oportunes en el cas de les infraestructures de la Residència Comarcal "L'Alacantí" i del centre terapèutic, la qual cosa agraïm i vam celebrar. En estos punts la queixa queda tancada.
- B) L'incompliment del calendari de reunions del Consell de Residència del referit Centre, per la qual cosa vam efectuar un recordatori de deures legals i, de conformitat amb el que hi ha previst en l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1998, de 26 de desembre, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no del recordatori que es realitza o, si escau, les raons que estime per a no acceptar.
- D) La conveniència de disposar d'un suport psicològic més important del que existix en l'actualitat, i amb objectiu d'això se suggerix que es facen esforços amb esta finalitat, de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1998, de 26 de desembre, li agraïm que ens remeta, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació o no del suggeriment que es realitza o, si escau, les raons que estime per a no acceptar.

E) Per últim, i pel que fa a la resta, no apreciem un funcionament irregular d'esta administració, pel que la queixa queda tancada.

Agraint la seua col·laboració i la remissió del que li hem sol·licitat, el saluda atentament,"

La queixa formulada per la Sra. M.B., registrada sota el núm. 200789, va ser canalitzada a través del Defensor del Menor de la Comunitat de Madrid. En la queixa la interessada manifestava que, mentre passava una temporada en la localitat de Torrent, va saber de la situació d'un nen que presentava grans mancances, com ara brutícia, dormir en un cotxe abandonat i patir, potser, algun tipus de deficiència psíquica. Quan va tornar a Madrid, lloc de la seua residència habitual, va posar estos fets en coneixement del Defensor del Menor d'esta Comunitat, el qual va canalitzar la queixa a través d'esta Institució, que la tramita amb informes de l'Excm. Ajuntament de Torrent i de la Direcció Territorial de Benestar Social a València.

En la queixa núm. 200734, P.M.B. ens va traslladar la seua disconformitat amb la Resolució adoptada pel conseller de Benestar Social davant la reclamació prèvia presentada per ell contra l'acord del Consell d'Adopció de Menors de la Generalitat Valenciana declarant la no-idoneïtat per a l'exercici de la pàtria potestat en la filiació adoptiva i tramitació d'adopció.

En ella vam assenyalar que, els acords que adopta el Consell d'Adopció de Menors, els realitza d'acord amb múltiples informes d'àrees multidisciplinàries per a determinar la idoneïtat o no per a l'exercici de la pàtria potestat en la filiació adoptiva, tenint sempre com a finalitat última l'interés del menor, que implicaria, en tot cas, una valoració tecnicocientífica aliena a les competències del Síndic de Greuges, per la qual cosa vam procedir al tancament i arxivament de l'expedient.

3. TERCERA EDAT

3.1 Residències

El Sr. P. B. va formular la queixa núm. 200800, en la qual ens indicava que tenia 75 anys, i residia en la Residència de 3a Edat d'Elx, i que havia efectuat una reclamació per deficiències en esta residència, referents al fet que: no hi havia extensió de telèfon en les habitacions, només el que hi havia en la recepció, i que les persones que estaven prop del que parla per telèfon s'assabenten de les converses; la megafonia era defectuosa, la il·luminació de l'escala i passadissos estava connectada a la general, sense que hi haguera interruptors, i havien de baixar o pujar a les fosques; en el menjador hi havia dos torns, el primer l'ocupaven els minusvàlids i deixaven restes de menjar, aigua, etc., i a en entrar el segon torn estava tot brut, i indicava que abans no passava, que hi havia dos menjadors, un per a persones vàlides i un altre per a disminuïts. Que es feia un

menjar per a tots i no es respectava la dieta per a persones amb diabetis, hipertensos, etc., que hi havia persones que cridaven, que no el deixaven dormir i que haurien d'estar en un altre lloc.

El Director Territorial de la Conselleria de Benestar Social de la Generalitat Valenciana a Alacant, ens va remetre una àmplia informació, i es pot sintetitzar en el sentit que, a l'interessat no el deixava dormir una resident, que, segons l'informe elaborat pel metge del centre, tenia 75 anys, amb retard mental i demència, que no sofria insomni, per la qual cosa respectava el somni de la resta dels residents.

Amb relació a la dieta que sol·licitava, se li va indicar que la dieta estava prescrita per l'especialista d'endocrinologia de l'Hospital d'Elx, en la qual es recomanava l'administració diària de 1.500 calories; se li va informar que el centre disposava d'una dieta de 1.500 calories, i que, efectivament, encara que no constava dels plats indicats per l'especialista, s'adaptava a les recomanacions prescrites pel mateix.

Sobre les queixes de molèsties respecte a altres residents, se li va explicar que el Centre és una residència mixta i que les places són, en la seua majoria, per a persones vàlides i assistides, i se li va plantejar que coneguera altres residències en les quals era possible que es trobara millor, com la Residència Aitana a Alacant, la de Torrevella, etc., i que buscara altres alternatives que s'ajustaren a les seues necessitats i desitjos.

En l'esmentat informe es va efectuar l'observació que les Residències de la Tercera Edat de què disposa la Generalitat Valenciana en la província d'Alacant són residències mixtes, amb un petit percentatge de places per a residents vàlids, llevat de la Residència de Tercera Edat "Aitana" que es troba situada a Alacant ciutat.

De l'esmentat informe, en resum, es va donar trasllat a l'interessat perquè formulara al·legacions, i en la data de tancament de la memòria estem a l'espera de rebre-les per a procedir a la resolució de la mateixa.

El Sr. E.F., d'Elx, va formular la queixa núm. 200822, en la qual, substancialment, exposava que era propietari d'una finca on se situava una construcció-xalet reformat per a ser destinat a l'activitat de Residència de la Tercera Edat. S'havia subscrit un contracte d'arrendament amb la Comunitat de Béns "Residència de Tercera Edat E.S." integrada per la Sra. J.L. i el seu fill, R.G., iniciant la Sra. L.G. els tràmits per a l'obtenció dels permisos i autoritzacions per a exercir l'activitat de Residència de Tercera Edat davant la Conselleria de Benestar Social. Es van realitzar les obres d'adequació per a Residència de 3a Edat i estant en tràmit l'obtenció d'autorització per la Conselleria, va morir la Sra. J.L. al desembre de 1999, i es va presentar la Sra. A.B. en l'esmentat expedient el 13 de març de 2000 per a continuar el mateix, doncs havia adquirit participacions d'esta comunitat de béns.

El 9 de maig de 2000 es va presentar escrit en la Conselleria de Benestar Social per la precitada Sra. A.B., amb la llicència d'obertura i establiment d'activitat de l'Ajuntament d'Elx per a esta residència, i es demanava la resolució de l'expedient

i que es concedira el permís interessat, i es va reiterar en escrit de data 30 de maig de 2000.

En data 3 de juliol de 2000, la Direcció general de Serveis Socials, ref.: N.R. CALIAV-im, va comunicar que este expedient de sol·licitud obert per la Sra. J.L. el 23 de febrer de 1995, es tenia per conclòs en data 4 de febrer de 2000.

El promotor de la queixa va manifestar que a cap dels interessats li constava el tancament de l'expedient, i que esta actuació era una irregularitat administrativa.

Admesa a tràmit la queixa per reunir els requisits formals i després de rebre's informe de la Il·lma. Directora General de Serveis Socials de la Conselleria de Benestar Social de la Generalitat Valenciana, es va donar trasllat a l'interessat per a al·legacions, que les va emetre, després de les quals es va procedir a l'estudi de l'expedient de queixa, i no es va apreciar irregularitat de l'Administració. Així mateix, el promotor de la present queixa no tenia la condició d'interessat en l'expedient administratiu, i era únicament el propietari d'un immoble que va llogar a una comunitat de béns i sol·licitava l'any 1995 autorització per a l'obertura d'una residència de tercera edat, i els interessats en el precitat expedient administratiu eren terceres persones; la documentació aportada per l'interessat de la queixa, com és el document d'arrendament i les al·legacions efectuades, acreditaven el que hem exposat anteriorment.

El fet de ser propietari d'un immoble llogat a una comunitat de béns, que pretén el seu ús com a residència de tercera edat, no li atorga inicialment la condició d'interessat en l'expedient d'autorització, i, *a fortiori*, l'actuació de l'Administració és correcta en no ser el promotor de la queixa part en l'expedient administratiu iniciat a instància de la precitada Comunitat de Béns "Residència de la Tercera Edat El Sol", el que va determinar el cessament de les nostres actuacions.

La Sra. E.F. va formular la queixa núm. 200044 en nom del seu germà C.F., que va ser ratificada posteriorment pel mateix mitjançant compareixença. La queixa es fonamentava en la sol·licitud de C.F. per a ingressar en una Residència Tercera Edat, i li va contestar la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social d'Alacant, que el barem de valoració era de 32,5 punts, i va quedar en llista d'espera.

Amb data 1 d'octubre de 1999, la seua germana, E.F., va sol·licitar de la citada Direcció Territorial, la necessitat que el seu germà fóra ingressat en una Residència de Tercera Edat, sense obtindre resposta.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social d'Alacant, que va emetre informe explicant la situació de C.F., "que a la vista dels informes Mèdic i Social es va procedir a revisar la sol·licitud amb el nou barem, i va obtindre 63,25 punts, i després de l'última revisió va obtindre una puntuació de 73,25 punts, de manera que havia passat la situació del sol·licitant de vàlida a assistida, i estava en llista d'espera per al seu ingrés en R.T.E. "La Florida" d'Alacant, i indicava que este senyor només va sol·licitar l'ingrés en esta residència, per la qual cosa es limitaven les seues possibilitats d'ingrés."

De l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat, i s'està a l'espera que efectue al·legacions, i segons conversa telefònica amb la germana del mateix, efectuarà escrit contestant i informant de la situació actual del seu germà.

3.2. Ajuda econòmica per a l'atenció d'ancians i ancianes de la Comunitat

Valenciana

Davant esta Institució, la Sra. N.P., va presentar escrit de queixa núm. 200470, en el qual substancialment exposava que, dins del termini establert, en data 15 d'abril de 1999 va sol·licitar de la Conselleria de Benestar Social una ajuda per a l'atenció d'ancians i ancianes des de l'àmbit familiar per a l'exercici de 1999 a l'empara del que disposa l'Ordre de 7 de desembre de 1998 de la Conselleria de Benestar Social per la qual es regulen i convoquen estes ajudes.

Així mateix les persones que consten en la sol·licitud, la sol·licitant, el marit d'esta i els ancians objecte de l'atenció, van autoritzar, mitjançant la seua firma, la Direcció general de la Família, Menor i Adopcions, perquè sol·licitara els certificats de pensions, de renda i de vida laboral directament als diversos organismes encarregats de la gestió, tot això d'acord amb el que disposa l'article 7.2 de l'Ordre reguladora de les ajudes precitades.

La Direcció general de la Família, Menor i Adopcions, en diverses ocasions va requerir a la interessada perquè aportara altra documentació ampliàtòria, que va anar complimentant.

Amb data 9 de novembre va ser requerida novament, perquè en termini de 10 dies aportara la declaració de la renda de l'exercici 1997, document que esta Direcció General s'havia compromés a recaptar en virtut de l'article 7.2 de la reiterada Ordre d'Ajudes. L'esmentat document va ser aportat per la interessada el dia 16 de desembre de 1999 i pel que sembla va ser la superació del termini el que va motivar la denegació de l'ajuda.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a l'Hble. Sr. Conseller de Benestar Social, que va emetre informe en el sentit següent:

"Per part d'esta Direcció General es va procedir a sol·licitar esta documentació als organismes competents, resultant que l'Agència Tributària no va poder proporcionar, per raons tècniques, els certificats de renda positius, raó per la qual se li va demanar a la sol·licitant, mitjançant correu certificat, que aportara la declaració de la renda de 1997 corresponent a J.R.C., en compliment de l'article 71.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, que estableix que "si la sol·licitud d'iniciació no reuneix els requisits exigits, si escau, per la legislació específicament aplicable, es requerirà a l'interessat perquè, en un termini de deu dies, esmene la falta o acompanye els documents preceptius, amb indicació que, si així no ho fera, se li tindrà per desistit de la seua petició.

Transcorregut este termini, sense haver rebut la documentació requerida, es va procedir a denegar l'ajuda mitjançant resolució 144/1999, de 2 de desembre, de la Conselleria de Benestar Social, per falta de documentació."

Recorreguda en reposició la resolució 144/1999, va ser desestimada per resolució 7 SFAC 125/00 confirmant la denegació."

De l'esmentat informe es va donar trasllat a la interessada per a al·legacions, i efectuades les mateixes es va procedir a dictar resolució:

"1. Segons jurisprudència i doctrina pacíficament acceptada, el decaïment del dret per transcurs del termini establert no és automàtic, ja que requereix d'una resolució declaratòria i posterior notificació. Tenint en compte que s'estava en fase d'ordenació del procediment, si s'haguera actuat d'esta forma s'haguera donat lloc a l'aplicació de l'article 76.3 de la precitada Llei de Règim Jurídic de les AAPP. Atés que la interessada va presentar el dia 16 de desembre de 1999 el document que se li havia requerit.

2. Sobre la base de la doctrina dels propis actes, no es pot anar en contra del que hi ha prèviament establert, tal com succeeix en el present cas, atés que és la pròpia Direcció General la que en el seu moment i, d'acord amb la pròpia ordre, va assumir com a tasca pròpia recaptar la documentació necessària, entre ella, el document motiu de la denegació.

3. I encara més, en estar amb data 16 de desembre de 1999 completats tots els requisits i demostrat objectivament el dret que assisteix a la Sra. N.P.A.I., a la qual se li va notificar la resolució denegatòria en data 26-01-00, i en haver pogut esta Direcció General procedir a la revisió de la seua pròpia resolució, i actuar d'acord amb els principis d'eficàcia i coordinació d'obligada observança.

Per tot el que antecedeix, esta Institució es veu obligada a efectuar a l'Honorable Sr. Conseller de Benestar Social la recomanació que es faça la revisió d'ofici de la resolució 7SFAC 125/00 i es revoque el contingut de la resolució 144/1999 i, per acte de contrari imperi, se'n dicte una altra que concedisca l'ajuda sol·licitada."

Es va rebre escrit de l'Hble. Sr. Conseller de Benestar Social, en què informava que s'havia procedit a la revisió d'ofici de la resolució 7SFAC 125/00 desestimatòria del recurs administratiu interposat pel sol·licitant i atenent a l'amable recomanació, s'ha resolt, mitjançant resolució 7SFAC 1026/00, la revocació de la resolució anterior citada, i, en conseqüència, l'estimació del recurs de reposició i la consegüent concessió de l'ajuda econòmica per a l'atenció d'ancians des de l'àmbit familiar.

En haver-se acceptat la recomanació i solucionat el problema per l'Hble. Sr. Conseller de Benestar Social, es va procedir al tancament i arxivament de la present queixa.

3.3. Ajuda econòmica bo-residència

El Sr. J.S. ens va presentar un escrit que va donar lloc a la queixa núm. 200554, en la qual ens manifestava que al febrer havia rebut una carta de la Residència Monte Vedat, SL, de Vedat de Torrent, on la seua germana era beneficiària d'un bo-xec, modalitat semiassistit, en la qual li comunicaven que mentre es retardava el pagament dels bons per part de la Conselleria, li facturarien la quantitat de 90.746 ptes., i que esta quantitat li seria reintegrada quan fóra abonada per la Conselleria, però al maig encara continuaven facturant la quantitat precitada per impagament de la Conselleria.

Admesa la queixa es va sol·licitar informe a la Direcció General de Serveis Socials i concretament sobre les causes que demoraven el pagament del bo-xec per part d'esta administració. La precitada Direcció General ens va comunicar que la Sra. A. va ser beneficiària de bo-residència durant l'any 1999, però a causa del fet que estes ajudes es convoquen anualment, per a seguir sent beneficiària l'any 2000 va haver de realitzar la sol·licitud de ratificació que va tindre registre d'entrada en la Direcció Territorial de Benestar Social de València el 9 de març de 2000, i el dia 11 d'abril de 2000 va ser resolt este expedient i generats els bons corresponents als 12 mesos de l'any.

Així doncs, la Sra. A. era beneficiària l'any 2000 d'una ajuda de 157.542 ptes. per a finançar una plaça de supraassistit en una Residència de Tercera Edat, i s'ha realitzat ja la liquidació dels bons de gener a maig a la Residència Monte Vedat que és on estava ingressada, per la qual cosa, sobre la base d'això vam finalitzar les nostres investigacions, atés que l'administració pública de referència havia procedit a la solució del problema plantejat.

La Sra. M.O., d'Alacant, va formular la queixa núm. 200836, segons la qual va sol·licitar bo-residència de 3a Edat per a la seua mare, la Sra. I.LL., i li va ser denegat el 5 de novembre de 1999, i va presentar una nova sol·licitud per complir els requisits, sense que haguera obtingut resposta de l'administració.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a l'Il·lm. Sr. Director General de Serveis Socials de la Conselleria de Benestar Social, que, en síntesi, exposava que "l'Administració sí que va contestar a la interessada comunicant-li la resolució desestimatòria per "no complir el requisit establert en l'article 4.2 i 4.3 de l'ordre de la convocatòria de tindre insuficients recursos econòmics per a fer front als costos de la residència, ja que la renda per càpita de la unitat familiar és superior al cost de la plaça que necessita". Esta resolució va ser notificada amb justificant de recepció sense que haja estat recorreguda.

Que la segona sol·licitud que va presentar la interessada al mes de desembre del mateix any, estava fora de termini, ja que el període de sol·licituds per a estes ajudes en l'exercici 1999 va finalitzar el 31 d'octubre del mateix any. Que la interessada simultàniament amb la sol·licitud de bo-residència de l'any 1999 va presentar una petició d'ingrés en una residència dependent de la Generalitat, i per això es trobava en llista d'espera."

De l'esmentat informe es va donar trasllat a la interessada perquè formulara al·legacions. L'assessor que va tramitar la queixa es va posar en contacte telefònic amb la interessada, la qual va indicar que havia rebut escrit de la Conselleria de Benestar Social referent a la puntuació assignada i que estava en llista d'espera, i li vam comunicar que efectuara les al·legacions que estimara oportunes.

En el moment de confeccionar la present memòria, s'està a l'espera de rebre les al·legacions de la interessada.

En la queixa núm. 200792, la Sra. R.G. exposava que el 1988 va presentar, davant la Conselleria de Benestar Social, una sol·licitud de bo-residència a nom del seu pare, el Sr. M.G., i va ser ratificada esta sol·licitud el 19 de gener de 1999, però, per error, en la sol·licitud figurava d'estat civil vidu en lloc de casat, i se'n va efectuar l'esmena al juny de 1999, i al setembre de 1999 se li va informar de forma verbal que l'expedient havia passat a la secció econòmica per a resolució; a l'abril i juny de 2000 se li va dir "no se sap on està l'expedient".

Una vegada admesa a tràmit la seua queixa, es va procedir per esta Institució, amb l'objectiu de contrastar les seues al·legacions, a sol·licitar de la Direcció General de Serveis Socials informe sobre la realitat de la seua queixa i altres circumstàncies concurrents en el present cas.

Rebut l'informe de la Direcció General de Serveis Socials, s'apreciava que M.G. va sol·licitar i va obtindre d'esta Conselleria una ajuda de bo-residència per import de 88.781 ptes. mensuals de maig a desembre, que va fer efectives per a la seua atenció en una residència de Tercera Edat. Se li va concedir novament una ajuda en data 8-5-2000 de bo mensual de 126.178 ptes. i que també ha vingut percebent fins a la data de la defunció.

Sobre el recurs presentat en què sol·licitava la revisió de la quantia del bo de l'any 1999, a causa del fet que en la sol·licitud figurava com a vidu i no com a casat, la qual cosa va motivar la resolució d'esta ajuda per una de quantia inferior, i va ser informat favorablement. Estava en tràmit per a abonar a la interessada la quantitat de 206.952 ptes.

Vistes les al·legacions formulades per la interessada i el precitat informe de l'administració, es despenia que no havia estat resolt el recurs interposat el 21 de juny de 1999 per la interessada, a pesar d'haver estat informat favorablement. S'apreciava, així, irregularitat en la tramitació de l'esmentat procediment, ja que segons la promotora de la queixa, el 2 de novembre de 2000 estava encara sense resoldre.

Per això, amb relació a la tramitació del recurs, ens vam veure obligats a recordar el deure legal previst en la Llei 30/1992 de 26 de novembre de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, que estableix en el seu article 42, no només l'obligació de l'administració de dictar resolució expressa en tots els procediments, i de notificar-la, qualsevol que siga la seua forma d'iniciació, sinó que preveu també l'obligació de resoldre en el termini

màxim (article 2, paràgraf 3.b) de 3 mesos, en els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat.

Este termini màxim per a resoldre els procediments, cal computar-lo des que es presenta en el registre de l'administració la sol·licitud, o des que s'inicia d'ofici, fins que es notifica esta resolució a l'interessat.

Al mateix temps, es va suggerir a la Il·lma. Sra. Directora General de Benestar Social que, en situacions com les analitzades en el present supòsit, s'extreme al màxim el deure legal referit, a fi d'aconseguir la plena efectivitat dels drets constitucionals i llibertats públiques. I, en conseqüència, es resolga este recurs i s'agilite el tràmit per a abonar a la filla de l'interessat l'import estimat.

En el moment de tancar esta memòria, estem a l'espera de rebre contestació de la Direcció General de Serveis Socials d'acceptació a este suggeriment.

3.4. Altres (oci i temps lliure)

En la queixa núm. 201036 el seu autor exposava que el dia 8 de juny de 2000 va presentar en la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social de València, sol·licitud per a 2 places en el Balneari de Cofrents i no havia obtingut cap resposta, a pesar del temps transcorregut.

Admesa la queixa es va sol·licitar informe a la Direcció General de Serveis Socials de la Conselleria de Benestar, en què demanàvem informació sobre les causes que havien motivat la falta de resposta.

Esta Direcció General ens va comunicar que el Programa de Termalisme Valencià per a l'exercici 2000 estava regulat per l'Ordre de 16 de desembre de 1999, de la Conselleria de Benestar Social, publicada en el DOGV el dia 28/12/1999. Des de l'endemà de la seua publicació i fins al 30 de juny del 2000, data en la qual va finalitzar el termini de presentació, el nombre de sol·licituds havia sobrepassat amb escreix el nombre de places disponible i també la quantia prevista per al finançament del Programa; per este motiu no havia estat possible atendre totes les sol·licituds; sol·licituds que s'anaven resolent per rigorós ordre d'entrada en el registre. Atés que era un Programa en el qual es produïa un alt nombre de renúncies, no es procedia immediatament a comunicar la no-concessió de l'ajuda, ja que fins a final d'any s'estaven realitzant torns i sempre cabia la possibilitat de resoldre favorablement les sol·licituds que al principi no havien pogut ser ateses. No obstant això, davant l'estimació realitzada, al sol·licitant que ens ocupava no seria possible concedir-li les dos places sol·licitades, per la qual cosa en breu rebria una resolució de denegació per "falta de places".

D'això vam donar trasllat a l'autor de la queixa i, com que no va fer al·legacions, ni es va observar cap actuació irregular de l'administració, vam tancar la queixa.

L'autor de la queixa núm. 201017 ens manifestava que, el dia 6-4-00, va presentar un escrit, del qual adjuntava còpia, en el PROP de la C/ Colón 80, dirigit a la Direcció General de Serveis Socials de la Conselleria de Benestar Social, sense haver obtingut cap resposta, i ens adjuntava la còpia del mateix. El

contingut de l'escrit era la seua protesta davant la forma de sol·licitar el programa "Vacances Socials per a Majors" de la Comunitat Valenciana, ja que calia esperar diverses hores dempeus i en el carrer, si és hivern amb fred i si és estiu amb calor, ja que l'Agència de Viatges CEMO tenia un local petit i poc personal, i tenint en compte que el col·lectiu de beneficiaris són persones majors, estimava que mereixien unes condicions millors.

Admesa la queixa es va sol·licitar informació a la Direcció General de Serveis Socials de la Conselleria de Benestar Social pels fets relatats i, especialment, pel motiu pel qual no s'havia donat resposta a l'autor de la queixa i les fórmules previstes per esta administració per a millorar el servei de Programa "Vacances Socials per a Majors".

Ens trobem pendents de rebre la informació requerida.

4. PRESTACIONS ECONÒMIQUES

4.1. Pensions no contributives

En la queixa núm. 200444, F.P. exposava que la seua esposa era beneficiària d'una pensió de jubilació no contributiva i després de quatre anys d'haver-li estat concedida i sense existir cap modificació dels ingressos de la unitat econòmica, la Tresoreria Territorial de la Seguretat Social li reclamava 662.512 ptes. cobrades indegudament, sobre la base de la resolució dictada per la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social d'Alacant de data 8-10-99.

La Conselleria de Benestar Social ens va indicar que la interessada, en la seua sol·licitud inicial, convivia amb el seu cònjuge i un fill. La revisió anual corresponent a l'any 97/98 la va enviar fora de termini, previ requeriment per la Direcció Territorial informant. Esta documentació va tindre entrada el 5/11/98, en la qual només referix que conviu amb el seu cònjuge.

En la revisió de l'any 98/99 remesa el 18/03/99 (dins el termini) va manifestar que només vivia amb el seu marit, davant la qual cosa es procedix a dictar Resolució i s'extingix la pensió reclamant el cobrament indegut de 662.512 ptes. pel període comprés des del 01/01/1998 a 31/10/1999, per superar recursos econòmics en la unitat econòmica de convivència.

Vam donar coneixement d'això a l'autor de la queixa, que no va fer al·legacions, per la qual cosa vam procedir a tancar l'expedient, ja que l'actuació administrativa era correcta i la sol·licitud de devolució de cobraments indeguts corresponia a canvis en la unitat de convivència.

En la queixa núm. 200181, el seu autor havia sol·licitat una pensió no contributiva d'invalidesa en la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social d'Alacant el 29-9-99 i no havia rebut resposta. En el curs de la investigació l'administració competent ens va enviar còpia de la resolució per la qual se li va

concedir la pensió d'invalidesa en la quantia i efectes que s'assenyalaven en la mateixa, per la qual cosa, li ho vam comunicar a l'autor de la queixa i la vam tancar, i per això el peticionari ens va mostrar el seu més profund agraïment.

En la queixa núm. 201024, la seua autora va denunciar que el dia 1 de juliol de 1999, l'Equip de Valoració i Orientació de València va reconèixer al seu fill un grau de minusvalidesa de 40% (grau de discapacitat global de 30% i factors socials complementaris 10 punts), i el 12 de setembre de 2000, este mateix equip de valoració li reconeixia un grau total de minusvalidesa de 5% (grau de discapacitat global de 5% i factors socials complementaris 0 punts), que no superava el mínim establert del trenta-tres per cent per al reconeixement de la condició de minusvàlid.

Admesa la queixa a tràmit es va sol·licitar informació a l'Equip de Valoració i Orientació del Centre de Diagnòstic i Orientació de València sobre els fets relatats i en concret quins factors havien fet que una discapacitat del 40% haguera donat motiu un any després (12/09/00) a valorar-la com del 5%, quin canvi es va operar en els factors socials i en l'estat físic en què a l'hepatitis crònica que patia es va afegir en esta última data la SIDA, i per què es va procedir a revisió si el primer dictamen no tenia data de caducitat.

En la seua resposta, l'administració informava que A.R. va fer per primera vegada la sol·licitud per a obtenir la condició de minusvàlid el 20 de març de 1999, el va citar per al 30 de juny de 1999 i li va concedir un 40% de minusvalidesa permanent. A.R. el 28 d'abril de 2000 els va sol·licitar la revisió del seu expedient. En observar l'aparició d'una nova patologia (VIH), se li va donar cita per a la revisió el 18 d'agost de 2000 derivant-se de la mateixa el 5% de minusvalidesa permanent pel que no es podia passar a la treballadora social en no arribar al mínim establert (25%). L'entrada en vigor del Reial Decret 1971/1999, de 23 de desembre, de procediment per al reconeixement, declaració i qualificació de grau de minusvalidesa publicat en el BOE núm. 22 de data 26 de gener de 2000 modifica les anteriors taules de valoració de manera que es pot donar el cas de perdre la condició de minusvàlid. D'això vam donar trasllat a l'autora per a al·legacions.

Tot i donar per acceptades les argumentacions abocades per la Direcció Territorial de València de la Conselleria de Benestar Social amb relació al retard a resoldre expressament la sol·licitud de pensió no contributiva interessada per la promotora de la queixa núm. 200680, la Sra. J.G.S., vam demanar a l'administració pública de referència que, en situacions com l'analitzada en la queixa de referència, extremara al màxim el deure legal contingut en l'article 42 de la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i Procediment Administratiu Comú (Llei 30/1992 de 26 de novembre i la seua posterior modificació en la Llei 4/1999 de 13 de gener).

Es va procedir al tancament i arxivament de la queixa núm. 200130, presentada per A.E.M., ja que la Conselleria de Benestar Social va acceptar íntegrament el Recordatori de deures legals i la Recomanació formulada per esta Institució, i que es transcriu a continuació.

"Agraïm el seu escrit de data 23 de maig de 2000, en el qual ens contesta a la queixa formulada per A.E.M., relativa al retard a resoldre l'expedient per l'interessat sobre Pensió no Contributiva d'Invalidesa de data 15 d'abril de 1999.

No obstant això, amb relació al seu informe ens veiem obligats a recordar el deure legal previst en la Llei 30/1992 de 26 de novembre de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, que estableix en el seu article 42, no només l'obligació de l'Administració Pública de dictar resolució expressa en tots els procediments, i de notificar-la, qualsevol que siga la seua forma d'iniciació, sinó que preveu també l'obligació de resoldre en el termini màxim de 3 mesos (article 42, paràgraf 3.5) en els procediments iniciats a sol·licitud de l'interessat.

Este termini màxim per a resoldre els procediments cal computar-lo des que es presenta en el registre de l'administració la sol·licitud o des que s'inicia d'ofici, es dicta resolució, i s'ordena que s'instruïska el procediment, fins que es notifica esta resolució a l'interessat.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint cura al màxim de tots els tràmits que constitueixen un expedient, que encara hauria de fer-se amb més cura, en aquells casos que la resolució pot pal·liar estats de necessitat, prové directament del manament constitucional de l'article 103 d'una administració eficaç que servisca amb objectivitat els interessos generals i actue amb submissió plena a la llei i al dret, submissió que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació pública al procediment administratiu establert per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució Espanyola en el seu article 9.3.

En definitiva, i en compliment de la funció de defensa dels drets dels ciutadans que la llei atribuïx a esta Institució, no pot admetre's com a causa justificada de l'incompliment del deure legal contemplat en el citat article 42 de la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i Procediment Administratiu Comú 30/1992 de 26 de novembre i la seua posterior modificació Llei 4/1999 de 13 de gener, l'escassesa de mitjans econòmics i humans, ja que en situacions com les analitzades en el present supòsit ha d'extremar-se al màxim el deure legal referit, en nom d'aconseguir la plena efectivitat dels drets constitucionals i llibertats públiques dels ciutadans, ja que la falta de recursos humans al·legats en el seu informe pot implicar limitació injustificada dels drets dels ciutadans, i més encara quan, com en el present cas, es tracta de persones més necessitades de protecció social.

Per tot el que antecedit, es recomana a la Direcció Territorial de Benestar Social de València que, en situacions com l'analitzada, s'extreme al màxim el deure legal contingut en l'article 42 de la Llei de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i Procediment Administratiu Comú, Llei 30/1999 de 26 de novembre i posterior modificació operada per la Llei 4/1999 de 13 de gener, i que es dote la Unitat d'Ajudes i Prestacions, competent en matèria de Pensions No Contributives, de quants recursos humans, materials i informàtics siguen

necessaris a fi que les sol·licituds dels ciutadans dirigides a esta Direcció Territorial obtinguen resposta en els terminis legalment establits.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei 11/1988 de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraiem que ens remeta, en el termini de 30 dies, el preceptiu informe en el qual ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es realitza, o si escau, les raons que estime per a no acceptar-la."

La Sra. A.M.P.B. de Petrer (Alacant), beneficiària d'una pensió no contributiva d'invalidesa des de l'any 1991, donava compte en la queixa núm. 200401, que l'any 1998, en casar-se el seu fill i quedar ella i el seu marit sols com a unitat de convivència, va comunicar esta situació a la Direcció Territorial de Benestar Social a fi que es procedira a l'estudi de la possibilitat de mantindre, si escau, la pensió, atesa la precària situació econòmica del matrimoni, ja que l'administració li havia notificat no només la modificació de quantia, sinó la reclamació de cobrament indegut. Que este cobrament indegut l'estava pagant a la Seguretat Social amb gran esforç, mitjançant sis terminis, ja que havia precisat ajuda individualitzada del Departament de Serveis Socials de l'Ajuntament de Petrer per a poder subsistir.

Amb posterioritat, va rebre dos resolucions de la Direcció Territorial de Benestar Social, en què novament li reclamaven el cobrament indegut, l'última, el 3-3-2000, modificant l'anterior resolució de 10 de novembre de 1999 (a la qual va formular al·legacions amb data 29 de novembre de 1999), en la qual li reclamaven una quantitat distinta, i en conseqüència, l'error en la quantia de cobrament indegut per part de la Direcció Territorial de Benestar Social li havia ocasionat greus perjudicis.

Després d'agrair a la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social d'Alacant el seu escrit contestant a la queixa de referència, i donar trasllat a la interessada del resultat de les actuacions practicades i de la comunicació rebuda d'este organisme, vam donar per conclosa la investigació iniciada a este efecte, ja que l'administració havia procedit a solucionar l'assumpte.

La Sra. B.O.A., d'Elx (Alacant), en la queixa núm. 200508 manifestava que va sol·licitar amb data 28 d'abril de 1999 pensió no contributiva d'invalidesa, i necessitava que fóra tramitada amb caràcter d'urgència, atés que patix una minusvalidesa del 65% reconeguda per l'Equip de Valoració i Orientació del Centre Base d'Alacant, i una penosa situació econòmica, sense que se li notificara cap resolució sobre això. L'assumpte plantejat en la queixa referenciada va ser solucionat per la intervenció delegada.

No obstant això, ens vam veure obligats a recordar el deure legal previst en la Llei 30/1992 de 26 de novembre de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, i la seua posterior modificació continguda en la Llei 4/1999 de 13 de gener, que estableix en el seu article 42, no només l'obligació de l'Administració Pública de dictar resolució expressa en tots els procediments i de notificar-la, qualsevol que siga la seua forma d'iniciació, sinó que preveu a més l'obligació de resoldre en el termini màxim de 3 mesos (article 42, paràgraf 3.b) en els procediments indicats a sol·licitud de l'interessat.

La Sra. V.M., veïna d'Alacant, va formular la queixa núm. 200851, en la qual manifestava que en data 22 de febrer de 2000 va sol·licitar pensió d'invalidesa a la Conselleria de Benestar Social sense obtindre contestació.

La Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social d'Alacant ens va informar que la sol·licitud va tindre entrada el 25-02-2000, i es va requerir la interessada en data 14 de març de 2000 perquè aportara certa documentació, que no va aportar. Va ser citada per a comparéixer davant el Tribunal Mèdic el 31 de juliol de 2000 i la interessada no va comparéixer, i estava pendent d'arxivar d'acord amb l'establert en la Llei 30/92. De l'esmentat informe es va donar trasllat a la interessada perquè formulara al·legacions, i havien transcorregut dos mesos sense rebre-les, per això es va procedir a l'estudi de la queixa amb els documents obrants en la mateixa, ja que no es va apreciar irregularitat en l'actuació de la Conselleria de Benestar Social, ja que es va contestar a la interessada, se li va requerir perquè aportara certs documents i es presentara al Tribunal Mèdic, sense que aportara els documents ni es presentara al Tribunal Mèdic, per la qual cosa l'Administració no va tindre més remei que arxivar d'acord amb la legislació vigent, i en conseqüència, es va determinar el tancament de la queixa.

La Sra. C.F., veïna d'Elx, va formular la queixa núm. 201023, en la qual indicava que havia sol·licitat la concessió d'una pensió no contributiva per invalidesa. En contactar amb el Centre Social Pla Sector V, la treballadora social li va informar per telèfon que es va arxivar a l'octubre de 1999 el seu expedient, atés que li havien sol·licitat per correu en diverses ocasions documentació i els havien retornat les cartes; després de comprovació es va apreciar que l'adreça era correcta però es va produir error en el número de policia. La interessada va efectuar una reclamació a la Direcció Territorial de Serveis Socials d'Alacant perquè donaren d'alta l'expedient i agilitaren el tràmit, sense obtindre resposta.

La Direcció Territorial de Benestar Social d'Alacant va emetre informe en el sentit d'admetre que s'havia produït un error en la introducció del domicili en la base de dades. Una vegada tramitada la reclamació de la interessada, es va procedir a la remissió al Centre Base perquè procedira a la cita mèdica. Se la va requerir perquè aportara els informes mèdics, i ho va fer. Després de l'oportú estudi se la va citar a revisió mèdica per al 7-12-00. En l'actualitat l'expedient es troba pendent de valorar el grau de minusvalidesa.

La Sra. M.M., promotora de la queixa núm. 200386, va efectuar sol·licitud de pensió per invalidesa davant els Serveis Socials de l'Ajuntament d'Altea, sense obtindre resposta. Ens indicava que es trobava en situació angoixant amb tres fills de 8, 17 i 18 anys, i havia de pagar el lloguer de l'habitatge i no podia fer esforços per malaltia.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a l'Ajuntament d'Altea. En l'informe que va emetre s'indicava que la interessada va efectuar una sol·licitud per a la concessió d'una Pensió No Contributiva per invalidesa davant els Serveis Socials d'este Ajuntament, i que havia d'anar acompanyada de la documentació requerida per la Conselleria de Benestar Social i així se li va comunicar a la interessada. No obstant això, esta documentació va ser presentada incompleta, i

faltava part d'esta i hi havia un termini per a lliurar-la. No consta l'entrada de documentació relativa al cas, fins al present any en el qual s'ha procedit a sol·licitar esta prestació una vegada complits els requisits i reunint tota la documentació.

De l'esmentat informe es va donar trasllat a la interessada, indicant que se li va aprovar una ajuda i va començar a cobrar la primera quota a l'octubre de 2000, i també la pensió no contributiva per invalidesa s'estava tramitant, i estava a l'espera de ser reconeguda pel tribunal Mèdic.

4.2. Altres prestacions econòmiques

En la queixa núm. 200937, el Sr. M.J. ens exposava que no trobava treball i només havia percebut 40.000 ptes. d'ajuda econòmica individual, però no altre tipus d'ajudes, per la qual cosa, admesa a tràmit, vam sol·licitar a l'Ajuntament de Torrevella un informe de l'Equip social de Base dels Serveis Socials, sobre la situació real de l'autor de la queixa i les mesures adoptades pels Serveis Socials. Ens van comunicar que havien estat realitzades a nom de l'autor de la queixa diverses transferències en concepte d'ajudes socials que ascendien a 100.000 ptes., del que vam donar coneixement al promotor i vam tancar l'expedient en haver-se solucionat el problema.

S.B. va efectuar l'escrit de queixa núm. 201225, en propi nom i el de la seua filla, M. T.B. En apreciar que dels fets relatats resultava ser perjudicada únicament la filla i ser esta major d'edat, es va sol·licitar que firmara la mateixa. En síntesi exposava que M. T.B. va sol·licitar una ajuda econòmica per a lloguer d'habitatge habitual, i li va ser denegada. Segons la promotora es vulnerava la seua intimitat, en haver-se publicat les seues dades personals i la causa de la denegació juntament amb els altres sol·licitants, en lloc d'haver-se dictat una resolució personalitzada. Va interposar contra la denegació recurs de reposició.

Una vegada estudiada la queixa i abans de ser admesa, es va informar la interessada que l'exposat en la queixa referent a una possible vulneració de la intimitat en publicar-se dades personals en l'annex d'una resolució administrativa, no implicava una violació a la intimitat, ja que, d'acord amb els articles 55.3 i 60.2 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, referent a la forma dels actes administratius, i en concret, quan calia dictar una sèrie d'actes de la mateixa naturalesa, com era el cas considerat (denegació d'ajuda econòmica per a lloguer d'habitatge habitual a una pluralitat d'interessats), podran refundre's en un únic acte, acordat per l'òrgan competent, que especifique les persones o altres circumstàncies que individualitzen els efectes de l'acte per a cada interessat.

De tot això exposat es despenia que l'administració va actuar d'acord amb la precitada Llei de Procediment Administratiu, i no vam apreciar cap irregularitat ni vulneració del dret a la intimitat, per la qual cosa vam lamentar no poder admetre a tràmit esta queixa.

Pel que fa a la denegació de la subvenció sol·licitada d'ajuda econòmica per a lloguer d'habitatge habitual i estant pendent de ser resolt el recurs de reposició interposat contra esta resolució, va quedar en suspens el tràmit de la present queixa, fins que la interessada ens informe del resultat del recurs, i ha d'enviar còpia del mateix per a procedir al seu estudi i, si escau, alçar la suspensió per a tramitar la mateixa o procedir a l'arxivament de la mateixa.

El Sr. V.S., veí de l'Alcúdia, va formular la queixa núm. 200507, en què indicava que tenia 52 anys, patia una distròfia muscular progressiva en tot el cos, i es valia d'una cadira de rodes, per la qual cosa cobrava una pensió de gran invalidesa, però li resultava insuficient en haver de destinar gran part de la mateixa per a pagar a una família que el tenia acollit en lloguer. Per això va efectuar gestions davant els Serveis Socials de l'Ajuntament de l'Alcúdia (València), ja que no tenia família que l'ajudara, i no havia obtingut resposta.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a l'Il·lm. Sr. Alcalde de l'Ajuntament de l'Alcúdia, que el va emetre, i en el qual s'indicava que per aquell Ajuntament es va atendre una petició d'ajuda per a compra d'un seient per a banyera (juliol 99), concessió de grua elevadora d'ús personal propietat de l'Ajuntament per a facilitar a V.S. el seu moviment personal (maig de 2000). L'Ajuntament va informar l'interessat que una prestació econòmica per a pagar a la família que l'atenia, no estava prevista en l'Ordre 16 desembre 1999 de Conselleria de Benestar Social, sobre Ajudes en el sector de discapacitats per a l'any 2000.

De l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat, que va al·legar que eren certs els fets descrits per l'Ajuntament, però que sol·licitava un complement a esta pensió de gran invalidesa.

De l'estudi de la queixa, els documents i l'informe de l'Ajuntament de l'Alcúdia no s'apreciava irregularitat, ja que va atendre les peticions concedint l'ús d'una grua elevadora d'ús personal i compra d'objectes d'ús personal. Es va procedir, doncs, al tancament de la mateixa.

El Sr. S.J., de València, en la queixa núm. 200555 exposava que a l'abril del present any, la Conselleria de Benestar Social, va estimar la sol·licitud d'ajuda per a habitatges en lloguer, interessada el 24 de juny de 1999, sense que fins al moment s'haguera fet cap ingrés de la quantitat concedida.

Admesa a tràmit de conformitat amb els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, vam donar trasllat de la mateixa a la Direcció General de Família, Menor i Adopcions per a contrastar les al·legacions formulades pel promotor i amb l'objecte de concretar l'estat en què es trobava la tramitació de l'expedient, i també, si escau, les previsions existents per a executar la resolució recaiguda en el mateix. Una vegada rebut l'informe requerit a este efecte de la Conselleria de Benestar Social, vam procedir al tancament i arxivament de l'expedient, ja que de les investigacions iniciades en ocasió de la tramitació de la queixa, es desprenia que la referida Direcció General havia procedit a solucionar favorablement l'assumpte plantejat, realitzant una transferència bancària per valor de 180.000 ptes. a l'autor de la queixa en concepte

d'ajuda econòmica dirigida a subvencionar el lloguer d'habitatge habitual en famílies en les quals convisquen un dels pares o tutors legals amb un o més menors d'edat, per a l'exercici de 1999 (DOGV núm. 3504, de 27 de maig de 1999).

5. ASSISTÈNCIA SOCIAL

La queixa núm. 201221 es va obrir com a conseqüència de l'escrit rebut de J.C., de Benidorm, en el qual ens comunicava que la mare del seu fill estava malalta i no rebia ajuda econòmica ni de cap tipus, per la qual cosa vam admetre la queixa a tràmit i vam suggerir a l'autor que es dirigira als Serveis Socials del seu Ajuntament perquè li prestaren l'ajuda corresponent. Vam demanar també a l'Ajuntament de Benidorm ens remetera Informe de l'Equip Social de Base dels Serveis Socials d'esta Corporació sobre la situació real de l'autor de la queixa, i de les mesures adoptades per estos Serveis Socials i l'ajuda que estava rebent la família, especialment el menor. Este informe va ser emés en els següents termes:

"L'esposa de l'autor de la queixa és beneficiària d'una Pensió No Contributiva d'Invalidesa a causa del seu estat de salut (patix una minusvalidesa superior al 65%). Esta pensió ha estat tramitada pels Serveis Socials de Benidorm l'any 97.

Davant una negativa per part de la Sra. A. d'ingressar en un centre adequat a les seues necessitats, se li facilita el Servei d'Atenció Domiciliària municipal, amb caràcter assistencial (atenció personal de la malalta) i amb periodicitat diària que es tramita al novembre 2000.

La demanda del promotor d'ingressar la seua dona a través de Serveis Socials no és viable atesa la negativa reiterada d'esta d'acceptar este recurs i a pesar dels intents i gestions de distints tècnics municipals en este sentit (T treballadora Social de Zona i mèdic de la Unitat de Conductes Addictives).

Quant a la situació del menor, se li proposa al pare l'eixida temporal del menor del domicili familiar mentre perdure esta situació i la formalització d'un acolliment familiar. Finalment i a instàncies del pare es porta a terme un acolliment de fet del nen, sense que s'haja permès un seguiment formal del mateix. No obstant això, des dels Serveis Socials de l'Ajuntament s'ha pogut valorar a través de l'àmbit escolar com esta mesura ha estat adequada i ben assimilada pel menor, estant en l'actualitat pendent que l'autor de la queixa realitze al·legacions al mateix."

La queixa núm. 201039 va ser presentada per G.G. d'Alacant i en ella ens comunicava que el dia 15 d'octubre passat havia pernoctat en l'Alberg de Transeünts per faltar un dels beneficiaris, però a l'endemà ja no va poder fer-ho. El dia 17 havia estat en el Centre de dia des de les 9.00 h del matí, i tenia cita a les 12.30 h. i va ser atés a les 15 h. per a comunicar-li que no hi havia places en l'alberg sense oferir-li altra alternativa.

Admesa la queixa es va sol·licitar informació a l'Ajuntament d'Alacant sobre els punts relatats i també informe social de l'autor de la queixa i causes que van motivar la falta de solució del problema.

Del complet informe social enviat a esta Institució per l'Ajuntament, vam donar trasllat a l'autor de la queixa d'aquells punts relacionats amb l'objecte de la mateixa, perquè efectuara les al·legacions oportunes, estant pendent d'això en l'actualitat.

El promotor de la queixa núm. 200408, exclusivament ens explicava en el seu escrit la seua impossibilitat per a pagar la factura de l'aigua que li estava sent reclamada i que no tenia mitjans econòmics. Així mateix, ens va manifestar que estava tramitant una pensió no contributiva.

Les dades que ens va facilitar impediien una investigació a l'efecte, i després de sol·licitar-li una ampliació de dades, que no va materialitzar, vam haver de tancar l'expedient, suggerint-li no obstant això, la conveniència d'acudir a l'Equip Social Base de l'Ajuntament de La Torre de les Maçanes.

6. DROGODEPENDÈNCIES I TRASTORNS ADDICTIUS

La queixa núm. 200293, la presentava F.J., i en ella ens informava que va ingressar en la Unitat de Deshabitació Residencial "Bassa Blanca" de Catarroja, en la qual va ser sancionat amb l'expulsió, i no estava d'acord amb l'esmentat procediment.

Admesa la queixa es va sol·licitar a la Direcció general de Drogodependències de la Conselleria de Benestar Social que ens comunicara la realitat dels fets relatats per l'autor de la queixa i en concret si va ser informat l'interessat per escrit de les causes de la seua expulsió. Prèviament sol·licitat informe al Director de la Unitat de Deshabitació Residencial, l'Administració consultada ens va comunicar que l'autor de la queixa va ser expulsat per incompliment de normes i indicacions de l'equip tècnic del centre, i per falta de respecte envers el personal del mateix. Es negava a participar en determinades activitats del grup i va tindre un enfrontament directe amb un membre de l'equip tècnic del centre. Així mateix presentava una actitud i comportament negatiu, i deia que ningú millor que ell coneixia i sabia les decisions que cal prendre, fins i tot adoptava una actitud per la qual no es podia continuar el seu programa, ja que entenia que no s'estava realitzant una reinserció social adequada a les seues necessitats.

D'això vam donar trasllat a l'interessat i després de rebre les seues al·legacions ens vam posar novament en contacte amb l'administració perquè ens ampliara els següents punts:

"Quan va ingressar l'autor de la queixa en la unitat de deshabitació residencial "Bassa Blanca" se li va informar que els motius que podrien provocar la seua expulsió del centre eren taxativament els següents:

- Introducció de substàncies d'abús en la UDR
- Consum de qualsevol substància d'abús en la UDR
- Constatació de relacions sexuals en la UDR
- Agressió física
- Falta greu de respecte a un professional de l'equip
- Robatori.

Dels informes remesos pel director, només es desprenia un incompliment de normes i indicacions de l'Equip Tècnic del centre, sense concretar quines normes i indicacions va incomplir i traduint-se al fet que no volia fer gimnàstica. Entenia esta Institució que esta inconcreció implicava una indefensió per a l'autor de la queixa, a més de no identificar-se amb cap de les causes que el van informar que podia ser causa d'expulsió, pel que vam sol·licitar que ens informara:

- Si se li va notificar a l'interessat la causa d'expulsió, amb especificació dels fets concrets que la van motivar i si la causa era cap de les que el van informar a la seua arribada a la unitat que podien motivar tal mesura.
- Si hi havia en el seu expedient personal cap anotació que poguera preveure esta activitat sancionadora o el seu comportament era correcte com es desprén dels informes, i
- També vam sol·licitar que ens informara si existia cap quantitat pendent de ser reintegrada a l'autor de la queixa, quantia i forma de fer-la efectiva.”

Ens trobem en l'actualitat pendent de rebre resposta.

La queixa núm. 201114 va ser formulada per E.H. des del Centre Penitenciari de Picassent, i en ella es desprenia la seua voluntat d'ingressar en un centre de deshabitació i així poder eixir del Centre Penitenciari on es trobava.

El vam informar que seria necessari per a poder-nos dirigir a l'administració competent, ens enviara ell, la seua família o el seu advocat, algun escrit en el qual l'autor de la queixa haguera sol·licitat a l'Administració la plaça adequada per al seu cas; d'altra banda, també li vam comunicar que podia sol·licitar informació a la Treballadora Social del Centre Penitenciari, i la seua família, si ho considerava oportú, podria posar-se en contacte amb els Serveis Socials de l'Ajuntament on residixen, a l'efecte de ser auxiliada en el que estimaren necessari, a través del Servei de Toxicomanies.

En successives diligències la família ens va confirmar que estaven sent ajudats pel centre Social corresponent sense que es tornaren a posar en contacte amb nosaltres.

6.1. Tabaquisme

Com en anys anteriors, una Associació de Defensa dels drets dels no fumadors va propiciar l'obertura de diverses queixes que tendien a exigir a l'administració pública el compliment de les previsions contingudes en la Llei 3/1997 de Drogodependències i altres Trastorns Addictius.

La queixa núm. 200148 versava sobre el fet d'haver presentat, l'autor de la queixa, escrit en l'Ajuntament d'Elx sol·licitant conèixer l'estat de tramitació d'unes denúncies presentades per l'Associació que presidix contra el responsable d'un establiment d'Elx, per incompliment de que hi ha legislat sobre manipulació d'aliments i consum de tabac en llocs públics, sense haver rebut resposta fins a este moment.

Admesa la mateixa, vam sol·licitar informació a l'Ajuntament d'Elx, que ens va comunicar que esta denúncia va ser traslladada a l'empresa denunciada, que va realitzar obres en l'interior de l'establiment a fi de separar la zona de manipulació d'aliments de la destinada al públic.

Així mateix, la policia local va realitzar inspecció del local, informant en el sentit que efectivament havia estat separada mitjançant una mampara la zona dels treballadors i la destinada al públic, ressaltant que no existien cendrers i que existixen cartells que prohibixen fumar. Per això, no es va estimar necessària l'obertura d'expedient sancionador, es van arxivar les actuacions practicades, de la qual cosa es va donar compte en esta mateixa data al denunciant.

Sobre la base de l'esmentat informe vam tancar l'expedient, atés que l'Ajuntament va procedir a solucionar el problema denunciat.

L'autor de la queixa núm. 200732, el dia 25 d'abril de 2000, va sol·licitar per escrit a l'Ajuntament d'Elx que inspeccionara una pista de bitlles per tal que complira amb la normativa vigent establida en la Llei 3/1997, sobre les limitacions a la venda, subministrament i consum de tabac i de begudes alcohòliques en les instal·lacions i centres esportius i en els locals destinats preferentment a l'esplai i oci de la infància i joventut. El dia 19 de juny de 2000, este Ajuntament li va comunicar l'arxivament del seu escrit per posseir esta mercantil llicència per a l'exercici d'activitats d'oci i bar-restaurant, i no era este el motiu del seu escrit. Així mateix l'escrit de l'Ajuntament no estava firmat, ni s'informava dels recursos que es podien interposar, ni resolva el motiu de la sol·licitud.

Ja que correspon als Ajuntaments, en el seu àmbit territorial, el control i vigilància dels establiments on se subministre, es vengua, dispense o consumisca tabac i vetlar pel compliment de les diferents mesures de control estipulades per la Llei 3/1997, de 16 de juny, i també exercir la potestat sancionadora dins dels termes de la citada Llei sobre Drogodependències i altres trastorns addictius, va ser admesa la queixa, sol·licitant informació a l'Ajuntament d'Elx, el qual ens va comunicar que mitjançant escrit amb entrada el 25 d'abril passat, es va sol·licitar d'esta Corporació l'aplicació de la Llei Valenciana de Drogodependències, quant a

limitacions de consum de tabac, a l'establiment denominat B.E. que estimava com a centre esportiu. A l'esmentat escrit se li va contestar, prèvia comprovació del departament d'obertures, en el sentit que l'establiment denunciat esta vegada no tenia la consideració de centre esportiu, i que posseïa llicència per a l'exercici de les activitats d'oci i bar-restaurant, pel que no procedia l'exercici de cap activitat sancionadora.

Del mateix vam donar trasllat al promotor de la queixa i, ja que no es deduïa l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els seus drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució, vam procedir al tancament de l'expedient.

En la queixa núm. 200907 feia referència el seu autor, en qualitat de president de A.DE.SA.N.FU. d'Elx, que els dies 17 i 19 de juliol, a través del Registre General de l'Ajuntament d'Elx, va dirigir uns escrits a la Presidència de la Generalitat Valenciana, i n'adjuntava la còpia. En no rebre contestació entenia que havia estat incomplint l'article 42.4 de la Llei 30/1992.

El subsecretari director del Gabinet del President de la Generalitat Valenciana ens va comunicar, en un detallat informe, fonamentalment que els tres escrits de l'associació van ser remesos a la Direcció general de Drogodependències, als efectes oportuns, mitjançant escrits d'este gabinet de data 26 de juliol i 1 d'agost, i n'adjuntaven les còpies, i amb data 21 d'agost, la Direcció general de Drogodependències va contestar a este gabinet, adjuntat informe sobre la situació del tema. Igualment ens indicava haver proporcionat idèntica informació a l'interessat, motiu pel qual, es va abstenir de qualsevol altra intervenció per considerar l'assumpte degudament encaminat des de la Direcció General de Drogodependències.

D'això vam donar trasllat a l'autor de la queixa, que va fer les al·legacions oportunes, estant pendent de ser resolt l'expedient.

L'escrit signat per J.M., en la seua condició de President de A.DE.SA.N.FU. va donar lloc a la queixa núm. 201004, en ella, manifestava, que amb data 26-4-00, va presentar un escrit en el Registre General de l'Ajuntament d'Alacant sol·licitant que es fera complir a tots els responsables dels cinemes d'esta ciutat amb les obligacions establides en la Llei 3/1997, de la Generalitat Valenciana sobre Drogodependències. Tres mesos després, i no havent rebut resposta al seu escrit, va presentar altre escrit en data 11-9-00 sol·licitant certificat acreditatiu del silenci positiu.

Admesa a tràmit es va sol·licitar a l'Ajuntament d'Alacant informe sobre les causes que van justificar la falta de resposta i accions realitzades per l'òrgan administratiu competent per a vetlar pel compliment de les normes establides en la Llei 3/1997, de la Generalitat Valenciana sobre Drogodependències, article 21, en el qual es prohibix fumar, entre altres llocs, en els cinemes, i obliga a la convenient senyalització d'esta prohibició, estant pendent de rebre la informació requerida.

La queixa núm. 200319 va ser interposada per J.M., en qualitat de President de l'Associació de Defensa de la Salut dels No Fumadors, i indicava que va presentar en l'Excm. Ajuntament d'Alacant escrit el 21-02-2000, perquè els responsables dels estancs del municipi havien d'ajustar-se a la legalitat, sent preceptiu que se senyalitzara els llocs convenientment, constant l'avertiment "fumar perjudica seriosament la salut de les persones fumadores actives i passives". Que estos llocs disposaren de fulls de reclamació a la disposició dels ciutadans, i que este Ajuntament adoptara les mesures necessàries de vigilància i control, i, arribat el cas, les sancionadores, perquè els responsables d'estos llocs compliren la Llei.

I manifestava el promotor de la queixa, que l'Excm. Ajuntament d'Alacant no el va informar en el termini de deu dies des de la recepció de l'esmentat escrit pel mateix, sobre el termini màxim normalment establert per a la resolució i notificació dels procediments, i també dels efectes que puga produir el silenci administratiu.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a l'Il·lm. Sr. Alcalde-President de l'Ajuntament d'Alacant, que va emetre informe en el sentit que va efectuar una campanya de control de venda menor de tabac, emprant com a paràmetres controlats els fulls de reclamacions i cartell anunciador. I es van visitar 54 establiments i es van fer 18 requeriments, i es van iniciar expedients sancionadors.

De l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat per a al·legacions, i les va formular.

Després de fer l'estudi de la queixa amb la documentació obrant en la mateixa i l'informe de l'Ajuntament, i no es va observar una actuació que implicara infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret, ja que l'Ajuntament va donar resposta a la queixa i va emprendre les accions oportunes per a vetlar pel compliment de la Llei amb la campanya de control als establiments, segons l'informe emés pel mateix, per la qual cosa vam procedir al tancament de la queixa.

La queixa núm. 200451 va ser interposada per J.M. President de A.DE.SA.N.FU., en la qual indicava que va presentar en el registre general de l'Ajuntament d'Elx quatre escrits de dates 16 de març, 11 i 25 d'abril de 2000, i que havia transcorregut en excés el termini de deu dies sense que fins al moment se li haguera informat sobre la denominació i objecte del procediment, la clau o el número de l'expedient, el termini màxim per a resoldre, notificar la data que ha tingut entrada la sol·licitud, i els efectes del silenci i els mitjans als quals acudir per a obtindre major informació.

Admesa a tràmit la queixa per complir els requisits formals, es va sol·licitar informe a l'Alcalde-President de l'Ajuntament d'Elx. Ens va remetre un informe, en el qual s'indicava "que les denúncies formulades per A.DE.SA.N.FU. núm. 10196, 13401, 15192 i 15193, totes elles van ser contestades segons fotocòpies que s'adjunten."

De l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat perquè efectuara al·legacions. Efectuades les mateixes, va manifestar que l'Ajuntament d'Elx li va

contestar a les reclamacions, i que s'havien produït gràcies a la intervenció de la Institució del Síndic de Greuges, i va mostrar la seua gratitud per això.

A la vista que l'Ajuntament d'Elx va complir amb l'obligació legal de contestar a estes peticions de l'interessat, es va procedir al tancament de la queixa.

La queixa núm. 200821 va ser interposada per J.M., president de A.DE.SA.N.FU., en la qual indicava que amb data 13 de març de 2000 va ser presentat un escrit en el Palau de Justícia d'Elx, en el qual se sol·licitava el compliment del RD 192/1988 del Ministeri de Sanitat i Consum i la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, vetllant pel compliment de la prohibició de fumar en els ascensors, entrada, vestíbul i altres zones i oficines d'ús i atenció al públic de tot l'edifici dels Jutjats i igualment foren senyalitzades estes zones amb rètols en els quals a més de la citada prohibició es fera constar l'avertiment que "fumar perjudica seriosament la salut de les persones fumadores actives i passives".

Amb data 29 de març de 2000, el Magistrat-Jutge Degà d'Elx, li va notificar a l'interessat que s'havia donat curs a l'escrit de data 13-03-00, remetent-lo a la Direcció General de Justícia de la Generalitat Valenciana per ser la titular de l'edifici dels Jutjats d'Elx.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a la Direcció General de Justícia de la Generalitat Valenciana, i ens va remetre informe en el sentit que les senyalitzacions de Prohibit Fumar, ja havien estat instal·lades en el Palau de Justícia d'Elx, d'acord amb l'interessat en el citat escrit.

De l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat, que va fer al·legacions i discrepava en el sentit que no hi ha senyalització adequada que advertisca sobre la prohibició de fumar en els ascensors, entrada, vestíbul i alguna que altra dependència on la normativa vigent no permet fumar.

A la vista de les al·legacions de l'interessat, es va sol·licitar a la Direcció General de Justícia de la Generalitat Valenciana, ampliació de l'informe, en el sentit de si en l'actualitat s'han instal·lat en els llocs preceptius els cartells de Prohibit Fumar amb l'avertiment "Fumar perjudica seriosament la salut de les persones fumadores actives i passives."

A la data actual s'està a l'espera de rebre la precitada ampliació d'informe.

La queixa núm. 201134 va ser interposada per J.M., President de l'Associació A.DE.SA.N.FU., en la qual denunciava els directors del col·legi públic Baix Vinalopó i l'institut d'ensenyament núm. 9 de la localitat d'Elx, per incomplir les obligacions davant la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius, que havien de vetllar per l'estricta compliment de la prohibició de fumar i senyalitzar-la en les entrades i altres zones interiors d'estos centres.

La Direcció d'estos ens va informar de les accions i mesures adoptades en matèria de prohibició de fumar i de respecte als drets del no fumadors. Fins i tot en el

centre IES núm. 9 es va efectuar una campanya de conscienciació entre l'alumnat del Centre sobre les repercussions del tabac, es va organitzar una visita extraescolar a "l'Aula contra el tabac" dependent de la Conselleria de Sanitat, i es va participar en el programa "Ordago" que promou l'Ajuntament d'Elx.

D'estos informes es va donar trasllat a l'interessat perquè efectuara al·legacions, i va indicar que gràcies a la intervenció d'esta Institució, el director del Centre Baix Vinalopó els va dirigir un escrit posant-los en coneixement de les accions i mesures adoptades perquè en l'esmentat Centre es complira la normativa vigent en matèria de prohibició de fumar. Igualment pel centre IES núm. 9 es van adoptar mesures per al compliment de la Llei.

A la vista dels informes d'estos centres i les al·legacions de l'interessat, pels Directores dels Centres Baix Vinalopó i IES núm. 9 d'Elx es van adoptar les accions i mesures que tendixen al compliment de la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana referent a les limitacions al consum de tabac i dret a la salut dels no fumadors, per la qual cosa es va procedir al tancament de la queixa.

La queixa núm. 201197 promoguda a instància de la Sra. E.V., Secretària de A.DE.SA.N.FU., en la qual indicava que, amb data 27 d'abril de 2000, per la referida associació es va efectuar denúncia dirigida al Ministeri de Sanitat i Consum, amb registre d'entrada de data 04-05-2000, en la qual denunciava els responsables de deu salons recreatius de la ciutat d'Elx (Alacant) per l'incompliment del que disposa el Reial Decret 192/1988 sobre la prohibició de vendre labors de tabac en els establiments destinats preferentment a l'atenció de la infància i joventut, a través de la qual se sol·licitava la retirada de les màquines d'expedició automàtica de tabac i que s'incoaren els oportuns expedients sancionadors.

Amb data 09-05-00, des de l'Institut Nacional del Consum del Ministeri de Sanitat, se li va indicar a l'Associació de Defensa de la Salut dels No Fumadors el trasllat de la denúncia a la Subdirecció General d'Epidemiologia, Promoció i Educació per a la Salut, del Ministeri de Sanitat i Consum, des d'on posteriorment en escrit de data 18-5-2000 se li va comunicar a esta Associació, que la competència en esta matèria corresponia a la Generalitat Valenciana, i es va donar trasllat de la mateixa a l'Il·lm. Sr. Director General de Drogodependències de la Conselleria de Benestar Social.

Amb data 19 de setembre de 2000 es va presentar un escrit en el Registre General de l'Ajuntament d'Elx, i un altre dirigit a la Direcció General de Drogodependències, en el qual denunciava la falta de resolució expressa a la sol·licitud de data 4-5-2000 al Ministeri de Sanitat i que va ser remesa a l'Il·lm. Sr. Director General de Drogodependències de la Conselleria de Benestar Social. Se sol·licitava certificat d'actes presumptes, la incoació d'expedients sancionadors contra els responsables dels establiments amb retirada de les màquines expenedores de tabac.

Que a la data d'interposar la queixa no s'havia tingut resposta als precitats escrits de data 27-4-00 i 19-9-00. Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a la

Direcció General de Drogodependències de la Conselleria de Benestar Social, i en este moment de confeccionar la memòria estem a l'espera de rebre este informe.

En la queixa núm. 201248, promoguda a instància de la Sra. E.V., Secretària de A.DE.SA.N.FU., indicava que amb data 17 de juny de 2000, va presentar en l'Ajuntament d'Elx, un escrit queixant-se dels responsables dels centres recreatius "F." i "T.-T.", per incomplir les obligacions de la Llei 3/1997 sobre Drogodependències, ja que en estos locals hi havia presència de nens, adolescents i joves de totes les edats i en estos llocs es fumava, i no hi havia cartells de prohibit fumar, ni fulls de reclamacions a la disposició dels usuaris.

Amb data 4 d'octubre de 2000 va presentar un escrit en el citat Ajuntament, amb registre núm. 36.821, reiterant el contingut del seu anterior escrit, queixant-se de la falta de contestació, i sol·licitant certificat acreditatiu del silenci, sense que haguera tingut resposta a la data de formular la queixa. Admesa a tràmit, es va sol·licitar informe al Sr. Alcalde-President de l'Ajuntament d'Elx, i en el moment de confeccionar la memòria estem a l'espera de rebre este informe.

La queixa núm. 200939, va ser promoguda a instància de J.M., president de l'Associació A.DE.SA.N.FU., sobre la base de la falta de contestació de l'Excm. Ajuntament d'Alacant a escrits de dates 21-02-2000 i 27-06-2000. Els mateixos es referien a la petició de vigilància i control dels estancs del municipi d'Alacant perquè complisquen amb la normativa en matèria de drogodependències i instal·len els rètols reglamentaris.

De l'estudi de la queixa s'apreciava que el fons va ser plantejat i vist en la queixa núm. 200319, en la qual l'Ajuntament d'Alacant va inspeccionar els estancs, però en la present queixa referia la falta de notificació de l'Ajuntament a l'interessat i la no-expedició del certificat d'acte presumpte, arts. 42.4 i 43.5 de la Llei de Règim Jurídic i del Procediment Administratiu Comú.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a l'Il·lm. Sr. Alcalde-President de l'Ajuntament d'Alacant, que el va emetre, en el qual adjuntava còpia de la contestació sobre la campanya d'estancs sol·licitada per J.M., President de l'Associació de Defensa de la Salut dels no Fumadors (A.DE.SA.N.FU.) d'Elx.

De l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat perquè formulara al·legacions i en la data de confecció d'esta memòria estem a l'espera de rebre les mateixes per a efectuar el seu estudi i resolució.

Les queixes núm. 200477 i 200914, acumulant-se esta última a la primera, es van interposar per J.M., President de A.DE.SA.N.FU. d'Elx, que es basava en escrits dirigits al Gabinet de Presidència de la Generalitat Valenciana amb dates 11 de gener, 23 de febrer i 5 d'abril de 2000, els quals feien referència a la senyalització de cartells de prohibit fumar en centres docents, centres socials, jutjats, delegacions, direccions territorials, etc., sense tindre resposta.

Admesa a tràmit la queixa, es va demanar informe a l'Il·lm. Sr. Director del Gabinet del President, i es va rebre ampli informe, en el qual s'aportaven fotocòpies d'escrits dirigits a l'interessat i informe de la Direcció general de

Drogodependències sobre les peticions de J.M., President de l'Associació de Defensa de la Salut dels No Fumadors (A.DE.SA.N.FU.).

De l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat perquè formulara al·legacions, i va fer les mateixes, i estem en el moment de confecció de la present memòria pendents del seu estudi i resolució.

El Sr. C.F. d'Elx (Alacant), va efectuar la queixa núm. 201266, en la qual exposava que davant l'OMIC d'Elx va formular full de reclamació el 18 de setembre de 2000, núm. 2234942, informant-lo que es traslladaria esta queixa a l'Ajuntament d'Alacant.

La mateixa es referia al consum de tabac en el centre comercial "Panoramis" d'Alacant, que no tenia cartells de prohibit fumar, i observava que la gent fumava en l'establiment de jocs infantils, en els cinemes i en la majoria de les altres zones interiors de l'esmentat centre. Per tot això, s'estava incomplint la Llei 3/1997 de la Generalitat Valenciana sobre Drogodependències i altres conductes addictives.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a l'Il·lm. Sr. Alcalde-President de l'Ajuntament d'Alacant, i vam rebre el mateix, en el qual en síntesi s'informava de la realització d'una acta d'inspecció que donava com a resultat la inexistència de cartells indicatius de la prohibició de fumar dins del local, i de cartells indicatius de la prohibició de venda, dispensa o subministrament de qualsevol tipus de begudes alcohòliques als menors de 16 anys, ni de graduació igual o superior a 18º als joves d'entre 16 i 18 anys d'edat. Per Decret de l'Ajuntament-Presidència de data 24 de gener de 2001 es va iniciar expedient sancionador.

De l'esmentat informe es va donar trasllat al promotor de la queixa perquè formulara al·legacions, i estem en el moment de confecció de la present memòria a l'espera de rebre-les per a procedir al seu estudi i resolució.

7. QUEIXES NO ADMESES

A esta Institució va acudir la Sra. D.O. que va formular la queixa núm. 200450; en ella ens relatava els problemes que sofriren els familiars de malalts mentals. Per a poder estudiar l'assumpte plantejat li vam sol·licitar que ens determinara actuació concreta de l'Administració. Transcorregut el termini atorgat a este efecte sense que ens aportara les dades sol·licitades, es va arxivar l'expedient.

En la queixa núm. 200142, el Sr. E.G. ens plantejava els innombrables problemes que tenia amb el seu fill, però sense que es despreguera cap actuació davant l'Administració. La vam informar que havia de, en primer lloc, sol·licitar plaça en un centre especialitzat per al seu fill, i fins que l'Administració no resolguera esta qüestió, o es produïren retards injustificats per a resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació irregular de l'Organisme competent, lamentàvem no poder intervenir. Així mateix, si no li semblava correcta l'atenció dispensada

pel psiquiatra del seu fill, havia de posar-ho en coneixement de la Inspecció Mèdica.

En conseqüència, li vam suggerir que es dirigira prèviament als Organismes competents en la matèria, i que requerira l'ajuda dels Serveis Socials de l'Ajuntament, on li podrien proporcionar una adequada informació sobre les qüestions per ell plantejades i, si escau, els tràmits que calia seguir.

En la queixa núm. 200343 no va poder admetre's la qüestió suscitada pel seu autor, J.M., President de A.DE.SA.N.FU., ja que no es va observar una actuació de l'Administració, concretament de l'Ajuntament d'Elx, que implicara infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret que legitime la intervenció del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana. L'Ajuntament d'Elx va donar resposta al seu escrit i sobre la base del mateix va emprendre les accions oportunes per a vetlar pel compliment de la Llei.

La queixa núm. 200955, la va plantejar l'associació A.DE.SA.N.FU. amb relació a la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre Drogodependències i Trastorns Addictius, per escrit remès a les Corts Valencianes. No es va admetre a tràmit, ja que el Síndic de Greuges té encomanada la defensa dels drets compresos en el Títol I de la Constitució Espanyola, i ha de, a este efecte, supervisar els actes i resolucions de l'Administració Pública i dels seus agents, a la llum de l'exposat en l'article 103.1 de la Constitució, però no ostenta cap facultat legal per a investigar els actes de les Corts Valencianes, ja que les mateixes no són administració pública, sinó que representen el Poble Valencià.

El Sr. G.G. es va dirigir a esta Institució per a plantejar-nos el seu problema que va donar origen a la queixa núm. 200459, que no va poder ser admesa atés que el seu problema estava pendent d'una resolució administrativa. No obstant això, el vam informar que si en este procediment administratiu hi haguera demores excessives o qualsevol altra irregularitat en la tramitació, podria fer-nos-ho saber per escrit.

La queixa núm. 200498 de J.M. no va poder ser admesa ja que entre les nostres funcions no es troba la de buscar llocs de treball als ciutadans. No obstant això, li vam recomanar que es dirigira als Serveis Socials del seu Ajuntament perquè l'informaren i assessoraren sobre les possibles prestacions a les quals tindria dret i la millor fórmula per a canalitzar els seus problemes.

La queixa núm. 200958 plantejada per la Sra. M. del P.F. exposava les dificultats econòmiques que tenien tant ella com el seu marit, però en cap s'observava una actuació de l'Administració que legitimara la nostra intervenció. No obstant això, ens vam permetre informar-la que havia de dirigir-se als Serveis Socials del seu Ajuntament perquè els orientaren sobre les pensions, tant contributives com no contributives i de totes les ajudes que oferia l'Administració, de què pogueren beneficiar-se; també on podrien dirigir-se per a poder trobar una ocupació.

A D. L.G., autor de la queixa núm. 201042, va ser requerit perquè esmenara la falta de la seua firma en l'escrit que ens va enviar i transcorregut el termini atorgat a este efecte sense que tal tràmit s'haguera efectuat, li vam comunicar l'arxivament de l'expedient.

La queixa núm. 201269, formulada per una veïna d'Alacant, mostrava la seua disconformitat amb la denegació de la pensió d'invalidesa no contributiva, que no va poder ser admesa atés el caràcter tècnic dels dictàmens i informes. No obstant això, se li va informar que havia de sol·licitar orientació, informació i ajuda sobre la situació econòmica que patia en el Centre Social de l'Ajuntament més proper al seu domicili.

La Sra. A.G. ens va enviar un escrit i documentació que va donar lloc a la queixa núm. 201026, però no es desprenia que s'haguera produït una actuació irregular de l'Administració que implicara infracció de l'ordenament jurídic i que poguera fonamentar la nostra intervenció. En primer lloc, perquè la resolució que acompanyava el seu escrit de queixa era estimatòria de la prestació sol·licitada i en segon lloc perquè esta Institució no és un òrgan consultiu, i per això no vam poder legalment pronunciar-nos sobre els extrems exposats en la seua carta.

En les queixes núm. 200057 i 200828, els autors de les mateixes ens manifestaven el seu desacord amb el grau de minusvalidesa del Dictamen Tècnic Facultatiu, emés per l'Equip de Valoració i Orientació, segons barems de l'Ordre Ministerial de 8 de març de 1984. No es va admetre a tràmit, ja que, l'Equip de Valoració i Orientació es beneficia de discrecionalitat per a determinar el grau de minusvalidesa, tenint en compte tant els factors discapacitants (provinguen d'una disminució física, psíquica o sensorial) com els factors socials (l'edat, entorn familiar, situació laboral i professional, etc.) sense que per les raons exposades, pugua el Síndic de Greuges intervenir en esta valoració tècnica.

La queixa núm. 200332, formulada per una veïna de València, sol·licitava informació sobre la maternitat d'una menor recollida en una ordre religiosa, i tenia la documentació la Generalitat Valenciana.

No havia efectuat la interessada cap actuació davant l'Administració Pública, i no vam poder intervenir, i la vam informar de les actuacions que havia de realitzar davant la Conselleria de Benestar Social, Direcció General de la Família, Menor i Adopcions per a obtindre resposta al problema plantejat.

La queixa núm. 200893, d'un veí de Lliria, denunciava de forma genèrica que es fumava en grans magatzems, en galeries comercials, etc. En tractar-se d'una queixa genèrica, sense delimitació dels fets susceptibles d'investigació, d'acord amb l'article 17.1 de la Llei 11/1988 de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, no era possible l'admissió de la mateixa per inexistència de pretensió concreta. No obstant això el vam informar del contingut de la Llei 3/1997, de 16 de juny de la Generalitat Valenciana sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius i de la forma que havia d'efectuar la queixa davant l'Ajuntament corresponent o davant l'Organisme Administratiu de què depenga i si guardaren silenci o no vulneraren el seu dret, podia dirigir-se a esta Institució i fer l'oportuna queixa amb l'aportació de la còpia de la reclamació efectuada.

En la queixa núm. 201120, una veïna de València sol·licitava, en nom d'un tercer que patix certa discapacitat, un lloc de treball, una ajuda econòmica per a pagament de deutes de lloguer habitatge, i tramitar una pensió o ajuda econòmica.

No es va admetre ja que la queixa havia de formular-se pel propi interessat mitjançant escrit firmat, i li vam explicar a quins organismes de la Generalitat Valenciana havia de dirigir-se per a sol·licitar una ajuda econòmica, el tràmit d'una pensió per invalidesa, etc., ja que segons els fets descrits no havia exercit cap petició a l'Administració i per tant no s'havia produït cap actuació de l'Administració que vulnerara els seus drets.

La Sra. D.N.B. d'Elda discrepava en la queixa núm. 200194 dels criteris que van motivar la Resolució de la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social per la qual s'extingia el dret a pensió no contributiva que tenia reconeguda.

No obstant això, vam haver d'arxivar l'expedient seguit a este efecte, atés que no quedava acreditada una actuació de l'Administració que implicara infracció de l'ordenament jurídic o que impedira o menyscabara l'exercici dels drets i llibertats la defensa dels quals té encomanada el Síndic de Greuges, i d'altra banda la promotora de la queixa no va recórrer la citada resolució dins del termini i en la forma escaient.

8. QUEIXES D'ANYS ANTERIORS

En la queixa núm. 991171, el seu autor exposava que l'Ajuntament de Barx, el dia 25 de setembre de 1999, va ordenar el tancament de la Llar del Jubilat, i que va intervindre directament en la gestió de l'Associació de Jubilats i Pensionistes de Barx, de manera que s'impedia de forma arbitrària el benefici dels locals que els havien estat concedits.

Admesa la queixa es va sol·licitar informació a l'Ajuntament de Barx, la qual va ser remesa a esta Institució i d'ella vam donar trasllat al promotor perquè fera les al·legacions pertinents.

Després de rebre diversos escrits de l'autor de la queixa i sol·licitar alguns documents a l'Ajuntament de Barx per a millor proveir la tramitació de la queixa, esta Institució va dictar la següent Resolució:

"Senyoria,

Vam justificar recepció de la documentació remesa relativa a la queixa promoguda davant esta Institució el dia 30 de setembre de 1999 per J.V., president de l'associació de jubilats i pensionistes de Barx.

En la mateixa el Sr. V. denunciava que l'Ajuntament de Barx, per Decret de l'Ajuntament de 25 de setembre de 1999, havia procedit a la clausura de la Llar del jubilat de Barx, situada en els locals dels baixos de l'Ajuntament, de forma arbitrària, de manera que impedia el benefici dels locals que els havien estat concedits.

Una vegada realitzat un estudi de la queixa referenciada, el dia 12 de novembre de 2000 la mateixa va ser admesa a tràmit, i vam remetre ofici a l'Ajuntament de Barx a fi de contrastar les al·legacions formulades pel promotor.

De la documentació remesa per esta Corporació Local, consistent, bàsicament, en informe emés el 3 de març de 2000 i altra documentació, i posteriorment, i a petició d'esta Institució, de les actes de les sessions plenàries de 17 d'abril i 27 de juliol del Ple de l'Ajuntament, es dedueix que amb la finalitat d'evitar enfrontaments entre els veïns que utilitzaven el local de l'Ajuntament, s'opta per este Ajuntament mitjançant Decret de l'Ajuntament de 25 d'agost de 1999 pel tancament de la Llar del Jubilat.

Este fet va provocar la creació de dos associacions de jubilats en el terme municipal de Barx (les associacions Mondúber i La Unión), a mesura que relata en la seua queixa el Sr. V. i es ratifica en els seus informes.

A pesar que, d'acord amb la normativa de règim local, no es tracta d'una competència o servei mínim exigible a la seua Corporació Local, determinades actuacions poden no haver estat prou respectuoses amb els drets del promotor de la queixa, especialment quant a l'aplicació del principi d'igualtat.

En este sentit, pel que sembla s'ha donat un tracte discriminatori, i en conseqüència contrari a l'article 9.3 i 14 de la Constitució, entre les distintes Associacions de jubilats i Pensionistes existents en la localitat, en permetre l'ús del local públic, que va ser clausurat al setembre de 1999, a una d'elles, tal com s'assenyala en l'Acta de la sessió plenària del mes de juliol de 2000.

Per això li demane que considere els següents arguments:

En el text constitucional vam trobar dos preceptes claus en l'atenció i protecció de l'ancià. D'una banda, l'article 41 que diu: "els poders públics hauran de mantindre un règim públic de Seguretat Social per a tots els ciutadans, que garantisca l'assistència i prestacions socials suficients davant situacions de necessitat, especialment en cas d'atur. L'assistència i prestacions complementàries hauran de ser lliures." D'una altra banda, l'article 50 estableix: "els poders públics garantiran, mitjançant pensions adequades i periòdicament actualitzades, la suficiència econòmica als ciutadans durant la tercera edat. Així mateix, i amb independència de les obligacions familiars, promouran el seu benestar mitjançant un sistema de serveis socials, que atendran els seus problemes específics de salut, habitatge, cultura i oci", es tracta, en definitiva, d'un deure que la norma fonamental imposa als poders públics de garantir la protecció i el benestar dels ciutadans durant la tercera edat.

Tot i que els dos preceptes no es troben entre els denominats drets fonamentals, la seua ubicació en el Capítol III del Títol I de la Constitució ens situa en presència d'un dret que ha d'informar l'actuació de tots els poders públics, tal com resa l'article 53.3, en tractar-se d'un dels Principis Rectors de la política social i econòmica.

La jubilació actual als 65 o menys anys, configura en els nostres dies l'anomenada tercera edat. Esta situació comporta una oferta inigualable de temps lliure. En este sentit els gerontòlegs i, en general, tots els que atenen la tercera edat, parlen sense fissures de la necessitat de programar i activar l'oci a estes edats.

Amb la tercera edat sorgixen els nous ocis organitzatius a través dels clubs o associacions de jubilats. Des dels diversos nivells administratius, sobretot a escala local i regional, la creació i adequació de locals, perquè la gent major es reunisca i trobe certs serveis, ha estat, en moltes ocasions, l'única resposta a les demandes d'un sector al qual l'administració volia arribar.

La prestació de serveis socials (entre ells de tercera edat) no és exigible a l'Ajuntament de Barx per tractar-se d'un terme municipal de menys de 5.000 habitants o equivalent, en els termes prevists en l'article 26 de la Llei 7/1985, de 2 d'Abril, Reguladora de les Bases del Règim Local.

No obstant això, fins i tot en casos de no-exigència de tindre estos serveis, els centres socials de la tercera edat generalment sorgixen per iniciativa institucional com una resposta administrativa a una demanda difusa de serveis dels col·lectius de tercera edat. En el cas del municipi de Barx, d'acord amb la documentació remesa, tal iniciativa es va produir al febrer de 1986.

Amb relació als centres socials de tercera edat, alguns estudis realitzats sobre este tipus organitzatiu han apuntat una reflexió que passe a exposar-li:

Els centres de tercera edat han estat, en principi, creats per a persones d'unes determinades edats, però l'edat no és l'únic paràmetre que caldria tindre en compte. Cada jubilat o pensionista té la seua trajectòria personal i social, els seus costums subjectius que s'han anat cristal·litzant amb el pas del temps. Això motiva l'existència de grups, més o menys afins, d'ancians dins dels centres socials.

En este sentit, alguns centres socials de jubilats han caminat a una privatització, més o menys explícita, oberta a aquells que combreguen amb unes idees, principis o valors.

Enfront d'això, seria necessari que les Administracions Públiques, no tant s'oposen al ja existent, sinó que doten estos centres socials d'una orientació més decidida d'integració social, amb una mentalitat i estructura més oberta, que servisca per a separar les ideologies, valors o principis de cada individu (de cada associat) de les del propi centre social.

Però no sempre el necessari i desitjable és el que es pot fer, de manera que, amb la finalitat d'evitar enfrontaments entre els veïns que utilitzaven el local de

l'Ajuntament, pel que sembla, s'opta, per Decret de l'Ajuntament de 25 d'agost de 1999, pel tancament de la Llar del Jubilat.

Este fet motiva, i seguint la tendència apuntada anteriorment i d'acord amb el dret a lliure associació establert en l'article 22 de la Constitució Espanyola, la creació de dos associacions de jubilats en el terme municipal de Barx (les associacions Mondúber i La Unión).

De la documentació remesa s'extrau que en esta localitat existix, per esta qüestió, un clima d'enfrontament entre els veïns que pertanyen a les Associacions citades.

Per tot el que antecedit, recomane a l'Ajuntament de Barx, que, dins del respecte al dret a la lliure associació, extreme al màxim el deure legal de no-discriminació en la utilització dels béns municipals, i també en les distintes actuacions públiques que puguen operar sobre els col·lectius afectats. Els poders públics, i especialment en este cas, esta Corporació Local, per raons de legalitat i de prudència, ha de constituir-se en el màxim garant d'este dret.

Així mateix, li suggerisc que estudie la conveniència d'aprovar unes normes de funcionament intern del local que garantisquen l'ús del mateix, amb independència que pertanyen a una associació o a una altra."

Esta resolució va ser acceptada per l'Ajuntament de Barx, el qual, en sessió celebrada el 23 de novembre de 2000, va acordar la creació d'una Comissió Informativa Especial que estudiara i informara el Ple sobre els usos dels locals municipals per a la utilització dels Jubilats de Barx, integrada per cinc regidors, dos del Partit Popular, un del Bloc, un de UV i un del PSOE, tot això amb la intenció i el desig de trobar una solució a la problemàtica creada entre els Jubilats de Barx.

Sobre la base d'això vam procedir al tancament de la investigació iniciada a este efecte, celebrant la solució del problema plantejat per l'autor de la queixa.

La queixa núm. 981118, de la qual vam donar compte en la pàgina 346 de la Memòria de l'any 98, era relativa a l'incompliment en la Universitat d'Alacant de l'establert en l'article 21.1.a) de la Llei 3/1997, i la falta de resposta a l'escrit presentat pel promotor de la queixa.

Admesa la mateixa ens vam dirigir a la Direcció General de Drogodependències de la Conselleria de Benestar Social, la qual ens va manifestar que havia remés escrit de requeriment a l'Ajuntament de Sant Vicent del Raspeig, en data 5 de gener de 1999, amb la finalitat que fera els tràmits oportuns per a l'esclariment dels fets denunciats per l'autor de la queixa, i iniciara, si escau, l'oportú expedient sancionador en virtut de l'establert en els articles 43.1.i) i 54.1.a) amb relació a l'article 52.2.a) de la Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre Drogodependències i Altres Trastorns Addictius. El dia 7 de gener de 1999, se li va remetre carta al promotor de la queixa, informant-lo dels anteriors extrems. Així mateix ens va comunicar que tenien notícia que l'Ajuntament havia remés denúncia al Rectorat de la Universitat d'Alacant, sol·licitant que al·legara el

que al seu dret convinguera, com a qüestió prèvia a la decisió d'iniciació d'expedient sancionador.

Amb posterioritat ens va comunicar que s'havia remés en data 13 de juny de 2000 escrit de sol·licitud d'Inspecció del Centre, a l'òrgan competent, estant esperant informe d'inspecció del mateix. Al seu torn, s'havia remés una carta dirigida al Rector de la Universitat d'Alacant, en la qual s'informava de l'obligatorietat de complir el que hi ha disposat en la Legislació vigent. De tot això vam donar trasllat a l'autor de la queixa, amb el qual donàvem per tancada la investigació, si bé demanàvem a l'administració que ens informara del resultat de la investigació practicada per la Inspecció.

En la queixa núm. 980871, de la qual es va donar compte en la pàgina 345 de la memòria de l'any 98, relativa a la situació d'ingrés en comunitat terapèutica del germà de la promotora de la queixa, es va dictar la següent resolució:

"En esta Institució es va obrir la queixa referenciada més amunt, i en la qual es va sol·licitar informació a esta Administració competent, formulada per la Sra. C.G. relativa a la situació d'ingrés en Comunitat Terapèutica del seu germà J.V.

De la lectura de l'informe enviat es desprèn la impossibilitat d'ingressar en Comunitat Terapèutica del Sr. G. a criteris d'esta Direcció general.

L'autora de la queixa al·lega que esta impossibilitat no existix, ja que per providència de la Secció Primera de l'Audiència Provincial d'Alacant, de data 19 de maig de 1998, s'acorda que la suspensió de l'execució de la pena quedava supeditada a l'obtenció de plaça en centre homologat de deshabitació segons l'establert en l'article 87 del Codi Penal, i esta suspensió es va produir quan després de ser infructuoses totes les gestions realitzades davant esta Administració, li va ser concedida una plaça en l'Associació "Tierra de Nadie". De l'anterior es desprèn que si la seua família no haguera pogut pagar-li la plaça en la comunitat precitada seguiria complint condemna en un centre penitenciari.

La situació en la qual es troba el Sr. G. no és un cas únic. Desgraciadament és un fet constatable que els centres penitenciaris estan ocupats majoritàriament per persones que sofriren greus problemes de drogodependència i que la majoria de les penes privatives de llibertat recauen sobre toxicòmans l'addicció dels quals els va conduir a la delinqüència. També és sabut que els recursos i tractaments per a drogodependències no són els mateixos a la presó que en un centre de deshabitació.

L'article 43 de la Constitució Espanyola reconeix el dret a la protecció de la salut i establix que competix als poders públics organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris.

La Llei 3/1997, de 16 de juny, de la Generalitat Valenciana, sobre Drogodependències i altres trastorns addictius, en el seu preàmbul establix que és objectiu prioritari de la Llei garantir una atenció integral, que conceba les drogodependències i altres trastorns addictius com una malaltia comuna amb repercussions en les esferes biològica, psicològica, social i econòmica de la

persona, de tal manera que es consolide, progressivament, un model d'intervenció en drogodependències i altres trastorns addictius a la Comunitat Valenciana que assegure la coordinació i integració, orgànica i funcional, dels recursos assistencials especialitzats en els sistemes públics d'assistència sanitària i de serveis socials.

Esta Institució, com a garant del respecte i exercici dels drets i llibertats té l'obligació de vetlar pel compliment dels mateixos, però és l'Administració la que té el deure que estos drets arriben per igual a tots els ciutadans, i, per això, entenem que no és suficient que hi haja una llei que reconega el drogodependent com un malalt i un jutge decrete la possibilitat de complir la pena en centre homologat de deshabitació si en la pràctica existixen una sèrie d'obstacles que impedeixen beneficiar-se de tots els avantatges que les lleis li concedixen, i queden supeditats al fet que puguen ser-ne beneficiats en centre privat depenent de les condicions econòmiques de la seua família i discriminant, per tant, els més pobres.

En mèrit de l'anterior i de la facultat que em concedix l'article 29 de la Llei del Síndic de Greuges, de 26 de desembre de 1988, suggerisc al director general de Drogodependències de la Conselleria de Benestar Social:

Que en l'àmbit de les seues competències adopte les mesures necessàries perquè tots els ciutadans de la Comunitat Valenciana que puguen complir la seua pena en centre de deshabitació, puguen fer-ho qualsevol que siga la seua situació econòmica.

D'acord amb el que disposa el citat article 29, en el termini màxim d'un mes caldrà donar resposta per V.I. a l'anterior suggeriment, manifestant la seua acceptació o les causes que la impedeixen".

L'administració, en resposta al nostre suggeriment, el va acceptar en els següents termes:

"Amb relació al seu escrit de data 28 de setembre, amb entrada en esta Direcció General en data 11 d'octubre, en el qual se suggerix l'adopció de determinades mesures referent a la possibilitat que tots els ciutadans de la Comunitat Valenciana puguen complir la seua pena en centre de deshabitació, independentment de la seua situació econòmica, em complau acceptar plenament el seu suggeriment, ja que això ja és factible en l'actualitat. No obstant això, problemes que puguen haver-se produït amb anterioritat poden ser conseqüència directa d'algunes matisacions que han de ser valorades referent a això.

En primer lloc, cal advertir la possible confusió generada en la interpretació que podem donar al text de l'article 102.1 del vigent Codi Penal, en declarar 'als exempts de responsabilitat penal d'acord amb el número 2. de l'article 20, se'ls aplicarà, si és necessària, la mesura d'internament en centre de deshabitació públic, o privat degudament acreditat o homologat, o qualsevol altra de les mesures previstes en l'apartat 3 de l'article 96...'.
'

Des d'esta Direcció General entenem que la necessitat o no de l'aplicació d'una mesura d'internament ve determinada amb relació a si la mateixa és la més beneficiosa per a una millor evolució de la patologia addictiva del condemnat. Si més no, creiem que esta és la intenció del Legislador i no, al contrari, la indicació d'esta mesura d'internament com a forma d'assegurar la privació de llibertat, fins i tot en una institució distinta a la penitenciària.

Si així fóra correcta la nostra interpretació, i amb el degut respecte al Poder Judicial, entenem que la indicació de qualsevol acte terapèutic és responsabilitat única i exclusiva d'aquells que, en dret, tenen reconeguda tal capacitat, això és, els professionals als quals s'encomana el tractament del pacient, fins i tot a pesar de la seua condició de penat. En cap cas, excepte indicació expressa que desconeixem, queda legitimada la Judicatura per a indicar quin ha de ser el tractament adequat per a un malalt d'estes característiques.

Si, per causes alienes al propi procés terapèutic i més relacionades amb la seguretat ciutadana, s'entén necessari assegurar la custòdia del subjecte, això sí, en el marc d'un programa de tractament, no és esta una competència que estiga legalment atribuïda a la Generalitat Valenciana sinó al Govern d'Espanya. Cap, en este cas, reclamar el compliment de tot el que es recull en l'objectiu 7 de l'Àrea d'Assistència i Integració Social de l'Estratègia Nacional sobre Drogues (aprovada per RD 1911/1999, de 17 de desembre, pel qual s'aprova l'Estratègia sobre Drogues per al període 2000-2008), quan exposa literalment:

7. Estendre els mòduls terapèutics als centres penitenciaris polivalents i potenciar experiències com les comunitats terapèutiques penitenciàries.

2.1. En el 2003, l'Administració de l'Estat, en col·laboració amb els Plans Autonòmics, haurà creat mòduls terapèutics dirigits a població reclosa drogodependent en el 100% dels centres polivalents.

2.2. En el 2003, l'Administració de l'Estat, en col·laboració amb els Plans Autonòmics, haurà engegat almenys en 5 establiments penitenciaris programes de rehabilitació en règim de comunitat terapèutica intrapenitenciària'.

D'altra banda, he de comunicar a V.I. que la Generalitat Valenciana és, possiblement, l'única Administració competent en matèria sanitària que pot assegurar un estricte compliment del tractament ambulatori i hospitalari d'esta malaltia amb mitjans propis. Sobre això cal informar que cap altre sistema sanitari públic disposa d'unitats pròpies especialitzades en el tractament d'estes patologies, més encara amb la cobertura de població a què actualment s'arriba a (superior al 99% de la Comunitat Valenciana). Òbviament, la prestació és universal i gratuïta, tal com correspon a una prestació de tipus sanitari.

Per això, entenem que davant l'aplicació de la mesura d'internament com a principal alternativa cal defensar la valoració de la mesura contemplada en l'article 105.1.a), això és, la 'submissió a tractament extern en centres mèdics o establiments de caràcter sociosanitari'. Sobre això, hem d'assenyalar que, segons consta en les dades assistencials comunicades per cada unitat assistencial a esta

Direcció General, un 2% dels casos atesos anualment a nivell ambulatori han estat remesos des d'instàncies judicials, la qual cosa significa prop de 200 subjectes l'any. Tal com anteriorment indicava, esta prestació no genera cap despesa per part de l'usuari, en la seua condició de malalt comú.

En conclusió, la postura defensada per esta Direcció General, queda reflectida en la següent forma:

- 2.2.1. Excepte indicació expressa per part d'instància judicial, entenem que la capacitat d'instaurar un tractament i règim determinat d'este correspon als professionals encarregats del mateix que, a la Comunitat Valenciana, són els integrants de les distintes Unitats de Conductes Addictives i d'Alcoholologia que depenen, funcionalment i orgànicament, del Servei Valencià de Salut. En cap cas d'altres professionals aliens a este tipus de recursos assistencials.
- 2.2.2. Si en la interpretació de l'article 102.1 del vigent Codi Penal predomina el legítim interès per custodiar un penat, sobre la indicació terapèutica més apropiada per a la malaltia del mateix, entenem que esta funció —la custòdia del penat— és més pròpia de qui té les competències en matèria d'ingressos penitenciaris i mai de la Generalitat Valenciana.
- 2.2.3. Si, per contra i com desitgem, la interpretació del text legal s'ajusta a l'interès per indicar el tractament més adequat per a la patologia addictiva del subjecte, la Generalitat Valenciana disposa de l'única xarxa assistencial del nostre Estat que està plenament integrada en el sistema sanitari públic, xarxa que haurà de valorar cada cas i proposar les mesures terapèutiques adequades.
- 2.2.4. Quan, dins del programa terapèutic proposat per una Unitat de Conductes Addictives o d'Alcoholologia, s'aconsellara l'ingrés en una Unitat de Deshabitació Residencial, esta seria immediatament atesa amb absoluta prioritat com, de fet, ja està succeint segons les dades anteriorment exposades.
- 2.2.5. Cal recordar que, en este últim cas —el de l'ingrés en UDR—, no existix cap suport científic que aconselle tractaments residencials de llarga durada, atés que un dels objectius fonamentals d'estos tractaments és restaurar la convivència del subjecte en el seu hàbitat anterior. Per tal motiu, la Generalitat Valenciana ha utilitzat generalment un límit de temps màxim d'ingrés que, depenent de distints factors, pot situar-se entre 6 i 12 mesos.
- 2.2.6. La Generalitat Valenciana, al mateix temps que oferix els serveis assistencials referits anteriorment —com indicàvem, únics en el nostre país— seguirà incrementant la dotació de places residencials disponibles, però sempre prioritant el seu ús terapèutic i mai com a mesura per a camuflar una competència que no li és pròpia, com és la custòdia de penats. En este sentit, i com ja s'ha comunicat amb

anterioritat a distintes instàncies judicials (p.ex., escrit de data 25/2/99 al Jutjat de Vigilància Penitència de València), les Unitats de Deshabitació Residencials pròpies o concertades no disposen de mesures especials de vigilància que puguen assegurar la custòdia dels allí ingressats, ni està en el nostre ànim convertir estes unitats terapèutiques en institucions de règim penitenciari.

- 2.2.7. Finalment, cal insistir que, al nostre judici, el problema sorgix en la inadequada indicació de l'ingrés en centre de deshabitació davant el respecte d'un tractament més adequat (possiblement, el de tipus ambulatori), indicació tal vegada condicionada per un legítim interès per assegurar la custòdia del penat, funció esta que ni és competència de la Generalitat Valenciana ni, en tot cas, pot assegurar-se per part d'esta administració.

Exposat tot el que precedix, confirme l'acceptació del suggeriment que V.I. proposa. En este sentit, la Direcció general de Drogodependències seguirà adoptant les mesures necessàries per al compliment del suggeriment citat, i es compromet, com a mesura urgent, a incrementar la dotació de places residencials disponibles en centres de deshabitació, en més del 25% durant l'exercici 2001, respecte a les actualment existents.

No obstant això, reitere la necessitat de valoració de les altres mesures previstes en l'article 105.1.a) del vigent Codi Penal ('submissió a tractament extern en centres mèdics o establiments de caràcter sociosanitari'), mesures per a la viabilitat del qual la Generalitat Valenciana ha realitzat un excepcional esforç pressupostari des de 1998 i que, des d'una perspectiva estrictament clínica i de tractament, són molt més adequades que les consistents en l'ingrés en centres de deshabitació."

I sobre la base d'això vam donar per tancat l'expedient.

En la queixa núm. 990249, de la qual es va donar compte en la pàgina 267 de la memòria de l'any 1999, relativa a la sol·licitud d'ajuda i prestacions a l'Ajuntament de Xàbia per part de l'autor de la queixa, esta Institució va formular a l'Ajuntament el suggeriment que "pels Serveis Socials d'este Ajuntament es continue donant suport a J.R.P. amb les prestacions socials que li corresponguen mentre subsistix la situació de pobresa.

"La mateixa va ser acceptada, i ens van comunicar que J. va continuar rebent ajuda econòmica de l'Ajuntament fins al juny de 2000, data en què se li va facilitar accés a una ocupació en l'ONCE, i estava en vigor el contracte en la data que informaven, per la qual cosa, sobre la base d'això es va tancar la queixa.

Es va determinar el tancament i arxivament de la queixa núm. 991447, ressenyada en la pàg. 244 de la nostra anterior comunicació a les Corts Valencianes, atés que després d'un detallat estudi de l'escrit inicial i de la documentació obrant en l'expedient, no observem una actuació pública irregular que lesione els drets constitucionals o estatutaris que motive la intervenció del Síndic de Greuges, ja que les reclamacions formulades a l'Ajuntament de Llaúri

van ser contestades mitjançant acord plenari de data 27 de setembre de 1999 i notificat el 7 d'octubre de 1999.

Va ser acceptada íntegrament per la Universitat de València i, en concret per la Facultat de Ciències Socials, la recomanació formulada en ocasió de la queixa núm. 991232, del següent tenor literal:

"Que en l'àmbit de les competències que li atribueix la Llei 3/1997, de 16 de juny, sobre Drogodependències i altres trastorns addictius, adopte totes les mesures que siguen necessàries, no només per a reduir la inducció al consum de tabac, sinó a promoure els legítims drets a la protecció de la salut dels no fumadors, pel que en cas de conflicte, prevaldrà sempre el dret a la salut dels no fumadors sobre el dret dels fumadors a consumir tabac en tots aquells llocs o circumstàncies que puga ser afectada la salut dels no fumadors, contribuint de forma efectiva a una veritable "cultura de la salut" que incloga no solament el rebuig al consum de tot tipus de drogues, sinó també la solidaritat, tolerància, suport i assistència a les persones amb problemes de drogaaddicció."

VI. OCUPACIÓ PÚBLICA

Introducció

Durant l'any 2000, el nombre de queixes dels particulars, relatives a l'ocupació pública, va ascendir a 129, que representen un 10% del total de les queixes presentades a la Institució.

Així mateix, durant l'any 2000 es van tancar 65 queixes (la majoria corresponents a la matèria borsa de treball) iniciades l'any 1999, de les quals també donem compte en esta memòria.

Continuant amb la pauta de memòries anteriors, les queixes d'ocupació pública reflectixen els problemes, d'una banda, dels aspirants que participen en processos selectius d'accés a la funció pública local o autonòmica i, d'una altra banda, els específics del personal al servei de l'administració pública (qüestions relatives al proveïment de llocs de treball, drets sindicals, retributius, etc.).

Cal destacar l'increment de queixes en l'apartat d'accés a l'ocupació pública respecte de l'any passat. L'augment en el nombre de convocatòries d'oposicions (tal com passa amb la Generalitat Valenciana, després de l'OEP de 1999) significa un pas cap endavant en l'oferta d'ocupació pública, la implantació dels principis constitucionals d'igualtat en l'accés a l'ocupació pública i d'acord amb els principis de mèrit, capacitat i publicitat.

Tenim la convicció que el servei públic ha de ser una opció professional oberta a tots els ciutadans. Actualment, l'existència d'una funció pública professional es considera un dels elements essencials de l'estat democràtic.

D'altra banda, l'elevat nombre de contractats temporals en règim laboral i de funcionaris interins és un dels grans problemes que ha d'afrontar la funció pública. Per això, els problemes d'estos col·lectius, derivats de la gestió de les diferents borses de treball, són tractats i troben en esta memòria un tractament específic.

També, les qüestions derivades dels diferents sistemes de proveïment de llocs amb què compten els funcionaris de carrera (concurs, lliure designació, comissió de serveis, adscripció provisional, permutes, nomenaments per millora d'ocupació, com també els procediments de reassignació d'efectius) són tractats en el capítol tercer. En este punt, esta Institució, igual que la jurisprudència constitucional, manté el criteri que el marge d'actuacions de les administracions públiques per al proveïment de llocs de treball no és absolut i no pot convertir-se en arbitrietat, ja que els límits jurídics generals i els concrets que en cada supòsit s'establisquen segueixen, en estos casos, enquadrant l'acció administrativa.

Si bé dins els drets dels treballadors públics es troben el dret a una remuneració suficient i el de lliure exercici del dret de participació, sindicació, negociació col·lectiva i vaga, és criteri d'esta Institució donar-los un tractament específic. Les queixes relatives a lesions dels dos drets, que tenen rellevància constitucional (articles 28 i 35 de la Constitució Espanyola), té el seu tractament en els apartats quart i cinqué d'este capítol.

Per últim, les queixes referents a altres drets dels treballadors públics ocupen el final del capítol. En el mateix es recullen diverses qüestions que afecten la funció pública: així, problemes relatius a les situacions administratives dels funcionaris públics, als drets i els deures dels mateixos, als permisos, les llicències, les jornades, les vacances, el dret a la carrera administrativa, els expedients de responsabilitat patrimonial, les funcions que han de fer, etc.

1. ACCÉS A L'OCUPACIÓ PÚBLICA

1.1. Proves selectives d'accés. Queixes relatives als sistemes de selecció de treballadors públics

1.1.1. Queixes tancades durant l'any 2000

- Falta d'informació continguda en les convocatòries d'accés

En les queixes núm. 200043 i 200712, els seus promotors denunciaven la falta d'informació continguda en diverses convocatòries d'accés a l'administració pública

Així, en la queixa núm. 200043, la seua promotora exposava que, al mes de gener de 2000, en anar a l'Ajuntament de Quart de Poblet (València) a demanar informació sobre una convocatòria per a ocupar de forma temporal una plaça

d'auxiliar administratiu, va observar que en la mateixa no s'especificava, entre d'altres, els requisits personals per a participar, el sistema de selecció, les proves selectives que calia fer, les dades relatives a la composició del tribunal qualificador i els sistemes de qualificació.

Pel que fa a la queixa núm. 200712, el seu promotor exposava que, juntament amb altres ciutadans, va participar en les proves selectives per a ocupar dos places d'arxius i biblioteques en l'Ajuntament de Guardamar del Segura (Alacant). Estes proves, anunciades en el diari *El Mundo*, consistien en un examen teòric i una valoració de mèrits.

En la fase de concurs de mèrits va observar que estos no es valoraren d'acord amb cap barem o criteri objectiu, i que posteriorment en van impedir la revisió.

Considerant que les queixes reunien els requisits establits en la Llei reguladora d'esta Institució, les mateixes van ser admeses a tràmit.

Una vegada rebuts els informes de l'Ajuntament de Quart de Poblet i de Guardamar del Segura, vam donar trasllat dels mateixos als interessats a l'efecte que, si ho consideraven oportú, feren al·legacions.

Vistes les al·legacions dels promotors de les queixes, vam fer la següent recomanació a les corporacions locals referenciades:

“Senyoria,

Acusem recepció del seu escrit de data 21 de febrer de 2000, a què acompanyava informe i altra documentació, relativa a la queixa promoguda davant esta Institució per un aspirant a una plaça d'auxiliar administratiu de caràcter temporal, relativa a la no-especificació en la convocatòria del que seguix: requisits, persones per a participar, sistema selectiu, proves selectives que cal fer, tribunal qualificador i sistema de qualificació.

En el seu informe s'indica que les proves únicament van ser anunciades mitjançant la publicació en el tauler d'anuncis de la casa consistorial, sense perjuí de la possibilitat que tenien els aspirants de sol·licitar informació en l'oficina de personal.

Com que l'actuació pública descrita pot no haver sigut suficientment respectuosa amb els drets de la promotora de la queixa, us demane que considereu els arguments següents:

La Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública, subratlla, en l'article 19, la necessitat de garantir en la selecció del personal al servei de les administracions públiques, tant funcionari com laboral, els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, a més dels principis de publicitat i objectivitat. Tal precepte té caràcter de base del règim jurídic de les administracions públiques, i és aplicable a la selecció de personal de totes elles, tal com disposa l'article 1.3 de l'esmentada Llei 30/1984. En esta Llei no es fa cap excepció que permeta excloure de l'aplicació d'estos principis la selecció de personal laboral de caràcter temporal.

El Reial Decret 369/95, de 10 de març, que aprova el Reglament General d'Ingrés del Personal al Servei de l'Administració de l'Estat, que té caràcter supletori per al personal al servei de totes les administracions públiques, no estableix un procediment concret per a la selecció del personal laboral temporal, i es remet l'article 35 al que determine el Ministeri per a les administracions públiques, però d'això no es deriva que la selecció d'este personal laboral no permanent es pugua fer sense procediment, o que l'utilitzat per una administració local, no subjecte d'altra banda a les normes ministerials de desplegament del citat Reial Decret, pugua desconéixer els principis d'igualtat, mèrit, capacitat, publicitat i objectivitat que imposa la llei.

En el mateix sentit s'expressa la normativa reguladora de l'administració local. Així, l'article 91.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, reproduïx el que estableix l'article 19 de la Llei 30/1984, a què ja hem fet referència, i l'article 103 concreta que "el personal laboral haurà de ser seleccionat per la pròpia corporació, atenent, en tot cas, al que disposa l'article 91". Per la seua banda, l'article 177 del Text Refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 781/1986, de 18 d'abril, insisteix, en l'apartat primer, que "la selecció del personal laboral es regix pel que estableix l'article 103 de la Llei 7/1985" (que remet, com hem vist, a l'article 91 de la mateixa Llei) i afegix, en l'apartat segon, que "la contractació laboral pot ser per temps indefinit, de duració determinada, a temps parcial, i altres modalitats previstes en la legislació laboral".

La necessitat que el procés selectiu siga objectiu i públic, i que puguen participar en condicions d'igualtat tots els aspirants que reunisquen els requisits exigits i que ho sol·liciten, exigix que estos coneguen amb suficient antelació les bases, les regles per què es regirà el procés selectiu, unes bases que han d'assenyalar amb claredat les proves que cal fer per a determinar la capacitat dels aspirants. En estos termes es manifesta, tant per a la selecció de personal funcionari com del laboral, el Reial Decret 369/95, de 10 de març, que aprova el Reglament General d'ingrés de personal al servei de l'administració de l'Estat, supletòriament aplicable a l'administració local, segons el seu propi article 1.3 i el 133 del RDL 781/1986, de 18 d'abril. Este reglament imposa en el seu article 16 que les convocatòries de proves selectives han d'incloure:

- Proves selectives que hagen de dur-se a terme i, si escau, la relació de mèrits que han de ser tinguts en compte en la selecció.
- Sistema de qualificació.

Del que hem exposat anteriorment es pot concloure que la selecció de personal laboral al servei de les administracions locals ha de fer-se mitjançant un procediment que garantisca els principis d'igualtat, mèrit, capacitat, publicitat i objectivitat, i això amb independència de la modalitat del contracte laboral que es duga a terme.

En este sentit, si bé la selecció urgent de personal laboral de caràcter temporal pot requerir un procediment més ràpid i unes exigències menors dels candidats que la selecció del personal funcionari o laboral fix, això no pot induir a prescindir o desvirtuar els principis avantdits, en especial el de publicitat que es referix tant a la publicitat de la convocatòria i els resultats com a les actuacions del tribunal, que no pot jutjar els aspirants d'acord amb criteris o barems desconeguts pels candidats.

El principi de publicitat, si bé no es troba recollit constitucionalment en forma específica referit a la matèria d'accés a la funció pública, sí que ha estat recollit en l'àmbit legal.

La jurisprudència constitucional ha manifestat que la publicitat és un aspecte essencial a la convocatòria, i esta ha de ser suficientment eficaç perquè es complisquen els principis i els objectius del procediment de selecció dels que s'integraran en els quadres de l'administració. En definitiva, des de la perspectiva dels aspirants a l'ocupació pública, la publicitat facilita l'accés a la funció pública en condicions d'igualtat, un dret inclòs en el catàleg de drets fonamentals (art. 23.2 de la Constitució) i, per la banda de l'administració, la publicitat satisfà l'interés públic per a facilitar una major concurrència d'aspirants.

No n'hi ha prou, doncs, amb què hi haja publicitat suficient, sinó que esta ha de ser eficaç. La simple exposició de la convocatòria en el tauler d'anuncis de l'Ajuntament sembla que no complix amb este últim requisit. Entenem que, per a una major operativitat del principi de publicitat, no solament és suficient la seua exposició en tauler d'anuncis, sinó que esta ha d'anar acompanyada de la seua inserció en algun diari oficial i, en alguns casos, poden emprar-se els mitjans de comunicació social d'ús massiu.

Per tot el que hem exposat més amunt, es recomana a eixa corporació local que, en tots els processos de selecció de personal al servei de les administracions públiques que faça, tant en règim funcional com laboral, se seguisca un procediment que, d'acord amb el que imposen les normes que regixen la matèria, garantisca els principis d'igualtat, mèrit, capacitat, publicitat i objectivitat i, en la manera exposada, el de publicitat.

D'acord amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraiem que ens envie, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es fa o, si s'escau, les raons que estime per a no acceptar-la (...)

L'Ajuntament de Quart de Poblet va acceptar la recomanació proposada per esta Sindicatura, i va fer alguna puntualització.

Pel que fa a l'Ajuntament de Guardamar del Segura, la recomanació va ser acceptada íntegrament.

- Falta de contestació a una reclamació contra un procés selectiu

En la queixa núm. 200548, la seua promotora exposava que participà en les oposicions que es van fer en l'Ajuntament de Cullera (València) el febrer de 2000, per a cobrir places de subaltern. Com que no estava d'acord amb l'avaluació dels exercicis, el 24 de febrer va presentar una reclamació que, transcorregut un termini prudencial, no havia estat resolta.

Del que hem exposat sembla desprendre's que aquella administració estava incomplint l'obligació de donar resposta mitjançant resolució expressa a totes les sol·licituds que formulen els interessats, una obligació administrativa i un dret del ciutadà recollits amb caràcter general en l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, conforme a la redacció donada per la Llei 4/1999, de 13 de gener i quant a l'exercici del dret de petició, en els articles 6 i 11 de la Llei 92/1960, de 22 de desembre. Això motiva la intervenció del Síndic de Greuges, ja que l'article 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, per la qual es regix, li imposa el deure de vetllar perquè "l'administració resolga expressament, en el temps i la forma escaients, les peticions i els recursos que se li formulen".

Així doncs, en considerar que esta queixa reunia els requisits, va ser admesa a tràmit.

Rebut l'informe i la resta de documentació de l'Ajuntament de Cullera (València), va ser enviat a la promotora de la queixa a l'efecte que, si ho considerava oportú, formulara escrit d'al·legacions.

A la vista de la documentació referenciada, vam fer la següent recomanació a l'Ajuntament de Cullera:

"Senyoria,

Acusem recepció de la documentació enviada el passat 15 de setembre, via fax, relativa a la queixa promoguda per la Sra. I C, aspirant a les proves selectives que es van dur a terme en l'Ajuntament de Cullera el passat mes de febrer per a ocupar places de subaltern.

De la documentació enviada es dedueix que aquell Ajuntament va procedir a resoldre la sol·licitud de disconformitat presentada el passat 24 de febrer per la Sra. I.C., i que va enviar a la mateixa una còpia de l'informe jurídic emprat per a respondre a la petició d'informe d'esta Institució.

D'això anterior resulta que, per part d'aquella corporació, continua sense respondre, com a mínim formalment, a la sol·licitud inicialment plantejada per la promotora de la queixa.

Com que l'actuació descrita pot no haver sigut suficientment respectuosa amb els drets de la Sra. I C, us demanem que considereu els arguments que, com a fonament de la recomanació amb què concloem, us exposem a continuació:

L'article 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, i la seua modificació posterior continguda en la Llei 4/1999, de 13 de gener, estableix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el que resulte de la tramitació del procediment aplicable en cada cas. Quan la norma de procediment no fixe terminis, el termini màxim de resolució serà de tres mesos".

El dret a obtindre una resolució sobre el que es demana a l'administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, a fi d'evitar esperes interminables del ciutadà,

sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de la citada Llei: "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser institut jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut quan la seua administració no atenga eficaçment i amb celeritat deguda les funcions perquè s'ha organitzat".

L'administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, sense donar més del que pot i ha de fer, però tampoc menys del que raonablement puga esperar-se i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem, doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtindre una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint la màxima cura de tots els tràmits que constitueixen l'expedient, dimana directament del mandat constitucional de l'article 103 d'una administració eficaç que servix amb objectivitat als interessos generals i que actua amb sotmetiment ple a la llei i al dret, un sotmetiment que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació pública al procediment administratiu establert per la Llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en el seu article 9.3.

Per tot el que antecedeix i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a eixa corporació local que en situacions com l'analitzada s'extreme al màxim els deures legals que s'extrauen de l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens envie en el termini d'un mes, el preceptiu informe que ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es fa o, si s'escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Agraïm per endavant l'enviament de l'informe.

Atentament,."

L'Ajuntament de Cullera va acceptar la recomanació emesa per la Sindicatura.

- Irregularitats en el procés de les proves selectives

En la queixa núm. 200715, el seu promotor exposava que era aspirant a les proves selectives per a la contractació laboral a una plaça de cap de Sala del Gran Teatre, adscrita a l'organisme autònom Institut Municipal Cultura de l'Ajuntament d'Elx. D'acord amb les bases convocades, el dia 1 de març del 2000 es va presentar a l'única prova selectiva (entrevista) el 7 de març.

El promotor de la queixa advertia d'una sèrie d'irregularitats en el procés de les proves com també posava en dubte l'aplicació dels principis de mèrit i capacitat durant l'entrevista, atés que les escasses preguntes i el pobre contingut de les que li van ser fetes, per un únic membre del tribunal, no permetien valorar amb criteris objectius els seus coneixements.

D'altra banda, denunciava que un dels aspirants es va examinar dos dies després que la resta (el 9 de març), i que, de la lectura de l'acta del tribunal, de 7 de març, no li va quedar suficientment aclarit el motiu d'esta demora. Els dubtes sobre esta irregularitat s'incrementaven si es tenia en compte que l'aspirant que es va examinar més tard va ser qui finalment va obtindre la plaça convocada.

Per últim, d'acord amb l'escrit de queixa, no es va produir la publicació del llistat d'aprovats, tal com establien les bases de la convocatòria.

En considerar que la queixa reunia els requisits, va ser admesa a tràmit.

Una vegada rebut l'informe de l'Ajuntament d'Elx, es va donar trasllat del mateix al promotor de la queixa i la vam tancar, ja que del mateix es deduïa que les qüestions plantejades a esta Institució van ser dirigides en primer terme, i en diferents ocasions, a l'administració de referència, i totes van obtindre resposta. En este sentit, se li va comunicar que la mera disconformitat amb les respostes obtingudes de l'administració no pot, per ella sola, motivar la nostra intervenció.

En segon lloc, i en el cas que ens plantejava, després d'un detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i de l'informe emés per l'administració, no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneren els drets constitucionals del promotor de la queixa o que, per la seua irregularitat, infringisquen els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.

En les queixes núm. 200788 i 200841, les seues promotores exposaven que eren aspirants a proves selectives del cos de mestres de la Comunitat Valenciana, en l'especialitat d'Educació Física, i el 4 de juliol de 2000 es van presentar, amb la deguda antelació (8.00 hores) al col·legi Virgen del Remedio d'Alacant (Tribunal núm. 7), a fi de fer la lectura del seu examen. En no rebre cap tipus d'indicació per part del personal que es trobava al lloc de realització de la prova, van esperar a ser avisades.

La promotora de la queixa manifesta que aquell dia havien de fer la lectura dels seus exàmens deu aspirants, i que ella ocupava la posició número set en l'ordre de lectura.

Segons indicava la promotora de la queixa, el tribunal no la va anomenar i assenyalava, a més, que després de llegir l'examen l'aspirant que ocupava la posició número tres en l'ordre de lectura, va preguntar al tribunal sobre la seua lectura, i li van contestar que no podia llegir perquè ja havia passat el seu torn.

Entenia que, en trobar-se al lloc i a l'hora indicats, era totalment irregular considerar-la com no presentada a l'examen, i que era un error que calia esmenar.

La queixa reunia els requisits establits en la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, i va ser admesa a tràmit.

Rebut l'informe de la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació, vam tancar la queixa en considerar que la convocatòria a què es referix

la queixa estava regulada per l'Ordre d'abril de 2000 de la Conselleria d'Educació, Cultura i Ciència (DOGV núm. 3730 de 13 d'abril). La citada norma constituïx la Llei de la convocatòria, per la qual s'han de regir els procediments selectius d'ingrés i accés al cos de mestres.

En este sentit, la nostra jurisprudència tradicionalment s'ha referit a les bases que regulen el sistema selectiu, com "la Llei del concurs o de l'oposició. Així, la sentència del Tribunal Suprem, de 5 de juny de 1985, respecte del significat de les bases de la convocatòria "constituïxen la *lex specialis* del procés selectiu al qual han de regir, mentre no presenten una manifesta vulneració de precepte de rang superior i siga acceptada implícitament pels concursants per la seua mera participació. En este sentit la jurisprudència ha programat que les bases no impugnades obliguen com si fóra la Llei". Per això entenem que, una vegada que es participa en les proves, sense denunciar les bases, no és possible discutir-les.

D'altra banda, pel que fa al nivell de vinculació dels tribunals amb les bases aprovades, la jurisprudència, tot i admetre l'existència de poders interpretatius de les mateixes, exigix, amb caràcter general, que siguen exquisidament respectuosos amb el seu contingut.

Així, la sentència del Tribunal Suprem de 28 de novembre de 1984 estableix que la interpretació per part dels tribunals dels termes de la convocatòria (les bases), ha de fer-se sense ampliar ni minvar el sentit natural gramatical de la mateixa, és a dir, estrictament, quan s'oferisca un sentit clar i recte. Esta reflexió es completa, quant a les facultats interpretatives que sobre les bases tenen els tribunals, amb la sentència del Tribunal Suprem de 19 de maig de 1989, amb relació a les incidències que es presenten en autoritzar el tribunal a resoldre els dubtes i prendre els acords per al bon ordre de l'oposició.

En definitiva, fet un detallat estudi de la queixa, de les normes d'aplicació de l'informe emés per la Conselleria d'Educació i Cultura, no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneren els seus drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringisquen els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució.

1.1.2. Queixes en tràmit en el moment de fer la memòria

- Diferències entre el personal que presta serveis en institucions sanitàries respecte del que els presta en institucions sociosanitàries

En la queixa núm. 200384, un membre de Comité d'Empreses d'una residència de la tercera edat dependent de l'Ajuntament de Dénia (Alacant), amb categoria professional d'auxiliar de clínica, denunciava la discriminació i, en conseqüència, l'atemptat al principi constitucional d'igualtat en l'accés a l'ocupació pública i a les borses de treball de les institucions sanitàries dependents de la Conselleria de Sanitat, entre el col·lectiu del personal sanitari que presta serveis en institucions sanitàries públiques o privades, i els que el presten en institucions sociosanitàries, com és el cas de les residències d'ancians, a pesar que, en els dos casos, es fa un tasca pròpiament sanitària.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe de la Direcció General de Recursos Humans i Econòmics de la Conselleria de Sanitat.

En el moment d'iniciar la redacció d'esta memòria, una vegada rebut l'informe emés per l'administració pública, es va donar trasllat a l'interessat a l'efecte que, si ho considerava oportú, formulara al·legacions al mateix.

- Problemes relatius a la contractació de professors associats i ajudants de la universitat

En la queixa núm. 201111, el seu promotor exposava que al mes de juny de 2000 va presentar instància per a participar en el concurs de les places DC 02251 i DC 2252 de la categoria de professor associat tipus 1, les dos de l'Àrea de Coneixement de Comunicació Audiovisual i Publicitat (Departament de Sociologia II, Psicologia i Didàctica).

La Comissió de Contractació li va notificar l'exclusió del concurs per no tindre la titulació superior.

Segons el promotor de la queixa, el Decret 898/1985, de 30 d'abril, sobre règim jurídic de professorat universitari es remet, en l'article 20, a l'Estatut de les universitats, per a establir els requisits que han de reunir els candidats a places de professor associat, com també els procediments de selecció que, en tot cas, hauran de garantir els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat, i també el de publicitat.

D'altra banda, el Decret del Consell 107/1985, de 22 de juliol, que aprova l'Estatut de la Universitat d'Alacant, no especifica quina titulació és necessària per a ser professor associat, i deixa que siga cada convocatòria la que ho establisca.

Els requisits generals de les bases de la convocatòria del concurs a què es referix el promotor de la queixa es limiten a indicar "estar en possessió o en condicions d'obtindre el títol acadèmic exigít per cada convocatòria". En este sentit, els requisits específics de la convocatòria de les places per a professor associat no estableix el requisit de titulació superior.

Admesa a tràmit la queixa, es va rebre l'informe de la Universitat d'Alacant, que va ser enviat al promotor de la queixa perquè, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

En la queixa núm. 201152, el seu promotor denunciava que el Consell del Departament de la Universitat d'Alacant, en què prestava serveis des del setembre de 1998, com a professor ajudant d'escola universitària, no li havia renovat el contracte.

Els motius de la no-renovació, segons el promotor de la queixa, eren causats per una sèrie d'irregularitats comeses per diversos òrgans de l'esmentada Universitat.

Admesa a tràmit la queixa, vam donar trasllat de l'escrit de queixa a la Universitat d'Alacant a l'efecte de contrastar els fets denunciats pel seu promotor.

Una vegada rebut l'informe de la Universitat d'Alacant, es va enviar al promotor de la queixa perquè, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

- Falta de nomenament de funcionaris de carrera en el termini legal

En la queixa núm. 201218, la seua promotora exposava que havia superat les proves selectives d'accés al grup B informàtics, convocades per la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques (convocatòria 09/1994, DOGV núm. 2317, de 25 de juliol).

Segons la seua promotora, mitjançant resolució de 25 de novembre de 1997 de la Direcció General de la Funció Pública, es va publicar la relació definitiva, per ordre de puntuació, dels aspirants que havien superat les proves, entre els quals es trobava ella.

Tot i el temps transcorregut des de l'esmentada resolució, no s'havia fet el nomenament dels aspirants que havien superat les proves, com a funcionaris de carrera de la Generalitat Valenciana, tal com estableix el Decret legislatiu, de 24 d'octubre de 1995, que aprova el Text Refós de la Funció Pública Valenciana.

Admesa a tràmit la queixa, vam donar trasllat del seu contingut a la referida Direcció General a l'efecte de contrastar els fets denunciats.

Una vegada rebut l'informe, es va donar trasllat d'este a la promotora de la queixa perquè, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

Les queixes núm. 201085 a 201094 van ser presentades, al novembre del 2000, per un grup d'aspirants que havien superat les proves selectives a grup A (sistemes logístics), convocades mitjançant Ordre de 12 de juliol de 1994 de la Conselleria d'Administracions Públiques i Justícia (convocatòria 03/1994, DOGV núm. 2136, de 22 de juny).

Mitjançant resolució de 24 de març de 1998, la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria referenciada, va publicar la relació definitiva, per ordre de puntuació, dels aspirants que havien superat les proves, entre els quals es trobaven els promotors de les queixes.

Tot i el temps transcorregut des de la citada resolució, no s'havia fet el nomenament dels interessats com a funcionaris de carrera de la Generalitat Valenciana, en la forma establida en el Decret Legislatiu, de 24 d'octubre de 1995, que aprova el Text Refós de la Funció Pública Valenciana.

Considerant que les actuacions relatades podien no ser respectuoses amb els drets dels promotors de les queixes, les mateixes van ser admeses a tràmit.

A l'efecte de contrastar les al·legacions dels promotors de les queixes, esta Institució va sol·licitar, de la Direcció General de la Funció Pública, informació sobre la realitat de les mateixes i la resta de circumstàncies concurrents en este cas.

Rebut el citat l'informe, vam donar trasllat als interessats del seu contingut i els vam comunicar que, per part de la Sindicatura, s'havia demanat una ampliació d'informe, sense que en el moment de redactar la memòria s'haja rebut.

- Superior valoració de la fase de concurs respecte de la fase d'oposició

En la queixa núm.201275, la seua promotora, aspirant en dos ocasions als processos selectius d'auxiliar administratiu (grup D) i en una ocasió al de zelador (grup E), els dos de personal no sanitari al servei de les institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana, denunciava que havia superat, en les tres ocasions, la fase d'oposició, però no havia estat seleccionada cap d'elles per no superar la fase de concurs.

Entenia la promotora de la queixa que s'estava donant prioritat al principi constitucional de mèrit respecte d'altres principis, també de rang constitucional, com són la capacitat i la igualtat.

Admesa a tràmit la queixa, vam donar trasllat del seu contingut a la Direcció General de Recursos Humans i Econòmics de la Conselleria de Sanitat a l'efecte de contrastar els fets denunciats.

Una vegada rebut l'informe, es va donar trasllat a la promotora de la queixa perquè, si ho considerava oportú, presentara al·legacions.

- Falta d'aplicació del principi d'igualtat en l'accés a la funció pública d'una aspirant en avançat estat de gestació

En la queixa núm. 200823, la seua promotora exposava que era aspirant a les proves selectives al cos de mestre de la Comunitat Valenciana, en l'especialitat d'Educació Física, i es trobava embarassada de 23 setmanes i 2 dies en el moment de fer-se les proves pràctiques de resistència i expressió corporal dutes a terme els dies 6 i 7 de juliol de 2000, corresponents a l'examen de l'oposició, i considerava que no se li va permetre fer les proves en igualtat de condicions amb la resta d'aspirants.

La denunciante indica en el seu escrit que, del fet anteriorment descrit, va informar el president del tribunal, i li va demanar algun tipus de prova alternativa o solució al problema plantejat, una solució que no li va ser donada.

Per tot això, entén la promotora de la queixa que esta actuació és discriminatòria i, en conseqüència, contrària al principi d'igualtat, amb relació a qualsevol prova que calga fer en altres especialitats del cos de mestres.

En l'informe emés per la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació se significava, entre altres coses: “Així doncs, s'establien les proves de què constava l'exercici pràctic de la fase d'oposició de la convocatòria de data 10 d'abril de 2000, publicada en el *Diari oficial de la Generalitat Valenciana*, de 13 d'abril de 2000, i que, per tant, ja coneixia la promotora de la queixa en el moment en què va presentar la instància de participació. El tribunal corresponent, davant el que ha d'examinar-se l'aspirant, únicament va aplicar la normativa a la qual, com a òrgan de selecció, estava vinculat a complir i que, d'altra banda, atenent al principi d'igualtat, no podia fer una prova diferent a la que disposava la norma que regula tot el procés selectiu creat per eixe tribunal per a un aspirant en concret”.

A la vista de l'informe, esta Sindicatura va fer la recomanació següent:

“Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu escrit, de data 21 de setembre de 2000, en què acompanya informe relatiu a la queixa promoguda davant esta Institució per la Sra. M M, aspirant a les proves selectives al cos de mestres de la Comunitat Valenciana en l'especialitat d'Educació Física.

La promotora de la queixa es trobava embarassada de 23 setmanes i dos dies en el moment de dur-se a terme les proves pràctiques de resistència i expressió corporal fetes en els primers dies del mes de juliol de 2000, corresponents a l'examen de l'oposició.

Com eixa Conselleria coneix, la convocatòria a què es referix la queixa està regulada per Ordre de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, de 10 d'abril de 2000 (DOGV núm. 3730, de 13 d'abril). La citada Ordre constitueix la *lex specialis* de la convocatòria per la qual s'han de regir els procediments selectius d'ingrés i accés als cossos de mestres, entre estos l'especialitat d'Educació Física.

Partint de l'anterior afirmació, la promotora de la queixa, una vegada que va participar en les proves selectives, sense denunciar les bases, no podria discutir-les. Tanmateix, i com que l'actuació pública descrita podria no ser suficientment respectuosa amb els drets de la promotora de la queixa, li demane que considere els arguments següents, atés que la presència d'un element diferenciador com és la situació d'embarassada, en ha de portar, si cal, a una més acurada anàlisi del principi d'igualtat.

Efectivament, i en primer lloc, tal circumstància d'embaràs, quan ens referim a l'accés a l'ocupació, formació i promoció professional, com també a les retribucions salarials, requerix l'exigència de requisits que es duguen a terme en “condicions d'igualtat”. Es tracta d'un dret que la doctrina jurídica està aprofundint i assumint pacíficament, fent referència a les manifestacions que de la igualtat fa en primer lloc la nostra Constitució: la igualtat, com a valor superior de l'ordenament jurídic (article 1.1), la igualtat davant la llei, en aplicació de la Llei (article 14), i la igualtat material efectiva (article 9.2). Estes tres disposicions sobre la igualtat han estat implantades sistemàticament pel Tribunal Constitucional fins al punt que no es pot dubtar sobre la possibilitat que es limite el dret fonamental a la igualtat de tracte i a la introducció, per a això, de mesures

d'acció positiva. En estos termes, la sentència del Tribunal Constitucional 261/1991, de 14 de novembre, assenyala que “cal observar que la igualtat que l'article 1.1 de la Constitució proclama com un dels valors superiors del nostre ordenament jurídic –inherent, juntament amb el valor de justícia, a la forma d'estat social que l'ordenament revestix, però també a la de l'estat de dret– no solament es traduïx en la de caràcter formal considerada en l'article 14 i que, en principi, sembla implicar únicament un deure d'abstenció en la generació de diferenciacions arbitràries, sinó, així mateix, en la d'índole substancial recollida en l'article 9.2, que obliga els poders públics a promoure les condicions perquè les dels individus i dels grups siguin reals i efectives.

La incidència del mandat contingut en l'article 9.2 sobre el que, quant al fet que es dirigixen als poders públics, inclou l'article 14, comporta una modulació d'este últim, en el sentit, per exemple, que no podrà reputar-se de discriminatòria i constitucionalment prohibida -ans al contrari- l'acció d'afavoriment, ni tan sols temporal, que aquells poders públics emprenguen en benefici de determinats col·lectius, històricament pretèrits i marginats, a fi que, mitjançant un tracte especial més favorable vegem suavitzada o compensada la seua situació de desigualtat substancial”. Així ho està entenent el Tribunal Constitucional constantment (STTC 128/1987, 166/1988, 19/1989, i 145/1991)”.

En segon lloc, la pròpia normativa de la Unió Europea en esta matèria (article 1.1 i següents de la Directiva 76/207/CEE del Consell) garantix la tutela contra el tracte discriminatori i contrari al principi d'igualtat en les matèries assenyalades. Este principi, tal com exposa el Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees (sala 6a), de data 30 d'abril de 1988 (TJCE 1988/70), implica la igualtat de tracte pel que fa a les condicions d'accés al treball com a garantia de no-discriminació per raó de sexe, i han d'adoptar-se pels Estats membres de la Unió Europea les mesures relatives a la protecció de la dona, especialment pel que fa a la maternitat i l'embaràs, per a evitar tota discriminació directa o indirecta. I en este sentit, pel que fa a situacions d'embaràs, hem d'assenyalar: la prohibició d'acomiadaments de les embarassades (assumpte Mary Browns C-394/1996), el còmput del temps per al càlcul d'ajudes i pensions (assumpte Margaret Boyle i d'altres C-411/1996), el còmput del temps de maternitat dins el termini hàbil per a l'avaluació de formació professional (assumpte Oumar Dabo Abdónlayec C- 218/1998) i, sobretot, este Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees ha garantit la igualtat entre homes i dones com un veritable dret fonamental (assumpte Defranne C-149/1977).

De tot això cal clarament deduir la legitimitat constitucional d'una normativa o de decisions i actes d'eixa administració educativa que, considerant situacions o circumstàncies tan especials com és la d'embaràs o la de maternitat, regule o reconega requisits, efectes o conseqüències jurídiques específiques, afavoridores d'una equiparació en les proves d'accés a les proves d'accés a determinats llocs de treball.

Així ho entén, per a situacions similars a la que ací ens ocupa, tant l'administració estatal educativa en el seu àmbit territorial i competencial que considera unes instruccions que cal seguir pels òrgans de selecció, com les normes d'accés a les

Forces Armades i als cossos de la Guàrdia Civil que han afrontat la qüestió de fer realitat el dret a la igualtat i han trobat solucions per a fer-ho.

Així, el Ministeri d'Educació, per a les aspirants que, a causa del seu avançat estat de gestació i per a les que es troben en una situació d'incapacitat temporal, acreditada mitjançant baixa mèdica, que impedisca la realització de la prova pràctica d'educació física de manera normal, permeta als òrgans de selecció adaptar la prova, mitjançant l'adequació dels mitjans necessaris per a fer-la, sempre que no es desnaturalitze el contingut de les mateixes, de tal manera que el tribunal pugui avaluar les aptituds de les aspirants.

Per la seua banda, recentment el Reial Decret 1735/2000, de 20 d'octubre, que regula l'ingrés i la promoció de les Forces Armades, en l'exposició de motius estableix que: "cal destacar també que s'aplica el principi d'igualtat i s'elimina qualsevol tipus de discriminació entre l'home i la dona, ja que cap plaça d'accés a les Forces Armades haurà de tindre cap limitació per raó de sexe. Això no és obstacle perquè en les proves per a establir l'aptitud psicofísica s'establisquen paràmetres diferenciats per a l'home i la dona, a fi d'adequar-se a les seues diferents condicions físiques...". En este sentit, l'article 7 del citat Reial Decret, sota la rúbrica de "la protecció de la maternitat", estableix que "si alguna de les aspirants no pot fer les proves físiques establides en la convocatòria per embaràs o part, degudament acreditat, quedarà la plaça que, si s'escau, obtinguera, condicionada a la superació d'aquelles. Per a això, la interessada podrà optar entre la data que, solament a este efecte, determine la pròpia convocatòria, anterior a la presentació dels admesos en el centre d'ensenyament militar corresponent, o la que, al moment oportú, s'establisca per a la següent convocatòria. Si en esta data tampoc pot fer-les, a causa d'un altre embaràs o part, degudament acreditats igualment, podran elegir novament entre les dos opcions dites abans, sense que en cap d'estos casos els siguen d'aplicació els límits d'edat...".

Igual que en les Forces Armades, l'accés al cos de la Guàrdia Civil, a través de la Llei 42/1999, de 25 de novembre, que regula el Règim del Personal del Cos de la Guàrdia Civil, facilita, quant a la dona, la seua plena integració en el Cos en igualtat de drets i obligacions que l'home i s'estableix la possibilitat d'establir proves físiques diferents d'acord amb les diferències fisiològiques que hi ha entre els dos sexes. No es posa cap tipus de restricció per a ocupar qualsevol destinació al si de l'organització i en els supòsits d'embaràs se li podran assignar tasques específiques diferents a les que habitualment faça en la destinació que tinga assignada.

En definitiva, després de la lectura d'estes normes, s'aprecia que la consecució de l'objectiu igualitari entre dones i homes permet establir: "un dret desigualitari", és a dir, l'adopció de mesures reequilibradores de situacions discriminatòries, per a assegurar el benefici efectiu del dret a la igualtat per part de la dona en avançat estat de gestació, remouent els obstacles que de fet impedisquen la realització de la igualtat en l'accés a l'administració pública.

Després dels arguments exposats i, com a resum, hem de concloure que en este cas, el dret d'accés al treball (article. 35), i en conseqüència, el dret a l'accés a la funció pública, com a drets fonamentals, han quedat vulnerats. No s'han aplicat,

en este cas, mesures d'acció positiva afavoridores de la igualtat material, i això a pesar que en este cas la mesura positiva ni tan sols voreja el que ocorre en reiterades ocasions, a saber: que tota mesura limitadora de drets i de discriminació positiva, per a arribar a ser-ho, ha de respectar el contingut essencial del dret limitat, i superar per això el test de proporcionalitat, la qual cosa ha estat confirmada de forma suficientment clara pel Tribunal Constitucional. Doncs bé, ací ocorre, *a sensu contrario*, que no adoptar mesures de discriminació positiva és el que limita desproporcionadament el dret a la igualtat material.

Per tot el que hem exposat més amunt, se suggerix a eixa Conselleria que, en tots els processos de selecció de personal, tant en règim laboral com funcional, conforme a les normes que regixen la matèria, garantisca donar suficient operativitat al principi d'igualtat en els supòsits d'aspirants en estat de gestació i recent maternitat.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens envie, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació del suggeriment, o, si s'escau, les raons que estime per a no acceptar-lo.

Agraïm, per endavant, l'enviament del que hem sol·licitat.

Atentament”.

En el moment d'elaborar esta memòria, no s'ha rebut contestació a la recomanació referenciada.

La queixa núm. 990967 es va presentar l'any anterior, per una veïna de Dénia, contra la Direcció General de Recursos Humans i Econòmics de la Conselleria de Sanitat.

En síntesi, indicava que el 30 de maig de 1999 es va presentar a unes proves selectives, en l'Escola Universitària d'Informàtica de València, per a optar a una plaça de TEL que va convocar la Conselleria de Sanitat de la Comunitat Valenciana, pel torn de minusvàlids, perquè tenia un problema visual consistent en velocitat de lectura inferior a la normal, motiu pel qual, en la sol·licitud de drets d'examen, com a adaptació per la seua condició de minusvalidesa, va sol·licitar que li donaren temps addicional, i no li van contestar a esta petició. La promotora de la queixa indicava que havia preparat molt bé l'examen i que el va suspendre per falta de temps.

Admesa a tràmit la queixa per complir els requisits formals, es va sol·licitar informe a la referida Direcció General de la Conselleria de Sanitat, el qual ens va ser enviat i explicava el que havia ocorregut i també indicava que la interessada havia interposat un recurs d'alçada davant aquella Direcció General.

De l'esmentat informe es va donar trasllat a la interessada i es van suspendre les actuacions de l'expedient per estar pendent de resolució administrativa, conforme a l'article 17.2 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges

Als sis mesos es va sol·licitar a la interessada que ens informara del resultat del recurs per a alçar la suspensió o arxivar la queixa. Transcorregut en excés el termini donat per a informar-nos sense haver rebut cap contestació, vam procedir al tancament de la queixa.

1.1.3. Queixes no admeses en matèria d'accés a l'ocupació pública

En la queixa núm. 200001, una regidora del Partit Popular en la localitat de Muro d'Alcoi (Alacant), va presentar una queixa relativa al possible no-reconeixement per part de la corporació local de la seua situació administrativa de serveis especials, com a treballadora del mateix.

Una vegada estudiada la queixa, la documentació que acompanyava i les normes i els antecedents que li són d'aplicació, vam informar la interessada de la nostra impossibilitat d'intervindre en l'assumpte, i li vam recordar la possibilitat amb què compten els membres de les corporacions locals d'exposar davant els tribunals de justícia els acords municipals que consideren contraris a la llei, especialment reconegut en els articles 52 i 63 de la Llei reguladora de les bases de règim local, de 2 d'abril de 1985.

En la queixa núm. 200305, la seua promotora considerava un acomiadament improcedent la seua expulsió del cor Santa Cecília de la ciutat d'Alacant.

Dels documents enviats a esta Institució per la promotora de la queixa, resultava que havia presentat escrits davant la directora del Conservatori Superior de Música d'Alacant, en què sol·licitava la seua intervenció en l'assumpte. Així mateix, en eixes dates, va formular una denúncia davant el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC) de la Conselleria d'Ocupació.

D'esta forma, hi havia oberts sobre això expedients administratius i d'arbitratge o conciliació, per la qual cosa no vam admetre a tràmit la queixa.

La queixa núm. 200496 es va presentar al mes de juny del 2000, relativa a la convocatòria per l'Ajuntament de Quart de Poblet de proves per a ocupar quatre places de conserge-caixer, i hi havia quatre places reservades per a persones de sexe determinat.

Vam informar al promotor de la queixa de la nostra impossibilitat d'intervindre en el sentit que ens sol·licitava, ja que no vam deduir dels fets que relatava i de la documentació que acompanyava l'existència d'una actuació pública irregular o lesiva per als drets constitucionals dels ciutadans.

Sabem, i hem intervingut immediatament en la defensa de les persones discriminades, que la reserva de llocs de treball per a persones d'un sexe determinat, que impedeixen a d'altres accedir a estos, pot ser contrari al principi

d'igualtat davant la llei que consagra l'article 14 de la Constitució. Tanmateix, en este cas, no considerem que la situació que denunciava fóra en ella mateixa discriminatòria, atés que d'acord amb la documentació que ens havia enviat, un representant de l'Ajuntament ha donat una explicació raonable de les reserves de les places. Va explicar que les dones treballaven en els vestuaris de dones i els homes en els d'homes, causa que ens pareix justificativa de la forçosa discriminació.

La queixa núm. 200697, relativa a la coincidència el mateix dia de la realització de les proves convocades per les universitats d'Alacant i Jaume I de Castelló.

En este sentit, vam indicar al promotor de la queixa que no podíem considerar que la coincidència el mateix dia de les proves convocades per dos universitats diferents constituïra una lesió del dret a la igualtat davant la llei o qualsevol altre dels garantits per la Constitució. Les universitats, en mèrits de l'autonomia que els reconeix la pròpia Constitució espanyola en l'article 27.10, poden convocar les seues proves sense que calga coordinar-se amb altres administracions públiques, i la falta d'esta coordinació no constituïa una actuació il·lícita que ens permetera intervindre.

En la queixa núm. 200838, el seu promotor denunciava irregularitats en l'adjudicació d'una plaça de vigilant en Les Covetes dels Moros de Bocairent. D'acord amb l'escrit de queixa, les irregularitats es basaven únicament en el fet que la persona que finalment va obtindre la plaça convocada era el fill de l'antic vigilant.

En este sentit, vam dirigir escrit al promotor de la queixa, a fi que ens facilitara més informació sobre això, atés que el mer fet que l'aspirant que va obtindre la plaça fóra parent de l'anterior treballador no constituïx per si mateix una irregularitat.

La queixa va ser tancada en no concretar-se les irregularitats, ni aportar proves i indicis per a poder investigar els fets.

En la queixa núm. 200843 el seu promotor, aspirant a cos de professors d'educació secundària, en l'especialitat de Dibuix, denunciava els horaris en què es van veure obligat a fer les proves pràctiques i la baixa puntuació de la prova de dibuix artístic. Així mateix considerava que atemptava al principi d'igualtat el fet que en l'especialitat de Dibuix es feien quatre proves pràctiques, mentre que en la resta d'especialitats d'educació secundària solament se'n feia una.

Una vegada fet un detallat estudi de la queixa i de les normes d'aplicació, vam informar el promotor de la queixa de la nostra impossibilitat d'intervindre en el sentit que ens sol·licitava.

Efectivament, la convocatòria a què es referia la queixa núm. 200843 estava regulada per l'Ordre de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, de 10

d'abril de 2000 (DOGV núm. 3730, de 13 d'abril). La citada Ordre constituïx la llei de la convocatòria per la qual s'han de regir els procediments selectius d'ingrés i accés als cossos de professors d'ensenyaments secundaris, entre estos el de l'especialitat de Dibuix.

D'altra banda, una vegada que es participa en les proves, sense denunciar les bases, entenem que no és possible discutir-les.

Examinades les bases i els fets que ens ha relatat, no s'observa una actuació de la Conselleria d'Educació i Cultura que implicara una infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret o que legitime la intervenció del Síndic de Greuges.

En les queixes núm. 200991 i 201054, les seues promotores, aspirants a les proves selectives de la categoria d'auxiliar administratiu, convocades al mes d'octubre de 1998 per la Conselleria de Sanitat, denunciava que el tercer examen (prova d'informàtica) fet en la fase d'oposició no tenia res a vore amb el que establien les bases.

Estudiades les bases i els fets relatats en les queixes, no s'observava una actuació de la Conselleria de Sanitat que implique una infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret o que legitime la intervenció d'esta Institució.

La convocatòria a què es referien les queixes estava regulada per la Resolució del director General de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat d'1 d'octubre de 1998 (DOGV núm. 3351, de 15 d'octubre). La citada norma constituïx la llei de la convocatòria per la qual s'han de regir els procediments selectius d'ingrés i accés a les vacants de personal no sanitari del grup D, auxiliars administratius de la funció administrativa d'institucions sanitàries de la Conselleria de Sanitat.

D'altra banda, de l'escrit de queixa no vam deduir que les qüestions plantejades a esta Institució hagueren estat dirigides, en primer terme, a l'administració de referència, de forma que no s'ha donat l'oportunitat a esta, si s'escau, de corregir o justificar les deficiències que denunciava.

Tampoc resultava de les queixes que les interessades hagueren denunciat les bases de la convocatòria.

El promotor de la queixa núm. 201007, aspirant al cos d'ensenyament secundari en l'especialitat de Tecnologia, denunciava irregularitats en la valoració dels mèrits en la fase de concurs. En el seu escrit de queixa ens indicava que havia anat als tribunals per a solucionar este problema, i que discrepava del contingut de la resolució judicial.

Estudiada la queixa, vam comunicar al seu promotor la impossibilitat d'intervindre en este cas.

En la queixa núm. 201175, un funcionari interí de la Universitat de València denunciava la situació de precarietat i inseguretat en què es trobaria una vegada acabat el procés selectiu.

En el cas que ens plantejava, després de fer un estudi detallat de les normes i dels fets que ens relatava, no vam observar una actuació de l'administració pública que implicara una infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret o que legitimara la intervenció d'esta Institució.

El Decret Legislatiu de 24 d'octubre de 1995, que aprova el Text Refós de la Funció Pública Valenciana, en l'article 5, disposa que el nomenament com a funcionari interí no atorga cap dret per a l'accés a l'administració. La citada norma d'aplicació al personal de l'administració i serveis de les universitats de la Comunitat Valenciana (article 1), juntament amb el Decret del Consell 33/1999, de 9 de març, estableix quins són els procediments de selecció per a la condició de funcionari de carrera.

El dret del col·lectiu d'interins de la Universitat de València a l'estabilitat en l'ocupació que predica el nostre ordenament laboral no pot actuar al marge d'altre ordenament com l'administratiu, que protegeix un interès públic de rellevància constitucional i que garanteix uns procediments de selecció que permeten la igualtat dels ciutadans a l'accés als llocs de treball del sector públic i la seua selecció a través de l'aplicació de criteris de mèrit i capacitat.

Per últim, trobem una sèrie de queixes no admeses perquè els seus promotors van acudir a la via judicial.

El respecte al principi d'independència judicial, proclamat en l'article 117 de la Constitució, és la raó que la nostra Llei reguladora, de 26 de desembre de 1988, en l'article 17.2 impedisca al Síndic de Greuges entrar en l'examen individual de les queixes sobre les quals estiga pendent una resolució judicial i l'obliga a suspendre les seues actuacions quan s'interpose recurs o demanda davant els tribunals de justícia.

Breument, el contingut d'estes queixes era el següent:

La queixa núm. 200068, presentada pel sindicat FSP-UGT, versava sobre la contractació irregular d'uns treballadors per l'Agència Valenciana de Turisme. En este sentit informem a l'interessat de la nostra impossibilitat d'intervindre quant a això, en no donar-se les condicions legals que ho permeten, ja que es trobaven en tramitació procediments judicials i administratius d'inspecció de treball, algun d'estos instat pel propi interessat.

En la queixa núm. 200309, el seu promotor denunciava les irregularitats comeses en el concurs-oposició convocat per l'Ajuntament d'Alacant per a ocupar una plaça de caporal del Servei d'Extinció d'Incendis.

Examinat tot l'assumpte plantejat amb detall i interès, no vam poder admetre la

queixa en haver-se dictat sobre això una sentència judicial, i trobar-se en tràmit el recurs que va interposar contra esta i no ostentar esta Institució cap habilitació que li permeta interindre en la revisió de l'esmenada sentència.

La queixa núm. 200499, relativa a la irregular actuació pública en el tràmit i la resolució del concurs-oposició de matrones d'equips d'atenció primària, convocat per la Conselleria de Sanitat de la Generalitat Valenciana.

Examinat l'assumpte plantejat amb detall i interès, vam comunicar als seus promotors que no podíem admetre a tràmit la queixa, ja que sobre els mateixos fets s'havia interposat un recurs contenciós administratiu davant el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

2. BORSES DE TREBALL: DRETS DELS INTERINS

En este apartat recollim les queixes relatives a la gestió de les diferents borses de treball, concretament les de les Conselleries d'Educació, Sanitat i Administracions Públiques, com també de les borses d'ocupació gestionades per les corporacions locals.

2.1. Borsa de treball de la Conselleria d'Educació

En la queixa núm. 200064, la seua promotora, professora interina, exposava que en l'acte d'adjudicació de tutories, el director del col·legi públic on prestava serveis li va denegar arbitràriament la possibilitat d'ocupar una vacant en la línia en valencià, a pesar de tindre l'habilitació necessària per a fer-ho i d'acord amb el Reglament de Règim Interior, i que esta vacant s'havia adjudicat a un altre docent.

Segons indicava en el seu escrit de queixa, en l'acte d'adjudicació de places de la borsa de treball li havien concedit la línia en valencià.

Les sol·licituds i els recursos presentats davant la Direcció Territorial de la Conselleria d'Educació i Cultura a Alacant no van obtindre resposta.

Admesa a tràmit la queixa, l'informe rebut de la Direcció Territorial d'Alacant ens va indicar, d'una banda, que havien contestat a la promotora de la queixa les sol·licituds a què feia referència en el seu escrit de queixa i, d'una altra banda, que el criteri establert pel centre per a adjudicar els cursos, en tindre els dos professors la titulació de capacitació de valencià, va ser el domini oral i fluït de la llengua. En este sentit, la llengua vehicular habitual de la promotora de la queixa era el castellà, mentre que la de l'altre professor interí era el valencià.

A la vista del citat informe, vam tancar l'expedient, atés que de l'estudi de la queixa i de la documentació aportada no vam deduir que hi haguera una actuació

pública que vulnerara els drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringira els principis d'actuació administrativa indicats en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.

En la queixa núm. 201021, la seua promotora exposava que, el juliol de 2000, es van fer els actes d'adjudicació de vacants per al curs 2000-2001 per a professors interins, un acte presencial al qual no va poder assistir perquè estava malalta.

Al mes d'agost va intentar contactar amb la Comissió de Seguiment de Pactes Interins, sense aconseguir-ho (estaven de vacances). El 4 de setembre va presentar un escrit davant la Conselleria d'Educació i Cultura sense rebre resposta.

No obstant això, la promotora de la queixa va contactar amb esta Institució, i ens va indicar que el 3 de novembre la van citar per a adjudicar-li una substitució en el col·legi públic Sector Aéreo de la ciutat de València.

A pesar d'això anterior, entenia que els efectes de l'adjudicació per substitució no són els mateixos que l'adjudicació "per vacant", quant al temps que treballava eixe curs acadèmic.

Com que les actuacions referenciades podrien no ser suficientment respectuoses amb els drets de la promotora de la queixa, i atés que la queixa reunia els requisits, va ser admesa.

En l'informe de la Conselleria d'Educació se'ns va informar, entre altres qüestions, que la promotora de la queixa "no va comparéixer als actes (d'adjudicació) convocats, ni en persona ni a través de representant designat per a actuar en nom seu, per la qual cosa havien decaigut els drets derivats de la seua pertinença a la borsa de treball".

Enviat a la promotora de la queixa este informe i un altre de complementari que esta Institució va requerir a la Conselleria d'Educació posteriorment, la promotora de la queixa va sol·licitar que tancàrem les investigacions iniciades.

En la queixa 991074 i en unes altres 63 acumulades (991075 a 991135 i 200646), els seus promotors exposaven que la Conselleria d'Educació, Cultura i Ciència, a través de les resolucions de 21 i 22 de juliol de 1998, va procedir al trasllat dels funcionaris interins que tingueren una titulació mitjana de la borsa de treball de l'especialitat d'Administració d'Empresa i Organització i Gestió Empresarial (abans Tecnologia Administrativa i Comercial) a la borsa de treball de l'especialitat de Formació i Orientació Laboral. En estos trasllats es va respectar l'antiguitat.

Posteriorment, la Conselleria d'Educació, Cultura i Ciència va dictar la Resolució de 15 de juliol de 1999, que permetia el pas de forma voluntària a l'especialitat de Formació i Orientació Laboral de la resta d'integrants de la borsa de l'especialitat de Tecnologia i Administració d'Empresa. Entre les raons que apunta la resolució de 1999 estava la necessitat de readscriure provisionalment a les vacants produïdes en especialitats en auge, professors interins que no havien aconseguit

un lloc de treball docent en l'especialitat en què estaven adscrits. A diferència de les resolucions de 1998, no es va respectar l'antiguitat.

Les dues actuacions, les resolucions de 1998 i la de 1999, segons l'opinió dels promotors de la queixa, podien ser poc respectuoses amb els seus drets, en considerar-se doblement discriminats, d'una banda, pel trasllat forçós de titulats mitjans d'una borsa de treball a una altra, i d'una altra banda, pel fet que les conseqüències, quant als mèrits, no eren les mateixes, ja que uns funcionaris interins tenien respectada l'antiguitat i uns altres no.

Considerant que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei reguladora d'esta Institució, la mateixa va ser admesa a tràmit, i esta Institució, a fi de contrastar les seues al·legacions, va sol·licitar de la citada Conselleria informe sobre la realitat dels fets de queixa i la resta de circumstàncies concurrents en este cas.

L'informe de la Conselleria d'Educació, Cultura i Ciència va tindre entrada en esta Institució al mes de febrer de 2000, i del mateix vam donar l'oportú trasllat als interessats.

De l'esmentat informe es deduïa que el motiu dels canvis o els trasllats de funcionaris interins d'una especialitat a una altra es justificava en l'aplicació del Reial Decret 777/1998, de 30 d'abril, de Formació Professional Específica.

Este Reial Decret completava l'ordenació que, quant a professorat, ha anat generant-se en aplicació de la Llei Orgànica 1/1990, de 30 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu, i fixa les titulacions mínimes exigides per a l'accés a cada una de les especialitats del cos de professors d'ensenyaments secundaris i professors tècnics de formació professional.

De l'exposició de motius del Reial Decret 777/1998 es deduïa que les necessitats detectades en alguns cicles formatius quant a la competència professional requerida per a impartir la docència en determinades especialitats feien necessari, d'una banda, ampliar les titulacions declarades equivalents a l'efecte de docència per a l'accés a cossos de professors tècnics de formació professional, i d'una altra banda, es feia necessari adaptar estes titulacions i els estudis universitaris a què es pot accedir després d'haver cursat els corresponents cursos formatius.

Tot això obligava la Conselleria d'Educació, en l'àmbit competencial i territorial de la Comunitat Valenciana, a fer canvis, cosa que va fer a través de les resolucions de 21 i 22 de juliol 1998 i de 15 de juliol de 1999.

D'altra banda, les conseqüències d'estes resolucions per als funcionaris interins, pel que fa a la conservació dels mèrits adquirits, no van ser les mateixes, ja que a uns se'ls respecta l'antiguitat i a d'altres no.

Arribats a este punt, enteníem que estes normes regulaven una organització administrativa, en este cas la docent, en anar dirigides a un grup concret d'administrats, en este cas, els professors interins que nodreixen les borses de treball de la Conselleria d'Educació, Cultura i Ciència.

L'actuació que ha quedat descrita, si bé va donar lloc a diferent tracte als col·lectius afectats que, en principi es trobaven en similars circumstàncies, no consideràvem que constituïra una infracció dels seus drets constitucionals. I això perquè el principi constitucional d'igualtat davant la llei no implica la necessitat que totes les persones reben sempre el mateix tracte. Així, el Tribunal Constitucional ha declarat de forma reiterada, interpretant el citat principi, que no cal apreciar vulneració del mateix si les situacions són diferents.

En definitiva, no tota desigualtat de tracte resulta contrària al principi d'igualtat. El tractament divers de situacions diferents pot vindre fins i tot exigit en un estat social i democràtic de dret.

Una vegada examinades les resolucions i les normes en què es fonamenta, no vam deduir que l'actuació pública haguera vulnerat els drets constitucionals dels promotors de les queixes o que, per la seua irregularitat, infringisquen els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.

En la queixa núm. 200913 (continuació a la queixa núm. 991224) la seua promotora exposava que, després d'haver prestat ininterrompudament durant onze anys serveis com a professora interina d'Administració d'Empreses en instituts de la província d'Alacant, va obtindre en l'última adjudicació una plaça a Tavernes de la Vallidigna (València).

Com que tenia dolences que li dificultaven el trasllat fins a l'esmentada població, va sol·licitar al mes de setembre de 1999 l'adjudicació d'una vacant de la seua especialitat més pròxima al seu domicili; una sol·licitud que, iniciat el curs acadèmic, no havia obtingut resposta.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe de la Direcció General de Personal de la Conselleria d'Educació.

Rebut l'informe requerit, vam donar trasllat del mateix a la interessada a l'efecte de fer al·legacions si ho considerava oportú.

En les seues al·legacions, que posteriorment va ampliar via telefònica, exposava que el setembre de 2000 va acudir novament a l'adjudicació de vacants a interins. En este acte li van adjudicar un lloc per al curs acadèmic 2000/01 en l'IES Marcos Zaragoza, de la localitat de la Vila Joiosa.

A la vista de l'informe emés per la Direcció General de Personal i de les al·legacions fetes per la interessada, esta Institució va decidir tancar la queixa, ja que, d'una banda, així ens ho demanava la mateixa interessada en considerar que la problemàtica que va provocar la queixa s'havia solucionat i, d'una altra banda, en entendre esta Sindicatura que l'argument de la presumpta irregularitat del denominat "sistema de doble especialitat" (Administració d'Empreses/Econòmiques) a què es referia en la seua queixa tenia escàs sosteniment.

En la queixa núm. 201027, el seu promotor denunciava que havia presentat un recurs d'alçada contra els actes d'adjudicació de places de l'assignatura de Tecnologia General, que van tindre lloc en la Conselleria d'Educació i Cultura el setembre de 2000.

La queixa no va ser admesa a tràmit atés que el termini de resolució del recurs d'alçada que fixa l'article 115.2 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú no havia acabat. Per això, fins que l'administració no haguera resolt de manera expressa la qüestió plantejada o es produïren retards injustificats a resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació irregular de la Conselleria, no podríem intervindre.

2.2. Borsa de treball de la Conselleria d'Administracions Públiques i Justícia

En la queixa núm. 991520, presentada a finals de l'any 1999, la seua promotora denunciava que al mes de setembre de 1999, va presentar en el registre de la Direcció Territorial a Alacant de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, un escrit mitjançant el qual denunciava la seua preterició en la borsa de treball de l'IVAJ (Institut Valencià de la Joventut), en què es considerava inclosa des de l'any 1996 i sol·licitava diversa informació referent al seu expedient i a la gestió de borsa de treball.

Transcorregut un temps, i considerant que la seua sol·licitud no havia obtingut resposta completa, sinó una breu comunicació de l'existència de la borsa de treball i de la seua inclusió en la mateixa, sense indicar-li el lloc i les condicions que ocupava en la mateixa, es va decidir a presentar un escrit de queixa.

Una vegada admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

En l'informe emés, l'administració assenyalava que "quant al cas concret que ens ocupa, la Direcció General de la Funció Pública va establir el criteri que les borses de treball són un instrument de treball que conté informació personal que no ha de ser de pública divulgació i pel que fa al número que ocupa en la borsa, a causa de la norma aplicable, l'acord firmat el 27 de desembre de 1994 entre l'Administració i els sindicats, no ens és possible determinar amb exactitud la referència numèrica d'ordre en les borses, per la qual cosa no es pot informar d'este aspecte".

Enviat l'informe a la promotora de la queixa per a al·legacions, esta ens va comunicar la iniciació d'un procediment judicial davant el Jutjat Social d'Alacant sobre el mateix assumpte, per la qual cosa, d'acord amb l'article 17.2 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, vam suspendre les investigacions en trobar-se l'assumpte pendent de resolució judicial.

No obstant això anterior, analitzat el contingut de l'informe de la Direcció General de la Funció Pública, i aprofitant l'existència de les queixes núm. 991164,

iniciada el 1999, i la núm. 200503, en què els seus promotors exposaven fets similars, esta Institució va tindre ocasió de tractar novament la problemàtica plantejada.

Així, en la queixa núm. 991164, el seu promotor, funcionari interí que ocupava un lloc de treball denominat d'assessor lingüístic, va ser cessat del mateix per incorporació del seu titular. En la seua queixa denunciava que posteriorment al seu cessament s'havia contractat com a funcionaris interins persones que no estaven inscrites en la borsa de treball, sense fer cap procediment de selecció pública.

Quant a la queixa núm. 200503, el seu promotor, en el seu escrit, feia referència a una sèrie d'irregularitats en els nomenaments de funcionaris interins grups A i B, tècnic superior i mitjà de l'administració general, com també en les contractacions de personal laboral del mateix grup i sector en l'IVAJ, dependent de la Conselleria de Benestar Social durant l'any 2000.

Admeses a tràmit les queixes, i una vegada estudiats els informes emesos per la Direcció General de la Funció Pública, esta Institució va fer la següent recomanació:

"Il·lm. Sr. director general,

Acusem recepció del seu escrit, de data 26 de setembre de 2000, en què ens informava de la queixa promoguda davant esta Institució per D. L., relativa al presumpte nomenament arbitrari de personal interí en l'àmbit d'eixa Conselleria.

Del seu informe resulta que, tal com manifestava el Sr. D.L. en la seua queixa, eixa Conselleria no té una normativa actualitzada en matèria de gestió de borses de treball.

La falta de normes clares en esta matèria pot donar lloc a actuacions públiques poc transparents i, en conseqüència, poc respectuoses amb els drets del promotor de la queixa i amb la resta de ciutadans que vulguen, no solament treballar tot i que siga temporalment en l'administració pública valenciana, sinó formar part de les seues borses d'ocupació.

Sobre això, li demane que considere els arguments que, com a fonament de la recomanació amb què concloem, li expose a continuació:

L'últim paràgraf de l'article 5.2 del Text Refós de la Llei de Funció Pública, aprovat per Decret legislatiu del Consell de la Generalitat Valenciana, de 24 d'octubre de 1995, disposa que:

"...la selecció del personal funcionari interí es farà pel sistema abreujat que s'establisca reglamentàriament, prèvia negociació amb les organitzacions sindicals més representatives, en els termes que estableix la Llei 9/1987, de 12 de juny, en què es caldrà respectar els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat."

El precepte transcrit contenia un manament clar i terminant que el legislador dirigia al Govern Valencià.

Posteriorment, i a fi de desplegar alguns preceptes del Text Refós de la Funció Pública Valenciana (entre estos l'article 5.2), el Consell va aprovar el Decret 33/1999, de 9 de març, que aprova el Reglament de Selecció del Personal i Proveïment de Llocs de Treball de la Generalitat Valenciana.

Este Decret, a través de la seua Disposició Derogatòria Única, va derogar, entre altres normes, el Decret del Consell 69/1986, de 2 de juny, que regulava fins a aquell moment la selecció i el proveïment de llocs de treball.

El Decret 33/1999 es referix, en l'article 17, al procediment de selecció de personal interí. Així, disposa:

“1. Sense perjudi del que preveu la disposició addicional segona, els nomenaments de personal funcionari interí a què es referix l'article 5 de la Llei de la Funció Pública Valenciana, i les contractacions temporals considerades en el Conveni Col·lectiu per al Personal al servei de l'administració de la Generalitat Valenciana, es faran entre les persones que formen part de les borses de treball formades segons les normes de constitució i funcionament que es dicten per la consellera o el conseller que tinga atribuïda la competència en matèria de funció pública. En les esmentades normes caldrà establir negociació prèvia amb les organitzacions sindicals més representatives en els termes previstos en la Llei 9/1987, de 12 de juny, els sistemes abreujats de selecció del personal per al proveïment temporal de llocs de treball vacants, en què, en tot cas, caldrà respectar els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat.

2. Les borses de treball es formaran amb el personal aspirant que haja participat en proves d'accés al grup, sector o, si s'escau, cos, escala o classe de què es tracte, i hagen aprovat algun exercici dels que constitueixen el procés selectiu, segons l'ordre de prioritat que s'obtinga per la puntuació aconseguida i amb preferència dels qui hagen aprovat major nombre d'exercicis.

3. Alternativament podrà convocar-se la formació de les borses a través de proves selectives o, excepcionalment, segons el perfil del lloc, pel sistema de baremació de mèrits i experiència, segons el que establisca la normativa prevista en l'apartat 1 anterior.

4. Una vegada formades les borses de treball segons els procediments enunciats, el criteri definitiu de prioritat dels o de les integrants de les mateixes, s'establirà per la suma de la puntuació obtinguda en les citades proves i l'obtinguda en la valoració de mèrits que s'establisca en cada convocatòria.

5. Les borses de treball es formaran d'acord amb principis d'especialització per activitats, sense perjudi que puguen agrupar-se activitats afins en una mateixa borsa, i es podrà organitzar territorialment quan això resulte convenient per les característiques del servei.

6. La creació de cada borsa de treball anul·larà les existents amb anterioritat de la mateixa especialització.

7. Cada nomenament o contracte es farà amb relació a un sol lloc de treball i per a llocs base de l'estructura administrativa. En cas d'acabar per vigència del nomenament o contracte sense completar el període d'un any de serveis, el personal interí podrà obtindre un altre o uns altres successius fins a completar este període. En acabar la vigència del nomenament o contracte i una vegada assolit o superat l'esmentat període d'un any, no es podrà obtindre un nou nomenament o contracte fins que no s'haja exhaurit la llista i, si s'escau, li corresponguera novament per torn."

En este punt, entenem que el Decret 33/1999, el que ha fet és demorar, una vegada més, en el temps la regulació específica d'esta problemàtica. Efectivament, el trascrit article 17, a pesar de donar unes pautes generals, fa una remissió expressa a una futura norma de rang reglamentari (ordre o resolució) a dictar en l'àmbit de la Conselleria competent en matèria de Funció Pública que regule la selecció del personal interí a través del denominat sistema abreujat.

Entenem que no s'han dictat les normes de constitució de borses de treball per part de la Conselleria de Justícia i Administració Pública, que és la que té atribuïda la competència en matèria de funció pública.

La norma que segueix utilitzant la Conselleria citada per a la selecció de personal interí, a través de la Direcció General de Funció Pública, segueix sent: "l'acord subscrit entre la Direcció General de Funció Pública i els sindicats sobre relacions de personal per a contractacions temporals", subscrit el 27 de desembre de 1994.

Quant a este acord, ja ha tingut ocasió de pronunciar-se en el passat esta Institució, i va assenyalar que el mateix no s'ajusta a les exigències contingudes en la Llei 9/1987, i més concretament a les exigències establides en els articles 35 i 36, i, per tant, no té els efectes que esta norma atribueix als acords i pactes aprovats i subscrits a la seua empara.

En qualsevol cas, l'esmentat acord indicava, quant a la vigència del mateix, que es mantindrà "fins a l'aprovació, prèvia negociació amb les organitzacions sindicals, de les normes reglamentàries que regulen el sistema definitiu de selecció de personal interí i temporal, tal com està considerat en el paràgraf segon de l'article 5.2 del Text Refós de la Llei de Funció Pública Valenciana".

L'aparició del Decret del Consell 33/1999, l'esperada norma reglamentària a què fa referència l'article 5.2 i l'acord de 1994, no ha resolt el problema que ens ocupa, que no és un altre que conèixer quins són els criteris de selecció de personal interí que segueix l'administració autonòmica valenciana.

Esta qüestió, d'altra banda, revestix una gran importància, per la qual cosa no pot diferir-se en el temps de la seua resolució. Cal considerar l'elevat nombre de persones que presten serveis en l'administració pública valenciana, en règim de vinculació temporal, per la qual cosa la incidència quantitativa de la regulació és innegable.

D'altra banda, cal constatar l'elevat grau de conflictivitat que genera l'aplicació de les diverses regulacions que hi ha quant a les borses de treball, que determina el freqüent sotmetiment de les controvèrsies que se susciten davant els tribunals de Justícia, i, pel que fa a nosaltres, en la formulació d'un elevat nombre de queixes anualment en esta matèria.

Dotar este àmbit d'una normativa reglamentària general, sense perjuí de les especialitats que puguen donar-se en altres sectors de la funció pública, permetria comptar amb una regulació uniforme, coneguda per tots, que a través de la seua progressiva decantació per la pràctica administrativa i la seua interpretació pels tribunals de justícia, generaria unes bases sòlides que permetrien predeterminar l'acció administrativa, simplificant-la en bona mesura, i als ciutadans els permetria obtindre una expectativa raonable de les seues opcions a incorporar-se en tals condicions de temporalitat a l'ocupació pública.

La incidència de la regulació demandada amb el dret d'accés a càrrecs i funcions públiques d'acord amb els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat, proclamat en l'article 23.2, amb relació al 103.3, els dos de la Constitució, amb directes vinculacions amb els principis de seguretat jurídica, publicitat i legalitat, proclamats en l'article 9.3 de la Norma Suprema, determinen la intervenció d'esta Institució en la seua funció tuitiva dels drets i les llibertats dels ciutadans.

Per tot el que antecedit, i d'acord amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a eixa Conselleria que desplegue les actuacions oportunes per a impulsar el desplegament reglamentari de l'article 17 del Decret del Consell 33/1999, de 9 de març, i regule el sistema de selecció de personal interí, d'acord amb els principis d'igualtat, mèrit, capacitat i publicitat.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens envie, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació de la recomanació que fem o, si s'escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Agraïm per endavant l'enviament del que demanem.

Atentament".

La Direcció General de la Funció Pública ens va informar que s'havia sotmés a la negociació de la Mesa Sectorial de Funció Pública i CIVE, que va tindre lloc el dia 29 de desembre de 2000, l'esborrany de l'acord sobre regulació de borses d'ocupació temporal d'accés lliure i de millora d'ocupació.

A la vista d'això anterior, esta Institució va entendre que s'acceptava la recomanació feta, i va tancar els expedients.

En les queixes núm. 201016 i 201040, els seus promotors, que duïen diversos anys treballant en l'administració pública com a funcionaris interins, denunciaven que no s'havia regularitzat la seua situació i tampoc se'ls reconeixien

els seus drets al cobrament de triennis tal com passa amb els funcionaris de carrera.

En este sentit, la Sindicatura va comunicar als seus promotors que, després d'un detallat estudi de les normes i dels fets que ens relataven, no observàvem una actuació de l'administració pública que implicara una infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret o que legitime la intervenció d'esta Institució.

El Decret legislatiu de 24 d'octubre de 1995, que aprova el Text Refós de la Funció Pública Valenciana, en l'article 5 disposa que el nomenament com a funcionari interí no atorga cap dret per a l'accés a l'administració. La citada norma, juntament amb el Decret del Consell 33/1999, de 9 març, estableix quins són els procediments de selecció per a accedir a la condició de funcionari de carrera.

En este sentit, el Consell, a través de Decret 195/1999, de 19 d'octubre, va publicar l'oferta d'ocupació pública de la Generalitat Valenciana de 1999 per al personal de l'administració del Govern Valencià (DOGV núm. 3609, de 21 d'octubre). Amb això, entenem que el dret col·lectiu a l'estabilitat en l'ocupació que predica el nostre ordenament laboral, està en vies de solució amb l'esmentada oferta.

Un ordenament laboral que no pot actuar al marge d'un altre ordenament com l'administratiu, que protegeix un interès públic de rellevància constitucional i que garanteix uns procediments de selecció que permeten la igualtat dels ciutadans en l'accés als llocs de treball del sector públic i la seua selecció a través de l'aplicació de criteris de mèrit i capacitat.

Quant als drets econòmics per antiguitat, tal com ens indica en el seu escrit de queixa, en tractar-se de funcionaris interins no li correspon el concepte retributiu denominat trienni. No obstant això, i d'acord amb la llei 70/1978, de 26 de desembre, en el cas d'adquirir la condició de funcionari de carrera podran sol·licitar el reconeixement dels serveis prestats fins a este moment en qualsevol administració pública.

2.3. Borsa de treball del personal al servei d'institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana

L'Associació Professional de Treballadors de Salut Pública de la Comunitat Valenciana, a través de la queixa núm. 200206, denunciava que, després de l'acord de la Mesa Sectorial de Sanitat, de 3 de febrer de 2000, en què es va aprovar la publicació imminent de les relacions de llocs de treball de centres de salut pública per a possibilitar la convocatòria d'oposicions a estes places. Els treballadors de l'esmentada associació entenen que, després d'ocupar des de feia més d'una dècada eixes places com a funcionaris interins, laborals temporals i estatutaris interins en els centres de salut pública de la Comunitat Valenciana, les

referenciades actuacions de l'administració sanitària vulneraven el seu legítim dret a la consolidació laboral i l'estabilitat en l'ocupació.

La queixa no va ser admesa a tràmit en considerar que esta Institució ja va tindre ocasió de conèixer i investigar la problemàtica del personal al servei dels centres de salut pública de la Comunitat Valenciana, amb motiu de queixes presentades anteriorment pel col·lectiu de treballadors dels mateixos.

En aquella ocasió, la Direcció General de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat ens va informar que, d'acord amb les normes que regulen la Funció Pública Valenciana (bàsicament el Decret legislatiu de 24 d'octubre de 1995 i el Decret del Consell 33/1999, de 9 de març), com també de la jurisprudència del Tribunal Constitucional, la pretensió de convertir els llocs d'estos treballadors (laborals temporals i estatutaris i funcionaris interins) a llocs de naturalesa funcional no podia prosperar.

Així mateix, ens va informar l'esmentada Direcció General que, per tal de donar solució a esta situació, estava prevista la convocatòria de proves selectives una vegada que s'hagueren aprovat les relacions de llocs de treball.

Per acord del Consell, de 7 de març de 2000, i a fi de possibilitar la publicació de les convocatòries d'accés a la funció pública en l'àmbit de la salut pública, corresponents a l'oferta d'ocupació pública de 1994, es va publicar la relació de llocs de treball de salut pública.

Al mes de maig de 2000, a través de distintes resolucions del director general de Recursos Humans i Econòmics, totes publicades en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*, s'han anat convocant concursos oposició per al proveïment de vacants de les diferents categories d'este col·lectiu.

Entenem que el dret d'este col·lectiu a l'estabilitat en l'ocupació que predica el nostre ordenament laboral, estava en vies de solució amb l'esmentada convocatòria de places.

Un ordenament laboral que no pot actuar al marge d'un altre ordenament com l'administratiu, que protegira un interès públic de rellevància constitucional i que garantix uns procediments de selecció que permeten la igualtat dels ciutadans a l'accés als llocs de treball del sector públic i la seua selecció a través de l'aplicació de criteris de mèrit i capacitat.

En la queixa núm. 200384, el seu promotor, membre del Comitè d'Empreses en el centre de treball Residència d'Ancians Santa Lucia, dependent de l'Ajuntament de Dénia (Alacant), amb categoria professional d'auxiliar administratiu, al·legava que existia discriminació, i en conseqüència, un atemptat al principi constitucional d'igualtat en l'accés a l'ocupació pública i a les borses de les institucions sanitàries al servei de la Conselleria de Sanitat, entre el col·lectiu del personal sanitari que presta els seus serveis en institucions sanitàries, públiques o privades, i els que la presten en institucions sociosanitàries, com és el cas de la residència d'ancians, a pesar que, en els dos casos, es fa i es du a terme una tasca pròpiament sanitària.

Considerant que la queixa reunia els requisits formals, va ser admesa a tràmit. Rebut l'informe de la Direcció General de Recursos Humans i Econòmics de la Conselleria de Sanitat, i vistes les al·legacions del promotor de la queixa, esta Institució està pendent, en el moment de redactar-se la memòria, de fer una resolució.

En la queixa núm. 201107, la seua promotora exposava que, per sentència judicial, li havien estat reconegudes i, sobre esta base, per la Tresoreria de la Seguretat Social, les cotitzacions d'un determinat període de temps de l'any 1996. La promotora de la queixa sol·licitava que eixe període de temps fóra reconegut a l'efecte de punts en la borsa de treball.

Per poder estudiar l'assumpte plantejat, vam sol·licitar a la interessada còpia dels escrits i documents que acreditaren fefaentment que els fets descrits en la seua queixa van ser denunciats davant la Conselleria de Sanitat, com també les respostes, si n'hi havia, emeses per l'esmentada Conselleria.

Fins a este moment, eixa documentació no ha estat enviada, per la qual cosa vam comunicar a la interessada la impossibilitat de continuar les investigacions, atés que presumíem que no s'havia produït actuació administrativa prèvia.

Les queixes 201011, 201012 i 201013, relatives a les discrepàncies que hi havia entre la puntuació o la baremació dels mèrits per a les borses de treball de la Conselleria de Sanitat per a 1997, feta pels promotors de les queixes i l'administració sanitària.

En les queixes 201011 i 201013, la discrepància es trobava en el fet que l'administració no havia inclòs en la baremació els serveis prestats pels promotors de les queixes en institucions sanitàries públiques de la República Federal Alemanya. En este sentit, van presentar reclamació davant la Conselleria de Sanitat sense obtindre resposta.

Una vegada admesa a tràmit, vam reclamar de la Direcció Territorial a Alacant de la Conselleria de Sanitat, informació sobre això. L'administració referenciada ens va comunicar que havia estimat la reclamació presentada pels promotors de les queixes, per la qual cosa el problema plantejat s'havia resolt, i vam tancar les queixes plantejades.

Pel que fa a la queixa núm. 201012, la discrepància radica en el fet que no es va incloure en la baremació els serveis prestats durant el període de formació de metge especialista en Medicina Familiar i Comunitària, fet al Regne Unit, i este era un programa de formació i docència reconegut per a postgraduats pel Ministeri d'Educació i Ciència, conforme al que estableix l'article 30 de la Directiva comunitària 93/17/CEE. En este cas, el promotor de la queixa també va presentar una reclamació davant l'administració sanitària sense obtindre resposta.

De l'informe rebut de la Direcció Territorial de Sanitat a Alacant s'apreciava que l'administració pública de referència solucionaria el problema. En este sentit, la

reclamació presentada per l'interessat seria atesa en el pròxim llistat de borsa, la data d'entrada en vigor del qual estava prevista per a l'1 de febrer 2001.

La queixa 990285, iniciada l'any 1999, va ser tancada a petició de la interessada, una vegada fetes les gestions que tot seguit detallem:

La promotora de la queixa exposava que, en ser l'Hospital Ribera d'Alzira un centre de titularitat pública però de gestió privada, durant els primers mesos de la seua posada en funcionament, va ser la Fundació Servei Valencià d'Ocupació la que va fer la selecció de personal que treballaria en l'esmentat centre hospitalari. Posteriorment, una vegada iniciada l'activitat normal del centre, la selecció es faria pel mateix hospital, a través de la presentació de currículums per part dels aspirants a un lloc de treball.

La promotora de la queixa, en el seu escrit, denuncia la falta de transparència en les contractacions de personal de caràcter no sanitari, la falta de publicitat de les places oferides i la nul·la informació que ha rebut sobre quina havia sigut la valoració del seu currículum, tant per la Fundació Servei Valencià com per l'Hospital d'Alzira.

Com que les actuacions referenciades podien no ser suficientment respectuoses amb els drets de la promotora de la queixa, i considerant que la queixa reunia els requisits, va ser admesa.

A fi de contrastar les al·legacions de la promotora de la queixa, vam sol·licitar a l'Hospital Ribera d'Alzira que ens enviara informació suficient i exhaustiva sobre els sistemes de selecció de personal no sanitari (categoria de personal administratiu) que s'havien fet servir en aquell centre hospitalari, i quin grau de publicitat es va donar a eixes ofertes de contractació, com també quines eren en eixos moments les possibilitats professionals de la promotora de la queixa, una vegada presentat el currículum en aquell hospital.

En un primera fase de les investigacions, esta Institució es va dirigir a la Direcció General de Recursos Humans de la Conselleria de Sanitat. Tanmateix, tenint en compte els termes de la denúncia de la promotora de la queixa, i en ser l'Hospital la Ribera d'Alzira un centre hospitalari de titularitat pública però de gestió privada, les nostres actuacions es van dirigir, en una segona fase, a eixe centre hospitalari.

En l'informe emés per l'Hospital de la Ribera d'Alzira es deia, entre altres coses, que, "en ser este un hospital que no té caràcter d'administració pública, considerem que no tenim cap obligació de publicitar els criteris de selecció de personal d'esta empresa, però, amb la intenció que quede palesa la bona voluntat de l'empresa i la transparència que en tot moment hem demostrat, li comuniquem que no tenim cap inconvenient a tornar a entrevistar la promotora de la queixa, a fi de vore si té el perfil requerit per l'empresa i, si fóra així, la tindríem en compte en les pròximes vacants que es produïsquen en la nostra empresa".

La promotora de la queixa ens va comunicar que va ser entrevistada pels responsables de Recursos Humans del centre hospitalari referenciat, i que

considerava que el problema que havia motivat la presentació de la seua queixa havia estat solucionat, per tot això ens va sol·licitar que tancàrem la queixa.

2.4. Queixes no admeses en matèria de borsa de treball

En la queixa núm. 200067, la seua promotora denunciava que la Conselleria d'Educació i Cultura no havia contestat una reclamació que havia presentat.

La queixa no va ser admesa a tràmit, atés l'escàs temps transcorregut entre la presentació de la sol·licitud a la Conselleria i la presentació de la queixa davant esta Institució, la qual cosa impedia a este organisme resoldre expressament.

Esta Institució va comunicar a la interessada que fins que l'administració no haguera resolt de manera expressa la qüestió plantejada o es produïren retards injustificats a resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació irregular, no podria intervenir.

La promotora de la queixa núm. 200395 denunciava irregularitats en la selecció de personal interí i contractat laboral al si de la Conselleria de Sanitat. Així mateix, sol·licitava que eixa Conselleria convocara, de forma anual, oposicions per a ocupar les vacants de les institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana.

Esta Institució no va admetre a tràmit la queixa, en no concretar quines actuacions públiques van ser lesives per als drets de la promotora de la queixa i en quines circumstàncies es va produir la lesió.

3. PROVEÏMENT DE LLOCS DE TREBALL

3.1. Queixes tancades durant l'any 2000

- Problemes relatius a proveïments de llocs de treball en comissió de serveis

La queixa núm. 200160 va ser presentada per una funcionària de carrera del cos de professors d'ensenyament secundari, en l'especialitat de Física i Química. En esta queixa exposava que el 9 de novembre de 1999 va sol·licitar, de l'administració educativa, una còpia de la documentació corresponent a la denegació d'una comissió de serveis en la Comunitat que, anteriorment, havia sol·licitat.

En ser-li enviada, per part de l'administració, solament una còpia de la sol·licitud que la promotora de la queixa havia presentat, al mes de febrer de 2000 va reiterar la seua anterior petició que li enviaren la resolució per la qual se li denegava la comissió de serveis.

En el moment de presentar la queixa no havia obtingut resposta.

Una vegada rebut l'informe de la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació, la seua queixa va ser admesa a tràmit pel que fa al silenci de l'administració.

En este sentit, es va sol·licitar informe a la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, a fi de contrastar les al·legacions formulades. En el mateix, s'indica que, amb data 27 de setembre, li va ser notificada la resolució per la qual se li denegava la comissió de serveis que sol·licitava la interessada.

Una vegada examinada la citada resolució i les normes en què es fonamentava, no vam deduir que l'actuació pública haguera vulnerat drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució espanyola, atés que no teníem informació que ens permetera rebatre les raons que s'al·legaven per a no concedir-li la comissió de serveis sol·licitada.

En la queixa núm. 200802, el seu promotor, professor de secundària, va ser nomenat director de l'IES L'Olleria per un període de tres anys (fins al 30 de juny de 2002). Al mateix temps, se li va concedir una comissió de serveis fins al 31 d'agost de 2000.

Abans de véncer el seu nomenament se li va comunicar, sense manifestar cap motivació, que la comissió de serveis no se li renovaria per al pròxim curs, la qual cosa implicava el seu cessament com a director, un cessament que no va ser acordat i sobre el qual no va poder manifestar-se ni recórrer.

En considerar que els fets descrits podien ser poc respectuosos amb els drets del promotor de la queixa, va ser admesa a tràmit amb data 28 de juliol de 2000.

En este sentit, i a fi de comprovar els fets denunciats, es va sol·licitar informe a la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació, i, una vegada rebut, vam donar trasllat del mateix a l'interessat per a al·legacions.

De la documentació que s'adjuntava a l'informe de la Conselleria d'Educació, s'observava que, l'1 de juny de 2000, via fax, el promotor de la queixa va sol·licitar a la Direcció General de Personal de l'esmentada Conselleria, que no li renovara la comissió de serveis, i va manifestar que volia incorporar-se a la seua destinació definitiva en l'IES Cotes Baixes d'Alcoi, amb efecte des de l'1 de juliol de 2000.

De tot el que hem exposat es deduïa que, en este cas, la comissió de serveis va acabar per la renúncia de la persona comissionada, per la qual cosa no es va observar una actuació de l'administració pública que implicara una infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret o legitime la intervenció del Síndic de Greuges.

No obstant això, en l'escrit d'al·legacions, el promotor de la queixa ens indicava que la seua renúncia a la comissió de serveis no era un acte voluntari, sinó que obeïa a les precisions d'un membre de la inspecció educativa.

En este sentit, li vam comunicar que li assistia el dret a denunciar els fets, si ho considerava oportú, davant els òrgans de l'administració educativa competent per a conèixer-los i fer les actuacions corresponents si s'escau.

- Trasl·lat forçós de funcionaris de carrera

En la queixa núm. 200165 el seu promotor, funcionari de carrera de la Generalitat Valenciana, adscrit a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, exposava que prestava els seus serveis en l'oficina comarcal Plana-Vinarós Baix del Maestrat, en un lloc de treball ubicat en l'Ajuntament de Benicarló i, després de demanar-ho l'esmentat Ajuntament, la Conselleria va procedir, sense incoar expedient ni donar-li audiència, al seu trasllat forçós a un altre lloc de treball situat en la localitat de Vinaròs.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe a la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, a fi de contrastar les al·legacions formulades per l'interessat. L'informe requerit va ser emés el 22 de març de 2000 i es va donar trasllat del mateix a l'interessat.

A fi d'aprofundir encara més en l'estudi de la queixa, amb data 12 de setembre de 2000 va tindre entrada en esta Institució la documentació i els aclariments requerits de l'esmentada Conselleria en l'assumpte. En la referida ampliació d'informe se'ns indicava que l'interessat era l'únic treballador dels tres existents en l'Ajuntament de Benicarló al qual se li va aplicar la denúncia del Conveni de 16 de febrer de 1994 subscrit entre l'Ajuntament de Benicarló i la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, per a la cooperació de serveis d'interés general agrari.

Com que l'actuació descrita podria no ser suficientment respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, és per això que, amb data 21 de setembre, vam sol·licitar de l'Ajuntament de Benicarló un informe de les raons per les quals la denúncia del Conveni feta per eixa corporació local, afectava únicament al promotor de la queixa i no a les altres dos persones que apareixien en la clàusula segona del conveni i que es trobaven en similars condicions.

L'informe emés per l'Ajuntament de Benicarló justificava que, la denúncia al Conveni, solament afecta a l'interessat en el fet que el seu lloc de treball originari es trobava ubicat en la localitat de Santa Magdalena de Polpís, dependent de la OCAPA de Plana-Vinarós Baix Maestrat, una circumstància que no concorria en les altres dos persones.

Del detallat estudi de la queixa, de la documentació aportada i dels informes emesos, no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneren els drets constitucionals de l'interessat o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.

En la queixa núm. 201056, un funcionari de l'Ajuntament de Quart de Poblet (València) exposava que, el setembre de 2000, va rebre notificació del Decret de l'Alcaldia en què li comunicaven el seu trasllat a altres dependències fora de la casa consistorial.

Segons l'escrit de queixa, esta decisió no va ser consultada amb els representants sindicals ni amb el propi afectat, tal com estableix l'acord de l'Ajuntament de Quart de Poblet, de data 20 de febrer de 1998, en què es regulen les condicions de treball i econòmiques del personal funcionari al servei de la corporació local.

D'altra banda, indicava l'interessat que, segons el catàleg de llocs de treball de l'esmentat Ajuntament, el departament al qual havia sigut destinat, no disposava de lloc de treball de la categoria ordenança-subaltern.

Admesa a tràmit la queixa, l'Ajuntament ens va informar que el promotor de la queixa havia interposat recurs contenciós administratiu contra el Decret de l'Alcaldia, per la qual cosa l'assumpte passava a ser judicial.

A la vista de l'esmentat informe vam comunicar a l'interessat la suspensió de les nostres actuacions d'acord amb el que estableix l'article 17.2 de la Llei reguladora d'esta Institució.

- Sol·licitud de permuta

L'autora de la queixa núm. 200917, una funcionària de carrera de la Junta de Castella-la Manxa, amb destinació a la ciutat d'Albacete, exposava en el seu escrit de queixa que volia treballar en la província d'Alacant, província en la qual vivia la seua família.

En este sentit, la promotora de la queixa va sol·licitar, de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, mitjançant un escrit presentat al mes de gener de 1999, trasllat a la província d'Alacant, a través de qualsevol sistema de proveïment previst per la normativa vigent, a un lloc de treball de similar categoria al qual realitzava en la Comunitat de Castella-la Manxa.

De la seua queixa es deduïa que l'esmentat escrit no havia obtingut contestació en el moment de ser presentada la queixa.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe de la Conselleria de referència, a fi de contrastar les al·legacions formulades.

Rebut l'informe, li va ser enviada una còpia del mateix a la interessada. En el mateix s'acompanyava còpia de l'ofici, de data 27 de març de 2000, mitjançant el qual es desestimava la seua sol·licitud de permuta i, en conseqüència, es donava contestació a l'escrit presentat al mes de gener.

No obstant això anterior, i a fi d'aprofundir encara més en l'estudi de la queixa, el 5 de desembre de 2000, vam sol·licitar a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques que ens informara si hi havia cap forma de proveïment

de lloc de treball en la Generalitat Valenciana, exclosa ja la permuta a la vista del seu últim escrit, que poguera permetre a la promotora de la queixa retornar a la Comunitat Valenciana.

En este sentit, la Conselleria va emetre informe datat el 21 de desembre de 2000; del mateix es deduïa que, com a una altra manera de proveïment, hi havia la comissió de serveis prevista en l'article 20 del Text Refós de la Llei de la Funció Pública, encara que, com en el mateix s'indica, és, en tot cas, una forma de proveïment temporal que, en cap cas comportarà destinació definitiva de la interessada i en la qual és necessària la proposta o conformitat de la Conselleria afectada.

De la documentació aportada i dels informes emesos per l'administració, no vam deduir que hi haguera actuacions públiques que vulneren els drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringisquen els principis d'actuació administrativa indicats en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.

- Problemes derivats de la resolució d' un concurs de trasllats

La promotora de la queixa núm. 200968 prestava serveis des de feia dotze anys en el lloc de treball núm. 12.023, de cuinera en l'escola infantil El Puente, d'Elda (Alacant).

En l'escrit de queixa indicava que, per resolució de 27 de gener de 2000 de la Direcció General de la Funció Pública, es va convocar un concurs general de trasllats núm. 17/00-L, per al proveïment de llocs de treball de naturalesa laboral grup D, amb mobilitat horitzontal.

Després de l'esmentada convocatòria, el lloc núm. 12.023 seria ocupat el 31 de novembre de 2000 per un dels participants en l'esmentat concurs general de trasllats.

Al·legava, la promotora de la queixa, que l'administració pública valenciana, en tots estos anys no li havia permés consolidar la seua ocupació.

Sense haver transcorregut el termini perquè l'administració competent enviara l'informe requerit, vam tancar la queixa a petició de la interessada, ja que segons ens va indicar l'administració havia solucionat el seu problema.

- No-contestació a una sol·licitud de canvi de lloc de treball

L'autora de la queixa núm. 200909 exposava en el seu escrit que era personal sanitari no facultatiu (ATS), amb destinació a l'Hospital Gran Via de la ciutat de Castelló, i que tenia fixat el seu domicili en l'esmentada localitat, d'una banda, i, com a ciutadana, no estava d'acord amb el trasllat de l'esmentat centre hospitalari a la localitat de Vila-real, i d'una altra banda, com a treballadora de l'Hospital Gran Via, exposava que havia demanat en dos ocasions (5 de gener de

1998 i 7 de març de 2000) el canvi de lloc de treball, sense que, en la data de presentar la queixa, haguera obtingut resposta.

Pel que fa a la primera part de la queixa, esta Institució no va observar una actuació de l'administració que implicara infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedisca o menyscabe l'exercici d'un dret o que legitime la intervenció del Síndic de Greuges, atés que les decisions tècniques, tals com la que la interessada plantejava, no eren qüestions que esta Institució poguera entrar a conèixer.

La mera disconformitat o el desacord amb els criteris d'organització i de funcionament dels serveis públics no pot, per ella mateixa, motivar la nostra intervenció.

No obstant això anterior, pel que fa al silenci de la Conselleria de Sanitat, davant els escrits en què sol·licitava el canvi de lloc a fi d'evitar el seu trasllat a la localitat de Vila-real, com a conseqüència de la posada en funcionament de l'Hospital Gran Via de Castelló, la queixa va ser admesa a tràmit el 30 d'octubre de 2000.

En este sentit, i a fi de contrastar les al·legacions de la promotora de la queixa, es va sol·licitar informe de la Direcció General de Recursos Humans i Econòmics de la Conselleria de Sanitat, del qual se li va donar, una vegada rebut, l'oportú trasllat a la interessada a l'efecte de fer al·legacions.

De l'informe emés per l'administració sanitària s'observava que la matieixa va contestar el 27 de novembre de 2000 als escrits presentats per la interessada.

No obstant això anterior, es deduïa que l'actuació descrita per l'administració pública no havia sigut suficientment respectuosa amb els drets de la interessada, per la qual cosa esta Institució li va dirigir la recomanació següent:

“Il·lm. Sr.,

Acusem recepció del seu escrit de data 12 de desembre de 2000, en què acompanyava informe i altra documentació, relativa a la queixa promoguda davant d'esta Institució per la Sra. M.A, personal sanitari (ATS), amb destinació a l'Hospital Gran Via de la ciutat de Castelló, relativa a la no-contestació per part de la Conselleria de Sanitat de les seues sol·licituds de canvi de destinació presentades els dies 5 de gener de 1998 i 7 de març de 2000.

En el seu informe, que hem enviat a la promotora de la queixa, s'indiquen els motius de la tardança i ens comuniquen que amb data 27 de novembre de 2000 es va donar trasllat a l'interessat de la contestació emesa.

Del seu informe resulta que, tal com manifestava la Sra. MA en la seua queixa, el tràmit de la seua sol·licitud ha experimentat un retard, i potser l'actuació pública no ha sigut suficientment respectuosa amb els drets de la promotora de la queixa.

Quant a això, li demane que considere els arguments que, com a fonament de la recomanació amb què concloem, li expose a continuació:

L'article 42.2 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, i la seua modificació posterior, continguda en la Llei 4/1999, de 13 de gener, estableix que: "el termini màxim per a resoldre les sol·licituds que es formulen pels interessats serà el que resulte de la tramitació del procediment aplicable en cada cas. Quan la norma de procediment no fixe terminis, el termini màxim de resolució serà de 3 mesos".

El dret a obtindre una resolució sobre el que s'ha demanat a l'administració imposa a esta un termini màxim per a resoldre, a fi d'evitar esperes interminables del ciutadà, sota pena d'aplicar regles del silenci positiu o negatiu. Clarament ho formula l'exposició de motius de l'esmentada Llei: "el silenci administratiu, positiu o negatiu, no ha de ser institut jurídic normal, sinó la garantia que impedisca que els drets dels particulars es buiden de contingut, quan l'administració no atenga eficaçment i amb la celeritat deguda, les funcions per a les quals s'ha organitzat.

L'administració està obligada a respondre al ciutadà que acudix a ella, i no dona més del que puga i haja de fer, però tampoc menys del que raonablement puga esperar-se, i el mínim que ha d'oferir al ciutadà és una resposta directa, ràpida, exacta i legal. Estem, doncs, davant una de les manifestacions legislatives del dret a obtindre una resolució expressa dins de termini.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments i de tenir la màxima cura de tots els tràmits que constitueixen l'expedient, dimana directament del manament constitucional de l'article 103, d'una administració eficaç que servix amb objectivitat als interessos generals i que actua amb sotmetiment ple a la llei i al dret, un sotmetiment que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació pública al procediment administratiu establert per la llei i segons els principis garantits per la Constitució espanyola en l'article 9.3.

Per tot el que hem dit, i de conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recomane a eixa Conselleria que, en situacions com l'analitzada, s'extremen al màxim els deures legals que s'extrauen de l'article 42 de la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

Així mateix, d'acord amb la normativa citada, li agraïm que ens envie, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es fa o, si s'escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Agraïm per endavant l'enviament del que li hem sol·licitat.

Atentament,".

La Conselleria de Sanitat va acceptar l'anterior recomanació en la seua totalitat.

3.2. Queixes en tràmit

- Problemes relatius a comissions de serveis

En la queixa núm. 200754, una professora de la Llengua Castellana i Literatura d'ensenyament secundari, amb destinació definitiva en l'IES La Valldigna (Tavernes de la Valldigna, a València) denuncia la falta de motius per a denegar-li la seua sol·licitud d'una comissió de serveis a un altre centre per al curs 2000/01.

La promotora de la queixa al·legava problemes mèdics per a sol·licitar la comissió de serveis. Estos problemes li impedixen exercir la docència presencial o amb alumnes no adults. Fins a la data prestava els seus serveis en diferents centres docents en comissió de serveis pel mateix motiu.

Entenia la promotora de la queixa que, en el seu cas, l'administració pública hauria d'adscriure-la de forma temporal, en comissió de serveis, a tasques pròpies del seu cos en places diferents de la destinació que ocupava, tot això atenent a l'obligació constitucional de vetlar per la seguretat i higiene en el treball, de manera que s'assegure l'absència de risc de pèrdua o restricció de la seua salut i al principi de la integritat física.

Considerant que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit. En vam donar trasllat a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, de conformitat amb el que determina l'article 18.1 de la citada Llei.

En rebre l'informe requerit a la Direcció General de Personal de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en vam donar trasllat a la interessada a fi de donar-li'n coneixement i que enviara les al·legacions o consideracions que estimara convenients quant a este informe.

En el moment d'elaborar-se la memòria, no tenim constància que la interessada haja fet al·legacions.

En la queixa núm. 201179, un professor de secundària, amb condició de catedràtic, amb destinació en l'IES Cotes Baixes d'Alcoi (Alacant), denunciava en la seua queixa que havia dirigit diversos escrits a les diferents autoritats de l'administració educativa i que no havia obtingut resposta.

El problema que l'interessat plantejava és que, després de finalitzar una comissió de serveis i tornar a la seua antiga destinació definitiva, considerava que, com que era l'únic professor amb condició de catedràtic i havia sigut nomenat anteriorment a la comissió de servei, reclamava el seu dret a exercir el càrrec de cap de departament.

La queixa va ser admesa a tràmit, sense que en el moment d'elaborar esta memòria la Conselleria implicada en l'assumpte haguera enviat l'informe reclamat per esta Institució.

3.3. Queixes no admeses en matèria de proveïment de llocs de treball

La queixa núm. 990966 plantejava, de forma genèrica, una idea d'aplicació de política de personal més justa i racional que convocara regularment concurs de trasllat i que la Conselleria de Sanitat aplicara una modalitat com la de l'administració de justícia.

A la vista del contingut de la queixa, es va sol·licitar a la interessada que ens informara si havi fet cap notificació davant la Conselleria de Sanitat i, si s'escau, el resultat de la mateixa, i li vam indicar que eixa informació era necessària per a estudiar el cas, ja que sense esta seria impossible fer la investigació i tancaríem el seu expedient. Transcorregut en excés el termini sense que la interessada aportara la informació requerida, vam determinar la no-admissió i el tancament de la queixa.

En la queixa núm. 200325, un zelador al servei de l'Institut Nacional de Salut (INSALUD), demanava informació de la Sindicatura quant al procediment que calia seguir per a obtindre una permuta en les institucions sanitàries de la Generalitat Valenciana.

Quant a això, vam informar l'interessat que la Llei 30/1992, de 26 de desembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú indica, en l'article 35, lletra f, com a dret de tots els ciutadans, el dret a obtindre informació i orientació sobre els requisits jurídics o tècnics que les disposicions vigents imposen als projectes, les actuacions o les sol·licituds que es propose fer.

Per a exercir eixe dret, considerem que l'interessat havia de demanar eixa informació tant en l'INSALUD, una administració de la qual depenia en aquell moment, com també en la Conselleria de Sanitat.

L'autor de la queixa núm. 200326 denunciava la desestimació de les seues sol·licituds d'una comissió de serveis en un centre pròxim a Alacant.

Quant a la mateixa, esta Institució va informar el promotor de la queixa de la impossibilitat d'intervindre, ja que no deduïem dels fets que ens relatava l'existència d'una actuació pública irregular o lesiva per als seus drets.

La comissió de serveis és una forma de proveïment de llocs de treball prevista per als casos en què hi haja vacant un lloc de treball i l'administració considere urgent i necessari cobrir-lo. Les comissions de servei tenen una duració màxima i no constitueixen una forma normal de proveïment de llocs de treball; en definitiva, en el sistema actual d'ocupació pública, els treballadors públics no disposen del dret a exigir-la.

En la queixa núm. 200361, la seua promotora denunciava irregularitats en la valoració de títols acadèmics en el concurs de proveïment de places de professor d'ensenyament secundari.

De l'escrit de queixa es deduïa que el procediment davant l'administració per a reclamar contra irregularitats detectades en el procediment, es trobava obert en el moment que es va formular la queixa, de manera que l'administració encara no havia pogut manifestar-se sobre la mateixa.

Quan hi ha procediments regulars i efectives possibilitats que els ciutadans denuncien a l'administració les irregularitats que coneixen, tal com passa en els concursos públics en què es dóna un termini per a formular reclamacions contra la valoració provisional, i llevat dels casos en què siguen veritablement excepcionals, esta Institució no pot intervindre abans de conèixer que l'administració no ha pogut o volgut corregir les deficiències.

En este sentit, una vegada que l'administració haja resolt les reclamacions interposades contra la valoració provisional pels participants en el concurs, o si transcorregut el termini legal de què disposen per a fer-ho no ho hagueren fet, podríem investigar les raons de la seua inactivitat o de les respostes inadequades.

L'autor de la queixa núm. 201072, un funcionari de carrera del cos d'agents forestals de la Conselleria de Medi Ambient, denunciava que la difícil situació personal i familiar que li provoca el fet d'estar destinat a molts quilòmetres de la seua família. Esta situació, segons el promotor de la queixa, era provocada per la falta de convocatòria de concurs de trasllats.

Per a poder estudiar l'assumpte plantejat, vam sol·licitar a l'interessat que ens indicara si s'havia dirigit prèviament a l'administració competent.

De la documentació enviada pel promotor de la queixa, es deduïa que, després del nostre escrit d'ampliació de dades, l'interessat s'havia dirigit a la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, en què exposava la seua situació i sol·licitava que l'informaren quant als concursos de trasllats de la categoria d'agents forestals de la Generalitat Valenciana.

En este sentit, i en el cas que el promotor de la queixa ens va plantejar, no es va observar una actuació que implicara una infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret o que legitimara la intervenció del Síndic de Greuges, atés que no ha donat temps a l'administració perquè conteste de forma expressa el seu escrit de 5 de desembre.

Per tot això li comuniquem que, fins que l'administració no resolga de manera expressa la qüestió plantejada o es produïsquen retards injustificats a resoldre o qualsevol tipus d'actuació irregular d'aquella Conselleria, no podríem intervindre.

4. RETRIBUCIONS

4.1. Queixes tancades durant l'any 2000

- Retards en el pagament de quantitats

En la queixa núm. 200155 la seua promotora exposava que, per resolució de la Conselleria de Benestar Social, de 10 de maig de 1999, li va ser reconegut el dret al cobrament de 196.976 pessetes, i es va autoritzar el pagament d'esta quantitat sense que en el moment de presentar la queixa li haguera estat pagada.

Afegia la interessada en el seu escrit de queixa, que es va dirigir a la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, a fi d'informar-se sobre les causes del retard, i se li va informar que l'expedient s'havia tornat a la Conselleria de Benestar Social, perquè faltava en este una firma i la indicació de la partida pressupostària.

Admesa a tràmit la queixa, sol·licitàrem informe de la Direcció Territorial de la Conselleria d'Economia i Hisenda a València.

A la vista del referit informe, vam tancar l'expedient, atés que l'administració ens va comunicar que havia procedit a tornar l'import principal més els interessos.

La promotora de la queixa núm. 200711 exposava que, al mes de juliol de 1999, va participar com a vocal en el tribunal d'oposicions núm. 36 V, d'educació infantil.

No se li havien pagat les dietes o indemnitzacions que li corresponien i ho va reclamar reiteradament a la Conselleria de Cultura i Educació, en què se li va indicar que ja havien detectat la corresponent ordre de pagament, però que esta es trobava bloquejada per la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, sense conèixer les causes.

Considerant que la queixa reunia els requisits formals establits, va ser admesa a tràmit.

La Subsecretaria de Política Pressupostària i del Tresor de la Conselleria d'Economia i Hisenda, ens va informar el novembre de 2000 que, per acord del Consell, de 12 de setembre, es va dotar el crèdit necessari per a fer front a les obligacions origen de la queixa. Després de donar trasllat a la promotora de la queixa de l'informe referit, vam acabar les nostres investigacions, atés que es va apreciar que l'administració pública solucionaria el problema.

- Falta de consolidació de grau personal

En la queixa núm. 200362 el seu promotor, agent comarcal d'Extensió Agrària, que ocupava un lloc de treball classificat de B 17 E023, denunciava que el 10 de setembre de 1999 va presentar en el registre de la Conselleria

d'Agricultura, Pesca i Alimentació un recurs de reposició contra la resolució de la Secretaria General de 23 de juny de 1999, per la qual es desestimava la seua sol·licitud de pagament de retribucions.

La queixa va ser admesa a tràmit quant al silenci administratiu de l'esmentada Conselleria.

Pel que fa al fons de l'assumpte, en els fets exposava que havia ocupat en comissió de serveis el lloc de treball núm. 3754, denominat cap de l'Agència d'Extensió Agrària, classificat B 19 E027, en la Unitat Territorial de Benissa, de l'1 de novembre de 1996 al 30 de setembre de 1998. Va cessar d'este lloc per reincorporació del seu titular i, durant eixe període, va percebre retribucions pròpies d'eixe lloc de treball. Tanmateix, considerava que, tot i el cessament, havia de continuar percebent les retribucions corresponents al lloc que ocupava en comissió de serveis.

De l'informe emés per la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació se'ns indicava que el recurs de reposició havia estat resolt i que s'havia notificat al promotor de la queixa. D'altra banda, i quant a la qüestió de fons, considerava que la Conselleria, d'acord amb l'article 55 del Text Refós de la Llei de la Funció Pública de la Comunitat Valenciana, havia pagat al promotor de la queixa les retribucions que legalment li corresponien ja que no va consolidar el grau 19, per haver ocupat el lloc de treball 3754 en comissió de serveis, sinó que el grau que té consolidat és el 17, amb efecte d'1 de gener de 1987, segons resolució de la Direcció General de Funció Pública de 24 de febrer de 1988.

- Presumptes irregularitats d'una universitat en l'aplicació dels fons que rep de la Generalitat per al pagament de part dels salaris docents

En la queixa núm. 200502 i deu més acumulades, els seus promotors, professors numeraris de la Facultat de Medicina de la Universitat de València, denunciaven la falta de resposta a les seues sol·licituds per part de la Universitat de València i de la Conselleria de Sanitat.

Quant a la Universitat de València exposaven que, els mesos de juliol i agost de 1999, van dirigir els seus escrits demanant informació sobre les condicions de la seua classificació com a professors a temps parcial i sobre la possibilitat de transformar-la a temps complet. Així mateix sol·licitaven l'expedició d'un certificat que acreditara la coincidència de l'import de les seues nòmines amb les quantitats transferides per la Generalitat Valenciana per a esta finalitat. A pesar del temps transcorregut, no havien rebut resposta a les seues sol·licituds.

Al mateix temps, els interessats denunciaven la Conselleria de Sanitat, ja que al mes d'octubre de 1999 van dirigir a eixa Conselleria escrits denunciant irregularitats comeses per la Universitat de València en l'aplicació dels fons que rep de la Generalitat Valenciana per a pagar part dels seus salaris, i demanaven la seua intervenció sobre això. Per part de l'administració sanitària tampoc va haver resposta als escrits.

Admesa a tràmit la queixa, vam demanar informe al Rectorat de la Universitat de València i a la Secretaria General de la Conselleria de Sanitat.

Rebut els informes de l'administració universitària i sanitària, ens vam posar de nou en contacte amb els promotors de les queixes a fi de donar-li coneixement dels mateixos i de les nostres actuacions.

En primer lloc vam informar que la Institució del Síndic de Greuges no és un òrgan integrat en l'administració pública, sinó un alt comissionat de les Corts Valencianes, la funció de la qual és defensar els interessos dels ciutadans, que poden ser posats en perill o vulnerats per actuacions públiques, i que no està entre les seues competències mitjançar en els interessos dels promotors de les queixes per a aconseguir una millora retributiva, ja que es tracta de decisions de tipus tècnic, en si mateixes, no revisables per esta Institució.

No obstant això anterior, dels escrits de queixa es deduïa que, després de la presentació dels escrits a les administracions denunciades, la sanitària i la universitària, estes no havien respost als mateixos.

El punt de partida de la investigació va ser la resolució de 23 d'abril de 1997, de la Subsecretaria del Govern i Relacions amb les Corts de la Conselleria de Presidència, per la qual es disposa la publicació del concert entre la Conselleria de Sanitat, la Diputació Provincial de València i la Universitat de València per a utilitzar les institucions sanitàries en la investigació i docència universitària (DOGV núm. 2982 de 30 d'abril).

El conveni esmentat regula aspectes generals, relatius a la col·laboració de manera conjunta, en la docència i investigació, en el camp de les ciències de la salut entre la Universitat i les institucions sanitàries adscrites a la Conselleria de Sanitat i a la Diputació Provincial de València, i juntament amb estos, es referix a aspectes sobre el règim retributiu. En este sentit, el paràgraf primer de l'article 11 es referia a la denominada "nòmina única" i establia, entre altres coses, que "la Conselleria de Sanitat i les administracions públiques titulars de les institucions sanitàries concertades, transferiran mensualment la nòmina del personal que corresponga a la plaça vinculada, constituïda per la suma del sou base, complement de destinació i complement específic A i, si s'escau, els triennis...".

De l'informe que ens va proporcionar la Universitat de València, va resultar que, amb data 24 de juliol, van ser contestades totes les sol·licituds d'informació i emesos els corresponents certificats requerits per part de la Secció de Nòmines de l'esmentada Universitat.

D'altra banda, l'informe emés per la Direcció General de Recursos Humans i Econòmics de la Conselleria de Sanitat ens indicava que, en tractar-se de personal no dependent de l'esmentada Conselleria, el mes de novembre de 1999 es va remetre l'escrit a què es feia referència en la queixa a la Comissió Mixta de Seguiment del concert subscrit.

A pesar que els promotors van obtindre el que demaven en la queixa, dels informes resultava que el tràmit de contestació en el cas de la Universitat de

València havia experimentat retards, mentre que en el de la Conselleria de Sanitat no havien contestat a les seues sol·licituds. Com que les actuacions descrites podrien no ser suficientment respectuoses amb els drets dels promotors de les queixes, esta Institució va dirigir a les dos administracions una recomanació relativa a l'obligació de resoldre totes les sol·licituds i els recursos que presenten els ciutadans.

La Universitat de València va acceptar íntegrament la recomanació, i va afegir que posaria especial cura en el compliment dels terminis legals per a resoldre.

Quant a la Conselleria de Sanitat, també va acceptar la recomanació formulada per la Sindicatura de Greuges.

- Discriminació retributiva dels fisioterapeutes que presten serveis en l'atenció especialitzada.

La queixa núm. 200700 i acumulades, va ser subscripta per 23 fisioterapeutes que prestaven serveis en hospitals dependents de la Conselleria de Sanitat.

Els reclamants entenen que, després dels acords firmats entre la Conselleria de Sanitat i les organitzacions sindicals, amb representació en la Mesa Sectorial de Sanitat el 3 de febrer de 2000, el col·lectiu de fisioterapeutes dels hospitals es considerava discriminat per la pujada del complement específic que havien tingut altres treballadors de la sanitat pública que fan les mateixes funcions.

Admesa a tràmit la queixa, de la informació que ens va proporcionar l'esmentada Conselleria va resultar que es vénen duent a terme al llarg de l'any acords entre la Conselleria de Sanitat i les organitzacions sindicals més representatives. Uns acords que, si bé tenen un caràcter general per no afectar tots els col·lectius de treballadors de l'administració sanitària, sí que tracten de regular alguns aspectes, entre ells el règim retributiu, d'interés per a les dos parts.

Quant a això, vam informar els promotors de les queixes que la Institució del Síndic de Greuges no és un òrgan integrat en l'administració pública, sinó que és un alt comissionat de les Corts Valencianes, la funció del qual és la defensa dels drets dels ciutadans que poden ser posats en perill o vulnerats per actuacions públiques, i no està entre les seues competències la de mitjançar en els interessos dels promotors de les queixes per a aconseguir un augment retributiu.

No obstant això anterior, del seu escrit de queixa semblava desprendre's que, després de la firma de l'acord de la Mesa Sectorial de Sanitat, de 3 de febrer de 2000, podria haver-se produït una discriminació del col·lectiu de fisioterapeutes quant a la resta de personal sanitari, pel que fa a la pujada del complement específic definit en l'article 3, lletra b, del Decret del Consell 180/1999, de 2 d'octubre, sobre retribucions del personal d'institucions sanitàries dependents de la Conselleria de Sanitat, la qual cosa ens va dur a l'admissió de la seua queixa i a la petició de l'informe a l'administració denunciada.

El punt de partida de la investigació és la definició del concepte retributiu complement específic que estableix la Llei 30/1984. Així, en el seu article 23.3 b el qualifica com aquell “destinat a retribuir les condicions particulars d’alguns llocs de treball en atenció a la seua especial dificultat tècnica, dedicació, responsabilitat, incompatibilitat, perillositat o penositat ..., en estos mateixos termes és definit l’esmentat complement en la normativa aplicable al personal estatutari de la seguretat social.

D’altra banda, la sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, de 24 de setembre de 1994, fruit del recurs contenciós administratiu núm. 442/92 contra l’acord del Consell, de 16 de gener de 1992, en què es fixaven les taules retributives de l’extingit SERVASA per a eixe any, mereix especial interès. Així, en el seu fonament jurídic tercer, quant al complement específic, assenyala que. “està referit no a les condicions subjectives del funcionari, sinó al concret lloc de treball que ocupa, de tal manera que serà en les relacions de llocs de treball de la corresponent administració on, després de la seua prèvia valoració objectiva, hauran d’incloure’s preceptivament les característiques essencials de cada lloc, com també les retribucions complementàries que els corresponguen...”.

En definitiva, el dret a percebre l’esmentat complement específic no partix de la pertinença a un determinat cos o col·lectiu de treballadors, sinó que serà, en concret, ocupar un lloc de treball el que genera el dret a la seua percepció, i és l’administració sanitària la que ha d’indicar, de forma motivada i raonable, quins llocs i amb quina quantia han de ser retribuïts per tal complement.

En este sentit, el col·lectiu de fisioterapeutes, a través de diverses actuacions, ha aconseguit de l’administració sanitària increments en el denominat complement específic. Així ha ocorregut en els últims anys amb els acords sobre racionalització de retribucions de les meses sectorials de Sanitat, d’1 de setembre de 2000 (este últim en execució de sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana assenyalada anteriorment).

Tenint en compte això anterior, del detallat estudi de la seua queixa, de la documentació aportada i de l’informe emés per l’administració, no es desprén l’existència d’eixa discriminació prohibida, i es tracta d’una decisió de tipus tècnic que, en ella mateixa, no era revisable per esta Institució.

4.2. Queixes en tràmit en el moment de tancar la memòria

- Irregularitats en el lliurament de liquidacions mensuals de les nòmines

En la queixa núm. 201252 la seua promotora, professora interina d’educació secundària, denunciava, d’una banda, una sèrie d’irregularitats en el lliurament de liquidacions mensuals de les nòmines i, d’una altra banda, considerava que al mes de desembre de 1999, la Conselleria d’Educació i Cultura li havia retingut en concepte de IRPF una quantitat excessiva (el 48% del seu sou).

Vist el contingut de la queixa, i a fi de poder estudiar l’assumpte plantejat, esta

Institució va dirigir un escrit a la interessada i va sol·licitar que ens facilitara, si n'hi haguera, els escrits presentats a la Conselleria d'Educació i Cultura quant a l'assumpte plantejat, com també les respostes obtingudes als mateixos.

En el moment d'elaborar esta memòria, no havíem obtingut resposta.

4.3. Queixes no admeses en matèria de retribucions

En la queixa núm. 200335 la seua promotora denunciava que, durant el curs acadèmic 1997-1998, va treballar del 27 de novembre de 1997 al 30 de juny de 1998 com a professora interina de primària anglés.

Segons la promotora de la queixa, li corresponia el pagament de les retribucions corresponents al període de vacances de l'esmentat curs.

En haver acusat recepció de l'escrit de queixa, es va informar la promotora de la queixa que, per poder estudiar l'assumpte plantejat i informar-la sobre la seua possible admissió, necessitàvem que ens enviara una documentació.

Com que no s'havia enviat la documentació sol·licitada, no ens va ser possible confrontar-la amb l'actuació pública denunciada. D'altra banda, del detallat estudi de la resolució aportada pel promotor de la queixa, dictada amb data 15 de febrer de 2000 pel director general de Personal de la Conselleria de Cultura i Educació, no vam deduir actuacions públiques que vulneraren els seus drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució.

Per tot això vam arxivar les actuacions.

5. DRETS SINDICALS DELS TREBALLADORS PÚBLICS

5.1. Queixes tancades durant l'any 2000

- Adjudicació de places de residència de temps lliure

En la queixa núm. 200411, el SIMAP, Sindicat de Metges d'Assistència Pública que, al març de 1999, va presentar en la Conselleria d'Ocupació, una sol·licitud d'adjudicació al SIMAP de places de residència de temps lliure.

Davant el silenci d'eixa administració, el 21 de febrer de 2000 va sol·licitar l'execució del reconeixement produït pel silenci administratiu.

D'això que hem exposat semblava desprendre's que la Conselleria de Ocupació estava incomplint l'obligació de donar resposta mitjançant resolució expressa a les

sol·licituds que presenten els interessats, per la qual cosa la queixa va ser admesa en eixos termes.

Una vegada rebut l'informe emés per la Secretaria General de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, ens vam posar novament en contacte amb el promotor de la queixa per a comunicar-li l'acabament de les investigacions que havíem fet, ja que no vam deduir que hi haguera actuacions públiques que vulneraren els seus drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103. 1 de la Constitució.

Així, l'informe emés per la Secretaria General de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació indicava que, el 24 de maig, la Direcció General de Treball va remetre ofici al SIMAP en què exposava els motius de la no-contestació al seu escrit d'1 de març de 1999, com també, en última instància, es va emetre certificat de l'acte presumpte.

- Reconeixement d'alliberat sindical

També el SIMAP denunciava en la queixa núm. 200580 que, l'octubre de 1999, va formular a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques una sol·licitud de reconeixement d'alliberat sindical que li corresponia pels resultats obtinguts en les últimes eleccions.

Davant el silenci d'eixa administració, el 21 de febrer de 2000, va sol·licitar l'execució del reconeixement presumpte produït per silenci administratiu. La queixa va ser admesa a tràmit.

Rebut l'informe de la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria referenciada, vam tancar la queixa, ja que, de la seua lectura, vam apreciar que, per resolució del conseller de Justícia i Administració Pública de 13 de juny de 2000, es va concedir un permís sindical provisional de caràcter institucional al representant proposat per l'organització sindical SIMAP amb data 12 de juny.

- No-contestació per part de l'administració a sol·licituds de material per a la seu d'una junta de personal.

En la queixa 200559 presentada per la Secretaria de la Junta de Personal dels Serveis Territorials de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació s'exposava que, en l'exercici del dret d'informació que li reconeix la Llei 9/1987, de 12 de maig, d'òrgans de representació, determinació de les condicions de treball i participació del personal al servei de les administracions públiques, va dirigir a eixa Conselleria, el novembre de 1999, un escrit en què sol·licitava l'esborrany del Reglament dels Serveis de Prevenció, en eixe moment, en negociació.

Així mateix, l'octubre de 1999, va presentar una sol·licitud en els Serveis Territorials d'eixa Conselleria a Castelló, en què sol·licitava material per a la seu de la Junta de Personal.

A pesar del temps transcorregut, cap de les sol·licituds formulades havia rebut resposta.

D'això exposat, semblava desprendre's que eixa Conselleria estava incomplint l'obligació de donar resposta mitjançant resolució expressa a totes les sol·licituds i recursos que formulen els interessats.

Rebut l'oportú informe de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques a través de la Secretaria General, i amb relació a l'assumpte plantejat en l'escrit de queixa, de la seua lectura s'apreciava que, d'una banda, per part de la Conselleria, es va lliurar còpia del Reglament dels Serveis de Prevenció de Riscos Laborals i, d'una altra banda, quant a la sol·licitud de material per a dotar la seu de Junta de Personal, de l'informe emés s'apreciava que l'administració pública de referència solucionaria el problema plantejat.

- Denúncia d'irregularitats lesives al dret constitucional a la llibertat sindical

La queixa 200656, presentada pel delegat de FSP-UGT de CONVASER a Castelló, denunciava una sèrie d'irregularitats lesives del dret constitucional a la llibertat sindical i als drets que les lleis reconeixen als representants dels treballadors.

Iniciades les investigacions, vam requerir informació al Consorci Valencià de Serveis Socials (CONSAVER).

El gerent de l'esmentat consorci, en el seu informe, va justificar diferències amb relació als fets a què es referia en la queixa. Al mateix temps, ens indicava que es trobava en tràmit regular un expedient davant la Inspecció de Treball i Seguretat Social de Castelló, iniciat per la denúncia presentada pel promotor de la queixa.

Arribats a este punt, esta Sindicatura va considerar que, iniciat l'esmentat expedient davant l'autoritat laboral, dirigit a investigar els fets denunciats per l'interessat en el seu escrit de queixa, ja estaven activats els mecanismes de tutela que establix la llei.

D'acord amb això anterior i amb el que preveu en l'article 17.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, per la qual ens regim, es va tancar la queixa, atés que l'assumpte contingut en la mateixa es trobava pendent de resolució administrativa.

No obstant això anterior, vam indicar a l'autor de la queixa que, si en eixe procediment administratiu hi haguera demores excessives o qualsevol altra irregularitat en la tramitació, ens ho comunicara, a fi de procedir al trasllat de la queixa a l'administració competent perquè adoptaren les mesures pertinents.

- Falta de contestació a la sol·licitud d'informació de dades relatives a la relació de llocs de treball (RPT)

En la queixa núm. 200726, la secretària de la Junta de Personal dels Serveis Territorials de la Conselleria d'Agricultura i Pesca de Castelló exposava que, en l'exercici del dret que li reconeix la Llei 9/1987, de 12 de maig, d'òrgans de representació, determinació de les condicions de treball i participació del personal al servei de les administracions públiques, va dirigir a la Conselleria d'Agricultura i Pesca un escrit en què sol·licitava una relació del personal destinat en la Direcció Territorial de Castelló (dades sobre l'antiguitat del mateix, noms i cognoms), número del lloc de treball que ocupaven, classificació, destinació i vacants, i informació sobre acords firmats i contractacions de qualsevol tipus que afectaren el personal interí.

Considerant que la queixa reunia els requisits legals, la mateixa va ser admesa a tràmit, i es va sol·licitar informe a la Direcció Territorial de la Conselleria d'Agricultura i Pesca a Castelló. A la vista del referenciat informe vam dirigir la següent recomanació:

“Acusem recepció del seu escrit de data 17 de juliol de 2000, en què acompanyava informe i altra documentació relativa a la queixa promoguda davant esta Institució per la Sra. E. M, secretària de la Junta de Personal dels Serveis Territorials de Castelló, relativa a la falta de resposta per eixa Conselleria a la seua sol·licitud, de 5 de novembre de 1999, sobre relació de llocs de treball destinats en els Serveis Territorials, dades sobre l'antiguitat del personal en l'administració, nom i cognoms, número de lloc de treball que ocupa, classificació, destinació i vacants i informació permanent sobre els acords firmats i les contractacions de qualsevol tipus que afectaren el personal funcionari.

En el seu informe s'indica que, amb data 1 de febrer de 2000, eixa Secretaria General se va contestar a la Sra. E.M, quatre mesos després de la seua sol·licitud, que les dades que els va requerir havia de demanar-les a la Direcció General de Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques.

Com que l'actuació pública descrita podria no ser suficientment respectuosa amb els drets de la promotora de la queixa, li demane que considere els arguments següents:

De la documentació aportada, amb relació al seu informe, ens veiem obligats a recordar el deure legal considerat en l'article 20.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, que estableix que: “l'òrgan administratiu que s'estime incompetent per a resoldre un assumpte remetrà directament les actuacions a l'òrgan que considere competent, si este pertany a la mateixa administració pública”.

Entenem que el que eixa Conselleria havia de fer és enviar la sol·licitud de la Sra. M. M. a la Conselleria que considerava competent, i comunicar puntualment sobre esta actuació a la interessada.

L'obligació administrativa de complir escrupolosament amb les normes que regixen els procediments, tenint cura al màxim de tots els tràmits que constitueixen un expedient, dimana directament del manament constitucional de l'article 103, d'una administració eficaç que servix amb objectivitat els interessos generals i actue amb sotmetiment ple a la Llei i al dret, un sotmetiment que s'articula mitjançant la subjecció de l'actuació administrativa establida per la llei i segons els principis garantits per la Constitució Espanyola en l'article 9.3.

Per tot el que antecedit, es recomana a la Secretaria General de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació que, en situacions com l'analitzada s'extreme al màxim el deure legal que s'extrau de l'article 20.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

De conformitat amb el que preveu l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li agraïm que ens envie, en el termini d'un mes, el preceptiu informe en què ens manifeste l'acceptació de la recomanació que es fa o, si s'escau, les raons que estime per a no acceptar-la.

Agraïm per endavant l'enviament de l'informe.

Atentament,."

El secretari general de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació, en escrit dirigit a esta Institució, va acceptar la recomanació feta.

- Creació del Consell de Policia Local

L'autor de la queixa núm. 200829, secretari de la Secció Sindical del Sindicat Professional de Polícies Locals, exposava que havia presentat, davant l'Ajuntament d'Altea, un escrit sol·licitant la creació en eixe municipi del Consell de Policia en els termes establits en el Decret del Consell 25/1989, de 10 de març, que regula l'organització i el funcionament dels consells de Policia Local de la Comunitat Valenciana.

Davant la falta de resposta de l'escrit referenciat, amb data 29 de febrer de 2000, el promotor de la queixa va presentar un segon escrit recordant l'anterior, esta vegada acompanyat d'un informe emés el 15 de desembre de 1999 pel director de l'Institut Valencià de Seguretat Pública. En l'esmentat informe es recordava la plena vigència i l'obligatorietat en tots els punts de la Norma Marc que establia el Decret del Consell 25/1998, fent honor als principis de seguretat jurídica i legalitat, consagrats en l'article 9 de la Constitució espanyola.

Del que hem exposat semblava desprendre's que l'Ajuntament de Altea no estava complint amb l'obligació de donar resposta mitjançant resolució expressa a les sol·licituds que presenten els interessats. En este sentit, la queixa va ser admesa a tràmit, i vam sol·licitar informe de l'Ajuntament d'Altea.

Anteriorment a l'arribada del referit informe, el promotor de la queixa va presentar escrit comunicant-nos la creació del Consell de Policia Local que va ser aprovada pel Ple ordinari de l'Ajuntament d'Altea el 29 de desembre de 2000.

De l'anterior escrit de l'interessat i de l'informe rebut de l'Ajuntament d'Altea s'apreciava que s'havia solucionat el problema denunciat. Per això, vam tancar l'expedient.

5.2. Queixes en tràmit

- Presumpte incompliment per part d'un comité d'empreses

L'autor de la queixa núm. 200835 exposava que havia presentat, l'octubre de 1999, un escrit de denúncia davant la Direcció Territorial de la Conselleria d'Ocupació a València per presumpte incompliment del Reglament de Funcionament de Telefònica SA, per part del Comité d'Empreses de la ciutat de València.

Segons indicava l'interessat, al mes de desembre de 1999 va rebre contestació a l'esmentat escrit per part de la Direcció Territorial. Esta resposta va ser considerada per l'interessat com a parcial, per la qual cosa al gener de 2000 va tornar a dirigir-se als esmentats serveis territorials.

En no rebre resposta, va presentar un escrit de queixa davant esta Sindicatura.

La queixa va ser admesa a tràmit pel que fa al silenci administratiu. En el moment d'elaborar esta memòria, es trobava en tramitació l'expedient exposat.

5.3. Queixes no admeses en matèria de drets sindicals

En la queixa núm. 200741 la Federació de Serveis Públics de UGT-FSP va presentar un escrit en què denunciava que, en una convocatòria de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques d'unes Jornades de Reflexió sobre la Reforma de la Funció Pública Valenciana s'invitaren persones i associacions que no tenien la condició de representants sindicals dels treballadors públics.

Quant a això anterior, esta Institució va comunicar als promotors de la queixa la impossibilitat d'intervindre en el sentit que ens sol·licitava, ja que no deduïem, dels fets que relatava i de la documentació que acompanyava, una actuació pública irregular o lesiva per als seus drets.

Els autors de la queixa núm. 200794, els quals manifestaven que actuaven en representació dels opositors interessats en la borsa de treball de la Universitat de València-Estudi General, denunciaven l'existència de negociacions sindicals que podrien resultar lesives i contràries als principis constitucionals d'accés a l'ocupació pública d'acabar d'una determinada forma .

Esta Institució, en escrit dirigit a les promotores de la queixa, els va comunicar la impossibilitat d'intervindre en la qüestió plantejada, en considerar que la Llei de Funció Pública, en l'article 57, reconeix al personal funcionari el dret a la negociació col·lectiva, un dret que ha d'exercir-se a través d'organitzacions sindicals i dels òrgans representatius legalment establits. Entre les qüestions que poden ser objecte de negociació es troben els sistemes d'accés a l'ocupació pública. D'esta forma, ens era impossible intervindre, atés que no hi havia hagut una actuació pública lesiva i devem el major respecte a l'exercici pels funcionaris del seu dret a la llibertat sindical.

6. ALTRES DRETS DELS TREBALLADORS PÚBLICS

- Canvis de lloc de treball per causes de malaltia en aplicació de l'article 19 del II Conveni Col·lectiu del Personal Laboral al Servei de l'Administració Autonòmica

Les promotores de les queixes núm. 991488, 200137 i 200696, auxiliars de clínica de la residència de tercera edat de Carlet, exposaven en les seues queixes que havien sol·licitat a la Direcció General de la Funció Pública de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, el canvi de lloc de treball per causes de malaltia, un dret reconegut en l'article 19 de la resolució de 12 de març de 1997, que ordena el registre i la publicació del II Conveni Col·lectiu del personal laboral al Servei de l'Administració Autonòmica.

A pesar d'haver seguit tots els tràmits assenyalats en el conveni col·lectiu referenciat i les seues normes interpretatives, les seues sol·licituds no van ser resoltes i els havien oferit llocs de categoria inferior.

Considerant que les queixes reunien els requisits formals establits en la Llei reguladora d'esta Institució, van ser admeses a tràmit.

En l'informe remés per la Direcció General de la Funció Pública se suggeria als interessats la possibilitat de participar en els concursos de trasllats convocats el gener de 2000 per al proveïment de llocs de treball de naturalesa laboral.

Les queixes, a pesar del seu idèntic contingut, van tindre solucions diferents.

Així, la promotora de la queixa 991488 ens va comunicar que havia iniciat un procediment judicial pel mateix motiu, per la qual cosa, d'acord amb el que preveu l'article 17.2 de la llei del Síndic de Greuges, vam haver de suspendre les nostres actuacions.

Quant a la queixa núm. 200137, la interessada, seguint les indicacions que en el seu informe li feia la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, va participar en el concurs de trasllats i va obtindre plaça en l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries en la localitat de Montcada.

Per últim, la promotora de la queixa núm. 200696 ens va informar que havia acceptat un canvi de lloc de treball en comissió de serveis en l'Institut Valencià d'Investigacions Agràries, i va sol·licitar a esta Institució la cancel·lació de les investigacions iniciades.

- Concursos de trasllats

El promotor de la queixa núm. 201072, funcionari de carrera amb la categoria d'agent forestal al servei de la Conselleria de Medi Ambient, denunciava la difícil situació familiar que li estava ocasionant el fet que l'administració autonòmica no convocara concursos de trasllats per a la seua categoria.

Li vam comunicar que, per poder estudiar l'assumpte plantejat, ens havia d'indicar si s'havia dirigit prèviament a la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques denunciant els fets.

El promotor de la queixa ens va comunicar que, després del nostre escrit, s'havia dirigit davant l'administració pública referenciada. En este sentit, vam decidir tancar la queixa en considerar que, fins que l'administració pública no haguera resolt de manera expressa la qüestió plantejada o es produïsquen retards injustificats a resoldre, o qualsevol altre tipus d'actuació per part de la Conselleria de Justícia i Administracions Públiques, no podíem intervindre.

- Promoció interna dels funcionaris de carrera

L'autor de la queixa núm. 991249 exposava que prestava serveis en l'Administració Pública des de 1980 en règim de contractat laboral indefinit en el grup E.

Amb posterioritat, per sentència núm. 440 de 12 de juny de 1992 del Jutjat Social núm. 6 d'Alacant (procediment 1619/1991) es va reconèixer a l'interessat "el dret a ostentar la categoria d'auxiliar administratiu, inclosa en el grup D, amb tots els drets inherents a la mateixa, inclosos els econòmics, condemnant la Conselleria de Treball i Assumptes Socials a estar i passar per esta declaració". Esta decisió va ser confirmada per sentència núm. 2415 de la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, de 13 de novembre de 1992.

Per resolució del director general de Funció Pública, de 12 de gener de 1993, es va procedir, per part d'esta Conselleria, a l'execució de la precitada sentència judicial amb efectivitat 12 de juny de 1992, si bé fent-la operativa, únicament, per a les retribucions corresponents al lloc de treball núm. 47, D-10-A, (mantenint el Sr. M. en el mateix règim jurídic).

Amb posterioritat, i en la seua condició de contractat laboral indefinit, va participar en els cursos d'adaptació del règim jurídic del personal laboral fix de la Generalitat Valenciana a la naturalesa dels llocs que ocupaven, convocats per

Ordre de 18 de desembre de 1996 de la Conselleria de Presidència (DOGV núm. 2896, de 24 de desembre).

Una vegada superades les proves va comprovar que, en la resolució de 16 d'agost de 1999 del conseller de Justícia i Administracions Públiques, per la qual es va nomenar funcionari de carrera el personal que havia superat els cursos, no apareixia nomenat com a funcionari de carrera del grup D, sinó del E.

Considerant que la queixa reunia els requisits establits en els article 12 i 17 de la Llei reguladora d'esta Institució, la mateixa va ser admesa a tràmit el 12 de novembre de 1999, i se'n va donar trasllat a l'administració referenciada a l'efecte de contrastar les seues al·legacions.

El 31 de gener de 2000 va tindre entrada en esta Institució l'informe sol·licitat, del qual se li va donar l'oportú trasllat a l'interessat. En el mateix s'indicava que figurava inscrit en el Registre de Personal de la Direcció General de la Funció Pública en el grup E de titulació, nivell 12 i específic E0004".

Amb la finalitat de completar les dades i aprofundir encara més en l'estudi de la queixa, el 3 de març de 2000 vam sol·licitar de la Direcció General de la Funció Pública, informació relativa a les particulars circumstàncies que es donen en este cas i que van permetre a l'interessat participar en els cursos d'adaptació per al personal laboral fix que ocupa llocs del grup D i, després de la seua superació, ser nomenat funcionari del grup E.

En este sentit, la Conselleria va emetre l'informe, que va tindre entrada en esta Institució el 4 d'abril de 2000. Del mateix es deduïx que la participació en els cursos d'adaptació no comporta un canvi de grup de titulació, sinó un canvi de règim jurídic dels participants que els superen.

Esta Institució entén que no cap, en l'execució de sentències, interpretacions artificioses que vulneren el dret del ciutadà i que constituïsquen un incompliment clar d'una resolució judicial ferma.

Este tipus d'interpretacions es vénen fent des del moment en què es va haver d'executar la sentència i ha conduït a la insòlita situació en la qual un empleat públic del grup D, el règim jurídic del qual era laboral, siga admés en un curs de funcionarització en el qual, una vegada superat, canvia, no solament de règim jurídic (de laboral a funcionari) sinó també de grup de titulació (grup E). Esta última conseqüència, el canvi de grup de titulació, és el que comporta un empitjorament de la seua situació i una reculada de la mateixa al moment anterior de l'execució de la sentència.

Per tot el que antecedit i de conformitat amb l'article 29 de la Llei de la Generalitat Valenciana 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució es va recomanar a eixa Conselleria que remoga tots els obstacles i facilite la immediata execució en tots els termes de la resolució judicial citada, i que reconega a l'interessat tots els drets inherents al grup D.

La Conselleria d'Educació ens va informar que hi havia un procediment judicial pendent sobre este assumpte, per la qual cosa vam procedir a la suspensió de la queixa.

La queixa núm. 200062, presentada pel responsable del Departament de Funció Pública del Sector d'Administració Autònoma FSP-UGT-PV, denunciava l'injustificat retard que experimentaven les convocatòries de processos selectius de promoció interna anunciades en l'article 3.2 del Decret del Consell 195/1999, de 19 d'octubre, pel qual s'aprova l'oferta d'ocupació pública de 1999 de la Generalitat Valenciana.

L'interessat considerava que la inactivitat de la Direcció General de la Funció Pública vulnerava el dret dels funcionaris de carrera a la promoció interna.

Una vegada que la queixa va ser admesa a tràmit, vam sol·licitar informe de la Direcció General referenciada.

La Direcció General ens va comunicar que la qüestió plantejada estava en procés negociador amb totes les organitzacions sindicals, inclosa la que representava l'interessat, i que preveien publicar en breu les convocatòries de promoció interna.

En conseqüència, del contingut del mateix no deduïem l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els drets constitucionals del promotor de la queixa o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució, per la qual cosa vam procedir a tancar les nostres investigacions.

- Jornada de treball, vacances, permisos i llicències dels treballadors públics

La queixa núm. 200372 tenia el seu origen en una altra tramitada el 1998 (la queixa núm. 980373); la seua promotora, representant de la Federació d'Ensenyament de CCOO, denunciava la discriminació que experimentava el personal dels centres d'ensenyament infantil públics, en la província d'Alacant, atés que la seua jornada laboral en els mesos de juny i setembre era superior a la dels treballadors públics en les províncies de Castelló i València. Per esta Direcció se'ns va comunicar el 20 de novembre de 1998, el següent:

" ... li comunique que, evidentment la jornada laboral s'està complint de manera distinta en cadascuna de les tres províncies, quan l'esmentada jornada ha de regir-se exclusivament pel que estableix la Generalitat Valenciana, acord sobre conveni col·lectiu (DOGV, 12.6.95) i Decret d'horaris (DOGV, 27.6.89). En conseqüència, s'elaborarà una normativa que unificarà criteris i es comunicarà a les adreces territorials de Cultura i Educació d'Alacant, València i Castelló per al seu compliment".

Tot i l'anterior compromís, la promotora de la queixa s'ha dirigit de nou a esta Institució i ens ha informat que, en estes dates, no s'ha rebut, encara, cap informació sobre la unificació de criteris anunciada, i tem que, de nou i sense

conèixer raó objectiva que justifique el diferent tracte, es veuran obligats este any a desenvolupar una jornada més llarga que la resta dels treballadors valencians.

En l'informe, la Direcció General de Centres Docents ens va comunicar:

" 1. La normativa per al personal dels centres d'ensenyament infantil públics (atenció a la infància fins els 3 o 4 anys) amb relació a l'horari de treball, és el que figura en l'acord sobre el Conveni Col·lectiu (DOGV, 12.6.95) i Decret d'horaris (DOGV, 27, 6, 89) d'aplicació segons la situació laboral de les persones que treballen en estos centres.

2. En les instruccions d'1 de juny de 1993 i 12 de setembre de 1996, es distingix entre calendari docent i calendari laboral.

3. En data 20 de novembre de 1998, el director general d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, en escrit remès a esta Sindicatura N.R. 983549, va exposar que s'elaboraria una nova normativa que unificaria els criteris d'organització i funcionament d'estos centres.

Actualment diferents comissions iniciaran l'estudi d'un document sobre l'organització i el funcionament d'estos centres, perquè posteriorment siga sotmés a estudi per part de tots els agents socials implicats en el sector. La falta de referents a tot Europa de models educatius que consideren la infància des del seu naixement, convertix este tema en una tasca àrdua i lenta en la seua elaboració. Vam partir del fet que, en els models europeus, els centres equivalents al primer cicle de l'educació infantil depenen dels Ministeris de Benestar Social i a Espanya la LOGSE integra l'educació de la infància fins als 6 anys en Educació.

La novetat temàtica i les dificultats que comporta, ens obliga que, provisionalment, les Direccions Territorials d'Educació recorden al personal adscrit a estos centres el compliment del calendari laboral, a este efecte i amb data 7 de setembre es remet ofici a les tres Direccions."

A la vista de l'informe i a petició del promotor de la queixa, vam procedir al tancament de l'expedient en considerar que la Direcció General de Centres Docents havia procedit a la solució del problema plantejat.

Un funcionari TMEN adscrit a la Residència Comarcal l'Alacantí, depenent de la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social a Alacant, en la queixa núm. 200918 exposava que li havia estat notificada la no-autorització de la seua sol·licitud de benefici de vacances durant el mes de juliol, i al·legava "necessitats de servei segons informe de la Direcció Territorial de la Conselleria de Benestar Social a Alacant".

Segons el promotor de la queixa, la no-autorització del període de vacances sol·licitat, al·legant necessitats de servei, no estava justificada.

Com que l'actuació referenciada podria no ser prou respectuosa amb el dret del promotor de la queixa a la lliure elecció de torn de vacances, que s'extrau de l'article 40.2 del nostre Text Constitucional, i la resta de normes que el

despleguen, que reconeix el dret al benefici de vacances periòdiques retribuïdes, vam admetre a tràmit la queixa.

Després de l'admissió a tràmit, vam sol·licitar informe de la Direcció Territorial d'Alacant de la Conselleria de Benestar Social, a fi de contrastar les al·legacions del promotor de la queixa.

Una vegada rebut el citat informe vam donar trasllat a l'interessat a l'efecte de fer al·legacions.

Rebudes les al·legacions de l'interessat, esta Sindicatura es troba en fase d'estudi de l'informe i de les al·legacions efectuades al mateix.

En la queixa núm. 200974, el representant del Sindicat de Metges d'Assistència Pública (SIMAP) exposava que, d'acord amb l'Ordre de 31 de juliol de 1992 i la Instrucció de 29 de desembre de 1998, les dones de la Conselleria de Sanitat, la dona embarassada o en període de lactància natural podrà sol·licitar l'exempció de participació en torns d'atenció continuada. La concessió d'esta exempció està subjecta a la resolució del director o gerent, previ informe mèdic i atenent a les necessitats de servei.

D'altra banda, la Instrucció de 9 de maig de 1994 de la Conselleria de Sanitat estableix que el personal estatutari percebrà, en concepte de millora del subsidi per incapacitat transitòria, un complement de fins al 100% de totes les retribucions del treballador del "mes anterior a la baixa".

Segons el promotor de la queixa, els dos punts no estan sent complits en el cas de la dona metgessa embarassada; així, en el cas de exempció, considera que esta hauria de ser concedida de manera automàtica, mentre que, amb relació a la retribució econòmica, el terme "mes anterior a la baixa" hauria d'incloure el complement d'atenció continuada de l'esmentat mes.

En estos termes, el 18 de juliol de 2000 va presentar escrit dirigit a l'Honorable Sr. Conseller de Sanitat, sense que s'haja rebut resposta en el moment de presentar la queixa.

Vam admetre a tràmit la queixa, i vam demanar informe de la Direcció General de Recursos Humans i Econòmics de la Conselleria de Sanitat, a fi de contrastar les al·legacions del promotor de la queixa.

Una vegada rebut el citat informe, vam donar trasllat a l'interessat a l'efecte de fer al·legacions.

Rebudes les al·legacions de l'interessat, esta Sindicatura es troba en fase d'estudi de l'informe i de les al·legacions fetes a este.

En la queixa núm. 201008, la seua promotora, mestra del col·legi públic de la localitat de Torrent (València), exposava que és mare de dos fills, els dos nascuts el dia 15 de març de 2000.

Al mes de setembre de 2000, va sol·licitar, primer a la Direcció del Centre on du a terme la seua activitat i després a la Direcció Territorial de la Conselleria d'Educació a València, permís per lactància, i li va ser denegat en els termes requerits per la promotora de la queixa.

En tractar-se d'un part múltiple, la promotora de la queixa va entendre que la reducció de jornada havia de ser de dos hores per jornada laboral. La discrepància radica que esta administració educativa considera que solament li correspon una hora per jornada laboral.

Vam admetre a tràmit la queixa, i vam sol·licitar informe de la Direcció General de Personal de la Conselleria d'Educació i Cultura, a fi de contrastar les al·legacions del promotor de la queixa.

Una vegada rebut el citat informe vam donar trasllat a l'interessat a l'efecte de fer al·legacions.

Rebudes les al·legacions de l'interessat, esta Sindicatura es troba en fase d'estudi de l'informe i de les al·legacions efectuades al mateix.

- Problemes dels treballadors públics relatius a expedients disciplinaris

En la queixa núm. 200694, un funcionari docent al servei de la Universitat d'Alacant exposava que havia tingut coneixement de l'existència d'una carta datada el 5 de febrer de 2000, dirigida al vicerector d'Ordenació Acadèmica i firmada per una sèrie de docents. En la citada carta es feien una sèrie d'acusacions contra la seua persona.

El contingut de la carta havia estat inclòs en l'expedient que la Universitat d'Alacant havia aportat al Jutjat Contenciós Administratiu núm. 3 d'Alacant, a causa del recurs contenciós administratiu que es va acordar interposar en el Departament de Biotecnologia, el 24 de febrer de 2000, contra la resolució rectoral que va determinar que els membres de les Àrees de Fisiologia, Genètica i Microbiologia foren incorporats a altres departaments.

A pesar de la gravetat de les acusacions abocades en la citada carta, l'administració universitària no li va notificar l'existència de la mateixa i, en conseqüència, no li va donar audiència per a defensar-se de les acusacions.

Davant estos fets va sol·licitar, el 18 de maig de 2000, en escrit dirigit a l'Excm. i Mgfc. Rector, aclariments sobre esta qüestió, sense que fins al moment de presentar la queixa haguera rebut contestació.

En considerar que la queixa reunia els requisits establits en els articles 12 i 17 de la Llei reguladora d'esta Institució, la mateixa va ser admesa a tràmit, i esta Institució, a fi de contrastar les seues al·legacions, va sol·licitar de la Universitat d'Alacant informe sobre la realitat de la queixa i altres circumstàncies concurrents en el present cas.

El dia 10 d'octubre de 2000 la Universitat d'Alacant ens va remetre informe en el qual adjuntava la contestació que es donava al seu escrit de 18 de maig, i vam donar l'oportú trasllat del mateix a l'interessat, a l'efecte que, si ho considerava oportú, fera al·legacions.

El dia 25 d'octubre de 2000 va tindre entrada l'escrit d'al·legacions del promotor de la queixa. En el mateix, ens sol·licitava que instàrem el rector que iniciara expedient disciplinari amb la finalitat de depurar responsabilitats.

En este punt, convé fer algunes reflexions. L'article 27.10 de la Constitució Espanyola, dins el dret fonamental a l'educació, reconeix l'autonomia universitària. Amb posterioritat, i com a desplegament de l'esmentat precepte constitucional, es va aprovar la Llei Orgànica 11/1983, de 25 d'agost, de reforma universitària (BOE núm. 129, d'1 de setembre de 1983), que en el seu article 44.2 estableix que "quant als funcionaris docents que presten els seus serveis en la Universitat, correspon al rector de la mateixa adoptar les decisions relatives a les situacions administratives i règim disciplinari a excepció de la separació de servei que serà acordada per l'òrgan competent segons la legislació de funcionaris a proposta del Consell d'Universitats".

Així, el Decret del Consell 107/1985, de 22 de juliol, pel qual s'aprova l'Estatut de la Universitat d'Alacant, en els articles 181 i següents, es referixen al règim disciplinari dels membres de la comunitat universitària en la qual el promotor presta serveis.

L'Estatut de la Universitat d'Alacant remet a un Reglament de Règim Disciplinari que serà elaborat i aprovat pel claustre General Universitari. En este sentit, i a fi de facilitar-li major informació en este assumpte, esta Institució va dirigir, el 21 de novembre de 2000, un escrit sol·licitant una còpia del mateix a la Presidència de la Comissió de Disciplina de la Universitat d'Alacant.

El 5 de desembre ens va ser enviada còpia del Reglament de Composició i Funcionament de la Comissió de Disciplina de la Universitat d'Alacant, aprovat per la Junta de Govern el 3 de desembre de 1993.

A la vista de la normativa citada en els paràgrafs anteriors i del Reial Decret 33/1986, de 10 de gener, que aprova el Reglament Disciplinari dels Funcionaris Públics i, sobretot, per respecte al principi d'autonomia universitària, entenem que esta Institució, no ha de ser qui inste l'inici del procediment disciplinari davant els òrgans universitaris competents.

En la queixa núm. 201240, un agent del Cos de Policia Local de l'Ajuntament de Benijófar i delegat de la secció sindical del sindicat professional de Polícies Locals de la Comunitat Valenciana, exposava que, al mes de novembre va sol·licitar, mitjançant escrit dirigit a esta corporació local (registre d'entrada 1958/2000), còpia dels expedients disciplinaris per faltes lleus, números un i dos, oberts contra ell.

En el moment de presentar la queixa no havia rebut contestació.

Admesa a tràmit la queixa i una vegada rebut l'informe de l'Ajuntament de Benijófar, vam decidir tancar l'expedient ja que del contingut del mateix s'apreciava que la corporació local havia procedit a solucionar el problema denunciat, això és, remetre còpia dels expedients disciplinaris sol·licitats.

D'altra banda, continuava tramitant-se, en el moment d'elaborar-se la memòria, la queixa núm. 201037, presentada per un funcionari de carrera de l'Ajuntament d'Alcoi i delegat de la Secció Sindical del Sindicat Professional de la Policia Local de la Comunitat Valenciana.

En la seua queixa relatava que el 27 d'agost de 1999, per Decret de l'Alcaldia, es va procedir a la incoació d'expedient disciplinari contra ell.

Que després de diversos actes de tràmit, el passat 14 de juny de 2000 es va dictar resolució de l'instructor de l'expedient disciplinari pel qual donava vista del mateix a l'interessat, i en la mateixa s'inclouïa la proposta de resolució. En este sentit, el promotor de la queixa va presentar escrit de al·legacions el 30 de juny de 2000. En el moment de presentar la queixa no s'havia procedit a dictar la resolució que posara fi al citat expedient.

Vam admetre a tràmit la queixa, i vam sol·licitar informe de l'Ajuntament d'Alcoi, a fi de contrastar les al·legacions del promotor de la queixa.

Una vegada rebut el citat informe, en vam donar trasllat a l'interessat a l'efecte de fer al·legacions.

Rebudes les al·legacions de l'interessat, esta Sindicatura es troba en fase d'estudi de l'informe i de les al·legacions efectuades al mateix.

- Dret a la llibertat d'expressió dels treballadors públics

Les queixes núm. 200475 i 201122 afectaven l'àmbit de l'exercici a la llibertat de expressió proclamat en el nostre Text Constitucional.

De la queixa núm. 200475, relativa a una probable vulneració del dret a la llibertat de expressió per una ordre interior del cap de la Policia Local de l'Ajuntament de Quart de Poblet, no ens va ser possible deduir l'existència d'una lesió dels drets constitucionals, o que estos es posaren en perill. Sembla que l'establiment de l'obligació de relacionar-se públicament usant el tractament "de vosté per vosté" s'ha pres amb la finalitat d'enfortir els principis de jerarquia i subordinació, una finalitat i uns mitjans que no vam considerar que lesionaren els drets constitucionals.

Quant a la queixa núm. 201122, un representant del STA de l'Ajuntament d'Alacant mostrava la seua disconformitat amb el contingut de l'article d'opinió que va aparéixer en el *Diari de València* del passat 27 d'octubre de 2000, firmat pel un particular.

Vam informar a l'interessat que el Síndic de Greuges té solament competències per a supervisar les actuacions de les distintes administracions públiques, i que no pot entrar en assumptes en els quals aquelles no hagen intervingut ni tinga responsabilitats.

Sense entrar a valorar el contingut del citat article d'opinió, entenem que les opinions del particular formen part del dret a la llibertat de expressió que proclama l'article 20 del nostre text constitucional. Per la qual cosa les possibles lesions que puga haver produït l'exercici del citat dret fonamental en el col·lectiu dels treballadors públics han de ser resoltes per la via judicial.

6.1. Queixes no admeses en esta materia

En la queixa núm. 200045, els seus promotors, habilitats-secretaris dels serveis psicopedagògics de la Província d'Alacant amb funcions docents en els equips d'Orientació Psicopedagògica i Professional, denunciaven la discriminació que experimenten els secretaris-habilitats dels SPE amb relació als secretaris de centres d'ensenyament. Ens vam dirigir als interessats per a informar-los de la nostra impossibilitat d'intervindre en el sentit que ens sol·licitaven, ja que no deduïm dels fets que relataven i de la documentació que acompanyaren l'existència d'una actuació pública irregular o lesiva per als seus drets.

Segons vam poder comprovar, la funció d'habilitat-secretari dels SPE es troba regulada en normes de caràcter general, que no semblen contindre un tracte diferent i injustificat entre ciutadans que es troben en la mateixa situació.

Respecte a l'equiparació que pretenen amb la situació dels professors secretaris de centres d'ensenyament, considerem que tenen el contingut material suficient per a fonamentar les peticions, però no podem considerar que l'administració, en no acceptar-les, vulnere drets constitucionals. I correspon la regulació material de les funcions, retribucions i condicions de treball dels habilitats-secretaris a l'administració, i esta Institució no podia intervindre, llevat de si cal per a la tutela dels drets superiors dels ciutadans.

Quant a la queixa núm. 200053, presentada per un representant de FETE-UGT-PV de l'ensenyament, relativa a la no-execució per la Generalitat Valenciana de la sentència dictada pel Tribunal Suprem el 16 de març 1999, sobre aplicació i compliment del Conveni Col·lectiu per al personal laboral al servei de la Generalitat Valenciana, ens vam posar en contacte amb l'interessat per a informar-lo de la nostra impossibilitat d'intervindre sobre això, en no donar-se les condicions legals que ho permeten.

Vam examinar amb tot detall i interès l'assumpte que va tindre l'amabilitat de confiar-nos el promotor, i després d'això lamentàvem no poder admetre'l a tràmit en resultar de la documentació que acompanyava la seua queixa, que per l'interessat s'havia instat del Tribunal Superior de Justícia l'execució de l'esmentada sentència.

El respecte al principi d'independència judicial, proclamat en l'article 117 de la Constitució, és la raó que la nostra Llei reguladora, de 26 de desembre de 1988, en el seu article 17.2 impedisca al Síndic de Greuges entrar en l'examen individual de les queixes sobre les quals estiga pendent resolució judicial i l'obliga a suspendre les seues actuacions quan s'interpose recurs o demanda davant els tribunals de justícia.

El promotor de la queixa núm. 201022, personal sanitari no facultatiu al servei de les institucions sanitàries valencianes, denunciava que la Conselleria de Sanitat no li computava a l'efecte d'antiguitat els serveis en el Patronat de la Diputació Provincial de València.

La queixa no va ser admesa a tràmit ja que de la mateixa no es despenia que l'interessat haguera iniciat davant la Conselleria de Sanitat (administració en la qual prestava serveis en el moment de presentar la queixa) les actuacions pertinents per al reconeixement dels drets que, si escau, pogueren correspondre-li.

En la queixa núm. 201149 el seu promotor, personal sanitari facultatiu al servei en un hospital de la ciutat de València, denunciava l'actuació dels serveis d'inspecció de la Conselleria de Sanitat i de la Direcció de l'Hospital on presta serveis, amb relació a l'activitat professional del promotor de la queixa.

En el mateix escrit de queixa ens indicava que esta qüestió estava pendent de resolució judicial, per la qual cosa la queixa no va ser admesa a tràmit.

VII. SERVEIS I RÈGIM JURÍDIC DE LES ENTITATS LOCALS

Introducció

Les matèries compreses en este epígraf —que agrupen un total de 111 queixes— continuen centrant la preocupació i inquietud dels ciutadans, els quals cada vegada són més conscients del seu dret a sol·licitar i obtindre una correcta i eficaç prestació dels serveis públics municipals, a saber: proveïment domiciliari d'aigua potable —43 noves queixes s'han presentat durant este any—, obres públiques i vies urbanes — 9 —, recollida de residus sòlids urbans —6—, neteja pública —1—, sanitat local —2— i mercats —2.

La pertinaç sequera que afecta determinades zones —no solament turístiques— de la nostra Comunitat, constituïx el principal obstacle que han de superar les autoritats per a garantir el subministrament d'aigua potable de qualitat a la població, el consum de la qual continua augmentant en progressió geomètrica.

En este sentit, els esforços d'esta Institució han tractat d'assegurar no solament l'accés efectiu de tots els ciutadans a tan preuat recurs natural, i han resolt, especialment, les controvèrsies —entre estes els cobraments irregulars— que se solen plantejar quan el servei —tot i ser una competència pública irrenunciable per part de l'ajuntament— és gestionat indirectament a través d'un concessionari, sinó que, a més, s'han centrat a supervisar l'execució per part de les administracions públiques d'una política preventiva basada en l'estalvi, la depuració i la reutilització de l'aigua.

De la mateixa manera que ocorre amb l'augment del consum d'aigua, la generació de residus sòlids urbans també continua incrementant-se, de manera que els poders públics han de fer front al difícil repte d'implantar una progressiva recollida selectiva que en facilite el posterior tractament i reciclatge, d'acord amb les directrius emanades de la Unió Europea.

En este aspecte, els ciutadans articulen les seues queixes, principalment, i d'una banda, al voltant de les molèsties i incomoditats que suscita la ubicació concentrada i la falta de neteja dels contenidors situats en les vies públiques, i d'una altra banda, amb relació a la deficient o inexistent recollida dels residus en determinades zones del terme municipal.

Així mateix, també s'ha detectat un increment de les denúncies de veïns amb relació a l'existència d'importants serveis urbanístics com ara el clavegueram, la pavimentació de carrers i posar vorades a les voreres, i l'enllumenat públic, acord amb la cada vegada major conscienciació social que l'habilitació del crèdit pressupostari per a fer front al cost derivat de la conservació i el manteniment d'estos servies no és una condició per a l'existència del dret als mateixos, sinó que, ans al contrari, el reconeixement legal d'este dret dels veïns als serveis bàsics municipals té com a conseqüència l'obligació de la corporació local d'habilitar els crèdits corresponents per a sufragar-los.

D'altra banda, i ja en matèria de béns municipals –demanials i patrimonials-, els ciutadans s'han mostrat menys permissius amb les decisions o les omissions municipals quant al benefici i la utilització dels seus béns i, en conseqüència, han desplegat un major exercici del dret —8 expedients de queixa durant esta anualitat— que l'ordenament els reconeix per a requerir a les entitats locals l'activació de les accions necessàries en defensa dels seus béns i drets quan estes permeten determinades activitats dels particulars que impliquen una ocupació o usurpació il·legal dels mateixos, comminant els membres de la corporació perquè investiguen, delimiten o recuperen la possessió dels mateixos.

Igualment, hem pogut constatar la tendència alcista del nombre de reclamacions de responsabilitat patrimonial que presenten els ciutadans —10 queixes del 2000— que han experimentat danys en la seua persona o en els béns, davant l'administració pública corresponent, a fi d'obtindre la pertinent indemnització dels mateixos, sobre la base d'una actuació o omissió d'aquella causant dels perjudicis. Per últim, en matèria d'ordenació i control del trànsit urbà s'han presentat 13 queixes; festes i platges, 3; utilització i explotació de béns municipals, 3; investigació, delimitació i recuperació del domini públic, 5; contractació local, 4; associacions de veïns, 5 i, finalment, altres matèries residuals (utilització de piscines, queixes formulades per autoritats locals i per silenci administratiu davant l'exercici del dret de petició) 5.

1. SERVEIS

1.1. Subministrament d'aigua potable

- Deficient prestació del servei

Una associació de veïns de Lliria (València) exposava, en la queixa núm. 200377, la situació en què es trobaven diverses urbanitzacions del terme municipal, que rebien, per al consum domèstic, únicament aigua no potable d'un pou de propietat particular i, així mateix, denunciava que el preu que se'ls exigia per eixe deficient subministrament no havia estat aprovat oficialment i no responia a la qualitat del mateix.

Assenyalava la queixa, i com a acreditació d'això adjuntava un informe de la Conselleria de Medi Ambient, que l'aigua que se'ls subministrava no reunia les condicions de potabilitat exigides.

Vam admetre la queixa i vam sol·licitar informació a la Conselleria de Medi Ambient i a l'Ajuntament, per a conèixer les actuacions que seguien, una vegada denunciat i comprovat el subministrament irregular i, amb això, l'incompliment de l'obligació municipal de garantir-lo. A l'hora de tancar este informe, estem estudiant la possibilitat de dictar una resolució en què es recomane la realització d'accions públiques a este respecte.

En la queixa núm. 200427, a la qual es van acumular trenta-quatre expedients de queixa, promoguts per veïns de la urbanització Río Park a Mutxamel (Alacant), es denunciava una situació ja coneguda anteriorment pel Síndic de Greuges i sobre la qual estem intervenint: el subministrament a poblacions d'aigua que no reunit totes les condicions de potabilitat, a pesar de ser qualificada com "apta per a usos domèstics". Estes concretes queixes no van donar lloc a cap investigació particular, ja que fins a este moment els interessats no han presentat els documents que s'anunciaven en el seu escrit referents a les sol·licituds formulades a òrgans de l'Administració i les respostes rebudes, els quals són necessaris i indispensables per a iniciar les nostres actuacions, a l'empara del que preveu la Llei 11/1988, reguladora de la nostra Institució.

- Irregularitats en el cobrament

Les queixes núm. 200049 i 200050 que denunciaven una lectura inexacta dels comptadors d'aigua i les corresponents i defectuoses liquidacions del seu preu, no van poder ser admeses a tràmit, en no identificar-se suficientment els seus promotors, tot i que els vam requerir la reparació d'eixe radical defecte.

Els promotors de la queixa registrada amb el núm. 200560 plantejaven un problema que ja va ser resolt l'any 1997 (queixa 970304, pàgina 466 de l'informe 97'). En esta queixa vam investigar la situació que experimentaven els veïns de la

carretera de Segart, a Albalat dels Tarongers (València), que no tenien garantit un subministrament regular d'aigua potable. Després de la nostra intervenció, l'Ajuntament va acceptar el recordatori de deures legals i la recomanació que li vam dirigir, i va dur a terme actuacions per a subministrar regularment l'aigua potable als veïns. Ara, la queixa es referia a la negativa dels veïns a pagar els subministraments rebuts els anys 1996 i 1997, abans d'adequar-se les instal·lacions, ja que l'aigua que van consumir no tenia la consideració de potable.

Una vegada estudiada detingudament la queixa, vam haver d'explicar als interessats la nostra impossibilitat d'intervindre quant a això, atés que l'abonament del preu de l'aigua apareixia com una conseqüència ineludible del seu consum.

Tampoc vam poder admetre a tràmit la queixa núm. 200876. El promotor denunciava que la societat Aguas de Valencia, SA, concessionària del servei en eixa ciutat, no havia donat resposta a les seues denúncies sobre irregularitats en el servei, com ara la falta de remissió de factures al domicili de l'usuari, la no-lectura mensual dels comptadors i el gir dels tributs calculats sobre el consum, no exactament sobre el mateix, sinó sobre la seua estimació.

De la documentació que ens van enviar juntament amb a la queixa, resultava que la companyia sí que havia donat resposta a les denúncies i que les raons de l'empresa no resultaven contràries a la regularitat del servei i els drets de l'usuari. Així, vam comprovar que la factura era suplerta en els casos de domiciliació bancària del rebut, per l'extracte detallat dels consums i la seua liquidació enviat pel banc; l'existència d'una previsió en l'ordenament regulador del servei que els comptadors havien de llegir-se quadrimestralment, i així mateix regularitzaven les estimacions de consum cobrades en les factures bimensuals.

La queixa núm. 200134, formulada per un veí d'Elx, el març del 2000, ens exposava que, en haver optat per l'adquisició d'un habitatge en fase de projecte, una vegada construït, no el va comprar, i a pesar d'això l'Ajuntament d'Elx, per via executiva a través de SUMA, òrgan autònom de gestió tributària de la Diputació Provincial d'Alacant, se li havien girat per via de constrenyiment les liquidacions corresponents a consums d'aigua fets en aquell habitatge. L'interessat havia denunciat eixa irregularitat tant en les oficines de SUMA com en les de l'Ajuntament d'Elx, i a pesar d'això els rebuts continuaven girant-se al seu nom.

En la investigació de la queixa, l'Ajuntament d'Elx ens va informar que l'interessat sí que s'havia donat d'alta en el servei i no els constava la baixa en el mateix. No obstant això, la corporació sabia que el reclamant no havia efectuat mai els consums que se li giraven, i va anul·lar els rebuts.

- Altres queixes

En la queixa núm. 200772, vam investigar les raons per les quals l'Ajuntament de les Useres (Castelló), dotze anys després d'haver exigit al pare

del promotor de la queixa el pagament de trenta mil pessetes com a participació en el cost de la instal·lació de l'aigua, no l'havia feta.

El compromís municipal de fer les obres i el correlatiu del sol·licitant de participar en els costos de les mateixes, va propiciar la solució del conflicte.

La denegació de l'Ajuntament de Benilloba (Alacant) del subministrament d'aigua al promotor de la queixa núm. 201097, amb l'excusa de l'escassetat de cabdals, mentre que s'autoritzava la instal·lació i el funcionament d'un rentador de cotxes en la gasolinera del poble, està sent investigada actualment.

L'Ajuntament ens ha informat de la veracitat dels fets denunciats, i els justifica en el fet que el subministrament sol·licitat era per a una caseta situada en una partida rústica, fora del nucli urbà de la població i en un lloc en què la prestació no és obligatòria. Sobre l'autorització del rentador, l'alcaldeessa ens va informar que es tractava d'una màquina manual de rentat amb fitxes, autoritzada per a treballar, durant l'estiu, únicament dos dies a la setmana.

Acabava l'informe municipal anunciant que en el moment que milloraren els cabdals de proveïment, es podria concedir l'aigua sol·licitada pel promotor de la queixa. En el moment de tancar este informe, estem pendents de les al·legacions que l'interessat pugua formular.

Finalment, el promotor de la queixa núm. 201191 planteja la falta de contestació de l'Ajuntament d'Alcoi (Alacant) a l'interessat en diverses sol·licituds referents a un informe del Servei Municipal d'Aigües. Concretament, es demanava informació sobre les dades facilitades per l'Ajuntament als seus redactors i sobre el tipus de contracte que va servir de base per a elaborar-lo.

Tan prompte com rebem l'informe municipal requerit, el traslladarem a l'interessat, perquè deduïska les al·legacions que estime oportunes.

- Queixes d'anys anteriors

En l'informe de l'any passat donàvem compte de les queixes en tramitació núm. 990965 —relativa al deficient subministrament d'aigua que rebia una abonada al servei a Cox (Alacant) —, núm. 991182 i 991188 —referents a la inexistència del servei de subministrament d'aigua potable en uns habitatges ubicats fora del nucli urbà a Relleu (Alacant) — i 991552 —sobre el cobrament irregular de preus no autoritzats en la urbanització Cumbres de Valencia a Moixent (València) —, la investigació de les quals ha conclòs enguany amb un resultat satisfactori per als ciutadans afectats, atés que les diferents administracions públiques implicades han desplegat les accions necessàries en cada cas per a solucionar els problemes plantejats.

Idèntic resultat satisfactori es va obtindre en la investigació dels fets objecte de la queixa núm. 991482, en què la propietària d'un habitatge en una urbanització de Torrent (València) ens explicava que, quan va sol·licitar l'alta en el servei de subministrament d'aigua de l'empresa encarregada de la seua prestació, esta li va

indicar que havia de pagar la quantitat de 108.000 pessetes en concepte de costos d'escomesa, fornícula, comptador i alta. Com que considerava que este preu era excessiu, ja que incloïa partides que no cal repercutir a l'usuari, tal com l'escomesa i d'altres com la fornícula que podia fer ell directament, va demanar un pressupost detallat que no li va ser lliurat.

La reclamació que sobre això havia dirigit a l'Ajuntament de Torrent no va obtenir resposta.

Per tant, després d'acabar la nostra investigació, vam dirigir a l'Ajuntament de Torrent el següent recordatori de deures legals i recomanacions que van ser expressament acceptats pel mateix:

“En relació amb la queixa promoguda per la Sra. ..., es desprén que l'empresa mixta és la que presta el servei de proveïment d'aigua potable en el terme municipal de Torrent, i hi ha una empresa... que s'ocupa d'un petit nucli de població en què es troba la referida urbanització, que, segons afirma la Sra..., es nega a donar-la d'alta en el servei si esta no abona el cost de l'escomesa.

D'altra banda, segons ens reitera la Sra..., sembla que encara no ha rebut contestació expressa municipal relacionada amb el supòsit de fet objecte d'esta queixa, que va presentar en l'Ajuntament el dia 19 de juliol de 1999.

Sobre el que hem expressat resulta de sobres coneguda la normativa bàsica local, reguladora del servei de proveïment domiciliari d'aigua potable, per a reconèixer la naturalesa de competència mínima obligatòria per a tots els municipis, consagrada en l'art. 26.1 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, que en l'art. 18.1 g) reconeix el correlatiu dret dels veïns a exigir la prestació i, si escau, l'establiment del corresponent servei públic, el qual ha de prestar-se en igualtat de condicions per a tots els usuaris del mateix (art. 33 del Reglament de Servei de les Corporacions Locals, de 17 de juny de 1955), siga quina siga la forma de gestió triada per l'Ajuntament —en el nostre cas, empresa mixta— que, no hem d'oblidar-ho, sempre i en tot moment ostenta la titularitat del servei i de la competència (que és irrenunciable, ex art. 12.1 Llei 30/1992) i, per tant, s'erigix com a màxim responsable de l'adequada prestació del subministrament d'aigua potable en tot el terme municipal.

En este sentit, les condicions de prestació d'este servei poden incidir, com de fet sembla desprendre's del substrat fàctic d'esta queixa, en els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43) i a un habitatge digne (art. 47), atés que la presumpta negació per part de l'empresa encarregada del servei en eixa concreta urbanització a subministrar aigua potable a la parcel·la de la Sra..... mentre esta no abone l'escomesa podria afectar estos drets, els quals han de ser preservats i emparats pels poders públics.

No resulta ociós advertir que els tribunals de justícia han mantingut una hermenèutica uniforme en el sentit de reconèixer que, únicament el subministrador té l'obligació d'instal·lar l'escomesa d'aigua potable i al seu compte o càrrec, sense perjuí que els costos d'estes escomeses es puguen incloure entre els propis del servei, meritablement en les tarifes que satisfan els usuaris —

verbigràcia, Sentències del Tribunal Suprem de dates 19 de juliol de 1988 i 25 de febrer de 1989.

D'altra banda, i pel que fa a la suposada falta de contestació municipal a la sol·licitud —més amunt referenciada— relacionada amb l'objecte d'esta queixa i presentada en l'Ajuntament per la Sra....., cal recordar que, en un Estat de dret com el nostre, l'Administració Pública té l'obligació de donar resposta a totes les sol·licituds dels ciutadans, com a component essencial de la subjecció de la seua actuació als principis constitucionals (art. 9 i 103) i, en particular, com a expressió del seu sotmetiment ple a la llei i el dret.

Tal actitud municipal d'abstenir-se de dictar resolució expressa, incomplix manifestament l'inexcusable deure de resoldre, imposat a les administracions públiques en l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, l'obligació del qual ha estat estesa i emfatitzada amb la reforma operada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, en prescriure, amb una claredat completa, que l'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments, i a notificar-la, siga quina siga la seua forma d'iniciació, en el termini màxim de tres mesos, quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim per a rebre la notificació, sense que, en cap cas, l'Administració pugua abstinde's de resoldre, sota pretext de silenci, obscuritat o insuficiència dels preceptes legals aplicables al cas (art. 89.4).

En conseqüència, cal sostenir, sense embuts, que el silenci administratiu és una pràctica que genera en els ciutadans una autèntica inseguretats jurídica i indefensió material (proscrites pels articles 9.3 i 24.1 de la Constitució Espanyola), i que, tal com ha exposat el Síndic de Greuges en els seus successius informes a les Corts Valencianes, obliga els ciutadans a acudir a la via jurisdiccional per a resoldre els seus conflictes i convertix, per això, en inoperant la via administrativa.

Per això, el nostre legislador autonòmic, en regular esta Institució en la Llei 11/1988, de 26 de desembre, li atribuïx, en l'art. 17.2, l'específica funció de vetlar i controlar que l'Administració resolga en el termini i en la forma escaients, les peticions i els recursos que se li formulen.

En virtut de tot el que hem exposat, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a vostra senyoria el deure legal, d'immediat compliment, de dictar expressa resolució en relació amb la sol·licitud formulada per la Sra..... el 19 de juliol de 1999, i li recomane que es procedisca, amb urgència i de forma immediata, a controlar la correcta aplicació de les tarifes vigents en la prestació del servei de proveïment domiciliari d'aigua potable per part de l'empresa ..., a fi d'obtindre el subministrament d'aigua a la seua parcel·la”.

Finalment, en la queixa 990172, es va enviar a l'Alcaldia de l'Excm. Ajuntament d'Alzira (València) una recomanació, amb data 27 de gener de 2000, per al subministrament d'aigua potable d'un habitatge de segona residència del Sr.

A.O.P., el qual, tot i tindre cèdula d'habitabilitat concedida per aquell, l'esmentada corporació local va estimar improcedent la connexió a la xarxa pública.

1.2. Obres públiques

La investigació iniciada l'any passat sobre la problemàtica plantejada en les tres queixes 991142 —relativa a la falta de serveis i dotacions públics en el barri alacantí de Villafranqueza—, 991198 —sobre diverses deficiències d'infraestructura denunciades pels veïns de les Casitas de Caritas, a Torrevieja (Alacant) — i la 991535 —referent a les inundacions que el mal funcionament del clavegueram produïx en un habitatge del Cap de l'Horta (Alacant) — ha finalitzat i, a més, s'ha resolt el tancament d'estes queixes, amb diferent resultat, a saber: en la primera, es va apreciar la conformitat a dret de l'activitat desplegada per l'Ajuntament d'Alacant; en la segona, es va comprovar que la corporació local havia desplegat totes les actuacions exigibles per a solucionar satisfactòriament la pretensió deduïda per l'interessat; i, per acabar, en la queixa 991535, el consistori alacantí no va acceptar, injustificadament, el recordatori de deures legals i la recomanació que, literalment, transcrivim a continuació:

“En relació amb la queixa promoguda pel Sr. J.B.E., en què denuncia les reiterades inundacions del seu habitatge, sembla ser que per causa d'un deficient funcionament del clavegueram dels carrers Daurada i Mújol del Cap de l'Horta; i de la lectura de l'informe municipal enviat a esta Institució, de data 10 d'abril de 2000 —registre d'eixida del Departament de Serveis i Manteniment número 1162/1620—, es desprén que “l'entrada d'aigua de pluja a esta urbanització sembla que es produïx per vessament superficial a través de l'entrada de vehicles cap a la part baixa de la mateixa. La parcel·la es troba a una cota inferior a la de la calçada, de manera que este problema urbanístic afavorix l'acumulació de l'aigua de la pluja i dificulta que l'evacue el clavegueram.”

Així mateix, segons ens reitera el Sr. B., sembla que encara no ha rebut contestació municipal expressa a les sol·licituds relacionades amb el supòsit de fet objecte d'esta queixa, presentades en l'Ajuntament els dies 10 de gener, 2 de setembre i 24 de novembre de 1997 (registre d'entrada número 582, 35753 i 46950, respectivament), i, mentrestant, cada vegada que plou, encara que les precipitacions siguen escasses, les canonades no l'arreglen, per la qual cosa l'aigua continua arribant a l'interior de la seua casa i li causa nombrosos i abundants danys.

A este respecte, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, reconeix competències municipals en matèries de clavegueram, seguretat de les vies públiques, protecció de la salubritat pública i del medi ambient. I reconeix, a més, el dret dels veïns a exigir la prestació i, si escau, l'establiment del corresponent servei públic, el qual ha de prestar-se en condicions òptimes de funcionament (arts. 18.1 g) i 25.2 de la Llei 7/1985, reguladora de les bases de règim local).

La deficient prestació del servei de clavegueram, encarregat de canalitzar les aigües pluvials i residuals, pot afectar, com de fet sembla desprendre's del substrat fàctic de la present queixa, el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (art. 18.2 Constitució Espanyola) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (art. 43), a un medi ambient adequat (art. 45) i a un habitatge digne (art. 47), atés que, encara que la pluja siga escassa, es produïx acumulació de l'aigua que no és absorbida per les canonades, que acaba desembocant a l'interior de l'habitatge del Sr. B.

Davant d'esta situació, la naturalesa objectiva de la responsabilitat patrimonial de l'Administració Pública, consagrada en els arts. 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, determina que seria indiferent el fet que les causes de la inundació del habitatge del Sr. B. deriven d'un problema urbanístic —tal com afirma l'informe municipal— o d'unes canonades inadequades, ja que la mateixa realitat i existència de les inundacions és demostrativa, com a mínim, d'una anormalitat o falta objectiva del servei municipal de recollida d'aigües pluvials, les conseqüències perjudicials de la qual no està obligat a suportar el particular singularment perjudicat, amb la qual cosa se li podria causar una lesió antijurídica susceptible d'indemnització a càrrec de l'Ajuntament.

D'altra banda, i pel que fa a la suposada falta de contestació municipal a les sol·licituds més amunt referenciades, relacionades amb objecte d'esta queixa i presentades en l'Ajuntament pel Sr. B., cal recordar que, en un Estat de dret com el nostre, l'Administració Pública té l'obligació de donar resposta a totes les sol·licituds dels ciutadans, com a component essencial de la subjecció de la seua actuació als principis constitucionals (art. 9 i 103) i, en particular, com a expressió dels seu sotmetiment ple a la llei i al dret.

Tal actitud municipal d'abstindre's de dictar resolució expressa, incomplix manifestament l'inexcusable deure de resoldre, imposat a les administracions públiques en l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, l'obligació del qual ha estat estesa i emfatitzada amb la reforma operada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, en prescriure, amb completa claredat, que l'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments i a notificar-la, siga quina siga la seua forma d'iniciació, en el termini màxim de tres mesos, quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim per a rebre la notificació, sense que, en cap cas, l'Administració puga abstinde's de resoldre, sota pretext de silenci, obscuritat o insuficiència dels preceptes legals aplicables al cas (art. 89.4).

En conseqüència, cal sostenir que el silenci administratiu és una pràctica que genera en els ciutadans una autèntica inseguretat jurídica i indefensió material (proscrites pels articles 9.3 i 24.1 de la Constitució Espanyola), i que, tal com ha exposat el Síndic de Greuges en els seus successius informes anuals a les Corts Valencianes, obliga els ciutadans a acudir a la via jurisdiccional per a resoldre els seus conflictes i convertix, per això, en inoperant la via administrativa.

Per això, el nostre legislador autonòmic, en regular esta Institució en la Llei 11/1988, de 26 de desembre, li atribueix, en l'article 17.2, l'específica funció de vetlar i controlar que l'Administració resolga, en el termini i la forma escaients, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats.

En virtut de tot el que hem dit més amunt, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a vostra senyoria el deure legal, d'immediat compliment, de dictar resolució expressa en relació amb les sol·licituds formulades pel Sr. B., i li recomane que, tan prompte com siga possible, ordene l'execució de les obres necessàries per a garantir una adequada prestació del servei municipal de clavegueram, de manera que s'eviten les inundacions en l'habitatge del Sr. B.”

D'altra banda, durant l'any 2000, s'han presentat en esta Institució un total de 6 queixes, de les quals, les identificades amb els números 200437 —execució de diverses obres en la urbanització Los Balcones a Orihuela (Alacant) — i 200961 —reurbanització del barri de Natzaret de València, Zona 2, Fase II, carrer el Sech, promoguda per l'Institut Valencià de l'Habitatge— han estat tancades en entendre que les actuacions públiques fetes s'ajusten a l'ordenament jurídic sense vulnerar els drets constitucionals.

Les 4 queixes restants estan sent tramitades. La 201032, referida a l'expedient expropiatori Camí d'Ondara al mar, Tram II, substanciat per l'Ajuntament de Dénia, encara no ha sigut objecte de contestació via informe per l'esmentat ens local, mentre que les queixes 200944 —urbanització de l'avinguda Mediterrània a Almassora (Castelló) —, 200934 i 201082 —urbanització dels carrers Juan Gosálbez i Caravel·la a l'Altet, Elx (Alacant) —, es troben en fase de formulació d'al·legacions pels interessats als corresponents informes municipals rebuts.

1.3. Vies públiques urbanes

La queixa número 991500, deduïda per la Sra. P.A.O.W., en què manifesta l'absència de resolució administrativa expressa a les sol·licituds presentades en l'Ajuntament del Campello (Alacant), indicadores del deplorable estat de conservació en què es troba la via d'accés a la seua propietat des de la carretera El Campello-Aigües, CV-775, a l'altura del Km 5,9, ha obtingut favorable acollida per aquell consistori, atés que ha acceptat el recordatori de deures legals formulat per esta Institució, i, amb data 10 d'octubre de 2000, el Sr. Alcalde ens va informar que “a pesar de la dificultat tècnica que comporta l'execució de l'obra, l'Ajuntament intentarà considerar-la en els pressupostos generals de l'any pròxim”; un compromís municipal que, d'acord amb l'informe tècnic enviat amb data 16 de febrer d'enguany, ha estat complit satisfactòriament, ja que “el personal de vies i obres municipal, i amb els mitjans propis, va realitzar els treballs bàsics de condicionament del camí referit, de manera que ha quedat resolt el problema plantejat”.

Pel que fa a la informació sobre els nous expedients d'investigació incoats durant l'any 2000, la queixa número 200029, relativa a les obres de renovació i condicionament de les voreres de la ronda de Melilla, situada al barri Juan XXIII, 2n sector, d'Alacant, ha estat objecte de tancament per haver-se solucionat positivament per als interessats la totalitat de les qüestions plantejades.

També es va resoldre el tancament de la queixa 200025, articulada davant l'Ajuntament de València per la insuficient il·luminació d'una via pública al barri de Natzaret, atés que, tal com es desprén de la investigació, aquella corporació ha donat resposta, mitjançant resolució expressa, a les sol·licituds presentades pels veïns.

A tall de conclusió, esperem rebre en breu l'informe requerit a l'Ajuntament d'Alacant, a fi d'investigar la queixa 201083, interposada pel Sr. J.L.M.R. i d'altres, en què ens signifiquen que “durant els mesos de juliol i agost d'enguany, l'Ajuntament d' Alacant ha actuat sobre els carrers Concha Espina, Gabriel y Galán i Andalusia del barri Vistahermosa, els quals són paral·lels al carrer El Greco. Estos carrers tampoc tenen infraestructures bàsiques i tenen problemes d'inundació, encara que de menor entitat que els que suporta el carrer El Greco; l'actuació en eixos carrers no ha consistit en una urbanització integral, sinó solament en l'aplanament i l'asfaltat del terreny, a fi d'evitar l'enfangat del sòl.”

El lamentable estat del carrer El Greco ja va ser objecte d'una queixa anterior —número 970784—, que va acabar amb una recomanació feta per esta Institució amb data 23 d'agost de 2000 i que va ser acceptada per l'Ajuntament, mitjançant un escrit de data 20 de setembre de 2000, en què s'indicava que “no es pot actuar enguany sobre el carrer El Greco perquè no hi ha en el pressupost vigent una partida destinada a això”.

En el moment de tancar esta Memòria Anual, tal com ja hem indicat més amunt, s'ha requerit a l'Ajuntament l'emissió d'un informe explicatiu de les següents qüestions; previsió específica de les obres d'asfaltat del carrer El Greco en la corresponent partida del pressupost municipal per al 2001 i detall de les raons que justifiquen l'asfaltat del carrers esmentats abans, amb l'exclusió del carrer El Greco.

1.4. Recollida de residus sòlids urbans

La pràctica totalitat de les queixes més rellevants amb relació a esta matèria -un total de sis durant este any- giren al voltant de les molèsties insalubres -olors i falta de neteja- que procedixen de la ubicació dels contenidors al costat d'habitatges i locals comercials, i les principals causes de les quals es troben en el depòsit incontrolat i sense subjecció horària per part dels veïns, la indeguda acumulació de contenidors en un mateix punt, i, finalment, la irregular neteja dels mateixos en detriment de l'estètica de l'entorn.

El propietari d'un local comercial a Alzira (València) ens manifesta - queixa núm. 200177- la seua disconformitat amb la col·locació, per part del servei

municipal de recollida de brossa, d'un contenidor que dificulta l'entrada dels clients i provoca fortes olors que penetren en l'interior del local.

Una vegada sol·licitat el corresponent informe a l'Ajuntament, els operaris de neteja van procedir a retirar el contenidor, i el van situar en un carrer posterior, entre dos barreres metàl·liques al costat de la vorera, segons va mostrar la fotografia que el propi interessat va enviar a esta Institució, per la qual cosa les molèsties van desaparèixer.

En la queixa núm. 200692, el seu promotor, un veí de Teulada (Alacant), denunciava que el seu contenidor es trobava a una distància excessiva del seu habitatge, concretament, a uns 1.500 metres aproximadament.

Admesa la queixa a tràmit, l'Ajuntament ens va informar que procedia a solucionar el problema enviant un inspector de serveis generals, el qual va dictaminar que, efectivament, els fets denunciats eren certs i que, al seu entendre, el contenidor havia d'estar en la zona rural, amb cases disseminades, en un radi mitjà de 200 metres.

Posteriorment, l'Ajuntament va resoldre d'acord amb l'informe emés per l'inspector del servei, i va col·locar el contenidor en un punt més proper a l'habitatge.

L'autor de la queixa núm. 200942, un veí de Simat de la Valldigna (València), suportava constants i intenses olors com a conseqüència de la col·locació d'un contenidor de brossa al costat de la paret del seu habitatge.

Després de la corresponent investigació, vam dictar la resolució que a continuació transcrivim, la qual va ser acceptada íntegrament per l'Ajuntament:

"Amb relació a la queixa promoguda pel Sr. V.B.F., relativa a les molèsties oloroses que suporta com a conseqüència de la col·locació d'un contenidor de brossa al costat de la paret del seu habitatge, situada en el carrer San Roque, núm. 18 de la localitat, i de la lectura de l'informe municipal remés a esta Institució, de data 16 d'octubre de 2000 (registre d'eixida número 981), resulta constatable que, segons s'indica en el punt quart del mateix, "la substitució de la recollida manual per la recollida mitjançant contenidors va ser conseqüència, de la prestació del servei de forma indirecta, mitjançant l'adjudicació dels treballs a una empresa, sense que s'adoptara un acord exprés de substitució d'un sistema de recollida per un altre".

Per contra, convé portar a col·locació el que disposa l'apartat o) de la condició novena del plec regulador de la contractació del servei de recollida de residus sòlids urbans: "La recollida es realitzarà en el nucli urbà de Simat de forma manual, i el vehicle acudirà a tots els carrers que siga possible el seu accés, i en els carrers on no siga possible l'accés del camió, es realitzarà la recollida per l'equip humà a càrrec del contractista. Esta forma de recollida manual es realitzarà fins que l'Ajuntament autoritze el canvi al sistema de contenidors... la ubicació dels contenidors serà fixada pel Sr. alcalde, prèvia audiència al contractista.."

En conseqüència, una vegada adjudicat el contracte -i no com a conseqüència de la prestació del servei de forma indirecta-, no consta ni l'autorització municipal expressa per a canviar el sistema manual pel de contenidors, ni la tramitació del previ expedient contradictori amb el contractista per a resoldre la concreta ubicació dels mateixos.

En este sentit, i amb caràcter general, cal notar que les condicions de prestació del servei municipal de recollida de brossa poden incidir sobre els drets constitucionals a la protecció de la salut (article 43), a un medi ambient adequat (article 45) i a un habitatge digne (article 47), i cal ponderar les circumstàncies específiques concurrents en cada cas.

Sobre això anterior, hem d'assenyalar que esta Institució no desconeix ni la potestat discrecional que ostenta l'Ajuntament per a organitzar la prestació del servei de recollida de brossa, ni les dificultats reals amb les quals es pot trobar una administració municipal per a decidir la concreta ubicació dels contenidors, ja que, la majoria de vegades, es rebrà amb recels per part dels veïns afectats.

Encara que sembla que, d'acord amb informe municipal remés, s'ha tingut en consideració la situació, els edificis deshabitats, la distància a altres habitatges i les característiques de la via pública, l'apreciació municipal de considerar l'actual ubicació com la menys perjudicial s'ha emés sense detallar el raonament lògic efectuat per l'Ajuntament, a fi de conèixer quines són les justificacions que mereixen menysprear totes les solucions proposades i estimar com més adequada l'actual col·locació.

I encara més, el Sr. B. reitera que l'habitatge situat just enfront de la seua casa està deshabitat, com també els existents en els números 21 i 10 del carrer San Roque, el plànol del qual s'adjunta a la present resolució.

D'acord amb el principi de proporcionalitat que es consagra en l'article 84.2 de la Llei 7/1985, això és, igualtat de tracte i respecte a la llibertat individual, potser es podrien pal·liar les molèsties patides pel Sr. B., traslladant el contenidor just enfront del seu habitatge, on, pel que sembla i segons ens indica el Sr. B., no molestaria a ningú.

En virtut de tot el que antecedit, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títol 1 de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li suggerisc que s'estudie la conveniència de traslladar el contenidor a altre lloc proper on es puguem causar les menors molèsties possibles als veïns, com també que s'agilite l'aprovació de l'ordenança municipal del servei de recollida de brossa, a fi de regular, entre altres aspectes, la ubicació dels contenidors.”

Una veïna de Burjassot (València) proposava a l'Ajuntament -queixa núm. 200989- la reubicació d'un contenidor de brossa pròxim al seu habitatge.

Admesa la queixa a tràmit, ens vam dirigir a la corporació local, amb vista a comprovar si havia dictat resolució estimatòria o desestimatòria del que s'havia sol·licitat i per a demanar còpia de l'Ordenança municipal de neteja pública.

L'informe de l'Ajuntament va confirmar que, efectivament, a la interessada se li havia notificat la resolució desestimatòria de la seua pretensió, atés que la col·locació del contenidor en altre punt distint a l'actual, posaria en perill la seguretat vial dels veïns en el seu accés al mateix, tenint en compte la intensa circulació existent en el carrer proposat.

El Sr. J.L.F., veí de Sant Jordi de Maestrat (Castelló), sol·licitava a l'Ajuntament d'esta localitat -queixa núm. 200994- la reubicació d'una paperera.

En el moment de tancar este informe anual, s'ha requerit a l'Ajuntament la remissió del corresponent informe.

Pel que fa a l'estat de tramitació en el qual es troben les queixes presentades durant l'any 1999, cal significar el tancament satisfactori de les dos, atés que les resolucions dictades per esta Institució han estat acceptades en els seus propis termes per les administracions públiques implicades.

En este sentit, l'Ajuntament de Cocentaina (Alacant) -queixa núm. 990020-, va acceptar el suggeriment que li vam dirigir per a l'eliminació de les molèsties insalubres generades per l'acumulació de diversos contenidors al costat de la paret del seu habitatge:

"Amb relació a la queixa promoguda pel Sr. M. D. F, relativa a les fortes olors que suporta com a conseqüència de la col·locació de diversos contenidors de recollida de brossa -actualment tres- al costat de la tàpia del seu habitatge en la plaça Mosén Eugenio Raduán, i de la lectura dels informes municipals remesos a esta Institució, de dates 10 de març de 1999 i 7 de març de 2000 -registre d'eixida número 944 i 934, respectivament-, s'inferix que, segons assegura l'arquitecte tècnic municipal, "estudiades les alternatives proposades pel Sr. D., se seguix considerant com la més idònia per a la prestació del servei de recollida de brossa en contenidors la de la plaça Mosén Eugenio Raduán".

Des de la perspectiva normativa, i tal com ha vingut raonant el Tribunal Suprem, entre d'altres, en sentència de data 25 d'abril de 1989, la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, establix com a competències obligatòries dels municipis, entre d'altres, les de recollida de residus sòlids urbans, protecció de la salubritat pública i del medi ambient. I reconeix, a més, el dret dels veïns a exigir la prestació i, si escau, l'establiment del corresponent servei públic, el qual ha de prestar-se en condicions òptimes de continuïtat i igualtat (arts. 18.1 g) i 26.1 a) de la Llei 7/1 985, reguladora de les bases de règim local).

En este sentit, estes condicions de prestació poden incidir, com de fet sembla desprendre's del substrat fàctic de la present queixa, en el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (article 18.2 Constitució Espanyola) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (article 43), a un medi ambient adequat (article 45) i a un habitatge digne (article 47), atés que la concentració al costat de

la seua casa de tots o una gran majoria dels contenidors municipals existents en la pedania, és lògic que provoquen, sobretot a l'estiu, quan augmenta la calor i el nombre d'habitants, constants i molestes olors, com també l'arribada massiva d'insectes, que afecten indubtablement estos drets que han de ser preservats i emparats pels poders públics.

Sobre això anterior, cal assenyalar que esta Institució no desconeix ni la potestat discrecional que ostenta l'Ajuntament per a organitzar la prestació del servei de recollida de brossa, ni les dificultats reals amb les quals es pot trobar una administració municipal per a decidir la concreta ubicació dels contenidors, ja que sempre es rebran amb recels per part dels veïns afectats -òbviament mai pot ser el mateix col·locar enfront d'un habitatge un contenidor, que col·locar-ne tres.

Encara que resulta constatable que, d'acord amb l'últim informe municipal, s'han considerat altres possibles solucions alternatives plantejades pel Sr. D., la decisió del funcionari de considerar l'actual ubicació com la més òptima s'ha portat a terme sense reflectir el més mínim raonament que tendisca a conèixer quines són les justificacions que mereixen menysprear totes les solucions proposades i estimar com més adequada l'actual col·locació. D'acord amb el principi de proporcionalitat que es consagra en l'article 84.2 de la Llei 7/1985, això és, igualtat de tracte i respecte a la llibertat individual, potser es podrien pal·liar o reduir les fortes olors evitant una concentració dels contenidors en solament un punt de la pedania, al costat de la casa del Sr. D. Únicament si se separaren físicament i es col·locaren en altre lloc també accessible -encara que siga en la mateixa plaça Mosén Eugenio-, les molèsties, si més no, es repartirien, i la seua intensitat es disminuiria, amb la qual cosa serien més suportables per als veïns.

Així mateix, a fi d'evitar un apropament involuntari dels contenidors a menys de 15 metres de la porta d'entrada a l'habitatge del Sr. D., podria ser convenient fixar en el sòl uns límits de metall o obra, per a eliminar el desplaçament incontrolat dels mateixos, a causa del vent o dels operaris de neteja, la qual cosa redundaria, a més, en un increment de la seguretat vial, tota vegada que la seua mobilitat podria produir algun mal a les persones o els vehicles.

I encara més, l'article 11.1 de la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus, prescriu que els posseïdors de residus -les entitats locals hauran d'adquirir la propietat d'aquells des d'este lliurament (article 20.1)- estaran obligats, mentre es troben en el seu poder, a mantindre'ls en condicions adequades d'higiene i seguretat, i l'article 42.3 a) de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, atribueix als Ajuntaments la responsabilitat del control sanitari del medi ambient, contaminació atmosfèrica i residus urbans.

Sobre esta base normativa, si, com sembla afirmar el Sr. D., les molèsties són insuportables durant el període estival i el servei de recollida no funciona tots els dies, caldria procurar, si més no, incrementar la periodicitat del servei en estos dos o tres mesos d'estiu, sense perjuí de vigilar el compliment de la normativa local amb vista al respecte de l'horari de depòsit per part dels veïns.

A l'abric d'estes competències mínimes obligatòries, la jurisprudència ha fixat una hermenèutica que tendix a garantir el dret dels veïns a una recollida de residus

constant i adequada, raonant que esta obligació municipal i este dret veïnal impliquen que l'Ajuntament té l'obligació de reunir els mitjans econòmics que siguen necessaris per a establir i conservar en òptimes condicions les instal·lacions d'abocament de brossa, com també d'augmentar els dies de recollida, perquè, d'una altra manera, podria no tindre efectivitat aquell dret.

Com a corollari, no sembla just que siga un únic veí el qual haja de sofrir tots o la major part dels efectes perniciosos dels tres contenidors col·locats al costat de la seua casa; no seria possible exigir al Sr. D. el deure jurídic de suportar-los, amb el qual se li podria causar una lesió antijurídica susceptible d'indemnització (article 106.2 de la Constitució i 139 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú), en la qual es podrien incloure les despeses que este pugua reclamar a l'Ajuntament, derivades del condicionament del seu habitatge a fi d'aïllar-lo de les olors i els insectes i del detriment patrimonial provocat per la minva de valor de la seua casa, en col·locar-se al costat d'ella tots o la major part dels contenidors de la pedania.

En virtut de tot el que antecedit, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols 1 de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li suggerisc que s'estudie la conveniència d'evitar la concentració de més d'un contenidor en un mateix punt de la pedania i es promoguen les actuacions necessàries a fi d'augmentar la freqüència en la recollida dels residus sòlids urbans, sobretot, durant el període estival".

Finalment, els fets objecte de les queixes núm. 990756 i 200461, consistien en la insalubre situació que patien els ciutadans d'Alacant, veïns del carrer Sant Ferran, cantó amb Alberola Romero i Esplanada d'Espanya, davant l'existència, en un mateix tram d'escassos metres, de més de deu contenidors.

L'Ajuntament d'Alacant va acceptar expressament el nostre suggeriment, el qual, transcrivim parcialment a continuació:

"Amb relació a la queixa promoguda pel Sr. A.R.M., relativa a les molèsties insalubres i a les fortes olors que suporta com a conseqüència de l'existència de diversos contenidors de recollida de brossa -actualment al voltant de deu- al costat del seu establiment, situat al carrer Alberola Romero, perpendicular al carrer Sant Ferran i a l'Esplanada d'Espanya; i de la lectura de l'informe municipal remés a esta Institució, de data 27 de març de 2000 -registre d'eixida del Departament de Serveis i Manteniment número 379/5700-, es desprén que, segons assegura l'enginyer industrial, "la recollida de residus sòlids urbans en els carrers Alberola Romero, Sant Ferran i Esplanada d'Espanya està reglamentada per l'Ordenança Municipal de la Neteja (BOP núm. 255, 7 de novembre de 1988)... estos carrers estan en la denominada zona P. La norma pública estableix que els veïns, comerços i altres establiments de la zona P han de tindre contenidors singulars en l'interior de les finques urbanes. Els veïns han de traure els contenidors a les 20.00 hores (21.00 h a l'estiu) i els comerços o establiments a la vesprada, a l'hora de tancament de la seua activitat.. En el nou contracte (juliol de 2000) es considera el

servei per part del contractista de tindre personal per a traure i ficar els contenidors de la zona P".

D'altra banda, segons ens reitera el Sr. M., sembla que encara no ha rebut contestació expressa municipal a les sol·licituds relacionades amb el supòsit de fet objecte d'esta queixa, presentades en l'Ajuntament els dies 5 de maig de 1995, 18 d'abril de 1997, 28 d'abril de 1998 i 31 de març de 1999 (registre d'entrada número 16563, 14214, 18626 i 13952, respectivament), i els perjuís en el seu negoci, se segueixen produint, atés que en aquells contenidors "s'aboquen totes les deixalles de bars i cases de la zona, i produïxen una olor fètida i provoquen l'aparició de gossos i gats que escampen pel carrer la brossa que no s'ha depositat dins els contenidors".

Des de la perspectiva normativa, i tal com ha vingut raonant el Tribunal Suprem, entre d'altres, en sentència de data 25 d'abril de 1989, la Llei 7/1985, de 2 d'abril reguladora de les bases de règim local, estableix com a competències obligatòries dels municipis, entre d'altres, les de recollida de residus sòlids urbans, protecció de la salubritat pública i del medi ambient. I reconeix, a més, el dret del veïns a exigir la prestació i, si escau, l'establiment del corresponent servei públic, el qual ha de prestar-se en condicions òptimes de continuïtat i igualtat (arts. 18.1 g) i 26.1 a) de la Llei 7/1 985, reguladora de les bases de règim local).

En este sentit, estes condicions de prestació poden incidir, com de fet sembla desprendre's del substrat fàctic de la present queixa, en el dret fonamental a la inviolabilitat del domicili (article 18.2 de la Constitució Espanyola) i els drets constitucionals a la protecció de la salut (article 43), a un medi ambient adequat (art 45) i a un habitatge digne (article 47), atés que la concentració al costat del seu establiment de tots o una gran majoria dels contenidors municipals existents en la zona, és lògic que provoquen, sobretot a l'estiu, quan augmenta la calor i el nombre de turistes, constants i molestes olors- i que afecten també els veïns residents en els immobles del carrer-, com també l'arribada massiva d'insectes, que afecten indubtablement a estos drets, els quals han de ser preservats i emparats pels poders públics.

Així mateix, hem d'assenyalar que esta Institució no desconeix ni la potestat discrecional que ostenta l'Ajuntament per a organitzar la prestació del servei de recollida de brossa, ni les dificultats reals amb les quals es pot trobar una administració municipal per a decidir la concreta ubicació dels contenidors, ja que sempre es rebran amb recels per part dels veïns afectats -òbviament mai pot ser el mateix col·locar enfront d'un habitatge o establiment un contenidor, que col·locar-ne al voltant de deu.

Resulta constatable que, d'acord amb l'informe municipal, el carrer Alberola Romero es troba en una zona en la qual els veïns, comerços i altres establiments han de tindre contenidors singulars en l'interior de les finques urbanes, i col·locar-los en el carrer per a la seua recollida, a partir d'una hora determinada, precisament a fi d'evitar l'acumulació i concentració de deixalles i brossa de tota la zona, i al llarg de tot el dia, en un únic punt concret en el qual se situen permanentment els contenidors -al costat del local del Sr. M. i en els baixos dels immobles adjacents-, i es forma, així, un "petit abocador" en una zona turística en

la qual hi ha un bon nombre d'establiments de restauració, generadors d'abundants residus.

Precisament per a estes zones turístiques, l'article 51 de l'Ordenança Municipal de Neteja ordena que "els establiments hotelers i de restauració hauran de depositar els seus residus en poals tancats i que no les poden traure a l'exterior abans de les 23 hores."

D'acord amb el principi de proporcionalitat que es consagra en l'article 84.2 de la Llei 7/1985, això és, igualtat de tracte i respecte a la llibertat individual, es podrien pal·liar o reduir les molèsties insalubres evitant una concentració dels contenidors en un únic punt o, tal com prescriu l'ordenança municipal, guardant cada establiment les seues escombraries en l'interior fins a moments abans de la recollida, de forma que tots i cada un dels veïns es repartirien i suportarien per igual els efectes molests provocats pels seus desaprofitaments, sense perjudi d'extremar la vigilància en el compliment de la normativa local amb vista al respecte de l'horari de depòsit per part dels veïns.

I encara més, l'article 11.1 de la Llei 10/1998, de 21 d'abril, de residus, prescriu que els posseïdors de residus -les entitats locals hauran d'adquirir la propietat d'aquells des d'este lliurament (article 20.1)- estaran obligats, mentre es troben en el seu poder, a mantindre'ls en condicions adequades d'higiene i seguretat, i l'article 42.3 a) de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, atribuïx als ajuntaments la responsabilitat del control sanitari del medi ambient, contaminació atmosfèrica i residus urbans.

Sobre estes competències mínimes obligatòries, la jurisprudència ha fixat una hermenèutica que tendix a garantir el dret dels veïns a una recollida de residus constant i adequada, raonant que esta obligació municipal i este dret veïnal, impliquen que l'Ajuntament té l'obligació de reunir els mitjans econòmics que siguen necessaris per a establir i conservar en òptimes condicions la prestació del servei. En este aspecte, l'enginyer industrial municipal indica que "en el nou contracte (juliol de 2000) es considera el servei per part del contractista de tindre personal per a traure i ficar els contenidors de la zona P."

En virtut de tot el que antecedit, i atenent a les consideracions exposades en punt a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols 1 de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, li recorde a sa il·lustríssima el deure legal, d'immediat compliment, de dictar resolució expressa amb relació a les sol·licituds formulades pel Sr. M., i li suggerisc que s'estudie la conveniència d'eliminar o reduir la concentració d'este gran nombre de contenidors en un únic punt geogràfic - l'ocupació del carrer Alberola Romero- i que es promoguen les actuacions necessàries a fi que les deixalles només es traguen a l'exterior dins l'horari permès per la vigent Ordenança Municipal de Neteja (arts. 21 i 51)."

1.5. Neteja pública

Es va rebre un escrit de queixa, que ha quedat registrat amb el número 200117, en què el Sr. J.C.C. denuncia la contínua presència de rates i brutícia en uns solars, segons sembla, propietat de l'Ajuntament de Sagunt (València).

Com que vam considerar que la queixa reunia els requisits formals i substantius establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, es va resoldre la seua admissió a tràmit i es va requerir a l'esmentat Ajuntament la remissió d'un informe que confirmara la propietat municipal dels solars i que descriguera l'estat de neteja i ornament d'aquells terrenys.

Una vegada rebut l'informe esmentat, es va resoldre l'acabament de la investigació i el tancament de l'expedient, ja que l'Ajuntament va procedir a la desratització, desinfecció i desinsectació dels predis afectats.

1.6. Sanitat local

Reprement la queixa 991428, plantejada davant l'Ajuntament de Benidorm (Alacant) per la inexistència d'urinaris públics en les seues platges, i a la vista de l'informe evacuat pels seus serveis tècnics, esta Institució va resoldre el tancament de la mateixa, tenint en compte la correcta actuació administrativa desplegada per la corporació en la resolució de totes les qüestions adduïdes.

Pel que fa al present exercici, no es va admetre la queixa número 200186, relativa a la granja que tenia un veí en la parcel·la confrontant amb la de l'interessat, sobre la base de l'incompliment reiterat dels requeriments que li vam dirigir perquè completara la queixa amb dades i documents que consideràvem imprescindibles per a resoldre l'admissió a tràmit i la ulterior tramitació de la mateixa.

Com a conseqüència de la queixa 201251, firmada pel Sr. J.P.L.M., estem a l'espera de rebre la contestació al requeriment que se li ha dirigit a l'Ajuntament de Lliria (València), a l'efecte d'enviar, a esta Institució, complida informació sobre les reiterades denúncies presentades pel Sr. L, davant els perniciosos efectes per a la seua salut que provoca l'existència d'una granja de coloms al costat del seu habitatge; concretament s'ha interessat informe sobre estos extrems: si s'ha dictat i notificat resolució expressa sobre el que ha sol·licitat el Sr. L. o, si escau, detall de les raons que justifiquen la falta de contestació administrativa; la compatibilitat de l'esmentat ús amb la normativa urbanística municipal; còpia de la llicència d'activitat qualificada i de l'acta de comprovació favorable prèvia al funcionament de la mateixa; detall de l'activitat municipal desplegada com a conseqüència dels fets denunciats pel Sr. L.: visites d'inspecció pels serveis tècnics, mesures concretes correctores ordenades; i, finalment, informe sobre la disposició del tancament i la clausura de l'activitat, com també de la incoació de l'oportú expedient sancionador.

1.7. Mercats i mercadets

En haver tancat la queixa 991253, referent a l'abandó del lloc de venda que l'interessat té al mercat de Castilla de València, per no apreciar en l'actuació de l'administració municipal conculcació de cap dret constitucional, donem compte del mateix resultat —tancament per actuació regular de l'Administració— quant a les queixes 200407 —referida al cobrament del preu públic girat per l'Ajuntament de Santa Pola en concepte d'ocupació de la via pública amb un lloc de venda ambulant— i 201058 —sobre la sol·licitud d'una autorització per a ocupar un lloc de venda.

1.8. Altres serveis municipals

- Utilització de piscines públiques

El promotor de la queixa 200884 va interessar la nostra intervenció per a investigar les condicions de seguretat d'una piscina en la localitat alacantina de Cox (Alacant); no obstant això, a fi de poder iniciar l'estudi de l'assumpte plantejat, se li va requerir l'aclariment de les qüestions següents: titularitat pública o privada de la piscina i, en el primer cas, si havia presentat cap reclamació, denúncia o qualsevol altre escrit davant l'administració responsable de la seua gestió.

Com que havia transcorregut àmpliament el termini de trenta dies que se li va concedir a l'interessat perquè aportara eixa informació, es va resoldre la inadmissió de la queixa i es va arxivar l'expedient, tenint en compte la impossibilitat de fer la investigació sense tenir eixos importants aclariments.

2. ORDENACIÓ I CONTROL DEL TRÀNSIT URBÀ

2.1. Ordenació del trànsit urbà

- Danys a un vehicle retirat al depòsit municipal

Reprenent la queixa de l'any anterior núm. 990925, l'Ajuntament de Villena va acceptar la resolució que li vam efectuar per a extremar el deure legal de vigilància i protecció dels vehicles existents en el depòsit municipal:

"Acusem recepció del seu escrit de data 10 de febrer de 2000, en el qual acompanya documentació relativa a la queixa promoguda davant esta Institució pel Sr. J.I.F., relativa a la reclamació per uns danys experimentats pel seu vehicle, en ser retirat per la grua i mentre es trobava en el depòsit municipal de vehicles.

D'esta documentació (especialment, l'acord de la Comissió de Govern de l'Ajuntament de Villena, de data 20 de desembre de 1999) i d'actuacions

posteriors realitzades per esta Institució, es dedueix que la reclamació ha estat resolta amb l'estimació de reconèixer al Sr. F una indemnització de 100.000 ptes. com a compensació pels danys ocasionats al seu vehicle. Esta quantitat va ser acceptada pel Sr. F.

No obstant això anterior, i com que l'actuació pública descrita podria no ser prou respectuosa amb els drets del promotor de la queixa, li demane que considere els següents arguments:

De la documentació aportada, amb relació al seu informe, ens veiem obligats a recordar el deure legal considerat en l'article 2 de l'Ordre de 14 de febrer de 1974, reguladora de la retirada i el depòsit dels vehicles abandonats, que estableix que "en tots els municipis haurà d'existir almenys un lloc dispost per al depòsit de vehicles previst en el Codi de Circulació".

Es constituïx depòsit, utilitzant conceptes jurídics extrets del dret civil, quan es rep una cosa aliena amb l'obligació de guardar-la i restituir-la.

Sembla, doncs, que, encara que sistemàticament se situe la figura del depòsit dins el marc dels contractes, també existixen una sèrie de supòsits no contractuals en els quals la nota comuna és l'obligació de custòdia. La custòdia consisteix a realitzar els actes necessaris per a la guarda i conservació d'una cosa aliena.

En definitiva, juntament amb l'obligació municipal de tindre depòsits de vehicles abandonats, es troba implícita la de custòdia i vigilància del que allí es deposite.

Entenem, que el que l'Ajuntament havia d'haver fet és depositar el presumpte vehicle abandonat en un recinte tancat i vigilat en el qual quedara garantida, arribat el moment, la devolució del mateix en l'estat que es trobava.

Per tot el que hem dit, recomane a l'Ajuntament de Villena que, en situacions com l'analitzada, s'extreme al màxim el deure legal de custòdia i vigilància dels vehicles que es troben en els seus depòsits municipals."

- Aglomeració d'estacionaments en una plaça per als vianants a causa de la celebració d'esdeveniments esportius

Les promotores de les queixes núm. 200008, veïnes de la plaça Polo Bernabé, al costat de l'estadi de futbol del Mestalla de València, ens van enviar unes fotografies preses des del seu habitatge en les qual es veia l'esmentada plaça per als vianants plena de vehicles estacionats.

Abans de remetre'ns la queixa, les interessades havien presentat un escrit en el qual denunciaven la situació davant l'Ajuntament de València, el qual, després de més de set mesos d'espera, no havia emés cap contestació.

Sol·licitat informe a l'Ajuntament, se'ns va indicar que estava prohibit estacionar dins la plaça, excepte per a efectuar càrrega i descàrrega, i que hi havia un carril que circumda la plaça.

Les fotografies remeses devien coincidir, segons l'informe, amb la celebració d'un partit de futbol, doncs la situació diària no és la que figura en les mateixes.

Com que s'havia posat fi al silenci administratiu denunciat i solució a la queixa interposada, vam procedir a tancar la queixa.

- Estacionaments incontrolats en les voreres

L'actor de la queixa núm. 200027, reclamava major presència policial en els cèntrics carrers de la zona del teatre Principal d'Alacant, ja que els cotxes aparcaven damunt de les voreres, i feien intransitable per als vianants passejar per les mateixes.

L'informe remés per la Policia Local d'Alacant indicava que, en el termini d'un mes, s'havien cursat les següents denúncies per estacionament indegut:

- 55 en el carrer del Teatre
- 63 en el carrer Pintor Lorenzo Casanova
- 26 en el carrer Pintor Velázquez.

No obstant això anterior, i davant el compromís municipal d'extremar la vigilància en la zona amb diversos agents durant la franja horària de major concurrència, es va resoldre posar fi a les investigacions i tancar l'expedient.

- Retirada de vehicles impropedent

L'autor de la queixa núm. 200320 va acudir a esta Institució i va exposar que havia presentat un escrit en el registre municipal de l'Ajuntament d'Alacant, i no havia obtingut cap resposta.

En l'escrit esmentat, i després d'haver estat retirat el seu vehicle per estar mal aparcad, al·lega en la seua defensa quins van ser els motius que li van impedir aparcar-lo correctament: havia tingut una avaria.

Admesa a tràmit la queixa, l'Ajuntament ens va informar que el reclamant no va presentar cap document acreditatiu de l'avaria -factura- que provara la veracitat de les seues al·legacions, per la qual cosa, en no haver-lo aportat tampoc davant esta Institució, es va resoldre el tancament de l'expedient de queixa.

El promotor de la queixa núm. 200651, ens va informar que el seu cotxe havia desaparegut del lloc on l'havia estacionat i que, després de cursar la corresponent denúncia, va rebre en el seu domicili una notificació on s'indicava que, a l'empara de l'article 71.1.a) de la Llei de trànsit, havia estat retirat de la via pública per presentar evidents signes d'abandó.

L'Ajuntament de València ens va comunicar que, per la seua banda, havia sol·licitat també informe a l'empresa concessionària del servei de retirada de

vehicles de la via pública, a fi de conèixer les raons per les quals van entendre que el vehicle podria estar abandonat.

Amb el compromís per part de l'Ajuntament que en el moment que fóra emés este informe per la concessionària, se'ns donaria resposta, vam procedir a comunicar l'estat de les actuacions juntament amb fotocòpia de l'informe al promotor, i vam donar per finalitzades les nostres investigacions, tenint en compte que l'administració solucionaria l'assumpte.

No obstant això, vam sol·licitar a l'Ajuntament de València que ens mantinguera informats de la marxa de l'expedient iniciat per a la definitiva solució del problema denunciat.

L'actor de la queixa núm. 200388 no havia rebut contestació a la sol·licitud presentada en l'Ajuntament d'Alacant, per a conèixer quines havien estat les raons que van motivar la retirada i el posterior depòsit del seu vehicle.

L'esmentada corporació local va aduir que les característiques externes del vehicle coincidien amb un altre que, després d'un accident, es va donar a la fugida, per la qual cosa, la retirada del mateix es va produir per error.

Com que havia cessat el silenci administratiu denunciat, es va traslladar esta informació a l'interessat i se li va informar de les distintes accions legals que podia exercir, i vam donar per finalitzada, de moment, la nostra intervenció.

- Seguretat vial

L'autora de la queixa núm. 201005, interposada contra l'Ajuntament de Peníscola, ens exposava que les obres d'execució del Projecte de Regeneració de la Vora Litoral i Construcció del Passeig Marítim Nord, estaven posant en perill la integritat i seguretat dels veïns, atés que, per una banda, l'actual traçat per on s'ha desviat tot el trànsit urbà sembla no ser el més adequat -resulta distint a l'itinerari inicialment previst en els tríptics informatius que es van difondre entre el veïnat-, en discórrer una gran quantitat d'automòbils, autobusos, camions i distinta maquinària de construcció, justament per davant d'una zona residencial - Peñismar- amb una gran densitat de població i, d'una altra banda, es denuncia la inexistència de mesures de protecció i senyalització de les obres.

En el moment de tancar este informe anual, estem pendents de rebre l'informe requerit a l'Ajuntament.

D'altra banda, un veí de Nàquera (València) ens va informar que, al carrer Forqueta d'esta localitat, s'havien col·locat uns senyals de trànsit que prohibien la circulació en doble sentit i que, com a conseqüència d'això, estaven causant seriosos problemes als veïns, els quals no podien accedir amb cotxe als seus habitatges i garatges.

Admesa la queixa amb el núm. 201009, l'Ajuntament ens va informar que la col·locació d'aquells senyals de trànsit venia motivada per la realització

conjuntural d'unes obres, de tal manera que, una vegada concloses, es procediria a restablir la circulació en ambdós sentits, per la qual cosa, després de posar en coneixement de l'interessat esta informació, es va resoldre el tancament de la queixa.

La queixa núm. 201064 es troba en tràmit d'al·legacions per l'interessat, que va presentar davant l'Ajuntament de La Vila Joiosa (Alacant) una sol·licitud en la qual manifestava que, la decisió municipal de permetre la circulació en una sola direcció per l'avinguda del Mediterrani havia generat un intens trànsit rodat per esta zona residencial, i s'havien incrementat les constants molèsties sorolloses provocades per la circulació d'uns vehicles per un vial que, a més, no té les mínimes mesures de seguretat per als veïns.

En conseqüència, instava l'Ajuntament perquè col·locara vuit ressalts similars als instal·lats en l'àrea del port, ja que el senyal vertical limitador de la velocitat a 20 km existent al final del tram, com també les bandes de plàstic que travessen el carrer a l'ample, s'havien evidenciat insuficients amb vista a impedir l'excés de velocitat.

El promotor de la queixa núm. 201276 va sol·licitar a l'Ajuntament de Xirivella (València) que pintara passos de zebra i que col·locara guals en l'avinguda Camí Nou d'esta localitat, i tot a fi d'incrementar la seguretat vial i evitar el soroll provocat per les motocicletes. Actualment ens trobem a l'espera de rebre l'informe sol·licitat a la corporació.

- Guals permanents

Els veïns del carrer Na Jordana de València -queixa núm. 200159- havien sol·licitat reiteradament a l'Ajuntament que retirara dels números 32 i 34 sengles plaques identificatives de gual, ja que mancaven del preceptiu número que les acreditara com a guals legalitzats.

El Negociat de Trànsit de l'Ajuntament ens va informar que, després d'efectuar la corresponent inspecció per part del Servei de Transports i Circulació, es va comprovar que, efectivament, s'havien col·locat de manera errònia els dos guals, per la qual cosa es va procedir a la seua retirada.

2.2. Expedients sancionadors

-Anul·lació de procediment de constrenyiment per falta de notificació de la multa

Un veí d'Elx (Alacant) va promoure la queixa núm. 200371, en la qual al·legava que, tot i no haver rebut cap notificació de l'Ajuntament d'una suposada infracció de trànsit comesa en l'Aeroport de l'Altet, SUMA (Organisme Autònom de Gestió Tributària de la Diputació Provincial d'Alacant) va procedir a l'embargament del compte corrent per l'import de la multa.

Admesa la queixa, l'Ajuntament ens va informar que, efectivament, la resolució de l'Ajuntament no havia estat notificada, per la qual cosa es va ordenar a SUMA que tornara l'import embargat, fet que, finalment, va tindre lloc.

L'interessat, en la queixa núm.201169, ens exposava com, sense esgotar-se la via voluntària, l'Ajuntament d'Alacant, a través de SUMA, li exigia per via de constrenyiment una sanció de trànsit impagada de la qual no tenia notificació de cap tipus, ni tan sols que l'haguera efectivament comés.

Admesa la queixa a tràmit, i després de l'oportuna investigació dels fets, es va resoldre el tancament de la mateixa, ja que l'administració recaptadora va acordar l'anul·lació de la sanció imposada.

El propietari d'una furgoneta de repartiment a Benidorm va ser el promotor de la queixa núm. 201259, en la qual ens al·legava que, al seu parer, va ser indegudament multat per superar el temps màxim d'aparcament permés en zona blava.

Per la seua banda, l'Ajuntament ens va informar que la multa estava fonamentada en la falta d'abonament del tiquet regulat en l'ORA, per la qual cosa, davant la regularitat de l'activitat administrativa desplegada en la imposició de la multa, es va resoldre el tancament de l'expedient.

La queixa núm. 990963, tancada en este exercici 2000, va ser promoguda pel Sr. A.S., qui denunciava l'incompliment del tràmit d'al·legacions i audiència a l'interessat en el procediment sancionador incoat per l'Ajuntament d'Alacant, el qual va entendre que es podia prescindir del mateix en no figurar en el procediment ni ser tinguts en compte en la resolució altres fets ni altres al·legacions i proves que les adduïdes per l'interessat.

3. FESTES I PLATGES

- Concurs del cartell anunciador de festes patronals .

Els Srs. J.J.G.O. i T.O.B., queixes número 200773 i 200774, acudixen a esta Institució a fi de comunicar la interposició d'un recurs d'alçada contra l'acta estesa pel jurat del concurs convocat per l'Ajuntament de Moncada (València) per a elaborar el "cartell anunciador de les festes patronals 2000", per raó d'un incompliment de les bases del mateix, atés que, en haver obtingut el segon i el tercer premi, sense que estos llocs hagueren estat declarats deserts pel jurat, estimen, segons el seu parer, ser mereixedors dels premis corresponents.

Tenint en compte que, quan s'han presentat les queixes encara no s'ha resolt el recurs d'alçada i, per tant, estava pendent la resolució administrativa, esta Institució va decidir la seua inadmissió, a l'empara del que disposa l'17.2 de la Llei 11/88, per la qual ens regim.

- Explotació d'activitats nàutiques en la platja

El promotor de la queixa 201207, Sr. A.E.R., ens significa que l'Ajuntament de Benidorm, sobre la base del plec de condicions aprovat per als anys 1997-2001, va desestimar la seua sol·licitud d'autorització per a explotar dos projectes de cursos tècnics teoricopràctics de motonàutica Iris i Iris II per a dur a terme en la platja de Llevant. Posteriorment, ha pogut comprovar que, en el present any 2000, s'ha autoritzat a un tercer les mateixes activitats objecte d'aquells projectes en la platja de Ponent, per la qual cosa, a la vista d'estos fets, decidix sol·licitar un aclariment de l'esmentat consistori.

A fi de contrastar les al·legacions formulades per l'interessat, es requerix de l'Ajuntament de Benidorm la remissió d'un informe documentat sobre les següents qüestions: si s'ha dictat i notificat resolució expressa sobre el que ha sol·licitat el Sr. E, o, si escau, detall de les raons que justifiquen la falta de contestació administrativa i còpia del plec de condicions regulador de l'atorgament d'autoritzacions d'explotació d'activitats nàutiques en el municipi, com també la documentació integrant de l'expedient d'autorització de l'explotació per part d'un tercer en el present any 2000 en la platja de Ponent.

Esta informació, en el moment de tancar esta memòria anual, està pendent de ser enviada per l'Ajuntament.

4. BÉNS

4.1. Utilització i explotació

En la queixa número 200990, es planteja la problemàtica generada al voltant de les diverses sol·licituds infructuoses presentades davant l'Ajuntament de València, a fi d'obtindre la cessió en precari d'un local al barri del Carme per a dur a terme reunions i desplegar les activitats a què es dedica l'associació de veïns interessada, i adduïxen, segons el seu parer, que l'Ajuntament disposa de locals lliures en este barri, i que hi ha altres associacions que, segons sembla, es beneficien de més d'un local municipal.

Admesa a tràmit la queixa, es requerix a l'Ajuntament la remissió d'un informe sobre els següents punts concrets: detall dels locals municipals lliures o ocupats existents al barri del Carme, amb especificació de les associacions beneficiàries dels mateixos, informe sobre els criteris baremats a fi de decidir fonamentalment la cessió a precari, verbigràcia, nombre d'afiliats, interès general de les activitats que promouen, l'antiguitat de la seua constitució... i, per últim, còpia de les disposicions reglamentàries o els acords municipals reguladors de la promoció de l'associacionisme de veïns, en especial, pel que fa a la cessió de locals per al desplegament de les seues activitats.

Rebut el seu informe, i traslladat a l'interessat per a formular al·legacions, l'expedient es troba en fase de resolució.

En termes semblants es planteja la queixa 201126, el promotor de la qual sembla no obtenir resposta a les seues sol·licituds d'utilització de la sala d'actes del centre social Llar del pensionista, dirigides a l'Ajuntament de la Vila Joiosa (Alacant), el qual ja ens ha enviat la informació sol·licitada perquè l'interessat deduísca les al·legacions que estime oportunes.

D'altra banda, en l'expedient 201215, el Sr. F.M.H i d'altres denuncien, davant l'Ajuntament de Villena (Alacant), la dilació excessiva que, segons el seu parer, està experimentant el procés d'adjudicació individual de lots i béns comunals de la colònia Serra de Salines, segons sembla, pels constants problemes tècnics plantejats per l'Ajuntament, el qual ha estat requerit perquè emeta informe —que encara no hem rebut en esta Institució—sobre les qüestions següents: la resolució de l'expedient de concessió de llicència de segregació o, si escau, el certificat d'innecessarietat interessat pel Sr. M. el febrer del 2000, amb explicació de les raons que justifiquen la seua tardança i demora, com també còpia dels preceptius informes jurídic i tècnic, que fonamenten la concessió o denegació de la llicència sol·licitada.

4.2. Investigació, delimitació i recuperació del domini públic

Reprenent la queixa 990420, de la tramitació de la qual vam donar compte en l'informe de l'any 99, cal notar que l'Ajuntament de San Antonio de Benagéber (València) ha acceptat expressament el recordatori de deures legals i el suggeriment que inserim a continuació, per la qual cosa la mateixa ha quedat tancada.

“En relació amb la queixa promoguda pel Sr. J.R.B., relativa a l'absència de resposta municipal a la seua sol·licitud, de data 10 de novembre de 1997 (registre general d'entrada número 296), i en què interessava l'actuació municipal a fi de reposar al seu estat anterior la presumpta ocupació d'una via pública per l'enreixat i la construcció d'un edifici en la zona limítrof a l'habitatge del Sr. R., ubicat al carrer ... de la urbanització Montesano, i de l'estudi dels informes enviats a esta Institució, amb dates 24 de setembre de 1999 i 14 de març de 2000 (registre d'eixida número 1635 i 221, respectivament), es desprén que, d'una banda, l'Ajuntament no té una prova documental determinant de la titularitat pública del vial en qüestió —encara que sembla figurar com a tal en els plans cadastrals, no es localitza en el pla general d'ordenació urbana— i d'una altra banda, tampoc consta la seua afecció a un ús públic general, atés que, segons els informes municipals, “es tracta d'un carreró que solament dóna entrada a quatre immobles i s'usa exclusivament amb estes finalitats”.

Del que hem expressat anteriorment, cal notar que les entitats locals tenen l'obligació d'exercir les accions necessàries per a la defensa dels seus béns i drets, d'acord amb el que disposa l'article 220.1 del RD 2568/1986, de 28 de novembre, Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Corporacions Locals i 9.2 del RD 1372/1986, de 13 de juny, Reglament de Béns de les Entitats Locals.

Dins el ventall de potestats reconegudes per l'ordenament jurídic a les entitats locals en relació amb els seus béns, i tenint en compte la falta de certesa sobre el caràcter demanial del carreró, l'art. 82.a) de la Llei de 2 d'abril de 1985, reguladora de les bases de règim local, atorga als ajuntaments el dret a recuperar, per ells mateixos, la possessió dels béns de domini públic en qualsevol moment.

Ara bé, este procediment privilegiat de recuperació per via administrativa —sense necessitat d'acudir als tribunals ordinaris— es troba subordinat, no solament a l'acreditació del caràcter públic dels béns a què es referix —cosa que en el nostre cas no està molt clara—, sinó també a la circumstància que els mateixos es troben en possessió prèvia de l'entitat, és a dir, que estiguen efectivament destinats a un ús públic general i comú —sembla que el terreny en qüestió solament s'utilitza exclusivament amb la finalitat de donar entrada a quatre immobles— (Sentències del Tribunal Suprem, 4-1-1991, 18-9-1997, 8-7-1998 i 30-3-1999).

Tot i que l'Ajuntament no pot exercir esta potestat per les raons exposades —no consta palmàriament el caràcter públic de la via— sí seria possible acudir a la facultat d'investigar la situació dels béns que es presumisquen de la seua propietat, quan esta no conste, a fi de determinar la titularitat dels mateixos (art. 45 i següents de Reglament de Béns).

Des d'una òptica distinta, l'art. 220 del RD 2568/1986, de 28 de novembre, esmentat més amunt, assenyala que “qualsevol veí que es trobe en complet benefici dels seus drets civils i polítics podrà requerir el seu exercici a l'entitat interessada. Este requeriment, de què es donarà coneixement als qui pogueren resultar afectats per les corresponents accions, suspèndrà el termini per a l'exercici de les mateixes per un període de trenta dies hàbils. Si en el termini d'eixos trenta dies, l'entitat no acorda l'exercici de les accions sol·licitades, els veïns podran exercir eixa acció en nom i interès de l'entitat local, la qual els haurà de facilitar els antecedents, documents i elements de prova necessaris i que a este efecte se sol·liciten. Si prospera l'acció, l'actor tindrà dret a ser reembossat per l'entitat dels costos processals i indemnitzat per tots els danys i perjuís que se li hagueren produït”.

D'altra banda, tenint en compte la falta de contestació municipal sobre esta qüestió —segons ens reitera el Sr. R., sembla que encara no ha rebut la notificació de la resolució expressa presentada a l'Ajuntament el dia 10 de novembre de 1997 (registre general d'entrada número 296) — cal recordar que, en un Estat de dret com el nostre, l'Administració Pública té l'obligació de donar resposta a totes les sol·licituds dels ciutadans, com a component essencial de la subjecció de la seua actuació als principis constitucionals (art. 9 i 103) i, en particular, com a expressió del seu sotmetiment ple a la llei i al dret.

Tal actitud municipal d'abstenir-se de dictar resolució expressa, incomplix de forma manifesta l'inexcusable deure de resoldre, imposat a les administracions públiques en l'art. 42 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú, l'obligació del qual ha estat estesa i emfatitzada amb la reforma operada per la Llei 4/1999, de 13 de gener, en prescriure, amb una claredat completa, que l'Administració està obligada a dictar resolució expressa en tots els procediments i a notificar-la, siga quina siga la seua forma d'iniciació

en el termini màxim de tres mesos, quan les normes reguladores dels procediments no fixen el termini màxim per a rebre la notificació. A més, continua disposant l'art. 89.4 d'esta Llei que, en cap cas, podrà l'Administració abstenir-se de resoldre sota pretext de silenci, obscuritat o insuficiència dels preceptes legals aplicables al cas.

En conseqüència, cal sostenir, sense cap dubte, que el silenci administratiu és una pràctica que genera en els ciutadans una autèntica inseguretat jurídica i indefensió material (proscrites pels articles 9.3 i 24.1 de la Constitució Espanyola), i que, tal com ha exposat el Síndic de Greuges en els seus successius informes anuals a les Corts Valencianes, obliga els ciutadans a acudir a la via jurisdiccional per a resoldre els seus conflictes i convertix, per això, en inoperant la via administrativa.

Per això, el nostre legislador autonòmic, en regular esta Institució en la Llei 11/1988, de 26 de desembre, li atribuïx, en l'art. 17.2, l'específica funció de vetlar i controlar que l'Administració resolga, en el termini i la forma escaients, les peticions i els recursos que li hagen estat formulats.

En virtut de tot el que hem exposat, i atenent a les consideracions exposades per a la defensa i l'efectivitat dels drets i les llibertats compresos en els títols I de la Constitució i de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, de conformitat amb el que disposa l'art. 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, recorde a vostra senyoria el deure legal, d'immediat compliment, de dictar resolució expressa en relació amb la sol·licitud formulada pel Sr. R., el 10 de novembre de 1997, i li suggerisc que s'exercisca la facultat d'investigar la situació dels béns que es presumixen de la seua propietat, a fi d'aclarir la titularitat del presumpte vial”.

Idèntic resultat satisfactori s'ha obtingut en la resolució de la queixa 200912, atés que l'Ajuntament d'Ontinyent (València) també ha estimat en la seua integritat el recordatori de deures legals i la recomanació que esta Institució li va formular, a fi d'exercir la facultat d'investigar la titularitat pública o privada d'una senda que discorre pel terme municipal, amb l'objectiu que, una vegada acreditada la naturalesa de la mateixa, es puga disposar la reposició al seu estat anterior, després de la presumpta ocupació de què ha estat objecte.

Sobre la potestat administrativa de delimitar els seus béns, l'autor de la queixa 201034, el Sr. F. S.G., després d'adquirir que s'ha produït una presumpta ocupació per part d'un tercer de la parcel·la municipal núm.31 del polígon 13, enclavada a la partida Baiona, interessa que l'Ajuntament de Mutxamel (Alacant) procedisca a incoar un expedient administratiu per a delimitar l'esmentada propietat.

L'informe enviat pel consistori alacantí ja ha sigut notificat a l'interessat, a fi que articule les alegacions que estime pertinents.

Finalment, quant a la potestat de recuperació d'ofici, volem significar que s'ha requerit insistentment a l'Ajuntament d'Altea (Alacant) la remissió de la informació necessària per a investigar la presumpta usurpació d'un camí públic —

queixa 200425—, sense que fins al moment de tancar este informe s'haja rebut, de forma que l'esmentada entitat local manifesta una actitud d'hostilitat i entrebanc de la tasca d'esta Institució.

Afortunadament, l'Ajuntament d'Alpuente (València) sí que ha enviat l'informe requerit sobre la problemàtica exposada pel promotor de la queixa 201273, qui denuncia que l'esmentada corporació local va procedir, segons el seu criteri, a la recuperació d'ofici de la possessió d'un terreny públic per la via de fet, sense tramitar el preceptiu expedient, ni acreditar el caràcter públic de la senda, ni conferir tràmit d'al·legacions per a l'efectiva defensa de l'interessat. Concretament, es va exigir complida documentació sobre els següents extrems: còpia de l'informe emés en l'expedient de recuperació possessòria, com també dels títols acreditatius de la corresponent propietat municipal i de la seua destinació efectiva, real i constant, a un ús públic, amb especial indicació sobre la seua inscripció en el registre de la propietat o en l'inventari municipal; còpia del acusaments de recepció que demostren les notificacions practicades al Sr. C. en què se li concedix el corresponent tràmit d'audiència prèvia a la resolució i, per últim, testimoni de la resolució o l'acord municipal mitjançant el qual es disposa la recuperació possessòria.

Una vegada evacuat l'informe, estem a l'espera de rebre les al·legacions que presente l'interessat.

5. RÈGIM JURÍDIC

5.1. Responsabilitat patrimonial

Sobre les queixes de l'any anterior, que es trobaven en tramitació, concretament les ressenyades amb els números 991029 —reclamació formulada contra l'Ajuntament d'Alcoi (Alacant) per un antic funcionari— i 991526 —danys experimentats per una caiguda en la via pública contra l'Ajuntament de València—, cal fer notar l'acabament de les investigacions iniciades i el tancament de les mateixes, atés que les dues entitats locals han acceptat expressament la recomanació emesa per esta Institució, i s'han resolt les qüestions plantejades pels ciutadans afectats.

Examinades les queixes presentades en este any 2000, de les 10 interposades, solament tres es troben en tramitació: la 201212, referida als danys i perjuís causats com a conseqüència d'una indeguda dilació en l'atorgament de llicències de llicències d'obres i activitat sol·licitades a l'Ajuntament de Picanya (València); la 201261, relativa a una lesió experimentada per la caiguda provocada per una trampa oberta en obres fetes en la vessant del castell de Sant Ferran a Alacant.

Després de la investigació efectuada en l'estudi de l'objecte de la queixa 200175, que versa sobre reclamació dels danys ocasionats en un vehicle en ser retirat de la via pública pel Servei Municipal de Grues de València, es va decidir el tancament de la mateixa davant la conformitat a dret de l'actuació municipal.

De la mateixa manera, la queixa 200505, interposada davant l'Ajuntament de València per les lesions experimentades per la col·lisió contra una gran pedra que hi havia en un camí municipal insuficientment il·luminat, ha estat tancada, ja que l'Administració ha resolt favorablement la pretensió del ciutadà afectat; idèntic resultat s'ha obtingut en la queixa 200032, deduïda davant l'Ajuntament de Castalla, en relació amb les inundacions produïdes en una cotxera.

Així mateix, també s'han tancat favorablement per a l'interessat les queixes 200123 —obres d'instal·lació de conducció d'aigua per a reg en el camí Racó de la Marseta de Mutxamel (Alacant) —; la 200433 —danys causats en un habitatge amb motiu de la celebració de l'entrada de bous i cavalls, declarada Festa d'Interés Turístic Nacional, a Segorbe (Castelló) —, i la 200556 —desperfectes produïts en un vehicle pel desplaçament d'un contenidor de brossa a Manises (València).

A tall de conclusió, direm que les recomanacions dirigides a l'Ajuntament de Pinoso (Alacant) i a la Conselleria de Medi Ambient en les queixes 200140 i 200987, respectivament, han estat expressament acceptades, de manera que, en la primera, els danys i desperfectes produïts en un habitatge per la utilització de maquinària pesant en la construcció d'un polígon industrial seran indemnitzats i, en la segona, el promotor de la queixa ha rebut la informació interessada sobre les diverses qüestions plantejades en relació amb els danys que les cabres munteses han causat en les oliveres, els ametlers i els pins que hi ha en la seua finca.

5.2. Contractació

Un total de 4 queixes han estat presentades en esta Institució a fi d'investigar els fets que en estes són denunciats.

En la queixa 200328, l'Ajuntament de Calp va acceptar íntegrament la recomanació que li vam dirigir, a l'efecte de la devolució de la fiança depositada després de l'adjudicació del contracte d'ampliació del padró de béns immobles a l'interessat.

D'altra banda, ens trobem a l'espera de rebre les al·legacions del promotor de la queixa 201002 a l'informe requerit a l'Ajuntament de Gandia (València), a qui interessava la devolució d'una finca, previ abonament d'un preu equitatiu i just, que aquell va vendre a este per a l'execució del projecte d'eixamplament d'un camí, que, finalment, no es va executar.

El Sr. L.I.G, actor de la queixa 200906, ens significava que l'Ajuntament de Planes (Alacant) no li havia abonat el deute derivat del contracte administratiu d'obres formalitzat per a construir un mur de contenció i una escala al carrer Sant Blai de la localitat, per la qual cosa, rebut l'informe municipal i les al·legacions presentades al mateix per l'interessat, esta Institució dictarà la corresponent resolució en breu.

Finalment, l'Ajuntament de Requena (València) ha aconseguit favorablement la pretensió articulada en la queixa 201200, a fi d'aconseguir un acord satisfactori

per a les dos parts, en relació amb la donació d'un sola que es va efectuar a favor de l'esmentada corporació local.

5.3. Associacions de veïns

Les queixes núm. 200471 i núm. 200769 van ser presentades per les associacions de veïns (en endavant, AAVV) Nuevos Horizontes, El Diálogo i La Voz, totes ubicades a la ciutat d'Alacant.

D'una banda, denunciava la passivitat de la Regidoria de Participació Ciutadana de l'Ajuntament d'Alacant davant les reiterades denúncies que havien formulat per l'actitud, segons els promotors, contrària al dret de participació ciutadana del president de la Junta de Districte núm. 3.

D'una altra banda, tot i que en esta ocasió la presentaren les AAVV Nuevos Horizontes i El Diálogo, denunciaven que determinades actuacions de l'Ajuntament d'Alacant vulneraven el procediment electoral a Juntes Municipals de Districtes que havien tingut lloc.

En este sentit, van presentar un recurs potestatiu de reposició contra el Decret de Constitució de la Comissió Executiva de la Junta Municipal de Districte núm. 3.

Com que havia transcorregut el termini legal de resolució del recurs de reposició, les esmentades AAVV van presentar un escrit de queixa en què denunciaven el silenci administratiu.

La queixa núm. 200971 de l'associació de veïns Agresa, del terme municipal de Vilamarxant (València) denunciava que s'havia dirigit a l'Ajuntament de l'esmentada localitat per a sol·licitar la seua inscripció en el Registre Municipal d'Associacions, i que no havia obtingut resposta.

Admesa a tràmit la queixa, l'Ajuntament de Vilamarxant ens va informar que la inscripció en el Registre Municipal d'Associacions de l'associació promotora de la queixa ja s'havia produït, per la qual cosa vam decidir tancar les nostres investigacions en apreciar que l'Administració Pública havia procedit a solucionar el problema denunciat.

La queixa núm. 201230, presentada per l'associació de veïns de Torrevieja (Alacant), en què se significava que, segons sembla, s'havien presentat diverses sol·licituds en l'esmentat ajuntament per a demanar una entrevista amb el Sr. Alcalde o amb el corresponent regidor delegat, a fi de tractar diferents problemes relatius a diferents barris de la ciutat. Les sol·licituds no van obtindre resposta.

Admesa a tràmit la queixa, vam dirigir escrit a l'Ajuntament de Torrevieja a fi que ens informara sobre si havia dictat i, si s'escau, notificat resolució expressa sobre el que havia sol·licitat l'associació de veïns o, si escau, que detallara les raons que justificaven la falta de contestació administrativa.

En el moment de redactar-se la present memòria, no havíem rebut contestació de l'esmentada corporació local.

En el moment d'elaborar esta memòria, continua en tràmit la queixa núm. 200947, presentada per la Federació d'Associacions Ciutadanes de Castelló.

En la mateixa, el seu promotor denunciava que s'havia dirigit a l'Ajuntament de Castelló per a sol·licitar l'ingrés de la referida Federació en el Consell Municipal de Participació Ciutadana de Castelló, sense que haguera obtingut resposta.

Una vegada admesa a tràmit la queixa, es va rebre informe de l'Ajuntament de Castelló, del qual vam donar trasllat a l'interessat a fi que ens enviaren les al·legacions o consideracions que consideraren quant a això. Una vegada fetes les al·legacions, esta Institució està pendent de resoldre.

- Tancament de queixes d'anys anteriors

En la queixa núm. 991142, l'associació de veïns El palomo, de Villafranqueza (Alacant), havia sol·licitat a l'Ajuntament d'Alacant informació sobre diversos temes que afecten els veïns.

Admesa a tràmit la queixa, l'esmentat ajuntament ens va remetre còpia de les contestacions subscrietes pels Srs. Regidors de Participació Ciutadana, Sanitat i Patrimoni i Cultura.

A la vista de la documentació enviada i com que els promotors de la queixa no havien presentat al·legacions a la mateixa, vam decidir tancar la queixa, ateses les circumstàncies concurrents.

En la queixa núm. 991474, l'associació Alacant Sempre-Alicante Siempre es dirigia a l'Ajuntament d'Alacant i demanava la inauguració del Paseito Ramiro.

De l'informe enviat per l'Ajuntament d'Alacant va resultar constatable que la petició formulada per l'associació referenciada havia obtingut resposta, per la qual cosa es va resoldre el tancament de l'expedient.

5.4. Queixes formulades per autoritats locals

A l'empara del que preveu l'apartat segon de l'article 10 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, s'ha resolt la inadmissió de la queixa 201241, deduïda per diversos regidors de l'Ajuntament d'Alfafara (València), atés que "no podran presentar queixa davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb els assumptes de la seua competència."

5.5. Altres queixes

- Silenci municipal davant l'exercici del dret de petició.

Reprenent l'únic expedient en tramitació durant l'any passat, cal significar que l'Ajuntament d'Alacant ha resolt satisfactòriament la sol·licitud presentada pel promotor de la queixa 991472, a fi de retirar alguns retrats de la Galeria d'Alcaldes.

Ja en este any, esta Institució ha iniciat 3 expedients de queixa, la investigació dels quals ha conclòs amb el resultat que seguidament detalllem:

En la queixa 200291, l'Ajuntament d'Elx (Alacant) ha reconegut que, tal com asseverava el promotor de la mateixa, l'anomenat carrer Forn del Pla, té la denominació històrica de "carrer Sant Antoni del Pla".

L'Ajuntament de València, davant la petició de l'actuant de la queixa 200558, sobre la retirada de la part de darrere d'una marquesina d'espera d'usuaris del servei de transport urbà, va desplegar una activitat administrativa regular i ajustada a la normativa aplicable.

Per últim, l'Ajuntament d'Orihuela (Alacant) va determinar els noms dels carrers de la urbanització en què residix el promotor de la queixa número 200738.

VIII. ÚS DEL VALENCIÀ

Introducció

L'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, de manera que s'instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics instal·lats en el territori autonòmic o local l'obligació de conèixer i usar les dos llengües, sense que pugua prevaler l'una sobre l'altra; i la Llei Valenciana 4/1983 de 23 de novembre d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament de l'Estatut d'Autonomia, estableix, en l'article 2, que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i de la seua administració pública, de l'administració local i de totes les corporacions i institucions públiques que en depenguen.

Com a conseqüència de tot el que antecedeix, i com no podia ser d'altra manera i de conformitat amb la missió d'esta Institució de vetlar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius, són constants les recomanacions del Síndic de Greuges a l'administració pública valenciana perquè adapte les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia i la Llei d'ús i ensenyament del valencià, i impulse l'ús de la nostra llengua en totes les esferes de la vida pública.

Tot el que hem exposat ha de ser, però, compatible amb el més absolut respecte als drets dels ciutadans la llengua habitual dels quals és el castellà, propi de la cooficialitat lingüística instaurada.

És per això que en les recomanacions formulades pel Síndic de Greuges, com a resposta a les queixes que els ciutadans valencians li formulen, se significa a l'administració valenciana la necessitat que arbitre totes les mesures que siguen necessàries perquè els drets lingüístics dels valencians siguen respectats plenament, i s'adapten les seues estructures a la cooficialitat lingüística, ja que l'administració pública està obligada a donar una resposta raonable als ciutadans que pretenen fer efectiu el ple dret a l'ús de la nostra llengua, i ha de fer un esforç

perquè la falta de mitjans materials i humans no signifiqui, en definitiva, una limitació injustificable per a utilitzar el valencià.

La recentment constituïda Acadèmia Valenciana de la Llengua, fruit del diàleg i del consens, l'alta funció de la qual de determinar i elaborar la normativa lingüística del valencià obri l'esperança de la recuperació de la nostra llengua, ja que s'encarregarà de garantir els principis que defensa la Llei d'ús i ensenyament del valencià, vigent des de l'any 83, reforçant l'ús social del valencià per a la seua total equiparació amb el castellà.

Finalment, cal destacar que, igual que en exercicis precedents, donem compte en un altre capítol d'esta memòria d'aquelles queixes de ciutadans que demanen la mediació del Síndic de Greuges perquè l'administració educativa garantisca, en totes les etapes educatives, la comprensió i l'expressió oral i escrita del valencià, i que són les assenyalades amb els números 200070 a 200115, i 200166 i 200167, en les quals pares d'alumnes del CP Bec de l'Àguila i CP Miguel Hernández de Sant Vicent del Raspeig ens van traslladar la seua preocupació i el seu dubte sobre que l'administració educativa pugua garantir el compliment del Projecte d'Escolarització en Valencià.

Relacionem en este capítol de 97 queixes de ciutadans valencianoparlants que segueixen trobant obstacles per a relacionar-se en valencià amb organismes públics, i que es veuen defraudats en l'exercici dels seus drets lingüístics; com també d'aquells escrits que, per diversos motius, no van ser admesos a tràmit, i de les queixes d'altres anys que han estat resoltes definitivament.

1. ADMINISTRACIÓ DE LA GENERALITAT I ENTITATS

DEPENDENTS

1.1. Actitud negativa de funcionaris respecte a ciutadans valencianoparlants

Vam formular un recordatori de deures legals al síndic president del Col·legi Oficial de Corredors de València en la queixa núm. 20042:

"El 31 de gener d'enguany, va comparéixer davant esta Institució la Sra. I.C.V. per a exposar-nos que, l'anterior dia 20 del mateix mes, el corredor de comerç, Sr. J.V.Ch.Ch., va negar la seua firma en la tramitació d'un préstec pel fet d'estar part dels documents mercantils redactats en valencià.

El posterior dia 29 de febrer de 2000, vam rebre per part de vosté fotocòpia de l'informe elaborat en el seu descàrrec davant este Col·legi, per l'esmentat corredor de comerç.

Independentment de les raons pràctiques que al·lega el senyor col·legiat, la veritat és que des de l'any 1983 esta Comunitat Autònoma té com a llengua oficial el valencià, juntament amb el castellà.

El respecte al pluralisme lingüístic, tant de la nostra llengua materna com de la castellana, per part d'esta Sindicatura de Greuges, està fora de tot dubte i, en este sentit, es constituïx garant de l'ús normal i oficial de les dos llengües, i cap valencià pot ser discriminat en la seua pròpia Comunitat Autònoma en sol·licitar l'expedició d'un document públic en valencià.

La defensa del nostre patrimoni cultural, de la nostra llengua pròpia, històricament signe de la nostra identitat com a poble, és, i ha de ser, impulsada per tots els òrgans presents en el nostre territori autonòmic, i caldrà retornar-li al valencià el rang i lloc que mereix, i acabar amb el menyspreu i superar la desigualtat existent en comparació amb el castellà, fonamentalment en el camp del dret, l'administració i la jurisdicció.

Esta Institució no encobrirà cap forma de discriminació lingüística i, per això, la Generalitat Valenciana ha proclamat per llei l'oficialitat del valencià. El seu ús per tots els valencians, amb plenitud d'efectes jurídics de la mateixa manera que si s'utilitzaren el castellà, ha quedat garantit en proclamar el nostre Estatut d'Autonomia la facultat de tots els ciutadans per a utilitzar i exigir la llengua oficial de la seua elecció en els documents públics oficials.

Per tot això, vam fer el següent recordatori de deures legals al Sr. síndic president del Col·legi Oficial de Corredors de Comerç de València:

Que es duga a terme l'article 13 de la Llei 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, en virtut del qual la redacció dels documents públics, com els intervinguts per un corredor de comerç, es faça en valencià o en castellà, a elecció o segons la indicació de l'atorgant, en este cas, la promotora de la queixa, Sra. I.C.V., qui va sol·licitar al fedatari públic, Sr. J.V.Ch.Ch., l'expedició del document en la nostra llengua, el valencià, oficial igual que el castellà dintre de la nostra Comunitat Autònoma, d'acord amb l'article 3r, apartat segon, de la Constitució Espanyola, i apartats tres i quatre de l'article 7é de l'Estatut d'Autonomia.

D'acord amb el que disposa l'article 29 de la Llei del Síndic de Greuges, el Sr. síndic president del Col·legi Oficial de Corredors de Comerç de València, en el termini d'un mes, haurà de donar resposta a l'anterior recordatori de deures legals, i manifestar la seua acceptació o les causes que la impediten."

La queixa de la Sra. E.C.V. de Sueca va ser tancada en ser acceptat en tots els seus termes, pel síndic president del Col·legi Oficial de Corredors de Comerç, el recordatori de deures legals fet pel Síndic de Greuges.

1.2. Impresos, formularis, models oficials, rètols i topònims

L'Estatut d'Autonomia de la nostra Comunitat estableix (article 7) que caldrà atorgar especial protecció i respecte a la recuperació del valencià, un manament que es va desplegar específicament en la Llei 4/1983, de 23 de

novembre, d'ús i ensenyament del valencià, l'objectiu últim de la qual, segons el preàmbul de la Llei, és aconseguir, a través de la promoció del valencià, la seua equiparació efectiva amb el castellà, bandejant qualsevol forma de discriminació lingüística.

En este sentit, són encara molts els ciutadans que, a través de les seues queixes, ens assenyalen que després de més de dèsset anys des de l'aprovació per les Corts Valencianes de la citada Llei 4/1983, són moltes les administracions públiques que no han adaptat les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística instaurat per la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana, tal com denunciava el promotor de la queixa núm. 201180 en assenyalar que, en les oficines dels serveis d'inspecció de l'Àrea 2 de la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat, al carrer General S. Martín de València, estaven retolades exclusivament en castellà, i també els impresos (concretament el model 978, Taxes i Serveis Sanitaris). Per la qual cosa va ser admesa a tràmit i se'n va iniciar la corresponent investigació, per a finalment determinar el tancament i l'arxivament de la mateixa, tenint en compte que l'administració pública havia retolat les noves dependències dels Serveis d'Inspecció de la Direcció Territorial de la Conselleria de Sanitat de València.

Amb la finalitat de resoldre amb caràcter definitiu la queixa núm. 200261, subscripta pel Sr. U.L.L.R. d'Alacant, hem interessat una ampliació de dades a la Diputació Provincial d'Alacant per a conèixer si ha procedit, de conformitat amb el que demanava el promotor de la queixa, a retolar en valencià els panells explicatius amb suports metàl·lics distribuïts pel recinte del jaciment arqueològic del Tossal de Manises i les previsions existents, si escau, sobre això.

El Sr. J.L.R., d'Orpesa, va presentar la queixa núm. 200465, en què denunciava que no es complien les normes contingudes en el Decret 145/86, de 24 de novembre, de la Generalitat Valenciana, sobre els rètols de les carreteres, com tampoc el Decret 107/87, de 13 de març de 1987, quant als senyals indicatius de tot tipus.

Admesa la queixa es va sol·licitar informació al Servei Territorial de Carreteres de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports de Castelló. L'administració ens va indicar que des d'este Servei Territorial s'aplicaven les següents normatives vigents en matèria de senyalització:

1. 8.1.I.C "Norma de senyalització vertical de la Instrucció de Carreteres"
2. Circular sobre la senyalització vertical en les carreteres de la Comunitat Valenciana.

En estes normatives, sobretot en la segona, es parla del tema de la toponímia que cal aplicar en la senyalització vertical:

"2. TOPONÍMIA DE SENYALITZACIÓ VERTICAL

La Generalitat Valenciana ha elaborat un llistat amb els noms dels municipis que cal utilitzar en la senyalització orientativa, amb el nom que cal utilitzar i el nom legal.

En els cartells de límit de comunitat caldrà utilitzar l'accepció Comunitat Valenciana. En els de límit provincial caldrà ometre el literal "província" i s'haurà d'escriure: Castelló; València; Alacant/Alicante.

Per als exotopònims, caldrà utilitzar sempre el seu nom legal. Per exemple: Teruel, Cuenca, etc.

Les paraules que figuren en les plaques complementàries de senyals d'advertiment de perill o reglamentació caldrà escriure-les en castellà en les zones castellanoparlants, i en els dos idiomes en les altres zones, d'acord amb el que prescriu la Llei de seguretat viària.

Sempre que siga possible s'utilitzaran pictogrames en lloc de llegendes i, en cas d'incloure-les, caldrà escriure-les en l'idioma predominant de la zona, excepte en el cas descrit en el paràgraf anterior.

La retolació simultània en els dos idiomes solament s'aplicarà en els casos estrictament necessaris, ja que això implica un augment del nombre de paraules i, per tant, de les dimensions del cartell. En estos casos, si el nom és curt s'escriurà primer en valencià i després, separat per una barra inclinada (/), en castellà. Si per la seua longitud cal escriure'l en dos línies, s'escriurà en la primera línia en valencià i en la segona en castellà, separades per una línia horitzontal, i alineant els dos noms pel centre".

La normativa estatal també té en compte els idiomes i cita:

“En les comunitats autònomes que tinguen un idioma oficial distint del castellà, els noms hauran d'atenir-se al que seguix:

a) Noms propis (poblacions, províncies, comunitats autònomes, punts característics):

S'escriurà únicament el topònim oficial. Si no haguera estat adoptat encara un topònim oficial, s'escriurà el nom propi en les dos llengües: en la de la província de la comunitat autònoma i en castellà. En este últim cas, si el nom fóra suficientment curt per a cabre en una sola línia, es posarà primer en la llengua de la comunitat autònoma i després, separat per una barra ("/"), en castellà; si per la seua longitud cal utilitzar dos línies, el nom en castellà es posarà baix del de la comunitat autònoma, separat per una línia horitzontal (Fig. 9 i 10).

No obstant això anterior i mentre no es modifique el Mapa Oficial de Carreteres, si el topònim oficial d'una població diferix molt del que figura en l'edició corrent de l'esmentat Mapa, caldrà escriure els dos topònims. El tipus de lletra no ha d'experimentar variacions.

b) Noms comuns

Els noms comuns caldrà escriure'ls de la mateixa manera descrita per als noms propis, sense denominació oficial, amb el tipus de lletra que corresponga a

cadascun, i procurant substituir-los, en la mesura del possible, per pictogrames".

De tota manera, ens indicava que les carreteres a l'Estat espanyol depenien de diversos organismes (Xarxa de Carreteres de l'Estat, Xarxa Autonòmica, Xarxa de la Diputació, ajuntaments, altres organismes com ara Agricultura, Medi Ambient...) i que cadascun aplica una política.

Des d'este Servei Territorial de Carreteres de Castelló s'aplicaven les normes citades i, excepte errors o omissions, intentaven complir les indicacions de la normativa. Si hi haguera cap cas concret de col·locació de senyalització no adequat i ens avisaren del seu error, s'esmenaria tan ràpid com fóra possible."

Com que el promotor de la queixa no va al·legar cap altra circumstància i com que no hi havia raons per a continuar la nostra intervenció, vam donar per finalitzada la investigació.

Amb relació a la queixa núm. 2001033, en la qual el Sr. I.P.C. d'Alacant ens posava de manifest que en els fullets informatius de la programació de la Sala Arniches d'Alacant no s'observava el règim de cooficialitat lingüística instaurat a la Comunitat Valenciana, de forma que en quedava exclòs el valencià, vam determinar el tancament de la queixa, ja que la Subsecretaria de Promoció Cultural de la Conselleria de Cultura i Educació, a la qual ens havíem dirigit per a contrastar les al·legacions formulades pel promotor, ens va comunicar que havia cursat instruccions per a corregir esta situació, no solament per a complir un manament legal, sinó per a potenciar l'ús de la nostra pròpia llengua.

1.3. Dret dels ciutadans a elegir la llengua oficial en la qual volen relacionar-se amb l'administració pública valenciana

L'incompliment per part dels funcionaris dels Serveis Territorials de la Conselleria de Consum de l'obligació de respectar els valencians que elegixen el valencià per a relacionar-se amb l'administració pública valenciana, va donar lloc a la queixa núm. 200964, presentada davant el Síndic de Greuges per la Sra. L.L.I. de València.

Per a donar compliment a la demanda de la Sra. L.L.I., i per a observar el que disposa la Llei 4/1983, d'ús i ensenyament del valencià, els Serveis Territorials de la Conselleria van esmenar les deficiències denunciades.

El respecte al pluralisme lingüístic, tant de la nostra llengua materna com de la castellana, per part d'esta Sindicatura de Greuges està fora de tot dubte, i en este sentit es constituïx garant de l'ús normal i oficial de les dos llengües, i cap valencià pot ser discriminat en la seua pròpia comunitat autònoma en sol·licitar l'expedició d'un document públic en valencià.

En conseqüència, són constants les recomanacions formulades pel Síndic de Greuges a l'administració pública valenciana perquè fomente l'ús normal del valencià, i adopte les mesures necessàries per a garantir plenament i efectivament

els drets lingüístics dels ciutadans de la nostra Comunitat Autònoma.

És objectiu primordial del nostre ordenament jurídic, tant estatal com autonòmic, garantir el dret dels ciutadans a usar les llengües oficials de la seua elecció, sense que en cap cas puguem veure's afectats per discriminació lingüística.

Tal garantia implica la correlativa obligació de totes les administracions públiques que actuen en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana de facilitar este dret i evitar la discriminació. Per este motiu va ser admesa a tràmit la queixa núm. 200964, formulada per la Sra. A.L.I. de València, l'eix fonamental de la qual girava al voltant de la vulneració dels drets lingüístics a què hem fet referència, ja que la promotora, en formular una reclamació en valencià davant els Serveis Territorials de Consum de la Conselleria d'Indústria, li va ser vedada la possibilitat de realitzar-la en esta llengua. Després d'emplenar el procediment vam resoldre l'expedient comunicant als Serveis Territorials de Consum el que seguix:

"Amb caràcter general, la legislació regula imperativament l'ús de la llengua en l'àmbit oficial, és a dir, en les relacions mútues que es produeixen entre les administracions públiques i els ciutadans, i en les manifestacions del poder públic que tenen com a destinataris els ciutadans i que han de ser conegudes per estos.

En la Comunitat Valenciana, el valencià té caràcter cooficial conjuntament amb el castellà, que és la llengua oficial en tot el territori de l'Estat. En conseqüència, totes les actuacions, resolucions i notificacions que partixen de les administracions públiques radicades a la Comunitat Valenciana, hauran d'observar escrupolosament la cooficialitat lingüística que regix en esta Comunitat Autònoma, en el sentit d'usar indiscriminadament el castellà i el valencià, sense que pugua prevaler una llengua sobre l'altra.

Tot el que hem exposat ha de ser, però, compatible amb el més absolut respecte dels drets dels ciutadans que tenen com a llengua habitual el castellà, propi de la cooficialitat lingüística instaurada.

En definitiva, i com a compliment de la funció de defensa dels drets dels ciutadans que la llei atribuïx a esta Institució, cal assenyalar que la limitació de mitjans humans i materials condiciona inevitablement la normalització lingüística de l'ús del valencià en l'administració pública, de manera que si bé l'ús de la nostra llengua encara no pot ser garantit plenament, això tampoc eximix l'administració Pública de donar una resposta raonable als ciutadans que pretenen fer-lo efectiu, i, per això, cal arbitrar totes les mesures que siguen necessàries perquè els drets lingüístics dels valencians siguen respectats plenament, i dotar l'administració pública valenciana dels mitjans humans i materials necessaris per a fer efectius els esmentats drets reconeguts constitucionalment i estatutàriament, ja que la falta de mitjans pot incórrer en una limitació injustificada a utilitzar el valencià."

1.4. Altres aspectes de l'ús del valencià per l'administració

La petició d'informació sobre la queixa núm. 200892, seguida a instància de la Sra. A.V.T., que ens va facilitar el jutge encarregat del Registre Civil de

Manises, expressava que el registre Civil de Manises, des de febrer de 2000, que va entrar en vigor la Llei 40/1999, de 5 de novembre (que, entre altres qüestions, va ampliar a totes les persones o representants la possibilitat de canviar el nom a qualsevol de les llengües de l'Estat), informa a tot el que ho sol·licita sobre que és possible efectuar la substitució del nom, pel propi interessat o pel seu representant legal, per l'equivalent onomàstic en qualsevol de les llengües de l'Estat espanyol. Això sense perjudi que els interessats demanen el que consideren oportú.

I, en conseqüència, agraïnt la confiança depositada en la Institució, vam donar per acabada la investigació iniciada sobre això, en no observar una actuació pública lesiva als drets constitucionals o estatutaris de la interessada.

2. ADMINISTRACIÓ LOCAL

2.1. Impresos, formularis, models oficials, retolació i ús de topònims

La resolució de la queixa núm. 200369, dirigida a l'Ajuntament d'Orpesa (Castelló), va ser del següent tenor literal, constant la seua expressa acceptació segons ens va manifestar l'autoritat municipal.

J.L.R. i M., coordinador local del Bloc Nacionalista Valencià d'Orpesa (Castelló), va presentar escrit de queixa en esta Institució, que va quedar registrat amb el núm. 200369.

Substancialment exposava que, a pesar que Orpesa és un municipi de predomini lingüístic valencià segons el títol 5 (article 35) de la llei d'ús i ensenyament del valencià, emet tota la documentació oficial exclusivament en castellà.

Admesa a tràmit la queixa, es va interessar de l'Ajuntament d'Orpesa informe a fi de comprovar les al·legacions formulades pel promotor, que el va emetre succintament i en el qual comunicava a esta Institució "que l'Ajuntament prendrà les mesures necessàries per a, dintre de les seues limitacions materials i humanes, rectificar les queixes rebudes d'este tipus".

A la vista d'això, cal formular les següents consideracions:

La Constitució, després d'indicar en l'article 3 que el castellà és la llengua oficial de l'Estat, assenyala que les altres llengües de l'Estat seran també oficials en les respectives comunitats autònomes, d'acord amb els seus respectius estatuts. Per tant, la nostra primera norma establí que la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques de l'Estat espanyol és un patrimoni cultural que ha de ser objecte d'especial respecte i protecció.

Amb relació a tot això, l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, de manera que s'instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics instal·lats en el territori autonòmic o local l'obligació de conèixer i d'usar les dos llengües, sense que pugui prevaler l'una sobre l'altra.

La Llei Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament de l'Estatut, estableix en el seu article 2 que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i de la seua administració pública, de l'administració local i de totes les corporacions i institucions públiques que depenguen d'ella, i l'article 28 de la referida llei indica que els ens locals hauran de fomentar l'ús del valencià en totes les activitats administratives.

Com a conseqüència d'això anterior, i com no podia ser d'altra manera, és missió de la nostra Institució vetlar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius citats, i, per tant, són constants, com hem assenyalat, les recomanacions del Síndic de Greuges perquè els impresos, formularis i models oficials que utilitza l'administració pública valenciana i els organismes que depenen d'ella siguen redactats, de conformitat amb la legislació vigent respecte a això, en les dos llengües, com també que es tinga en compte, en la retolació interior de les dependències administratives en territoris de predomini lingüístic valencià, que siga en valencià.

Tot el que hem exposat ha de ser, però, compatible amb el més absolut respecte dels drets dels ciutadans la llengua habitual dels quals és el castellà, propi de la cooficialitat lingüística instaurada.

Els ciutadans valencians en les seues relacions amb els poders públics tenen dret (un dret territorialment delimitat) a usar la llengua de la seua lliure elecció i este dret, conseqüentment, genera en els poders públics la corresponent obligació d'adaptar les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la Llei 4/1983 d'ús i ensenyament del valencià, perquè, en tots els casos, l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de l'elecció realitzada estiguen plenament garantits.

Per això recomanem a l'Ajuntament d'Orpesa l'adequació de les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística que regix a la Comunitat Valenciana, sense que pugua prevaler una llengua sobre una altra, i sense que siga causa justificativa l'escassetat de mitjans econòmics i humans de l'Ajuntament, ja que el que han d'orientar tots els poders públics, autonòmics i locals és salvaguardar la llibertat d'opció lingüística i impulsar l'ús del valencià en totes les esferes de la nostra societat i, especialment, en l'administració pública.

La limitació de mitjans humans i materials condiciona inevitablement la normalització lingüística de l'ús del valencià, però no eximix l'administració pública de donar una resposta raonable als ciutadans que pretenen fer-lo efectiu, i pot comportar, de fet, una limitació injustificada a utilitzar el valencià. De conformitat amb tot el que hem exposat anteriorment, recomanem l'adopció de totes les mesures que siguen necessàries, ordinàries i extraordinàries, perquè els impresos, formularis i models oficials que utilitza l'Ajuntament d'Orpesa siguen redactats, d'acord amb la legislació vigent quant a això, en les dos llengües.

En virtut de l'article 29.1 de la Llei 11/1988, reguladora del Síndic de Greuges, es recorda a sa senyoria el deure de donar compliment al que disposa la vigent legislació sobre ús i ensenyament del valencià, segons el que s'ha manifestat en el

cos d'este escrit, cosa que se li comunica perquè en prenga coneixement i perquè, en el termini d'un mes, ens envie informe sobre si accepta les expressades recomanacions.

Idèntica resolució, que també va ser expressament acceptada per l'autoritat municipal de Quart de Poblet, vam dictar en la queixa núm. 200798, formulada per Ll.M.C. i S., en nom del Bloc Nacionalista València.

L'Ajuntament de Santa Pola va acceptar la resolució, formulada en forma de recomanació, el tenor literal de la qual transcrivim a continuació, en la queixa núm. 200885 presentada per F.J.I.G., que exposava que l'Ajuntament de Santa Pola incomplia sistemàticament la legislació vigent sobre ús i promoció del valencià, ja que emetia tota la documentació oficial exclusivament en castellà, com també en actes públics, campanyes institucionals, anuncis oficials, etc.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe de l'Ajuntament de Santa Pola per a comprovar les al·legacions formulades pel promotor que, després de tres requeriments, ens va ser remés i en què, succintament, es comunicava a esta Institució el següent:

"Volem fer-li saber que la nostra intenció ha estat i és la de complir la Llei d'ús i ensenyament del valencià.

Per això, la Comissió de Govern va prendre l'acord de sol·licitar al secretari de l'Ajuntament un informe de la situació de l'aplicació de la Llei.

S'està recopilant la documentació i les dades que posen de manifest la seua situació en l'Ajuntament, i, a més, ja hem fet algunes actuacions en la direcció d'accentuar l'aplicació de la citada Llei.

D'altra banda, el regidor de Cultura va transmetre, a tots els regidors de l'Ajuntament, un escrit en el qual adjuntava còpia del seu requeriment i feia recomanacions quant a això.

El mateix regidor va preparar la resposta a esta Institució, el 31 d'octubre passat, que per raons internes no va ser transmesa oportunament, com devia.

Seguim treballant per a aconseguir que l'aplicació de la Llei siga una realitat, en tots els seus aspectes, i volem deixar ben clar que la voluntat d'este Ajuntament és complir amb el respecte degut i que mereix esta i els ciutadans, per la qual cosa anirem transmetent-li puntualment informació de les actuacions que es vagen realitzant".

Adjuntaven, així mateix, divers material que utilitza l'Ajuntament redactat en valencià.

Quant a l'exposició fàctica realitzada, cal formular les següents consideracions:

La Constitució, després d'indicar en l'article 3 que el castellà és la llengua oficial de l'Estat, assenyala que les altres llengües de l'Estat seran també oficials en les

respectives comunitats autònomes, d'acord amb els seus respectius estatuts. Per tant, la nostra primera norma estableix que la riquesa de les diferents modalitats lingüístiques de l'Estat és un patrimoni cultural que ha de ser objecte d'especial respecte i protecció.

Amb relació a tot això, l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana encomana a la Generalitat Valenciana garantir l'ús normal i oficial tant del castellà com del valencià, de manera que s'instaura un règim de bilingüisme que imposa als poders públics instal·lats en el territori autonòmic o local l'obligació de conèixer i d'usar les dos llengües, sense que pugua prevaler l'una sobre l'altra.

La Llei Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, dictada com a desplegament de l'Estatut, estableix en el seu article 2 que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat i de la seua administració pública, de l'administració local i de totes les corporacions i institucions públiques que depenguen d'elles, i l'article 28 de la referida Llei indica que els ens locals hauran de fomentar l'ús del valencià en totes les activitats administratives.

Com a conseqüència d'això anterior, i com no podia ser d'altra manera, és missió de la nostra Institució vetlar pel compliment dels preceptes constitucionals, estatutaris i legislatius citats, i, per tant, són constants, com hem assenyalat, les recomanacions del Síndic de Greuges perquè els impresos, formularis i models oficials que utilitza l'administració pública valenciana i els organismes que depenguen d'ella siguen redactats, de conformitat amb la legislació vigent sobre això, en les dos llengües.

Tot el que hem exposat ha de ser, però, compatible amb el més absolut respecte dels drets dels ciutadans la llengua habitual dels quals és el castellà, propi de la cooficialitat lingüística instaurada.

Els ciutadans valencians, en les seues relacions amb els poders públics, tenen dret (dret territorialment delimitat) a usar la llengua de la seua lliure elecció i este dret, conseqüentment, genera en els poders públics la corresponent obligació d'adaptar les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana i la Llei 4/1983, d'ús i ensenyament del valencià, perquè, en tots els casos, l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de l'elecció realitzada estiguen plenament garantits.

Per la qual cosa recomanem a l'Ajuntament de Santa Pola l'adequació de les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística que regix a la Comunitat Valenciana, sense que pugua prevaler una llengua sobre l'altra, ja que el que ha d'orientar tots els poders públics, autonòmics i locals, és salvaguardar la llibertat d'opció lingüística i impulsar l'ús del valencià en totes les esferes de la nostra societat i, especialment, en l'administració pública.

De conformitat amb tot el que hem exposat anteriorment, recomanem l'adopció de totes les mesures que siguen necessàries, ordinàries i extraordinàries, perquè els impresos, formularis i models oficials que utilitze l'Ajuntament de Santa Pola siguen redactats, d'acord amb la legislació vigent sobre això, en les dos llengües.

En l'informe de l'any 1998, pàg. 612, es va fer referència a la queixa núm. 980165, en la qual es va formular al Sr. alcalde-president de l'Ajuntament de Guardamar la recomanació que els impresos, formularis i models oficials que utilitza l'Ajuntament de Guardamar es redactaren en les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana.

La nostra resolució va ser acceptada en tots els seus termes.

No obstant això, posteriorment el Sr. J.F.G., com a secretari general de FSP-UGE Vega Baixa, d'Oriola, va informar a esta Institució, en la queixa núm. 2001138, que l'Ajuntament de Guardamar i concretament la Policia Local la incomplien, tot i haver estat acceptada en tots els seus termes la recomanació dirigida pel Síndic de Greuges amb ocasió de la queixa 980165 perquè "els impresos, formularis i models oficials que utilitzi l'Ajuntament de Guardamar siguen redactats en les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana".

Considera l'autor de la queixa que, si bé l'Ajuntament va donar ordre formal a tots els departaments de l'Ajuntament perquè procediren a modificar els impresos i documents que d'ells depengueren i que es redactaren en les dos llengües oficials, la Policia Local incomplix no solament la recomanació d'esta Institució, sinó la legislació vigent sobre això.

En l'actualitat s'està tramitant la queixa.

En la queixa núm. 2001128 es va sol·licitar el corresponent informe a l'Ajuntament d'Alfarb (València) sobre la reclamació que va formular la seua autora per la negativa a admetre un escrit en el registre d'entrada de l'Ajuntament esmentat, pel fet que el topònim de la població anava en valencià.

Que després de practicar diversos requeriments a l'Ajuntament d'Alfarb es va rebre la informació sol·licitada, i en vam donar trasllat en el moment de redactar la present memòria a l'autora de la queixa, perquè formulara les al·legacions que considerara convenients.

En tramitació, en el moment de tancar la present memòria anual a les Corts Valencianes, es troben les queixes seguides amb els núm. 2001147 i 2001148, en les quals I.P.C. denuncia que tota la propaganda i la informació oferida al públic de la VIII Mostra de Teatre Espanyol Contemporani que se celebra a Alacant estava exclusivament redactada en castellà, igual que els fullets de la programació a Alacant de la Filmoteca de la Generalitat Valenciana.

En idèntic sentit, la queixa núm. 2001242 actualment en tràmit, subscripta per M.B.C., que posava de manifest que va presentar una sol·licitud per a ser admés en les proves de la convocatòria de tècnic superior de promoció lingüística en l'Ajuntament de Catarroja i que la resolució que li va remetre l'Ajuntament estava escrita exclusivament en castellà, incomplint per tant l'article 10 de la Llei 4/1983 d'ús i ensenyament del valencià, i també l'article 36 de la Llei 30/1992.

El Sr. A.R. i 17 ciutadans més van presentar escrits de queixa que van

donar lloc a la núm. 200562 i següents, a la qual van ser acumulades la resta d'elles per ser idèntiques. En estos escrits exposaven que el Centre de Recursos per a la Joventut (Centre 14) havia convocat una sèrie de concursos públics (literatura eròtica, relat breu, etc.) els fullets informatius dels quals estaven redactats únicament en castellà.

El mateix promotor, A.R., i 58 ciutadans més també van presentar escrits de queixa donant lloc a les queixes núm. 200582 i següents, acumulades per la seua identitat. En elles es manifestava que el Centre de Recursos per a la Joventut (Centre 14) va publicar una guia d'activitats del centre només en castellà, com també la carta que va enviar el regidor de Joventut.

Admeses les queixes a tràmit es va sol·licitar a l'Ajuntament d'Alacant informació sobre això, el qual ens va manifestar que l'ús del castellà i no del valencià en la publicitat de la convocatòria de concursos convocats per esta Regidoria per al foment de la creació artística i la investigació dels joves, complia amb el que prescriu l'article 13.2 de la citada Llei del següent tenor literal:

"En tot cas es redactaran en castellà les còpies o certificacions d'aquells documents que hagen de tindre efecte fora del territori de la Comunitat Valenciana."

Les convocatòries a què es feia referència van ser totes elles aprovades per Decret d'esta Regidoria, de data 25 de febrer d'enguany, i es dirigien a joves alacantins, valencians i espanyols en general, per este motiu es va redactar i va certificar en castellà.

Els fullets a què es referix el Sr. R. eren part integrant d'una carpeta publicitària que esta Regidoria va encarregar per a donar major difusió d'esta resolució i promoure amb això major difusió de la convocatòria."

Vam dictar resolució en els següents termes:

"Ens posem novament en contacte amb vosté amb relació a les queixes plantejades per A.R. i V. i més persones, sobre l'ús del castellà exclusivament en els impresos de convocatòries de concursos per al foment de la creació artística i la investigació dels joves, i també en la guia d'activitats.

Com ja li comunicàvem en el nostre últim escrit, vam donar trasllat de l'informe emés per este Ajuntament als promotors de la queixa, perquè ens remeteren les al·legacions o consideracions que respecte al citat informe estimaren convenients.

Els autors de la queixa insistixen fonamentalment que resulta discriminatòria la utilització del castellà en els impresos editats amb caràcter exclusiu.

Del que hem exposat anteriorment cal recordar que l'article 7 de l'Estatut d'Autonomia garanteix l'ús normal i oficial de les dos llengües oficials de la Comunitat, amb especial protecció i respecte a la recuperació del valencià.

Així mateix, la Llei 4/1983 de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià,

pretén superar la relació de desigualtat existent entre les dos llengües, disposant per a això les mesures pertinents per a impulsar l'ús del valencià en totes les esferes de la nostra societat i especialment en l'administració.

Concretament relacionat amb l'objecte de la queixa, l'article 30.4t de la llei precitada estableix de forma taxativa, que els impresos, formularis i models oficials que hagen d'utilitzar els poders públics a la Comunitat Valenciana hauran de redactar-se en forma bilingüe.

De l'examen de la normativa exposada anteriorment es desprén que la utilització d'impresos redactats únicament en castellà per este Ajuntament no és ajustada a dret, sense que pugua ser causa justificativa per a això que la informació es dirigix a joves espanyols en general, ja que l'objectiu de la normativa precitada és fomentar la recuperació del valencià.

Per tot això, i de conformitat amb el que preveu l'article 29.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, reguladora d'esta Institució, vam formular el següent recordatori de deures legals a l'Ajuntament d'Alacant:

"Que els impresos que utilitze la Regidoria de Joventut per a convocatòries i programacions d'activitats es redacten en les dos llengües oficials de la Comunitat Valenciana".

En tancar esta memòria anual a les Corts Valencianes, estem a l'espera que, de conformitat amb l'article 29 de la Llei reguladora del Síndic de Greuges, l'Ajuntament d'Alacant informe sobre l'acceptació o no de la citada recomanació.

Es va rebre la queixa núm. 200422, signada per J.L.L.R., en la qual ens comunicava que en l'Ajuntament d'Orpesa no es complien les normes contingudes en el Decret 145/86, de 24 de novembre, de la Generalitat Valenciana, sobre senyalització de vies de comunicació i serveis públics, com també el Decret 107/87, de 13 de març, quant als senyals indicatius de tot tipus que hi ha en el municipi.

Admesa a tràmit vam sol·licitar a eixe Ajuntament que ens informara sobre les al·legacions abocades pel promotor de la queixa, el qual ens va comunicar que este Ajuntament intentaria, dins l'escassetesa de recursos tècnics i humans, corregir les deficiències apuntades per esta Institució i posaria tots els mitjans al seu abast per a això. Sobre la base d'això vam tancar les nostres investigacions, atés que l'administració de referència procediria a solucionar el problema plantejat.

La titularitat i la competència sobre senyalització de rètols en vies públiques i carreteres correspon respectivament als ajuntaments i a les diputacions i al Ministeri de Foment. Per este motiu, en la queixa núm. 200853 vam desdoblir l'escrit en el qual el vicepresident de l'Associació Cívica per a la Normalització del Valencià, a Elx, *El Tempir*, exposava els següents fets:

Que el Reglament de normalització lingüística per al municipi d'Elx i el seu Ajuntament, aprovat pel pla Municipal d'este consistori el 24-3-99, va establir en el seu article 9.1 que tots els topònims del terme municipal d'Elx havien de tindre,

com a forma oficial, la valenciana.

I que la Diputació d'Alacant, després de millorar l'asfaltat de la carretera que conduïx el nucli poblacional de la partida rural de la Baia (Alta i Baixa) des de la circumval·lació sud d'Elx, la va retolar exclusivament en castellà sense respectar la toponímia històrica i oficial i les normes contingudes en el Decret 145/86 de 24 de novembre de la Generalitat Valenciana sobre retolació de carreteres.

En conseqüència, vam sol·licitar informes tant a l'Ajuntament d'Elx com a la Diputació Provincial d'Alacant i vam enviar parcialment la queixa al Defensor del Poble, ja que les carreteres a l'Estat espanyol depenen de diversos organismes (Xarxa de Carreteres de l'Estat, Xarxa Autònoma, Xarxa de Diputació, Ajuntament, uns altres com Agricultura, Medi ambient, etc.).

No havíem rebut, en el moment de tancar esta comunicació a les Corts Valencianes, tota la informació necessària per a poder resoldre l'assumpte plantejat.

2.2. Dret a rebre les notificacions oficials en la llengua oficial elegida per la persona interessada

En tramitació es troba la queixa núm. 2001176, d'un veí de la Vila Joiosa, en la qual denunciava el dret a rebre qualsevol escrit de les institucions valencianes en la llengua valenciana.

3. QUEIXES D'ANYS ANTERIORS

En l'informe de l'any 1999, es va fer referència a les queixes núm. 990892 i 990964 en les quals es va formular al Sr. alcalde-president de l'Ajuntament d'Elx la recomanació que totes les actuacions, resolucions i notificacions que fera l'Ajuntament observaren escrupolosament la cooficialitat lingüística que regix en la nostra Comunitat Autònoma, i es feren en la llengua oficial escollida per l'interessat, en virtut del que disposa la Constitució Espanyola, l'Estatut d'Autonomia i la Llei d'ús i ensenyament del valencià.

La mateixa va ser acceptada totalment, per la qual cosa vam tancar les investigacions iniciades.

La Resolució dictada en la queixa núm. 990217 va ser íntegrament acceptada per l'Ajuntament de Burjassot i en esta vam recomanar el següent:

"Que l'Ajuntament de Burjassot adapte les seues estructures a la situació de cooficialitat lingüística instaurada per la Constitució Espanyola i l'Estatut d'Autonomia, que imposen als poders públics instal·lats en el territori autòmic i local l'obligació de conèixer i usar les dos llengües oficials, el valencià i el castellà, sense que pugua prevaler l'una sobre l'altra, perquè en tots els casos

l'exercici de la llibertat d'opció i l'eficàcia de l'elecció realitzada estiguen plenament garantits, i que plante cara al repte de concloure el procés de recuperació del valencià, de manera que tots els documents oficials tinguen format bilingüe, i garantisca així en tot cas la plena efectivitat dels drets dels ciutadans amb independència de la seua opció lingüística."

4. QUEIXES NO ADMESSES

Amb data 19 de setembre de 2000 es va informar al promotor de la queixa núm. 200815 que en no ser l'interessat en l'assumpte que ens plantejava, havia d'esmenar la falta de legitimació observada, i ampliar el contingut de la mateixa, ja que, en cas contrari, ens seria impossible iniciar una investigació sobre això.

Transcorregut un temps, prudencial en excés, des que vam dirigir la nostra comunicació per correu electrònic, sense que s'esmenaren els defectes citats, vam procedir al tancament i l'arxivament de l'expedient.

La queixa núm. 200842, subscripta per regidors i portaveus del Grup Municipal d'Esquerra Unida del País Valencià, de l'Ajuntament de Sueca, no va ser admesa a tràmit de conformitat amb el que disposa l'article 10 de la nostra Llei reguladora, "tota persona natural o jurídica que invoque un interès legítim podrà dirigir-se al Síndic de Greuges, amb l'excepció prevista en el paràgraf segon, que estableix que no podran presentar queixa davant el Síndic de Greuges les autoritats administratives en matèries relacionades amb assumptes de la seua competència".

Vam informar els autors de la queixa que la Constitució atribuïx als regidors les més fonamentals potestats de govern, i els considera els representants de la sobirania popular amb competències en els àmbits material i territorial que determina la legislació de règim local; per tant, la competència principal que s'atribuïx als regidors, i que definix l'abast de la seua autoritat, és la de participar en l'aprovació de les principals decisions municipals.

I, de conformitat amb tot això, no hi ha dubte del concepte d'*autoritat* i *regidor*, per la qual cosa no podíem entrar en l'examen individualitzat de la queixa.

Els conflictes que sorgisquen entre les autoritats locals sobre la legalitat o l'oportunitat dels seus actes, que no puguen ser resolts en els tràmits democràtics que definixen el govern municipal, tenen una via específica de solució en seu jurisdiccional.

No obstant això, els vam significar que, de conformitat amb la Llei Valenciana 4/1983, de 23 de novembre, d'ús i ensenyament del valencià, l'article 2 de la qual estableix que el valencià és la llengua pròpia de la Generalitat, de la seua administració pública, de l'administració local i de totes les corporacions i institucions públiques que depenguen d'ella, i l'article 28 de la referida Llei que indica que els ens locals fomentaran l'ús del valencià en totes les activitats administratives, són constants les recomanacions formulades des d'esta Institució a l'administració pública valenciana perquè s'arbitren totes les mesures, ordinàries

i extraordinàries, que siguen necessàries per a adequar les seues estructures al règim de cooficialitat lingüística que regix en la nostra Comunitat, sense que puga prevaler una llengua sobre una altra, de manera que tots els poders públics, autonòmics i locals, orienten la seua actuació a salvaguardar la llibertat d'opció lingüística impulsant l'ús del valencià en totes les esferes de la nostra societat i, especialment, en l'administració pública.

5. ALTRES QUEIXES

L'Informe del Servei d'Ús Oficial i Acreditació de Coneixements de Valencià, amb relació a l'escrit dirigit al Síndic de Greuges per M.T.V., i que va originar la queixa núm. 2001135, en la qual s'exposava que amb data 25 de juny de 1999 va presentar en el Registre General de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència una instància en què sol·licitava la revalidació dels coneixements de valencià acreditats per estar en possessió del Títol de Batxillerat o Valencià, o equivalents, cursats a la Comunitat Valenciana amb superació de les assignatures de valencià, pel certificat del nivell mitjà de la Junta Qualificadora de Coneixements de València, sense haver obtingut cap resposta, en síntesi expressava el següent:

"Primer. Per Ordre de 16 d'agost de 1994, de la Conselleria d'Educació i Ciència (DOGV de 24 d'agost), modificada per l'Ordre de 22 de desembre de 1995, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència (DOGV de 22 de juliol), s'establixen els certificats oficials administratius de coneixements de valencià que expedirà la Junta Qualificadora de Coneixements de València i s'homologuen i es revaliden altres títols i certificats.

Segon. Que l'única homologació prevista dels certificats esmentats amb els estudis de Batxillerat es correspon amb el certificat de grau elemental.

Tercer. Que el Decret 33/1999, de 9 de març, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament de Selecció, Provisió de Llocs de Treball i Carrera Administrativa del Personal, en l'àmbit d'aplicació de la Llei de funció pública valenciana, no preveu cap revalidació amb cap grau dels certificats que expedix la Junta Qualificadora de Coneixements de València, sinó que els aspirants i les aspirants que hagen superat les proves selectives, com disposa el número 4 de l'article 9 del vigent Text Refós de la Llei de funció pública valenciana, podran acreditar el coneixement de valencià, entre d'altres, amb el títol de Batxillerat o equivalent cursat en la Comunitat Autònoma Valenciana, amb superació de les assignatures de valencià.

Quart. Que el Sr. M.T.S. va presentar dos escrits el 25 de juny de 1999, un en el qual sol·licita la revalidació del nivell mitjà i un altre de la mateixa data en el qual indica amb una creu la sol·licitud del certificat provisional del grau elemental, i acompanya com a documentació fotocòpies del llibre d'escolaritat de l'Educació General Bàsica i del Llibre de Batxillerat, s'adjunta còpia de tot l'expedient. Davant la impossibilitat legal de revalidació dels estudis realitzats pel sol·licitant per al grau mitjà de coneixements de valencià, es va procedir a la resolució

d'expedició del títol de grau elemental.

Cinqué. Les sol·licituds d'homologació de grau elemental es resolen trimestralment, i la del Sr. M.T.S. va ser resolta l'1 de juliol de 1999. A continuació s'expedixen els certificats i s'envien al domicili indicat en la sol·licitud. El Sr. M.T.S. va rebre en el seu domicili el certificat de grau elemental de la Junta Qualificadora de Coneixements de València, tal com es va interpretar a partir de la sol·licitud del certificat provisional i no podent-se interpretar cap altra homologació no prevista en les ordres indicades, ja que el Decret 33/1999 es referix als aspirants o les aspirants que hagen superat les proves d'accés a la funció pública."

Després de donar trasllat a l'interessat, l'expedient està en tramitació a l'espera de les al·legacions que formule l'autor de la queixa.

IX. QUEIXES RELATIVES A ALTRES ÀMBITS D'ACTUACIÓ

PÚBLICA

Introducció

Tal com ve observant-se en memòries anteriors, les queixes que ací apareixen són aquelles que no tenen cabuda en la resta dels capítols.

Es tracta de queixes que aborden distintes facetes de l'actuació administrativa. Efectivament, l'acció de l'administració pública, de vegades, és susceptible de lesionar drets fonamentals dels ciutadans. En este sentit, és funció legalment encomanada a esta Institució vetlar pel compliment dels principis constitucionals que han de regir l'actuació de les administracions públiques.

En definitiva, tractarem en este capítol les queixes relatives als següents camps o matèries d'actuació de l'administració.

1. Justícia i administracions públiques
2. Obres públiques (en este punt inclourem expropiacions i obres públiques en sentit estricte).
3. Estrangers.
4. Agricultura.
5. Cultura i educació.
6. RTVV.
7. Assistència jurídica gratuïta.
8. Col·legis professionals.
9. Transports.
10. Esports.
11. Indústria (posarem especial atenció en les queixes relatives al subministrament d'energia elèctrica).

- 12. Universitats valencianes.
- 13. Ocupació

1. JUSTICIA I ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES

El president de A.DE.SA.N.FU. va ser el promotor de la queixa núm. 200033. Exposava que, el 26 de març de 1999, havia presentat un escrit dirigit a la Direcció General d'Interior de la Conselleria de Presidència de la Generalitat Valenciana, en què sol·licitava còpia compulsada de l'acta de la Comissió Gestora i dels Estatuts de l'Associació que presidia, a fi d'acreditar la seua legitimació davant les distintes administracions; deu mesos després no havia rebut cap notificació.

Admesa la queixa, el secretari de la Delegació del Govern Valencià a Alacant ens va informar que, revisades les anotacions efectuades en el registre general d'Entrades d'esta Direcció Territorial de Justícia i Administracions Públiques, en aquell moment, Registre de la Delegació Territorial del Govern Valencià a Alacant, es va comprovar que, efectivament, amb data 29 de març de 1999, núm. de registre 12/17083, es va presentar per l'autor de la queixa sol·licitud de còpia compulsada de l'acta de la Comissió Gestora de l'Associació, que va tindre lloc a Elx el dia 17-2-1998. El Negociat d'Associacions i Espectacles va efectuar esta còpia compulsada amb data 30-03-1999, i la mateixa constava en l'expedient de l'esmentada associació. És pràctica comuna en este Registre d'Associacions informar els ciutadans de l'obligació establida en l'article 39.2 de la Llei 12/97, de 23 de desembre, de Taxes de la Generalitat Valenciana, que consistix a pagar unes taxes, necessàries per a poder fer el lliurament de la còpia compulsada sol·licitada. Transcorregut un termini prudencial, el Negociat d'Associacions i Espectacles va presumir, a la vista que l'interessat no havia realitzat el pagament de les esmentades taxes, el desistiment de la sol·licitud, i es va arxivar, així, la còpia compulsada en el seu expedient per si el reclamant decidia reiterar-la.

Sobre la base d'això, l'autor de la queixa va al·legar haver estat informat de forma verbal solament sobre que ja se li avisaria per escrit quan podria recollir la còpia compulsada de l'acta de la Comissió Gestora de l'Associació, que va tindre lloc el dia 17-2-98. De la lectura de l'informe emés per l'administració, en cap moment es despenia que existira constància d'haver informat per escrit a l'interessat de l'obligació del pagament de taxes.

En este sentit, l'article 71.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú, estableix que si la sol·licitud d'iniciació no reuneix els requisits que assenyala l'article anterior i els exigits, si escau, per la legislació específica aplicable, es requerirà l'interessat perquè en un termini de deu dies esmene la falta o acompanye els documents preceptius amb indicació que, si així no ho fera, se li tindrà per desistit de la seua petició, i s'arxivarà sense més tràmit, amb els efectes prevists en l'article 42.1.

Per això es va dirigir al secretari de la Delegació del Govern Valencià a Alacant el següent suggeriment:

"Que es requerisca l'autor de la queixa perquè, en un termini de deu dies, pague la taxa corresponent i reculla la còpia sol·licitada, i que se li informe que, si no ho fa, se li tindrà per desistit de la seua petició, segons el que estableix l'article 71.1 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú."

Este suggeriment va ser acceptat completament.

2. OBRES PÚBLIQUES

2.1. Expropiacions

Sobre este tema es van formular les queixes núm. 200781, 201075, 201141, 201173.

La queixa núm. 20078 va ser presentada per la Sra. RBF, i en esta ens manifestava la seua disconformitat amb el preu just, segons el seu parer, a la baixa atorgat per ENEGAS, SA, quant a uns terrenys seus, com a beneficiària de l'expropiació per a l'execució de la xarxa de gas Agost-Novelda-Aspe-Elda-Petrer i les seues instal·lacions auxiliars.

Vam sol·licitar informació detallada a la Conselleria d'Indústria i Comerç, en què se'ns informava sobre els criteris de valoració adoptats i que, en cas que la Sra. RBF mantinguera la discrepància, es remetria l'expedient al Jurat Provincial d'Expropiació Forçosa.

Després d'enviar este informe al ciutadà interessat, es va resoldre el tancament de la queixa, ja que no vam constatar que hi haguera vulneració dels drets constitucionals de la Sra. B.

La queixa núm. 201075, que ens van presentar les Sres. V.R, fa referència també a la manifestació de la disconformitat amb el preu just fixat per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, quant a una parcel·la de la seua propietat per a executar el projecte de millora de la seguretat en el pas a nivell situat al punt quilomètric 47/413 en el terme municipal de l'Alfàs del Pi.

Després d'admetre a tràmit la precitada queixa, vam rebre informació de l'esmentada Conselleria, en què constaven els tràmits procedimentals per a aprovar l'expedient en qüestió, però no hi ha referència en el mateix a la resolució de les al·legacions formulades per les esmentades ciutadanes en la firma de l'acta prèvia a l'ocupació, per la qual cosa vam sol·licitar informació sobre l'esmentat aspecte a la Conselleria.

El Sr. M.S.B. ens va exposar en la queixa núm. 201141 que, com a conseqüència de l'execució per la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i

Transports del projecte d'expropiació d'una carretera en la serra Engarcerán (Castelló), va resultar afectada una finca de la seua propietat i en l'acta prèvia a l'ocupació es va consignar el compromís de l'esmentada Conselleria a reposar un mur de maçoneria que hi ha en l'esmentada ubicació. Però han transcorregut més de deu anys des que es va fer l'esmentada expropiació i el compromís no ha estat complert, per la qual cosa sol·licita la intervenció d'esta Institució.

Vam sol·licitar informació sobre el projecte de la indicada Conselleria, però en el moment de tancar esta memoria, encara no l'hem rebuda.

La queixa núm. 201173, que va presentar el Sr. J.M.L.C., denunciava que, com a conseqüència de les obres per a executar la variant de Guadassuar, l'esmentada Conselleria no havia restituit l'accés a una finca rústica de la seua propietat, que va resultar afectada per l'expedient expropiatori tramitat a este efecte. A pesar d'haver cursat la petició oportuna a la Conselleria, no havia rebut resposta.

En l'informe rebut de la Conselleria, ens comunicava que la finca en qüestió té restituïts dos accesos, té solucionats els problemes d'aigües pluvials i s'havia donat trasllat de copia d'este informe al ciutadà promotor de la queixa perquè al·legara el que considerara convenient.

2.2. Obres públiques

A l'esmentada temàtica al·ludixen les queixes núm. 200422, 200768 i 201019.

La queixa núm. 200422 va ser presentada pel Sr. R.A.C. En esta queixa ens manifestava la passivitat de la Direcció General d'Obres Públiques davant la generalitzada instal·lació de tendals i l'ocupació de taules i cadires pels titulars dels locals en terrenys de domini públic ubicats en el port de Calp, ja que segons ens va precisar el Sr. A., estos locals no tenen l'autorització preceptiva a este efecte.

En l'informe que ens va enviar l'esmentada Direcció General, ens comunicava que s'havia dictat ordre de retirada de mobiliari d'instal·lacions no autoritzades en l'esmentat emplaçament, i que s'havien instruït diversos expedients sancionadors pels fets descrits. Davant el contingut de l'esmentat informe es va acordar el tancament de l'esmentada queixa.

La queixa núm. 200768, que va promoure davant d'esta Institució la Sra. M.J.S.G., i en el moment de tancar esta memòria es troba en tramitació. La promotora va presentar la queixa, després d'haver sol·licitat, sense haver obtingut resposta de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports, informació sobre el projecte de construcció de una pantalla natural antisoroll al costat de la piscina municipal de Callosa de Segura. Després de requerir esta informació ens va ser enviada, i es va donar trasllat de la mateixa a la interessada.

També es troba en tràmit la queixa núm. 201091, que ens va presentar la Sra. J.S.P. En esta queixa, posava de manifest els perjudis que estava experimentant el seu habitatge, com a conseqüència de les obres que s'estaven fent per al condicionament de la travessia CV-870 a Orihuela, promogudes per la Direcció General d'Obres Públiques. Després de sol·licitar la informació pertinent de l'esmentada Direcció General, en el moment de tancar esta memòria no ens ha estat enviada.

A les queixes números 990401, 990976 i 990996 es feia referència en este mateix epígraf de l'informe anterior (Memòria, pàg. 323 i 324). En no constatar que l'actuació materialitzada per les administracions competents haguera sigut irregular, vam procedir al tancament d'estes queixes.

3. ESTRANGERS

- Retard en la concessió del permís de residència.

En la queixa 200707, promoguda per A.T.T., de nacionalitat marroquina i veí d'Alacant, es denunciava el retard a concedir-li la targeta de permís de treball que havia sol·licitat.

Mentre estava en fase d'estudi la citada queixa, es va rebre escrit de l'interessat en què ens sol·licitava que se suspenguera el tràmit, ja que li havien dit en l'oficina d'estrangeria que en quinze dies li enviarien la targeta de permís de treball.

Transcorregut un temps prudencial sense tindre notícies de l'interessat, el vam requerir perquè ens informara si havia rebut la targeta de treball a fi de tancar la queixa. Com que no vam rebre contestació, i després de comprovar que l'interessat tenia concedit el permís de treball per un període d'un any, vam arxivar la queixa.

- Queixa d'ofici: actituds racistes

En haver tingut coneixement el Síndic de Greuges d'un succés ocorregut a Elx, l'1 de setembre de 2000, en què una família de nacionalitat marroquina, resident a aquella ciutat, va ser atacada per un grup d'individus quan es dirigia al seu domicili, i d'acord amb les funcions que li atribuïx la Llei 11/1988, de 26 de desembre, esta Institució va acordar l'obertura d'una investigació d'ofici, queja núm. 200966, a fi d'establir els fets d'acord amb el que preveu l'article 9 de la precitada Llei valenciana.

L'atac sense ofensa prèvia ni cap altre tipus de raó a ciutadans pacífics constituïx sempre una actuació reprobable que ha de ser perseguida i castigada d'acord amb les lleis. En este cas, però, en ser les víctimes persones incloses en el grup social d'immigrants, de raça i cultura diferents de la nostra, constituïx una acció d'especial caràcter.

No correspon al Síndic de Greuges investigar els ciutadans per a perseguir les actituds racistes, però sí que és competència d'esta Institució comprovar, quan pogueren donar-se estos casos, que l'actuació de les administracions públiques

amb competències en l'acollida, integració i protecció dels immigrants s'ha dirigit a combatre aquelles actituds i, si s'escau, a reparar els danys que pogueren causar. En conseqüència, es va resoldre investigar l'actuació de l'Ajuntament d'Elx sobre això.

Es va sol·licitar informe al Sr. alcalde-president de l'Ajuntament d'Elx, i es van rebre informes de la tinent d'alcalde de Benestar Social i del cap de secció de Benestar Social de l'esmentat Ajuntament.

De l'estudi de l'informe vam apreciar la col·laboració i subscripció de convenis d'aquell Ajuntament amb diverses ONG, mitjançant la subvenció de programes d'assessorament legal, laboral i gestions d'habitatges d'acollida a immigrants. L'interés mostrat per aquell Ajuntament, en visitar la tinent d'alcalde de Benestar Social la família del marroquí agredit i interessar-se per les necessitats de la mateixa després del lamentable accident, i les mesures de vigilància policial, s'apreciava la sensibilitat d'aquell Ajuntament en l'acolliment, integració i protecció dels immigrants, i es va procedir a l'arxivament i el tancament d'esta queixa.

- Queixes no admeses

Dos queixes referents a esta materia no van poder ser admeses a tràmit, en no reunir les condicions que per a això exigix la Llei del Síndic de Greuges:

La queixa núm. 200026 denunciava els problemes que implicava per a la seua autora que el seu nuvi, estranger, no poguera legalitzar la seua situació; no obstant això, no va poder ser admesa, ja que, després d'estudiar detingudament el cas, no s'observava una actuació de l'administració que implicara infracció de l'ordenament jurídic o una actuació il·legítima que impedira o menyscabara l'exercici d'un dret que legitimara la intervenció d'esta Institució.

Així mateix, vam informar la promotora que recentment havia estat publicada la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, per si això poguera beneficiar-la en cap dels seus continguts.

La queixa núm. 200941, presentada per D.P.A., versava sobre els problemes de la Fundació FIPE, però no vam observar una actuació pública irregular mereixedora de ser fiscalitzada pel Síndic de Greuges.

En la queixa núm. 200707, promoguda per A.T.T., de nacionalitat marroquina i veí d'Alacant, es plantejava una qüestió referent al retard a l'hora de concedir-li la targeta de permís de treball. Mentre la queixa estava en fase d'estudi, es va rebre un escrit de l'interessat en què sol·licitava que se suspenguera el tràmit, ja que li havien dit en l'Oficina d'Estrangeria que en quinze dies li enviarien la targeta de treball.

Una vegada transcorregut un temps prudencial sense que haguérem tingut notícies de l'interessat, li vam sol·licitar que ens informara si havia rebut la targeta de treball a fi de procedir al tancament i, com que no vam rebre contestació del

mateix, vam tancar la queixa després de comprovar, de la documentació aportada, que li havien concedit permís de treball per un període d'un any.

4. AGRICULTURA

- Possible responsabilitat municipal per fumigació amb herbicida dels carrers

L'autora de la queixa núm. 201060, de professió ramadera i veïna del terme municipal de Crevillent (Alacant), exposava que, com a conseqüència de la fumigació amb herbicida dels carrers que són eixida natural per al pasturatge del ramat de la promotora de la queixa, van morir enverinades dotze cabres de producció de llet. Després de diverses gestions davant aquell Ajuntament, el 16 de novembre de 1999 va presentar un escrit davant aquella corporació local, a fi d'obtindre una compensació econòmica, sense que haguera rebut resposta.

Com que tals actuacions podien no ser respectuoses amb els drets de la promotora de la queixa, i considerant que la queixa reunia els requisits establits en la llei, va ser admesa.

Rebuda la documentació de l'Ajuntament de Crevillent, vam donar trasllat de la mateixa a la interessada, i li vam indicar que esta Institució havia sol·licitat una ampliació d'informe a l'esmentada corporació local, a l'efecte que concretara si s'havia iniciat o s'iniciaria expedient de responsabilitat patrimonial a fi de compensar econòmicament la promotora de la queixa.

En el moment d'elaborar esta memòria, encara no teníem contestació a l'ampliació de l'informe demanada a l'Ajuntament de Crevillent.

- Ajudes a l'oli d'oliva

L'autora de la queixa núm. 201142 exposava que havia sol·licitat reiterades vegades la Conselleria d'Agricultura la subvenció que esta li devia, corresponent a l'ajuda de l'oli d'oliva de les campanyes 1998/99 i la de 1999/00. Segons ens indicava la promotora, en el moment de presentar la queixa, la Conselleria li devia la quantitat de vuit-centes trenta-una mil tres-centes vuitanta-sis pessetes (831.386 ptes.), corresponents a la campanya 1998/99, sense que la retenció que experimentava se li haguera justificat en cap moment, per cap norma que l'emparara. Sobre la campanya 1999/00, no li han proporcionat cap dada, i van al·legar que no estaven obligats a justificar la retenció.

Admesa a tràmit la queixa, vam requerir informe de la Conselleria d'Agricultura, Pesca i Alimentació.

De l'informe emés per l'esmentada Conselleria, concretament pel Servei de Producció Vegetal, no vam observar vulneració de la normativa aplicable a la qüestió objecte de la queixa, per la qual cosa vam procedir al tancament de la mateixa.

- Queixa en matèria de cooperativa de llauradors i ramaders

En la queixa núm. 201174, el seu promotor, cooperativista de la Cooperativa de Llauradors i Ramaders de San Pedro de Benasua (Alacant) presentava una reclamació contra la mateixa.

Esta Institució, una vegada fet un detallat estudi de la queixa i de les normes d'aplicació, va comunicar a l'interessat la nostra impossibilitat d'intervindre en el sentit que ens sol·licitava. Les qüestions purament privades, entre particulars, com era el cas de la matèria denunciada en la queixa, es troben excloses de l'àmbit competencial del Síndic de Greuges d'acord amb el que disposa la seua Llei reguladora.

No obstant això, vam informar al promotor, en primer lloc, que, segons l'article 105.1 del Decret Legislatiu del Consell 1/1998, de 23 de juny, que aprova el Text Refós de la Llei de cooperatives de la Comunitat Valenciana, "l'actuació de la Generalitat Valenciana en matèria de cooperativisme s'haurà d'exercir a través de la Conselleria competent en matèria de treball, en les funcions d'execució, inspecció, sancions administratives i foment que preveu esta Llei, sense perjuí de les competències reconegudes a altres conselleries sobre el compliment de la legislació específica que els corresponga aplicar.", i en segon lloc, és el Consell Valencia del Cooperativisme, integrat en la Conselleria competent en matèria de treball, l'òrgan que, entre altres funcions, té atribuïda, en la nostra comunitat autònoma, la d'intervindre en els conflictes que es plantegen entre entitats cooperatives o entre estes i els seus socis o membres (com en el present cas), mitjançant la conciliació previa, de caràcter voluntari, l'exercici d'accions judicials o l'arbitratge de pret o equitat.

- Conducció d'aigua per a reg

Un agricultor de Cox (Alacant), en la queixa núm. 200962 denunciava que la Comunitat de Regants d'Albatera no havia respectat uns acords que es remuntaven a l'any 1997, relatius a una indemnització de danys i perjuís que havia experimentat. Juntament amb això es queixava que un veí li havia tallat la conducció de reg.

Per poder estudiar l'assumpte plantejat i informar sobre la possible admissió, vam sol·licitar de l'interessat que ens enviara els escrits dirigits sobre esta qüestió a la Comunitat de Regants d'Albatera. En el moment de redactar esta memòria, no havíem rebut la documentació sol·licitada.

5. CULTURA I EDUCACIÓ

- Targeta cultural tercera edat

Esta Institució compartix el criteri del Sr. F.J., promotor de la queixa núm. 200338, respecte de la discriminació que implica que de la targeta cultural de la

tercera edat, amb validesa en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, només puguen ser beneficiàries les persones jubilades i pensionistes majors de 55 anys i no puga estendre's a altres col·lectius socialment i econòmicament febles, com ara pensionistes per invalidesa, siga quina siga la seua edat, toxicòmans en rehabilitació i fins i tot parats, mentre subsistix la seua situació d'atur.

I en este sentit, el Síndic de Greuges ja va tindre l'oportunitat de pronunciar-se sobre això, amb ocasió de la tramitació d'una altra queixa similar, en la qual vam interessar de la Direcció General de Promoció Cultural, Museus i Belles Arts, informació suficient sobre les raons del límit de 55 anys d'edat en pensionistes permanents per a accedir a la denominada Targeta Cultural de la Tercera Edat.

L'esmentada Direcció General ens va remetre la circular de 17 de febrer de 1998, en la qual s'establia que els beneficiaris d'esta targeta serien els jubilats, pensionistes i cònjuges dels mateixos majors de 55 anys, limitació d'edat que es va considerar adequada per respondre a la finalitat de la targeta, que com el seu propi nom indica, és de la tercera edat.

Així mateix, la Direcció General va manifestar el seu desig que els beneficis, tradicionalment acceptats, per al col·lectiu tercera edat a través de la targeta cultural, i del col·lectiu juvenil mitjançant el Carnet Jove, foren extensius a altres col·lectius socialment i econòmicament febles, i la solució per a estos altres col·lectius era la creació d'altra targeta o mecanisme similar en el qual estigueren implicades, competencialment, altres conselleries, com ara la de Benestar Social.

És criteri d'esta Institució que, si bé la promoció cultural i d'oci ha de ser facilitada pels poders públics a tots aquells col·lectius que per les seues circumstàncies, edat, escassetat de recursos, minusvalidesa, etc., necessiten una especial protecció, no obstant això, vam haver de concloure que la fixació pels poders públics d'una determinada edat per a ser beneficiari de la targeta cultural, no és, en si mateixa, una actuació administrativa susceptible de la supervisió del Síndic de Greuges, per això, vam lamentar no poder oferir a l'autor de la queixa una ajuda més directa, sense perjudici que este informe anual a les Corts Valencianes servisca perquè l'administració pública reconsidere la possibilitat d'expedició de les targetes culturals a pensionistes amb invalidesa, independentment de la seua edat, i consegüentment, vam procedir a l'arxiu de l'expedient iniciat sobre això.

- Escola d'idiomes

La queixa núm. 200127 va ser plantejada per la Sra. P.C., d'Alacant, i exposava que el 19 de juny de 1995 va sol·licitar davant l'Escola Oficial d'Idiomes d'Alacant certificat d'aptitud en l'idioma alemany. Tot i que el va reiterar en dos ocasions per escrit no li va ser expedit, i, el dia 14 de setembre de 1998, va sol·licitar certificat d'aptitud en l'idioma anglés sense haver rebut resposta.

Admesa la queixa es va demanar informació a l'Escola Oficial d'Idiomes d'Alacant, que ens va comunicar que els últims certificats d'aptitud que s'havien rebut en este centre dataven de novembre de 1996, atés que les competències en matèria d'emissió de títols es van transferir a la Generalitat Valenciana amb efecte

del 03-06-95, és a dir, tots els certificats d'aptitud sol·licitats a partir d'esta data havien de ser emesos per la Generalitat.

Les propostes amb sol·licituds de certificats d'aptitud que havia remés l'Escola Oficial d'Idiomes, des d'esta data, havien estat nombroses sense que haguera rebut, fins al moment, cap títol i cap explicació per la demora dels mateixos. Per tant, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència a València era l'organisme competent en matèria d'emissió de títols, ja que este centre era mera unitat de tràmit.

Després de conversa telefònica mantinguda amb el Servei Territorial d'Educació a Alacant, ens va comunicar que s'havien rebut, al desembre de 1999, la primera remesa de certificats emesos per la Generalitat i que s'estaven organitzant per a remetre'ls als centres. Per la seua banda, en el moment que es reberen els esmentats certificats, s'avisaria els interessats, personalment i per correu, perquè passaren a retirar els seus títols.

D'això vam donar trasllat a la interessada, que no va contestar en cap sentit. No obstant això, ens vam posar en contacte amb la Direcció Territorial de Cultura, Educació i Ciència d'Alacant, que ens va confirmar que el títol sol·licitat per l'autora de la queixa li havia estat remés, per la qual cosa vam donar per tancada la nostra investigació.

- Biblioteques

La queixa núm. 200410 va ser plantejada pel Sr. V.B. de València i ens manifestava que en la biblioteca situada a l'avinguda de la Constitució, núm. 320, de València es restringia l'estada en la sala d'investigació, i diverses persones s'havien dirigit al director d'esta biblioteca sol·licitant poder estudiar en ella, atés que tenia molt bones instal·lacions, sense obtindre resposta favorable per ser exclusivament de consulta. També opinava que faltaven llibres tan fonamentals com la Constitució Espanyola, el Codi Penal, etc.

L'article 83 de la Llei 4/1998, d'11 de juny de la Generalitat Valenciana, del Patrimoni Cultural Valencià, estableix que la Generalitat ha de facilitar l'accés dels ciutadans als arxius i biblioteques pertanyents als seus respectius sistemes, sense perjuí de les restriccions que per raó de la seua titularitat, la conservació dels béns en estes custodiats o de la funció de la pròpia institució, puguen establir-se i sense perjuí així mateix de la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal.

Admesa a tràmit vam sol·licitar al director general del Llibre i Coordinació Bibliotecària de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència que ens informara sobre normes que regixen en esta biblioteca per a l'accés i la permanència en la mateixa. El precitat director general ens va comunicar que efectivament tenia coneixement de diferents queixes de ciutadans valencians que reclamaven poder estudiar en les instal·lacions de la Biblioteca Valenciana. Tals queixes havien estat verbalment contestades pel personal de la mateixa, al·legant que, segons les normes de funcionament que ens adjuntava, la Biblioteca Valenciana no preveia l'acollida de persones que vingueren amb el seu propi material d'estudi. La raó era

que la Biblioteca Valenciana era una biblioteca d'investigació i de custòdia patrimonial i oferia els serveis propis d'estes funcions als investigadors que la visiten.

El servei que reclamaven els demandants havia de ser atés per biblioteques públiques que, amb una freqüència cada vegada major, disposaven d'una sala especial, únicament d'estudi. Creien que estes restriccions que, com es podia apreciar per la normativa que ens va acompanyar, eren les mínimes possibles, estaven perfectament fonamentades en la naturalesa d'esta Institució, i eren les comunes en les anomenades biblioteques nacionals i d'investigació que existien a Espanya i en tot el món.

Amb relació a la queixa que faltaven llibres fonamentals com la Constitució Espanyola, ens va manifestar que una consulta més detallada que la que hem de suposar en este cas, permetria trobar exemplars de la mateixa. Amb relació a la inexistència del Codi Penal, per exemple, i per tractar-se d'una obra especialitzada, la Biblioteca Valenciana disposava d'un servei de *desiderata*, emplenant un formulari del qual ens va enviar un exemplar.

D'això vam donar trasllat a l'autor de la queixa que no va fer al·legacions i, com que no vam observar cap actuació irregular, vam tancar la investigació.

- *British Council*

La queixa núm. 200848 va ser presentada per C.S. en representació de l'Associació de Mares i Pares d'Alumnes del British Council d'Alacant. En el seu escrit, en síntesi, ens exposava que el British Council School of Alacant era un col·legi que venia compartint ensenyament ajustat a la LOGSE i al Currículum Britànic des del curs escolar 1998-99, i que en este centre hi ha matriculats uns 170 alumnes.

Que davant la incertesa creada pel gerent i la Direcció de l'esmentat centre, sobre el tancament d'activitats per al pròxim curs 2000-01, amb data 17 d'abril del present la referida Associació de Mares i Pares d'Alumnes va presentar un escrit davant la Direcció Territorial d'Alacant, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, i es va anticipar davant la previsió d'una possible decisió de tancament del British Council School of Alacant, i indicava en l'esmentat escrit, que seria necessari el corresponent expedient amb audiència dels pares i mares dels alumnes i qualsevol interessat legítim. Igualment es van presentar escrits de data 10 de maig davant la Direcció Territorial d'Alacant i fax de data 28 de juliol del present a la Il·lma. Dra. General de Centres Docents, sense obtindre resposta.

Que la Conselleria d'Educació i Ciència pot haver permés el cessament d'activitat docent del British Council School of Alacant, de forma que haja vulnerat el manament constitucional que imposa a tots els poders públics la protecció i tutela dels drets fonamentals, entre ells, el dret a l'educació, deixant als menors i pares en absoluta indefensió.

En considerar que la queixa reunia els requisits formals establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa, i vam demanar informe a la Il·lma. Sra. Directora General de Centres Docents de la Conselleria de Cultura i Educació, que va emetre informe en el següent sentit:

"- El règim jurídic específic del centre docent de referència està regulat en el Reial Decret 806/1993, de 28 de maig, sobre règim de centres docents estrangers a Espanya (BOE de 23 de juny) com a desplegament del que estableix l'apartat 6 de l'article 27 de la Constitució Espanyola, amb relació a la llibertat de creació de centres docents, i l'article 12 de la Llei Orgànica 8/1995, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació (LODE).

- En aplicació d'este règim, l'Ordre de 27 de juliol de 1998 d'esta Conselleria (DOGV de 21 d'octubre) va autoritzar provisionalment, durant el curs 1998/99, l'obertura i funcionament del centre The British Council School of Alacant, en les instal·lacions del carrer Capità Segarra, núm. 30.
- Posteriorment i a instància de la institució titular del centre, The British Council, es va prorrogar l'autorització de funcionament per al curs 1999/2000, i va quedar extingida el 30 de juny de 2000, tal com es determina en l'Ordre de 8 de desembre de 1999 (DOGV de 27 de desembre).
- En conseqüència, esta Conselleria no és que haja permès el cessament d'activitat de l'esmentat centre docent sense la prèvia instrucció del preceptiu expedient, més aviat al contrari, ha autoritzat el funcionament legal per un temps limitat que solament pot ser prorrogat a instància del titular i prèvia la instrucció de l'oportú expedient.
- Cal assenyalar quant a esta temporalitat que, encara que no és freqüent en les autoritzacions de centres espanyols, és en canvi la característica de totes les autoritzacions dels centres britànics a Espanya, ja que forma part del règim jurídic del Regne Unit concedir les autoritzacions de funcionament inicialment sempre amb caràcter temporal limitat fins que el resultat d'una inspecció britànica, sol·licitada pel titular, recomane la no-renovació o la seua transformació en "plena" o definitiva.
- Més allà de les qüestions jurídiques expressades anteriorment, i del fet que The British Council en estos moments no solament no ha iniciat cap expedient de pròrroga de la seua autorització temporal, sinó que ha manifestat expressament la seua voluntat de no renovar l'autorització provisional concedida, esta Conselleria no ha estat indiferent a la problemàtica social que planteja la possibilitat de no-continuació del servei educatiu prestat lliurement en règim privat pel seu titular.
- Per esta raó, i en diversos nivells institucionals, la Conselleria ha pres contacte amb els representants del British Council, i els ha mostrat la preocupació pel fet que no sol·licitara la pròrroga de l'autorització, i els ha traslladat l'interés i l'angoixa dels pares i mares de l'alumnat d'una opció educativa tan específica.

- Així mateix, s'han mantingut nombroses converses amb els representants de l'AMPA i pares i mares individuals d'alumnes del centre, en què se'ls ha explicat que en faltar l'expedient iniciat a instància del titular del centre, l'autorització d'este no pot ser prorrogada, i s'han posat a la seua disposició tots els instruments de l'administració educativa per a garantir la continuïtat d'escolarització dels nens i nenes en qualsevol altre centre públic o privat autoritzat i amb vacants, de la seua elecció".

Del contingut de l'esmentat informe es va donar trasllat a l'interessat perquè formulara al·legacions. Formulades les mateixes, es va oposar al contingut de l'informe, al·legant que el nostre ordenament vigent no contemplava l'existència d'autorització provisional ni per temps limitat, sinó que ateses les característiques especials que confluïxen en l'activitat educativa i el dret fonamental que es tractava, era sotmesa al principi d'autorització administrativa que es concedirà sempre que es reunisquen els requisits mínims establits. Es va oposar al cessament d'activitat sense que s'haja seguit procediment o expedient administratiu previ i sense audiència dels interessats en defensa dels menors, reproduint els fonaments de la queixa.

A la vista de l'informe de l'administració i les al·legacions de l'interessat, es va procedir a sol·licitar de la Direcció General de Centres Docents ampliació sobre quin era el motiu pel qual es va autoritzar provisionalment i per temps limitat l'obertura i el funcionament del Centre The British Council School of Alacant, quan l'autorització temporal no està considerada en la normativa de les autoritzacions en centres espanyols.

Vam rebre la informació sol·licitada, la qual en extracte deia:

"L'autorització dels centres que impartixen ensenyaments de sistemes educatius diferents a l'espanyol té com a base substancial els termes exactes en els quals el país d'origen, en este cas el Regne Unit, reconeix la validesa oficial dels ensenyaments impartits, ja que l'administració espanyola haurà de revalidar-los individualment a cadascun dels alumnes per a fer-los valdre en el nostre territori.

Per tant, encara que la nostra normativa de centres espanyols no contempla específicament la possibilitat d'autoritzacions temporals, ni d'autoritzacions parcials de nivells educatius, la Conselleria es veu obligada a fer-les en tots els centres britànics."

Vam donar trasllat de l'esmentat informe a l'interessat, i va formular al·legacions en les quals reproduïa els fonaments de la queixa en el sentit que l'administració no complia amb la legislació aplicable als centres estrangers a Espanya, tant en la seua autorització com en l'extinció de la mateixa o cessament d'activitat amb vulneració dels drets d'educació, audiència i defensa dels menors.

En el moment de redactar la memòria, estem pendents de resoldre l'expedient.

- *Imatges de contingut racista en llibre de text d'iniciació a la lectura*

L'escrit signat per K.K. de Xaló (Alacant), registrat amb el número 200973, exposava que "té dos fills de cinc i sis anys i ha pogut comprovar que en un llibre de text que s'utilitza des de fa catorze anys i que en el seu moment va obtindre el vistiplau del Ministeri d'Educació, titulat *Parc de paper Iniciació 1*, de Marí Castillo i Emilio San Juan, amb el qual s'ensenya a llegir, apareixen imatges de clar contingut racista, ja que en les seues pàgines hi ha la imatge d'un gitano fàcilment recognoscible pel mocador que du, que es troba després d'unes reixes i davant un jutge.

Les paraules "reixes", "judici", "jutge", "vigila", formen part del vocabulari corresponent a la imatge de la persona de raça gitana.

Que, considera que en un llibre d'iniciació a la lectura no han d'aparéixer conceptes racistes i discriminatoris i amb imatges ofensives quant a persones de distinta raça."

La Direcció general d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística va informar el següent:

"1. La supervisió dels llibres de text i altres materials curriculars per als ensenyaments de règim general, regulats per la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE) i el seu ús en els centres docents, està regulada a la Comunitat Valenciana per les següents normes, que s'adjunten:

- Decret 187/1994, de 13 de setembre (DOGV 22-9-94)
 - Ordre de 16 de desembre de 1994 (DOGV 3-2-94), correcció d'errates en DOGV 25-7-96
 - Ordre de 10 de maig de 1995 (DOGV 2-6-95)
1. El llibre *Parc de Paper. Iniciació 1* d'Edicions SM no ha estat autoritzat ni presentat a autorització, per a educació infantil ni per a educació preescolar a la Comunitat Valenciana. L'únic projecte autoritzat en valencià, en educació infantil, a l'esmentada editorial es denomina *Cabrioles* i va ser autoritzat per resolució de 10 de juny de 1999.
 3. El centre educatiu va ser autoritzat com a centre d'educació infantil per Ordre de 30 de maig de 1997.
 4. L'organització curricular de l'educació infantil no considera, entre els seus objectius, la iniciació a la lectura, amb caràcter formal, en el segon cicle d'estos ensenyaments.
 5. El Programa d'Incorporació Progressiva del Valencià (PIP) contempla l'aprenentatge de la lectoescriptura en castellà. Una vegada realitzat el procés s'incorpora el valencià en algun moment de l'educació primària.

6. S'ha donat trasllat d'este escrit a la Direcció Territorial de Cultura i Educació d'Alacant, amb la finalitat que la Inspecció Educativa pugua realitzar la intervenció més adequada."

En tancar el present exercici, estem a l'espera de resoldre amb caràcter definitiu la queixa referenciada.

- Cursos de quiromassatgista

Emplenat tot el procediment fins a la remissió al Sr. R.I.F. de València dels informes rebuts de la Direcció general de Formació i Inserció Professional de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, no vam observar una actuació pública irregular que justificara la intervenció del Síndic de Greuges, ja que els cursos de quiromassatgista que havia realitzat l'autor de la queixa 200949 no estaven destinats a formar personal per al desenvolupament d'una "professió", sinó que la seua finalitat era formar treballadors aturats per a inserir-los en l'acompliment d'una ocupació, com a conjunt de llocs de treball afins però no a una activitat reglada com es pretenia pel promotor de la queixa, i la mera disconformitat o desacord amb els textos legals d'una resolució o amb els criteris d'organització i funcionament dels serveis públics, no pot, per si sola, motivar la nostra intervenció, per la qual cosa vam tancar i arxivar la queixa.

- Disconformitat amb la designació dels membres del CEV

En el moment de tancar esta memòria anual a les Corts Valencianes, està pendent de resolució l'expedient núm. 200833, formulat per la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Penyagolosa de la Província de Castelló, en el qual substancialment exposaven els següents fets i consideracions:

Que no es va respectar la seua representativitat en la designació dels membres del CEV, per la qual cosa entenen que el CEV no està legítimament representat per les tres províncies de la Comunitat Valenciana, atés que la COVAPA no representa a tots els pares d'alumnes de la Comunitat, i queda marginada la província de Castelló, considerant, en definitiva, una discriminació per als pares de la província que vulnera l'article 14 de la Constitució Espanyola.

- Patrimoni històric

L'autora de la queixa núm. 200431 exposava que és propietària d'una venda, en el terme municipal de Moixent (València), considerada, segons la promotora, en virtut de la documentació aportada, monument historicoartístic. Es tractava de l'anomenada "Venta de la Balsa", situada al costat de l'antic camí Reial de Madrid, a uns 7 Km de Moixent (ctra. N-340). Data del segle XVIII i, a causa de l'antiguitat i les proporcions, el seu manteniment i conservació resulta extraordinàriament difícil i oneros per a un particular, especialment l'electrificació.

Considerava la interessada que la conservació d'un immoble com el descrit havia de ser, d'alguna manera, assumit per les institucions públiques, mitjançant ajudes i subsidis, ja que es tracta d'un element històric propi de la cultura arquitectònica valenciana. El 3 de juny de 1999, la promotora va sol·licitar a la Generalitat Valenciana, formalment, tal com consta en la documentació acompanyada, la declaració de bé d'interés cultural i monumental.

Atés que l'article 87, títol VI, de la Llei reguladora del patrimoni cultural valencià (L. 11 de juny 1998, núm. 4/1998) determina que les administracions públiques valencianes hauran de cooperar en les activitats de foment del patrimoni cultural quan siguen desplegadas per particulars, mitjançant ajudes materials, vam demanar a la Direcció General del Patrimoni Artístic de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència que ens remetera l'informe corresponent sobre l'assumpte plantejat per la promotora.

A la vista de l'informe i la resolució de data 24 de maig de 2000, rebuts de la Direcció General del Patrimoni Artístic de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència vam tancar l'expedient de queixa, atés que la resolució remesa desestimava la sol·licitud d'incoació de B.I.C. amb la categoria de monument la Venta propietat de la promotora, alhora que instava l'Ajuntament de Moixent perquè modificara el seu catàleg municipal de béns i espais protegits a l'efecte d'incloure en este la Venta de la Balsa com a bé de rellevància local, cosa que propiciaria la protecció integral d'este immoble i la inclusió del mateix en la secció segona de l'Inventari General del Patrimoni Cultural Valencià.

6. RTVV

- Associació d'actors i actrius professionals valencians

En la queixa núm. 200056, presentada pel secretari de la Comissió de Doblatge de l'Associació d'Actors i Actrius professionals valencians, es denunciava que el Conveni Col·lectiu a què estan adscrits determina clarament que el pagament pel seu treball ha de ser diari, i cap de les dotze empreses de doblatge de la Comunitat Valenciana complix esta norma.

En este sentit, indicaven que el 1997 i davant la crisi en el sector pel poc volum de treball que la Televisió Valenciana encarregava (l'únic client que tenen les empreses de doblatge), van pactar un aplaçament del pagament als 60 dies de la seua actuació.

No obstant això, segons els promotors de la queixa, la Televisió Valenciana estava demorant en 240 dies el pagament de les factures enviades per les empreses de doblatge.

Juntament amb això anterior, el Conveni Col·lectiu determinava un increment dels salaris d'acord amb la pujada del IPC que anualment determina el Govern, però este increment no s'havia produït, per la qual cosa estos professionals havien experimentat una important pèrdua de valor adquisitiu.

Tots els problemes denunciats, els 240 dies que tarda la TVV a acceptar la factura, la no-actualització dels salaris al IPC i la poca inversió que el canal autonòmic fa en doblatges, feien difícil la situació dels interessats.

La queixa va ser admesa a tràmit i es va requerir informe de la Direcció de TVV, SA, a fi de contrastar les al·legacions dels promotors de la queixa.

De l'informe es deduïa que:

1. La TVV, SA, no tenia cap relació de naturalesa mercantil, laboral o civil amb la Comissió de Doblatge de l'Associació d'Actors i Actrius de la Comunitat Valenciana, ni de caràcter individual amb qualsevol dels seus membres.
2. La TVV, SA, contractava els doblatges al valencià o al castellà de llargmetratges o sèries amb empreses ubicades a la Comunitat Valenciana, i en el seus contractes s'estipulava que el pagament s'havia de fer als 180 dies de la recepció de la factura corresponent, i de la certificació que els treballs i el lliurament dels materials s'ajustaven al que preveu el contracte.
3. La TVV, SA, havia previst un crèdit destinat a doblatges en els pressupostos de l'any 2000.

A la vista de l'informe rebut, del qual vam donar trasllat als promotors de la queixa, vam donar per acabades les nostres investigacions, ja que la qüestió sotmesa a la nostra consideració s'emmarcava dins les relacions juridicoprivades, per la qual cosa no era possible l'actuació del Síndic de Greuges.

7. ASSISTÈNCIA JURÍDICA GRATUÏTA

- Negativa d'un ajuntament a expedir certificat de béns

L'autor de la queixa núm. 201229 exposava que en sol·licitar assistència jurídica gratuïta al Col·legi d'Advocats d'Alacant, este li va exigir, entre altra documentació, certificats de béns, d'empadronament i de convivència expedits per l'Ajuntament, tot això en virtut del Decret del Consell 299/1997, de 9 de desembre, que regula l'assistència jurídica gratuïta.

L'esmentada documentació, segons manifestava el promotor de la queixa, havia d'enviar-se abans del 21 de desembre de 2000 al referit Col·legi d'Advocats.

En este sentit, el dia 11 de desembre va sol·licitar de l'Ajuntament d'Hondón de las Nieves la documentació referenciada. Els certificats d'empadronament i convivència li van ser lliurats, però no el certificat de béns perquè l'Ajuntament no es considerava competent per a expedir-lo.

Davant la brevetat dels terminis, esta Institució va contactar amb l'Ajuntament d'Hondón de las Nieves i amb el Col·legi d'Advocats d'Alacant.

L'Ajuntament de Hondón de las Nieves va expedir, amb data 27 de desembre de 2000, i va enviar els certificats sobre els objectes fiscals pels quals tributava en el municipi.

No obstant això anterior, i en entendre que alguns del béns que figuraven en els certificats no eren de la seua propietat, va tornar els certificats de béns i en va exigir la confecció correcta.

En este sentit, vam comunicar a l'interessat que, d'acord amb els articles 77.1 i 78.1 de la Llei 3/1 988, de 28 de desembre, d'hisendes locals, la gestió dels impostos es fa a partir del padró del mateix, que s'ha de formar anualment per a cada terme municipal, i correspon la formació del padró dels impostos al Centre de Gestió Cadastral i Cooperació Tributària dependent del Ministeri d'Economia i Hisenda. L'Ajuntament d'Hondón de las Nieves va emetre el certificat de béns sobre la base de la informació que li subministra el Centre de Gestió Cadastral, per la qual cosa, si les dades enviades per l'Ajuntament no eren conformes, li vam indicar que hauria de dirigir-se al referit Centre de Gestió Cadastral a l'efecte d'instar la seua modificació.

En qualsevol cas, esta Institució, a través de diverses converses mantingudes amb l'interessat, com també de la informació subministrada pel Col·legi d'Advocats d'Alacant, va saber que li havia estat designat un advocat d'ofici.

En definitiva, del detallat estudi de la queixa, de la normativa vigent i de la documentació enviada per l'Ajuntament el gener de 2001, no vam deduir que hi haguera actuacions públiques que vulneren els drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.

8. COL·LEGIS PROFESSIONALS

La promotora de la queixa núm. 200036, la Sra. RSA, ens va exposar que va sol·licitar al Col·legi d'Advocats de Castelló l'assignació d'un lletrat d'ofici, al qual va lliurar els documents que va demanar com també la quantia de 30.000 ptes., i tot això perquè l'esmentat lletrat s'ocupara de tramitar-li la seua pensió d'invalidesa.

Admesa a tràmit la queixa, vam sol·licitar informe al Col·legi d'Advocats de Castelló, ja que, a més de l'import abonat, segons sembla, el lletrat havia interposat la corresponent acció judicial fora de termini.

Pel que fa a les 30.000 pessetes, l'informe del Col·legi d'Advocats ens va comunicar que li havien estat tornades a la interessada, i que la pensió podia exigir-la reproduint-la dos anys després des de la designació de la sol·licitud de la invalidesa. A la vista d'estes dades vam tancar la queixa.

L'autor de la queixa núm. 200329 denunciava l'actuació del Col·legi d'Advocats de Castelló, quant a la manera en què el lletrat, assignat per torn d'ofici al justiciable, va dur a terme la liquidació que posteriorment va presentar davant el Servei de Mediació, Arbitratge i Conciliació (SMAC) de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació en concepte d'acomiadament improcedent.

Segons relatava l'interessat, en l'esmentada liquidació per acomiadament improcedent no es va tindre en compte per part del lletrat que el reclamant havia treballat també per a una altra empresa, anteriorment a la prestació dels seus serveis en l'empresa que el va acomiadar. Com a conseqüència d'això, li va ser denegada la prestació per desocupació. D'acord amb l'article 44 del Reial Decret Legislatiu 1/1995, de 24 de març, a l'efecte d'antiguitat, calia haver computat tot el temps treballat per l'interessat.

L'esmentada situació va ser comunicada, mitjançant resolució, al Col·legi d'Advocats de Castelló, el qual no va acceptar la recomanació que li fóra designat un nou advocat en torn d'ofici per a esclarir la situació denunciada.

La promotora de la queixa núm. 200468 ens exposava que va contractar els serveis professionals d'un lletrat a fi d'iniciar un procediment judicial contra una entitat bancaria que havia procedit a subastar determinades joies de la seua propietat.

Segons relatava la interessada, el lletrat en qüestió va incoar procediment penal que va ser arxivat, i va deixar oberta la via civil per a fer valdre la pretensió en el termini d'un any. Durant el transcurs de l'esmentat any, l'advocat no va fer cap demanda en via civil.

En vista d'això anterior, vam sol·licitar de la Comissió de Deontologia del Col·legi d'Advocats l'emissió d'un dictamen sobre si el lletrat denunciat davant esta Institució havia infringit el deure de diligència previst en l'article 53 i 54 de l'Estatut General de l'advocacia, i havia perjudicat els interessos de la reclamant.

Rebut l'informe sol·licitat, el Col·legi d'Advocats ens va comunicar que per resolució, de data 13 de juny de 2000, van arxivar l'assumpte en considerar que no s'havia infringit cap falta deontològica.

No obstant això anterior, la interessada es va dirigir al Consell Valencià d'Advocats, el qual, amb data 29 de juny de 2000, va desestimar per unanimitat el recurs i li va comunicar que contra l'esmentada resolució podia interposar, en el termini de dos mesos, recurs contenciós administratiu.

L'anterior aspecte va ser comunicat a la reclamant, en trobar-se dins el termini per a incoar l'expedient, si bé la prescripció d'accions legals contra l'entitat financera, objecte de la suposada negligència del lletrat, en vindre derivada d'una relació contractual era de quinze anys i no d'un, com entenia la promotora de la queixa.

9. TRANSPORTS

- Discriminació en les tarifes de metro

L'autor de la queixa núm. 200152 denunciava la discriminació que experimenten molts veïns de Burjassot (València), a causa que en este terme municipal hi ha dos tarifes diferents.

Segons el promotor de la queixa, els veïns reben el mateix servei en condicions econòmiques diferents. Així ocorre amb els usuaris de les estacions subjectes a la tarifa A (entroncament: La Granja, Sant Joan, Campus, TVV i Canteria) respecte d'altres molt pròximes subjectes a tarifa B (Burjassot i Burjassot-Godella).

Admesa a tràmit la queixa, esta Institució es va posar en contacte amb la Direcció de Metro València, la qual ens va comunicar que les tarifes i la distribució de zona eren competència del Pla de Transports Metropolità de València, dependent de la Direcció General de Transports de la Conselleria d'Obres Públiques i Transports (COPUT).

Rebut l'informe de la referida Direcció General, del qual vam donar trasllat a l'interessat, vam tancar la queixa en considerar que l'actuació de l'Administració Pública havia sigut correcta.

- Retards en l'emissió de la targeta de transports

En la queixa núm. 200398, el seu promotor, una empresa ubicada a Agullent (València), denunciava el retard de la Direcció General de Transports de la Conselleria d'Obres Públiques i Transports a emetre la targeta que havia sol·licitat. El retard semblava produir-se per la decisió administrativa de rehabilitar l'anterior tarjeta, en lloc de concedir-li'n una de nova. El promotor imputava a este retard la sanció que li havia estat imposada per circular sense targeta.

No obstant el retard denunciat, est Institució va considerar que la sanció per circular sense targeta, no podia ser imputada a l'Administració, ja que esta no es va excedir en el tràmit més dels tres mesos que, com a límit general, estableix la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú. Vam afegir que, d'altra banda, la circulació de vehicles sense la targeta de transports corresponent és una falta sancionable.

- Expedients sancionadors per no tindre autorització administrativa per a fer transports

En les queixes núm. 201153 i acumulades, com també les queixes núm. 201159 i acumulades, dos empreses de transports, amb domicili a Elx (Alacant), exposaven que el passat mes d'octubre de 2000 els van ser notificades les resolucions dels recursos ordinaris que havien interposat el dia 31 d'octubre de 1996 contra les resolucions d'expedients sancionadors de què havien estat objecte per la Direcció General de Transports.

Els promotors de les queixes entenien que s'ha produït, d'una banda, la prescripció de les sancions i, d'una altra banda, la caducitat dels expedients sancionadors, l'inici dels quals els va ser notificat el 2 de maig de 1996.

Juntament amb això anterior, les resolucions dels recursos ordinaris no van ser motivades ni van resoldre totes les qüestions plantejades en els expedients, de forma que infringien l'article 138.1 i concordants de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic i procediment administratiu comú.

Quant a les qüestions de fons, el promotor de la queixa indica en el seu escrit que el sol fet de sol·licitar les targetes de transport el 15 de desembre de 1995 no implica, per ell mateix, la infracció de l'article 116 del Reglament d'Ordenació del Transport Terrestre, ja que la possessió de l'esmentada targeta solament un requisit necessari per a fer transports, i els promotors de les queixes asseguraven no haver-ne fet cap.

En tot cas, para los promotores de las quejas, si el criteri és imputar la sanció automàticament als titulars de les tarjetees de transport que no les renoven en arribar el seu venciment (encara que ja no facen transports), la infracció hauria d'entendre's comesa a partir de l'endemà del venciment de l'autorització i no quan es torna a sol·licitar.

Atés que les actuacions referenciades podien no ser suficientment respectuoses amb els drets dels promotors de les queixes, i considerant que les mateixes reunien els requisits necessaris, van ser admeses.

Rebut els informes emesos per la Direcció General de Transports de la Conselleria d'Obres Públiques i Transports, com també la còpia de tots els expedients sancionadors, esta Institució va donar l'oportú trasllat de l'esmentada documentació a les empreses interessades, a fi de, si ho consideraven oportú, procediren a fer al·legacions.

10. ESPORTS

- Federació de Motociclisme de la Comunitat Valenciana

L'única queixa que s'ha presentat enguany en matèria d'esports va ser la núm. 200397. En la mateixa, el promotor mostrava la seua disconformitat amb la seua exclusió com a assembleari electe de la Federació de Motociclisme de la Comunitat Valenciana.

L'interessat havia dirigit a la Direcció General d'Esports un escrit datat a primers de març de 2000, en què denunciava la irregularitat esmentada, sense que en el moment de presentar la queixa, al mes de març, haguera rebut resposta.

En este sentit, vam comunicar a l'interessat la nostra impossibilitat d'intervindre, atés el temps transcorregut entre la presentació de la seua sol·licitud davant la Direcció General d'Esports i la queixa presentada davant esta Institució.

És criteri d'esta Institució no intervindre fins que l'administració no haja resolt de manera expressa les qüestions que se li plantegen o fins que es produïsquen retards injustificats per a resoldre-les.

11. INDÚSTRIA

- Presumptes irregularitats en els aparells assortidors instal·lats en les estacions de servei

En la queixa núm. 200012, el seu promotor exposava que era propietari d'una estació de servei, ubicada a Museros (València) i que, com a aplicació de l'Ordre Ministerial de 27 de maig de 1998, del Ministeri de Foment (BOE de 10 de juny) sobre control metrològic, es va procedir els dies 22 i 23 de juny de 1999 a la verificació dels aparells assortidors instal·lats en l'esmentada estació de servei per part de l'única empresa autoritzada de la Comunitat Valenciana.

El promotor de la queixa, després de manifestar el seu desacord amb les actuacions i els resultats de les mateixes, com també davant la negativa a proporcionar-li informació i documentació que permetera fer les comprovacions i contrastar-les amb altres mesuraments, i amb el fet que l'empresa es limitara a reflectir en el llibre de

visites que el mesurament era correcte, sense deixar constància dels errors apreciats, l'estat dels precintes, el rang de temperatures, la identificació de la unitat de mesura, errors que presentaven al nou precintatge, etc., va deixar constància de la seua disconformitat en un full de reclamacions.

Després de posar en coneixement del SEPIVA el que hem descrit anteriorment, va demanar que es revisara la comprovació en aquelles instal·lacions per part de l'administració directament o, de forma indirecta, per una empresa autoritzada. Davant la falta de solució es va cursar full de reclamació en el Servei Territorial d'Indústria a València.

Transcorreguts diversos mesos, va rebre contestació a la seua reclamació, en el sentit que tot era correcte i que s'havia respectat la normativa vigent, quan en aquelles instal·lacions no s'havia fet cap tipus de comprovació.

Admesa a tràmit la queixa, es va demanar informe a la Direcció General del SEPIVA, a l'efecte de verificar el contingut de l'escrit de queixa.

En l'informe enviat, del qual vam donar trasllat al seu promotor, es donava resposta a totes les qüestions plantejades en l'escrit de queixa, i van concloure les nostres actuacions en considerar que les condicions en què es van fer les verificacions, d'acord amb la normativa vigent, eren les adequades, per la qual cosa l'actuació de l'administració havia sigut correcta.

En la queixa núm. 200174, el seu promotor exposava que en informar-lo els mecànics que repararen el seu vehicle que l'avaria que tenia estava causada per haver introduït aigua juntament amb gas-oil, va presentar davant la Direcció Territorial de València de la Conselleria d'Indústria i Comerç una reclamació, datada el 18 d'octubre de 1999, dirigida contra la gasolinera JET Continental Oil, SA, sense que fins al moment de presentar l'escrit de queixa haguera obtingut resposta.

Admesa a tràmit la queixa, es va sol·licitar informe als Serveis Territorials de València de la Conselleria d'Indústria i Comerç, a fi de contrastar les al·legacions formulades pel promotor. D'este informe li va ser enviada una còpia al reclamant i també s'adjuntava còpia de l'ofici de 31 de març de 2000, amb què es contestava el seu escrit de 18 d'octubre.

No obstant això anterior, i a fi d'aprofundir encara més en l'estudi de la queixa, el 25 d'agost vam sol·licitar de la Conselleria d'Indústria i Comerç que ens informara sobre la fiabilitat i l'eficàcia dels resultats de la presa de mostres, atés el temps que havia transcorregut entre esta (7 de març de 2000) i els fets denunciats (18 d'octubre de 1999).

En este sentit, la Conselleria d'Indústria i Comerç va emetre dos informes; l'un el 15 de setembre i l'altre el 13 de desembre de 2000, de què li vam donar trasllat. Dels mateixos es dedueix que l'eficàcia i la fiabilitat de la presa de mostres, atés el temps transcorregut entre el proveïment del vehicle i la presentació de la sol·licitud, estava ja per sota dels mínims.

De la documentació aportada i dels informes emesos per l'Administració no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneren els seus drets constitucionals

o que, per la seua irregularitat, infringisquen els principis d'actuació administrativa assenyalats en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.

- Falta d'inscripció en el Registre General de Comerciants i Comerços.

La queixa núm. 200203, d'una empresa l'activitat de la qual era d'agència matrimonial, denunciava una sèrie d'irregularitats lesives per als seus drets, que s'havien produït en el tràmit d'actuacions seguides pels serveis d'inspecció de la Conselleria d'Indústria i Comerç, i en l'expedient sancionador que se'ls va incoar per la seua falta d'inscripció en el Registre General de Comerciants i Comerços.

El promotor indicava, com a irregularitats lesives, les següents.

1. Requeriment en l'acta d'inspecció estesa el 30 de juliol de 1999 perquè presentaren còpia de la inscripció en el registre d'empreses franquiciades, una inscripció que era impossible en aquelles dates.
2. Requeriment en la mateixa acta perquè presentaren còpia del contracte subscrit amb el Sr. E.R.P. i la Sra. P. C. i referiren la situació d'eixe contracte. En opinió del promotor este requeriment no tenia cap relació amb l'exercici de les potestats públiques inspectores.
3. Negativa, contrària al dret que li concedix com a interessat en l'expedient l'article 35 de Llei 30/1992, de 26 de novembre, a facilitar-li una còpia de l'expedient mentre este es trobava en tramitació.
4. Denegació, en el curs de l'expedient i en acabar este, de la seua sol·licitud d'accés a l'escrit de denúncia que el va iniciar. Considerava l'interessat que el desconeixement dels termes de la denúncia li impedia exercir el seu dret de defensa.

Considerant que la queixa reunia els requisits formals establits en els articles 12 i 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges, va ser admesa a tràmit.

Després de ser admesa, es va sol·licitar informe als Serveis Territorials d'Alacant de la Conselleria d'Indústria i Comerç a fi de contrastar les al·legacions formulades per l'interessat.

Amb data 5 de setembre de 2000 va tindre entrada en esta Institució la documentació i els aclariments requerits de l'esmentada Conselleria. En el referit informe se'ns indicava el motiu pel qual va ser requerit el promotor en les diligències prèvies perquè aportara còpia del contracte privat de reserva subscrit entre l'interessat i el denunciant.

De la documentació aportada i dels informes emesos per l'administració no vam deduir l'existència d'actuacions públiques que vulneraren els drets constitucionals o que, per la seua irregularitat, infringiren els principis d'actuació administrativa indicats en l'article 103.1 de la Constitució Espanyola.

- Irregularitats en una inspecció tècnica de vehicles (ITV)

En la queixa núm. 201000, el seu promotor exposava que s'havia dirigit en diverses ocasions escrits a la Conselleria d'Indústria i Comerç, amb relació a una sèrie d'irregularitats que, segons la seua opinió, s'estan produint en la Inspecció Tècnica de Vehicles de Villena (ITV Vega Baja, SA).

Admesa a tràmit la queixa, esta Institució va sol·licitar informe al Gabinet del Conseller d'Indústria i Comerç, sense que fins a la data haja estat enviat.

- Queixes relatives al subministrament d'energia elèctrica

Amb relació a esta matèria s'han presentat tres queixes; dos d'estes, en el moment d'elaborar la memòria, encara seguien en tràmit i la tercera ha sigut tancada.

L'autor de la queixa núm. 200275 exposava que, d'acord amb l'Ordre de la Conselleria d'Ocupació, Indústria i Comerç, de 17 de febrer de 1998, li havia estat concedida una ajuda per la inversió feta en la xarxa elèctrica d'una finca rural de la seua propietat. Tanmateix, la Diputació Provincial d'Alacant no havia abonat la part que li corresponia.

Admesa a tràmit la queixa, vam demanar informe de la Diputació Provincial d'Alacant a l'efecte de contrastar les al·legacions de l'interessat.

En l'informe remés s'assenyalava, entre altres coses, que la Diputació Provincial d'Alacant va fer el pagament de la subvenció en els termes subscrits amb la Conselleria d'Ocupació, Indústria i Comerç, dins els percentatges acordats i de les pròpies disponibilitats pressupostàries.

A la vista de l'informe rebut i de l'Ordre de la Conselleria d'Ocupació, Indústria i Comerç, de 17 de febrer de 1998, sobre concessió d'ajudes en matèria d'electrificació rural (DOGV núm. 3194, de 2 de març de 1998) vam procedir al tancament de l'expedient en considerar que l'actuació de l'administració pública no podia qualificar-se com a incorrecta.

Continua en tramitació la queixa núm. 200953, en què la seua promotora esposava que era propietària d'una casa en la pedania de Las Virtudes, a Villena (Alacant), des dels anys cinquanta. El 1988 li va tallar la llum la subministradora (aleshores Hidroelèctrica). El 1997 va tornar a sol·licitar el subministrament de llum a Iberdrola, per renovació del seu habitatge. La companyia li va indicar que, per poder fer el subministrament, havien de fer-se unes millores, i li va presentar un primer pressupost de 800.000 pessetes aproximadament, que després reduiria. Les millores es justificaven en el fet que la línia era antiga i havia de renovar-se. Bàsicament estos canvis afectaven el voltatge (d'1,5 a 5 A) i els 300 m de línia que havien de ser renovats. Indicava el promotor que de les millores indicades podien resultar beneficiats altres veïns.

Com que és competència de la Generalitat Valenciana el control i la supervisió de les actuacions de les companyies distribuïdores d'energia elèctrica, vam requerir la

Conselleria d'Indústria i Comerç perquè ens informara sobre la realitat dels fets denunciats.

En rebre l'informe de la Secretaria General de la Conselleria d'Indústria i Comerç, vam donar trasllat del mateix a la interessada a l'efecte que, si ho considerava oportú, formulara al·legacions.

En la queixa núm. 201193, la seua promotora esposava que, després d'haver sol·licitat el subministrament d'energia elèctrica, la companyia li va comunicar que per a poder atendre eixa sol·licitud i en atenció a les característiques del sòl en qüestió, seria necessari fer, per part de la interessada, una sèrie d'obres d'elevat cost. La interesada es va dirigir als Serveis Territorials a València de la Conselleria d'Indústria i Comerç i va mostrar la seua disconformitat amb la companyia subministradora d'energia elèctrica. L'esmentada Conselleria, després de l'oportú expedient, va resoldre exigint que la companyia formulara una nova justificació del dret d'escomesa i matisant les inversions que calia que fera la interessada.

Davant l'esmentada resolució, la companyia subministradora d'energia elèctrica va interposar recurs d'alçada. A pesar de superar el termini legal de resolució del recurs d'alçada, este continuava pendent en el moment de presentar la queixa.

La queixa va ser admesa a tràmit en considerar que l'actuació de l'administració descrita podia haver sigut poc respectuosa amb els drets de la ciutadana.

Vam sol·licitar informe de la Conselleria d'Indústria i Comerç, a fi de contrastar les al·legacions de la interessada, i en el moment de tancar-se esta memòria no havia estat enviat.

12. UNIVERSITATS VALENCIANES

En la queixa núm. 200122, presentada per un funcionari de la Universitat d'Alacant, es denunciava que havia dirigit diversos escrits al president del Comitè de Seguretat i Salut i al cap de Servei de Prevenció d'esta Universitat, sense haver rebut cap resposta.

En els seus escrits sol·licitava informació sobre els punts següents:

1. Cens i registre dels edificis que contenien amiant o alguna de les seues variants dins el campus universitari.
2. Informació i documentació sobre la recepció per la Universitat d'Alacant de l'obra de l'edifici Politècnic IV, segons el Reial Decret 485/1997.
3. Si el sistema de ventilació del referit edifici estava en ús i era l'adequat.

4. Informe sobre les necessitats d'instal·lar equips de megafonia per a ús docent en l'esmentat edifici.
5. Informació i documentació cursada sobre la desinfecció i desratització en els edificis del campus universitari.
6. Fotocòpia dels registres duts a terme en el corresponent llibre d'actuacions en què figure: la data, el lloc, els productes utilitzats i en què va consistir el treball.

La queixa va ser admesa a tràmit quant al silenci administratiu, per la qual cosa ens vam dirigir a la Universitat d'Alacant i vam sol·licitar informació sobre els aspectes anteriors.

Les respostes donades en l'informe, de forma correlativa, a cada una de les anteriors preguntes, van ser les següents:

1. Per part del vicerector de Planificació i Assumptes Econòmics s'estan fent les tasques prèvies a la contractació administrativa d'este tipus d'estudis que, una vegada fets, se li facilitaran a l'interessat.
2. Amb data 15 d'octubre de 1999, es va estendre acta d'ocupació de l'edifici esmentat.
3. Sí, per això, es va dur a terme el tràmit referit en el punt anterior.
4. No s'ha instal·lat servei de megafonia perquè no s'ha considerat que era necessari, però si els usuaris de l'edifici el reclamen, s'inclourà en el Programa d'Inversions.
5. Estos serveis s'inclouen en el contracte de manteniment, i es procedirà de la manera següent:
 - a) Les biblioteques es desinsectitzen i es desratitzen en la setmana de vacances de Setmana Santa, amb el producte adequat per a no danyar els llibres.
 - b) La resta d'edificis es desinsectitzen i es desratitzen a petició dels usuaris dels mateixos o dels Serveis Tècnics de la Universitat, aprofitant sempre un cap de setmana.
6. Com el Sr. Rafael Blasco Rico sap, per la seua condició de treballador d'esta Universitat, les actuacions del Servei de Manteniment es tramiten mitjançant l'imprés que adjuntem, en el qual queda deguda constància del servei realitzat i la data en què s'ha dut a terme. En el moment d'elaborar el informe estava en fase d'instal·lació i prova un programa informàtic que permetria dur un adequat registre d'estes actuacions.

De l'informe emés per l'administració universitària s'apreciava que la Universitat d'Alacant estava posant solució al contingut de la queixa, per la qual cosa la vam tancar.

Com a ampliació d'això anterior, la Universitat d'Alacant ens va enviar còpia de la resolució rectoral, de 25 d'octubre de 2000, que resol la concessió de l'adjudicació a una empresa del contracte Manuals d'Autoprotecció de Centres de la Universitat d'Alacant.

13. OCUPACIÓ

El Sr. G. G. va presentar la queixa núm. 201038, en la qual exposava que per resolució de la Direcció Territorial d'Ocupació d'Alacant, de data 28-6-00, li va ser concedida una subvenció a fons perdut de 650.000 ptes. en concepte de renda de subsistència, i que esta quantitat no li havia estat abonada.

Admesa la mateixa ens vam dirigir al director general de Foment d'Ocupació de la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació, que ens va comunicar, després de breu relat de la tramitació administrativa de l'expedient, que el 9 de novembre de 2000 havia tingut entrada en el Servei de Foment d'Ocupació d'Alacant, escrit de "reclamació d'abonament de la subvenció i interessos de demora", i que va comparéixer l'interessat i el va informar verbalment que la tramitació administrativa va concloure amb la validació del document comptable, "proposta de pagament", en la data indicada, i que havia de dirigir-se a Tresoreria per a informar-se del moment previsible de la transferència. Se li va informar igualment sobre abonament d'interessos, que no procedia d'acord amb el que estableix la Llei d'Hisenda Pública Valenciana i ja que la transferència econòmica corresponia a l'Àrea de Tresoreria, dependent de la Subsecretaria de Política Pressupostària i Tresor, la mateixa va indicar que es faria efectiva el pròxim dimecres 27 de desembre, per la qual cosa vam tancar l'expedient en comunicar-nos el promotor de la queixa que havia cobrat la subvenció.

X. QUEIXES NO ADMESES

Introducció

Este apartat recull les queixes presentades en esta Institució que no van poder ser admeses, sobre la base de l'article 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges que prescriu "1. El Síndic de Greuges no admetrà a tràmit les queixes anònimes i rebutjarà aquelles en les quals s'advertisca mala fe, falta de fonament, inexistència de pretensió, com també aquelles altres la tramitació de les quals poguera perjudicar el legítim dret d'un tercer o el contingut de les quals excedisca la seua competència. 2. No entrarà en l'examen individual d'aquelles queixes sobre les quals estiga pendent resolució administrativa o judicial definitiva i ho suspendrà si, iniciada la seua actuació, s'interposara per persona interessada denúncia, querella criminal o demanda davant els tribunals ordinaris sobre els mateixos fets."

Tampoc han pogut ser objecte d'investigació, les queixes que tenien caràcter juridicoprivat, és a dir, un conflicte exposat pel promotor, sorgit entre particulars i en el qual l'administració pública valenciana no havia intervingut en cap moment.

- No-pretensió concreta

Amb relació a l'escrit de data 4 de gener de 2000, remés a esta Institució per D.E.R. d'Alacant, que va dirigir a Sa Majestat el Rei i que va donar lloc a la queixa núm. 200039, li vam significar que no era possible admetre'l en no estar dirigit al Síndic de Greuges i no contenir una pretensió concreta, segons estableixen els articles 15 i 17 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges.

Així mateix, la qüestió que plantejava estava pendent de resolució judicial definitiva per part del Tribunal Constitucional, fet que impedia entrar en l'examen individual de la petició, segons disposa l'article 17.2 de l'esmentada Llei.

- No-aportació de dades

Segons la promotora de la queixa núm. 200292, A.M., la platja d'Almassora (Castelló) podria desaparèixer per la reconstrucció del Port de Castelló, i això duria a la ruïna els comerciants de la mateixa. Per a admetre la queixa a tràmit vam sol·licitar a la promotora que aportara dades i documents, cosa que no va fer, i després d'un temps prudencial vam donar per tancada la queixa per la impossibilitat de prosseguir la seua tramitació.

Amb data 26 de setembre de 2000, es reitera en el telèfon facilitat per D.M., promotora de la queixa núm. 200179, l'ampliació del seu escrit inicial, a fi de poder concretar si guarda o no relació amb la queixa núm. 960017 que va presentar i que va ser tancada pel Defensor del Poble.

Transcorregut un temps prudencial sense haver obtingut resposta alguna a este efecte, es va resoldre el tancament de l'expedient, tenint en compte la impossibilitat d'iniciar la nostra investigació.

- Manca de fonament per actuació administrativa correcta

No va poder ser admesa la queixa núm. 200387, en què el seu promotor denunciava el cost de les segones inspeccions d'ITV. Desconeixia l'interessat que, pel que fa al servei públic de la ITV, s'havien aprovat les tarifes de segones i successives inspeccions, quan el vehicle en qüestió no superava les proves de la primera. Així doncs, vam remetre, al promotor de la queixa, fotocòpia del DOGV núm. 2.970, de 14 d'abril de 1997, i el vam informar de la nostra impossibilitat d'intervenir en l'assumpte plantejat.

La no-contestació per la Inspecció General de Serveis de la Generalitat Valenciana a unes al·legacions que el promotor de la queixa núm. 200644 va formular, no va ser considerada motiu suficient per a admetre a tràmit l'assumpte plantejat ja que, els documents acompanyats per l'interessat juntament amb l'escrit de queixa, evidenciaven la no-necessitat de cap contestació, ja que el tema havia estat solucionat anteriorment i de forma favorable per al reclamant.

F.L.A. es queixava contra l'Ajuntament de València en l'expedient núm. 200340. La interessada havia efectuat una obra sense llicència en la planta superior del seu habitatge en el barri de Natzaret, que va ser denunciada per un veí i va originar la demolició de l'obra. Tenint en compte que el que exposava era una infracció urbanística i no una queixa, li vam comunicar que, amb els antecedents de què disposàvem, resultava impossible prosseguir la tramitació del seu expedient.

El promotor de la queixa núm. 200728, F.L.L.V., es queixava contra el Servei Territorial d'Habitatge per la no-concessió d'ajuda per a habitatge a preu taxat. Quan va adquirir l'habitatge era solter i, en l'actualitat, es trobava casat i amb una filla. Li vam suggerir que sol·licitara el model oficial per a formalitzar la petició i vam donar per tancada la queixa

- Assumpte subjecte a jutges i tribunals

Per idèntiques raons que les anteriorment exposades, no va poder ser admesa a tràmit la queixa núm. 201172 en la qual P.M.H., de Sinarques (València), mostrava la seua disconformitat amb la sentència dictada en juí de menor quantia per un Jutjat de Primera Instància de Requena, i la dictada posteriorment per l'Audiència Provincial de València; i la queixa núm. 200830 de R.V.V., de Tavernes de la Valldigna, disconforme amb la Sentència dictada en procés matrimonial de separació per un Jutjat de Primera Instància de Sueca i amb l'acte sobre mesures cautelars d'obligat compliment dictat per un Jutjat d'Instrucció de Sueca en Diligències Prèvies seguides per denúncia contra el seu marit per presumpte delictes d'agressió, maltractaments, amenaces i violència domèstica.

La inquietud i el temor de C.F.F. de Benidorm a perdre un habitatge, va donar lloc a la queixa núm. 200190, que igualment vam haver de no admetre, ja que l'assumpte estava pendent de ser resolt judicialment; i en idèntic sentit, la queixa formulada per R.H., d'Alacant, assenyalada amb el núm. 200149, relativa a la guarda i custòdia dels seus fills, assumpte subjecte a jutges i tribunals i aliè, per tant, a l'àmbit de competències del Síndic de Greuges.

En la queixa núm. 200264, el seu autor ens manifestava el seu desacord amb el contingut d'una sentència de separació conjugal, dictada per un Jutjat de 1a Instància de València, i no va poder ser admesa per la falta de competència legal d'esta Institució per a revisar resolucions dictades per jutges i tribunals en l'exercici de les seues funcions jurisdiccionals.

La queixa assenyalada amb el núm. 201245, formulada per C.R.C. de Cabezo de Torres (Múrcia) disconforme amb un interlocutori dictat per un Jutjat de 1a Instància de Múrcia, va ser igualment no admesa, ja que el Síndic de Greuges no té facultats per a revisar les resolucions dictades per jutges i tribunals en l'exercici de les seues funcions jurisdiccionals.

No va poder ser admesa la queixa núm. 200190 per dos qüestions. La primera, perquè era un tema privat ja que el seu promotor mostrava el seu malestar per l'actuació de l'advocat, els serveis del qual va contractar per a dur el seu cas. El segon aspecte pel qual tampoc podia ser admesa la queixa era que els fets que esta denunciava estaven sent objecte de tramitació judicial, pendent de sentència, situació davant la qual no pot intervenir el Síndic de Greuges d'acord amb art. 17.2 de la Llei 11/88, per la qual es regix esta Institució.

La promotora de la queixa núm. 200149, mare d'un nen pel qual lluitava per aconseguir la guarda i custòdia en un procediment judicial, es va dirigir a esta Institució al febrer de 2000. Vam informar la interessada que, com que la causa que ens exposava estava judicialitzada, la nostra Constitució, en el seu article 117.1, proclama el principi d'independència que ha de caracteritzar totes les actuacions que realitzen els jutges en l'exercici de la funció jurisdiccional, el que implicava que el Síndic de Greuges no podia interferir en les actuacions portades a terme pels Tribunals. Per tant i tenint en compte que la qüestió sotmesa seria resolta pels Tribunals de Justícia, esta Institució no va admetre a tràmit la queixa.

La promotora de la queixa núm. 200675 es trobava en fase d'al·legacions i audiència a la interessada en un procediment que havia instat contra l'Ajuntament de Xàbia. Tenint en compte que el tema es trobava *sub-iudice*, vam indicar que a esta Institució no li corresponia investigar els fets denunciats.

La promotora de la queixa núm. 200830 denunciava que, en haver apel·lat el seu marit la sentència de separació matrimonial, no podia fer ús del seu habitatge i beneficiar-se de la custòdia de la seua filla menor. La raó de la demanda de separació consistia en un presumpte delictes d'agressió, maltractaments i violència domèstica amb amenaces, que havien estat denunciats en el corresponent Jutjat d'Instrucció. Vam explicar a la interessada que, en la documentació que ens enviava, obrava l'existència d'un interlocutori de mesures provisionals que la facultava *per se*, encara que la sentència de Primera Instància estiguera apel·lada, a fer ús del seu habitatge i beneficiar-se de la seua filla menor, simplement sol·licitant l'execució de l'esmentat interlocutori al seu lletrat. També vam explicar a la interessada que, en la documentació enviada, hi havia un interlocutori d'allunyament, el qual, igual que l'anterior civil, per a ser operatiu simplement havia de ser sol·licitat en execució pel seu advocat. No vam poder admetre la queixa, ja que les dos qüestions es trobaven *listispendentes*, però, amb l'orientació donada a la promotora, vam considerar que esta estava suficientment informada, sense que, per la nostra banda, haguérem interferit en la independència dels Jutges i Tribunals.

C.A.B., com que no estava conforme amb el contingut d'una resolució judicial ferma, que considerava injusta, es va dirigir a esta Institució i va interposar la queixa núm. 200021. Li vam indicar que no podíem admetre a tràmit la seua queixa perquè la resolució judicial, que fotocopiada acompanyava, era ferma i que el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana no ostentava, en virtut de l'article 17.2 de la Llei per la qual es regix, cap facultat per a revisar les actuacions judicials.

La queixa núm. 200040, interposada per un veí de Castelló de la Plana, exposava que un accident de circulació va provocar la defunció del fill del promotor. Dictada sentència pel jutjat corresponent de Castelló que condemnava el conductor del vehicle contrari, li va semblar al reclamant insuficient la pena i indemnització imposada, per la qual cosa va presentar recurs d'apel·lació. En no estar tampoc d'acord amb la decisió de la segona Instància, va acudir a esta Institució, on li vam indicar la impossibilitat de revisar les sentències judicials.

El promotor de la queixa núm. 200157 es mostrava disconforme amb el contingut d'un interlocutori dictat per un Jutjat social d'Alacant. Vam indicar a l'interessat que, per a impugnar l'interlocutori, la via adequada era la prevista en les nostres lleis processals sota la direcció de lletrat, i per la nostra banda, havíem de no admetre la queixa.

La discrepància amb un laude arbitral va ser l'origen de la queixa núm. 200164 que no vam admetre, ja que, tal com vam explicar al promotor, els laudes arbitrals, després de la seua fermesa, tenen efectes de cosa jutjada, i la via adequada per a sostenir la seua discrepància era la prevista en els articles 36 i 37 de

la Llei d'Arbitratge 36/88, de 5 de desembre, recurrent en anul·lació davant l'Audiència Provincial.

La promotora de la queixa núm. 200182, una alacantina arrendatària d'un habitatge, va ser objecte d'un procediment de desnonament de la L.A.U. que es va tramitar davant el Jutjat de Primera Instància corresponent d'Alacant. La reclamant no estava d'acord amb la decisió del jutge *a quo*, d'admetre a tràmit el recurs d'apel·lació contra la Sentència de Primera Instància, la qual cosa va dur a la formació del pertinent rotllo d'apel·lació davant l'Audiència Provincial d'Alacant. Vam indicar a la interessada la nostra impossibilitat d'intromissió en assumptes judicials d'acord amb l'article 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, i vam donar per tancada la queixa.

A.G., veí de la localitat alacantina de Sant Vicent del Raspeig, denunciava, en la queixa núm. 200187, davant esta Institució, que, el Jutge titular d'un Jutjat d'Instrucció d'esta localitat havia incoat unes diligències penals prèvies, davant un supòsit que l'interessat considerava d'ordre administratiu. Examinada la documentació aportada pel reclamant, vam observar que este, amb data 3 de gener de 2000, havia denunciat, per via penal, davant la indicada autoritat judicial, tres veïns de la localitat, raó per la qual s'incoaren les diligències ressenyades. Mitjançant escrit de data 9 de març de 2000, vam indicar, al reclamant la nostra impossibilitat d'interferir en qüestions sotmeses a resolució judicial.

Considerava el promotor de la queixa núm. 200364 que, una sentència recaiguda en judici per acomiadament, era irregular i lesiva per als seus drets. Per la nostra banda, li vam comunicar la nostra impossibilitat d'intervenir, tenint en compte que la Llei per la qual ens regim i la pròpia Constitució, en recollir el principi d'independència judicial, ens impedia fer-ho.

La sentència recaiguda en l'expedient de modificació de mesures, tramitat en un Jutjat de Família de València, va ser posada en el nostre coneixement per l'interessat, E.B. en la queixa núm. 200381. Vam indicar al seu promotor que el Síndic de Greuges no podia qüestionar l'argumentació legal del Jutjador, tenint en compte la independència que revestix tota resolució judicial.

La queixa núm. 200464, interposada per S.G., no va poder ser admesa en virtut de l'article 13.b de la nostra Llei 11/88, de 26 de desembre, ja que l'execució d'una sentència correspon a l'Administració de Justícia i, per tant, està exclosa del nostre camp d'actuació.

El promotor de la queixa núm. 200509, un veí de Benidorm, va recórrer una multa d'estacionament davant l'Ajuntament d'Altea (Alacant). No estava d'acord amb la resolució administrativa, i va recórrer als tribunals contenciós administratiu, i per això li vam indicar que un Tribunal enjudiciava els mateixos fets que ens havia plantejat en la seua queixa, la qual cosa determinava la nostra impossibilitat d'entrar a examen del tema sotmés, en virtut de l'article 17, apartat 2n, de la Llei 11/88, de 26 de desembre.

El Sr. J.F.G., veí de Manises, mostrava la seua disconformitat amb la Sentència de Separació Matrimonial dictada per un Jutjat de 1a Instància de Montcada (València). Vam indicar al promotor la nostra impossibilitat d'intervenir en la revisió de sentències fermes en virtut del principi d'independència judicial, recollit en la Constitució Espanyola.

La falta de conformitat amb l'estat d'una causa judicial, dimanant d'un procediment sumari de l'article 131 de la Llei Hipotecària, que se seguia en un Jutjat de 1a Instància d'Elx, va ser la raó per la qual la promotora, la Sra. C.C., es va dirigir a esta Institució i va donar lloc a la queixa núm. 200645. Li vam manifestar a la reclamant que la via adequada per a sostenir la seua discrepància era la prevista en les lleis processals, davant els tribunals de Justícia i sota la direcció tècnica d'un advocat.

No va ser admesa a tràmit la queixa núm. 200660, en la qual el seu promotor es mostrava disconforme amb el contingut d'una sentència dictada per l'Audiència Provincial de Ciudad Real i dimanant d'un Juí de Faltes tramitat davant un Jutjat d'Instrucció de Villanueva de los Infantes. Vam indicar al seu promotor, que esta Institució no ostenta cap facultat legal per a revisar les resolucions dels jutges i tribunals i li vam manifestar que la via adequada per a sostenir la seua discrepància és la prevista en les lleis processals que podia exercir sota la direcció tècnica d'un advocat.

En la queixa núm. 200687, A.J. no estava conforme amb el contingut d'una sentència dictada per un Jutjat de 1a Instància i Instrucció d'Ibi (Alacant), i va remetre escrit a esta Institució en la creença que el Síndic de Greuges tenia facultat per a revisar les resolucions dels jutges. Vam aclarir a la interessada que la independència dels tribunals era un principi bàsic del nostre Estat de Dret, i li vam aconsellar que acudira, novament, al Jutjat amb assistència de lletrat per a fer valdre la seua pretensió.

En la queixa núm. 200791, un veí de Benidorm, A.G., ens va informar que va exhaurir la via administrativa en un recurs de Reposició, i se li va indicar –tal com és preceptiu– que podia interposar, en el termini de dos mesos, recurs davant el Jutjat del Contenciós Administratiu, facultat que el reclamant va declinar, i va precloure el tràmit. Esta Institució va indicar a l'interessat que, dins de la funció de control que la Llei 11/1988, de 26 de desembre ens assigna, no trobem, en els organismes intervinents implicats, que hagueren infringit cap norma, per la qual cosa vam procedir al tancament de la queixa.

Un interlocutori dictat per un Jutjat de 1a Instància d'Alacant que denegava la Justícia gratuïta a M-A., va ser l'origen de la queixa núm. 201010. Esta Institució va indicar al promotor de la queixa que, en haver una resolució judicial, en compliment de l'article 17 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, havia d'apartar-se de la qüestió plantejada, ja que és obligació del Síndic de Greuges respectar el principi de cosa jutjada, i no podia interferir en les resolucions que adopten els Tribunals de Justícia.

La queixa núm. 201172 no va poder ser admesa a tràmit, ja que els fets denunciats davant esta Institució havien estat el fonament fàctic de la Sentència ferma dictada

per l'Audiència Provincial de València. Vam indicar al seu promotor que el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana no té competències per a supervisar les resolucions dictades pels Tribunals de Justícia, i radicava esta limitació legal en la independència del poder judicial.

- Queixes anònimes

La falta d'identificació, firma i domicili en l'escrit que va donar lloc a la queixa núm. 200183 i la impossibilitat d'esmenar els defectes formals observats, va determinar el tancament i arxiu de l'expedient.

En la queixa núm. 200183, una vegada estudiada per esta Institució, es va observar la falta d'identificació, firma i domicili del promotor o promotora. En tractar-se d'una queixa anònima, no va poder admetre's a tràmit, sobre la base de l'article 17.1 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges

En la queixa núm. 200392 es denunciaven, per mitjà de correu electrònic, fets que calia concretar i aportar documentació complementària, a part d'esmenar per falta de dades personals i firma. Es va reiterar en quatre ocasions sense rebre resposta, per la qual cosa es va procedir a la no-admissió i tancament de la queixa en no ser possible la investigació per falta de dades suficients i de les dades formals d'identificació i firma.

La Unió de Consumidors de la Comunitat Valenciana va presentar sense firma dels interessats, la queixa núm. 200686. Com que no ens constava la voluntat dels implicats d'acudir a esta Institució a resoldre l'anterior deficiència, d'acord amb l'article 15 de la Llei reguladora d'esta Institució, vam donar per tancada la queixa.

La queixa núm. 200780, interposada contra Iberdrola, apareixia firmada per qui va dir anomenar-se L.F.C. en representació del matrimoni Srs. V. I G. Vam indicar al promotor que, en virtut de l'article 15.1 de la Llei 11/88, de 26 de desembre, per la qual ens regim, la queixa havia de ser firmada pels propis interessats. Transcorreguts més de 3 mesos sense que s'esmenara esta circumstància, vam comunicar al promotor la no-admissió de la queixa en no haver-se esmenat el defecte assenyalat.

La queixa núm. 200445 no va poder ser admesa perquè el promotor s'identificava com un treballador de la Unió Naval de València, sense firmar l'escrit i sense més dades que pogueren identificar-lo (domicili, població, telèfon). En virtut de l'article 17.1 de la Llei 11/88, de 26 de desembre que determina la no-admissió de les queixes anònimes, vam donar per tancada esta queixa.

- No-admissió per queixa d'autoritat

La queixa núm. 200347, interposada pel grup progressista de l'Ajuntament de Manises (València), denunciava que, en una convocatòria a llocs de treball municipals, no es respectaven els principis d'igualtat, mèrit i capacitat. Esta

Institució, lamentant no poder intervenir en la reclamació, segons prescriu la nostra Llei reguladora en determinar que "queda expressament prohibit admetre les queixes formulades per autoritats administratives en assumptes de la seua competència", va haver de remetre els seus promotors als Tribunals de Justícia, segons disposa la Llei Reguladora de Bases de Règim Local en els seus articles 52 i 63.

El Bloc Nacionalista de l'Ajuntament de Callosa d'en Sarrià va presentar la queixa núm. 200447 en la qual denunciava que l'Alcalde es negava a donar-los informació, de manera que es vulnerava el seu dret d'accés als arxius i registres. Vam indicar al grup polític la nostra impossibilitat d'intervenir i els vam remetre als Tribunals per a impugnar els acords municipals que consideraren contraris a la Llei, tot això en virtut dels ja esmentats articles 52 i 63 de la L.B.R.L. de 2 d'abril de 1985.

Un regidor del Partit Popular, de la localitat alacantina de Balones, ens va presentar la queixa núm. 200730, sobre el funcionament de la corporació local en els plens. Vam indicar al seu promotor que els acords municipals que considerara contraris a la Llei, podia impugnar-los judicialment d'acord amb els articles 52 i 63 i la L.B.R.L. de 2 d'abril de 1985.

- Altres causes de no-admissió

Les queixes núm. 200782 i 200852, interposades per un veí del Camp de Mirra i un altre de Castelló, no van ser admeses per plantejar qüestions juridicoprivades, en les quals no resultava possible la nostra intervenció.

La primera d'elles tractava sobre una reclamació per la compra de gènere defectuós i la segona sobre la possible actuació irregular d'una associació privada, i la via de solució era l'actuació davant els tribunals de justícia. Es va procedir a explicar a cada un dels interessats la via adequada per a solucionar el problema.

Les discrepàncies econòmiques amb una companya de treball van ser l'eix de la queixa núm. 200283, que vam haver de rebutjar per excedir de les competències legalment atribuïdes al Síndic de Greuges.

Per idèntiques raons no va ser admesa a tràmit la queixa subscripta per la Sra. J.M. de Tavernes de la Vallidigna, assenyalada amb el núm. 200419, i la queixa núm. 200161 subscripta per la Sra. R.M. i una altra, que donava compte de les discrepàncies entre germans sobre qüestions hereditàries.

Un veí d'Altea, promotor de la queixa núm. 200745, considerava arbitrària l'actuació de l'Ajuntament, doncs considerava el seu vehicle correctament estacionat, a pesar d'haver-se-li imposat una multa. A causa de la falta d'actuació prèvia davant l'Administració de l'interessat en l'assumpte, no vam poder admetre a tràmit la seua queixa.

El promotor de la queixa núm. 201190 exposava, davant esta Institució, la seua disconformitat amb la inexistència de normativa legal que permetera el matrimoni entre dos homes o entre dos dones.

Vam indicar a l'interessat que l'aprovació de tal llei corresponia al Poder Legislatiu, òrgan no administratiu, i que tal matèria quedava, per tant, exclosa de la competència d'esta Institució.

Les despeses de la comunitat de propietaris de l'edifici en què vivia el promotor de la queixa núm. 200003, eren el motiu de la reclamació que, per escrit, va dirigir l'interessat a esta Institució. Vam indicar al promotor que el Síndic de Greuges no pot intervenir en assumptes en els quals les administracions públiques valencianes no hagen actuat, per la qual cosa li vam aconsellar que sotmetera l'assumpte a un lletrat.

En la queixa núm. 200031, una anciana d'Alacant ens consultava sobre determinades irregularitats en la transmissió dels drets hereditaris del seu fill. Vam aconsellar a la interessada que contractara els serveis professionals d'un advocat i vam donar per tancada la queixa.

Les queixes núm. 200048 i núm. 200402 van ser presentades per un veí de La Vila Joiosa (Alacant) adscrit a la Federació Valenciana de Ciclisme i una valenciana adscrita a la Federació Valenciana de Natació. Vam indicar als promotors que les federacions esportives apareixen configurades legalment com associacions privades de base corporativa sectorial, i que, per tant, la seua actuació quedava exclosa de la fiscalització d'esta Institució.

El promotor de la queixa núm. 200065 ens manifestava que havia subscrit un aval amb una entitat bancària valenciana. Desorientat per determinades qüestions de tipus financer ens va dirigir un escrit de queixa. Vam indicar al referit promotor la nostra impossibilitat d'intervenir en la queixa i, com en estos casos, el vam remetre en consulta a un advocat.

El contingut de la queixa núm. 200146 exposava que a la seua promotora se li havia negat l'accés d'embarcament en transport aeri nacional per determinada companyia privada de vols comercials, segons sembla, per tenir caducat el seu DNI. Vam indicar a la promotora la nostra impossibilitat d'intervenir i la vam remetre, en tot cas, a la Junta Arbitral Provincial de Consum.

En la queixa núm. 200272 denunciava el seu promotor que l'edifici, en el qual vivia, emmalaltia d'aluminosi. Tenint en compte que es tractava d'un edifici particular i que, en l'assumpte plantejat, no havia intervingut cap administració pública valenciana, vam indicar al seu promotor la nostra impossibilitat d'admetre a tràmit la queixa.

La promotora de la queixa núm. 200380, la Sra. L.G., es va dirigir a esta Institució per a plantejar la seua disconformitat amb la minuta d'un advocat valencià, per serveis prestats en l'exercici de la seua professió. A causa del fet que les lleis processals preveuen la forma d'impugnar davant els jutjats i tribunals la minuta

del lletrat, vam indicar a la interessada la nostra impossibilitat d'admetre a tràmit la queixa.

La queixa núm. 200417 exposava la situació de falta de manteniment de l'edifici en el qual vivia el seu promotor, al qual vam indicar que el règim de propietat horitzontal era un tema jurídic en el qual esta Institució no podia entrar a conèixer, i el vam remetre als serveis professionals d'un advocat.

La queixa núm. 200550, enviada per Internet, plantejava determinats problemes que tenia el seu promotor amb la seua targeta de crèdit. Li vam explicar que cap Administració pública valenciana estava implicada en els fets denunciats i que, per tant, no podíem admetre a tràmit la seua queixa.

En la queixa núm. 200553, una veïna de Mutxamel (Alacant) ens exposava que el seu advocat, per una simple demanda i posterior tràmit davant el Jutjat, havia cobrat uns honoraris exorbitants. Com que la qüestió es referia a una relació entre particulars, sense cap intervenció pública, no vam admetre la queixa.

Un ancià alacantí denunciava davant el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, en la queixa núm. 200688, que després de la defunció de la seua filla, el pare del seu nét volia que el nen no tinguera cap contacte amb la família de la seua difunta esposa. Vam explicar al promotor que, tant la custòdia com la pàtria potestat corresponien al pare del nen fins a la seua majoria d'edat i mentre que un jutge no dictaminara el contrari, i que esta Institució no podia intervenir en l'assumpte plantejat.

En la queixa núm. 2000695, un veí de l'Alfàs del Pi (Alacant) ens consultava determinats aspectes sobre el cobrament d'un pla de pensions que havia subscrit amb determinada entitat de crèdit. Vam informar a l'interessat de la nostra impossibilitat d'intervenir, i li vam comunicar que la via adequada per a efectuar la seua consulta era la d'acudir a un advocat.

En la queixa núm. 200824, un veí de Vila-real (Castelló) reclamava que se suprimiren totes les seues dades: baptisme, confirmació, etc., de l'Església Catòlica. Li vam explicar que podia perfectament renunciar a la fe catòlica, però que les dades del registre de la mateixa era qüestió que havia de consultar amb un advocat, ja que el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana no tenia facultats per a dur a efecte la seua pretensió.

El propietari d'un apartament en la zona residencial del Cap de l'Horta d'Alacant va ser el promotor de la queixa núm. 200827, en la qual exposava la seua falta de conformitat amb un acord adoptat en Junta de Propietaris. A causa del caràcter juridicoprivat de la queixa, li vam indicar que els assumptes relatius al règim de propietat horitzontal havien de dilucidar-se davant els tribunals ordinaris de justícia.

No va poder ser admesa la queixa núm. 200963, interposada pel castellanenc M.A., en la qual ens donava a conèixer qüestions relatives a la seua relació laboral amb una empresa, dedicada a la Sanitat privada, i el promotor era oficial administratiu en les oficines d'esta clínica.

En la queixa núm. 200987, el promotor de la mateixa, P.M., exposava que, com a conseqüència d'un accident de circulació, va ser intervingut quirúrgicament fins a huit ocasions en una cama, en la Clínica B., amb perill de pèrdua de la mateixa, fins que va ingressar en l'Hospital de la Vila Joiosa on li van salvar la cama, i volia reclamar els danys i perjuís que se li van ocasionar en la clínica privada.

Estudiats els fets descrits, no es va admetre a tràmit la queixa, ja que la qüestió sotmesa a la nostra consideració es tractava d'un assumpte de caràcter juridicoprivat, ja que la clínica que va atendre el promotor de la queixa i en la qual, presumiblement, se li van produir els mals, és privada, igual que la companyia d'assegurances del vehicle contrari, per la qual cosa no resultava possible la nostra intervenció. No obstant això se li va aconsellar que acudira a un advocat de la seua lliure elecció que l'assessorara sobre les vies adequades per a una millor defensa dels interessos que pretenia o, així mateix, que sol·licitara informació al Col·legi d'Advocats de la seua província perquè li fóra designat advocat d'ofici, si concorrien els requisits necessaris per a això.

La queixa núm. 201043 no va poder ser admesa a tràmit per esta Institució, ja que el seu promotor ens va plantejar un conflicte amb la seua companyia d'assegurances, amb motiu de la pòlissa per ell subscripta. Vam indicar a l'interessat que la via adequada per a reivindicar la seua pretensió era la judicial i vam procedir a tancar la queixa.

La promotora de la queixa núm. 201049 exposava que havia deixat el seu vehicle en el concessionari d'una coneguda marca de vehicles, perquè li arreglaren l'aire condicionat i, després de pagar la reparació, aquell seguia sense funcionar. L'assumpte tenia caràcter juridicoprivat i no vam poder admetre a tràmit la queixa; això no obstant, vam aconsellar a la interessada, si ho creia oportú, que anara a la consulta d'un advocat per a defensar els seus interessos.

El promotor de la queixa núm. 201070, un veí de la Vall d'Uixó (Castelló) denunciava, davant esta Institució, la seua disconformitat amb la quantitat que li havia estat abonada en concepte d'indemnització per la resolució del seu contracte de treball amb l'empresa dedicada a la confecció d'articles de pell I., SA. Vam manifestar a l'interessat la nostra impossibilitat d'admetre la queixa i el vam remetre a un advocat de la seua lliure elecció o ofici, si no tenia mitjans econòmics per a afrontar les despeses de lletrat.

CAPÍTOL SEGON

QUEIXES REMESES AL DEFENSOR DEL POBLE

XI. QUEIXES REMESES AL DEFENSOR DEL POBLE

Introducció

En l'any 2000 esta Institució ha enviat al Defensor del Poble un total de 175 queixes. A tall de resum, direm que, amb relació a les queixes sobre el funcionament de jutjats i tribunals es van tramitar 23 queixes. Altres queixes remeses són: 5 al Ministeri de Justícia, 38 al Ministeri de l'Interior, 41 a l'Administració Laboral i la Seguretat Social, 7 a la Sanitària, 8 a l'Educativa, 25 a l'Administració Tributària, 14 al Ministeri de Foment, 7 al Ministeri de Medi Ambient, 2 a la Secretaria d'Assumptes Socials, 6 sobre l'ús del valencià en l'Administració de l'Estat radicada a la Comunitat Valenciana i 2 relatives al funcionament del Jurat Provincial d'Expropiació Forçosa d'Alacant.

Es va presentar una queixa per cada una d'estes matèries: Institut Social de les Forces Armades, Registre de la Propietat i Consell Valencià de Col·legis Professionals de Delineants.

Destaca el nombre de queixes pertanyents a l'àmbit de l'Administració Laboral i la Seguretat Social, com també les queixes enviades per a la seua tramitació al Ministeri de l'Interior i les 25 relacionades amb l'Administració Tributària de l'Estat.

Les situacions que més preocupen als ciutadans residents a la Comunitat Valenciana són el reconeixement i el pagament de prestacions, amb 25 queixes, seguides del tema d'estrangeria, amb 19 queixes.

Continua, respecte de l'any 1999, la despreocupació per l'ús del valencià en l'Administració perifèrica, amb un total de 6 queixes. Han disminuït les reclamacions sobre l'ocupació pública estatal a 3 queixes, com també les queixes que al·ludixen a sancions de trànsit. Per contra, han augmentat les queixes relatives al funcionament dels jutjats i tribunals.

1. QUEIXES RELATIVES AL FUNCIONAMENT DE JUTJATS I

TRIBUNALS

1.1. Dilacions indegudes

La promotora de la queixa 200034 denunciava la lentitud amb què estava actuant el Jutjat d'Instrucció núm. 3 de Lliria (València) en el procediment incoat per la desaparició de la seua germana, la Sra. C.F.F., del domicili conjugal.

Quant a això, el Defensor del Poble va contestar que, com que el procediment estava sent tramitat judicialment, per imperatiu legal, el Defensor del Poble havia d'abstindre's d'intervindre en este assumpte.

No obstant això, sobre la lentitud denunciada, informava l'alt comissionat de les Corts Generals que una forma d'impulsar el procediment era personar-se en el mateix mitjançant un advocat i un procurador, i constituir-se en acusació particular, per a la qual cosa podia acudir al S.O.J. del Col·legi d'Advocats de València.

El Sr. G.P. va comparéixer davant esta Institució, i en la queixa núm. 200199 exposava que el prolongat tràmit procedimental en què el promotor es trobava sotmés generava, per al nucli familiar a què pertanyia l'interessat, una situació que, segons deia el reclamant, podia acabar amb el trencament del mateix.

Admesa a tràmit la queixa pel Defensor del Poble, se'ns va comunicar el que seguix:

“De l'informe sol·licitat sobre la seua queixa a l'Excm. Sr. Fiscal General de l'Estat, es desprén que amb relació a la dilació experimentada en les actuacions 186/91, hem d'indicar-li que les mateixes no es tramiten a Orihuela (Alacant), per no haver-hi en eixa localitat Jutjat Penal. No obstant això, si facilita el jutjat i la causa correcta, el Defensor del Poble li prestarà l'ajuda que necessita, dins l'àmbit de les seues competències.”

En consideració a esta informació es van donar per acabades les actuacions.

Va ser admesa a tràmit la queixa núm. 200363, en què la Sra. M.B. ens exposava que el seu marit havia tingut un accident laboral, a conseqüència del qual havia perdut la cama dreta.

La sentència, dictada en primera instància, va condemnar la companyia d'assegurances a pagar 40.000.000 de pessetes. Com que la sentència va ser recorreguda per la part adversa, esta família (amb dos fills menors), duia més d'un any esperant la sentència d'apel·lació, i a pesar que la companyia va consignar judicialment 20.000.000 de pessetes, una quantitat amb què, com a mínim, la família podria afrontar les despeses que tal situació li provocava, no li havia estat lliurada.

El Defensor del Poble ha sol·licitat detallada informació sobre això.

El promotor de la queixa núm. 201211 tenia una causa pendent des de 1995 en el Jutjat d'Instrucció núm. 4 de Lliria (València).

En primer lloc ens vam dirigir a la Secretaria de l'esmentat Jutjat, en què se'ns va informar que, amb relació a esta causa pendent, les diligències prèvies 185/1995, amb data 6 de novembre de 2000, es va dictar interlocutori de prescripció penal, amb reserva d'accions civils, i s'havia notificat a l'interessat el dia 9 dels mateixos.

En segon lloc, i tal com ordena la Llei 11/88, de 26 de desembre, reguladora de la Institució del Síndic de Greuges, vam enviar l'expedient, i així ho vam comunicar a l'interessat, al Defensor del Poble, per ser l'Administració de Justícia una matèria la competència de la qual correspon a esta Institució estatal, la qual ens va acusar recepció de l'expedient.

1.2. Disconformitat amb el contingut de les resolucions judicials

El promotor de la queixa 200054 exposava davant esta Institució la seua falta de conformitat amb l'arxiu d'actuacions dictat pel Jutjat d'Instrucció núm.6 d'Alacant, dimanant de l'atestat policial núm. 15.097, de data 9-8-99.

Quant a això, el Defensor del Poble va manifestar que la via adequada per a sostenir esta discrepància és la prevista en les nostres lleis processals, que caldria exercir sota la direcció tècnica d'un advocat, en els supòsits i amb els requisits que estes lleis preveuen i davant els tribunals de justícia competents.

La queixa 200150, interposada per la Sra. E.P., es mostrava disconforme amb la sentència de separació matrimonial dictada en els interlocutoris 993/97 pel Jutjat de Primera Instància núm. 8 d'Alacant, ja que el jutge, si bé atorgava la custòdia del fill menor a la reclamant, assignava l'ús del domicili conjugal al marit.

No va ser admesa a tràmit la pretensió de la promotora, i el Defensor del Poble va aduir que no existia una actuació administrativa que poguera ser objecte d'intervenció per aquella institució, ja que en haver un pronunciament judicial resolent els fets exposats en la queixa, no podia dur-se a terme cap actuació d'acord amb l'article 30 de la Llei Orgànica 3/1981.

La queixa núm. 200334, interposada per una treballadora del municipi de Sax (Alacant), denunciava el seu desacord amb la sentència núm. 75, de data 29 de febrer de 1996, del Jutjat Social núm. 5 d'Alacant, la qual va ser posteriorment recorreguda; no obstant això, la interessada es dirigia a esta Institució en considerar que el seu cas havia estat tramitat pel funcionari competent de manera arbitrària.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, es va pronunciar amb els termes que indiquem a continuació.

“El fet que es facilitara una informació defectuosa per part del funcionariat corresponent no pot motivar, en principi, la nostra actuació, per no tenir elements de juí i prova necessaris per a esta finalitat. A més, no entra dins la nostra competència legal supervisar les resolucions fermes dels jutges i tribunals de justícia.”

El promotor de la queixa núm. 200415 no estava conforme amb la sentència dictada per la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, i manifestava que la decisió de la mateixa li havia produït indefensió.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va manifestar la seua impossibilitat d'entrar a conèixer matèries objecte de resolucions judicials, alhora que indicava al promotor de la queixa que contactara amb un advocat particular o d'ofici.

La Sra. R.M. va presentar davant el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana la queixa núm. 200661, en què exposava que el menor R.B., per sentència judicial ferma i com a conseqüència d'haver comés un delictes d'agressió sexual, va ser condemnat a règim semiobert per tres mesos en internament, i a tractament especialitzat per psicòleg, en règim ambulatori, durant dos anys i mig.

La víctima va ser la seua filla de 13 anys, A.G., que va haver de ser tractada per una depressió infantil, i que li han quedat una terribles seqüeles que fan que haja de continuar amb tractament psicològic fins a l'edat adulta.

La queixa se centra en la decepció d'esta mare, que veu arruïnada la vida de la seua filla, mentre l'agressor, un menor, ja està en règim semiobert com a conseqüència d'una sentència, segons el seu parer, excessivament benigna.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va acusar recepció de l'expedient i ens va comunicar l'inici de l'estudi i la tramitació, si escau, de les actuacions.

El promotor de la queixa núm. 200866 pertanyia a l'empresa I., SA, va cessar en la mateixa en virtut d'expedient de regulació d'ocupació, i va passar a percebre les prestacions contributives per desocupació.

Independentment del que hem dit anteriorment, va subscriure amb la Seguretat Social un conveni especial de cotització per a majors de 52 anys, per a desocupats de centres de treball en crisi (Ordre del Ministeri de Treball i Seguretat Social de 18 de juliol de 1991).

La seua queixa denunciava que la base de cotització no es va fixar de forma reglamentària, per la qual cosa va interposar demanda judicial, a més d'impugnar l'interlocutori contra la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va manifestar la seua impossibilitat per a actuar en la revisió de les resolucions judicials, tant laborals com civils.

El promotor de la queixa núm. 200956 no considerava ajustada als fets ocorreguts, expressions proferides com a menyspreu dels agents de l'ordre, la sentència dictada per un Jutjat d'Instrucció d'Elx.

Tot i haver interposat recurs davant l'Audiència Provincial d'Alacant, este tribunal va desestimar la impugnació i el promotor es va dirigir a esta Institució amb idèntica finalitat.

Tenint en compte que este comissionat autonòmic no té competència en l'àmbit de Justícia, la queixa va ser enviada al Defensor del Poble, el qual, després d'acusar recepció de l'arribada d'esta queixa, va concloure la mateixa en termes similars a altres queixes anàlogues quant al seu contingut, és a dir, el principi d'independència dels tribunals, que proclama l'article 117.1 de la Constitució Espanyola, de manera que resulta impossible la revisió de les resolucions judicials d'acord amb les competències que té atribuïdes el Defensor del Poble, conforme a la Llei Orgànica de 6 d'abril de 1981.

1.3. Disconformitat amb actuacions judicials

El promotor de la queixa núm. 200144 denunciava l'actuació de la Comissió d'Assistència Jurídica Gratuïta de la ciutat alacantina d'Orihuela i l'actuació de l'advocat d'ofici concedit per l'esmentada Comissió.

Quant a això, el Defensor del Poble va manifestar:

“Que per al cas que el justiciable no estiga conforme amb l'advocat designat, la decisió adoptada pel Servei d'Orientació Jurídica és susceptible de recurs en el termini de cinc dies, comptadors a partir de la notificació de la resolució davant el secretari de l'esmentat Servei, el qual haurà d'enviar l'expedient a un jutge ordinari, davant el qual se substanciarà el recurs sense intervenció de lletrat”.

El promotor de la queixa núm. 200176 va denunciar davant esta Institució que no havia sigut ajustat a dret el procediment seguit pel Jutjat Social núm. 2 d'Elx, i es considerava subjecte d'una violació dels seus drets constitucionals, per la qual cosa va interposar recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional. Com que no estava d'acord amb la resolució dictada per este òrgan jurisdiccional, es va dirigir a este comissionat autonòmic, el qual va enviar l'expedient al Defensor del Poble.

L'esmentada autoritat va manifestar quant a això:

“Que l'article 17 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, per la qual es regix el Defensor del Poble, impediex l'examen d'aquelles queixes sobre les quals s'haja plantejat recurs davant el Tribunal Constitucional.”

El promotor de la queixa núm. 200457 va sol·licitar davant el Jutjat Degà d'Alacant, segons fotocòpia que ens va adjuntar, de data 11 de gener de 2000, la cancel·lació d'antecedents policials. El 18 de maig del mateix any, l'esmentat Jutjat li va manifestar que desconeixia la situació del compareixent i que havia obert l'expedient governatiu núm. 6/00.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, eixa institució, en el moment de tancar esta memòria, no ha acusat recepció de l'expedient enviat.

En la queixa núm. 200506, el seu promotor, el Sr. D.A., sol·licitava la intervenció d'esta Institució en temes de caràcter judicial.

La queixa va ser remesa al Defensor del Poble, que va manifestar el que seguix:

“Esta Institució no té competències per a revisar les resolucions dictades per jutges i magistrats en l'exercici de la seua funció jurisdiccional. La causa d'esta limitació legal radica en l'imprescindible respecte a la independència del poder judicial”.

La queixa núm. 200846, es dirigia contra una causa judicial, els interlocutoris núm. 115/95 de juí de cognició, que s'estava tramitant en el Jutjat de Primera Instància núm. 1 de Sant Vicent del Raspeig (Alacant).

El promotor, el Sr. L.G.LL, denunciava que en realitat este procediment venia a ser la reproducció d'un altre que, anteriorment, s'havia tramitat davant el Jutjat de Primera Instància núm. 3, l'interdicte d'obra nova núm. 432/94 en el qual havia recaigut sentència judicial ferma al seu favor. El fons dels dos procediments versava sobre una servidumbre de llums i vistes.

Anteriorment, el promotor també havia vist impugnada, en via administrativa, la llicència d'obra que se li havia concedit, però igual com en l'esmentada sentència, va ser desestimada la impugnació per l'Ajuntament de Mutxamel, localitat pertanyent al partit jurisdiccional de Sant Vicent del Raspeig.

Tenint en compte que la qüestió sotmesa excedia de l'àmbit de competències d'este comissionat autonòmic, es va enviar la queixa i la documentació annexa al Defensor del Poble, que no va admetre la queixa, atés que no té facultats per a revisar les resolucions que dicten els jutges i magistrats en l'exercici de la seua funció jurisdiccional.

Una mercantil amb domicili social a Benidorm (Alacant) va promoure la queixa núm. 200984. Es tractava d'una empresa de serveis, dedicada a la bugaderia industrial de roba d'hotels, que va arrendar el negoci amb tota la maquinària per un període de 10 anys.

Deu treballadors fixos, amb una antiguitat de 20 anys, van passar a prestar els seus serveis a la nova empresa, amb l'aquiescència tant dels treballadors com de la Tresoreria de la Seguretat Social; de forma unilateral, però, l'arrendatària del negoci, després de dos anys des de la firma del contracte, el va rescindir i va acomiadar els treballadors.

Òbviament, els treballadors van acudir al Jutjat Social, però van demandar tant l'empresa promotora de la queixa, com la que els havia acomiadat.

El jutge no havia estimat en la sentència l'esgrimida falta de legitimació passiva de la mercantil promotora i li exigia, per a recórrer en alçada, un aval de 50.000.000 pessetes.

Remesa la queixa al Defensor del Poble, ens va enviar l'acusament de recepció de l'expedient i la seua admissió a tràmit, i finalment ens va enviar un escrit en què considerava que la problemàtica exposada havia estat resolta pels òrgans judicials competents, raó per la qual no podia entrar a conèixer els fets per no tenir facultats per a això, en virtut del principi de respecte a la independència del poder judicial.

La promotora de la queixa núm. 201001 es mostrava disconforme amb l'actuació del jutge encarregat del Registre Civil de València, atés que havia nascut i havia residit en esta capital de forma continuada des del seu naixement, en acabar els seus estudis en la capital d'esta Comunitat Autònoma, se li va denegar el permís de treball i, per tant, el de residència, en no ser-li concedida pel jutge del Registre Civil de València la nacionalitat espanyola.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va acusar recepció de la mateixa, la va admetre a tràmit i en va dictar la resolució següent:

“Quant a les qüestions plantejades en el seu escrit, la informem que si les autoritats uruguaianes no la documenten, tal com han fet fins a l'any 1999, vosté ha de sol·licitar de les autoritats espanyoles ser documentada amb una targeta d'identitat, d'acord amb el que estableix l'article 31 de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

Pel que fa a l'obtenció de la nacionalitat espanyola, he d'informar-la que les normes per a concedir-la vénen recollides en el nostre Codi Civil, articles 17 i concordants.

De la mateixa manera, permeta que li indiquem que les gestions per a iniciar la tramitació pertinent per a la concessió o el reconeixement de la nacionalitat espanyola han de fer-se davant el Registre Civil, quan el promotor residisca a Espanya, o davant el registre consular corresponent quan l'interessat tinga fixada la seua residència en un país estranger.

Si una vegada iniciades les tramitacions oportunes es produïren demores injustificades o resolucions administratives contràries a la legislació vigent i que vulneren drets fonamentals constitucionalment reconeguts, podeu dirigir-vos de nou a esta Institució, i aportar el major nombre possible de dades i documents que corroboren les seues manifestacions i permeten la identificació del procediment, perquè valoren degudament i s'inicien, si escau, les actuacions establides en la nostra Llei Orgànica reguladora.”

L'embargament de tots els comptes bancaris que es va practicar al promotor de la queixa núm. 201124, va motivar l'escrit que este va presentar en el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, amb data 15 de novembre de 2000.

El reclamant exposava que havia estat sotmés a tractament hospitalari durant més d'un any, a causa d'un accident laboral, i que l'empresa l'havia acomiadat i havia passat a cobrar el subsidi de desocupació.

El promotor entenia que este acomiadament no era just, i va presentar demanda davant el Tribunal Social d'Alacant, que va estimar improcedent l'acomiadament, però —i este és el motiu de la queixa— se li exigia la devolució a la Seguretat Social per ingressos indeguts de les quantitats que havia cobrat per la prestació de desocupació, ja que la sentència condemnava a pagar a l'empleador una quantitat a preu fet sense determinar el dret a subsidi.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, es va acusar recepció de l'expedient remés i de l'admissió a tràmit.

En la queixa núm. 201211, el seu promotor denunciava el procediment del Jutjat núm. 4 de Lliria (València), sobre un assumpte sotmés al mateix que es va ressenyar amb el número de diligències prèvies 185/95.

En les esmentades actuacions, l'interessat havia denunciat a l'empresa J.L.T., SL, perquè no havia pres les mesures necessàries per a evitar l'accident que va sofrir el reclamant i que el va deixar paraplègic.

L'esmentat Jutjat va arxivar les actuacions i el promotor es va dirigir a esta Institució.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, eixa autoritat va manifestar que no podia admetre la queixa a tràmit, ja que, en haver-hi una resolució judicial no tenia, per imperatiu legal, competència per a revisar les esmentades resolucions judicials que dicten els jutges i magistrats en l'exercici de la seua funció jurisdiccional.

2. ALTRES QUEIXES ENVIADES AL DEFENSOR DEL POBLE

2.1. Ministeri de Justícia

2.1.1. Administració penitenciària

La promotora de la queixa núm. 200869, una veïna de Torreveja, es queixava de l'escassa atenció que rebia el seu fill (sol·licitava unes ulleres i un

implant dental) en un centre penitenciari d'Almeria i exposava la necessitat de traslladar-lo a un centre de la nostra Comunitat.

Atés que l'administració penitenciària pertany a l'àmbit de competències del Defensor del Poble, ens vam dirigir a la indicada institució, la qual ens va acusar recepció de l'expedient.

Després d'admetre a tràmit l'esmentat expedient per l'expressada institució estatal, va emetre la resolució següent:

“ El Defensor del Poble no té competències per a intervenir en relació amb els criteris d'organització i de funcionament de l'Administració pública, com ara els de l'Administració penitenciària en matèria de trasllats, quan dels mateixos no es desprén una vulneració d'un dret fonamental constitucionalment reconegut.

No obstant això, seria convenient que el seu fill sol·licitara el trasllat del centre penitenciari en què es troba.

Pel que fa a la sol·licitud del seu fill que se li proporcionaren unes ulleres i una pròtesi dental, l'Administració —Direcció General d'Institucions Penitenciàries— ens afirma, i amb això donem per tancada la queixa, que es troba pendent que el visite un odontòleg i un òptic.”

La mare d'un jove que es trobava complint condemna en el centre penitenciari de Fontcalent (Alacant), va ser la promotora de la queixa núm. 200981.

En l'esmentada queixa, la interessada exposava que, com a conseqüència de l'addicció a les drogues, el seu fill havia comés diversos robatoris amb força en les coses i que a pesar que havia complit les tres quartes parts de la condemna imposada, se li retardava la tramitació de la concessió de llibertat condicional.

L'intern havia complit més de deu anys de presó i s'havia sotmés a aïllament voluntari per a evitar tindre problemes amb la resta de reclusos que pogueren perjudicar la seua situació.

La promotora exigia que no es dilatara per més temps la qualificació del tercer grau i que es complira el reglament penitenciari.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, se'ns va acusar recepció de l'expedient, i va ser admesa a tràmit la queixa i es va dictar, finalment, la determinació següent:

“Efectuades les oportunes investigacions, se’ns ha informat sobre quines vicissituds relatives al temps que va romandre al centre de toxicòmans — Encontro— a Albacete han motivat que, en el moment de fer les nostres gestions, l’administració penitenciària estiguera plantejant-se no la seua llibertat condicional sinó el manteniment de l’actual grau de classificació penitenciària.

En conseqüència, i atés que no s’aprecia una actuació de l’administració penitenciària que justifique la nostra continuació en estes actuacions, les vam donar per concluses.”

2.1.2. Reclamació de responsabilitat patrimonial

El promotor de la queixa núm. 200046 va exposar la demora (1 mes) amb què va ser citat per a ratificar davant el Jutjat la sol·licitud d’internament urgent de la seua filla en un centre psiquiàtric, després d’haver experimentat una recaiguda quant a comportaments impulsius, a causa de l’addicció a la cocaïna.

El Defensor del Poble, en rebre l’expedient que esta Institució li va remetre, va enviar un escrit a l’interessat en què exposava que la seua queixa, igual que d’altres de contingut igual, havien sigut objecte de repetides comunicacions al Ministeri de Justícia i objecte d’informe a les Corts Generals.

2.2. Interior

2.2.1. Trànsit

La queixa 200061 ens exposava que el fill promotor de la mateixa, el Sr. J.L.C., estava sent objecte d’un procés sancionador per part de la Direcció Provincial de Trànsit d’Alacant, per portar el carburador del seu ciclomotor alterat.

En el moment de la detenció del vehicle, segons diu el reclamant, el conductor va ser objecte de tracte incorrecte i vexatori envers la seua persona i, posteriorment, una vegada incoat el procediment sancionador, este tenia greus defectes formals quant a la notificació de la sanció i els posteriors recursos interposats.

Quant a això, el Defensor del Poble es va pronunciar en els termes següents:

“Dels informes requerits, tant de la Guàrdia Civil com de la Direcció Provincial de Trànsit, es desprén que els fets van ocórrer de la manera següent: un grup de joves motoritzats sense casc avalotaven de matinada la localitat alacantina de San Fulgencio. L’agent instructor els va cridar l’alto i es van donar a la fuga. No

obstant això, es va poder retenir el jove reclamant, que portava una bossa amb “pols blanca”, per la qual cosa es va procedir de manera correcta a escorcollar-lo.

No es van trobar defectes formals en la tramitació del procediment, per la qual cosa el Defensor del poble va tancar la queixa.”

En la queixa núm. 200162, un comptable, donat d’alta en l’epígraf 819.9 del IAE, exposava que en els seus viatges des de Benicarló fins a Castelló, quan a compte d’un client havia d’anar a la Direcció Provincial de Trànsit a Castelló, este organisme li impedia actuar en nom d’un tercer per no tindre la condició de gestor administratiu col·legiat.

Traslladat l’assumpte al Defensor del Poble, eixa institució ens va informar que l’article 32 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, disposa el que segueix:

“1. Els interessats amb capacitat d’obrar podran actuar mitjançant un representant, i s’enten amb este les actuacions administratives, llevat de manifestació expressa en contra de l’interessat.

2. Qualsevol persona amb capacitat d’obrar podrà actuar com a representant d’una altra davant les administracions públiques.

Per la seua banda, l’article 1 del Decret 424/1963, d’1 de març, que regula l’Estatut Orgànic de gestor administratiu, disposa que “Els gestors administratius són professionals que, sense perjuí de la facultat d’actuar mitjançant representant que conferix als interessats l’article 24 de la Llei de Procediment Administratiu (actualment l’article 32 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre), es dediquen de manera habitual i amb tal caràcter de professionalitat i percepció d’honoraris a promoure, sol·licitar, i fer tota classe de tràmits que no requerisquen l’aplicació de tècnica jurídica reservada a l’advocacia, relatius a aquells assumptes que en interès de persones naturals o jurídiques, i per sol·licitud d’elles, se seguisquen davant qualsevol òrgan de l’Administració Pública, i que informen els seus clients de l’estat i les vicissituds del procediment mitjançant el qual es duen a terme”.

El citat decret està desplegat, entre altres disposicions, per l’Ordre de 30 d’abril de 1966, que disposa en el seu preàmbul que “L’actuació davant els òrgans de l’Administració Pública, en concepte de representant, a l’empara de l’article 24 de la Llei de Procediment Administratiu, quan es duga a terme de forma habitual, retribuïda o professional, haurà de sotmetre’s al compliment de les normes establides en l’Estatut orgànic de la professió de gestor administratiu. Els no professionals únicament podran representar altres persones davant l’Administració a l’empara de l’esmentat article 24, en casos esporàdics, no retribuïts ni professionals, sorgits com a conseqüència de relacions d’amistat o bona convivència”.

La jurisprudència del Tribunal Suprem ha examinat l’abast que cal donar a

l'article 24 de l'antiga Llei de Procediment Administratiu (actual article 32 de la Llei 30/1.992) en relació amb el Decret 424/1963, d'1 de març.

En este sentit, el Tribunal Suprem ha declarat que l'article 1 del Decret citat no acota la regla general que l'interessat pugua conferir la seua representació a qualsevol persona que tinga les condicions de capacitat. "L'únic que fa és aclarir i disposar que qui vulga dedicar-se a la representació administrativa amb caràcter general i habitual, com a fórmula d'obtindre remuneració, ha de sotmetre's a les normes professionals que recull l'Estatut abans citat, sense que l'Ordre contradiga allò exposat, atés que l'únic que aclarix o precisa és que els qui actuen com a representants amb caràcter habitual, lucratiu i professional han de subjectar-se a les citades normes estatutàries. Resulta, doncs, en conseqüència, d'una banda, que l'article 24 de la Llei de procediment administratiu consagra la facultat dels interessats d'actuar per ells mateixos o mitjançant representants autoritzats, sense establir limitacions qualitatives en el representant i únicament exigix la capacitat jurídica necessària per a actuar en nom d'una tercera persona física o jurídica i, d'una altra, que l'Estatut i l'Ordre a què venim referint-nos regulen l'activitat professional, habitual i lucrativa, efectuada amb caràcter de generalitat, el primer, i aclarix la segona, que en l'exercici de l'esmentada activitat, llevat dels casos en què són fetes de manera esporàdica o per raons de bon veïnatge, sense concórrer aquelles notes específiques d'habitualitat, professionalitat i remuneració, els elements diferenciadors de la necessària subjecció a les normes de l'Estatut citat, a la qual ha d'unir-se'n una quarta, referida al fet que eixa funció o activitat de representació s'exercisca, a part de amb les esmentades característiques, amb caràcter general i referides a qualsevol persona física o jurídica que encomane la representació" (STS de 29 de gener de 1992).

En conseqüència, de les dades que ha facilitat a esta Institució no es desprén una actuació de l'Administració que vulnere els drets fonamentals o contrària a l'ordenament jurídic que pugua per ella sola motivar la nostra intervenció."

La queixa 200205 ens relatava com una infracció de trànsit amb què no estava d'acord el promotor va ser objecte de cobrament per via de constreyniment.

Quant a això, el Defensor del Poble ens va enviar la resolució següent:

"En la corresponent fase de tramitació no va sol·licitar vosté la pràctica de cap prova que desvirtuara el manteniment de la seua acusació, raó per la qual l'expedient sancionador va continuar tramitant-se i va arribar a l'execució forçosa".

La Sra. I.B.P. ens va enviar un escrit de queixa amb el núm. 200399, en què ens manifestava la seua disconformitat amb la sanció imposada al seu marit, conductor de camió i de nacionalitat búlgara, per circular mercaderies pel territori espanyol amb carnet de conduir búlgar.

Sobre això, el Defensor del Poble va comunicar a la interessada i a esta Institució que no entra dins les facultats del Defensor intervindre davant les autoritats de trànsit perquè es faça una excepció en el cas del marit de la reclamant, ja que la legislació vigent en matèria de canvi de permisos de conduir és d'obligat compliment per a tots.

La disconformitat amb la denúncia interposada per la Guàrdia Civil de Trànsit al propietari d'un camió de València va ser l'origen de la queixa 200756.

Com que no pertany a l'àmbit de competències d'esta Institució entrar a conèixer sobre el fons de la queixa per pertànyer l'esmentat àmbit al Ministeri de l'Interior, l'expedient es va enviar al Defensor del Poble, qui es va pronunciar en els termes següents:

“Les denúncies efectuades per agents de l'autoritat tenen una presumpció de validesa suficient per a constituir un principi de prova en contra del denunciat, i va a càrrec d'este desvirtuar-lo per altres mitjans de prova. No consta que, en este cas, vosté haja proposat proves de descàrrec que permeten contrarestar el valor de la denúncia.

En el cas que vosté planteja no s'observa una actuació de l'Administració que implique infracció de l'ordenament jurídic”.

Un veí d'Alacant, promotor de la queixa núm. 200877, denunciava que la Direcció General de Trànsit li negava, a pesar de mostrar el seu document nacional d'identitat, la baixa d'un ciclomotor que pertanyia al seu fill.

El Defensor del Poble, sobre això, ens va manifestar que el DNI que havia de mostrar no era el seu sinó el del seu fill, titular del ciclomotor (Reial Decret 2822/98, de 23 de desembre) per la qual cosa va donar per tancada la queixa.

Després d'haver fet personalment, amb l'objectiu d'estalviar-se les 35.000 pessetes que costa, la tramitació de la matrícula del seu vehicle nou, el promotor de la queixa núm. 201051 va rebre un ofici de la Direcció Provincial de Trànsit de València.

En l'esmentat ofici, enviat per correu certificat, sense peu de recurs, se li comunicava que la matrícula del seu cotxe no és la correcta a causa d'una errada informàtica, per la qual cosa havia de tornar a la Direcció a fi que se li assigne un nou número, quan, segons diu el reclamant, l'originària ja constava en tots els documents: la pòlissa, el banc prestatari, la documentació del cotxe i, fins i tot, en el permís de circulació expedit i firmat pel Ministeri de l'Interior.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, eixa autoritat ens va enviar el

corresponent acusament de recepció i l'admissió a tràmit de l'expedient.

En la queixa núm. 201077, es denunciava que, en haver-se donat, el promotor de la queixa, de baixa com a propietari del seu vehicle, posteriorment a la data de baixa va rebre una demanda per conduir sense assegurança, per un import de 210.000 pessetes.

El cotxe no havia sigut, a l'efecte informàtic, donat de baixa per trànsit, i l'individu a qui se li havia imposat la multa en qüestió es trobava aliè, totalment, enfront del pagament reclamat de 210.000 pessetes, més les de l'impost de circulació de l'any en curs de 23.000 pessetes.

A més, hi havia l'agreujant que el cotxe va ser robat, causa que va motivar la petició de baixa com a propietari del vehicle en trànsit.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat va manifestar que per a poder estudiar l'assumpte plantejat pel promotor i informar-lo sobre la seua possible admissió, l'interessat havia d'enviar, sota pena d'arxivar en trenta dies les actuacions: fotocòpia dels documents que obraren en poder del reclamant, acreditatius de la baixa del cotxe davant la Direcció Provincial de Trànsit d'Alacant i data de la seua presentació.

El promotor de la queixa núm. 201112, un veí de Mutxamel (Alacant), denunciava la Direcció Provincial de Trànsit de Lleó, que li negava l'enviament d'una còpia de la fotografia que constava com a prova de sanció per elevada velocitat.

Indicava la falta de contestació per part de l'esmentat organisme a dos escrits obrants en les actuacions i sol·licitava la devolució d'ingressos indeguts que era procedent, segons el seu parer, ja que li havia estat embargat el seu compte bancari.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat va contestar que, en haver rebut l'expedient, s'iniciaven les actuacions oportunes davant els organismes corresponents, els informes i la resolució dels quals serien traslladats a l'interessat.

2.2.2. Actuació dels cossos i les forces de seguretat

A.L.M. en la queixa núm. 200188, denunciava l'agressió policial de què deia haver sigut subjecte per part de la Policia Nacional d'Alacant, en el moment de la seua detenció, per la suposada comissió d'un delictes d'injúries contra els funcionaris de la Tresoreria de la Seguretat Social.

Quant a l'expressada agressió física, el Defensor del Poble, una vegada admesa la queixa a tràmit i efectuada la corresponent investigació dels fets, va manifestar el que segueix:

“D'un estudi detingut de la documentació que ens han fet arribar, observem que sobre estos fets es va pronunciar al moment oportú l'Audiència Provincial d'Alacant, mitjançant resolució de data 5 de novembre de 1999.

Pel que fa a això, lamentem comunicar-li que no resulta possible la nostra intervenció, d'acord amb les competències que tenim atribuïdes.”

2.2.3. Estrangeria

La queixa 200005 va ser promoguda per un ciutadà marroquí en haver-li estat notificada la seua expulsió, la qual era improcedent, segons el parer de l'interessat, ja que acreditava documentalment haver accedit legalment a l'oferta d'ocupació nominativa amb càrrec al contingent 99 de data 6 de juny de 2000.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, la va admetre a tràmit i, després de l'oportuna investigació de l'assumpte, va concloure informant-nos que la Subdelegació del Govern a Alacant, amb data 30 de maig de 2000 havia revocat l'expulsió acordada.

En la queixa núm. 200023, un ciutadà d'origen magribí va denunciar davant esta Institució que, onze mesos després d'haver sol·licitat a les autoritats espanyoles permís de residència i treball, no havia obtingut cap resposta.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, després d'investigar-la va concloure en els següents termes:

“L'informe enviat a esta Institució per la Subdelegació del Govern a Alacant exposa que, amb data 25 de gener de 2000, se li van concedir permisos de treball i residència, els quals van ser enviats a la Comissaria de Policia d'Orihuela, domicili del sol·licitant, perquè una vegada presa l'empremta i firmada la targeta de l'interessat, al mateix temps li fóra lliurada.”

La promotora de la queixa núm. 200129 va ser objecte d'expulsió del nostre país, i esta actuació va ser injusta, ja que era esposa del Sr. F.J.C.Q., espanyol d'origen.

A més, la interessada estava estudiant en una universitat valenciana un màster, que incloïa un mòdul de formació a Europa, i havia presentat petició de targeta comunitària per a poder dur-lo a terme.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat va concloure l'expedient, després de la investigació oportuna, en què, segons l'informe del subdelegat del Govern Valencià, amb data 18 de febrer de 2000 es va revocar l'expedient d'expulsió.

Dos súbdits argelins, promotors de les queixes núm. 200006 i 200133, establits a Espanya, van sol·licitar la intervenció d'esta Institució amb relació a la sol·licitud d'exempció de visat i permís de residència per circumstàncies excepcionals que presentaren davant el subdelegat del Govern el 10 de febrer i 6 de juny de 1999, per les al·legacions que consideraren valedores de les seues pretensions respectives.

Com que havien transcorregut més de vuit mesos des de les esmentades sol·licituds i no havien obtingut cap resposta a les seues peticions, es van dirigir al Síndic de Greuges i, nosaltres, a causa de la matèria objecte del contingut de les queixes, vam enviar els expedients al Defensor del Poble.

Un magribí resident a Orihuela (Alacant), va ser el promotor de la queixa núm. 200132, en què exposava que havia sol·licitat permís de residència i treball, amb l'exempció prèvia de visat, i no havia obtingut cap resposta per part de Subdelegació del Govern d'Alacant.

Admesa a tràmit la queixa pel Defensor del Poble, després de l'oportuna investigació, va concloure comunicant-nos que, d'acord amb l'informe enviat per la Subdelegació del Govern d'Alacant, es va revocar l'ordre d'expulsió dictada en contra seua, i va resoldre favorablement les seues sol·licituds de permís de treball, residència i exempció de visat.

La queixa núm. 200135 va ser promoguda per una immigrant oriünda de Nigèria, contra la Subdelegació de Govern a Alacant, ja que se li havia comunicat l'expulsió del territori espanyol, a pesar que la interessada estava casada i vivia amb el seu marit, un espanyol, des de feia quatre anys.

Sobre això, el Defensor del Poble va manifestar que, d'acord amb l'informe enviat pel subdelegat del Govern a Alacant, amb data 17 de gener de 2000 se li va dictar resolució per eixa Subdelegació en què es va acordar la revocació de l'expulsió de la citada ciutadana, notificada a esta el 14 de març de 2000.

La reclamant de la queixa núm. 200202, en representació de sindicat CCOO, exposava davant d'esta Institució les limitacions materials i personals de l'Oficina d'Estrangeria d'Alacant.

Quant a això, el Defensor del Poble va manifestar:

“Hem rebut en esta Institució informe de la Direcció General de la Funció Pública, en el qual, entre d'altres, es troben les precisions següents:

I. Mesures adoptades abans de l'entrada en vigor de la Llei Orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social.

Per tal de fer front a les insuficiències que s'han anat presentant en l'Oficina d'Estrangeria d'Alacant —instal·lacions inadequades, personal insuficient, escassetat d'equipament informàtic—, com a conseqüència de l'increment anual d'expedients que es tramiten en l'esmentada unitat administrativa, la Subsecretaria d'Administracions Públiques va traçar un “pla de xoc” en l'última setmana del passat mes de juliol i al llarg del mes de setembre últim, que ha comportat l'execució, entre d'altres, de les mesures següents:

1) En relació amb el personal funcionari: elevació de propostes per la Subsecretaria del MAP a la Comissió Executiva de la Comissió Interministerial de Retribucions (CECIR) per a modificar les actuals relacions de llocs de treball (RPT) de les oficines d'estrangers que hi ha, entre les quals es troba la d'Alacant. Les modificacions proposades, que van ser examinades per la CECIR en una reunió monogràfica dedicada a les oficines d'estrangers i que va tindre lloc el 29 de setembre passat, consistien fonamentalment en una ampliació sensible del nombre de llocs de treball de cada RPT, com també en una elevació, per tal d'homogeneïtzar-los, dels complements específics dels llocs de treball d'atenció al públic, i la creació d'alguns llocs de treballs de nivells 18, 22 i 24, necessaris per a reforçar l'estructura organitzativa interna de les diferents oficines. El total de llocs de nova creació que es proposen puja a 105, i corresponen a l'Oficina d'Estrangers d'Alacant 8 llocs de treball.

Pel que fa al personal laboral, s'han autoritzat contractes temporals per a un traductor-intèrpret i nou auxiliars administratius. Així mateix, s'han aprovat modificacions del CPT, amb un increment de 2 oficials de primera traductors-intèrprets.

2) Convocatòria, mitjançant dos ordres ministerials en el BOE, dels dies 28 i 29 de setembre, de sengles concursos específics i de mèrits per a cobrir vacants existents en les RPT dels serveis perifèrics del MAP. De les vacants convocades, quatre corresponen a llocs de treball en l'Oficina d'Estrangeria d'Alacant.

3) Quant als locals, es vol buscar un local de lloguer que reunisca les característiques físiques adequades per a acollir la zona d'atenció al públic de l'oficina, mentre la resta d'efectius quedarien en la ubicació actual. A mitjà

termini, s'habilitaran les dependències del PME. Amb esta finalitat s'ha encarregat el corresponent projecte.

4) Equipament i programes informàtics: des de febrer de 1999 funciona una aplicació informàtica específica per a procediments d'estrangeria, elaborada amb la col·laboració dels ministeris que tenen competència funcional en la matèria (Interior, Treball i Assumptes Socials, i Afers Estrangers) que ha permès anar millorant la gestió dels expedients. Durant 1999 s'ha duplicat el nombre d'equips informàtics.

II. Mesures adoptades amb motiu de l'entrada en vigor de la citada Llei Orgànica 4/2000 i del Reial Decret 239/2000, de 18 de febrer, que estableix el procediment per a la regularització d'estrangers prevista en la disposició transitòria primera de la Llei Orgànica 4/2000.

La nova situació plantejada amb motiu de l'inici, el passat dia 21 de març, del termini per a presentar les sol·licituds de regularització d'estrangers, ha obligat el Ministeri d'Administracions Públiques a emprendre accions complementàries a les desplegadas anteriorment i amb caràcter de vertadera urgència, a fi de prestar als ciutadans estrangers que es troben a Espanya i que s'acolliran a l'esmentat procés de regularització un servei el més àgil i eficaç possible per a evitar-los llargues cues davant una única dependència administrativa, mitjançant una adequada remodelació interna de les oficines d'estrangers i les unitats perifèriques d'estrangeria, com també mitjançant l'habilitació de nous locals i instal·lacions. Així es procura que la tramitació i resolució dels seus expedients de regularització i el lliurament de la documentació definitiva als interessats es duga a terme en un termini de temps tan breu com siga possible.

En el cas de l'Oficina d'Estrangers d'Alacant, estes mesures s'han concretat en la contractació temporal per al procediment de regularització d'un total de 43 efectius (3 traductors intèrprets, 1 auxiliar d'informàtica, 36 auxiliars administratius i 3 subalterns), amb la consegüent dotació de mitjans materials a disposició dels esmentats contractats i d'habilitació de nous locals.

Estos antecedents els posem en el seu coneixement en compliment del que disposa l'article 31.1 de la nostra Llei Orgànica reguladora, i donem per conclosa la investigació amb fonament en els mateixos.”

El promotor de la queixa 200269, un marroquí establert a Alacant, sol·licitava a través d'esta Institució que s'acceleraren els tràmits per a renovar el permís de treball que l'interessat havia sol·licitat 18 mesos abans de la presentació d'esta queixa, davant la Subdelegació de Govern a Alacant.

Sobre això, el Defensor del Poble va manifestar:

“Rebut l'informe sol·licitat a la Subdelegació del Govern a Alacant, en què ens participa que, per Resolució de 25 de maig de 2000, hem d'indicar-li que se li ha concedit permís de treball i residència per compte d'altre tipus C, amb validesa

des de l'esmentada data fins al 28 de maig del 2003, i així mateix li expedim la corresponent targeta acreditativa.”

El promotor de la queixa núm. 200270 va ser un magribí que residix a Alacant i té treball acreditat, però que després d'haver passat un any i mig des que va sol·licitar la renovació del permís de residència, no ha obtingut resposta de la Subdelegació del Govern a Alacant.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat ens va manifestar:

“Hem rebut informe de la Subdelegació del Govern a Alacant, que diu textualment: “Amb data 26 del passat mes d'abril, se li ha lliurat a l'interessat la targeta renovada, en concret, un permís de treball per compte d'altre, amb validesa de tres anys, i el seu corresponent permís de residència pel mateix període de temps”.

A la vista d'això, el Defensor del Poble va donar per conclosa la investigació.

No va ser resolta en el termini i la forma escaients la petició que va fer un ciutadà magribí davant la Subdelegació de Govern a Alacant, en matèria d'enviament de permís de treball.

Tal situació, que va ser objecte de la queixa núm. 200676, va ser enviada al Defensor del Poble, que la va admetre a tràmit, i ens va comunicar que, de l'informe enviat pel subdelegat del Govern a Alacant, amb data 5 de setembre de 2000, s'havia resolt favorablement la sol·licitud d'acollir-se al procés de regularització de la Llei Orgànica 4/2000.

Un ciutadà marroquí va promoure la queixa 200950, en què exposava que havia complert els requisits legalment establits segons l'Acord del Consell de Ministres, de 23 de desembre de 1998, que aprova un contingent d'autoritzacions per a l'ocupació de ciutadans estrangers del règim no comunitari, i que el Servei de Visats del Consolat General d'Espanya a Nador li torna l'expedient per haver estat presentat fora de termini.

L'esmentada presentació fora de termini no és imputable al promotor de la queixa, ja que la data límit per a presentar l'esmentat expedient coincideix amb la data que consta en el mata-segells de correus i, per tant, òbviament, la documentació de l'expedient va arribar fora de termini.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat ens va enviar acusament de recepció i, actualment, després de la seua admissió a tràmit, està pendent que el Ministeri de l'Interior n'emeta el preceptiu informe.

Les queixes núm. 201117 i 201118, les dos d'ídicntic contingut, promogudes, la primera per un ciutadà argelí i la segona per una ciutadana equatoriana, denunciaven que la Subdelegació del Govern a Alacant no havia donat cap contestació a les sol·licituds de permís de treball i residència tipus B, a l'empara del Reial Decret de Regularització 239/2000 en els expedients que els afectaven.

Enviades les queixes al Defensor del Poble, les dos van ser objecte d'acusament de recepció i d'admissió a tràmit.

2.2.4. Altres

La queixa núm. 200936, la formulava un alacantí contra la Subdelegació del Govern a Alacant, i en esta adduía passivitat d'este organisme davant l'imminent enderrocament d'un immoble del qual el promotor era inquilí.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va contestar que en l'assumpte que plantejava el promotor no s'observava actuació administrativa irregular de cap tipus, i així mateix li indicava al promotor de la queixa que la Llei arrendatària concep el desnonament per enderrocament com una causa d'excepció de la pròrroga forçosa de l'arrendament, i l'òrgan que ha de conèixer este assumpte és el que corresponga dels tribunals ordinaris.

Un exfuncionari del Cos Nacional de Policia, promotor de la queixa núm. 201028, al qual li va ser reconeguda la Creu de la Constància i l'import econòmic que esta comportava, denunciava que li va ser reconegut el total principal d'este guardó, però no els interessos que va sol·licitar. Tampoc se li va concedir el complement específic anual i la totalitat del nové trienni. Igualment no se li havia abonat la paga per productivitat i per torns en haver causat baixa per malaltia en el mateix mes que va passar a situació laboral de jubilació.

Es va dirigir a esta Institució a fi de reclamar econòmicament el que li corresponia i va sol·licitar responsabilitats a la Direcció General de la Policia.

Vam traslladar la queixa al Defensor del Poble, el qual, després d'emetre acusament de recepció de l'expedient i la seua admissió a tràmit, va adoptar una resolució en què indicava al promotor la falta d'actuació administrativa prèvia davant la Direcció General de Policia, raó per la qual, mentre la queixa no s'exposara a aquell organisme, el Defensor del Poble no podia intervindre, ja que eixa autoritat no és un òrgan consultiu.

No obstant això, concloïa l'alt comissionat de les Corts, que si una vegada presentada la qüestió davant l'organisme afectat, no resolía de manera expressa o

si es produïen retards injustificats, el promotor de la queixa podria dirigir-se de nou davant el Defensor del Poble.

El promotor de la queixa núm. 201029 denunciava que, MUFACE, és a dir, l'organisme encarregat pel Ministeri d'Administracions Públiques per a gestionar les pensions de jubilació, malaltia i d'altres del funcionariat del Cos Nacional de Policia, per a calcular la prestació de jubilació agafava el 80% del sou i els triennis, més la sisena part de la paga extra.

Per tant, i d'acord amb els documents que acompanyava l'interessat en el seu escrit de queixa, li havien de correspondre, com a mínim, 107.889 pessetes mensuals, i no les 104.169 que percebia.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, després de rebre el corresponent acusament de recepció i l'admissió de la queixa l'esmentada autoritat va concloure amb el dictat de la resolució següent:

“Amb relació a la qüestió que planteja, referida a la reclamació d'unes diferències de prestacions de la MUFACE, corresponents a diversos períodes entre desembre de 1993 i abril de 1996, en què va estar de baixa, hem de manifestar-li, en primer lloc, que l'expressada reclamació hauria d'haver-se fet al seu dia, tenint en compte que les resolucions de la Mutualitat en matèria de prestacions es poden recórrer per via administrativa davant el Ministeri d'Administracions Públiques i, posteriorment, davant la jurisdicció contenciosa administrativa, sempre dins els terminis que la llei considera en cada cas.

A més a més, la possibilitat de plantejar el reconeixement de diferències amb un retard de diversos anys, presenta una dificultat extraordinària pel més que probable transcurs dels terminis de prescripció previstos en l'ordenament jurídic.

D'altra banda, analitzat l'informe del Servei Provincial de la MUFACE a Alacant, de què ens ha facilitat una còpia, no hem observat en el seu contingut que s'haja produït una actuació irregular de l'Administració que implique infracció de l'ordenament jurídic o que justifique la intervenció del Defensor del Poble.”

Amb el núm. de queixa 201079, promoguda pel delegat sindical de la FSP-UGT, en l'Ajuntament d'Orihuela (Alacant), i vam enviar al Defensor del Poble l'expedient ressenyat més amunt.

La raó de tal remissió era la falta de competència d'este comissionat autonòmic per a entrar a conèixer denúncies contra l'actuació de la Subdelegació del Govern en la província d'Alacant, quant a la falta de resolució expressa de l'expedient

incoat el 6 de juny de 2000 per la prohibició de la Llei 6/99, de 19 d'abril de la Generalitat Valenciana, de portar armes de foc pels policies locals.

El Defensor del Poble ens va acusar recepció de l'expedient i la seua admissió a tràmit.

2.3. Administració laboral

2.3.1. INEM

El promotor de la queixa núm. 200282 exposava que, després de dos anys de treball en les empreses B. ,SL, i T., SL, va contraure una determinada malaltia, per la qual cosa li van donar la baixa laboral d'incapacitat temporal per contingències comunes.

Mentre es trobava en l'esmentada situació se li va acabar el contracte, i les empreses no li'l van renovar perquè estava de baixa.

Quan li donaren l'alta mèdica a l'interessat, va presentar la documentació de les dos empreses davant l'INEM, i posteriorment va rebre un escrit del Ministeri de Treball en què li deien que de l'empresa T.S.L., solament li pagaven a temps parcial.

Arran d'això anterior, va presentar una reclamació davant l'INEM, de què no va obtenir cap resposta, i 4 mesos més tard es va dirigir a esta Institució.

De tot el que hem exposat anteriorment vam donar compte, mitjançant la remissió de l'expedient, al Defensor del Poble, el qual ens en va enviar l'acusament de recepció del mateix.

La queixa núm. 200722 va ser admesa a tràmit pel Defensor del Poble. En esta queixa, el promotor denunciava un mal funcionament de l'INEM a València, ja que havia sol·licitat a l'esmentat organisme les prestacions relatives a la situació de desocupació i havia adjuntat a l'efecte la documentació oportuna exigida, i no havia obtingut resolució aprovatòria o denegatòria de la seua sol·licitud, tot i que havien transcorregut quatre mesos des de l'esmentada sol·licitud.

Després de la corresponent investigació dels fets, el Defensor del Poble va concloure en els termes següents:

“En l'informe rebut de la Direcció General de l'Institut Nacional d'Ocupació es comunica que el reclamant té la condició de treballador fix discontinu, al qual

l'INEM de València va sol·licitar la documentació acreditativa de la durada anual de les campanyes.

L'esmentada documentació, a causa de la falta de claredat, va motivar que es duguera a terme una inspecció de treball, i d'esta es va advenir que el treballador tenia la condició de fix, i s'havia encobert la seua situació a l'efecte de l'acomiadament i el pagament de la prestació per desocupació com a fix discontinu.

El treballador havia d'haver demandat l'empresa per acomiadament en el termini i la forma escaients per a cobrar la prestació per desocupació, ja que en l'actualitat havia preclòs el tràmit i no té dret a esta.”

La promotora de la queixa núm. 200911 no es trobava conforme amb un comunicat que li va fer l'INEM de València, segons el qual el cobrament de la prestació per desocupació pretés per la promotora resultava indegut.

Vam dirigir la queixa al Defensor del Poble que es va pronunciar de la manera següent:

“Enviat informe per la Direcció Provincial de l'INEM, es comprova que vosté ha interposat un recurs de suplicació contra la sentència del Jutjat Social competent, motiu pel qual l'assumpte que ha sotmés a la nostra consideració es troba pendent d'un procediment judicial, encara en tràmit, per la qual cosa procedix suspendre la nostra intervenció, segons estableix l'article 17 de la Llei Orgànica 3/81, de 6 d'abril, per la qual es regix la Institució del Defensor del Poble”.

Sobre la percepció del subsidi de desocupació, es va formular la queixa núm. 200948, i el Defensor del Poble ens va informar el que seguix:

“El cobrament indegut del subsidi de desocupació, segons resolució de la Direcció Provincial de l'INEM d'Alacant, que haurà de tornar, és conseqüència del fet que vosté es va col·locar en el període comprés de l'1 al 30 de juny de 1999 i no va comunicar tal fet a la seua oficina d'ocupació, quan això és una obligació del treballador, d'acord amb el que estableix la vigent legislació en matèria d'ocupació.

En conseqüència, es procedix al tancament de l'expedient en no observar-se l'existència d'una actuació de l'Administració que resulte incorrecta.

2.3.2. Inspecció de treball

El promotor de la queixa 200145 va ser objecte d'acta d'infracció per la Inspecció de Treball, que li va imposar una sanció perquè tenia com a treballadora una persona, sense haver-la donat d'alta en la Seguretat Social.

Sobre això el Defensor del Poble va resoldre:

“En el seu escrit manifesta la seua disconformitat amb l'acta d'infracció 812/98, i hem d'indicar-li sobre això que, d'acord amb el que estableix la disposició addicional quarta 2, de la Llei 42/1997, de 14 de novembre, ordenadora de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, com també la Llei d'Infraccions i Sancions de 7 d'abril de 1988, les actes de la Inspecció de Treball i Seguretat Social estan dotades de presumpció de certesa quant als fets reflectits en les mateixes, sense perjuí de les proves que en defensa dels respectius drets o interessos puguen aportar els interessats.

Així, la presumpció de veracitat atribuïda a les actes d'inspecció es troba en la imparcialitat i l'especialització que, en principi, cal reconèixer a l'inspector actuant (sentències, entre d'altres, del Tribunal Suprem de 18 de gener i 18 de març de 1991); presumpció de certesa perfectament compatible amb el dret fonamental a la presumpció d'innocència, ja que a tals actes s'atribuïx el caràcter de prova de càrrec i deixa oberta la possibilitat de practicar prova en contra.

La jurisprudència del Tribunal Suprem ha limitat el valor atribuïble a les actes d'inspecció, i limita la presumpció de certesa als fets que per la seua objectivitat són susceptibles de percepció directa per l'inspector, o als immediatament deduïbles d'aquells o acreditats mitjançant proves consignades en la pròpia acta com poden ser documents o declaracions incorporats a les mateixes (sentències de 24 de juny de 1991 i 4 d'octubre de 1996”).

El promotor de la queixa núm. 201074 va denunciar davant esta Institució la passivitat de la Inspecció de Treball davant la seua reclamació efectuada el 26 d'abril 2000.

En l'esmentada reclamació exposava que va prestar els seus serveis en una empresa de missatgeria, des del 23 de març de 1999, per un salari de 172.800 pessetes, fins al 27 d'abril de 1999, data en què va ser acomiadat de manera improcedent, segons la sentència 343/99 del Jutjat Social núm. 1 d'Alacant.

A pesar d'això anterior, no constava en la Tresoreria de la Seguretat Social que en la vida laboral del promotor s'haguera produït acta de liquidació pels períodes no cotitzats i per les quotes de diferència, per raó de la base reguladora.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, eixa institució, després d'enviar-nos el corresponent acusament de recepció de l'expedient i l'admissió a tràmit del mateix, va concloure la seua actuació mitjançant la comunicació següent:

“S'ha rebut informe de la Subdirecció General de Coordinació i Relacions Institucionals de la Direcció General de la Inspecció de Treball i Seguretat Social, i del seu contingut es desprén el que segueix:

“1. El Sr. C., efectivament va presentar denúncia davant la Inspecció Provincial de Treball i Seguretat Social d'Alacant el dia 26 d'abril de 2000 pels motius indicats en el paràgraf anterior. L'esmentada denúncia va generar la corresponent ordre de servei en la Inspecció Provincial, datada el 17 de maig de 2000, i les consegüents diligències en el llibre de visites de l'empresa R.S.L. en les dates: 30 de maig i 16 de juny de 2000.

2. El 17 de juliol de 2000, amb escrit d'eixida 6344, la Inspecció Provincial de Treball i Seguretat Social d'Alacant va enviar al Sr. C. informe resposta a la denúncia presentada per ell, en què l'inspector actuant textualment li deia:

‘En contestació a la seua denúncia presentada contra l'empresa R. SL, per falta d'alta i cotització en el Règim General de la Seguretat Social, com també per diferències de cotització, he d'informar-lo que, realitzada actuació inspectora, es comprova la seua falta d'alta i cotització en el Règim General de la Seguretat Social, en el codi compte de cotització corresponent a l'esmentada empresa, durant el període 23 de març a 4 d'abril de 1999 i 28 d'abril de 1999 a 20 de gener de 2000, data d'extinció de la relació laboral entre les parts. Es practica liquidació de quotes, i s'estén una acta de liquidació per cada any natural del període total liquidat. Així mateix, s'estén acta d'infracció. Quant al període en alta, és a dir, des del 5 fins al 27 d'abril de 1999, es comprova la consignació d'una base de cotització inferior a la que correspondria, segons el salari reconegut per la Jurisdicció Social. En conseqüència, s'estén acta de liquidació per diferències de cotització.

Tot això d'acord amb el que estableix la sentència núm. 343 del Jutjat Social número 1 d'Alacant, de data 8 d'octubre de 1999, procediment número 28 1/99 sobre acomiadament, i interlocutori de l'indicat Jutjat, de data 20 de gener de 2000, que declara extingida la relació laboral entre les parts’.

3. Tal com es pot comprovar, davant la denuncia del Sr. C. la Inspecció de Treball i Seguretat Social va dur a terme les actuacions pertinents i, com a resultat

de les mateixes es van practicar dos actes de liquidació i va ser incoada una acta d'infracció a l'empresa R.S.L., totes en data 22 d'agost de 2000 i comunicades a R.S.L. el 28 del mateix mes i any. A més, les actes incoades van ser confirmades i elevades a definitives per la Unitat Especialitzada de Seguretat Social en resolució dictada el 23 de novembre de 2000.

En conseqüència i en haver-se resolt l'assumpte que ha sotmés a la nostra consideració, procedim a donar per acabades les investigacions iniciades a este efecte”.

El promotor de la queixa núm. 201247 va tindre un accident laboral que va originar el reconeixement de la situació d'invalidesa permanent, però a pesar d'això va sol·licitar que se li efectuara una investigació nova de la pensió d'invalidesa, per ser esta no solament permanent sinó també absoluta, segons el seu parer.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat ens va acusar recepció de l'expedient.

2.4. Administració de la Seguretat Social

2.4.1. Recaptació de quotes o d'ingressos indeguts

El promotor de la queixa núm. 200850 reclamava davant esta Institució que en la seua pensió de jubilació se li estaven fent retencions judicials, com a conseqüència d'un juí executiu en què havia estat condemnat per sentència judicial ferma i d'un altre juí interposat contra el INSS.

Les dos retencions, sumades, excedien la part proporcional susceptible d'embargament determinada per la Llei.

Es va enviar la queixa al Defensor del Poble.

2.4.2. Reconeixement i pagament de prestacions

El Sr. J.F. va presentar la queixa núm. 200301, en què plantejava la possibilitat que se li revisara la pensió de la seguretat social.

La raó de tal revisió la basava l'interessat en el fet que la Direcció Provincial del INSS d'Alacant li havia reconegut pensió de jubilació de l'assegurança obligatòria de vellesa i invalidesa en una quantia inferior a aquella que li haguera correspost si l'haguera causat pel règim general de la seguretat social.

Traslladada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat va manifestar que no hi havia cap actuació improcedent per part del INSS, ja que el reconeixement de l'esmentada pensió s'efectuaria en acreditar més de 1.800 dies de cotitzacions al règim general, amb anterioritat a l'1 de gener de 1967, sense que l'interessat, segons la vida laboral aportada, reunira els requisits exigits, especialment el relatiu al període de carència específic, en haver deixat de cotitzar l'abril de 1979.

La promotora de la queixa núm. 200446 denunciava l'actuació de l'Agència Valenciana de la Salut i l'Institut Català de la Salut, organismes per als quals havia prestat els seus serveis professionals i entitats les dos que referien l'existència de la seua vida laboral de maneres diferents.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, se'ns va informar:

“L'Institut Català de la Salut va emetre l'informe sol·licitat amb relació a la qüestió plantejada en la seua queixa, en què assenyala el que segueix:

“Amb relació al seu escrit de data d'entrada en el nostre registre, de 17 d'agost de 2000, dirigit a la gerent de l'Institut Català de la Salut, mitjançant el qual sol·licita informació sobre la queixa formulada per la Sra. M.B.C., davant la seua institució, expedient: 0014310, Àrea: 6IBUR, referent a l'existència de períodes en la seua vida laboral erronis, ja que no hi havia dies acreditats o bé són inferiors als efectivament utilitzats, li informem del que segueix:

És cert que hi ha irregularitats en el certificat que ens ha enviat, però també cal dir que no han estat ocasionades per negligència ni per dol d'esta Institució, sinó que són errors merament administratius. En este sentit, li informem que hem fet les gestions oportunes davant la Direcció Provincial de Barcelona de la Tresoreria General de la Seguretat Social per a poder reparar les esmentades irregularitats.

No obstant això, perquè puga constatar que tot està solucionat i, si ho considera oportú, comunicar-li-ho a la interessada, li adjuntem un nou certificat de vida laboral de la senyora B.C, que ens ha estat enviat per la Direcció Provincial de Barcelona de la Tresoreria General de la Seguretat Social, en què ja estan modificats els errors esmentats.

Tenint en compte que per part de l'esmentat Institut s'han fet les gestions pertinents per a donar solució a la qüestió objecte de la seua queixa, que ha quedat resolta favorablement, donem per acabades les investigacions seguides davant l'esmentada entitat.

Per la seua banda, la Subsecretaria per a l'Agència Valenciana de la Salut també ha emés un altre informe, amb relació als serveis prestats per vosté en la Direcció Territorial de València del Servei Valencià de Salut, en què s'assenyala el que seguix.

“En contestació al seu escrit relatiu a la queixa formulada per la Sra. M.B.C. i després de la consulta efectuada per esta Subsecretaria a la Direcció Territorial que té la base a València, que és l'òrgan que per delegació d'atribucions en matèria de personal té encomanada la gestió del personal no integrat en EAP, ens ha informat sobre això:

El tràmit de cursar l'alta o la baixa en els números patronals corresponents, disposa d'uns terminis que, fins al 30.4.97, van ser d'un mes comptador a partir de l'inici de l'activitat, concedits i prorrogables des de 1989 per resolucions o ordres, tant de l'anterior Direcció General de Règim Jurídic de la Seguretat Social com de la Subdirecció General de Règim Econòmic de la Tresoreria General de la Seguretat Social.

Que, a pesar de l'esmentat termini que des del passat 1.5.97 s'ha reduït a sis dies naturals a partir de l'inici de l'activitat, la tramitació de l'alta en la Seguretat Social s'ha fet fora de termini, la qual cosa significa que tot i abonar i cotitzar els períodes treballats, els dies d'alta són igual a zero, amb el consegüent perjudi per al treballador, en este cas, la Sra. B.C.

Estudiat l'esmentat informe, en què es posa de manifest que, tot i els terminis establits per a formalitzar les altes en el règim general de la Seguretat Social davant la Direcció Provincial de la Tresoreria General de la Seguretat Social de València, o administració dependent de la mateixa, estes han estat fetes fora de termini, sense que pugua reparar-se tal incompliment, en no poder donar-se efecte retroactiu a les esmentades altes, segons el que preveu l'article 102.2 de la Llei General de la Seguretat Social, esta Institució, a fi d'evitar els fets que han motivat la seua queixa, a l'empara del que estableix l'article 30.1 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble, ha procedit a formular a la Subsecretaria per a l'Agència Valenciana de la Salut el següent: recordatori del deure de presentar les sol·licituds d'alta dels treballadors per compte d'altre o assimilats en el règim general de la Seguretat Social, en el termini i amb les formalitats establides en la normativa aplicable en cada moment davant la Direcció Provincial de la Tresoreria General de la Seguretat Social que resulte competent.”

El promotor de la queixa núm. 200462 denunciava que va presentar un escrit davant la Tresoreria de la Seguretat Social, en què sol·licitava informació sobre les reclamacions fetes per eixe organisme, tenint en compte que tenia subscripta l'assegurança d'accident amb una mútua privada i no amb la Seguretat Social.

Enviada la queixa al Defensor de Poble, esta autoritat va resoldre l'assumpte en els termes següents:

“El promotor, el gener de 1988, va subscriure una pòlissa d'accidents de treball amb la mútua Fraternidad-Mudempa. En compliment de l'art. 3.1 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, reguladora de la Institució de la Seguretat, l'interessat, en no haver efectuat el pagament dels rebuts de la pòlissa des del 1989, va donar lloc al fet que l'esmentada mútua els va enviar a la Tresoreria General de la Seguretat Social —Direcció Provincial d'Alacant.”

Després de les esmentades explicacions, el Defensor del Poble va comunicar a l'interessat la finalització de les actuacions i l'arxiu de l'expedient.

En la queixa núm. 200473, la ciutadana promotora de la mateixa exposava que era perceptora de la prestació derivada de la situació d'incapacitat permanent, i que l'esmentada percepció havia estat feta amb retard en el pagament i, a més, hi havia també un error en el diagnòstic de la seua malaltia impossibilitant.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat ens va manifestar:

“Amb relació a l'assumpte sotmés, la data inicial de la percepció és la del dictamen de l'equip avaluador d'incapacitats i no la de la sol·licitud de la prestació; a més, el caràcter tècnic dels informes mèdics pel que fa al diagnòstic emés no és matèria que esta Institució pugua entrar a valorar”.

Una mare, resident a Alcoi (Alacant), ens exposava en la queixa núm. 200478 que havia tingut bessons i havia sol·licitat el pagament de prestacions per part múltiple, però que li havien estat denegades per haver donat a llum els seus fills uns dies abans de l'entrada en vigor del decret que reconeixia l'esmentada prestació.

Pel que fa a això, el Defensor del Poble ens va comunicar que el Reial Decret Llei 1/2000, de 14 de gener, va entrar en vigor el 27 de gener, i com que els seus fills havien nascut anteriorment, lamentablement no estaven sotmesos a la prestació econòmica per part múltiple, en no trobar-se en vigor este Reial Decret en el moment del fet causant.

La Sra. T.P., d'Alacant, promotora de la queixa núm. 200501, va sol·licitar de la Direcció Provincial del INSS d'Alacant, la revisió de la quantia de la pensió de jubilació que li va ser reconeguda a finals del 1999, a fi que es tingueren en compte les cotitzacions fetes al règim especial agrari, com a treballadora per compte propi, de gener de 1973 a desembre de 1977 les quals, segons sembla, no se li van computar per a incrementar el percentatge aplicable a la base reguladora de la indicada pensió.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va manifestar sobre això que les cotitzacions del període esmentat, en haver estat ingressades el juny de 1978, correspondrien a moments en què la promotora no es trobava d'alta, per la qual cosa, atesa tal circumstància, i d'acord amb el que estableix la normativa reguladora de l'esmentada matèria i una reiterada jurisprudència, no tindria efecte per a causar dret a les diverses prestacions que componen l'acció protectora de l'esmentat règim especial.

En la queixa núm. 200544, enviada per esta Institució al Defensor del Poble, s'exposava que el promotor era un malalt multipatològic, minusvàlid i pensionista, i que tenia una categoria, en el seu grau d'invalidesa, inferior a la qual, segons el seu parer, li corresponia.

Per això i com que entenia que era objecte d'un greuge comparatiu quant a altres malalts, va demandar el INSS i va invitar el Defensor del Poble a visitar una pàgina web que havia creat i en la qual enumerava totes les seues patologies i els medicaments receptats.

La promotora de la queixa 200650, una viuda, va presentar davant el INSS la documentació de l'entitat bancària per la qual rebia la pensió del seu difunt marit, en què se li indicava que havia de tornar dos mensualitats per haver-se comés determinades irregularitats. Confusa per esta situació, la interessada va recórrer a esta Institució, la qual va enviar el seu expedient al Defensor del Poble, autoritat que li va contestar en els termes següents:

“Hem d'informar-la que tot i que vosté va comunicar immediatament a la Seguretat Social la defunció del seu marit, la baixa en l'abonament de pensió de jubilació es va fer amb retard, fet que ha motivat que s'ingressaren dos mensualitats en el compte que es consideren quantitats pagades indegudament, les quals haurà de tornar, d'acord amb l'article 17.1 b) de l'Ordre de 22 de febrer de 1996, per a l'aplicació i el desplegament del Reglament de Gestió Financera de la Seguretat Social”.

El titular de la queixa núm. 200662 manifestava que es trobava en baixa laboral per haver-se-li trasplantat un fetge. L'empresa per a la qual treballava va

desaparéixer mentre el promotor es trobava en l'esmentada situació de baixa, de manera que no va poder contactar amb cap dels seus directius o responsables per a tramitar la documentació a través del INSS. A través del sindicat CCOO, al treballador se li va assignar un lletrat, i va demandar l'empresa, el INSS i la mútua a què pertanyia, sense que fins al dia de la presentació de la queixa s'haguera dictat sentència.

El Defensor del Poble va admetre a tràmit la queixa, i actualment es troba en fase d'investigació de la mateixa.

En la queixa núm. 200742, el seu promotor ens exposava que havia sol·licitat la pensió de jubilació en la Seguretat Social, organisme este que se l'havia denegat per no trobar-se en el moment del fet causant al corrent de les quotes pertanyents al règim especial agrari per compte d'altre, a més de no tindre cotitzat el període mínim de 15 anys que estableix la Llei General de la Seguretat Social.

La queixa va ser remesa al Defensor del Poble.

En la queixa núm. 200805 ens exposava la seua promotora que li havia estat negada la pensió de jubilació, ja que havia pagat fora de termini determinades cotitzacions.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, va contestar a la promotora en els termes següents:

“Hem de significar-li que, en principi, no s'observa irregularitat per part de l'Administració, atés que, de conformitat amb el que disposen els articles 10 i 28 del Decret 2530/1970, de 20 d'agost, regulador del règim especial dels treballadors autònoms, les altes en l'esmentat règim, sol·licitades fora del termini reglamentari, solament tindran efecte des del dia primer del mes en què es formule la sol·licitud, i no produiran efecte per a les cotitzacions fetes sempre que no s'haguera sol·licitat l'alta dins el primer dia del mes natural a què aquelles corresponguen.

D'això es deriva la impossibilitat de computar les cotitzacions efectuades al règim especial dels treballadors autònoms amb posterioritat a la formalització de l'alta en l'esmentat règim especial i corresponents a períodes anteriors a la citada formalització.

Este criteri ha sigut confirmat per reiterada jurisprudència i també pel Tribunal Constitucional.

No obstant això anterior, atesa la transcendència social del problema que afecta tant a vosté com a altres treballadors autònoms, esta Institució, en ús de les facultats que li conferix la seua legislació reguladora, va procedir al seu dia a enviar una recomanació al Ministeri de Treball i Seguretat Social, en què suggeria que es canviara el criteri seguit en esta qüestió o, en cas contrari, que s'adoptaren mesures per a procedir a tornar les quotes no computables a l'efecte de les prestacions.

Lamentem comunicar-li que el Ministeri de Treball i Seguretat Social no ha considerat oportú acceptar la recomanació formulada per esta Institució.

Al marge del que hem exposat anteriorment, la Llei 22/1993, de 29 de desembre, ha modificat el sistema anteriorment establert, en el sentit de donar validesa, a l'efecte de les prestacions, a les quotes anteriors a l'alta en el règim especial dels treballadors autònoms, encara que no seria aplicable al seu cas, ja que la mateixa va entrar en vigor l'1 de gener de 1994, és a dir, posteriorment a la data en què vosté va ordenar els ingressos.

Així mateix, cal significar que la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social, ha establert que l'esmentada validesa solament es pot aplicar a les altes que s'hagen formalitzat a partir de l'última data indicada.”

Un pare de família, amb dos fills a càrrec seu i uns ingressos anuals d'1.595.222 pessetes, va ser el promotor de la queixa núm. 200819, en haver-se-li denegat pel Ministeri de Treball i Assumptes Socials la prestació familiar per fills al seu càrrec.

El Defensor del Poble ens va manifestar:

“En relació amb l'assumpte que exposa en la seua carta, hem de comunicar-li que, com vosté sap, per accedir a la prestació per fill a càrrec és necessari que el sol·licitant no supere el límit d'ingressos establert anualment per les lleis de pressupost.

En este sentit, esta Institució ha fet una sèrie d'actuacions, i el Ministeri de Treball i Assumptes Socials ens ha informat que el Pla Integral de Suport a la Família, encara en fase d'elaboració, té previst abordar una millora addicional de les assignacions per fill a càrrec, previsiblement en el sentit d'incrementar el límit d'ingressos dels progenitors per a tindre dret a les mateixes en els supòsits de fills a càrrec menors de 18 anys.”

El promotor de la queixa núm. 200871, el Sr. J.E.P., exposava que li havia estat retirada la seua pensió de jubilació per no haver rebut el Ministeri de Treball i Assumptes Socials la seua fe de vida, a pesar que esta havia estat enviada amb acusament de recepció segons el promotor.

Enviat l'expedient, el Defensor del Poble el va admetre a tràmit i després de l'oportuna investigació va dictar la següent resolució que va tancar la queixa:

“Segons ens comunica la direcció provincial esmentada, a l'interessat se li va suspendre la pensió, de forma cautelar, amb efecte des del mes de juliol de 2000, a causa d'un error en el tractament de la documentació rebuda amb motiu del control de vivència que amb periodicitat anual es fa en la província d'Alacant sobre un total de 2.500 pensionistes que tenen establida la seua residència en l'estranger.

Amb data 19 de juliol, vam rebre una reclamació de l'interessat i el dia 26 de juliol de 2000 li va estar rehabilitada la pensió, per la qual cosa està cobrant en la forma habitual des del mes d'agost de 2000.

La mensualitat de juliol de 2000, l'única que havia deixat de percebre a causa de la suspensió, va ser emesa per a ser pagada al mes d'agost, juntament amb la mensualitat corresponent a eixe mes, per la qual cosa l'ingrés en el compte del Sr. D. havia de fer-se al mes de setembre passat.

Finalment, volem indicar que l'interessat va ser informat per la Direcció provincial de la rehabilitació de la seua pensió i del termini aproximat de l'ingrés en el seu compte de la mensualitat de juliol, mitjançant escrit de data 27 de juliol de 2000”.

La promotora de la queixa núm. 200890, a la qual el INSS li va reconèixer la situació de baixa per invalidesa laboral transitòria i posteriorment la invalidesa provisional, en tramitar la invalidesa permanent li va ser denegada per falta de cotitzacions a la Seguretat Social, i va quedar sense cap prestació econòmica.

Remesa la queixa al Defensor del Poble la va admetre a tràmit i, actualment, es troba en fase d'investigació dels fets.

El representant d'una empresa castellanenca va promoure la queixa núm. 200894, i ens exposava la controvèrsia que existia en reconèixer als seus treballadors, segons el reglament de l'impost sobre la renda, la possibilitat de desgravar les dietes de desplaçament, locomoció i estada, mentre que el tractament donat a estes

dietes, a l'efecte de cotització a la Seguretat Social, era el de no procedir al seu abonament.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat la va admetre a tràmit.

En la queixa núm. 200910, la seua promotora ens exposava que estava cobrant, fins al febrer de 2000, tant la seua pensió de la Seguretat Social com la pensió de viduitat del seu difunt marit.

A partir de la indicada data se li va comunicar que les dos eren incompatibles, i que havia de quedar-se'n amb una només; la situació de què es beneficiava anteriorment era per causa d'un error en un dígit numèric en el seu DNI. Vam remetre tal expedient al Defensor del Poble.

En la queixa núm. 201031 la promotora, una anciana damnificada per les inundacions de 1987 i la finca rústica de la qual va ser declarada sinistre total, tant per les posteriors riuades de 1989 com per la de 1994, exposava que després que l'Institut de Crèdit Oficial li taxara alguns béns i sol·licitara un crèdit amb la Caixa Rural de València, es trobava en l'actualitat arruïnada, i únicament vivia de l'ajuda de la seua pròpia família, la qual també considerava perjudicada per haver-la avalat al seu dia.

Sol·licitava, en definitiva, una ajuda administrativa del Govern que li permetera deixar de gravar econòmicament la seua família, ja que es considera una càrrega per a ells, que a més d'haver-la avalat en un primer moment, sufraguen la seua existència actual.

El Defensor del Poble, quant a això, va manifestar:

“En el cas que vosté ens planteja no s'observa una actuació de l'Administració que implique infracció de l'ordenament jurídic. Tanmateix, en el seu escrit manifesta la situació en què es troba a causa dels danys experimentats en els seus béns per les inundacions i al sistema d'ajudes, per la qual cosa, si vosté vol concretar detalladament cap irregularitat sobre això, estudiarem el seu problema novament amb total atenció”.

Una ciutadana viuda va ser la promotora de la queixa núm. 201069, en què denunciava que la seua pensió, que des del 1997 havia sigut 54.825 pessetes, el maig de 2000 va ser rebaixada a 39.200 pessetes. En acudir l'anciana a la Seguretat Social se li va informar que la reducció es devia al fet que, durant 17 anys, que va viure el seu fill tetraplègic, la seua renda era major per eixe motiu.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va enviar, al seu torn, el corresponent acusament de recepció de l'expedient i va admetre a tràmit la queixa.

En la queixa núm. 201144 s'exposava que la Unitat de Valoració Mèdica del INSS va declarar a un jove un trastorno mental, esquizofrènia, que l'impossibilitava per a tot tipus de treball. La Seguretat Social no li va reconèixer cap tipus d'ajuda econòmica per no acreditar el període mínim de cotitzacions exigibles en la "data del fet causant".

El 22 de setembre de 1999, el promotor va ser ingressat en la clínica psiquiàtrica del doctor L.I., i es va sol·licitar el reconeixement del 65% de minusvalidesa i la prestació per invalidesa no contributiva, que li va ser denegada.

Recorreguts tots els antecedents fàctics en demanda judicial, el Jutjat Social núm. 11 de València, a pesar d'haver transcorregut més d'un any de la demanda, encara no havia emés sentència.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va acusar recepció de l'expedient i la va admetre a tràmit.

La queixa núm. 201256 va ser presentada per un ciutadà al qual el INSS no li reconeixia el pagament de la prestació per incapacitat laboral per malaltia cardíaca, mentre la inspecció de treball no fera una investigació de l'assumpte. La investigació s'havia demorat 6 mesos i continuava sense ser duta a cap; mentrestant, el treballador no tenia ingressos per a atendre les seues necessitats i, fins i tot, per a pagar la medicació de la seua malaltia del cor.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat ens va remetre el corresponent acusament de recepció de l'expedient i posteriorment ens va comunicar l'admissió a tràmit de la queixa.

2.5. Administració sanitària

La promotora de la queixa núm. 2000307 exposava que el seu marit, policia nacional, invàlid des de feia anys, tot i necessitar ajuda per a la seua deambulació i higiene personal, ja que no li funcionava un ronyó i altres òrgans corporals, no va ser declarat en la condició de gran invalidesa i, per tant, no percebia l'ajuda econòmica necessària per a ocupar-se completament de la seua persona les 24 hores del dia.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat va manifestar:

“El dictamen mèdic, emés al seu dia per l'òrgan competent i que va servir de base per a la declaració de jubilació del seu marit, va recollir les causes al·legades per a sol·licitar la gran invalidesa, però no va obtenir la puntuació necessària per a reconèixer-li-la.

A la vista d'estes circumstàncies, cal comunicar-li que hi ha una infranquejable independència tècnica quant al que determine l'equip mèdic avaluador, la qual cosa impeditx que el Defensor del Poble pugua intervenir per a fiscalitzar les qualificacions que fan els òrgans esmentats”.

No obstant això, la indicada autoritat va indicar a la promotora que es dirigira a MUFACE en sol·licitud d'ajuda per a afrontar les despeses extraordinàries que provoquen la malaltia del seu marit.

L'Associació de Metges Interins de la Comunitat Valenciana va interposar la queixa núm. 200376, en què sol·licitava al Defensor del Poble que interposara un recurs d'inconstitucionalitat contra la disposició addicional 2a de la Llei de la Generalitat Valenciana 9/1999, de 30 de desembre.

L'esmentada norma preveu la convocatòria, amb caràcter excepcional, transitori i per una sola vegada, d'un concurs lliure per a possibilitar l'accés a la condició de funcionari del personal interí del Cos de Sanitaris Locals, i afegix que el procediment consistix en la qualificació de mèrits acreditats pels aspirants, conforme al barem que s'establisca.

El Defensor del Poble va informar els interessats, mitjançant la comunicació del següent escrit:

“Si bé és en un principi es va plantejar esta Institució, en compliment de l’art.18.1.b) del Reglament d’Organització i Funcionament del Defensor del Poble, presentar un recurs d’inconstitucionalitat contra la disposició addicional 2a de la Llei de la GV 9/1999, de 30 de desembre, després de l’informe emés per la Junta de Coordinació, no es va considerar procedent fer ús de la legitimació que li conferix l’art. 162.1 C.E., i es va adoptar un acord sobre això, que va ser notificat als interessats”.

La promotora de la queixa núm. 200469 exposava davant esta Institució la lentitud amb què s’estaven duent els tràmits establits com a reconeixement mèdic d’invalidesa, de què era subjecte la interessada, la qual havia sol·licitat que se li fera l’esmentat reconeixement mèdic a Alacant, en lloc de fer-lo a Madrid, on ja no residia.

La queixa va quedar oportunament registrada en el Defensor del Poble, i es va iniciar l’estudi d’admissió a tràmit de la mateixa.

L’Associació de Defensa de la Salut dels no fumadors, ADESANFU, va presentar la queixa núm. 201264, en què sol·licitava que en tots els cartells que indicaven “Prohibit fumar”, s’afegira la llegenda “Fumar perjudica seriosament la salut de les persones fumadores i no fumadores”.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l’esmentada autoritat ens va remetre acusament de recepció de l’expedient enviat.

El promotor de la queixa núm. 2000886 reclamava contra la normativa reguladora en matèria de valoració per a determinar els graus de minusvalidesa d’un treballador, ja que l’equip de valoració d’incapacitats li havia concedit el 75%, però ell considerava que la seua incapacitat era total.

Sobre això, el Defensor del Poble va contestar que havien estudiat les dades aportades pel reclamant i no havien observat cap actuació irregular per part de l’Administració.

La determinació de l’existència o no de la situació d’incapacitat permanent en qualsevol dels seus graus, com també la revisió dels mateixos es fa pels equips de valoració d’incapacitats, establits pel Reial Decret 1300/95, de 21 de juliol, enquadrats en la respectiva Direcció Provincial del INSS, els quals elaboren les preceptives propostes i per a fer-ho prenent com a base, fonamentalment, els informes mèdics de síntesi i també d’antecedents professionals.

2.6. IMSERSO

La queixa núm. 200346 va ser presentada per un jubilat que no estava d'acord amb la denegació d'una plaça en un programa de vacances del l'IMSERSO.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat va remetre un escrit en què ens deia que, segons l'informe enviat per l'Institut de Serveis Socials, la plaça li va ser denegada per no tindre un dels requisits del programa, ser beneficiari del sistema de la Seguretat, una qualitat que, d'acord amb el programa de vacances, no ostentava el reclamant.

2.7. Administració educativa

La promotora de la queixa núm. 200306, la Sra. L.R., exposava en la seua queixa que tot i ser titular de la carrera de Tècnic d'Empreses i Activitats Turístiques, a la qual havia accedit després del batxillerat superior, el COU i un examen d'ingrés, tenia les mateixes opcions de treball que els antics diplomats en Empreses i Activitats Turístiques, que no havien necessitat obtindre el COU per a accedir a esta titulació.

Quant a això, el Defensor del Poble va manifestar:

“En relació amb el que exposa en el seu escrit, li signifiquem que el Reial Decret 259/1996, de 16 de febrer, mitjançant el qual s'incorporen els estudis superiors de Turisme a l'àmbit universitari, en el marc de les previsions de la Llei Orgànica 11/1983, de 25 d'agost, de Reforma Universitària, disposa que els qui superen els esmentats estudis obtindran el títol universitari oficial de Diplomatura en Empreses i Activitats Turístiques.

Segons les previsions del propi Reial Decret, mentre les escoles oficials de turisme i els centres d'ensenyament especialitzat adscrits a estes s'integren o adscriuen a les universitats —per a la qual cosa es va fixar un termini que acaba l'1 d'octubre de 2001, actualment ampliat a l'1 d'octubre de 2004—, estos centres continuaran impartint els ensenyaments que permeten obtindre el títol de Tècnic d'Empreses i Activitats Turístiques, d'acord amb el pla d'estudis aprovat per l'Ordre de 29 d'octubre de 1980.

Així mateix, la indicada disposició normativa estableix que els qui estan en possessió del títol de Tècnic d'Empreses i Activitats Turístiques, obtingut d'acord amb la normativa del Reial Decret 865/1980, de 14 d'abril, tindran idèntics drets

acadèmics, professionals i corporatiu que els que, si s'escau, s'atribuïxen als qui tinguen el títol de Diplomat en Empreses i Activitats Turístiques.

En conseqüència, estudiats detalladament tots els documents que obren en el seu escrit, no s'observa en este cas una actuació de l'Administració que implique infracció de l'ordenament jurídic o una actuació irregular de la mateixa que haja de ser investigada pel Defensor del Poble.”

Un ciutadà, estudiant de 5é curs de Direcció i Administració d'Empreses, va vindre a esta Institució, en què se li va ressenyar el seu expedient amb el núm. de queixa 200643, perquè l'administració li negava ajuda becària (econòmica) en els seus estudis per suficiència de mitjans econòmics en haver heretat una tercera part d'una casa de camp familiar.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, va ser admesa a tràmit i es va sol·licitar informació a la Direcció General de Cooperació Territorial i a la Inspecció del Ministeri de Educació, Cultura i Esport, la qual cosa es va traslladar a l'interessat i se'l va informar sobre que els informes rebuts pels dos organismes coincidien en la no-concessió de la beca, a causa de l'augment patrimonial experimentat pel sol·licitant.

En conseqüència, el Defensor del Poble donava per acabades les actuacions dimanants d'esta queixa.

Un metge valencià va ser el promotor de la queixa núm. 200776, instada contra la Universitat Miguel Hernández d'Elx (Alacant), que va enviar un informe de què es desprenia que l'expedient havia de ser enviat al Defensor del Poble.

La queixa en qüestió exposava que l'interessat va presentar una sol·licitud de preinscripció per als estudis de segon cicle de la Llicenciatura en Antropologia Social i Cultural en eixa universitat, i no va ser admés perquè la Llicenciatura en Medicina no era considerada, però sí que ho era la Diplomatura en Infermeria entre d'altres, per a accedir als estudis esmentats. Com que ho considerava discriminatori, va fer la pertinent reclamació, i esta universitat va respondre, amb data 30 de novembre de 1999, que sol·licitaria l'autorització pertinent al Consell d'Universitats per tal d'obtenir la inclusió de la Llicenciatura en Medicina, però que encara no havia rebut resposta.

Es va remetre este expedient a l'esmentada autoritat estatal, la qual, va admetre a tràmit la queixa i ens va comunicar que sol·licitava informació a la Secretaria General del Consell d'Universitats.

La promotora de la queixa núm. 200996, una alacantina que havia acabat els seus estudis d'Arquitectura Tècnica o Aparellador, exposava que havia presentat en la Universitat Politècnica la seua titulació i l'acreditació documental sol·licitada, i que no figurava en la llista d'admesos per a fer la llicenciatura.

No obstant això, com que el contingut d'esta queixa havia estat objecte de reclamació administrativa, la reclamant es va dirigir tant a esta Institució com al Defensor del Poble, el qual ens va comunicar la seua admissió a tràmit.

El promotor de la queixa núm. 201189, un estudiant de la Universitat Nacional d'Educació a Distància, UNED, va denunciar davant esta Institució que la Facultat de Sociologia, radicada a Elx (Alacant), incomplia greument el procés electoral per a la renovació de càrrecs de l'alumnat en haver-se paralytitzat també el procés a l'elecció del claustre del Centre d'Elx, i que tampoc no havien eleccions al càrrec de director.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat ens va remetre el corresponent acusament de recepció i posteriorment la seua admissió a tràmit i la sol·licitud d'informe al Rectorat de la UNED.

2.8. Queixes relatives a l'Institut Social de les Forces Armades

La promotora de la queixa núm. 200304 reclamava davant l'Institut Social de les Forces Armades una prestació per tindre la guàrdia i custòdia d'un menor minusvàlid.

L'esmentat organisme li va denegar la prestació. No obstant això, el Defensor del Poble va manifestar que no podia fer cap tipus d'intervenció sobre això, ja que quan el promotor es va dirigir a esta Institució, l'òrgan administratiu competent es trobava dins el termini per a resoldre la seua sol·licitud.

2.9. Administració tributària

2.9.1. Tributs

La queixa núm. 200002 denunciava el transcurs del temps (10 mesos) que havia tardat l'Agència Tributària a verificar la imputabilitat al subjecte passiu en el recàrrec d'interessos de l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF).

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat va manifestar el que seguix:

“Efectivament, el contribuent carrega amb els interessos des de la presentació del recurs fins a la resolució administrativa. El motiu d'això rau en el fet que, com que no hi ha raó per a revisar el recàrrec interposat, com en el primer cas, és lògic que siga el contribuent qui afronte el pagament dels nous interessos que genera la revisió.

No obstant això, el Defensor del Poble ha mantingut davant les Corts Generales que s'abreuge el termini de revisió, a fi de gravar en menor quantia el subjecte passiu que sol·licita el recurs.”

No va ser admesa a tràmit la queixa núm. 200333 per tractar-se d'una expressió de voluntat de desacord amb el sistema fiscal vigent en matèria tributària. El seu promotor, un veí de l'Alcora, exposava que l'interés de demora en el IRPF que cobrava l'Agència Tributaria era molt superior al que, pel mateix concepte, cobrava l'Institut Nacional d'Ocupació, en la secció del qual de cobraments indeguts treballava el reclamant.

Amb relació a les queixes acumulades del núm. 200348 al núm. 200360, van ser admeses a tràmit pel Defensor del Poble, en reunir els requisits legals marcats en la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril.

En estes queixes, la pretensió dels reclamants era que en haver estat abonada una subvenció a fons perdut en cada compte bancari del reclamant per a la compra d'un habitatge de protecció oficial, van declarar en el IRPF de 1999 l'import de l'esmentada subvenció.

L'Agència Tributària considerava que l'esmentada subvenció havia d'haver-se declarat en el IRPF de 1998, i que no era imputable a l'exercici de 1999, ja que la quota íntegra declarada contenia un error de càlcul.

Els interessats adveraven documentalment que si bé la subvenció constava a l'efecte burocràtic com a atorgada el 1998, efectivament l'apunt bancari constava, a l'efecte pràctic, com a lliurada el 1999.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat va comunicar a cada un dels interessats que estava a l'espera de rebre l'informe de l'Agència Tributaria quant a això, i que ho comunicaria immediatament als interessats.

La COPUT ens comunicava que, des del punt de vista tributari, la imputació vindrà determinada per la data en què es va pagar a l'interessat l'import de la subvenció aprovada en el compte bancari facilitat pel mateix.

La promotora de la queixa núm. 200390, una veïna de Gandia (València), va interposar una queixa basant-se en l'embargament practicat en el seu compte bancari per l'Agència Tributaria a causa d'una sanció de trànsit de què manifestava no ser subjecte, ja que el vehicle, el dia a què es referia la multa no es trobava circulant per la nacional 234, direcció Sagunt-Terol, per la qual cosa havia d'haver-hi un error quant a la titularitat de l'automòbil.

Enviada per esta Institució la queixa al Defensor del Poble, eixa autoritat la va admetre a tràmit i va fer la investigació següent:

En primer lloc va recaptar informe de la AEAT (Agència Estatal d'Administració Tributària), la qual, al seu torn, es va remetre a la Direcció Provincial de Trànsit de Terol, que, conforme a la Llei de Seguretat Vial va tramitar el corresponent procediment sancionador, sense que en la fase d'audiència de la interessada, esta aportara cap prova que servira de suport a la seua pretensió, per la qual cosa va continuar el procediment iniciat per a l'exacció de la multa imposada per via executiva.

La resolució sancionadora es va remetre per correu i va ser tornada "per absent", i es va publicar al BOP de Terol i en edictes en l'Ajuntament de Gandia.

La notificació de la providència de constreyniments es va fer en el BOP de València, després de la qual va ser exigida a través de l'Agència Tributària.

El Defensor del Poble va considerar correcta l'actuació i va tancar l'expedient.

Posteriorment, vam rebre un nou escrit de la referida institució constitucional, en què ens va comunicar que després d'una nova revisió de l'expedient, es va constatar per la Direcció General de Trànsit que la identificació del vehicle, objecte de la denúncia, podia ser errònia, per la qual cosa es va revisar d'ofici la sanció imposada i es va deixar sense efecte.

2.9.2. Cadastre

La queixa núm. 200028 exposava la irregularitat comesa pel Centre de Gestió Cadastral de la província d'Alacant amb relació a l'exclusió per part d'este organisme d'una parcel·la rústica, propietat de la promotora de la queixa.

Així mateix, manifestava la seua disconformitat amb l'augment experimentat en l'import econòmic del rebut de l'impost de béns immobles de naturalesa rústica en l'últim rebut de 1999, un 23%, i l'augment atorgat a la superfície de l'esmentada parcel·la, un 0,007% per ha. Igualment denunciava el rebut passat al cobrament d'una finca rústica de 9,3 ha que el cadastre atribuïa al difunt espòs de la promotora i que no havia sigut mai propietat del difunt.

Traslladada la queixa al Defensor del Poble es va admetre a tràmit i després de la corresponent investigació, l'esmentada autoritat ens va comunicar:

“La Direcció General del Cadastre va incoar l'expedient núm. 0063010984 de devolució d'ingressos, i s'ha requerit la interessada perquè aporte els documents i les dades necessàries per a procedir, si escau, a corregir les dades i a la devolució corresponent.”

En la queixa núm. 200066, la interessada denunciava el cas omís que, des de feia anys, feia la Gerència Territorial del Cadastre a Alacant sobre la sol·licitud d'inscripció *pro indiviso* amb una altra persona quan a un immoble.

Traslladem la queixa al Defensor del Poble, el qual, després de fer la investigació corresponent, la va tancar i va exposar el que següix:

“La interessada va presentar davant la Gerència Territorial del Cadastre a Alacant declaració d'alteració de béns de naturalesa urbana, corresponent a una segregació de finques.

A la vista de l'esmentada documentació, es va fer un informe en què s'advertix que, després de formular la inscripció cadastral sol·licitada, podrien ser alterats els límits de les finques confrontants, per la qual cosa es va fer una audiència a tercers interessats i es va sol·licitar l'aportació de plànol i escriptures de propietat als propietaris de les parcel·les confrontants.

Una vegada contrastada la documentació aportada pels interessats, es va tornar a emetre informe per l'Àrea Tècnica, en el qual, a la vista de la documentació

aportada i de l'escriptura de segregació i cessió, com també de la resolució de l'Excm. Ajuntament d'Alacant sobre parcel·lació de la zona, es proposa l'agrupació i la segregació de les parcel·les interessades.”

La queixa núm. 200366, interposada pel Sr. R.S.B., ens exposava com l'interessat es va adjudicar en concurs públic la contractació dels treballs de formació, conservació i revisió del cadastre urbà del terme municipal de San Javier a Múrcia.

Tenint en compte que este comissionat autonòmic no podia intervindre en la tramitació de la queixa per ser l'òrgan afectat la Gerència Territorial de la Propietat Immobiliària de la Província de Múrcia, vam enviar la queixa al Defensor del Poble, que, després d'acusar-nos-en recepció, la va admetre a tràmit i, després de la fase d'investigació va procedir, segons ens va comunicar posteriorment, a tancar la queixa, ja que, una vegada rebuts els informes sol·licitats de les administracions públiques competents, el Defensor del Poble no va trobar que hi haguera actuació irregular de l'administració.

En la queixa núm. 200458 que ens va presentar el Sr. G.G.P. exposava que l'Oficina de Gestió Cadastral d'Alacant no va fer els tràmits necessaris per a iniciar el tràmit administratiu sol·licitat pel promotor per a la concessió del dret d'ús d'una parcel·la de titularitat desconeguda, ubicada al terme municipal de la Romana (Alacant).

Enviats els informes corresponents sol·licitats pel Defensor del Poble, este, a la vista dels mateixos, va procedir al tancament de les actuacions practicades amb ocasió de la queixa, ja que va considerar correcta l'actuació administrativa correcta i la pretensió del reclamant fora de tota legitimació.

L'objecte de la queixa núm. 200642, que va presentar el Sr. A.F.T., no va ser admesa a tràmit pel Defensor del Poble, en no reunir els requisits legals marcats en la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, reguladora d'esta Institució.

L'esmentat objecte estava constituït per la disconformitat mantinguda pel promotor, amb el recàrrec d'un rebut de l'impost de béns immobles, en obrar en la Gerència Territorial del Cadastre a Alacant una adreça fiscal anterior del subjectes de fet imposable, una adreça que no va ser facilitada al moment oportú a l'esmentat organisme i que va generar l'expressat recàrrec.

La queixa núm. 200826, incoada per una veïna de la Font d'en Carròs, exposava que, tot i no ser la propietària, ni registral ni cadastral, de diverses finques, l'Ajuntament de l'esmentada localitat valenciana li girava l'impost de l'IBI.

Naturalment la promotora, que experimentava esta situació des del 1995, es dirigia a l'Ajuntament per a aduir que ella no era el subjecte del fet imposable, però no obtenia cap resposta.

En posar en coneixement els fets davant esta Institució, ens vam dirigir, d'una banda, a l'Ajuntament de la Font d'en Carròs, que va resoldre anular els rebuts de l'IBI des de 1995 girats a la interessada.

D'una altra banda, i atés que l'origen de la qüestió plantejada es trobava en un error informàtic de la Gerència Territorial del Cadastre de València, vam posar també els fets en coneixement del Defensor del Poble, que ens va acusar recepció de l'expedient i la posterior admissió a tràmit.

El Sr. J.B. de l'Alcúdia (València) va ser el promotor de la queixa núm. 200888, en la qual ens exposava que el seu fill, després d'acabar el COU, va optar per la Llicenciatura en Veterinària. Atés que l'esmentada formació no s'impartix en cap universitat pública valenciana, va optar per un centre privat (Universitat Privada Cardenal Herrera).

El promotor reclama en la seua queixa que les despeses que genera l'esmentada carrera puguen ser considerats, com si haguera optat per una llicenciatura impartible en una universitat pública valenciana, considerats deduïbles en l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), o bé objecte d'una subvenció per a reparar, d'alguna manera, la insuficiència pública.

Vam enviar la queixa al Defensor del Poble.

La promotora de la queixa núm. 201081, ens exposava com des de l'any 84 no rebia factures de l'IBI, en no trobar-se la seua propietat, un immoble ubicat al carrer J, núm. 80, inclosa en el llistat de l'oficina de la Gerència Territorial Urbana del Centre de Gestió Cadastral de la Província d'Alacant. A més a més, al·legava que l'esmentat carrer no tenia clavegueram, enllumenat ni asfaltat.

Tenint en compte que el Servei de Gestió Cadastral és competència del Defensor del Poble, vam enviar a eixa autoritat l'expedient, el qual va ser objecte d'acusament de recepció i d'admissió a tràmit.

2.9.3. Classes passives de l'Estat

Els alcoians, promotors de les queixes núm. 200277, 200278, 200279, 200280, 200299, 200314, 200324 i 200378, exposaven que eren funcionaris jubilats als quals se'ls havia reconegut la qualitat d'incapacitat permanent i que havien d'estar

exempts de la declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques, tal com se'ls havia permés en anys anteriors.

Enviades les queixes al Defensor del Poble, esta autoritat va efectuar la resolució següent:

“En relació amb la queixa registrada amb el número indicat més amunt, formulada per vosté davant esta Institució, hem rebut l'informe sol·licitat a la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques.

Com és sabut, la Llei 18/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF), establia en la redacció originària del seu article 9, que estaven exemptes de l'esmentat tribut, entre d'altres, les rendes següents:

“b) Les prestacions reconegudes al subjecte passiu per la Seguretat Social o per les entitats que la substituïsquen com a conseqüència d'incapacitat permanent...
c) Les pensions per inutilitat o incapacitat permanent per al servei dels funcionaris de les administracions públiques.”

Esta redacció va ser modificada, amb efecte el dia 1 de gener de 1994, per l'article 62 de la Llei 21/1993, de 29 de desembre, de pressupostos generals de l'Estat per a 1994, i disposa que a partir de l'esmentada data estarien exemptes de l'esmentat impost: “..b) Les prestacions reconegudes al subjecte passiu per la Seguretat Social o per les entitats que la substituïsquen com a conseqüència d'incapacitat permanent absoluta o gran invalidesa, i... c) Les pensions per inutilitat o incapacitat permanent per al servei dels funcionaris de les administracions públiques, quan el grau de disminució física o psíquica siga constitutiu d'una gran invalidesa...”.

Tanmateix, cal recordar que el Tribunal Constitucional, en la sentència 134/1996, de 22 de juliol, va declarar inconstitucional el citat article 62 de la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat per a 1994, en la mesura que va suprimir, únicament per als funcionaris de les administracions públiques que es troben en situació d'incapacitat permanent absoluta, l'exempció del IRPF.

En conseqüència, la Llei 13/1996, de 30 de desembre, a fi de substituir el precepte anul·lat pel Tribunal Constitucional i adequar-se al seu pronunciament, va disposar una nova redacció de l'article 9.c) de la Llei 18/1991, del IRPF, segons el qual, amb efecte d'1 de gener de 1997, estaran exemptes del IRPF “les pensions per inutilitat o incapacitat permanent per al servei dels funcionaris de les administracions públiques, sempre que “la lesió o malaltia que haguera causat les mateixes inhabilitara per complet el perceptor de la pensió per a tota professió o ofici”. Així, el legislador clarament establí, a partir de l'exercici 1997, que les pensions estaran exemptes quan tinguen causa en una lesió o malaltia determinant

d'una incapacitat permanent absoluta. Sembla, per tant, que la intervenció de la Llei ha de produir efecte, també, sobre la declaració d'exempció continguda en les sentències, ja que estes s'atenien a la situació normativa existent en els exercicis en què es va aplicar el precepte anul·lat pel Tribunal Constitucional.

En este sentit, l'informe del Servei Jurídic de l'Agència Tributària, relatiu al tractament fiscal aplicable, a partir de l'1 de gener de 1997, a les pensions de jubilació per incapacitat, conclou que, independentment que hi haja un pronunciament jurisdiccional previ que beneficie el pensionista en relació amb les retencions corresponents a exercicis anteriors, "solament procedix practicar retencions quan la lesió o malaltia determinant de la percepció no inhabilite per complet el perceptor per a l'exercici de tota professió o ofici, una qüestió que haurà de determinar-se per l'entitat gestora corresponent. En cas que la resolució per la qual es declara la incapacitat no continguera pronunciament concret quant a això, correspondrà a l'interessat demostrar el grau d'incapacitat a l'efecte de determinar la procedència de la retenció."

En els supòsits en què la declaració de jubilació per incapacitat permanent s'haguera produït abans de l'entrada en vigor de l'Ordre Ministerial de 22 de novembre de 1996 —a partir de la qual és preceptiu que els dictàmens mèdics emesos pels equips de valoració d'incapacitats declaren si la lesió que determina la incapacitat permanent per al servei del funcionari l'inhabilita o no per complet per a tota professió o ofici— és necessari acreditar esta circumstància mitjançant qualsevol dels mitjans previstos en la Instrucció de la Direcció General de Costos de Personal i Pensions Públiques, de 22 d'octubre de 1996, entre els qual cal destacar el certificat expedit per l'Institut de Migracions i Serveis Socials (IMSERSO) o l'òrgan equivalent de les comunitats autònomes, en què es declare que patix una malaltia igual o superior al 65 per cent. En conseqüència, hem procedit a la conclusió de les nostres actuacions amb l'esmentada Direcció General. No obstant això, esta Institució està a l'espera de l'informe que ha de remetre la Direcció General de l'Agència Estatal d'Administració Tributària. Tan prompte com es reba este informe, ens tornarem a posar en contacte amb vosté.

Posteriorment se'ns va comunicar:

"Hem rebut l'informe sol·licitat a la Direcció General de l'Agència Estatal d'Administració Tributària (AEAT).

En este informe ens comunica que la sentència del Tribunal Superior de Justícia de la Generalitat Valenciana, en este cas, recau en un procediment instat contra els actes de retenció tributària practicats pel pagador de les pensions percebudes pels demandants. L'esmentada decisió declara contràries a dret les resolucions del Tribunal Econòmic Administratiu Regional i reconeix a favor dels actors el dret que "no els practiquen retencions de la seua pensió d'invalidesa de funcionari públic, en aplicació de l'article 62 de la Llei 21/1993, amb devolució de les quantitats indegudes retingudes més els seus interessos legals".

Com a compliment de la sentència, no correspon, doncs, directament a cap òrgan la AEAT, ja que correspondria a l'òrgan pagador de les pensions, sense perjudi que, per raons de celeritat en el compliment de la sentència, en algun cas l'Administració de la AEAT d'Alcoi haja efectuat devolucions, seguint amb això les instruccions per a donar compliment a la sentència de l'Audiència Nacional de 15 de setembre de 1997, recurs núm. 92 1/95, dictades pel Departament de Gestió Tributària de la AEAT.

Per això, quant al cessament de les retencions, haurà de ser l'òrgan pagador de la pensió qui haurà de fer-la efectiva, llevat de les modificacions legislatives que hagen afectat esta qüestió.

De l'estudi de tot el que hem exposat anteriorment, esta Institució entén que de l'actuació de l'Administració no es dedueix cap motiu que justifique continuar la tramitació de la present queixa.

En tot cas, sense perjudi de l'anterior, vosté pot dirigir-se de nou a esta Institució si considera possible aportar nous elements de juí diferents dels al·legats inicialment o dels que ha proporcionat l'Administració competent que, segons el seu parer, pogueren fer necessari un nou estudi de la qüestió plantejada per part del Defensor del Poble.

No obstant això, li recordem la nova redacció de l'article 9 de la Llei 18/1991, de 6 de juny, de l'impost sobre la renda de les persones físiques, amb efecte a partir de l'1 de gener de 1997, que exigix, perquè les pensions es consideren exemptes, que tinguen causa en una lesió o malaltia determinant d'una invalidesa permanent absoluta.”

2.9.4. Altres

No va ser admesa a tràmit pel Defensor del Poble la queixa núm. 200497 en la qual el promotor, un antic propietari d'un pub del barri antic d'Alacant, sancionat per la consumició en el seu local de substàncies estupefaents, va ser embargat per no pagar l'esmentada sanció en l'import resultant a tornar en la declaració de la renda.

En este sentit, el Defensor del Poble es va pronunciar en els termes següents:

“L'Agència Estatal d'Administració Tributària té encomanat el cobrament dels deutes d'altres organismes per via executiva. Quant a això, i d'acord amb la Llei

General Tributària, l'esmentada Agència Tributària està facultada per a procedir a l'embargament de les devolucions tributàries o altres pagaments que haja de fer la hisenda pública.”

En conseqüència, el Defensor del Poble no va observar una actuació de l'Administració que implicara infracció de l'Ordenament Jurídic.

El promotor de la queixa núm. 201183, un denier que, segons el certificat del director provincial del INSS, percep una renda per jubilació de 58.935 pessetes, se li va notificar l'embargament per l'Agència Tributaria en quantia de 219.903 pessetes per una sanció de trànsit.

El promotor entén que, com que la seua renda és inferior al salari mínim interprofessional, encara que se li havia fraccionat el pagament en 70.000 pessetes, esta quantitat supera la mensualitat que percep en més de 10.000 pessetes.

Es va remetre la queixa al Defensor del Poble, que ens va comunicar el que seguix:

“En l'expedient sancionador incoat per la Direcció Provincial de Trànsit a què al·ludix la seua carta, de conformitat amb el que estableix l'article 59 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, les notificacions es practicaran per qualsevol mitjà que permeta tindre constància de la recepció per l'interessat o el seu representant, com també de la data, la identitat i el contingut de l'acte notificat.

Si això anterior no fóra possible, és admissible la notificació en estrades o mitjançant edictes.

Per al cas que per cap d'estos mitjans se li haguera notificat, després de comprovar-ho en la Direcció Provincial corresponent, pot dirigir-se novament a esta Institució.”

2.10. Queixes relatives al Ministeri de Foment

2.10.1. Carreteres

La queixa núm. 200409, interposada per la Unió de Llauradors i Ramaders, sol·licitava la intervenció del Síndic de Greuges perquè la construcció de

l'autopista de peatge Alacant-Cartagena comportava per a este col·lectiu l'expropiació de terrenys a canvi d'una indemnització amb què no estaven conformes. Esta obra estava promoguda pel Ministeri de Foment i va ser admesa la queixa a tràmit pel Defensor del Poble.

La queixa núm. 200899 exposava que la grua del port d'Alacant volia emportar-se de les seues immediacions un vehicle que acabava d'avarar-se i del qual immediatament a través del seu mòbil el promotor va contractar un servei de grua per a dur-lo al taller de reparació. No obstant això, l'autoritat del port d'Alacant va imposar una infracció al conductor de 8.000 pessetes per un servei de grua que no va arribar a produir-se, ja que va acudir la particular contractada.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, se'ns va acusar recepció de l'expedient enviat, com també la seua admissió a tràmit.

2.10.2. Ferrocarrils

El Defensor del Poble va admetre a tràmit la queixa núm. 200967, promoguda per una veïna de la localitat valenciana de Canet de Berenguer.

En l'esmentada queixa, la interessada mostrava la seua "més enèrgica protesta" per la supressió de l'anomenat Tren Estrella, un ferrocarril nocturn que unix la Comunitat Valenciana amb l'Andalusa. Manifestava la promotora que, en haver eliminat este servei, RENFE no n'oferia cap altre alternatiu en horari nocturn que unira les tercera i quarta capitals d'Espanya.

La investigació duta a terme amb RENFE pel Defensor del Poble va concloure en els termes següents:

"Del contingut de l'informe sol·licitat a RENFE es deduïx que la seua reclamació va ser contestada mitjançant escrit de 30 d'octubre passat, en què, entre altres extrems, s'indicava que la programació de trens de grans línies i regionals s'establix, segons la demanda, per èpoques o dies punta. Esta és la base de programació, si bé cal tenir en compte sempre les disponibilitats i existències de material i també la capacitat de la línia en l'explotació ferroviària".

2.10.3. Correus

La queixa núm. 200121 denunciava la insuficient infraestructura que tenia el servei de correus a la localitat valenciana de Canet de Berenguer, els ciutadans de la qual rebien el correu amb retard.

Sobre això el Defensor del Poble ens va comunicar que, efectivament, arran d'esta queixa, el propi Servei de Correus de l'esmentada localitat va sol·licitar que els serveis corresponent estudiaren la pertinència de reestructurar el servei, la qual cosa va tenir lloc al mes de maig i es va dotar la població de tres carters més.

Després d'esta comunicació, el Defensor del Poble va acabar la queixa.

L'objecte de la queixa núm. 200453 el constituïa la reclamació efectuada pel Sr. O.B.B. en l'oficina de Correus de Torrevella (Alacant), a causa de l'absència de repartiment, segons manifestava el reclamant, perquè el carter assignat a la zona en què habita el reclamant havia tingut un accident i no s'havia designat un suplent.

El Defensor del Poble va resoldre en els termes següents:

“De la investigació practicada s'advera que, efectivament, en la zona on viu el reclamant cal un major nombre de personal al servei de correus.

No obstant això, l'edifici concret on viu el reclamant no té bústies domiciliàries, per la qual cosa, tal com ja es va comunicar al president de la comunitat de veïns, fins que no es faça l'obra d'ubicació d'aquelles, els propietaris de l'immoble hauran de recollir la seua correspondència en l'Oficina de Correus i Telègrafs, en virtut de l'article 34.2 del Reglament de Prestació de Serveis Locals.”

La correspondència que li era enviada a la promotora de la queixa núm. 200545 era defectuosa. Així, tenia constància que les cartes enviades per ella a familiars tardaven diversos mesos a arribar i, de la mateixa manera, les cartes que se li enviaven a ella eren tornades als seus destinataris amb la indicació de “desconegut” en el revers.

El Defensor del Poble va resoldre:

“S'ha rebut l'informe sol·licitat a Correus i Telègrafs, en el qual indica el que segueix::

A la vista de la nova documentació facilitada per eixa Institució, s'han fet les gestions oportunes i, sobre això, cal manifestar que la resposta que es va oferir en l'anterior escrit, sobre el fet que no es tenia coneixement de cap queixa de la interessada, es va donar en el convenciment que, en no tindre constància de la resposta de la Sra. J.V. a l'oferiment que li va fer en el seu escrit el responsable de repartiment, la interessada rebia la correspondència amb normalitat.

La dificultat que té la Sra. J.V. de rebre el correu en el seu domicili obeïx al fet que, freqüentment, la porta d'entrada a l'immoble en què residix es troba tancada i no resulta possible l'accés al portal per a depositar el correu en les bústies domiciliàries.

En estos casos, davant la impossibilitat de fer el depòsit en els casellers domiciliaris, la correspondència roman a disposició del destinatari en l'oficina de correus, durant el termini reglamentari d'un mes, i en acabar este termini es tornen les cartes al remitent.

Quant a la carta facilitada per la Sra. J.V., cal assenyalar que es va intentar deixar-la en el domicili de la interessada, al qual no es va poder accedir, tal com consta en l'anotació que apareix en el revers del sobre, per estar tancada la porta d'accés, i posteriorment va ser tornada al remitent una vegada acabar el termini de permanència en l'oficina de correus sense que la interessada haguera passat a recollir-la.

A fi de comprovar la situació actual, el cap de la Unitat de Distribució i el de Districtes de la Sucursal 1 d'Alacant va fer una visita a la finca de la Sra. J.V., els dies 23 i 24 de gener d'enguany, i no va poder accedir a la mateixa per estar tancada la porta d'accés.

A tall de conclusió, cal assenyalar que responsables de la Direcció Provincial de Correus d'Alacant s'han dirigit per escrit a la comunitat de propietaris de la finca, a fi d'iniciar contactes per a la recerca d'una solució satisfactòria al problema plantejat”.

Un funcionari de Correus d'Alacant capital va promoure la queixa núm. 200743, en la qual no estava conforme amb un expedient disciplinari incoat contra ell, i adduïa a este comissionat autonòmic que tal expedient s'havia obert per absentisme laboral a causa d'una depressió prescrita per metge autoritzat.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat va manifestar que, després de recaptar informe de l'entitat Correus i Telègrafs, no es va observar que en la tramitació de l'expedient incoat hi haguera falta de respecte a les garanties

processals establides a favor dels administrats. Tant en el tràmit d'audiència com en el d'al·legacions s'ha observat estrictament la normativa vigent, com també els terminis per a dictar resolució amb peu de recurs, per la qual cosa el Defensor del Poble, en no trobar indicis d'actuació incorrecta, va tancar la queixa.

La promotora de la queixa núm. 200880, presidenta d'una comunitat de propietaris d'Alacant, es va dirigir a esta Institució i va denunciar la falta de carters en la sucursal que atén la zona en què està ubicada la urbanització en què residix.

L'esmentada absència de carters generava el fet que passara temps sense rebre correu, la qual cosa, segons el parer de la reclamante, violava l'article 18.3 de la Constitució Espanyola.

Una vegada traslladada la queixa al Defensor del Poble, es va donar per admesa a tràmit, i es van iniciar les actuacions oportunes per a esbrinar els fets amb els organismes administratius competents.

Un veí de Xàbia (Alacant), el Sr. R.B., reclamava davant esta Institució la intervenció dels organismes administratius competents en la queixa núm. 200979, perquè se solucionaren els conflictes sorgits en l'entitat de correus de Xàbia, que comportaven que les cartes enviades als ciutadans d'esta localitat tardaren més de vint dies a ser rebudes, i fins i tot alguna d'estes cartes havia estat tornada al remitent amb la indicació que l'adreça era inexistente, quan anteriorment li arribaven a l'interessat amb total normalitat a la mateixa adreça.

Una vegada traslladada la queixa al Defensor del Poble, va acusar recepció de la mateixa i la va admetre a tràmit.

En la queixa núm. 201139, la reclamant manifesta que va pagar una denúncia de la Direcció Provincial de Trànsit de València, a través del gir postal núm. 20.243, de data 15 de setembre de 1999, en l'oficina de Correus d'Alzira (València), per un import de 30.000 pessetes.

El 23 de maig de 2000, la Delegació d'Hisenda li va reclamar l'import i la interessada va presentar immediatament un recurs amb la documentació acreditativa del pagament.

El recurs va ser desestimat per l'Agència Tributària en informar Trànsit que el gir tenia un guarisme en el nombre d'expedient.

L'oficina de Correus manifesta que no li consta que el gir haguera sigut refusat.

Els diners enviats no han estat tornats per cap dels dos organismes a pesar d'haver transcorregut any i mig des del seu pagament.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, ens va acusar recepció de l'expedient i ens va comunicar que iniciava, així mateix, l'estudi i la tramitació de l'esmentat expedient.

2.10.4. Telefonía

El promotor de la queixa núm. 200302, ens exposava els problemes que venia experimentant per no tindre el seu telèfon connexió per cable sinó mitjançant el sistema TRAC, per ràdio, per la qual cosa va sol·licitar la connexió tradicional per cable. El reclamant és coneixedor, segons manifesta, de l'existència en la zona de cables subterranis que Telefònica no vol utilitzar.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, eixa autoritat ens va contestar:

“De l'informe rebut per telefònica es desprén que s'han cursat per este organisme les instruccions oportunes per a fer els treballs de construcció d'infraestructura de xarxa, necessaris per a substituir la prestació del servei, actualment facilitat per tecnologia sense fil TRAC, mitjançant xarxa convencional.”

D'esta forma, el Defensor del Poble va donar per tancada la queixa.

El Sr. J.I.G. va ser el promotor de la queixa núm. 200799, a la qual acompanyava, com a documentació annexa, la còpia d'una factura de Telefònica, en què se li carregava un import de 2.685 pessetes per la telefonada a una línia d'entreteniment que el reclamant manifestava que ell no havia fet ni tampoc cap persona del seu entorn.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, per ser este l'òrgan competent per a fer les investigacions sobre les queixes relatives al Ministeri de Foment, per l'expressada autoritat va manifestar el que següeix:

“Segon el que estableix l'article 54 de la Constitució i els preceptes de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, la missió del Defensor del Poble es limitava a la protecció dels drets fonamentals reconeguts en el Títol 1 del Text Constitucional quan resulten infringits per actuacions d'algun òrgan de l'Administració pública o

quan esta no actue de forma congruent amb els principis de legalitat i eficàcia que consagra l'article 103.1 de la mateixa Norma Suprema.

Pel que fa a la qüestió que vosté exposa en el seu escrit, li indiquem que el Reial Decret 1912/1997, de 19 de desembre, que aprova el Reglament tècnic i de prestació del servei final telefònic bàsic, i el Reial Decret 1736/1998, de 31 de juliol, estableixen el procediment de reclamació sobre el funcionament del servei telefònic, preus, facturació o qualsevol altra qüestió que pugui plantejar-se amb relació al mateix.

En este sentit, la reclamació ha de ser formulada en primera instància davant l'empresa operadora i l'abonat pot, en el cas de no obtindre resposta satisfactòria a la mateixa en el termini d'un mes, fer ús del Sistema Arbitral de Consum, regulat mitjançant Reial Decret 636/1993, de 3 de maig, la finalitat del qual és resoldre, amb caràcter vinculant i executiu per a les dos parts, les queixes o reclamacions dels consumidors o usuaris.

Per fer ús d'esta via de reclamació ha de dirigir-se a la Junta Arbitral de Consum del seu lloc de residència, directament o a través d'una associació de consumidors de la seua elecció, i correspon al col·legi arbitral que es constituïska, compost per representants de l'Administració, associacions de consumidors i sector empresarial, dictar l'oportú laude arbitral que, com s'ha indicat, té caràcter vinculant i produïx efectes idèntics a la cosa jutjada.

En el supòsit que l'operador o l'abonat no se sotmeten a l'esmentada Junta Arbitral, l'abonat podrà dirigir-se a la Secretaria d'Estat de Telecomunicacions i per a la Societat de la Informació del Ministeri de Ciència i Tecnologia (c/. Alcalá, núm. 5, 28071 - Madrid) que, una vegada fets els tràmits oportuns, dictarà resolució sobre la qüestió plantejada, una resolució que exhaurix la via administrativa i contra la qual podrà interposar-se el corresponent recurs contenciós administratiu".

El promotor de la queixa núm. 200811, el Sr. D.F., veí de Dénia (Alacant), exposava que portava vuit mesos esperant que li instal·laren una línia telefònica en el seu domicili.

Traslladada la queixa al Defensor del Poble, se'n va acusar recepció i, passades unes setmanes, vam rebre còpia de la carta enviada a l'interessat, en què manifestava que estava resolt el problema, per la qual cosa l'expressada institució va tancar l'expedient.

El Sr. A.L.S. ens manifestava en la queixa núm. 200178 que la Direcció de Telecomunicacions d'Alacant, quant als radioaficionats alacantins, continuava girant el pagament de la taxa d'usuari fins i tot als que s'havien donat de baixa.

Sobre això, el Defensor del Poble va contestar el que seguix:

“La reserva de qualsevol freqüència del domini públic radioelèctric, que atorga el dret al seu ús privatiu o especial, determina l'obligació dels titulars de la concessió o autorització de satisfer el cànon recollit en la Llei 31/1987, de 18 de desembre, d'Ordenació de les Telecomunicacions, modificada per la Llei 32/1992, de 3 de desembre. L'esmentat cànon quan s'autoritze l'ús especial, té caràcter quinquennal i indivisible, segons les successives ordres que han fixat la seua quantia.

La discrepància amb l'exigència de l'esmentada prestació pel quinquenni 1998 a 2002 ha motivat nombroses queixes en matèria de telecomunicacions enviades pels titulars de llicència de radioaficionats CB-27 que no la utilitzen i tampoc han formalitzat la baixa corresponent, i se'ls reclama per via de constreyniment el pagament de l'esmentat quinquenni.

Esta Institució va expressar, al moment oportú, la seua disconformitat amb la, en aquell moment, Direcció General de Telecomunicacions sobre la conveniència que el referit cànon es configurara com una prestació de caràcter quinquennal i indivisible. Per a l'esmentat centre directiu, la periodicitat quinquennal de la cobertura del cànon permetia reduir quasi a la cinquena part el treball de gestió i evitar la distorsió econòmica entre el cost de la gestió del cobrament en via de constreyniment i el deute contret. A juí d'esta Institució, les dificultats de gestió o cobrament de l'Administració no han de resoldre's pel radical procediment d'imposar als titulars de les reserves del domini una periodicitat del cànon quinquennal i indivisible en lloc d'annual. Així, els titulars de les autoritzacions es veuen abocats a pagar per un nou període de cinc anys quan en realitat ni tan sols l'aprofitaren de manera completa en el quinquenni anterior.

Per això, s'ha recordat a la Secretaria General de Comunicacions que, al moment oportú, es va formular una recomanació perquè en les llicències d'estació de radioaficionat es fera constar clarament i de forma expressa que és necessari sol·licitar la baixa de les mateixes, fins i tot quan no s'abone el cànon, atés que, en este cas, no es fa d'ofici.

Sense perjuí del que s'ha dit anteriorment, en el seu escrit es manifesta que va presentar formalment la baixa al novembre de 1997. En este sentit, i a fi de poder iniciar actuacions davant la Secretaria General de Comunicacions seria necessari que aportara còpia de qualsevol document obrant en el seu poder que justifique la presentació de l'esmentada baixa.

Si transcorreguts trenta dies no s'han rebut les dades sol·licitades, s'arxivarà el seu expedient, atesa la impossibilitat de fer la investigació corresponent.”

2.10.5. Aviació

Un ciutadà propietari d'una parcel·la pròxima als terrenys de l'Aeroport Internacional l'Altet, va ser el promotor de la queixa núm. 201048.

En la queixa exposava que havia sol·licitat a l'Ajuntament d'Elx que recollira informació del Ministeri de Foment (Direcció General d'Aviació Civil), sobre la incidència que tenien en els seus terrenys la projectada ampliació de l'aeroport.

Atés que el Ministeri de Foment no es va pronunciar sobre la informació sol·licitada per l'Ajuntament d'Elx, esta Institució es va dirigir al Defensor del Poble i va denunciar l'absència de contestació.

2.11. Medi ambient

2.11.1. Confederacions hidrogràfiques

La queixa núm. 200192, promoguda pel col·lectiu ecologista L. B. d'Ontinyent, sol·licitava la intervenció d'esta Institució perquè contestara a les instàncies i els escrits dirigits per este a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat, després de l'oportuna investigació, va tancar l'assumpte d'acord amb els termes següents:

“Ens dirigim novament a vosté a fi de comunicar-li que, una vegada rebuts els informes sol·licitats de l'Administració competent, vam procedir al tancament de les actuacions practicades amb ocasió de la present queixa, ja que s'ha solucionat favorablement el problema plantejat per la interessada en haver desaparegut el silenci administratiu que es venia produint, per la qual cosa vam procedir al tancament de les investigacions practicades a este efecte, d'acord amb el que disposa l'article 31 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble.”

La queixa núm. 200383, interposada per l'associació (IDEA), denunciava la falta de resposta per part de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer a un escrit presentat quatre mesos abans de dirigir-se a esta Institució. L'escrit en qüestió, que no va ser contestat, sol·licitava que la Confederació Hidrogràfica del Xúquer lliurara a la Sociedad A.D.J. informació ambiental i concretava que en l'expedient de contractació havia d'estar l'acta de replantejament de l'obra, de la qual demanava còpia.

Va ser enviada la queixa al Defensor del Poble.

La promotora de la queixa núm. 200689 ens exposava que una comunitat de regants tarragonesos havia fet obres de sistema de reg en el terme municipal de Vinaròs (Castelló). Concretament, en l'accés a la propietat rústica de la reclamant, fet que, a més dels perjudicis que ocasionava a la interessada, no respectava ni el projecte redactat ni l'Estatut de l'esmentada comunitat de regants, ni el Codi Civil quant a la figura de la servitud de pas.

Traslladada la queixa i l'expedient al Defensor del Poble, esta autoritat ens va comunicar que va iniciar les actuacions corresponents davant l'administració competent, a fi d'aclarir els fets plantejats per la interessada.

Dos queixes, la núm. 200864 i la núm. 200865, interposades pel C.A.E. reclamaven l'accés a expedients existents en el Servei d'Hidrologia de la Confederació Hidrogràfica del Xúquer.

El Defensor del Poble va acusar recepció de les dos queixes i també la seua posterior admissió a tràmit.

En vam demanar informe a la Confederació Hidrogràfica del Xúquer, la qual es manifestava en els termes següents:

“1. Efectivament, per problemes de vacants en el Servei Jurídic de la Comissaria d'Aigües d'esta Confederació, s'ha produït una acumulació de treball que ha originat un cert retard en la tramitació d'alguns expedients, una situació que està posant-se al dia.

2. En la mateixa data s'ha dictat resolució denegatòria de la petició formulada per l'interessat i que procedim a notificar”.

En conseqüència, una vegada superat l'obstacle que impedia la normal tramitació del procediment administratiu, vam procedir d'acord amb el que disposa l'article 31 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble a la conclusió de la seua queixa.

Finalment, l'esmentada autoritat va indicar al promotor que pel contingut de la notificació de la resolució, si volia impugnar el contingut de la mateixa, havia de fer-ho en el termini de dos mesos, davant la jurisdicció contenciosa administrativa.

Amb el núm. de queixa 201246, el president de Joves Agricultores d'Alacant va presentar una queixa en esta Institució, juntament amb la qual aportava un escrit dirigit per l'interessat a la Confederació Hidrogràfica del Segura, atés que esta comptava amb el Sindicat de Regs de Catral per a establir un cànon per utilització d'aigua que no arribava fins a l'esmentada localitat alacantina de Catral, per tant, sol·licitava d'esta Confederació l'anul·lació de l'esmentat cànon.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat ens va acusar recepció de l'expedient.

2.12. Queixes relatives a la Secretaria d'Assumptes Socials del Ministeri de Treball

El promotor de la queixa núm. 200365 va presentar davant esta Institució una reclamació contra la Secretaria d'Assumptes Socials del Ministeri de Treball. El contingut de l'esmentada queixa exposava que, tot i haver causat baixa el 16 de desembre de 1993 com a agricultor autònom per malaltia acreditada, se li estaven exigint les mensualitats de l'assegurança agrària pel període 94/95, les quals, en no haver estat abonades per l'interessat, havien estat objecte d'embargament en el seu compte bancari, i no havia percebut amb càrrec a l'esmentada assegurança cap quantitat per a afrontar les despeses mèdiques de l'esmentada baixa.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, eixa autoritat ens va acusar recepció de l'expedient, i actualment estem a l'espera de rebre'n l'oportuna resolució.

La promotora de la queixa núm. 200385 exposava que la Tresoreria de la Seguretat Social d'Alacant l'havia requerit per a pagar un deute pendent, amb el qual la interessada no estava d'acord ja que, per contra, reconvenia en el fet que, en tot cas, l'Estat es negava a atorgar-li l'ajuda familiar que havia demanat. Com a suport documental de tot el que havia al·legat, acompanyava determinada documentació que, unida a l'escrit de queixa, vam enviar al Defensor del Poble.

Per part de l'esmentada institució es va manifestar el que segueix en la resolució final:

“De l'esmentat escrit de queixa i de la documentació enviada es desprén que l'any 1993 se li va alçar acta d'infracció per part de la Inspecció Provincial de Treball i

Seguretat Social d'Alacant, amb la pèrdua de la percepció de les prestacions per desocupació que en aquell moment estava percebent, en haver compatibilitzat les mateixes amb la realització de treballs. L'esmentada acta, com també les resolucions adoptades per la Direcció Provincial de l'Institut Nacional d'Ocupació, segons sembla, van ser objecte de recursos per la seua part, els quals van ser desestimats. En este sentit, cal indicar que per part de la Direcció General d'Ocupació del, en aquell moment, Ministeri de Treball i Seguretat Social, es va dictar resolució, amb data 26 de gener de 1994, amb la qual es posava fi a la via administrativa i se li donava la possibilitat d'interposar el recurs contenciós administratiu davant la Sala Contenciosa Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana.

De les dades facilitades i de la documentació enviada, s'entén que s'ha seguit el procediment establert en la normativa reguladora d'esta matèria, per a fer efectiva la sanció imposada, consistent en la pèrdua de la prestació per desocupació, pels períodes de 10.3.93 a 30.3.93 i 20.12.92 a 9.2.93, a través de la Direcció Provincial de la Tresoreria General de la Seguretat Social d'Alacant, motiu pel qual se li ha requerit, amb data 28 de març, amb caràcter previ a la pràctica de l'embargament, per a fer efectiu el deute pendent.

De les actuacions practicades pels diferents òrgans administratius no s'aprecia, en principi, cap actuació indeguda que legitime la nostra intervenció.”

2.13. Queixes relatives al Ministeri d'Economia

L'associació Joves Agricultores d'Alacant (ASAJA) va formular la queixa núm. 200976, en què el seu secretari tècnic sol·licitava que el Ministeri de Economia concedira un aplaçament perquè els agricultors afectats per la riuada del 87, en la província d'Alacant, pogueren fer front al pagament dels seus deutes amb major garantia, atés que des de feia tres anys estaven patint una persistent sequera que havia embargat les possibilitats econòmiques d'estos agricultors. Així mateix, exposava que la comissió delegada per a assumptes econòmics havia decidit la condonació del 80% dels interessos de demora que pesaven sobre préstecs vençuts i no pagats. No obstant això, en dirigir-se els agricultors a pagar els seus deutes, es van trobar amb el fet que l'entitat bancària efectuava el càlcul per a la condonació sobre una part del total, amb la qual cosa la mesura del Govern tenia, així, una aplicació parcial.

D'acord amb el que s'ha exposat anteriorment, sol·licitaven igualment que es desenvoluparen totes les accions que procediren a fi que als agricultors afectats se'ls aplicara la mesura condonatòria en tots els seus termes i beneficis.

Traslladada la queixa al Defensor del Poble, va manifestar que procedia a sol·licitar al Ministeri d'Economia un informe previ, a fi de procedir a un estudi més profund de la qüestió suscitada en la seua queixa, tot això a l'empara del que disposa l'article 19 de la Llei Orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble, sense que això signifiqui l'adopció d'un criteri sobre el problema plantejat per part d'eixa institució.

La promotora de la queixa núm. 201267, una anciana de la localitat alacantina de Santa Pola, denunciava l'actuació de l'Agència Tributària en relació amb el IRPF. Exposava que cobrava dos pensions, una de la Seguretat Social i una altra de classes passives, i que la primera era en concepte d'incapacitat permanent total. En l'any 98, en la declaració de la renda li tornaven 17.483 pessetes, mentre que en la del 99 va haver de pagar 95.161 pessetes.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat ens va enviar, al seu torn, el corresponent acusament de recepció de l'expedient.

2.14. Queixes relatives al Ministeri d'Assumptes Exteriors

Una professora d'espanyol en un centre cultural del Marroc va ser la promotora de la queixa núm. 200992.

En l'esmentada queixa denunciava que, a pesar de tenir al corrent el pagament de les seues quotes com a treballadora a la Seguretat Social, el Ministeri d'Assumptes Exteriors, per contra, no pagava la quota patronal que sobre esta treballadora li corresponia, de manera que tot i tindre acreditats davant la Seguretat Social 16 anys, 2 mesos i 8 dies, ja que la promotora té 71 anys i que el temps de treball abans ressenyat s'havia produït de manera continuada, no li era concedida la pensió de jubilació.

Es va donar trasllat de la queixa al Defensor del Poble, autoritat que ens va acusar recepció de l'expedient i va concloure de la manera següent:

“Examinats els seus escrits, com també la documentació enviada, lamentem no poder prestar-li l'ajuda que voldríem perquè no entra dins la nostra competència legal supervisar o revisar les resolucions dels jutges i tribunals de justícia, una circumstància que es produiria en el seu cas, ja que sobre la qüestió objecte de la seua queixa s'han dictat sentències pels Jutjat Social núm. 12 dels de Madrid, la Sala Social del Tribunal Superior de Justícia de Madrid, i en última instància, per la Sala Social del Tribunal Suprem”.

El promotor de la queixa núm. 201047 ens exposava que havia embarcat el seu camió en les bodegues del buc que fa la trajectòria Calais (França) a Dover (Anglaterra), va ser detingut per la policia d'este últim país. La raó de tal detenció, ignorada en un principi pel promotor de la queixa, resultà ser que, sense coneixement del promotor, s'havien introduït a França 6 immigrants que havien arribat d'esta manera al Regne Unit de manera il·legal. El conductor del camió, des de les dependències policials britàniques, va fer una telefonada a l'empresa propietària del camió, C, SL, i, unes hores més tard, va poder continuar el viatge i el repartiment de les mercaderies transportades.

De tornada a Espanya, va ser acomiadat per l'empresa C., SL, i el servei d'immigració anglés va incoar un procediment penal per a cobrar 12.000 lliures.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, l'esmentada autoritat va acusar recepció de l'expedient, com també la seua admissió a tràmit, i va concloure amb les manifestacions següents:

“Hem de comunicar-li que les resolucions adoptades per una Administració estrangera s'ajusten a la legislació d'aquell país, sense cap intervenció de l'Administració espanyola o dels seus agents, per la qual cosa esta Institució no té atribuïdes facultats per a intervindre en la qüestió que sotmet a la nostra consideració”.

2.15. Queixes sobre l'ocupació pública estatal

La queixa núm. 201115, promoguda per estibadors del port de Gandia, sol·licitava que, atés que al seu dia tals treballadors van haver de superar les proves d'aptitud exigides per la Comissió Executiva de l'INEM, se'ls reconeguera per l'Estat la seua regularització laboral a l'efecte d'assegurança, baixa per malaltia, cotització a la Seguretat Social i, en definitiva, normalitzar la seua precària situació mitjançant un contracte fix estatal.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, se'ns va acusar recepció de l'expedient i admissió a tràmit.

La promotora de la queixa núm. 201235, com a funcionària de l'INSALUD prestava els seus serveis a Madrid, sol·licitava la intervenció del Síndic de Greuges per a poder optar a una plaça a la Comunitat Valenciana, en la qual el seu marit és funcionari de la Conselleria d'Agricultura. Atés que els esposos tenen una filla en comú, demanava la intervenció de les autoritats perquè pogueren obtindre un trasllat per reagrupació familiar.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta Autoritat ens va comunicar l'acusament de recepció de l'expedient.

2.16. Queixes relatives al Registre de la Propietat

L'objecte de la queixa núm. 201130, dirigida contra el Registre de la Propietat núm. 3 d'Alacant, és, clarament, el contingut d'un expedient de domini per excés de cabuda. La falta de concordança entre la realitat física extraregstral de la finca del promotor i la realitat registral, és el motiu pel qual el registrador nega la inscripció i la immatriculació de l'immoble.

No obstant això, vam donar trasllat de la queixa al Defensor del Poble, autoritat que ens va acusar recepció de l'expedient.

2.17. Queixes sobre l'ús del valencià en l'Administració de l'Estat radicada en la Comunitat Valenciana

El promotor de la queixa núm. 200198, un ciutadà que va ser designat vocal suplent en una mesa electoral per a les eleccions general, va plantejar la inexistència d'impresos oficials en valencià, en les al·legacions per a apartar-se del càrrec de vocal suplent en els processos electorals.

Admesa a tràmit la queixa, el Defensor del Poble va concloure de la manera següent:

“És factible apartar-se de l'esmentat càrrec mitjançant al·legacions que, com les seues, tenen base real, i cal permetre que les esmentades al·legacions estiguen redactades tant en castellà com en la llengua oficial de cada Comunitat Autònoma. Per tant, procedix que s'elaboren els mateixos impresos també en valencià, si bé res no diu sobre això el Reial Decret 605/99, de 16 d'abril, de regulació complementària dels processos electorals, de la qual cosa es donarà informe a les Corts Generals en el pròxim informe anual.”

La negativa per part del secretari del Jutjat de Primera Instància núm. 5 d'Alacant de no confeccionar la redacció de formularis en els dos idiomes cooficials de la Comunitat Autònoma Valenciana, valencià i castellà, va motivar per part del sindicat CCOO la queixa núm. 200315, que va ser resolta pel Defensor del Poble en els termes següents:

“L’article 473 de la Llei Orgànica del Poder Judicial disposa que els secretaris judicials exercisquen la fe pública judicial, i assistisquen als jutges i tribunals en l’exercici de les seues funcions, d’acord amb el que establix l’esmentada Llei i les lleis processals.

Esta qüestió afecta a aspectes de la potestat autoorganitzadora de l’Administració de Justícia, per la qual cosa del que s’ha exposat anteriorment entenem que no hi ha infracció de la legalitat.”

Les queixes núm. 200432, 200466 i 200467 van ser interposades pel BNV d’Orpesa del Mar (Castelló). En estes queixes se sol·licitva requerir a l’autoritat municipal corresponent perquè a Orpesa del Mar deixara de ser evident a Orpesa del Mar la nul·la presència del valencià en els rètols de les carreteres i en els transports: estació d’autobusos i de ferrocarril. Atesa la implicació en estes queixes de dotacions i serveis de titularitat estatal, vam remetre les mateixes al Defensor del Poble.

Un veí de Quart de Poblet, al qual se li va assignar el número de queixa 200653, denunciava la inexistència en valencià dels impresos per a omplir l’impost sobre la renda de les persones físiques.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat li va contestar que el valencià té caràcter de llengua cooficial en la nostra Comunitat Autònoma, per la qual cosa es va remetre la resolució següent:

“Pel que fa al que exposa, li indiquem que, efectivament, l’article 3.2 de la Constitució proclama el caràcter oficial de les llengües espanyoles a les quals els respectius estatuts d’autonomia assignen tal caràcter. Este règim de cooficialitat lingüística previst per la Constitució ha de tindre conseqüències per a tots els poder públics que han d’actuar coherentment amb el mateix.

En la Comunitat Valenciana, per expressa decisió de l’Estatut d’Autonomia i a l’empara de la corresponent previsió constitucional, el valencià té caràcter cooficial conjuntament amb el castellà. Per la seua banda, la Llei 4/1983, de 23 de novembre de 1983 (*Diari Oficial de la Generalitat Valenciana* 1-12-1983) atorga al valencià el caràcter de “llengua pròpia” de la qual es deriva que esta llengua ha de ser la d’ús habitual en les administracions pròpies de la Comunitat Valenciana i en el seu sistema educatiu.

Així mateix, i seguint la doctrina del Tribunal Constitucional, la llengua oficial és aquella que utilitzen els poder públics entre ells i en les seues relacions amb els ciutadans. Com a conseqüència d’això, tots els poders públics de l’Estat espanyol

tenen com a llengua oficial el castellà i, per això, estan obligats i facultats per a utilitzar-lo com a mitjà normal de comunicació entre ells i amb els ciutadans.

Cal tindre en compte, per tant, que si bé el castellà és la llengua oficial “d’obligat coneixement” per a tots i, per tant, no cap pressuposar que cap administració pública tinga problemes d’adaptació per a utilitzar-la en els procediments en què així se li sol·licite, no ocorre el mateix amb la resta de llengües cooficials de les comunitats autònomes, sobre les quals la Constitució solament proclama el “dret a utilitzar-les”. Potser per això el Tribunal Constitucional advertix que si bé hi ha un dret subjectiu del ciutadà a ser contestat en la llengua oficial elegida, quan eixa llengua és diferent del castellà ha d’haver-hi necessàriament un marge a favor dels poders públics quant a les condicions en què tal dret pot ser efectivament satisfet i que dependrà de la necessària progressiva adaptació de les respectives administracions.

A pesar d’això, esta Institució està demanant informe als organismes afectats per a saber si s’han adoptat les mesures oportunes a fi de dotar de plena efectivitat els drets lingüístics que en cada cas reconega la legislació procedimental vigent. Així, per exemple, s’han fet investigacions entre altres organismes amb l’Agència Estatal de l’Administració Tributària, amb la Direcció General dels Registres i del Notariat, amb la Tresoreria General de la Seguretat Social i també amb la Direcció General de l’INEM, els quals ens han informat sobre la situació actual i les previsions de futur per a adequar les seues actuacions a la normativa lingüística vigent.

En este punt convé destacar que la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de Règim Jurídic de les Administracions Públiques i del Procediment Administratiu Comú, en el seu article 36 definix amb claredat quines són les obligacions que en el procediment administratiu afecten cada una de les administracions públiques quant a la utilització de les llengües oficials, per la qual cosa totes les iniciatives de les administracions públiques han de tindre com a finalitat permetre el ple, total i efectiu compliment de les normes procedimentals que regulen la utilització de la llengua oficial i cooficial.

Els criteris que antecedixen, tanmateix, es mantenen per esta Institució sense perjuí de considerar que totes les actuacions que partisquen dels organismes ubicats a la Comunitat Autònoma Valenciana, com també les del personal que depén d’estos, han d’usar indiscriminadament el castellà i el valencià, sense que pugua prevaldre una llengua sobre l’altra.

Pel que fa a les mesures organitzatives que permeten articular el respecte a la cooficialitat lingüística constitucional, el Defensor del Poble ha insistit amb motiu de les investigacions practicades, perquè s’arbitren les mesures necessàries que facen possible els drets lingüístics dels ciutadans d’eixa Comunitat Autònoma,

una actuació que sempre ha trobat la màxima receptivitat en els òrgans administratius competents.”

2.18. Queixes relatives al Ministeri de Defensa

En la queixa núm. 200041, un veí de Bellreguard consultava al Defensor del Poble si els militars jubilats en “reserva activa” podien treballar en empreses civils.

Sobre això, el Defensor del Poble va contestar que eixa Institució no és un òrgan consultiu, ni emet dictàmens o informes aclaridors de dubtes legislatius o d'altres aspectes, raó per la qual no podem legalment pronunciar-nos sobre els punts que vosté exposa en la seua carta.

La queixa núm. 200170, interposada per un capità d'infanteria, retirat per inutilitat física en acte de servei, ens exposava que era inquilí d'un pis propietat del Ministeri de Defensa, el qual pretenia alienar l'immoble sense atorgar cap dret als inquilins que es trobaven en la seua mateixa situació. A més, exposava la situació de deteriorament en què es trobaven els esmentats habitatges.

Admesa a tràmit la queixa pel Defensor del Poble, l'esmentada autoritat ens va manifestar que no s'acreditava una situació administrativa incorrecta.

2.19. Queixes relatives al funcionament del Jurat d'Expropiació Forçosa d'Alacant

La tardança a dictar resolució del Jurat Provincial d'Expropiació Forçosa d'Alacant, va ser l'objecte de la queixa núm. 201018, interposada pel Sr. V.C.C. , ja que la Universitat d'Alacant va ocupar 4.580 m² pertanyents al reclamant per a destinar el terreny a zona docent i ampliació del campus universitari i el Jurat Provincial d'Expropiació Forçosa d'Alacant no havia proveït ni tan sols el número de procediment que se calia donar-li a les actuacions.

Enviada la queixa al Defensor del Poble, esta autoritat ens va acusar recepció de l'expedient.

2.20. Queixa relativa al Consell Valencià de Col·legis Professionals de Delineants

El president del Consell Valencià dels Col·legis Professionals de Delineants i Dissenyadors Tècnics va promoure la queixa núm. 200844, en què es qüestionava

la constitucionalitat de la Llei 5/2000, de 19 de maig, de creació del Col·legi Oficial de Decoradors i Dissenyadors d'Interior, en considerar esta denominació, "dissenyadors d'interior", un canvi no aprovat pel Col·legi Nacional, de forma que vulnerava l'article 4-3r de la Llei 2/74, de 13 de febrer, de col·legis professionals.

Sobre això, el Defensor del Poble va manifestar que no admetia a tràmit la queixa en no estar facultada aquella Institució per a qüestionar disposicions de rang legal que no revestixen, com en este cas, cap caràcter d'inconstitucionalitat.

3. QUEIXES RELATIVES A ALTRES COMUNITATS AUTÒNOMES

La queixa núm. 990987, referida a l'Ajuntament de Múrcia, i de la qual ja vam fer la corresponent ressenya en la pàgina 467 de l'informe de l'any passat, va concloure amb la següent resolució del Defensor del Poble:

"Del contingut de la queixa rebuda, es desprén la disconformitat amb determinades convocatòries d'accés a l'ocupació pública fetes per diverses corporacions locals, que inclouen l'exigència de la nacionalitat espanyola entre els requisits per a participar en proves selectives per a proveir certs llocs de treball als quals seria d'aplicació el principi de lliure accés dels nacionals de la resta d'Estats membres de la Unió Europea.

El problema plantejat incidix en l'aplicació d'un dels principis bàsics inspiradors de la creació de les Comunitats Europees, que és el relatiu a la lliure circulació de treballadors dins el seu territori, un principi recollit en l'article 48 del Tractat de la Comunitat Econòmica Europea que, sobre això, disposa que 'la lliure circulació comportarà l'abolició de tota discriminació per raó de la nacionalitat entre els treballadors dels Estats membres, quant a l'ocupació, la retribució i la resta de condicions de treball."

Les dificultats d'aplicació d'este principi en l'àmbit de la funció pública sorgixen del propi precepte trascrit que introdueix dos excepcions: en primer lloc, la possibilitat que tenen els Estats membres d'establir "limitacions justificades per raó d'ordre públic, seguretat i salut pública"; i en segon lloc la previsió continguda en el paràgraf 4 que literalment estableix que les seues disposicions "no seran aplicables en l'administració pública".

L'aplicació de tals excepcions no ha estat desplegada, i, en absència d'altres disposicions, ha sigut el Tribunal de Justícia de la Comunitat Europea, d'ara en avant el TJCE, el que ha hagut de pronunciar-se sobre això, fonamentalment amb motiu de qüestions perjudicials plantejades per tribunals nacionals, sobre l'extensió i l'abast de les mateixes, uns pronunciaments que, en síntesi, mantenen el que seguix:

a) La previsió de l'article 48.4, quant al fet que implica una excepció a un dels principis bàsics del funcionament del mercat interior, ha de ser interpretada d'una manera restrictiva, de manera que no sobrepassi la finalitat per a la qual ha estat inclosa.

b) El concepte d'administració pública, a l'efecte d l'aplicació de l'article 48, ha de rebre una aplicació uniforme en tota la Comunitat, ja que, d'una altra manera, es podria sotraure a l'aplicació de les normes comunitàries un nombre considerable de llocs de treball, com també crear desigualtats entre els Estats membres segons les seues respectives reglamentacions.

c) Per a arribar a este concepte comunitari d'administració pública, el JCE segueix un criteri funcional i no institucional, és a dir, considera que els llocs de treball en l'administració pública exclosos de la lliure circulació són aquells "que comporten una participació, directa o indirecta, en l'exercici del poder públic i en les funcions que tenen com a objecte la salvaguarda dels interessos generals de l'Estat o de la resta d'activitats públiques i que, impliquen, per això, per part dels seus titulars, l'existència d'una relació particular de solidaritat quant a l'Estat, com també la reciprocitat de drets i deures que són el fonament del vincle de nacionalitat.

d) Quant a això, no és rellevant el tipus de vincle jurídic que unix el treballador amb l'administració, siga funcionari o laboral, ja que, en un altre cas, quedaria al lliure albir de cada Estat determinar els llocs de treball afectats, amb el consegüent risc de desigualtat.

e) La prohibició de discriminació en els treballs no inclosos en l'excepció s'estén no solament a l'accés al treball, sinó també a les condicions de treball una vegada que el treballador haja sigut admés en l'administració pública.

Recollint els principis establits per la jurisprudència del TJCE, i intentant eixir al pas del risc de la multiplicació del plantejament de qüestions prejudicials pels tribunals interns o de recursos per incompliment per part de la Comissió contra els Estats considerats infractors, la Comissió Europea va elaborar el 1988 un document en què enumerava una sèrie de funcions que considerava específiques de la funció pública nacional i, per això, emmarcables en l'article 48.4, i, d'altra banda, distints sectors i activitats que, en estar en general suficientment allunyades d'aquelles, solament molt excepcionalment podien quedar incloses en l'excepció.

A partir de la jurisprudència comunitària, i de la seua interpretació per la Comissió, s'entén que hi ha uns sectors: docència, investigació civil, salut, serveis comercials, etc., en els quals el lliure accés a la funció pública ha d'estar garantit sense discriminacions per raó de nacionalitat, però ha de subsistir en canvi en altres àmbits: forces armades i de seguretat; magistratura; diplomàcia; administració fiscal; elaboració, execució i control d'actes jurídics, que, per implicar l'exercici de potestats públiques o la responsabilitat en la salvaguarda dels interessos de l'Estat o de les administracions públiques, poden ser encara restringits als respectius nacionals, i quedarien, per últim, una sèrie de funcions que se situen en una zona intermèdia, en la qual, a falta d'una major concreció, caldrà anar a un examen cas per cas, per a poder incloure-les en algun dels altres grups.

Amb estos antecedents, la Comissió Europea ha complit la tasca de vetlar per un adequat compliment de l'article 48.4 TCEE, i ha requerit els diversos Estats perquè adequaren la legislació interna a les exigències comunitàries. Pel que fa a Espanya, tals requeriments qüestionaven des d'una perspectiva global l'exigència de la nacionalitat espanyola per a l'admissió a les proves d'ingrés a en l'administració, continguda en l'article 30 de la Llei de Funcionaris Civils de l'Estat i, a més a més, un variat conjunt de normes de distint rang, inclosos els convenis col·lectius, que impossibilitaven l'accés a llocs de treball públics concrets que havien d'estar alliberats. En el mateix sentit, la Comissió denunciava així mateix les pràctiques administratives restrictives seguides per diverses autoritats espanyoles.

Com a conseqüència d'estos requeriments, es va aprovar la Llei 17/1993, de 23 de desembre, sobre l'accés a determinats sectors de la funció pública dels nacionals de la resta d'Estats membres de la Comunitat Europea, que en la seua Exposició de Motius al·ludix expressament a la seua fonamentació en la jurisprudència del TJCE i en les indicacions de la Comissió a què s'ha fet menció, i la part dispositiva de la qual determina els sectors de la funció pública als quals poden accedir els nacionals de la resta d'Estats membres de la Unió Europea:

investigadora, docent, de correus, sanitària de caràcter assistencial i la resta de sectors als quals siga aplicable, segons el dret comunitari, la lliure circulació de treballadors.

L'article 1.2 de la citada Llei 17/1993 preveu que el Govern o, si s'escau, els òrgans de la resta d'administracions públiques, en l'àmbit de les seues respectives competències, determinaran els cossos, les escales, les places o els llocs de treball dels sectors abans citats als quals podran accedir els nacionals de la resta d'Estats membres.

Este precepte ha sigut desplegat en l'àmbit de l'administració general de l'Estat pel Reial Decret 800/1995, de 19 de maig, que inclou un annex amb la relació de cossos, escales, places o llocs de treball de la funció pública estatal als quals podran accedir els nacionals de la resta d'Estats membres de la Unió Europea, ordenats d'acord amb la seua adscripció als respectius departaments ministerials.

D'altra banda, l'assumpte que ens ocupa ha estat abordat en el Projecte de Llei de l'Estatut Bàsic, una norma que pel seu propi caràcter serà d'aplicació a totes les administracions públiques que, pel que ací concernix, inclou un precepte del següent tenor literal:

“D'acord amb el dret comunitari, els nacionals de la resta d'Estats membres de la Unió Europea podran accedir en igualtat de condicions que els espanyols a tots els llocs de treball públics, llevat que impliquen una participació directa o indirecta en l'exercici del poder públic i que es tracte de funcions que tenen com a objecte la salvaguarda dels interessos de l'Estat o de les administracions públiques.

El que hi ha establert en el paràgraf anterior serà, així mateix, d'aplicació al cònjuge dels espanyols i dels nacionals d'altres Estats membres de la Unió Europea, sempre que no estiguen separats de fet o de dret, com també als seus descendents, i als del seu cònjuge, sempre que no estiguen separats de fet o de dret, menors de 21 anys o majors d'esta edat que visquen a càrrec seu.

Igualment, s'estendrà a les persones incloses en l'àmbit d'aplicació dels tractats internacionals duts a terme per la Comunitat Europea i ratificats per Espanya, en els quals siga d'aplicació la lliure circulació de treballadors.”

El projecte de llei en qüestió, publicat en el *Butlletí Oficial de les Corts Generals* de 5 de juliol de 1999, es troba encara en tramitació en el Congrés dels Diputats.

En qualsevol cas, i al marge de l'aprovació de l'esmentat Estatut, que solucionaria els problemes plantejats en la seua queixa, continua subsistint el dret dels

nacionals de la resta d'Estats membres de la Unió Europea a exigir a les autoritats públiques espanyoles el compliment del dret comunitari sobre la lliure circulació de treballadors i, si s'escau, de reclamar davant l'òrgan judicial intern competent davant qualsevol violació del mateix.

El que hem dit més amunt és tota la informació que podem donar-li de les actuacions dutes a terme amb relació a l'objecte de la seua queixa, de la qual prenem nota a l'efecte de la seua eventual inclusió en el pròxim informe anual a les Corts Generals.”

CAPÍTOL TERCER

COL·LABORACIÓ DE LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES AMB LA INSTITUCIÓ

Introducció

L'article 19 de la Llei 11/1998, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges prescriu que "Totes les autoritats públiques, els funcionaris i els organismes oficials de la Generalitat estan obligats a auxiliar el Síndic de Greuges amb caràcter prioritari i urgent". La col·laboració a què es referix el precepte esdevé imprescindible per a dur a terme les funcions que esta Institució té encomanades legalment; una col·laboració que és requerida al llarg de les diverses fases que se succeïxen en la investigació de les queixes presentades pels ciutadans.

La finalitat d'este capítol és informar sobre el grau de compliment, de col·laboració, que les administracions, incloses dins l'àmbit de competències del Síndic de Greuges, i les seues autoritats i funcionaris han prestat en el desplegament de les investigacions practicades des de la Institució, siga en la fase d'informació, siga en la d'acceptació de les resolucions dictades en els diferents expedients.

Ens és grat informar que, igual com en anys anteriors, continua el descens dels supòsits en què la Institució ha trobat obstacles a l'hora de dur a terme la seua tasca, la qual cosa es traduïx, sens dubte, en una actuació més àgil i eficaç, a la qual els ciutadans tenen dret i que agraïxen.

Concretament, solament un ajuntament va obviar la nostra sol·licitud d'informació inicial, essencial per a l'estudi i la investigació de la queixa i, sense la qual, la funció del Síndic de Greuges esdevé pràcticament ineficaç; dos ajuntaments no van atendre la nostra sol·licitud d'ampliació d'informació; un altre ajuntament no va donar resposta a la nostra recomanació i, per últim, novament un ajuntament no va acceptar, injustificadament, la nostra resolució.

1) Administracions que no han enviat la informació requerida inicialment

Ajuntament de Pego

Queixa núm. 200438. No se'ns va informar sobre l'estat procedimental del Programa d'Actuació Integrada El Clot, com tampoc de les previsions del mateix que afectaven la ciutadana promotora de la queixa.

2) Administracions que no van atendre la nostra sol·licitud d'ampliació d'informació

Ajuntament d'Alacant

Queixa núm. 981015. No se'ns va enviar l'ampliació d'informació requerida sobre el funcionament d'una cantera a la Canyada de Fenollar.

Ajuntament de Tuéjar

Queixa núm. 200435. No va contestar a la sol·licitud d'ampliació d'informe sobre les actuacions municipals amb relació a l'inadequat estat d'un habitatge.

3) Administracions que no van donar resposta a les nostres resolucions

Ajuntament de Casinos

Queixa núm. 200476. No ens va informar sobre la resolució dictada sobre una llicència d'obres.

4) Administracions que no van acceptar, injustificadament, les nostres resolucions

Ajuntament de Burriana

Queixa núm. 991064. Injustificadament, no va acceptar la nostra recomanació, dictada amb relació a les molèsties sonores i tòxiques produïdes per una empresa de drassanes, en què s'instava l'Ajuntament afectat a ordenar la clausura de l'activitat pertorbadora fins que obtinguera la corresponent llicència.

CAPÍTOL QUART

L'OFICINA D'INFORMACIÓ DE LA INSTITUCIÓ

Introducció

Des de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà, en analitzar les dades recollides durant l'any 2000, hem apreciat la tendència a l'estabilitat en el nombre de consultes rebudes. Durant l'any 2000 vam recollir 2.018 consultes.

El ciutadà que decidix anar a la Institució i contacta per primera vegada amb l'Oficina d'Atenció és atès per un assessor al ciutadà. Hem observat que, en gran mesura, els ciutadans acudixen en cerca d'una solució ràpida, independentment de la causa del problema: siga d'origen privat o una vulneració dels seus drets fonamentals per part d'alguna administració o organisme públic.

En l'Oficina d'Atenció al Ciutadà expliquem als ciutadans, en un llenguatge assequible, les competències i l'abast de la Institució del Síndic de Greuges i, una vegada aclarit l'origen del greuge que denunciïn, els assessorem sobre les formes de recurs o reclamació que escauen. Així mateix, informem els ciutadans de les possibilitats d'actuació del Síndic de Greuges i, en cas de manifestar esta voluntat, sobre la manera de plantejar la queixa, tot facilitant-los els mitjans perquè exercisquen els drets que els assistixen de queixa, recurs o defensa. En cas de ser una qüestió privada o una matèria exclosa de les competències del Síndic, els ho expliquem i els orientem sobre quina actuació cal seguir-se i on han d'adreçar-se per a solucionar el seu problema. Així mateix, acudixen a l'Oficina d'Atenció ciutadans que coneixen bé les funcions de la Institució, siga perquè ja havien acudit anteriorment, per professió o estudis. Estos ciutadans acudixen a sol·licitar assessorament puntual sobre un greuge concret. Després de ser atesos, si escau, formulen una queixa i aporten la documentació necessària per a fer un complet estudi de la qüestió.

L'actuació de l'Oficina d'Atenció al Ciutadà es concreta en atendre la consulta, siga personal o telefònica, recollir les dades necessàries per a elaborar l'estadística anual i redactar un breu resum del problema plantejat i de l'assessorament efectuat.

Tot seguit exposem una sèrie de dades estadístiques sobre les característiques de les consultes i sobre els aspectes de la població que va ser atesa l'any passat.

1. ANALISI ESTADÍSTICA DE LES CONSULTES ATESES

1.1. Nombre, tipus i forma de consulta

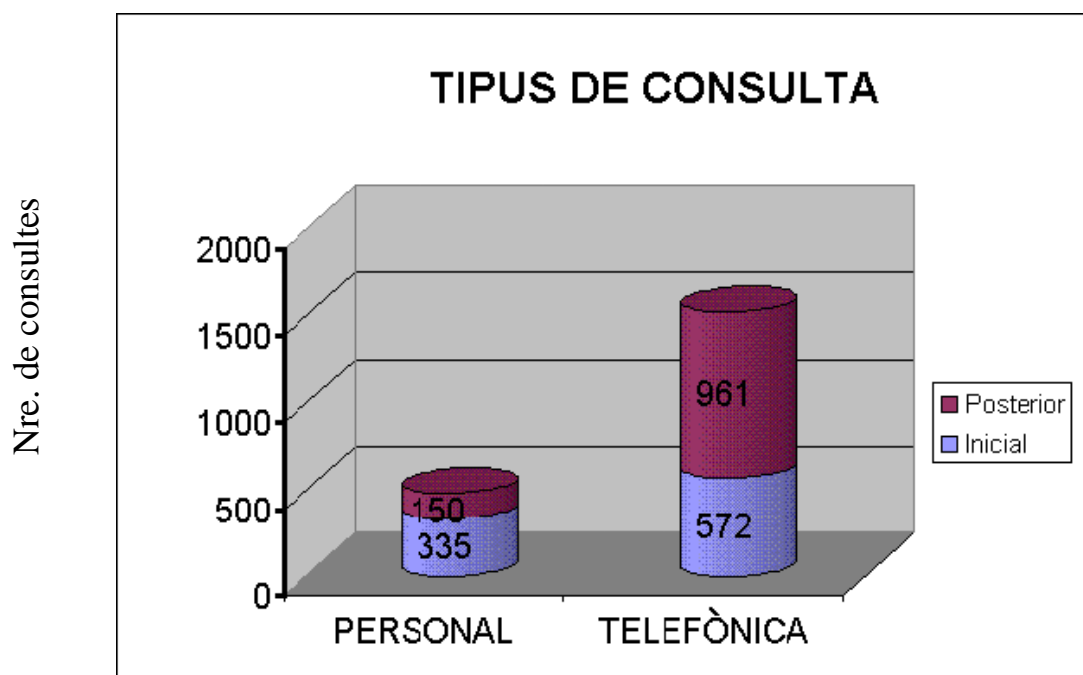
Durant l'any 2000, l'Oficina d'Atenció ha assessorat un total de 2.018 ciutadans, dels quals 485 van acudir personalment i 1.533 van fer la consulta per telèfon. El volum superior de les consultes per telèfon respecte de les personals confirma la preferència del ciutadà d'accedir a la institució per esta via, generalment per a fer un primer contacte amb la institució i exposar el problema i, posteriorment, acudir a l'oficina i detallar la consulta. Els ciutadans també opten,

després de formular l'orientació telefònica, per enviar per correu certificat la documentació.

El telèfon gratuït constitueix la forma més ràpida i còmoda d'accedir a esta Institució des de qualsevol lloc de la Comunitat Valenciana per a plantejar el greuge experimentat, alhora que també és el mitjà més utilitzat pels ciutadans per a seguir el tràmit de les seues queixes. Així, mitjançant una simple telefonada, una vegada que la persona s'identifica i dona el número de queixa, és atesa i assessorada puntualment.

ANY 2000 (GRÀFIC)

TIPUS	PERSONAL	%	TELEFÒNICA	%	TOTAL	%
Inicial	335	17%	572	28%	907	45%
Posterior	150	7%	961	48%	1.111	55%
TOTAL	485	24%	1.533	64%	2.018	100%



El 76% de les consultes realitzades en l'any 2000 es van fer telefònicament, davant un 24% de consultes formulades en persona, la qual cosa indica la utilització per part del ciutadà del telèfon gratuït com a primer apropament a la Institució, a través del qual l'assessor al ciutadà l'informa del funcionament i els passos que cal seguir per a presentar una queixa. El percentatge de telefonades (76%) també reflecteix el seguiment que fa el ciutadà de la seua queixa ja presentada, és a dir, les consultes posteriors. Ha augmentat el 12% de les consultes posteriors per telèfon en l'any 2000 respecte del 1999.

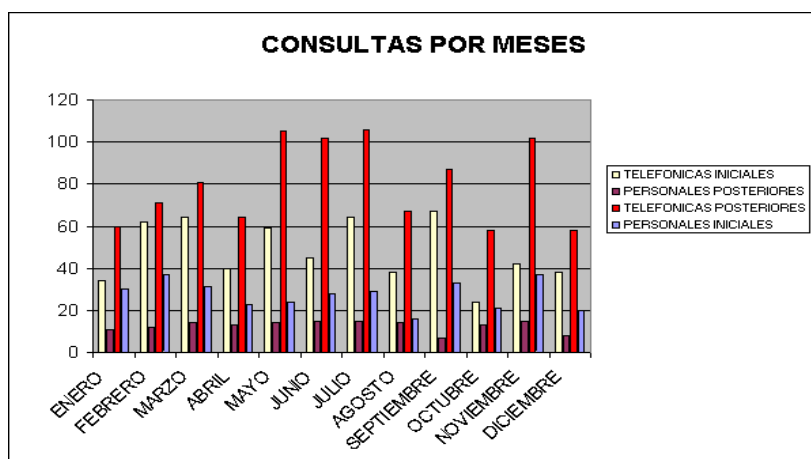
En el quadre que reflectim, es cataloguen les consultes en inicials, ateses per primera vegada i posteriors.

Mitjançant les consultes posteriors s'aconsegueix una atenció més directa al ciutadà, que, a més de ser valorada positivament pel propi afectat, evita possibles interferències amb el treball fet per l'assessor jurídic que està tramitant la queixa, i s'eviten dilacions en el funcionament normal de la Institució.

Respecte de l'anàlisi estadística feta per l'Oficina d'Atenció, quant al nombre de consultes fetes en el 2000, la xifra mitjana és de 168,17 consultes al mes, tant telefòniques com personals.

A continuació observem detalladament estes dades, reflectides en quadre següent.

	PERSONALS		TELFÒNIQUES		TOTAL	
	INICIALS	POSTERIORES	INICIALS	POSTERIORES		
GENER	30	11	34	60	135	7%
FEBRER	37	12	62	71	182	9%
MARÇ	31	14	64	81	190	9%
ABRIL	23	13	40	64	140	7%
MAIG	24	14	59	105	202	10%
JUNY	28	15	45	102	190	9%
JULIOL	29	15	64	106	214	11%
AGOST	16	14	38	67	135	7%
SETEMBRE	33	7	67	87	194	10%
OCTUBRE	21	13	24	58	116	6%
NOVEMBRE	37	15	42	102	196	10%
DESEMBRE	20	8	38	58	124	6%
TOTAL	329	151	577	961	2.018	100%



1.2. Lloc de procedència

S'han incrementat les consultes fetes des de fora de la Comunitat, ja que si durant l'any 1999, el nombre de consultes realitzades va ser de 43, durant el 2000 s'han fet un total de 58 consultes. Des de València i província s'han registrat 775 consultes. Des de Castelló 93 i des d'Alacant i província se n'han registrat un total de 1.089 durant l'any 2000. En general observem una tendència a l'estabilitat en el nombre de consultes registrades en l'Oficina d'Atenció al Ciutadà.

A continuació reflectim, en la taula següent, el nombre i la procedència de les consultes fetes durant l'any 2000.

Lloc de procedència de les persones consultants

Comarques	Nre.Consultes	% Total
El Comtat	9	0.4%
L'Alcoià	46	2.2%
L'Alt Vinalopó	9	0.4%
Les Valls del Vinalopó	60	3%
La Marina Alta	52	2.5%
La Marina Baixa	101	5%
L'Alacantí	622	31%
Baix Vinalopó	137	6.9%
El Baix Segura	53	2.6%
Els Ports	0	0
El Baix Maestrat	0	0
L'Alt Maestrat	0	0
L'Alcalatén	0	0
La Plana Alta	78	4%
La Plana Baixa	12	0.6%
L'Alt Palància	2	0.1%
L'Alt Millars	1	0.05%
El Racó d'Ademús	1	0.05%
El Camp de Túria	14	0.7%
El Camp de Morvedre	18	0.9%
L'Horta Nord	46	2.2%
L'Horta Oest	22	1.1%
València	518	25.8%
L'Horta Sud	45	2.2%
La Plana Utiel-Requena	3	0.1%
La Foia de Bunyol	2	0.1%
La Vall d'Aiora	0	
La Ribera Alta	31	1.5%
La Ribera Baixa	17	0.8%
La Canal de Navarrés	0	
la Costera	2	0.1%
La Vall d'Albaida	16	0.8%
Serrans	4	0.2%

La Safor	36	1.7%
Total Comunitat	1.957	97%
Total fora Comunitat	58	2.9%
Altres	3	0.1%
TOTAL	2.018	100%

1.3. Nombre de consultes per dia

El nombre mitjà de consultes que s'han registrat durant els dotze mesos de l'any, en què la Institució del Síndic de Greuges està oberta, és aproximadament de 8 consultes diàries durant l'any 2000.

Els mesos que registren un major nombre de consultes són els de maig i juliol, i el de menor assiduitat de consultes va ser el mes d'octubre, amb 116 consultes.

<i>Mes</i>	<i>Gener</i>	<i>Feb.</i>	<i>Març</i>	<i>Abril</i>	<i>Maig</i>	<i>Juny</i>	<i>Jul.</i>	<i>Ago.</i>	<i>Set.</i>	<i>Oct.</i>	<i>Nov.</i>	<i>Des.</i>
<i>Mitj. Diària</i>	6.75	8.66	8.26	7.77	9.61	8.63	10.19	6.13	9.23	5.8	9.33	6.88

Nombre mitjà de consultes per dia: 8.10

Total dies: 248

Total consultes en el 2000: 2.018

1.4. Coneixement de la Institució

El 38.4% dels ciutadans que van acudir a la Institució en el 2000 ja ho havien fet anteriorment, és a dir, es tracta de ciutadans que ja havien formulat la queixa i que tornen a l'Oficina d'Atenció per a conèixer l'estat de les seues

reclamacions. Amb el percentatge de 12.9% observem les consultes provinents de ciutadans que coneixen la Institució a través de familiars o amics, és a dir, gràcies a una valoració positiva d'estos ciutadans, que coneixen el funcionament del Síndic per les seues queixes i consultes, i aconsellen els seus amics o familiars que acudisquen a la Institució.

Amb valors percentuals al voltant de l'11%, observem fonts de coneixement del Síndic a través d'organismes públics (l'Ajuntament, les tres delegacions del Govern Valencià, les diferents delegacions territorials de la Conselleria d'Obres Públiques, Urbanisme i Transports i de la Conselleria de Medi Ambient, l'Institut de la Dona i l'Institut de la Joventut) i d'altres com ara la OMIC o a través d'informació professional de, per exemple, advocats o treballadors socials. Així mateix, el Síndic de Greuges també és conegut pels ciutadans a través dels sindicats i de les agrupacions de veïns. En l'any 2000, 218 ciutadans que van sol·licitar informació i assessorament d'esta Oficina d'Atenció coneixien la Institució a través dels seus estudis i de l'activitat laboral o per cultura general.

El grup que segueix és el dels mitjans de comunicació, com ara la premsa, ràdio i televisió (213 consultes, un 10.6%).

En l'any 2000, van ser 155 ciutadans els que van conèixer la figura del Síndic mitjançant el Defensor del Poble estatal i altres defensors autonòmics.

Per a una exposició més clara d'estes dades, a continuació les reflectim en el quadre següent.

Forma d'accés a la institució	Consultes	%
Mitjans de comunicació (ràdio, premsa, TV, etc.)	213	10.6%
Veí/amic/company de treball/familiar	260	12.9%
Organismes públics	220	10.9%
Ha utilitzat abans la institució	775	38.4%
L'ha estudiada/la coneix pel seu treball	218	10.8%
OMIC/CONSUM	67	3.3%

Informació professional (Treballador social, Advocat, etc.)	84	4.2%
Associacions diverses (sindicats, veïns, etc.)	23	1.1%
Defensor del Poble o altres figures autonòmiques	155	7.7%
Altres	3	0.1%
Total	2.018	100%

1.5. Contingut de les consultes

A continuació mostrem un estudi de les consultes en el qual hem tingut en compte dos criteris; d'una banda, segons l'administració afectada i, d'una altra banda, segons la naturalesa del problema denunciat.

Este estudi ens permetrà observar detalladament quines administracions són les que generen un major nombre de consultes. Conseqüentment, és el millor indicador per a albirar quines consultes esdevenen finalment queixes.

1.5.1. Classificació segons l'administració afectada

En la taula següent podem observar quines són les administracions a què es referixen les consultes:

ANY 2000

ADMINISTRACIÓ AFECTADA	NOMBRE DE CONSULTES	%
ADMINISTRACIÓ CENTRAL/ PERIFÉRICA	289	14.3%
ADMINISTRACIÓ AUTONÓMICA	344	17%
ADMINISTRACIÓ LOCAL	1123	55.6%
PRIVADES O INCONCRETES	262	13%
TOTAL	2.018	100%

Dins les dades reflectides en este quadre, destaca el fet que la majoria de consultes afecten les administracions locals, la qual cosa representa més de la meitat de totes les consultes fetes en l'any 2000.

ANY 2000

ADMINISTRACIÓ AFECTADA	NOMBRE DE CONSULTES	%
ADMINISTRACIÓ CENTRAL / PERIFÈRICA	306	14.4%
ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA	442	20.8%
ADMINISTRACIÓ LOCAL	971	45.8%
PRIVADES O INCONCRETES	402	19%
TOTAL	2.121	100%

1.5.2. Classificació per seccions

A continuació tractarem d'exposar quines són les àrees de les actuacions públiques sobre les quals els ciutadans reflectixen les seues consultes.

En l'Àrea d'Administració General, podem apreciar les queixes que no es referixen a un àmbit material concret, sinó a la mateixa administració general.

	ADMINISTRACIÓ GENERAL	ORDENACIÓ TERRITOR.	TRIBUTARI	SANITAT I CONSUM	TREBALL I SEGURETAT SOCIAL	SERV. SOCIALS	EDUCACIÓ I CULTURA	JUSTÍCIA	PRIVAT	TOTAL MES
GENER	27	22	10	13	6	6	15	10	26	135
FEBRER	28	38	8	16	12	16	21	9	34	182
MARÇ	37	44	15	19	16	13	16	9	21	190
ABRIL	25	35	8	10	13	8	10	8	23	140
MAIG	35	47	6	12	22	13	22	12	33	202
JUNY	35	33	13	19	14	21	13	14	27	189
JULIOL	35	55	16	21	17	10	16	13	32	215
AGOST	21	37	15	8	9	12	18	2	14	136
SET.	32	58	6	23	10	11	21	10	22	193
OCT.	17	28	15	7	11	7	11	8	12	116
NOV.	34	66	19	14	12	12	13	11	16	197
DES.	16	42	7	9	13	16	6	10	4	123
TOTAL 2000	342	505	138	171	155	145	182	116	264	2.018

A. L'ordenació territorial, igual com va succeir l'any passat, és la matèria més consultada pels ciutadans, amb un total de 505 consultes, és a dir, més del 25%, de manera que supera el nombre de consultes realitzades l'any passat. La gran majoria d'estes consultes són referents a infraccions urbanístiques per part dels ajuntaments, sorolls i activitats molestes provocades per deficientes gestions urbanístiques, com ara permisos de construcció i d'instal·lació indeguts, de règim jurídic local, la qual cosa provoca tota classe de problemes de contaminació acústica i activitats molestes, uns problemes que afecten tant la salut com el descans dels ciutadans.

B. En segon lloc, es troben les consultes dirigides a temes de naturalesa privada; estes consultes representen el 13,08% del nombre total. Les qüestions plantejades solen ser referents a problemes de propietat horitzontal, qüestions de dret de família i successions. En general, són qüestions privades que no són competència del Síndic de Greuges i, per això, després d'assessorar el ciutadà, el remetem a un advocat o al professional adequat, depenent del problema plantejat.

C. Les consultes fetes quant a l'Administració en general ocupen el tercer lloc en importància, amb un total de 305 consultes, xifra que representa el 14,68% de les consultes totals. També són molt variades les qüestions plantejades, i podem

destacar les relatives a la funció pública, la concessió de llicències i, sobre tot, les relacionades amb silencis administratius.

D. Pel que fa a educació i cultura, les qüestions plantejades han mantingut el nombre de consultants en comparació amb l'any passat, i actualment representen un total de 182 consultes, és a dir, un 9,02% del total. Les consultes més comunes són les relatives a la normalització lingüística del valencià i algunes qüestions de joves discapacitats referents a trasllats a altres centres d'educació especial.

E. Quant a l'Administració de Justícia, les consultes plantejades solen ser per desaccords amb les sentències i per la lentitud en el procediment i la seua execució. Estes qüestions representen el 5,75% de les consultes fetes durant l'any 2000.

F. Amb el 6,48% de les consultes totals, trobem els problemes relacionats amb assumptes tributaris, que normalment es referixen a assumptes de l'impost sobre la renda de les persones físiques, l'impost sobre transmissions patrimonials i l'impost sobre béns immobles, com també als problemes relacionats amb la hisenda local i SUMA, que en molts casos es referixen a embargaments de la propietat privada o de comptes bancaris, uns temes que afecten molt directament els ciutadans.

G. En l'Àrea de Sanitat i Consum vam rebre 171 consultes, un 8,47% del total. Moltes de les consultes realitzades tracten sobre les llistes d'espera en hospitals; d'altres provenen de consumidors tant d'Iberdrola com de Telefònica. A més a més, hi ha algunes queixes relatives a tractes incorrectes rebuts per part dels treballadors de clíniques i hospitals. Estes consultes sobre el servei mèdic han augmentat en un 1,4%.

H. En l'apartat relatiu a treball i seguretat social, les consultes que es formulen majoritàriament són les relatives a revisió de prestacions i a com accedir a un tipus de prestació de determinada. Les consultes formulades representen el 7,68% del total de les rebudes.

I. Per últim, cal destacar les consultes en matèria de serveis socials, que representen el 7,19% del total i que han augmentat respecte de l'any 1999 en un 1,68%. Entre estes consultes es troben els problemes relacionats amb la desocupació, les denegacions de pensions assistencials, els ingressos baixos, les pensions no contributives i de viudetat.

Un problema molt significatiu en este capítol és el de les consultes realitzades sobre la falta de residències específiques i recursos per a malalts mentals. Unes absències que afecten no solament els malalts, sinó també els professionals i familiars, que se senten impotents en no disposar d'unes mesures adequades de rehabilitació i reinserció social.

Per últim, un tema que cal destacar és la qüestió del dret a un habitatge digne, també present en les consultes rebudes.

Resulten de difícil classificació les consultes plantejades al voltant de les beques de transport i menjadors escolars.

1.6. Orientació donada a les consultes

Tal com hem exposat, a l'Oficina d'Atenció al Ciutadà de la Institució acudixen els ciutadans, els quals són informats de les competències del Síndic, de la manera d'interposar una queixa i, quan escau, els remetem a altres organitzacions o institucions diferents que tinguen competència objectiva sobre la matèria (per exemple, l'Oficina del Consumidor, el Defensor del Poble, Atenció al Menor, etc.). Cal afegir que, independentment que algunes consultes no acaben en tramitació de queixa, molts ciutadans demanen assessorament sobre com solucionar un conflicte o desacord, fins i tot abans d'haver reclamat a l'administració afectada, siga d'abast local, autonòmic o central. En el cas que no hi haja motiu de queixa, se li expliquen els motius d'una manera comprensible i se li oferixen altres fórmules alternatives al ciutadà per a resoldre el seu problema, siga exercint els recursos legals que escaiguen, acudint a un professional (en l'àmbit jurídic privat, bé en el sentit que corresponga, denúncies, reclamacions, etc.).

1.7. Classificació segons les característiques de la població atesa

Amb una anàlisi de les dades recollides en fitxes individuals durant la consulta telefònica o personal en l'Oficina d'Atenció i pel que fa a les característiques de la població que acudix a la Institució, podem observar com el nombre de consultes per part d'homes, tant telefòniques com personals, supera el de dones.

La nacionalitat del consultant és majoritàriament espanyola, tot i que també destaquen les consultes d'alemanys residents a la Comunitat Valenciana.

Pel que fa a l'ocupació del consultant, el grup més representatiu és el dels ciutadans en edat de major activitat laboral (els ocupats).

A continuació observem, davant dels gràfics, l'anàlisi detallada de les característiques de la població que ha acudit al Síndic de Greuges durant l'any 2000.

1.7.1. Gènere del consultant

En l'any 2000, van acudir al Síndic 955 dones; 100 més que l'any passat, enfront de 1.063 homes; 203 menys que l'any passat. D'acord amb això, el nombre de consultes fetes per homes continua superant el de les fetes per dones, però enguany amb una diferència menor de solament 108 homes més.

	HOME	DONA
CONSULTES	305	192
TELEFÓNICA	758	763
TOTAL	1.063	955

1.7.2. Edat del consultant

Durant l'any 2000 destaca, com a grup d'edat majoritari que va fer consultes, el comprés entre els 40 i els 49 anys, el més assidu a la Institució (27,8%), i el grup comprés entre les edats de 50 a 59 anys (26,8%).

Són 1.102 ciutadans entre 40 i 59 anys, en edat activa i amb major probabilitat de contacte amb l'Administració pública per qüestions laborals i professionals, els que acudixen a l'Oficina del Síndic. Això és traduïx en un 54,6% de tots els consultants durant l'any 2000.

A continuació podem constatar clarament els grups d'edat de la població que va acudir en l'any 2000 al Síndic de Greuges.

Edat	Nre. Consultes	%
Menys 18 anys	3	0.1%
19 a 29 anys	124	6.1%
30 a 39 anys	367	18.2%
40 a 49 anys	562	27.8%
50 a 59 anys	540	26.8%
60 a 69 anys	265	13.1%
70 a 79 anys	95	4.7%
Més de 80	15	0.7%
Altres	47	2.3%
Total	2.018	100%

1.7.3. Activitat o ocupació de la persona consultant

Tot seguit observem, en la taula següent, l'àmbit de l'ocupació dels ciutadans que dirigixen les seues consultes al Síndic de Greuges.

		%
AGRICULTURA	28	1.4%

AUTÒNOMS	57	2.8%
FUNCIONARIS	205	10.2%
EMPRESARIS	87	4.3%
PROF. LIBERALS	100	5.0%
EMPLEATS	749	37.1%
DESOCUPATS	109	5.4%
JUBILATS	340	16.8%
TREB. DOMÈSTICS	262	13.0%
ESTUDIANTS	58	2.9%
ALTRES	23	1.1%
TOTAL	2.018	100%

Estes dades reflectixen que, d'un total de 2.018 consultes fetes, el major percentatge, amb diferència, enfront d'altres ocupacions classificades en esta Oficina, se centra en les persones ocupades per compte d'altre, amb un 37,1% del total dels consultants.

Com a dada significativa, cal destacar el grup dels jubilats i pensionistes, que arriba al valor de 16,8% dels consultants. Els funcionaris (205, el que equival al 10,2%) és el tercer grup majoritari. A continuació, el grup que té com a ocupació les faenes domèstiques (13%) i ja, amb un major marge de diferència, el segueixen els grups de desocupats (5,4%), professionals liberals (5%), empresaris (4,3%), estudiants (2,9%), autònoms (2,8%) i agricultors (1,4%) en últim lloc.

Els professionals liberals són, generalment, advocats o economistes, que recorren a la nostra Oficina en cerca d'alguna ajuda complementària a la seua professió.

Dins la categoria de persones en actiu, es troba el grup dels empresaris que, tot i haver augmentat respecte de l'any anterior, que ja triplicava la de l'any 1998, continua registrant uns dels índexs més baixos, ja que solament significa el 4,3% del total de les consultes.

Convé fer referència al 5,4% de persones desocupades que recorren als nostres servicis, i al 2,9% d'estudiants que utilitzen la nostra Oficina, normalment per problemes en les universitats quant a exàmens, permís d'ús d'aules per a activitats extraacadèmiques i, fins i tot, irregularitats en els exàmens d'oposicions a l'ocupació pública.

Solament ens queda referir-nos a dos grups de ciutadans, com ara els agricultors que recorren a la nostra Oficina, i que representen un 1,4% de les consultes; i el

dels ciutadans que són autònoms, que amb un 2,8% han augmentat com a col·lectiu que es dirigix a la nostra Institució, en un 1,4% (de només 8 el 1999 a 57 en el 2000).

ANNEX I

PROTOCOL D'INTERNAMENTS

COMISSIÓ COORDINADORA. ALACANT, 5 D'OCTUBRE DE 2000

A la ciutat d'Alacant, el 5 d'octubre de dos mil, en la seu del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana,

REUNITS

L'Il·lm. Sr. Delegat Territorial del Govern Valencia a Alacant, Sr. José Marín Guerrero

L'Il·lm. Sr. Alcalde-President de l'Ajuntament d'Alacant, Sr. Luis Bernardo Díaz Alperi

L'Il·lm. Sr. President de la Diputació Provincial d'Alacant, Sr. Julio de España Moya

L'Il·lm. Sr. Subdelegat del Govern d'Alacant, Sr. Luis Garrido Guzmán

El Sr. Director Gerent de l'Hospital Psiquiàtric Penitenciari d'Alacant, Sr. Ignacio Becerril Polo

El Sr. Director del Centre Penitenciari de Fontcalent d'Alacant, Sr. Santiago de las Heras
L'Il·lm. Sr. President de l'Audiència Provincial d'Alacant, Sr. José Ramón Soriano Soriano
L'Il·lm. Sr. Fiscal Cap de l'Audiència Provincial d'Alacant, Sr. José Antonio Romero y Escabias de Carvajal
L'Il·lm. Sr. Magistrat Jutge Degà dels Jutjats d'Alacant, Sr. Manrique Tejada del Castillo
L'Il·lm. Sr. Director de l'Institut de Medicina Legal d'Alacant, Sr. Salvador Giner Alberola
L'Il·lm. Sr. Coronel Primer Cap de la Comandància de la Guàrdia Civil d'Alacant, Sr. Teodoro López Fuertes
El Sr. Comissari Inspector Provincial de Serveis, Sr. Enrique Durán Boyero, per delegació del Sr. Comissari Cap Provincial de Policia
El Sr. Intendent Principal Cap de la Policia Local d'Alacant, Sr. Luis Gómez Antón
La Sra. Presidenta de l'Associació de Familiars i Malalts Mentals d'Alacant (ACEMA), Sra. Soledad Mateos Paredes
El Sr. Vicepresident de la Fundació Alacantina Protutela de Persones Deficients, Sr. Alberto Hernández Esteve
La Sra. Presidenta de l'Associació de Familiars i Amics d'Alzheimer, Sra. Amparo Oliver Vicens
La Sra. Presidenta de l'Associació Empresarial de Residències de Tercera Edat (AERTE), Sra. Brigitte Boghemans
La Sra. Vicepresidenta de l'Associació per a la Reinserció Social Penitenciària (ARESPA), Sra. María Cruz Martín Redondo
L'Excm. Sr. Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana, Sr. Luis Fernando Saura Martínez

ACORDEN

PRIMER. APROVAR el protocol d'actuacions que cal seguir per a l'ingrés en unitats hospitalàries psiquiàtriques o centres residencials, de les persones que, afectades per trastorns psíquics, necessiten un internament forçós, que a continuació es recull.

SEGON. DEPOSITAR este protocol en el lloc on s'ha firmat, amb l'objectiu que el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana el custodie, i exercisca, pel que fa als ciutadans a què es referix, les competències que li corresponguen.

CONTINGUT

PRELIMINAR

Article 1. *Objecte*

Article 2. *Àmbit territorial*

SOBRE L'INTERNAMENT EN GENERAL

- Article 3. *Concepte*
- Article 4. *Drets i llibertats*
- Article 5. *Intervenció judicial*

III. SOBRE L'INTERNAMENT EN LA UNITAT PSIQUIÀTRICA HOSPITALÀRIA D'AGUTS D'ALACANT

- Article 6. *Caràcter urgent d'esta modalitat d'ingrés*
- Article 7. *Notícia del procés agut*
- Article 8. *Coordinació*
- Article 9. *Decisió d'internament*
- Article 10. *Auxili policial*
- Article 11. *Transport sanitari*
- Article 12. *Contenció*
- Article 13. *Arribada a la unitat hospitalària*
- Article 14. *Comunicació al Jutjat*
- Article 15. *Alta hospitalària*
- Article 16. *Normes complementàries*

IV. SOBRE L'INTERNAMENT EN ELS CENTRES RESIDENCIALS DELS SERVEIS SOCIALS

- Article 17. *Caràcters*
- Article 18. *Internaments urgents practicats per l'administració*
- Article 19. *Telèfon del major*
- Article 20. *Ingressos urgents fets pels familiars en residències privades*
- Article 21. *Actuacions inspectores en centres residencials*

V. SOBRE ELS TRACTAMENTS SANITARIS I LES PRESTACIONS SOCIALS EXTERNES

- Article 22. *Principi general*
- Article 23. *Excepcions de caràcter general*
- Article 24. *Tractaments específics*
- Article 25. *Tractaments psiquiàtrics*
- Article 26. *Estada en establiments que no implica internament*
- Article 27. *Permisos terapèutics*
- Article 28. *Centres d'educació especial i centres ocupacionals amb serveis de residència*

VI. SOBRE ELS INTERNAMENTS AMB RELACIÓ A PROCESSOS PENALS

- Article 29. *Característiques*

Article 30. *Mesures no privatives de llibertat. Tractament ambulatori*

Article 31. *Especialitats que planteja l'establiment psiquiàtric penitenciari*

VII. SOBRE LA COMISSIÓ COORDINADORA

Article 32. *Composició*

Article 33. *Assistència i audiència*

Article 34. *Decisions*

Article 35. *Periodicitat de les reunions*

Article 36. *Proposicions sobre la millora de la gestió*

TEXT DEL PROTOCOL

I. PRELIMINAR

ARTICLE 1. OBJECTE. Este document té per objecte la redacció d'unes pautes uniformes dirigides a aconseguir la major eficàcia en la prestació dels serveis socio-sanitaris pel que fa als ingressos en unitats hospitalàries psiquiàtriques o en

centres residencials, quan comporten l'existència d'un trastorn psíquic i la falta de capacitat de decisió en la persona que és subjecte de la mesura. Paral·lelament, s'abordarà la situació de les persones afectades de patologies psíquiques immerses en procediments penals.

ARTICLE 2. ÀMBIT TERRITORIAL. Estes normes són d'aplicació per a l'assistència prestada en l'àmbit de la ciutat d'Alacant.

II. SOBRE L'INTERNAMENT EN GENERAL

ARTICLE 3. CONCEPTE. Amb independència del lloc on es faça l'internament no voluntari, el mateix haurà de tindre les següents característiques:

- Trastorn psíquic mèdicament constatat.
- El trastorn indicat ha de ser d'un tipus o d'un grau tal que requerisca un internament forçós.
- La validesa de la prolongació de l'internament depén de la persistència de l'esmentada malaltia.

ARTICLE 4. DRETS I LLIBERTATS. Les restriccions en l'exercici de les llibertats individuals hauran de limitar-se a les necessàries per al seu estat de salut i la pràctica, si escau, del tractament, i caldrà respectar, en qualsevol cas, la dignitat de la persona i la finalitat de promoure la integració social de la persona internada. En qualsevol cas, sense perjuí del que disposen els articles 9 i 10 de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, article 6 del Reial Decret 63/1995, de 20 de gener, sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut, Llei 13/1982, de 7 d'abril, d'integració social dels minusvàlids, article 96 de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de la Generalitat Valenciana, que regula el Sistema de Serveis Socials i la normativa de desplegament, seran d'aplicació les següents normes:

- El simple fet de l'internament no implica, per si mateix, una causa d'incapacitat. En el supòsit que s'estime que la patologia o la deficiència és persistent i impeditx a la persona governar-se per si mateixa, caldrà informar d'això immediatament al Ministeri Fiscal.
- En cap cas podran impedir-se les comunicacions, orals o escrites, amb l'autoritat judicial o amb el Ministeri Fiscal.
- La persona internada té dret a comunicar-se amb els seus representants legals, en cas d'estar incapacitada o de ser menor d'edat, o amb els seus parents o propparents. Este dret ha de compatibilitzar-se amb les exigències pròpies del tractament o de la reglamentació dels establiments que, en cap cas, podran significar obstacles innecessaris a l'exercici d'este dret.

- La persona internada té dret a comunicar-se amb el seu assessor legal i a rebre consell del seu metge particular. Este dret té les mateixes limitacions i exigències consignades en l'apartat anterior.
- La persona internada, la seua família i els seus propparents tenen dret a conèixer els serveis, les prestacions i les activitats que es presten en els diferents establiments.
- La persona internada té dret a enviar i rebre correspondència i a exercir el dret de sufragi (llevat que tinga restringit este dret per sentència d'incapacitat o perquè així ho consigne l'interlocutori d'internament). En cas que les circumstàncies particulars del tractament aconsellen la restricció de qualsevol d'estos drets, caldrà posar-ho en coneixement de l'autoritat judicial.

ARTICLE 5. INTERVENCIÓ JUDICIAL. A fi d'evitar privacions arbitràries de llibertat, fetes sense proves mèdiques que revelen un estat mental que justifique l'internament no voluntari, és preceptiva l'autorització pel jutge de primera instància, una autorització que serà prèvia o posterior al fet material de l'ingrés d'acord amb les circumstàncies d'urgència que l'envolten. En els supòsits d'urgència, caldrà comunicar-ho tan prompte com siga possible pel responsable del centre al jutjat i, en tot cas, dins el termini de 24 hores. La competència per a l'aprovació de l'internament urgent correspondrà al jutjat de primera instància en què radique el centre en què s'haja produït.

III. SOBRE L'INTERNAMENT EN LA UNITAT PSIQUIÀTRICA HOSPITALÀRIA D'AGUTS D'ALACANT

ARTICLE 6. CARÀCTER URGENT D'ESTA MODALITAT D'INGRÉS. Les indicacions d'hospitalització en matèria de malaltia mental no varien respecte a les restants recollides en la legislació sanitària: *processos aguts, reagudització de processos crònics o realització de tractaments o procediments diagnòstics que així ho aconsellen* (Annex I, apartat 3, núm. 1, lletres "c" i "d" del RD 63/1995, de 20 de gener, sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut).

La situació d'urgència és definida com *situació clínica aguda que oblige a una atenció immediata dels serveis de l'hospital* (Annex I, apartat 4 del RD 63/1995, de 20 de gener, sobre ordenació de prestacions sanitàries del Sistema Nacional de Salut).

Les característiques de l'internament en la Unitat Psiquiàtrica d'Aguts remetent a l'exigència de la reducció dels supòsits d'hospitalització al màxim possible, en prevaler les formes externes de tractament, a la brevetat en el termini de l'estada, a l'eliminació de l'ingrés per factors socials o de cronicitat, a la comprovació d'un procés agut i a l'existència d'un servei d'admissions que faça un control de la indicació terapèutica de l'ingrés. Totes estes característiques fan que este tipus d'internament exigisca una actuació immediata en l'àmbit de la salut que permeta la seua consideració com a urgent.

ARTICLE 7. NOTÍCIA DEL PROCÉS AGUT. Qualsevol persona pot comunicar a les autoritats l'existència d'una persona en situació de crisi psiquiàtrica aguda, sense perjudic dels drets que als familiars i propparents atorga l'article 10, apartat 6, lletra b) de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat, en cas de no estar capacitat el pacient, de forma transitòria o duradora, per a prestar el consentiment a la intervenció, i de la decisió sobre l'atenció concreta al problema de salut mental que correspondrà a l'administració sanitària amb competència en la matèria, de conformitat amb els articles 18 i 20 de la citada norma.

ARTICLE 8. COORDINACIÓ. Per a l'atenció *in situ*, el trasllat i l'hospitalització de pacients psiquiàtrics aguts en unitats hospitalàries, la coordinació del procés assistencial correspon al Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències (CICU) de la província d'Alacant, centre dependent de la Conselleria de Sanitat, encarregat de la gestió i coordinació de les urgències i emergències sanitàries, sense perjudic de la possibilitat d'atenció, trasllat i internament per altres dispositius del sistema sanitari o per mitjans aliens al mateix.

En rebre una telefonada en el CICU-A (telèfons d'accés 965 144 000 i 900 161 161), este centre és l'encarregat de fer les gestions necessàries per a atendre la demanda assistencial corresponent (en este cas, l'atenció, el trasllat o l'internament d'un pacient psiquiàtric agut), i pot requerir, en cas necessari, auxili policial, del cos de bombers, o d'altres organismes que es consideren oportuns.

En el supòsit de ser necessari l'accés a un domicili, no caldrà l'autorització judicial en el cas que qualsevol habitant el facilitara. En el cas que el pacient visca sol, totes les situacions d'urgència en matèria sanitària impliquen l'existència d'estat de necessitat justificant, per la qual cosa no es demorarà la intervenció per a obtenir l'autorització judicial d'entrada en el domicili.

ARTICLE 9. DECISIÓ D'INTERNAMENT. Si, després de l'examen de la situació, el facultatiu estima necessari l'internament del pacient, haurà d'estendre un part que descriga la situació clínica i el diagnòstic inicial, i haurà de comunicar tal fet a la Unitat Hospitalària.

ARTICLE 10. AUXILI POLICIAL. El facultatiu del dispositiu sanitari que atén un pacient podrà requerir l'auxili de les forces i el cossos de seguretat de l'Estat (Policia Nacional, Policia Local, Guàrdia Civil) perquè estos, amb la seua intervenció, procedisquen a reduir el pacient en els casos en què la manifesta oposició d'este a ser assistit i traslladat provoque una alteració de l'ordre públic, pose en perill la integritat física de les persones o la conservació dels béns materials. Així mateix, el dispositiu sanitari podrà requerir l'auxili policial per a comprovar la veracitat de la notícia que motiva la intervenció i qualsevol altra cooperació que siga necessària per a l'eficàcia del servei.

En estos supòsits, s'actuarà en estreta col·laboració amb les esmentades Forces de Seguretat i tan prompte com el pacient haja estat reduït, el personal sanitari intervindrà i aplicarà les mesures terapèutiques oportunes.

En el cas que l'auxili policial haja estat sol·licitat per terceres persones, les forces i els cossos de seguretat, després d'advertir la situació de crisi psiquiàtrica aguda, comunicaran al CICU la situació, i serà el CICU qui determine l'actuació que cal seguir.

ARTICLE 11. TRANSPORT SANITARI. El trasllat del pacient haurà de fer-se, sempre que siga possible o que les circumstàncies clíniques així ho aconsellen, amb els mitjans propis de què dispose la seua família o les persones que l'envolten i que tinguen bona ascendència sobre el malalt. Quan no siga possible utilitzar mitjans propis i les circumstàncies així ho aconsellen, el trasllat haurà de fer-se en el tipus d'ambulància que determine i que gestionarà el CICU, i pot, en cas necessari, sol·licitar per al trasllat la col·laboració de les forces i els cossos de seguretat en la manera que es considere més oportuna.

A l'efecte de la prestació de transport sanitari regulada en el RD 63/1995, s'ha d'entendre que la situació de forta agressivitat del malalt envers ell mateix o envers tercers constituïx indicació suficient per a la necessitat de la prestació.

ARTICLE 12. CONTENCIÓ. Si, atesa la situació del pacient, resultara necessari l'ús de mecanismes de contenció, el facultatiu prescriurà la contenció farmacològica, física o mecànica que corresponga. La contenció física també podrà fer-se per les forces i els cossos de seguretat de l'Estat quan les condicions així ho aconsellen de manera òbvia, de conformitat amb el que preveu l'article 5, apartat segon, de la Llei Orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat. Si calguera la contenció mecànica, la mateixa serà proporcionada a la situació del pacient i caldrà respectar en tot cas la seua dignitat. Caldrà evitar, sempre que siga possible, els mitjans de contenció policials tals com els grillons.

ARTICLE 13. ARRIBADA A LA UNITAT HOSPITALÀRIA. Una vegada rebut el pacient, el Servei d'Admissions de la Unitat Hospitalària, a la vista dels antecedents i d'acord amb els seus propis criteris d'actuació, revisarà la indicació terapèutica d'internament. Si, d'acord amb la situació del pacient, el facultatiu estimara necessària la permanència de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat, els ho farà saber. En cap concepte es permetrà que el pacient estiga sense supervisió abans d'ingressar-lo. En cas de ser necessària una intervenció prèvia per qualsevol concepte en una altra unitat hospitalària (per lesions, ferides, etc.), es comunicarà l'estat psíquic del pacient al personal encarregat i, per les mateixes raons, s'impedirà que el pacient estiga sense supervisió mentre es tramita l'ingrés.

De tot això anterior caldrà informar adequadament la família o els propparents.

ARTICLE 14. COMUNICACIÓ AL JUTJAT. Si, finalment, es decidix l'internament, tal situació es comunicarà al Jutjat de Primera Instància de Sant Vicent del Raspeig, a l'efecte de l'article 211 del Codi Civil en la forma assenyalada en l'article 5. Qualsevol que siga el mitjà elegit (fax, etc.), la comunicació es farà una sola vegada a fi d'evitar duplicitat en els procediments.

ARTICLE 15. ALTA HOSPITALÀRIA. L'alta, la decisió de la qual ha de ser presa pel centre d'acord amb criteris exclusivament terapèutics, haurà de comunicar-se, així mateix, al jutjat corresponent a l'efecte de control de l'internament. De la mateixa manera, el pacient, familiar o propparent a ell rebrà el seu informe d'alta, de conformitat amb el que disposa l'article 10, apartat 11, de la Llei 14/1986, de 25 d'abril, general de sanitat.

ARTICLE 16. NORMES COMPLEMENTÀRIES.

A) Actuacions complementàries. En el supòsit que calguen actuacions complementàries com ara la neteja de l'habitatge o l'atenció dels animals que pogueren trobar-se al seu interior, la policia informará d'això al Departament de Sanitat Municipal o a l'organisme municipal corresponent.

B) En el cas que l'actuació haja necessitat entrar sense permís en un domicili o la contenció física per part dels membres de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat, caldrà redactar un atestat que haurà de ser comunicat al jutjat de guàrdia.

C) Ingressos en la unitat infantojuvenil.

- Els nens i els adolescents hospitalitzats tenen dret a estar acompanyats dels seus pares, tutors o guardadors, llevat que això poguera perjudicar o obstaculitzar l'aplicació dels tractaments mèdics.
- El consentiment per a qualsevol intervenció sanitària s'haurà de regir pel que disposa el Codi Civil, la Llei de Protecció Jurídica del Menor i les normes sanitàries aplicables, d'acord amb el que hi ha expressat en este protocol. L'opinió del menor serà presa en consideració com un factor que serà encara més determinant segons la seua edat i el grau de maduresa. Cal potenciar el tractament ambulatori dels nens i els adolescents, a fi d'evitar el seu internament. Si l'hospitalització és indispensable, esta ha de ser tan breu com siga possible, i s'ha de procurar que es faça entre altres nens i adolescents.
- Els nens i els adolescents, mentre dure la seua estada en l'hospital, tenen dret a seguir la seua educació, sempre que no signifiqui un perjudici per al seu benestar o dificulte el seu tractament mèdic.
- L'internament involuntari d'un menor d'edat, encara que estiga sotmés a pàtria potestat, requerirà autorització o aprovació judicial en la forma i amb els requisits previstos en l'article 211 del Codi Civil. En els casos de crisi psiquiàtrica aguda, en tractar-se d'un supòsit d'urgència, no serà exigible l'informe social previ i es farà d'acord amb les normes ja expressades en este protocol. En els supòsits d'ingrés per a avaluació i diagnòstic, l'autorització s'exigirà amb caràcter previ al jutjat i incorporarà un informe social ampli que concretarà les

circumstàncies específiques de l'entorn social del menor que facen necessària la mesura.

- El menor emancipat podrà consentir vàlidament l'internament si el trastorn psíquic no li impedis exercir vàlidament la seua capacitat de decisió. Si la intensitat del trastorn li impedira adoptar una decisió vàlida, s'adoptaran les cauteles expressades en este article per a l'internament involuntari.
- El menor podrà consentir l'hospitalització psiquiàtrica voluntària si presenta les suficients condicions de maduresa, de conformitat amb el que disposa l'article 162, núm. 1 del Codi Civil. En estos casos, es recaptarà també el consentiment dels representants legals, llevat d'impossibilitat material, a fi que puguen exercir el dret a vetlar pels mateixos que els conferix l'article 154 del Codi Civil i l'article 39 de la Constitució. Si el menor s'oposara a l'ingrés o a la seua continuació i els representants legals estimaren que procedix l'internament, el mateix es tramitarà com a internament involuntari amb les garanties ja expressades. Si el menor vol l'ingrés però els representants legals s'oposaren a ell, i segons el juí del facultatiu la situació clínica del menor fera aconsellable l'hospitalització, posarà els fets en coneixement del jutjat a l'efecte de l'article 158, núm. 3 del Codi Civil.

D) Atenció a l'usuari, queixes i reclamacions. (Vegeu la Disposició Transitòria Tercera d'este protocol.)

D.1/ Servei d'Atenció a l'Usuari. En les unitats d'hospitalització psiquiàtrica d'aguts i en tots aquells centres que presten assistència psiquiàtrica s'establirà un Servei d'Atenció a l'Usuari, que s'estructurarà i organitzarà d'acord amb el que disposa l'Ordre de 26 de març de 1991 de la Conselleria de Sanitat i Consum de la Generalitat Valenciana.

D.2/ Queixes i reclamacions.

2.1 De conformitat amb el que disposa l'article 8 de la citada Ordre de 26 de març de 1991 i les disposicions concordants, la tramitació de queixes i reclamacions amb relació al servei prestat, es farà a través del Servei d'Atenció a l'Usuari del centre corresponent, i este servei actuarà per pròpia iniciativa i a petició de pacients, familiars o usuaris, els quals podran recaptar en tot moment l'actuació d'este servei.

2.2 La tramitació de queixes i reclamacions s'ajustarà a criteris de celeritat i senzillesa, i caldrà observar el següent procediment:

- a) El Servei d'Atenció a l'Usuari registrarà totes les reclamacions que es formulen davant el mateix. Estarà obligat a transcriure les queixes presentades verbalment quan es tracte de persones amb dificultats d'escriptura o expressió.
- b) Les reclamacions es tramitaran per escrit a través del Servei als responsables de la direcció que

- corresponga. Esta direcció ha de donar resposta per escrit, firmada pel director o la persona en qui delegue.
- c) Els firmants de les queixes i reclamacions rebran comunicació escrita sobre el tràmit adoptat en un termini no superior a quinze dies.
 - d) En la investigació de les queixes i reclamacions presentades, el Servei d'Atenció a l'Usuari del Centre recollirà el parer de totes les parts afectades, i podrà formular propostes de mediació quan la naturalesa de l'assumpte ho permeta. En els supòsits de queixes o reclamacions presentades contra actuacions o conductes del personal sanitari, i aquelles altres d'especial rellevància o gravetat, el Servei d'Atenció a l'Usuari podrà, amb caràcter previ a la seua proposta de resolució, sol·licitar el criteri, segons el cas, a les comissions assessores tècniques, juntes facultatives o tècnics assistencials, col·legis professionals o organitzacions de consumidors i usuaris, segons els casos, atenent a la titularitat dels afectats.
 - e) El Servei d'Atenció a l'Usuari enviarà l'informe final al director gerent del Centre, qui notificarà a totes les parts implicades la resolució adoptada sobre les queixes o les reclamacions presentades.
 - f) Una vegada comprovats els fets continguts en les queixes o reclamacions, pel l'òrgan directiu del centre es donaran les instruccions precises a l'efecte d'esmenar les irregularitats detectades. Si es tractara de reclamacions contra actuacions o conductes del personal, es resoldran d'acord amb les normes disciplinàries específiques aplicables, tot això sense perjuí de les responsabilitats que pels fets pogueren correspondre.
 - g) El Servei d'Atenció a l'Usuari del Centre informarà el Servei Valencià de Salut sobre les reclamacions i les queixes presentades i la resolució adoptada sobre estes, mitjançant el procediment reglamentari previst sobre això.

IV. SOBRE L'INTERNAMENT EN ELS CENTRES RESIDENCIALS DELS SERVEIS SOCIALS

ARTICLE 17. CARÀCTERS. L'internament en els centres residencials revestix, generalment, tenint en compte la seua configuració com a substitutiu de la llar, un caràcter de permanència prolongada i d'absència d'un control mèdic en l'acte d'ingrés. És per això que la tramitació de l'autorització d'internament haurà de

fer-se de manera prèvia, d'acord amb el que disposen els articles 211 del Codi Civil i 95 de la Llei 5/1997 de 25 de juny de la Generalitat Valenciana que regula el Sistema de Serveis Socials.

En el supòsit d'ingrés voluntari inicial i incapacitat sobrevinguda per a consentir voluntàriament la permanència en l'esmentat establiment, les persones responsables del centre hauran de comunicar esta contingència al jutjat corresponent al lloc en què este establiment estiga ubicat, d'acord amb l'article 95.3 de la Llei Valenciana de Serveis Socials, i ínterim es dicte l'interlocutori d'autorització d'internament, la Direcció del Centre adoptarà les mesures de custòdia i atenció necessàries que garantisquen l'evitació de perjuís a l'intern/a. L'eixida definitiva del centre residencial es comunicarà, igualment, pel respectiu centre residencial, al jutjat.

ARTICLE 18. INTERNAMENTS URGENTS PRACTICATS PER L'ADMINISTRACIÓ. L'internament per raó d'urgència d'una persona que patisca una patologia o deficiència psíquica en un centre residencial dels indicats en l'article 30 de la Llei 5/1997 de la Generalitat Valenciana reguladora del Sistema de Serveis Socials exigirà:

- La constatació de la malaltia o deficiència patida (bé mitjançant certificat mèdic o de qualsevol forma que permeta la seua acreditació) i del fet que la seua situació li impedisca adoptar decisions sobre tal particular.
- La impossibilitat o el fracàs d'altres mecanismes socials en el cas concret.
- Que el malalt o deficient no requereisca atenció immediata en la Unitat Psiquiàtrica d'Aguts o qualsevol altra atenció sanitària en règim d'hospitalització total, cas en el qual es derivarà a tals recursos.
- Que la situació del malalt o deficient, per les seues circumstàncies i la pèrdua de l'autonomia personal, implique un imminent i seriós risc per a la seua salut per impossibilitat d'atenció adequada en els aspectes nutricionals, de cura personal o d'atenció mèdica.

En tals supòsits, l'avaluació dels quals correspon a les administracions (estatal, autonòmica o local) amb competència en matèria de Serveis Socials, sempre que la persona no tinga familiars o propparents o s'aprecie una clara inactivitat d'estos, es procedirà a l'ingrés en el centre residencial adequat designat per l'esmentada administració, sense que calga la prèvia autorització judicial, i les persones responsables del centre hauran de comunicar tal aspecte al jutjat de primera instància del lloc en què es trobe ubicat l'establiment en la forma establida en l'article 5 d'este protocol.

El trasllat a la residència es gestionarà per les administracions (estatal, autonòmica o local) encarregades de la gestió dels Serveis Socials.

En el supòsit de ser necessària l'entrada en el domicili, es procedirà en la forma assenyada en l'últim paràgraf de l'article 8 d'este protocol.

ARTICLE 19. TELÈFON DEL MAJOR. Sense perjudi de les facultats conferides a la Direcció General de Serveis Socials, d'acord amb la *Instrucció núm. 9/1999, de 23 de març, que regula els requisits i procediments per a ingressos de caràcter urgent, estades temporals i de respir en residència de tercera edat*, en la Comunitat Valenciana hi ha el *telèfon del major* (900 10 00 11), un servei que consisteix en un telèfon gratuït que funciona les 24 hores del dia, de dilluns a diumenge, atés per professionals especialitzats, al qual poden dirigir-se les persones majors o qualsevol ciutadà de la Comunitat Valenciana que necessite qualsevol informació relacionada amb la gent major, que tinga coneixement de l'existència d'una persona major en situació d'abandó o bé que es trobe en qualsevol situació de necessitat que, segons el seu parer, faça necessària la intervenció o l'adopció de mesures urgents per a la correcta atenció de l'ancià o l'evitació de majors riscos.

ARTICLE 20. INGRESSOS URGENTS FETS PELS FAMILIARS EN RESIDÈNCIES PRIVADES. En el cas que el nucli familiar no poguera assumir durant el període necessari per a resoldre l'autorització judicial d'internament les atencions que requereix la persona per a la qual se sol·licita l'internament, es recomana als parents o propparents que vagen al centre social corresponent a fi de rebre la informació i l'assessorament necessaris per a evitar l'ingrés, si hi haguera un recurs diferent adequat, com també per a conèixer les disponibilitats dels centres públics o privats existents i les seues característiques i tarifes. La informació es limitarà a una simple exposició, i no serà lícit en tal concepte fer publicitat o primar un centre residencial en perjudi de la resta. El centre social estendrà informe sobre les circumstàncies que configuren la situació d'urgència. No es permetrà mai l'ingrés en residències no autoritzades. La Direcció de la residència comunicarà l'ingrés al jutjat en el termini màxim de 24 hores, d'acord amb l'article 211 del Codi Civil.

ARTICLE 21. ACTUACIONS INSPECTORES EN CENTRES RESIDENCIALS. Correspon a la Conselleria de Benestar Social la funció inspectora dels centres residencials que presten serveis socials, siguen públics o privats, a fi de verificar l'exacte compliment de la normativa que els és d'aplicació.

Sense perjudi del que disposen els articles 77, 81 núm. 10 i 84, de la Llei 5/1997, de 25 de juny, de Serveis Socials en l'àmbit de la Comunitat Valenciana, en el cas d'existir persones ingressades en centres residencials que presenten trastorn psíquic que impedisca decidir per elles mateixes l'internament, es procedirà a comunicar tal situació al jutjat corresponent a l'efecte dels articles 95 de la Llei i 211 del Codi Civil i a la Fiscalia a l'efecte de l'article 203 del Codi Civil.

El Ministeri Fiscal podrà visitar en qualsevol moment tals centres, examinar els expedients dels interns i les internes, i recaptar tota la informació que estime convenient, d'acord amb l'article 4, apartat 2n del seu Estatut Orgànic (Llei 50/1981, de 30 de desembre).

En cas de rebre notícia de l'existència d'un establiment que aculla internats amb discapacitat psíquica que impedisca la seua decisió sobre l'estada, que no tinga autorització, provisional o definitiva, i que hi haja indicis que facen presumir l'existència d'una situació de perjudi greu o risc imminent per a la salut o seguretat dels usuaris/àries, sense perjudi del que disposen els articles 50, 75 i 87 de la Llei de Serveis Socials i 13 de la Llei d'Enjudiciament Criminal, si s'escau, una comissió integrada com a mínim per un fiscal del Servei de Protecció del Deficient i del Malalt Mental, un funcionari del Servei de Tercera Edat de la Direcció Territorial de Benestar Social, un metge forense i membres de les forces armades i els cossos de seguretat de l'Estat, hauran d'anar tan prompte com siga possible a l'establiment, a fi d'adoptar les mesures que corresponguen. Esta actuació tindrà caràcter prioritari. Per la Fiscalia es dictaran les instruccions oportunes a les forces i els cossos de seguretat de l'Estat. En estes actuacions, caldrà sol·licitar sempre autorització judicial d'entrada, bé al jutjat d'instrucció corresponent o bé al jutjat de primera instància corresponent, d'acord amb els articles 158, paràgraf últim, 216 del Codi Civil, disposició addicional tercera de la LO 1/1996, de 15 de gener, i 432 de la Llei d'Enjudiciament Civil.

V. SOBRE ELS TRACTAMENTS SANITARIS I LES PRESTACIONS SOCIALS EXTERNES

ARTICLE 22. PRINCIPI GENERAL. Per a la pràctica de qualsevol tractament o intervenció sanitària cal el previ consentiment informat del pacient, i té el mateix dret a negar-se al tractament.

La prestació dels serveis socials es fonamenta en el consentiment de les persones beneficiàries.

ARTICLE 23. EXCEPCIONS DE CARÀCTER GENERAL. Sense perjudi de disposicions especials i de les normes relatives a la salut pública, amb caràcter general, en matèria sanitària no serà necessari el consentiment:

- Quan el pacient no estiga capacitat per a prendre decisions, i en este cas el dret correspondrà als seus familiars o a les persones que l'envolten.
- Quan la urgència no permeta demores per poder-se ocasionar lesions irreversibles o existir perill de defunció.

Els mateixos criteris seran d'aplicació a les actuacions del sistema públic de serveis socials.

ARTICLE 24. TRACTAMENTS ESPECÍFICS. En matèria de consentiment informat i representació del titular del dret per motius de discapacitat psíquica, hi ha

disposicions especials. Tenint en compte la dispersió normativa i pel seu interès en la pràctica diària, ressenyem les següents:

- Esterilització (article 156, paràgraf segon del Codi Penal)
- Assajos clínics (Llei 25/1990 de 20-12 del Medicament i Reial Decret 561/1993 de 16-04 pel qual s'establixen els requisits per a la realització d'assajos clínics amb medicaments)
- Avortament en les condicions de l'article 417 bis del Codi Penal, text refós de 1973 (Consulta 3/1985 de la Fiscalia General de l'Estat)
- Trasplantaments d'òrgans (Llei 30/1979 de 27-10 i RD 2070/1999 de 30-12)
- Utilització de Teixits Humans (Reial Decret 411/1996 d'1 de març)
- Transfusió de sang (Reial Decret 1945/1985 de 9-10 1854/1993 de 22-10)
- Donació i utilització d'embrions i fetus humans o de les seues cèl·lules, teixits o òrgans (Llei 42/1988 de 28 de desembre)
- Reproducció assistida (Llei 35/1988 de 22 de novembre i article 162 del Codi Penal)
- Cirurgia transsexual (article 156 del Codi Penal, es prohibix expressament)
- Eutanàsia (article 143, número 4, del Codi Penal, no aplicable mentre hi haja un patiment psíquic que impedisca la petició conscient).

ARTICLE 25. TRACTAMENTS PSIQUIÀTRICS. No hi ha a Espanya, a diferència d'altres països (*Community treatment orders*), cap disposició que permeti autoritzar a l'administració sanitària la imposició de tractaments sanitaris externs per motiu de discapacitat psíquica. Tals supòsits hauran de regir-se per la norma general de l'article 10, apartat 6, de la Llei general de sanitat i, en els supòsits d'incapacitat declarada, pel que determine la sentència, si fa una pressió en tal sentit.

En els supòsits en què no siga possible dispensar el tractament, perquè l'actitud de la persona judicialment incapacitada impedisca la seua pràctica, el representant legal podrà anar al jutjat de primera instància amb l'objectiu que, d'acord amb l'article 158 i 216, paràgraf segon, s'adopten les mesures oportunes, llevat que ja estigueren assenyalades en la sentència d'incapacitat. Les mesures imposades seran revisables amb una periodicitat mínima semestral.

No hi ha tampoc en el nostre dret, a diferència d'altres països, una previsió específica quant a determinats tractaments psiquiàtrics (en particular el tractament per teràpia electroconvulsiva i la psicocirurgia), i per això caldrà atendre al que disposa la normativa legal i al que, si s'escau, dispose la sentència d'incapacitat.

ARTICLE 26. ESTADA EN ESTABLIMENTS QUE NO IMPLICA INTERNAMENT. No caldrà autorització judicial per a l'estada en establiments que no impliquen un règim tancat, sanitaris o socials, com ara hospitals o centres de dia.

ARTICLE 27. PERMISOS TERAPÈUTICS. No regula la llei els denominats *permisos terapèutics*, situacions intermèdies lògiques entre l'hospitalització i l'adequada

reinserció al medi perquè cal un seguiment mínim terapèutic. Sense perjudici del que assenyala l'article 15 d'este protocol, en el cas de no continuar el pacient el tractament, els serveis d'atenció mèdica domiciliària comprovaran la situació del pacient i si necessita tractament o no. Si és necessari l'internament urgent, es procedirà d'acord amb el que ja s'ha exposat, i no serà admissible la readmissió sense cap formalitat. Si s'ignorara el parador del pacient i constara l'existència de crisi psiquiàtrica o fuga de la unitat hospitalària, els serveis sanitaris hauran de comunicar esta situació a les forces i els cossos de seguretat de l'Estat per a localitzar-lo.

ARTICLE 28. CENTRES D'EDUCACIÓ ESPECIAL I CENTRES OCUPACIONALS AMB SERVEIS DE RESIDÈNCIA. L'estada en centres d'educació especial per a deficients psíquics solament es considerarà internament en el sentit d'este protocol si el centre, a més, és un centre residencial. A este efecte no es consideraran les estades amb pernocta de dilluns a divendres quan la família o els propparents convisquen amb la persona els caps de setmana i les vacances, per la seua similitud amb l'educació ordinària.

Tampoc es consideraran internaments les estades de cap de setmana en centre autoritzat de la corresponent associació prodeficients psíquics dirigides a permetre a les famílies un breu descans en la convivència setmanal amb el discapacitat.

Encara que, per raó d'edat, no puguen qualificar-se com a centres d'educació especial, s'assimila a la situació exposada la dels centres que impliquen un procés educatiu anàleg i acullen adults amb estades de les característiques exposades (centres ocupacionals).

VI. SOBRE ELS INTERNAMENTS AMB RELACIÓ A PROCESSOS PENALS

ARTICLE 29. CARACTERÍSTIQUES. L'ingrés en un centre sanitari o social per motiu de procediment penal implica que, tant l'ingrés com l'eixida, solament poden fer-se per ORDRE del jutge o el tribunal competent, i el centre no és autònom per a acordar-les. Caldrà atendre, en qualsevol cas, al límit màxim de la seguretat que haurà de comunicar-se a l'esmentat centre. Els Serveis Socials Penitenciaris (Av. d'Orihuela, 6 – 1r C) faran les gestions necessàries per al seguiment i la coordinació amb els centres, i caldrà comunicar als mateixos, en este sentit, les resolucions judicials en què s'imposen o es modifiquen mesures de seguretat d'internament per a tractament adequat a l'anomalia o alteració psíquica quan el centre adequat no siga unitat o establiment psiquiàtric penitenciari.

El tractament i l'estada d'estes persones s'assimilarà als de la resta d'interns, llevat que siga necessari per a l'adequat compliment de la mesura de

seguretat. Qui estiga sotmés a la mesura d'internament penal no podrà abandonar l'establiment sense autorització del jutge o tribunal sentenciador.

ARTICLE 30. MESURES NO PRIVATIVES DE LLIBERTAT. TRACTAMENT AMBULATORI. A fi de garantir l'adequat èxit de la mesura de seguretat, per la Fiscalia s'exigirà que les executòries complisquen els mínims següents:

- Assignació d'un metge (article 10, núm. 7, de la Llei General de Sanitat). Caldrà respectar, en principi, el dret d'elecció del malalt, atés que tal actuació està més d'acord amb els principis del consentiment al tractament i a l'article 20 de la resolució 46/119 de la ONU. En cas de no designar-lo, haurà de fer-ho el familiar a qui s'haja assignat la custòdia i, en última instància, el jutge.
- Redacció d'un programa terapèutic escrit (article 10, núm. 5, de la norma citada) que inclourà informació completa sobre diagnòstic, pronòstic i alternatives de tractament.
- Mesures de suport social (articles 106 del Codi Penal, 20 apartats 3 i 4 de la Llei general de Sanitat, 49 i següents de la Llei d'Integració Social dels Minusvàlids i, per a la Comunitat Valenciana, 21 apartat 5 de la Llei 5/1997 per la qual es regula el Sistema de Serveis Socials). Estes mesures inclouran l'assessorament al familiar, si hi ha custòdia (de capital importància és conèixer els recursos de què es disposa, informació sobre els procediments legals, recursos sanitaris, associacionisme, on telefonar en cas d'urgència, etc.), si s'escau, pot ser necessari utilitzar altres funcions tals com la prestació del servei d'ajuda a domicili, servir-se de treballadors socials especialitzats en l'ajuda d'estos malalts, l'accés als centres de dia o de reinserció social, etc. Per a garantir l'aplicació de l'article 106 del Codi Penal, s'exigirà sempre un informe social sobre les característiques del sotmés a la mesura i de les possibilitats concretes d'actuació.
- Mesures de coacció. Haurà de ser sempre l'últim recurs, però en cas de negativa al tractament, podrà acudir-se a la detenció del subjecte per la Policia i a l'administració involuntària del tractament, un situació que sempre és preferible a la necessitat d'un internament posterior forçós.
- La mesura ha de revisar-se periòdicament (articles 97 últim paràgraf i 98 del Codi Penal).

El Sistema Públic de Serveis Socials serà l'encarregat de la pràctica de les mesures de tipus social corresponents.

Els Serveis Socials Penitenciaris faran el seguiment i la coordinació per a la comprovació de l'adequat compliment. Estos serveis interessaran de les unitats de salut mental o professionals privats que intervinguen, si s'escau, informe sobre la data des de la qual l'usuari rep tractament a l'efecte de sol·licitar de l'òrgan judicial sentenciador la liquidació de la mesura interposada, amb la data d'inici que procedisca. Igualment, en concloure la mesura, ho comunicaran a l'òrgan judicial sentenciador, al Jutjat de Vigilància Penitenciària d'Alacant (que intervé en l'execució i al qual són remesos els informes d'evolució), a la unitat de salut mental o al professional privat, si s'escau, com també es lliurarà un certificat

d'extinció per compliment a l'usuari. Per a cada cas s'elaborarà un pla individual d'intervenció i seguiment.

ARTICLE 31. ESPECIALITATS QUE PLANTEJA L'ESTABLIMENT PSIQUIÀTRIC PENITENCIARI. Es ressenyen tres problemes fonamentals:

1. Cessament de mesures cautelars. En el supòsit d'internats el domicili dels quals no estiga ubicat en la ciutat, caldrà procurar-se la comunicació de l'eixida amb la suficient antelació per a poder preveure les mesures de caràcter civil que cal adoptar en cas que estes siguen necessàries.
2. Destinació de l'intern en cas que calga un internament civil posterior. A fi d'evitar disfuncions en l'eixida, la Fiscalia, prèvia proposta motivada de l'Equip Multidisciplinari que va atendre el pacient durant el compliment de la mesura, sol·licitarà al jutge de primera instància corresponent que, com a mesura de l'article 158 amb relació a l'article 216, paràgraf segon, del Codi Civil, se consigne en la resolució la Comunitat Autònoma de destinació.
3. Interns residents en la província d'Alacant. En cas de revestir patologia aguda, serà remés a la unitat hospitalària corresponent al seu lloc de residència; en cas de revestir patologia subaguda o estimar-se que necessita seguiment o un altre tipus d'actuació de tipus sanitari o social, es comunicarà la situació a la unitat de salut mental de la seua zona amb la suficient antelació, la qual decidirà quin recurs és el corresponent.

VII. SOBRE LA COMISSIÓ COORDINADORA

ARTICLE 32. COMPOSICIÓ. La Comissió Coordinadora estarà composta per un representant de cada una de les diferents administracions que gestionen competències en matèria sociosanitària pel que fa a la deficiència i a la malaltia mental, per un representant del Centre d'Informació i Coordinació d'Urgències, per un representant de les forces i els cossos de seguretat de l'Estat, pels jutges, i per un representant de la Fiscalia.

ARTICLE 33. ASSISTÈNCIA I AUDIÈNCIA. A fi de dotar del màxim pluralisme les decisions de la Comissió, les associacions de familiars i d'afectats tindran dret d'assistència a les reunions i de participació en els debats. Així mateix, tindrà el mateix dret l'Associació Empresarial de Residències de Tercera Edat (AERTE).

ARTICLE 34. DECISIONS. L'adopció de decisions, cenyides exclusivament a problemes de gestió i deficiències observades, haurà de regir-se pel principi del consens unànim.

ARTICLE 35. PERIODICITAT DE LES REUNIONS. A fi de donar complida resposta a les necessitats que vagen sorgint i de millorar les deficiències que puguen observar-se en la redacció d'este protocol, la Comissió es reunirà, com a mínim, una vegada l'any. A les reunions, que inicialment tindran lloc durant el mes de febrer de cada any, podran assistir els assessors de les diferents administracions que s'estimen necessaris. La Fiscalia, mitjançant el Servei de Protecció del Deficient i del Malalt Mental, actuarà com a Secretariat permanent, a fi d'organitzar les matèries que calga tractar i notificar estes reunions tant als components de la Comissió com a les associacions descrites en l'article 33 d'este protocol. Sense perjuí d'això anterior, els diferents components de la comissió duran a terme les reunions de treball necessàries per al tractament de temes específics.

ARTICLE 36. PROPOSTES SOBRE LA MILLORA DE LA GESTIÓ. A fi d'advertir deficiències en la gestió que no impliquen modificació pressupostària (llevat que esta s'estime mínima), la resolució de les quals no depenga de la Comissió o els programes de cooperació entre diferents administracions, anualment es podran sotmetre a votació diferents propostes que s'elevaran a l'autoritat corresponent.

ANY 2000

1. Necessitat de promoure convenis amb les diferents agències tutelars i amb les entitats encarregades de la gestió dels serveis socials en les comunitats autònomes que no les tinguen, a fi d'agilitar els procediments d'incapacitat i tutela de les persones ingressades en l'establiment psiquiàtric penitenciari. Per a esta finalitat es considera convenient que la Generalitat Valenciana, mitjançant la Comissió de

Tuteles i Defensa Judicial d'Incapacitats, assumisca les defenses judicials per delegació de les mateixes, sense perjuí de les activitats que dins el territori corresponent corresponga assumir a tals Comunitats.

2. Es constata la inexistència d'una ambulància adequada per al trasllat de malalts mentals, tal com sí que n'hi ha en altres Comunitats (Madrid).
3. Es procedirà a l'estudi de la situació que planteja l'assistència psiquiàtrica als penats ingressats en el centre penitenciari ordinari i de l'assistència mèdica no psiquiàtrica externa dels ingressats en l'Hospital Psiquiàtric Penitenciari.
4. Es procedirà a l'estudi dels problemes que planteja l'assistència domiciliària en el cas de pacients afectats per patologies psíquiques.
5. Valorar de forma molt positiva l'esforç fet per la Diputació Provincial d'Alacant per a la transformació de l'antic Sanatori Psiquiàtric Provincial en centres residencials adequats a les característiques dels interns que necessiten este recurs, una qüestió que serà objecte de tractament perquè la seua culminació es faça de la manera més ràpida i coordinada possible.
6. Menció especial mereix la iniciativa de l'associació ARESPA per a la creació d'un habitatge en la localitat d'Alacant, destinat a la reinserció social dels expacients del Centre Psiquiàtric Penitenciari que ho sol·liciten i que complisquen els requisits per a poder ser-ne beneficiaris, una iniciativa que compta amb el suport de la Comissió.
7. A petició de les famílies, se sol·licita la creació d'un jutjat de primera instància especialitzat en matèries d'internament i incapacitat.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

I

Les referències que en este protocol es fan a l'article 211 del Codi Civil, hauran d'entendre's referides, després de l'entrada de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'enjudiciament civil (BOE núm. 7, de 8 de gener, disposició final vint-i-unena), a l'article 763 de la referida norma.

Alacant, 5 d'octubre de 2000

DILIGÈNCIA. S'estén la present al lloc i en la data de l'encapçalament per a donar fe del depòsit d'este protocol en esta Institució, i en el Síndic de Greuges es vetlarà per la seua custòdia i el seu compliment.
En done fe,

el secretari general del Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana